LE NOVE TESTAMENTO DE NOSTRE SENIOR JESUS CHRISTO

TRADUCITE A INTERLINGUA

- Edition Experimental -

Edition Experimental

- © Standard Copyright License.
- © LULUPRESS, Inc.

ISBN: 978-1-4461-3668-3

LE EVANGELIO SECUNDO SANCTE MATTHEO

CAPITULO 1

¹ Libro del genealogia de Jesus Christo, filio de David, filio de Abraham. ² Abraham generava Isaac, Isaac generava Jacob, Jacob generava Judas e su fratres, ³ Judas generava Phares e Zara ab Tamar, Phares generava Hesrom, Hesrom generava Aram, Aram generava Aminadab, Aminadab generava Naasson, Naasson generava Salmon, ⁵ Salmon generava Booz ab Rachab, Booz generava Obed ab Rut, Obed generava Iesse, 6 Iesse generava David, le Rege. David generava Salomon ab le sposa de Urias, 7 Salomon generava Roboam, Roboam generava Abia, Abia generava Asaph, 8 Asaph generava Iosaphat, Iosaphat generava Ioram, Ioram generava Ozias, 9 Ozias generava Ioatham, Ioatham generava Achaz, Achaz generava Ezekias, ¹⁰ Ezekias generava Manases, Manases generava Amos, Amos generava Iosias, 11 Iosias generava Iechonias e su fratres in le tempore del deportation de Babylonia. 12 Post le deportation de Babylonia, Iechonias generava Salathiel, Salathiel generava Zorobabel, 13 Zorobabel generava Abioud, Abioud generava Eliakim, Eliakim generava Azor, 14 Azor generava Sadok, Sadok generava Achim, Achim generava Elioud, 15 Elioud generava Eleazar, Eleazar generava Matthan, Matthan generava Jacob, ¹⁶ Jacob generava Joseph, le marito de Maria ab le qual Jesus, appellate Christo, esseva generate. 17 Tote, tunc, le generationes ab Abraham ad David, esseva dece-quatro generationes; e ab David ad le deportation de Babylonia esseva dece-quatro generationes; e ab le deportation de Babylonia ad Christo, esseva dece-quatro generationes.

¹⁸ Le nascentia de Jesus Christo eveniva assi: su matre, Maria, esseva promittite a Joseph, e ante que illes cohabitava, illa esseva trovate pregnante ab Spirito Sancte. ¹⁹ Joseph, su marito, esseva un homine juste e non voleva denunciar la. Assi ille intendeva lassar la secretemente. ²⁰ Ma durante que ille pensava isto, ecce un angelo del Senior appareva in un sonio a Joseph e le

diceva: "Joseph, filio de David, non time de reciper Maria, tu marita, proque lo que esseva generate in illa esseva per le Spirito Sancte. ²¹ E illa parturira un filio e ille essera appellate Jesus, proque ille salvara su populo de lor peccatos". ²² E tote isto eveniva pro complir lo que esseva dicite per le Senior per le medio del propheta quando dice: ²³ Ecce le virgine essera pregnante e parturira un filio e ille essera appellate EMMANUEL, que traducite significa Deo con nos. ²⁴ E Joseph eveliate se del somno, faceva como le angelo del Senior le habeva ordinate e ille prendeva con se su marita. ²⁵ E ille non la cognosceva sexualmente usque illa parturiva su filio e ille le appellava Jesus.

CAPITULO 2

¹ Jesus habeva nascite in Bethlehem de Judea in le dies de Herode le rege, ecce Magos de oriente arrivava a Jerusalem 2 e illes diceva: ubi es le rege nascite del judeos? Proque nos ha vidite su stella in le oriente e nos ha venite adorar le. 3 E le rege Herode isto audiva e se turbava e tote Jerusalem con ille. 4 E ille habeva reunite tote le sacerdotes e scribas del populo e ille les inquireva ubi le Messia nascerea. ⁵ E illes le diceva: in Bethlehem de Judea dunque isto ha essite scribite per le propheta. 6 E tu, Bethlehem, terra de Judea, es, nullemente, le minor intra les governatores de Judea. Proque ex te un governator sortira que pasturara mi populo, Israel. 7 Tunc Herode appellava le Magos secretemente, ille inquireva diligentemente ab illes le tempore in que le stella esseva apparente, 8 e ille habeva inviate illes a Bethlehem e ille diceva: vade! vos e perquire! diligentemente re le infante e si tosto que vos le habeva incontrate, notifica! me proque io vade angue e le adora. 9 E illes habeva audite le rege e illes vadeva. E ecce le stella que illes videva in oriente les precedeva usque le stella arrivava e stoppava super ubi le infante esseva. 10 Le Magos videva le stella e gaudeva con grande gaitate magnemente. 11 E illes arrivava al casa e videva le infante con su matre e illes cadeva e prostrava ante ille e illes aperiva lor coffros e offereva a ille donos, auro, incenso e myrrha. 12 E illes esseva avisate in un sonio pro non volver a Herode, e illes, per altere cammino, regressava a lor pais. 13 Illes habeva regressate e ecce un angelo del Senior appareva, in un sonio, a Joseph e diceva: leva! te e prende! le infante e su matre e fuga! a Egypto e permane illic

usque io te dicera perque Herode preoccupa cercar le infante pro occider le. ¹⁴ E ille se levava e prendeva le infante e su matre, in le nocte, e partiva a Egypto, ¹⁵ e ille esseva illic usque le final de Herode proque se complirea lo que es dicite pro le Senior, mediante le propheta: *Ab Egypto io clamava mi filio*.

¹⁶ Tunc Herode ha vidite que ille ha essite deridite per le Magos e inragiava multissimo, e inviava pro assassinar tote les infantes que esseva in Bethlehem e in tote su contornos, ab duo annos e infra, secundo le tempore que ille habeva inquirite diligentemente ab Magos. ¹⁷ Tunc se compleva lo que es dicite per Jeremia le propheta: quando ille diceva: ¹⁸ Un voce in Rama ha essite audite, ploro e lamento grande; Rachel plora su filios e illa non voleva esser consolate perque illes non existe.

¹⁹ Ma Herode moriva e ecce un angelo del Senior appare, in sonio, a Joseph, in Egypto, e diceva: ²⁰ leva! te e prende! tu le infante e su matre e parti! al terra de Israel perque illes que cercava le vita del infante ha morite. ²¹ E ille se levava e prendeva le infante e su matre e entrava in le terra de Israel. ²² Ma ille habeva audite que Archelao regnava in Judea in loco de su patre Herode, e ille timeva ir illic e ille avisate in sonio partiva al partes de Galilea, ²³ e ille arrivava e poneva su residentia in un citate appellate Nazareth proque se completara le dicto per le prophetas: ille essera appellate nazaren.

CAPITULO 3

¹ In le dies ille, Johannes, le Baptista, arrivava e predicava in le deserto de Judea e diceva: ² Muta! vos vostre mentalitate porque le regno del celos se ha approchate. ³ Alora, iste es le annunciate per Esaias, le propheta, quando ille dice: *Voce de un que crita, in deserto, para! vos le cammino del Senior, face! su vias recte.* ⁴ Le mesme Johannes habeva su vestimento de pilo de camelo e un zona de corio circa su coxa, e su alimento esseva saltatores e melle silvestre. ⁵ Tunc Jerusalem e tote le Judea e tote le region circa le Jordan iva a ille, ⁶ e ille baptisava les in le rivo Jordan e illes confessava lor peccatos. ⁷ E quando ille videva multe del phariseos e sadduceos que veniva al baptismo, les diceva: Racia de viperas, qui informava vos pro fugir le ira imminente? ⁸ Face! vos, alora, fructo que corresponde al cambio de mentalitate. ⁹ E non pensa! dicer intra vos: nos habe Abraham

patre, alora io dice vos que Deo es potente pro levar ab iste petras filios a Abraham, ¹⁰ E jam le hacha es collocate juxta le radice del arbores; e tote arbore que non produce fructo bon illo es secate e es jectate al foco. ¹¹ Ma io baptisa vos in aqua al cambio de mentalitate, ma Ille que retro me es venite, Ille es plus forte que io porque io non es digne de portar su sandalias. Ille baptisara vos in Spirito Sancte e foco, ¹² cuje ventrilabio es in su mano e mundara su era e colligera su frumento in le granario e comburera totalmente le palea con un foco inextinguibile.

¹³ Tunc Jesus arriva ab Galilea ad Jordan, ubi Johannes esseva, pro esser baptisate per ille. ¹⁴ Ma Johannes impediva Jesus e diceva: Io ha necessitate de esser baptisate per Te e Tu veni ad me? ¹⁵ E Jesus respondeva e le diceva: permitte! lo ora, alora assi illo es conveniente que nos completa tote justitia. Tunc Johannes lo permitteva. ¹⁶ Jesus esseva baptisate e ille immediatemente ascendeva ab aqua e ecce le celos era aperite e Ille videva le Spirito de Deo descendente como un columba que veniva super Ille. ¹⁷ E ecce un voce del celos que diceva: Iste es mi filio, le amate, in que Io ha indulgite multo.

CAPITULO 4

¹ Tunc Jesus era portate al deserto per le Spirito pro esser tentate per le diabolo. ² E ille habeva jejunate quaranta dies e quaranta noctes e Ille finalmente habeva fame. 3 E le tentator veniva e Le diceva: Si tu es filio de Deo, dice que iste petras se transforma in panes. 4 Sed Ille respondeva e diceva: Illo es scribite: Le homine non vivera solmente ex pan ma de tote parola que exi ab bucca de Deo. ⁵ Tunc le diabolo Le prende con se, usque le Citate Sancte, e ille Le poneva de pede firme super le pinnaculo del templo ⁶ e Le dice: Si tu es filio de Deo, jecta! Te mesme a basso porque illo es scribite que ille incargara su angelos re te e illes te portara in lor manos porque tu pede nunquam impingera in un petra. 7 Jesus le diceva: Illo es scribite altere vice: Tu non tentara le Senior, tu Deo. 8 De novo le diabolo prende Le con ille usque un monte alte grandemente e ille monstra tote le regnos del mundo e lor gloria 9 e ille Le diceva: Io te dara tote iste cosas si tu cadite in terra me adora. 10 Tunc Jesus le dice: Apparta! te, Satan, alora illo es scribite: *Tu adorara* le Senior, tu Deo, e tu le dara le culto. 11 Tunc le diabolo lassa Le e ecce le angelos approximava se e Le serviva.

¹² Jesus habeva audite que Johannes habeva essite incarcerate e Ille ambulava a Galilea. ¹³ E Ille quitava Nazareth e veniva e habitava Capharnaum, juxta le mar in le confinios de Zabulon, e de Nephthali: ¹⁴ proque on complirea lo que es dicite per Isaia, le propheta, quando diceva: ¹⁵ Terra de Zabulon e terra de Nephthali, cammino del mar, ultra Jordan, Galilea del gentiles. ¹⁶ Le populo que esseva sedite in tenebras videva un luce grande, e un luce se levava a illes que sedeva in region e in umbra de morte.

¹⁷ Ab tunc Jesus comenciava predicar e dicer: Muta! vos le mentalitate nam le regno del celos se ha approchate. ¹⁸ E quando Ille ambulava juxta le mar de Galilea, Ille videva duo fratres, Simon, le appellate Petro, e Andreas, su fratre, que illes jectava un rete duple al mar; nam illes esseva piscatores. ¹⁹ E Ille les dice: veni! vos post Me e Io facera vos piscatores de homines. ²⁰ E illes tosto jectava le retes e Le sequeva. ²¹ E Jesus habeva passate ab illic, e videva altere duo fratres, Jacobo, filio de Zebedeo e Johannes, su fratre, in le barca con Zebedeo, lor patre, illes que repeciava lor retes e Ille vocava les. ²² E illes tosto jectava le barca e lor patre, e Le sequeva.

²³ E Ille percurreva tote le Galilea e Ille inseniava in lor synagogas e predicava le bon notitia del regno e sanava tote infirmitate e maladia in le populo. ²⁴ E su fama se diffundeva per tote Syria e illes Le apportava tote illes que se incontrava malmente con diverse infirmitates e illes que esseva afflicte con suffrentias e demoniatos e lunaticos e paralyticos e Ille les curava. ²⁵ E multe turbas Le sequeva ab Galilea, e Decapolis e Jerusalem e Judea e ultra le Jordan.

CAPITULO 5

¹ E Ille videva le turbas e accendeva le monte e, Ille sedite, su discipulos Le accedeva, ² e Ille aperiva su bucca e les doceva e diceva: ³ Beate le povres in le spirito quia le regno del celo es de illes; ⁴ beate le affligites quia illes essera consolate; ⁵ beate le mansuetes quia illes hereditara le terra; ⁶ beate le famelicos e assetates de justitia quia illes essera satiate; ⁷ beate le misericordes quia illes essera commiserate; ⁸ beate le mundes de corde quia illes experira Deo; ⁹ beate le pacificatores quia illes essera appellate filios de Deo; ¹⁰ beate le persequites a causa del

justitia quia le regno del celos es de illes; ¹¹ beate vos esse quando illes vitupera vos e perseque e dice tote malitia contra vos e illes menti per causa mie; ¹² jubila! vos e gaude!, tunc vostre recompensa es multo in le regno del celos; quia illes ita persequeva les prophetas plus tosto vos.

¹³ Vos es le sal del terra; si le sal deveni insipide, con que essera illo salate? Jam illo servi pro nihil, solmente illo servi pro esser jectate foras e pro esser pissate per homines. 14 Vos es le luce del mundo; un citate non pote esser abscondite si illo es situate in un monte; 15 ni illes incende un lampada e lo pone sub un mensura pro cereales, solmente illes lo pone in candeliero e illo alumina tote les del casa. 16 Ita vostre lumine luce coram le homines de sorta que illes vide vostre belle operas e illes glorificara vostre Patre que es in le celos. 17 Non pensa! vos que Io ha venite destruer le lege e le prophetas, Io non ha venite por destruer ma por completar. 18 Quia certemente Io dice vos: Durante que le celo e le terra dura, ni un sol littera ni un tilde del lege lassara de esser usque tote le cosas devenira. 19 In consequentia qualcunque que transgressa un sol mandato de istes, incluso del plus parve, e ille insenia ita le homines ille essera appellate multo parve in le regno del celos, ma qualcunque face e insenia [un parve mandato] iste essera appellate grande in le regno del celos. 20 Quia Io vos dice que si non abunda vostre justitia plus que le justitia del scribas e phariseos, vos entrara, de necun maniera, in le regno del celos. ²¹ Vos habeva audite que illo esseva dicite al antiquos: Tu non occidera, e qualcunque que occide ille essera ponite in judicio. 22 Ma Io dice vos que tote que infuriarea con su fratre ille essera ponite in judicio; e qualcunque que dice a su fratre "inutile" ille essera ponite in Sanhedrin, e qualcunque que dice "folle" ille essera ponite al gehenna de foco. 23 Consequentemente si tu, quando presenta tu offerenda super le altar e illic tu recorda que tu fratre habe alcun cosa contra te, ²⁴ lassa! illic tu offerenda ante le altar e vade! primarimente a reconciliar te con tu fratre e tunc. quando tu ha venite, presenta! tu oblation. 25 Esse! tu ben disponite tosto con tu adversario durante que tu esse con ille in le cammino, illo non sia que le adversario transfere te al judice e le judice al policiero e tu sia jectate al carcere. 26 Amen, Io te dice que tu non exira ex illic usque tu paga le ultime quadrante. 27 Vos habeva audite que illo esseva dicite: Tu non adulterara. 28 Ma Io vos dice que tote que reguarda un femina por codiciar la ille jam

adulterava con illa in su corde. 29 E si tu oculo dextere te scandalisa, remove! lo e jecta lo ab te; quia illo es avantagiose a te que un de tu membros sia destruite e non que tote tu corpore sia jectate al inferno 30 E si tu mano dextere scandalisa te, seca! lo e jecta ab te quia illo es avantagiose a te que un de tu membros sia destruite e non que tote tu corpore vade al inferno ³¹ E illo era dicite: qualcunque que repudia su femina, da! le acto de repudio. 32 Mais Io dice vos que tote que repudia su femina, excepte le caso de porno, ille face que illa adultera e qualcunque que sposa un repudiata adultera. 33 Ânque vos ha audite que il era dicite per le antiquos: tu non perjurara, solmente tu pagara tu juramentos al Senior. 34 Ma Io vos dice: completemente non jurar, ni per *le celo* nam illo es le throno de Deo, ³⁵ ni per *le terra* nam illo es le strato de su pedes ni verso Jerusalem nam illo es le citate del grande rege, 36 ni jura per tu capite nam tu non pote facer un capillo blanc o nigre. ³⁷ Solmente vostre parola sia si, si, non, non, e illo que excede iste cosas es ex maligno. 38 Vos ha audite que on ha dicite: Oculo per oculo, e dente per dente. ³⁹ Mais Io vos dice: non resister le perverso ma quando qualcunque colpa tu gena dextere, retorna! le anque le altere. 40 E aualcunque vole processar con te e portar tu tunica, lassa! anque le mantello; 41 e qualcunque obliga te portar un carga un millia vade! con ille duo millia, 42 da! a que demanda te e non volve! le dorso a ille que vole ab te prender prestate. 43 Vos ha audite que se ha dicite: Tu amara tu proximo... e tu abhorrera tu inimico; 44 ma Io dice a vos: Ama! vos vostre inimicos e ora! pro illes que perseque vos; 45 proque vos ita deveni filios de vostre Patre que es in le celos, nam Ille face salir su sol super males e bones e Ille face pluver super justos e injustos. 46 Nam si vos ama illes que vos ama, que recompensa tene vos? E es que le collectores de tributos non face angue le mesme? 47 E si vos saluta solmente vostre fratres, que de plus face vos? Es que le gentiles non face le mesme? 48 E assi sia vos perfecte como vostre Patre celestial es perfecte.

CAPITULO 6

¹ E procura! vos non facer vostre justitia coram le homines pro esser vidite per illes; alias vos non tene premio juxta vostre Patre que es in le celos. ² Consequentemente quando tu face eleemosyna, non trompetta coram te como le hypocritas face in le synagogas e in le stratas pro esser glorificate per le homines,

amen, Io dice vos que illes ha recipite lor premio. 3 Ma quando tu face eleemosyna, non cognosce! tu mano sinistre que face tu mano dextre, 4 ut sia tu eleemosyna in secreto e tu Patre que vide in secreto te recompensara. ⁵ E quando vos ora, non esse! como le hypocritas nam illes ama orar in le synagogas e in le angulos del placias de pede firme, ut exhibir se coram le homines. Amen, Io dice vos que illes ha recipite lor premio. 6 Ma quando tu ora, entra! in tu habitation e, serrate tu porta, ora! tu Patre que es in le secreto e tu Patre que vide in le secreto te recompensara. 7 E quando vos ora, non confabula! como le gentiles que crede que con su multe parlar illes essera audite. 8 In consequentia non simila! les quia Deo, vostre Patre, sape le necessitate de que cosas vos habe ante quam vos pete ab Ille. 9 Ita ora vos: Patre nostre, que es in celo, tu nomine sia sanctificate; que tu regno veni; que tu voluntate se face super le terra como in celo. Da nos hodie nostre pan quotidian; e remitte nos nostre debitas como nos remitte nostre debitores; e non nos induce in le tentation, ma libera nos del mal. 14 Quia si vos remitte lor transgressiones al homines, vostre Patre celestial remittera vos. 15 Ma si vos non remitte le homines ni vostre Patre remittera transgressiones. 16 E quando vos jejuna, non deveni! vos triste como le hypocritas nam illes disfigura lor face por apparer jejunante coram homines; amen, Io vos dice que illes jam ha recipite lor premio. ¹⁷ Ma quando tu jejuna, ungue! tu capite e lava! tu facie ¹⁸ pro non apparer coram homines jejunante solmente coram tu Patre que es in secreto e tu Patre que vide in secreto te recompensara.

¹⁹ Vos non thesaurisa! thesauro super le terra a vos, ubi le tinea e le ferrugine corrumpe e ubi le robatores perfora e fura, ²⁰ ma thesaurisa! thesauros in le celo ubi ni le tinea ni le ferrugine corrumpe e ubi robatores non perfora ni fura. ²¹ Quia ubi es tu thesauro ibi tu corde essera anque. ²² Le lampada del corpore es le oculo assi que, si tu oculo es simple, tote tu corpore essera luminose; ²³ ma si tu oculo es perverse, tote tu corpore essera tenebrose. Nam si tu luce que es in te es tenebras, le tenebras quante essera? ²⁴ Necuno pote servir duo seniores quia o ille odiara une e amara altere o ille adherera une e minuspreciara altere. Vos non pote servir Deo e le ricchessa idolatrate. ²⁵ Dunque Io vos dice: Non esse! anxie per vostre vita, que mangiara vos, o que bibera vos ni pro vostre corpore, que vestira vos. Le vita non es plus que le alimento; e le corpore, plus que le

vestimento? 26 Mira! ben le aves del celo que non semina ni recolta ni collige in granarios e vostre Patre celestial alimenta los, vos non excelle plus illos? 27 Qui de vos, que se inquieta, pote appender a su statura un sol cubito? ²⁸ E re le vestimento, quare esse vos anxie? Apprende! ben del lilios del campo, como illos cresce, illos non labora ni fila; 29 ma Io vos dice que ni Salomon in tote su splendor se coperi como un sol de istos. ³⁰ E si Deo ita revesti le herba del campo que hodie es e deman es jectate al furno, non multo plus vos de pauc fide? 31 In consequentia, non angustia! vos dicente: Que mangia nos, o que bibe nos, o que vesti nos? 32 Quia le gentiles perquire tote iste cosas. Vostre Patre celestial sape que vos necessita tote iste cosas. 33 Ma cerca! primo le regno de Deo e su justitia e tote iste cosas vos essera appendite. 34 In consequentia, non esse anxie per le deman quia le deman essera anxie per se mesme, le mal del die es sufficiente a illo.

CAPITULO 7

¹ Non judica! vos perque vos non sia judicate; ² quia vos essera judicate con le judicio con le qual vos judica, e con le mensura con que vos meti, vos essera metite. 3 Quare reguarda tu le folio de herba in le oculo de tu fratre e non considera tu le trave in tu oculo. 4 o como dicera tu a tu fratre: Lassa! que io extrahe le folio de herba ex oculo tuo e, ecce!, le trave in tu oculo es. ⁵ Hypocrita, extrahe! primo le trabe ex tu oculo e alora tu videra clarmente per extraher le folio de herba ab le oculo de tu fratre. 6 Non da! le sancto al canes ni iecta! vostre perlas coram porcos non il sia que illos calca los con lor pedes e illos se retorna e vos divelle. ⁷ Demanda! e illo essera vos date; cerca! e vos trovara; appella! e il essera aperite a vos. 8 Quia tote que demanda ille recipe e ille que cerca trova e il essera aperte al que appella. 9 O que homine de vos es que si su filio demanda le un pan, ille le dara, per casualmente, un petra? 10 O angue si ille demandara un pisce, ille le dara, casualmente, un serpente? ¹¹ Alora, si vos esse maligne, vos sape dar donos bon a vostre filios, quanto plus vostre Patre que es in celos dara cosas bon a illes que Le demanda. 12 Ita vos tote quanto vole que le homines face a vos, face! les; quia isto es le lege e le prophetas. 13 Intra! vos per le porta stricte nam large es la porta e spatiose es le cammino que conduce al destruction e multe son illes que intra per illo. 14 Nam stricte es le porta; e limitate, le cammino que

conduce al vita e paucos son illes que lo incontra. 15 Guarda! vos ab pseudoprophetas que veni ad vos con vestimento de oves ma internemente illes son lupos rapace. 16 Ab lor fructos vos les cognoscera. On recollige uvas ab spinos o ficos ab cardos? ¹⁷ Assi, tote arbore bon produce fructos belle ma tote arbore corrupte produce fructos mal. 18 Un arbore bon non pote portar fructos mal ni un arbore corrupte, portar fructos belle. 19 Tote arbore que non produce fructos belle es secate e es jectate al foco. ²⁰ Consequentemente vos recognoscera les per lor fructos. ²¹ Non tote que Me dice: Senior, Senior! entrara in le regno del celos ma ille que face le voluntate de mi Patre que es in le celos. ²² Multos Me dicera in ille die: Senior, Senior! non prophetisava nos in tu nomine e in tu nomine expulsava nos demonios e in tu nomine faceva nos multe miraculos? ²³ E alora Io les declarara: Io nunquam cognosceva vos, separa! vos ab me operantes iniquitate.

²⁴ In consequentia, tote que audi iste mi parolas e ille opera illos essera comparate a un viro prudente que edificava su casa super roca. ²⁵ E le pluvia cadeva e le rivos veniva e le ventos sufflava e colpava contra ille casa e illo non cadeva quia illo esseva edificate super le roca. ²⁶ E tote que ausculta me le parolas iste e ille non face illos, ille essera comparate a un viro insensate que edificava su casa super arena; ²⁷ E le pluvia cadeva e le rivos veniva e le ventos sufflava e colpava contra ille casa e illo cadeva e era su cadita grande. 28 E il deveniva quando Jesus finiva tote iste parolas que le turbas restava stupefacte super su doctrina; ²⁹ quia Ille les inseniava como ille que tene autoritate e non como lor scribas.

CAPITULO 8

¹ E post Ille ab monte bassate, le turbas multe Le sequeva. ² E ecce un leproso se approchava e se prostrava coram ille e diceva: Senior, si Tu vole, Tu pote mundar me. ³ E Jesus extendeva le mano e toccava le e diceva: Io vole, esse! tu mundate. E presto su lepra esseva mundate. ⁴ E Jesus le diceva: Guarda!, dice! lo necuno, ma vade! monstra! te ipse al sacerdote e presenta! le offerenda que Moses ordinava pro testimonio a illes. ⁵ E post ingressate ille in Capharnaum, un centurion se le approchava e ille rogava ⁶ e le diceva: Senior, mi servo es prostrate paralytic in le casa e ille es tormentate gravemente. ⁷ Jesus le dice: Io ira e le

curara. ⁸ Ma le centurion respondeva e diceva: Senior, io non es digno de que Tu intra sub mi tecto, ma dice! solmente un parola e mi servo essera sanate. ⁹ Quia io es un homine sub autoritate e io tene sub me ipse un soldato e io dice a iste: vade! e ille vade; e io dice a altere: veni! e ille veni; e io dice a mi sclavo: face! isto e ille lo face. ¹⁰ E Jesus audiva isto e se admirava e diceva a illes que Le sequeva: amen, Io vos dice que Io non trovava tante fide in necuno altere de Israel. ¹¹ E Io vos dice que multos venira del oriente e del occidente e se reclinara in le tabula de Abraham e Isaac e Jacob in le regno del celos; ¹² ma le filios del rege essera expulsate al obscuritate foras; illic le plorar e le stridulation del dentes. ¹³ E Jesus diceva al centurion: Vade! e illo sia facite como tu ha credite. E le servo era sanate in ille hora.

¹⁴ E Jesus habeva venite al casa de Petro e ille videva su matre affin que habeva essite cubate e illa habeva febre; ¹⁵ e Ille toccava su mano e le febre la lassava e illa era levate e Le serviva. ¹⁶ E le vespere arrivate, illes Le apportava multes indiabolatos e Ille expulsava le spiritos con su parola e Ille sanava tote que habeva un mal; ¹⁷ Assi pro que le dicito per le propheta Isaia se compliva, quando ille dice: *Ille apprendeva nostre debilitates e ille portava nostre infirmitates*. ¹⁸ E Jesus videva un multitude circa Ille, Ille ordinava passar al litore opposite. ¹⁹ E un scriba se approximava e Le diceva: Magistro, io Te sequera ubicunque Tu vade. ²⁰ E Jesus le diceva: Le vulpes ha conilieras e le aves del celo, nidos, ma le Filio del Homine non tene ubi ille reclina le capite. ²¹ E altero del discipulos Le diceva: Senior, permitte! me primo vader e interrar mi patre. ²² Ma Jesus le diceva: Seque! Me, lassa que le mortos interra lor mortos.

²³ E postea Ille entrava in le barca e su discipulos Le sequeva.
²⁴ E ecce un tempesta grande se levava in mare, tanto que le barca era coperite per le undas, e Ille dormiva.
²⁵ E illes se approchava e Le eveliava e diceva: Senior, salva! nos, que nos periva.
²⁶ E Jesus les dice: Quare esse vos timorose, homines de parve fide? E tunc Ille levate reprendeva le ventos e le mare e un calma grande deveniva.
²⁷ E le homines se admirava e diceva: De que classe es Iste que usque le ventos e le mare Le obedi?
²⁸ E Ille arrivava in le litore opposite, in le region del gadarenos, e duo indiabolatos veniva al incontro de Ille e illes sortiva ex tumbas, molto furiose, tanto que necuno poteva passar per le cammino ille.
²⁹ E ecce, illes critava e diceva: Que cosa a nos e a Te, Filio de Deo? Veniva Tu, hic ante de tempore, per tormentar

nos? ³⁰ E era distante de illes un grege de porcos que se nutriva. ³¹ E le demonios Le rogava e diceva: Si Tu jecta nos foras, invia! nos al grege del porcos. ³² E Ille les diceva: Vade!. E illes exite vadeva al porcos; e ecce tote le grege se precipitava per le ravina al mar e illos periva in le aquas. ³³ Ma illes que nutriva fugiva e arrivava al citate, e illes narrava tote le cosas e lo del indiabolatos. ³⁴ E ecce, tote le citate exiva al incontro de Jesus e quando illes Le videva illes rogava a fin que Ille se displacia del lor frontieras.

CAPITULO 9

¹ E Jesus entrava in le barca, passava al altere litore e veniva a su citate. ² E ecce, illes Le portava un paralytico in un lectiera cubate. E quando Jesus videva lor fide, Ille diceva al paralytico: Anima! te, filio, tu peccatos son pardonate ³ E ecce, alcunos del scribas diceva inter illes mesme: Iste blasphema. 4 E Jesus sapeva lor pensamentos e diceva: Con que finalitate vos pensa cosas perverse in vostre cordes? ⁵ Quia que es plus facile, dicer: Tu peccatos son pardonate, o dicer: Leva! te e ambula!? 6 Ma a fin de vos sape que autoritate tene le Filio del Homine super le terra pro pardonar peccatos, tunc ille dice al paralytico: leva! te e porta! tu lectiera e vade! a tu casa. 7 E ille ha essite levate e vadeva a su casa. 8 E le turba videva e timeva e glorificava Deo que dava autoritate tal al homines ⁹ E quando Jesus passava illic videva un homine sedite in le officina de pagamento del tributo, appellate Mattheo e Jesus le dice: Seque! me. E ille se ha levate e Le sequeva. 10 E illo deveniva que Ille se reclinava al tabula in le casa è ecce multe collectores del tribulos e peccatores habeva venite e esseva reclinate al tabula con Jesus e su discipulos. 11 E le phariseos lo ha vidite e illes diceva a su discipulos: Quare vostre magistro mangia con collectores del tributos e peccatores? ¹² Ma Ille lo audiva e diceva: Le fortes non ha necessitate de medico, solmente ille que tene un mal. 13 E vamos, e apprende! que significa: Io vole misericordia e non, sacrificio, quia Io non ha venite per appellar justos ma peccatores.

¹⁴ Tunc le discipulos de Johannes ha venite a Ille e illes diceva: Quare nos e le phariseos jejuna ma tu discipulos non jejuna? ¹⁵ E Jesus les diceva: Es que le amicos del fidantiato pote esser de dolo durate le tempore que le fidantiato es con illes? Ma dies venira quando le fidantiato sia quitate ab illes e tunc le

amicos jejunara. 16 E necuno superpone un repeciamento de panno nove super un vestimento vetule quia le replenamento tira ex vestimento e un laceration pejor se face. 17 Ni illes jecta un vino nove in bottilias vetule, nam si illo es le contrarie, le bottilias se rumpe e le vino se effunde. Solmente illes jecta vino nove in bottilias recentes e ambes son preservate insimul. ¹⁸ Durante que Ille les parlava, ecce un principal se approximava, se prosternava coram Ille e diceva: Mi filia, ipse ora, ha morite. ma tu venite, impone! tu mano super illa e illa vivera 19 E Jesus se levava e ille e su discipulos Le sequeva. 20 E un femina que pativa hemorrhagia durante dece-duo annos se approchava a retro, e illa tangeva le bordo de su mantello. ²¹ Quia illa se ipse diceva: Si io tange solmente su mantello, io essera sanate. 22 Ma Jesus se volveva, la videva e diceva: Anima! te, filia, tu fide te ha sanate. E le femina era sanate ab ille hora. ²³ E Jesus arrivava al casa del principal, e videva le flautistas e le turba que agitava, ²⁴ e diceva: Marcha! quia le puera non ha morite ma illa dormi. E illes Le derideva. ²⁵ Ma quando le turba esseva expulsate. Jesus ingressava e prendeva su mano e le puera era elevate. 26 E le fama iste curreva per tote le terra ille. ²⁷ E quando Jesus passava per illic, duo cecos Le sequeva e diceva con critos: Tene! compassion de nos, filio de David. ²⁸ E arrivate al casa, le cecos veniva usque Ille e Jesus les dice: Crede vos que Io pote facer isto? Illes Le dice: Si, Senior 29 Tunc Ille tangeva lor oculos e diceva: secundo vostre fide illo sia facite a vos. 30 E lor oculos era aperite. E Jesus les adverteva severmente e diceva: Mira! que necuno lo cognosce. 31 Ma illes exiva e illes lo divulgava in tote terra ille. 32 E quando illes exiva, ecce illes portava a ille un muto indiabolate. 33 E le demonio jectate foras, le muto parlava. E le turbas se meraviliava e illos diceva: Nunguam tal cosa se videva in Israel. 34 Ma le phariseos diceva: Ille expulsa le demonios in le poter del principe del demonios.

³⁵ E Jesus recurreva tote le citates e le villages e inseniava in lor synagogas e proclamava le bon notitia del regno e sanava tote infirmitate e maladia. ³⁶ E Jesus videva le turbas e su entranias se exaltava per illos, e turbas era vexate e dispersate como oves que non habe pastor. ³⁷ Tunc Jesus dice a su discipulos: Illo es certe que le recolta es multe ma le obreros, pauc; ³⁸ ora!, nam, le senior del recolta, ut Ille remove foras obreros pro su recolta.

CAPITULO 10

¹ E Ille convocava su dece-duo discipulos e dava les autoritate super spiritos immunde de sorta que illes los expulsara e curara tote infirmitate e maladia 2 Iste son le nomines del dece-duo apostolos: le prime Petro, le appellate Simon; e Andreas su fratre; e Jacobo, le filio del Zebedeo; e Johannes su fratre; Philippe e Bartholomeo; Thomas; e Mattheo, le collector del tributos; Jacobo, le de Alpheo; e Thadeo; Simon, le cananeo; e Judas, le Iscariote, que Le transfereva. ⁵ Jesus inviava istos dece-duo, les incargava e les diceva: Non vade! a un cammino de gentiles e non ingressa! un citate de samaritanos. 6 solmente vade! plus ben al oves perdite del casa de Israel. 7 E durante que vos vade, proclama! e dice!: Le regno del celos se ha approchate. 8 Sana! infirmos, altia! mortos, munda! leprosos, expulsa! demonios; vos ha recipite gratis, da! gratis. 9 Non provide! vos auro, ni argento, ni cupro in vostre cincturon, ¹⁰ ni sacchetto pro le cammino, ni duo tunicas, ni calceatura, ni baston; quia le obrero es digne de su nutrimento. 11 E in qualcunque citate o village in le qual vos intra. inquire! qui es in illo digno e illic permane! usque vos sali. ¹² E quando vos intra le casa, saluta! lo; ¹³ E si vermente le casa es digne, vostre pace veni super illo; ma si le casa non es digne, le pace retorna a vos. 14 E qualcunque que non vos recipe ni audi vostre parolas, quando vos sali foras de ille casa o citate, succute! le pulvere de vostre pedes. ¹⁵ Amen, Io vos dice: Le die del judicio essera plus tolerabile pro le terra de Sodoma e Gomorrha que pro ille citate. 16 Ecce, lo vos invia como oves in medio de lupos; nam face! vos mesme prudente como serpentes e inoffensive como columbas. 17 Ma guarda! vos ab le homines, quia illes vos transferera al consilios e illes vos flagellara in lor synagogas; 18 e vos essera conducite ante governatores e reges per causa mie pro testimonio a illes e al gentiles. 19 Ma quando illes vos transfere, non preoccupa! vos como e que vos debe parlar quia vos on dara in ille hora lo que vos debe parlar; 20 quia vos non esse le qui parla, solmente le Spirito de vostre Patre parla in vos. ²¹ E un fratre transferera su fratre pro morir; e un patre, su filio; e le filios se elevara contra le patres e illes les facera morir. ²² E vos essera odiate per totos pro mi causa; ma ille qui ha resistite usque final essera salve. ²³ E quando illes perseque vos in iste citate, fuga! a altere, porque, amen, Io dice vos, que vos necun modo finira le citates de Israel usque le Filio del Homine veni. 24 Necun discipulo es supra le magistro, ni un sclavo, supra su senior. 25 Il es bastante pro le discipulo devenir como su magistro; e le sclavo, como su senior. Si illes appellava Beelzebu le maestro del casa, quanto plus, illes appellara les de su casa. ²⁶ Tunc non time! les, quia nihil es coperite que non essera discoperite, e occulte que non essera cognoscite. ²⁷ Lo que Io dice vos in le obscuritate vos dice! in le luce e lo que vos audi al audito proclama! vos in terrassas. 28 Non time! vos illes que mata le corpore ma illes non pote matar le anima; ma time! vos melior ille qui pote destruer e le anima e le corpore in le inferno. ²⁹ Duo passeres non son vendite pro un parve numisma? E necuno cadera al terra sin le [permisso] de vostre Patre. ³⁰ Ma e tote le capillos de vostre capite son contate. 31 In consequentia, non time!, vos vale plus que multe passeres. 32 Alora toto que me confessa coram homines e Io le confessara coram mi Patre que es in celos; 33 ma qualcuno Me nega coram homines e Io anque le negara coram mi Patre que es in celo. 34 Non pensa! vos que lo veniva inviar pace al terra, lo non veniva inviar pace ma machete. 35 Quia Io veniva poner in discussion un homine contra su patre e un filia contra su matre, e le filia affin contra su matre affin, 36 e le inimicos de un homine son le membros de su proprie casa. 37 Ille que ama su patre o su matre plus que Me non es digne de Me; e que ama su filio o su filia plus que Me non es digne de Me; ³⁸ e que non prende su cruce e non seque post Me non es digne de Me. 39 Que trova su vita, lo perdera, e que perde su vita pro Me lo trovara. 40 Ille que vos recipe Me recipe, e recipe quem Me inviava. 41 Que recipe un propheta per nomine de propheta ille recipera recompensa de propheta, que recipe un iusto per nomine de iusto ille recipera recompensa de iusto. 42 E qualcuno da biber un vaso de aqua frigide a un de iste parvos solmente per le nomine de discipulo, amen, Io vos dice, ille non del toto perdera su recompensa.

CAPITULO 11

¹ E illo deveniva quando Jesus finiva dar ordines a su dece-duo discipulos, passava ab illic a inseniar e proclamar in lor citates.
² Ma Johannes habeva audite, in le carcere, le operas del Messia, e habeva inviate su discipulos,
³ e Le diceva: Esse Tu que debe venir o nos spera un altero?
⁴ E Jesus respondente le diceva: Informa!, vadente vos a Johannes, le cosas que vos audi e vide:
⁵ le cecos recupera le vista, e le stropiatos ambula, le leprosos esse nettate, e le surdos audi, e le mortos esse altiate, e le pauperes

esse evangelisate; 6 e beato es qualcun que non se scandalisa in Me. ⁷ E quando illes iva, Jesus comenciava dicer al turbas re Johannes: Vos que exiva pro viver in deserto? Un canna succutita per le vento? 8 Ma vos que exiva pro reguardar? Un homine vestite con vestimentos fin? Ecce, illes que porta vestimentos fin illes son in le casas del reges. 9 Ma quare vos exiva? Per vider un propheta? Si, Io vos dice plus que un propheta. 10 Circa iste on ha essite scribite: Ecce io invia mi messagero avante tu facie, le qual preparara tu cammino avante tu. 11 Amen, Io vos dice, necuno ha essite levate inter illes ingenerate ex femina major que Johannes, le Baptista, ma le minor in le regno del celos es major que ille. 12 Ma ab le dies de Johannes, le Baptista, usque hodie, le regno del celos exige corage e le effortiatos lo prende effortiatemente. ¹³ Ouia tote le prophetas e le lege usque Johannes prophetisava. 14 E si vos vole reciper le, ille es Elia que debeva venir. 15 Ille que habe auditos, audi! 16 Ma a que lo comparara iste generation? Illo es similar pueros sedite in le placias que dice, dantes voces, a alteres: 17 "Nos sonava instrumentos e vos non ballava e nos faceva lamentationes e vos non plorava". 18 Quia Johannes veniva, que non manducava ni bibeva, e illes dice: Ille tene un demonio. 19 Le Filio del homine veniva que manduca e bibe e illes dice: Ecce, un homine glutton e bibitor de vino e amico de collectores de tributos e de peccatores. E le sagessa era justificate per su operas.

²⁰ Tunc Jesus comenciava reprochar le citates ubi le majoritate de su miraculos se faceva, pois que illes non se repentiva: ²¹ Guai tu, Chorazin, guai tu, Bethsaida, quia si in Tyro e in Sidon le miraculos que ha essite facite in vos haberea essite facite, jam desde ille tempore, in sacco e in cinere, illes habeva facite penitentia. 22 Ma Io vos dice: le die del judicio essera plus tolerabile a Tyro e a Sidon que a vos. 23 E tu Capharnaum, usque le celo essera levate? Usque le Hades tu descendera, pois que si in Sodoma on haberea facite le miraculos que se habeva facite in te, illes haberea permanite usque hodie. 24 Ma Io vos dice que le die del judicio essera plus tolerabile al terra de Sodoma que a te. ²⁵ In ille occasion Jesus prendeva le parola e diceva: Io Te lauda, Senior del celo e del terra, quia Tu ha occultate iste cosas al sapientes e prudentes e Tu los ha revelate al infantes. ²⁶ Si, Patre, quia le approbation esseva assi ante Te. 27 Tote le cosas esseva transferite a Me per mi Patre, e necuno plenmente cognosce le Filio solmente le Patre e ni alcuno cognosce plenmente le Patre solmente le Filio e ille a que vole le Filio revelar. ²⁸ Veni! a me tote que labora durmente e habeva essite cargate e Io vos dara reposo. ²⁹ Prende! vos mi jugo super vos e apprende ab Me pois Io es mansuete e humile de corde e vos incontrara reposo a vostre animas, ³⁰ quia mi jugo es suave e mi carga es legier.

CAPITULO 12

¹ In ille opportunitate Jesus iva in sabbato trans le seminatos e su discipulos habeva fame e comenciava aveller spicas e mangiar. ² Ma le phariseos vidente, Le diceva: Ecce! tu discipulos face lo que non es licite in sabbato. ³ Ma Ille les diceva: non legeva vos que faceva David quando ille habeva fame e illes que con ille era? ⁴ Como ille entrava in le casa de Deo e illes mangiava le panes del proposition lo que non era licite mangiar a ille ni a illes que con ille era, solmente al sacerdotes? ⁵ O non legeva vos in le lege que in sabbatos le sacerdotes in le templo profana le sabbato e illes sin reproche son? ⁶ Ma Io dice a vos que un cosa major que le templo es hic. ⁷ Mais si vos haberea cognoscite que es: *misericordia io vole e non sacrificio* vos nos haberea condemnate le inculpabiles. ⁸ Ouia le Filio del Homine es senior del sabbato.

⁹ E ille passante ab illic veniva a lor synagoga. ¹⁰ E ecce un homine habeva un mano sic e illes Le demandava dicente: Curar in sabbato es licite? pro accusar Le. ¹¹ Ma Ille les diceva: qui homine inter vos essera que ille habera un ove e si illo cade a un fossa in sabbato e ille no sasira e lo levara? ¹² Pois in quanto plus un homine excelle un ove! De modo que operar correctemente es licite in sabbato ¹³ Tunc Jesus dice al homine: extende! tu mano e ille lo extendeva e le mano era restaurate sana como le altere. ¹⁴ Ma le phariseos sortiva e prendeva consilio contra Ille a fin que eliminar Le.

¹⁵ Ma Jesus cognoscente lo, partiva ab illic. E multos Le sequeva, Jesus curava totos. ¹⁶ E Jesus les adverteva que illes non Le faceva manifeste; ¹⁷ a fin que le dicto per le propheta Isaia era complite quando ille diceva: ¹⁸ Ecce, mi servo, quem io seligeva, mi amato, in le qual mi anima se complaceva; io ponera mi spirito super le e ille annunciara le judicio al gentiles. ¹⁹ Ille non disputara, ni ille critara, ni alcuno audira su voce alte in le placias. ²⁰ Ille non plicara le canna lacerate, e ille non

extinguera le lino fumose, usque ille remove le judicio a victoria. ²¹ E le gentiles sperara in su nomine. ²² Tunc un possedito per le demonio, cec e mute le esseva conducite, e Jesus le sanava, ita le muto parlava e videva. 23 E tote le turbas remaneva stupefacite e illes diceva: Iste es le Filio de David? ²⁴ Ma le phariseos audiente diceva: Iste non jecta le demones solmente per Beelzebu, le principe del demones. ²⁵ Ma Jesus sapiente lor pensamentos les diceva: Tote regno dividite contra se mesme es desolate e tote citate dividite contra se mesme non restara a pede. ²⁶ E si Satan jecta foras Satan, ille divideva se contra se mesme. Como, pois, resta a pede su regno? 27 E si Io jecta foras le demones per Beelzebu, vostre filios per qui les jecta foras? Dunque, illes essera vostre judices. ²⁸ Ma si Io jecta foras le demones per le Spirito de Deo, tunc le regno de Deo arrivava usque vos. ²⁹ O como pote alcuno entrar in le casa del homine forte e su benes spoliar si primo ille non attacha le homine forte? E tunc ille su casa spoliara. 30 Que non es con Me ille es conta Me, que non collige con Me ille dispersa. 31 Dunque Io vos dice: tote peccato e blasphemia essera pardonate al homines, ma le blasphemia contra le Spirito Sancte non essera pardonate. 32 E qualcunque dice un parola contra le Filio del Homine, illo e essera pardonate, ma qualcunque dice contra le Spirito Sancte ille non essera pardonate ni in iste epocha ni in le qual veni. 33 O vos declara le arbore bon e su fructo essera bon, o declara le arbore corrupte e su fructo essera corrupte, proque per le fructo le arbore es cognoscite. ³⁴ Generation de viperas, como pote vos parlar cosas bon si vos esse mal? Quia le bucca parla lo que disborda ab le corde. 35 Le bon homine ab le bon thesauro face sortir cosas bon, e le mal homine ab le mal thesauro face sortir cosas mal. ³⁶ Ma Io vos dice que le homines rendera conto, in le die del judicio, de tote parola otiose parlate. 37 Quia tu essera justificate ex tu parolas e essera condemnate ex tu parolas.

³⁸ Tunc alcun scribas e phariseos Le respondeva dicentes: Magistro, nos vole vider un signal ab tu parte. ³⁰ Ma Jesus respondente les diceva: Un generation mal e adultera cerca un signal e non on lo dara un signal solmente le signal de Jonas le propheta. ⁴⁰ Quia exactemente como *Jonas esseva in le ventre del balena, tres dies e tres noctes*, assi essera le Filio del Homine in le corde del terra tres dies e tres noctes. ⁴¹ Viros ninivitas se levara contra iste generation e lo condemnara quia illes se repentiva per le predication de Jonas e ecce, hic alicuno es plus

que Jonas. 42 Le regina del Sud essera levate in le judicio contra iste generation e lo condemnara quia illa veniva ab confines del terra por audir le sapientia de Salomon e ecce, alicuno es plus que Salomon hic. 43 Ma quando le spirito immunde saliva ab un homine, illo passava trans le desertos e illo cerca reposo e illo non lo trova, 44 tunc illo dice: io volvera a mi casa de ubi io exiva, e quando illo ha venite, illo lo trova inoccupate, scopate e ponite in ordine. 45 Tunc illo partiva e prende con se altere septe spiritos plus perverse que illo e illos ingressa e reside illic e le conditiones final del homine eveni pejor que le prime. Assi illo evenira a iste generation mal. 46 Quando totevia ille parlava al turbas, ecce su matre e su fratres era foras e illes intentava parlar con Ille. 47 E alcuno diceva le: Reguarda! que tu matre e tu fratres era arrestate foras e volente parlar te. 48 Ma ille respondeva e diceva al qual le parlava: Qui es mi matre e qui es mi fratres? 49 E Jesus extendeva su mano a su discipulos e ille diceva: Ecce mi matre e mi fratres. 50 Quia qualcunque face la voluntate de mi Patre que es in celo, ille es mi matre e mi fratres.

CAPITULO 13

¹ In ille die Jesus exiva ab casa e sedeva juxta le mar: ² e multe turbas se reuniva insimul Ille, ita Jesus ascendeva a un barca e sedeva e tote le turba se situava super le plagia. ³ E Jesus parlava multe cosas in parabolas e diceva: Ecce le seminator exiva seminar. 4 E dum ille seminava, un semines, certo, cadeva juxta le cammino e le aves veniva e los manducava. 5 Ma altere semines cadeva super le petras ubi illos non habeva multe terra e al puncto illos germinava quia le terra non habeva profunditate; ⁶ ma le sol exiva e le semines se adureva e se marceva quia illos non habeva radice. 7 Ma altere semines cadeva super le spinos e le spinos montava e suffocava le semines. 8 Ma alteres cadeva super le terra bon e dava fructos, le unes, cento; le alteres, sexanta; le alteres, trenta. 9 Ille que tene auditos audi! 10 E le discipulos approchava se e le diceva: Quare les parla tu in parabolas? ¹¹ È ille respondente les diceva: Quia le mysterios del regno del celos ha essite date cognoscer a vos, ma non ha essite date a illes. 12 Ouia on essera date a ille que tene e ille abundara. ma on quitara usque lo que tene ab ille que non tene. 13 Dunque Ille les parlava in parabolas, pois illes vidente e non vide, e illes audiente e non audi ni intende. 14 On comple a illes le prophetia de Isaia le qual prophetia dice: Con audito vos audira e

nullemente vos comprendera, e vidente vos videra ma nullemente vos percipera. 15 Quia le corde de iste populo se desensibilisava e con le auditos pesatemente illes audiva e illes serrava lor oculos. Non illo sia que illes vide con le oculos e audi con le auditos e con le corde illes intende e se converte e io les sana. ¹⁶ Ma vostre oculos son beate quia illos vide e vostre auditos, quia illos audi. 17 Amen, Io vos dice que multe prophetas e justos anhelava ver lo que vos vide e illes non videva e audir lo que vos audi e illes non audiva. 18 Pois audi! vos le parabola del seminator. 19 Quando tote que audi le parola del regno e ille non intende, le maligno veni e spolia lo que ha essite seminate in su corde; iste es lo que esseva seminate juxta le cammino. 20 Ma lo que esseva seminate super le petras, iste es que audi le parola e con gaudio ille tosto lo recipe, 21 ma ille non tene radice in se mesme e solmente ille es fructo precoce ma si le affliction o le persecution per causa del parola es venite, ille tosto senti se offendite. ²² Ma lo que esseva seminate inter le spinos, iste es que audi le parola ma le preoccupation del mundo e le fraude del ricchessa suffoca le parola e ille deveni infructuose. ²³ Ma lo que esseva seminate super le bon terra, iste es que audi le parola e lo intende e porta fructo e le uno produce cento; le altero, sexanta; le altero, trenta.

²⁴ Altere parabola Jesus les proponeva e diceva: Le regno del celos es comparate a un homine que seminava bon semine in su campo. ²⁵ Ma durante que le homines dormiva, su inimico veniva e seminava zizania supra e ille vadeva. ²⁶ Ma quando germinava le herba e produceva le fructo, tunc le zizania anque appareva. ²⁷ E le servos del domino del casa se approximava e le diceva: Senior, non seminava tu semine de bon qualitate in tu campo? De ubi, pois, tu habe zizania? ²⁸ Me ille les diceva: Un homine inimico ha facite isto. Ma le servos le dice: Vole, pois, tu que nos vade pro colliger lo? 29 Ma ille diceva: Non, non illo sia que vos, colligente le zizania, anque vos excava conjunctemente le frumento. 30 Lassa! vos crescer ambes conjunctemente usque le recollection, e in tempore del recollection io dicera a falcatores: Collige! primo le zizania e liga lo in fasces a fin de comburer lo completemente, ma le frumento porta lo a mi granario. 31 Altere parabola ille proponeva e diceva: Le regno del celos es simile a un grano de mustarda que un homine prendeva e seminava in su campo; ³² le qual es le plus parve que tote le semines, ma quando illo ha crescite es major que le productos horticole e deveni arbore e usque le aves del celo veni e allogia se in illo. 33 Altere parabola ille les parlava: Le regno del celos es simile a un levatura que prendeva un femina e illa occultava in tres mensuras de farina, usque tote era fermentate. 34 Jesus parlava tote iste cosas al turbas e sin parabolas nihil les parlava, 35 a fin de que on complerea lo que diceva le propheta: Io aperira in parabolas mi bucca, io proferera le occulte ab le fundation del mundo. 36 Tunc post lassar ir le turbas, Jesus ingressava in la casa. E lor discipulos se approchava a Ille e illes diceva: Declara nos le parabola del zizania (mal herba) del campo. 37 Ma Ille respondente diceva: Ille que semina le bon semine es le Filio del Homine: 38 e le campo es le mundo; e le semine de bon qualitate es le filios del regno; ma le zizania es le filio del Maligne, ³⁹ e le inimico que lo seminava es le diabolo, e le recollection es le consummation del seculo e le recollictores son le angelos. 40 In consequentia, assi como le zizania es colligite e es consummate con foco assi illo essera in le consummation del seculo, 41 le Filio del Homine inviara su angelos e illes expellera ex su regno tote le scandalos e illes que face le iniquitate, 42 e illes les jectara al furno de foco: illic essera le plorar e le stridulation del dentes. ⁴³ Tunc le justos resplendera como le sol in le regno de su Patre. Ille que tene auditos, audi! 44 Le regno del celos es simile a un thesauro que ha essite abscondite in le campo, un homine lo incontrava e lo abscondeva e per le gaudio de illo ille va e vende tote que tene e ille compra ille campo. 45 De novo le regno del celos es simile a un mercator que cerca petras preciose; 46 e ille incontrava un perla preciose e iva e vendeva tote que ille habeva e comprava le perla. 47 De novo, le regno del celos es simile a un rete jectate al mar que ha colligite tote classe de pisces, 48 e quando le rete se plenava, illes lo removeva al litore e se sedeva e colligeva le pisces de bon qualitate in cestos e jectava foras illos de mal qualitate 49 Assi illo essera in le consummation del seculo, le angelos sortira e separara le malignos ex le medio del justos, ⁵⁰ e repulsara illes al furno de foco, illic essera le plorar e le stridulation del dentes. 51 Intendeva vos tote iste cosas? Illes Le dice: Si. 52 E Ille les diceva: Dunque tote scriba que ha essite instruite in le regno del celos es simile a un homine senior de su casa que remove de su thesauro cosas nove e cosas vetere.

⁵³ E illo deveniva quando Jesus terminava iste parabolas, Ille translatava se ex illic. 54 E Jesus, venite a su patria, inseniava les in lor synagoga usque le puncto que illes remaneva stupefacite e

illes diceva: De ubi a iste veni iste sapientia e le miraculos? ⁵⁵ Non es iste le filio del carpentero? Non es su matre Maria e su fratres Jacobo e Joseph e Simon e Judas? ⁵⁶ E su sorores non son con nos? De ubi tene Iste tote iste cosas? ⁵⁷ E illes scandalisava se in Ille. Ma Jesus dice les: Non es un propheta sin honor excepte in su patria e in su casa. ⁵⁸ E Jesus non faceva illic multe miraculos a causa de lor incredulitate.

CAPITULO 14

¹ In ille tempore Herode, le tetrarcha, audiva le fama de Jesus. ² e ille diceva a su servos: Iste es Johannes, le Baptista, ille ha resuscitate ex le mortos e in consequentia le poteres miraculose actua in ille. 3 Quia Herode post arrestar Johannes, le incatenava e le poneva in le carcere a causa de Herodias, le femina de Philippe, su fratre; 4 Quia Johannes le diceva: haber la non te es licite. ⁵ E Herode, volente occider le, timeva le gente pois illes le habeva como propheta. 6 Ma, le anniversario arrivate de Herode, le filia de Herodias dansava in le medio [del festa] e illa agradava Herode, 7 pro qual ration Herode con juramento la promitteva dar qual cosa que illa peterea. 8 E illa, pulsate per su matre, diceva: da! me hic in un tabuliero le capite de Johannes. le Baptista. 9 E adversate le rege, a causa del juramento e le commensales, ille ordinava dar lo. 10 E Herode inviava per decapitar Johannes in le carcere. 11 E su capite esseva apportate in un tabuliero e era date al juvene e illa lo portava a su matre. ¹² E arrivate su discipulos prendeva le cadavere e le sepultava e illes veniva e informava Jesus. 13 Jesus lo audiva e partiva ab illic in un barca al deserto, a un loco private. E le turbas lo audiva e Le sequeva a pede ab le citates. 14 E Jesus exiva e videva multe gente e le entranias se le commoveva super illes e sanava lor infirmos. 15 E quando le tarde arrivava, le discipulos se Le approchava dicente: Le loco es deserto e le hora jam ha passate, dice! per partir, pois, le turbas al villages e emer alimentos a se mesme. 16 Ma Jesus les diceva: Illes non tene necessitate de marchar se, da! vos les mangiar. 17 Ma illes le diceva: Nos non habe hic solmente cinque panes e duo pisce. 18 Ma ille diceva: porta! me hic los. 19 E Îlle ordinava le turbas reclinar se super le herba, e prendeva le cinque panes e le duo pisces, e elevava le oculos al celo, pronunciante le benediction, e dividente los, dava al discipulos le panes e le discipulos al multitudes. ²⁰ E totos manducava e remaneva satiate e illes prendeva le restante del

fragmentos, dece-duo canastas plen. 21 E que manducava era cinque milles viros a parte de feminas e pueros. ²² E tosto Ille obligava le discipulos ascender al barca e preceder Le ad le litore opposite usque Ille dimitte le turbas. ²³ E post dimitter le turbas Jesus ascendeva le montania in private a orar. E quando le tarde eveniva Ille esseva illic sol. 24 Ma le barca distava jam multe stadios del terra e esseva colpate per le undas quia le vento era contrarie. ²⁵ Ma durante le quarte vigilia del nocte, Jesus veniva a illes andante super le mar. ²⁶ Ma le discipulos quando le videva andante super le mar, espaventava dicente: Illo es un phantasma. E illes critava a causa del espavento. ²⁷ Ma tosto Jesus les parlava dicente: Tene! Animo, Io esse. Non seque! tenente espavento. ²⁸ Petro diceva respondente le: Senior, si tu esse, ordina! que io vade a te super le aquas. 29 E ille diceva: Veni! E Petro, descendente del barca, ambulava e iva usque Jesus. 30 Ma Petro habeva espavento vidente le vento e habente comenciate ir se al fundo, critava dicente: Senior, salva! me 31 E tosto Jesus extendeva le mano, le sasiva e le dice: Tu, pauco credente, pro que cosa dubitava? 32 E quando ille ascendeva al barca, le vento cessava. 33 E illes del barca prostrava se ante ille, dicente: Vero, Tu esse Filio de Deo. 34 E illes vadeva al altere litore e arrivava per terra a Gennesaret. 35 E quando le viros de ille loco Le recognosceva, illes inviava [aviso] a tote celle region e illes Le portava totos que habeva un mal, 36 e illes rogava Le que al minus illes poteva toccar le bordo de su mantello e quantos toccava remaneva completemente san.

CAPITULO 15

¹ Tunc, ab Jerusalem un phariseos e scribas arrivava a Jesus dicente: ² Quare tu discipulos transgrede le tradition del ancianos? Quare non lava illes le manos quando mangia pan? ³ Ma ille contestante les diceva: Quare anque transgrede vos le mandamento de Deo per causa de vostre tradition? ⁴ Quia Deo diceva: *Honora le patre e le matre e que mal parla de su patre e de su matre, con morte ille mori.* ⁵ Ma vos dice: Qualcunque dice al patre o al matre: Tote profito que tu pote reciper de me illo es offerenda. ⁶ Nullemente ille honorara su patre e su matre e vos habe lassate le parola de Deo sin effecto a causa de vostre tradition. ⁷ Hypocritas! ben prophetisava re vos le propheta Isaia dicente: ⁸ Iste populo me honora con le labios ma su corde dista longe me; ⁹ e in van illes me adora, docente como doctrinas lo

que son preceptos humanes. 10 E Jesus, habente vocate a se le multitude, les diceva: Audi! e comprende! 11 Non lo que intra in le bucca face le homine profano, solmente lo que sali del bucca isto face homine profano. 12 Tunc le discipulos se approchava e le diceva: Sape tu que le phariseos quando audiva tu parola, illes se scandalisava? ¹³ Ma Jesus respondente diceva: Tote planta que non plantava mi Patre celestial essera excavate de radice. ¹⁴ Lassa! les, illes son cecos e guidas de cecos; e si un ceco altere ceco guida, ambes cadera in un fossa. 15 E Petro respondente Le diceva: Explica! nos le parabola. 16 E Jesus diceva: Totevia vos angue sin intendimento esse? 17 Non intende vos que tote lo que intra in le bucca va al ventre e illo es jectate in cloaca? 18 Ma le cosas que vade saliente ab bucca proveni ab le corde e isto profana le homine. 19 Quia ab le corde procede le mal pensamentos, adulterios, pornographias, robamentos, homicidios, testimonios, diffamationes. ²⁰ Iste cosas son que profana le homine, ma le mangiar con manos non lavate non profana le homine.

²¹ E saliente ab illic Jesus partiva in le region de Tyro e Sidon.
²² E ecce un femina canaanita salite ab ille confinios critava dicente: Tene! compassion de me, Senior, Filio de David, mi filia es malmente indiabolate.
²³ Ma Ille non la respondeva un parola. E su discipulos approximante le rogava dicente: Dimitte! la nam illa vade critante post nos.
²⁴ E Ille respondente diceva: Io ha essite inviate solmente al oves perdite del casa de Israel.
²⁵ Ma illa arrivava e se prosternava dicente: Senior, adjuva! me.
²⁶ Ma Ille respondente diceva: Prender le pan del filios e jectar se lo al canes domestic non es ben.
²⁷ Ma illa diceva: Si, senior, ma le canes domestic mangia del micas que cade ab le tabula de lor proprietarios.
²⁸ Tunc Jesus la diceva: Femina! tu fide es grande; Il eveni! te como tu desidera. E su filia esseva sanate ab ille hora.

²⁹ E passante ab illic, Jesus veniva al mar de Galilea e montante al montania era sedite illic. ³⁰ Multe gentes Le approchava e illes habeva con se mesme claudes, stropiatos, cecos, mutos e altere multos, e illes les tendeva a su pedes, e Jesus les curava. ³¹ Ita le gente se meraviliava vidente le mutos parlante, le stropiatos essente sanes e le claudes ambulante e le cecos vidente e illes glorificava le Deo de Israel. ³² E Jesus, advocante ad se le discipulos, les diceva: Io senti compassion super le multitude pois illes permane juxta me tres dies e non tene que mangiar e Io non vole dimitter les jejun ne illes perde conscientia in le cammino. ³³ E le discipulos Le dice: De ubi nos

pote obtener, in un loco dispopulate, tante panes per satisfacer un multitude tam grande? ³⁴ E Jesus les dice: Quante panes tene vos? E illes diceva: Septe e un pauc piscettos. ³⁵ E post commandar le turbas reclinar se super le terra, ³⁶ Jesus prendeva le septe panes e le pisces, dante gratias, los divideva, dava al discipulos e le discipulos al turbas. ²⁰ E totes manducava e remaneva satiate e illes prendeva le restante del fragmentos, septe canastas plenes. ³⁸ E illes que manducava era quatro milles viros a parte de feminas e pueros. ³⁹ E post dimitter le turbas Jesus entrava in le barca e arrivava le costas de Magadan.

CAPITULO 16

¹ E le phariseos e sadduceos se approchava e, tentante Le, Le demandava que Ille les monstra un signo del celo. 2 Ma Ille, respondente, les diceva: Quando le tarde arriva, vos dice: Bon tempore quia le celo es rube. ³ E, in le matino: Hodie, tempesta, quia le celo es rube lugubremente. De modo que ex face del celo vos sape discerner, e non pote vos discerner le signos del opportunitates? ⁴ Un generation maligne e adultera cerca un signal e non essera date un signal, solmente le signal de Jonas. ⁵ E le discipulos arrivava al litore opposite e oblidava prender panes. E Jesus les diceva: 6 Cura! vos e guarda! del levatura del phariseos e sadduceos. 7 Ma illes rationava inter illes mesme dicente: Nos non apportava panes. 8 Ma Jesus, informante se, diceva: Que discute vos inter vos mesme, homines de parve fide, que non tene vos panes? 9 Totevia non intende vos ni recorda vos le cinque panes del cinque milles e quante canastas recolligeva vos? 10 Ni le septe panes del quatro milles e quante canastas recolligeva vos? 11 Como non intende vos que non re panes Io vos parlava? Ma vos guarda! vos del levatura del phariseos e sadduceos. 12 Tunc illes intendeva que Ille non diceva que illes se guardara del levatura del panes, solmente del inseniamento del phariseos e sadduceos.

¹³ E quando Jesus arrivava al region de Cesarea, Ille interrogava su discipulos dicente: Qui dice les homines que es le Filio del Homine? ¹⁴ E illes respondeva: unes que Johannes, le Baptista, alteres que Elia, alteres que Jeremia o alcuno del prophetas. ¹⁵ Jesus les dice: Vos qui dice que Io esse? ¹⁶ E Simon Petro respondente diceva: ¹⁷ Tu esse le Messia, le Filio de Deo le vivente. E Jesus, respondente, le diceva: Beato, tu, Simon, filio

de Jonas, quia non le carne ni le sanguine ha revelate te isto, solmente mi Patre in le celos. ¹⁸ E Io anque te dice que tu es Petro e super iste petra Io edificara mi Ecclesia, e le portas del Hades non prevalera super illo. ¹⁹ Io te dara le claves del regno del celos e tote que tu attachara in le terra illo remanera attachate in le celos e tote que tu disligara in le terra remanera disligate in le celos. ²⁰ Tunc Jesus adverteva les discipulos que illes non dice a alcuno que ille es le Messia.

²¹ Ab tunc Ille comenciava declarar a su discipulos que Ille debeva ir a Jerusalem e suffrer multe cosas de parte del ancianos e del princes del sacerdotes e del scribas e esser morte e resuscitar in le tertie die. ²² E Petro, prendente le in altere parte, comenciava reprender Le dicente: Le Senior sia te propitio. Isto nullemente Te succedera. 23 Ma Jesus se volveva e diceva a Petro: Vade! ex mi vista, Satan; tu me scandalisa, pois tu non pensa le cosas de Deo, solmente le cosas del homines. 24 Tunc Jesus diceva a su discipulos: Si alcuno vole venir post me, nega! se mesme, prende! su cruce e seque! me. ²⁵ Quia qualcunque vole salvar su vita, ille lo perdera: ma qualcunque perde su vita per mi causa, ille lo incontrara. 26 Quia in que essera beneficiate un homine si ille gania le mundo integre ma ille perdeva su vita? O que dara un homine como intercambio de su vita? ²⁷ Quia le Filio del Homine va venir in le gloria de su Patre con su angelos, e tunc Ille recompensara cata uno secun su conducta. ²⁸ Amen, Io vos dice que alcunos hic son presente que nullemente videra le morte usque illes videra le Filio del Homine veniente in su gloria.

CAPITULO 17

¹ E post sex dies, Jesus, prende Petro e Jacobo e Johannes, su fratre, les monta a un monte alte privatemente; ² E Jesus era transfigurate coram illes e su face brillava como le sol e su vestimentos deveniva albe como le luce. ³ E ecce Moses e Elia se les appareva e illes conversava con Ille. ⁴ E Petro, prendente le parola, diceva a Jesus: Senior, que nos hic esse es excellente, si Tu vole, io facera hic tres tentas, un a te, un a Moses e un a Elia. ⁵ E totevia ille parlava e ecce un nube luminose les coperiva con umbra e ecce un voce ex nube que diceva: Iste es mi Filio, le amato, in que Io me ha complacite, ausculta! vos Le. ⁶ E le discipulos, audiente lo, se prostrava in terra e illes timeva multo. ⁷ E Jesus se approximava e les tangeva e diceva: Leva! vos e non

time! ⁸ E illes tres altiava lor oculos e videva necuno solmente Jesus sol. ⁹ E quando illes descendeva ab le monte, Jesus les incargava dicente: Dice! vos a necuno le vision usque le Filio del Homine resuscita ex le mortes.

¹⁰ E le discipulos Le questionava dicente: Quare le scribas dice que Elia debe primo venir? ¹¹ Ma Ille respondente diceva: Illo es certe que Elia veni e restaurara tote le cosas. ¹² Ma Io vos dice que Elia jam veniva e illes non le recognosceva, solmente illes le faceva tote quanto illes voleva, assi equalmente le Filio del Homine va suffrer per illes. ¹³ Tunc le discipulos intendeva que re Johannes, le Baptista, Jesus les habeva parlate.

¹⁴ E quando illes arrivava al gente un homine se approximava a Ille e geniculava ante Ille ¹⁵ e diceva: Senior, tene compassion de mi filio pois es lunatic e ille es multo infirme, proque ille plure vices cade al foco e plure vices al aqua. ¹⁶ E io le apportava a tu discipulos e illes non poteva sanar le. ¹⁷ E Jesus diceva respondente: Generation infidel e perverse! Usque quando essera Io con vos? Usque quando Io vos supportara? Apporta! vos me le hic. ¹⁸ E Jesus reprendeva le demonio e le demonio exiva ab ille e le puero esseva sanate ab ille hora. ¹⁹ Tunc le discipulos, approximante se a Jesus in private, diceva: Quare non poteva nos expulsar lo? ²⁰ E Ille les diceva: A causa del parve fide vostre. Quia amen Io vos dice, si vos habe fide como un grano de mustarda, vos dicera al monte iste: passa! ab hic ad illic e nihil essera impossibile a vos.

²² E Jesus les diceva durante que illes reverteva junctemente a Galilea: Le Filio del Homine va esser livrate a manos de homines ²³ e illes Le occidera e Ille al tertie die resuscitara. E illes se doleva multo.

²⁴ E quando illes arrivava a Capharnaum, le collectores del didrachmas approximava a Petro e diceva: Non paga vostre magistro le didrachmas? Petro dice: si. ²⁵ E quando Petro ingressava al casa, Jesus se le anticipava e diceva: Que te pare, Simon, le reges del terra ab qui incassa le tributos o taxa, ab lor filios o ab le extraneos? ²⁶ E quando Petro affirmava: Ab le extraneos. Jesus le diceva: Pois tunc, le filios son exempte. ²⁷ Ma proque nos non les offende, vade al mar jecta un hamo e prende le prime pisce que monta e, post tu habe aperite le bucca, tu trovara un stater e prende! lo e da! les lo per me e per te.

CAPITULO 18

¹ In ille hora le discipulos se approximava a Jesus, dicente: Qui, alora, es major in le regno del celos? ² E Jesus vocava un infante a se e le poneva in medio de illes ³ e diceva: Amen, Io vos dice: Si vos non vos altera e vos non vos face como le infantes, vos nullemente entrara in el regno del celo. 4 Assi que qualcunque se humilia mesme como iste infante, iste es le major in le regno del celos. ⁵ E que recipe un sol infante, como iste, in mi nomine, Me recipe. 6 Ma que scandalisa un sol del iste parvos que crede in Me, illo es melior pro ille si un petra de molino es pendite circa su collo e ille es suffocate in le profundo del mar. ⁷ Guai le mundo per le scandalos! Illo es necessari, alora, que le scandalos veni, ma guai le homine per que le scandalo veni! 8 Ma si tu mano o tu pede te scandalisa, seca lo e jecta lo ab te, illo es preferite pro te entrar in le vita manco o claude que tenente duo manos o duo pedes tu esser jectate al foco eterne. 9 E si tu oculo te scandalisa, remove! lo e jecta! lo ab te; illo es preferite pro te con un sol oculo entrar in le vita que tenente duo oculos tu esser jectate al inferno del foco. 10 Reguarda! vos que vos non affronta un sol de iste parvos quia Io vos dice que lor angelos in le celos semper vide le face de mi Patre del celos. [On omitte le versiculo 11 quia il es interpolate ex Lc 19:10].

¹² Oue pare vos? Si certe homine arriva a haber cento oves e un sol de illos se disviava, non lassara ille le novanta-nove in monte e ille ira a cercar le disviate? 14 Del mesme modo un desiderio coram vostre Patre in le celos non es que un sol de iste parvos se perde. 15 Ma si tu fratre pecca, vade!, reprende! le inter te e ille sol; si ille ascolta te, tu ha ganiate tu fratre. 16 Ma si ille non ascolta, prende con te ancora un o duo ut, per bucca de duo testes o tres, tote parola remane stabilite. 17 Ma si ille non audi illes, dice! lo al ecclesia e si etiam ille non audi le ecclesia, ille sia pro te como le ethnico e le collector de tributos. ¹⁸ Amen, Io vos dice, tote quante vos liga in le terra illo habera essite ligate in celo, e tote quanto vos disliga in le terra illo habera essite disligate in le celo. 19 De novo amen, Io vos dice que si duo inter vos in le terra son accordo circa tote cosa que illes demanda, illo les essera facite per mi Patre in le celos. ²⁰ Quia ubi duo o tres se ha reunite in mi nomine. Io esse illic in medio de illes.

²¹ Tunc Petro approximante, Le diceva: Senior, quante vices mi fratre peccara contra me e io le pardonara? Usque septe

vices? 22 Jesus le dice: Io non te dice usque septe vices ma usque septanta vices septe. 23 Dunque le regno del celos ha essite comparate a un homine rege que voleva adjustar su contos con su servos. 24 E ille habeva initiate adjustar su contos e un debitor que debeva dece milles talentos le era apportate. ²⁵ Ma ille non habeva ab ubi pagar e le senior ordinava que ille esserea vendite. le femina, e le filios, e tote lo que ille tene, e que le conto esserea regulate. ²⁶ E le servo cadeva e se prostrava ante ille dicente: Tene! patientia con me e io te pagara toto. ²⁷ E le senior de celle servo, commovite, le laxava e le pardonava le debito. 28 Ma quando exiva celle servo incontrava un de su coservos que le debeva cento denarios e le sasiva e le suffocava dicente: Paga! me lo que tu me debe. 29 E su coservo cadeva e le supplicava dicente: Tene! patientia con me e io te pagara. 30 Ma ille non voleva solmente ille partiva e le jectava in le carcere usque ille pagarea lo que ille debeva. ³¹ E su coservos videva lo que habeva devenite e se attristava multissimo e veniva e refereva a lor senior tote lo devenite. 32 Tunc su senior le appellava e le dice: Servo maligne, io te pardonava tote ille debito jam que tu me rogava. 33 Non era obligatori que tu anque commiserarea tu coservo como io te commiserava? 34 E irascite su senior le transfereva al tormentatores usque ille pagarea tote lo que le era debite. 35 Assi angue mi Patre celestial vos facera si vos cata uno non pardona vostre fratre ex vostre corde.

CAPITULO 19

¹ E illo deveniva que quando Jesus terminava iste parolas, Ille se translatava ab Galilea e veniva al confinios de Judea, ultra Jordan. ² E le grande multitudes Le sequeva illic e Ille les sanava illic. ³ E un phariseos se approchava a Ille per tentar Le e illes diceva: Es licite repudiar su femina per qualcunque causa? ⁴ Ma ille diceva respondente: Non legeva vos que Ille que les creava ab *initio les faceva masculo e femina*? ⁵ E Ille diceva: *Per isto un homine quitara le patre e le matre e restara unite a su femina e le duo essera un sol carne*; ⁶ ita jam non son duo solmente un sol carne. Quia lo que Deo ha jungite le homine non lo separara. ¹ Illes le dice: Quare Moses prescribeva *dar documento de divorcio e repudiar la*? ⁵ Jesus les dice: Moses per vostre duressa de corde vos permitteva repudiar vostre feminas ma ab initio illo non ha essite assi. ⁵ Ma Io vos dice que quicunque repudia su femina, excepte si illo es per porno, e se marita con altera, ille

adultera. ¹⁰ Le discipulos le dice: Si ita es le causa del homine con le femina, non conveni maritar se. ¹¹ Ma Ille les diceva: Non totos ha capacitate per practicar iste parola solmente a illes que lo ha essite date. ¹² Quia eunuchos son que ita illes nasceva ab le ventre de lor matre, e eunuchos son quem le homines faceva eunuchos e eunuchos son que faceva se eunuchos per le regno del celos. Ille que pote lo acceptar accepta! lo.

¹³ Tunc un infantes Le esseva apportate per imponer les le manos e per orar, ma le discipulos les reprendeva. ¹⁴ Ma Jesus diceva: Lassa! vos le infantes e non impedi! les venir a Me quia le regno del celos es de tales. ¹⁵ E postea Ille imponeva les le manos e Ille partiva ab illic.

¹⁶ E ecce uno approximante se Le diceva: Magistro, que cosa bon debe io facer per obtener le vita eterne? Mais Ille le respondeva: 17 Quare Me inquire tu circa le ben? Un sol es le bon; ma si tu vole entrar in le vita eterna, serva! le commandamentos. 18 Ille Le dice: Quales? E Jesus le diceva: Tu non occidera, non adulterara, non furara, non dicera false testimonio, 19 honora! tu le patre e le matre e tu amara tu proximo como te mesme. 20 Le juvene Le diceva: Tote iste cosas io observava. Que totevia me manca? 21 Jesus le diceva: Si tu vole esser perfecte, vade!, vende! tu possessiones e da! los al povres e tu habera un thesauro in le celos, e veni! e seque! Me. ²² Ma quando le juvene audiva iste parola, ille vadeva attristate auia ille habeva multe benes. ²³ E Jesus diceva a su discipulos: Amen, Io vos dice que un rico difficilemente entrara in le regno del celos. 24 E de novo Io vos dice que un camelo intra per le oculo de un acuta es plus facile que un rico intra in le regno del celos. 25 Le discipulos lo audiva e illes se consternava multo dicente: Tunc qui pote salvar se? ²⁶ Ma Jesus reguardava e les diceva: Isto es impossibile al homines ma conjunctemente con Deo toto es possibile. 27 Tunc Petro Le respondeva e diceva: Reguarda! nos ha quitate toto e Te ha sequite, que, pois, essera a nos? 28 Ma Jesus les diceva: Amen, Io vos dice que vos que Me segueva, in le regeneration, quando le Filio del Homine sedera in le throno de su gloria, vos mesme sedera anque in dece-duo thronos per judicar le dece-duo tribos de Israel. ²⁹ E tote que quitava casas o fratres o sorores o patre o matre o filios o campos per causa de mi nomine recipera in multe vices magis e hereditara le vita eterne. 30 Ma multe primos essera ultime e ultimos essera prime.

CAPITULO 20

1 Quia le regno del celo es simile a un homine maestro de casa le qual exiva de bon hora matino per contractar operatores a su vinia. ² E ille era concorde con le operatores in un denario per die e les inviava a su vinia. ³ E ille exiva circa nove horas e videva altere de pede in placia inoccupatos 4 e les diceva: Vade! angue a mi vinia e quanto sia juste io vos dara. E illes vadeva. ⁵ E de novo ille exiva, circa dece-duo horas e dece-quinte horas, e faceva equalmente. ⁶ E circa dece-septe horas ille exiva e trovava altere inoccupatos e les diceva: Quare habeva essite vos tote le die inoccupate? 7 Illes le diceva: Ouia necuno nos contractava. Ille les diceva: Vade! anque vos al vinia. 8 E quando le vespera arrivava, le senior del vinia dice a su incargato: Voca! le operatores e paga! les le salario comenciante ab le ultimos usque le primos. 9 È quando arrivava les circa le dece-septe horas, cata un recipeva un denario. 10 E quando arrivava le primos, illes pensava que illes reciperea plus. E illes recipeva anque le respective denario. 11 E quando illes lo recipeva, murmurava contra le maestro de casa dicente: 12 Iste ultimos laborava un sol hora e tu les faceva equal a nos que habeva supportate le peso del die e del calor suffocante. 13 Ma ille respondeva a un de illes e diceva: Companion, io non te facito injustitia; non conveniva tu con me per un denario? 14 Prende! le tue e vade!; ma io vole dar a iste ultime como anque a te. 15 Non me licite es facer lo que io vole in mi cosas? O tu oculo es mal quia io es bon? 16 Assi le ultimos essera prime e le primos, ultime.

¹⁷ E illes era per ascender a Jerusalem e Jesus prendeva a parte le dece-duo e in le cammino les diceva: ¹⁸ Reguarda! que nos vade montar a Jerusalem e le Filio del Homine essera livrate al princes del sacerdotes e al scribas e illes Le condemnara a morte, ¹⁹ e Le livrara al gentiles per derider Le e per flagellar Le e per crucifiger Le e in le tertie die Ille resuscitara.

²⁰ Tunc le matre del filios de Zebedeo se le approchava con su filios, prostrante se, e illa peteva alique ab ille. ²¹ Ma ille la diceva: Que desira tu? Illa le dice: Dice! que iste duo filios mie se sede, une in tu dextera e altere in tu sinistra, in tu regno. ²² Jesus respondente diceva: Vos non cognosce lo que vos pete. Pote vos biber le cupa que Io vade biber? Illes le dice: Nos pote. ²³ Ille les dice: Amen, vos bibera mi cupa ma le seder se in mi dextera o in mi sinistra, dar isto non es mie, solmente al quales

isto ha essite preparate per mi Patre. 24 E quando le dece lo audiva, illes se indignava circa le duo fratres. 25 Ma Jesus les appellava e les diceva: Vos sape que le governantes del gentiles les domina e le magnates les habe sub lor autoritate. ²⁶ Il non es assi inter vos, solmente qualcuno inter vos que vole facer se grande ille essera serviente de vos, ²⁷ e qualcuno inter vos que vole esser prime ille essera servo de vos; ²⁸ assi como le Filio del Homine non veniva per esser servite ma per servir e per dar su vita como redemption de multos. ²⁹ E quando illes camminava ab Jericho, un multitude grande Le sequeva. 30 E ecce duo cecos sedite insimul le cammino, quando audiva que Jesus passava, critava dicente: Senior, tene! compassion de nos, Filio de David. ³¹ Ma le turba les reprendeva ut illes se quieta ma illes plus critava dicente: Senior, tene! compassion de nos, Filio de David. ³² E Jesus se arrestava e les vociferava e diceva: Que vole vos que Io face a vos? 33 Illes Le dice: Senior, que nostre oculos sia aperte. 34 E Jesus se moveva a compassion e tangeva lor oculos e illes reprendeva le vista subito e Le segueva.

CAPITULO 21

¹ E quando illes approchava se a Jerusalem e arrivava a Betphage, al monte del Olivos, tunc, Jesus inviava duo discipulos, ² dicente les: Vade! al village que es, facie a facie nos, e subito vos incontrara un asina con su pullo, disliga! los e trahe! Me. ³ E si alcuno vos dice alique, vos dicera que le Senior habe necessitate de illos e ille subito los inviara. 4 Ê isto deveniva ut se realisarea lo que esseva dicite per medio del propheta, quando ille diceva: 5 Dice al filia de Sion: Reguarda! tu rege veni a te mansuete e montate in asino e in pullo, filio de animal de carga. ⁶ E quando le discipulos iva e faceva como lo que Jesus les ordinava, 7 illes traheva le asina e le pullo e illes poneva super illos le mantellos e Jesus se montava super illos. 8 E le majoritate del turba extendeva lor mantellos in le cammino e alteros siccava ramos del arbores e los extendeva in le cammino. 9 E les turbas que iva avante e que Le sequeva critava dicente: Hosanna al Filio de David, benedicte que veni in nomine del Senior, hosanna in le locos plus alte. 10 E quando entrava Ille in Jerusalem, tote le citate se commoveva dicente: Qui es iste? 11 E le turbas diceva: Iste es le propheta Jesus, ille de Nazareth de Galilea.

¹² E Jesus entrava in le templo, e expelleva totos que vendeva e que emeva in le templo, e reverteva le tabulas del cambistas e le sedes del venditores de columbas. ¹³ E Jesus les dice: illo ha essite scripte: Mi casa essera nominate casa de oration e vos lo habeva facite un *cova de robatores*. ¹⁴ E le cecos e le claudes in le templo se Le approximava e Jesus les sanava. 15 Ma quando le princes del sacerdotes e le scribas videva le meravilias que Ille faceva e le infantes que critava in le templo e diceva: Hosanna al Filio de David, illes irasceva 16 e le diceva: Audi tu lo que diceva illes? Ma Jesus les diceva: Si, nunquam audiva vos que ab le bucca de infantes e lactantes tu preparava laude? 17 E Jesus les quitava e exiva, foras del citate, a Bethania e illic pernoctava. ¹⁸ In le matino quando Jesus ascendeva al citate, habeva fame. ¹⁹ E Jesus videva un fichiero juxta le cammino e iva a illo e incontrava nihil in illo, excepte folios solmente e lo diceva: Non jammais fructo deveni ab te pro semper. E le fichiero subito siccava. 20 E le discipulos se admirava dicente: Como subito siccava le ficus? ²¹ E Jesus respondente les diceva: Amen, Io vos dice, si vos habe fide e vos non dubita, vos facera non sol isto del fichiero solmente que si vos inclusive dice al monte iste: jecta! via e sia! affundate al mar, il devenira. ²² E tote quante vos credente pete in le oration, vos lo recipera.

²³ E quando Ille entrava in le templo, le princes del sacerdotes e le ancianos del populo se approximava a Ille, dicente: Con que classe de autoritate face tu iste cosas? Qui te dava iste autoritate? ²⁴ Ma respondente Jesus, les diceva: Io demandara anque vos un cosa e si vos Me lo dice, Io alora vos dicera con que autoritate Io face iste cosas: 25 Le baptismo de Johannes de ubi era? Del celo o del homines? Ma illes rationava in se mesme dicente: Si nos dice: del celo, Ille nos dicera: Quare vos non le credeva? 26 E si nos dice: del homines, nos time le turba, quia totos tene Johannes como propheta. 27 E respondente illes a Jesus diceva: Nos non sape. Ille les diceva alora: ni Io dice vos con que classe de autoritate Io face iste cosas. 28 Ma que vos pare? Un homine habeva duo filios; ille approximante al prime le diceva: Filio, vade! hodie, labora! in le vinia. 29 Ma ille respondente diceva: Io vade, senior, e ille non vadeva. 30 Ma le patre approximante al secunde, diceva equalmente. Ma ille respondente diceva: Io non vole. Plus tarde, mutate le opinion, ille vadeva. 31 Qui del duo faceva le voluntate del patre? Illes dice: le ultime. Jesus les dice: Amen. Io vos dice que le collectores de tributos e le prostitutas

vos precede al regno de Deo. 32 Quia Johannes veniva a vos in cammino de justitia e vos non le credeva; ma le collectores de tributos e le prostitutas le credeva; ma vos Le videva e ni vos mutava vostre opinion postea pro creder le. 33 Vos audi! altere parabola: Un homine era maestro de casa le qual plantava un vinia, e le poneva circa un palissada e fodeva in illo un pressa de vino e edificava un torre e arrentava lo a un cultivatores e se absentava. 34 E quando le tempo del fructos se approximava, ille inviava su servos al cultivatores per reciper su fructos. 35 E le cultivatores prendeva su servos, illes colpava une, occideva altere, e lapidava altere 36 De novo ille inviava altere servos plus que le primos e illes les faceva equalmente. 37 E finalmente ille inviava su filio a illes dicente: Illes respectara mi filio. 38 Ma le cultivatores videva le filio e diceva inter illes mesme: Iste es le herede, veni! vos, occide! nos le e nos possedera su hereditate. ³⁹ E illes le prendeva, e jectava foras del vinia e le occideva. 40 Quando, pois, veni le maestro del vinia que facera con le cultivatores celle? 41 Illes Le dice: Ille malmente destruera iste malos e arrentara le vinia a altere cultivatores que le pagara le fructos in lor tempo. 42 Jesus les dice: Nunquam legeva vos in le Scripturas: Le petra quem le architectos repelleva, isto ha devenite petra angular; ab le Senior isto ha devenite e isto es meraviliose a nostre oculos? 43 Dunque Io vos dice que le regno de Deo essera removite ab vos e essera date a un nation que produce su fructos. 44 [E que cade super iste petra essera destruite ma ille super que le petra cade iste essera dispersate.] ⁴⁵ E le princes del sacerdote e le phariseos audiva su parabolas e cognosceva que Ille dice concernente illes; 46 e quando illes procurava Le prender, illes timeva le turbas quia illes Le habeva como propheta.

CAPITULO 22

¹ E de novo Jesus initiava inseniar e les parlava parabolas dicente: ² Le regno del celo es simile a un homine rege le qual faceva un banchetto de nuptias a su filio. ³ E ille inviava su servos per appellar illes que habeva essite invitate al banchetto de nuptias e illes non voleva venir. ⁴ De novo ille inviava altere servos dicente: Dice! a istes que ha essite invitate: ecce io ha preparate mi prandio excellente, mi bovellos e le animales escate son macellate e tote es preparate; veni! vos al banchetto de nuptias. ⁵ Ma illes negligeva e iva, le uno a su proprie campo, le

altero super su negotio, 6 e le restantes apprendeva su servos, les insultava e les occideva. 7 Tunc le rege irasceva e inviava su exercitos e destrueva ille assassinos e lor citate incendiava. 8 Tunc ille dice a su servos: Illo es certe que le nuptias es preparate ma illes que habeva essite invitate non esseva digne; 9 vade!, dunque, al cruciamentos del camminos e quantos vos incontra appella! al banchetto de nuptias. ¹⁰ E ille servos habeva sortite al camminos e reuniva totos que illes incontrava, le bonos e le malos; e le salon de nuptias se plenava de invitatos. 11 Ma quando le rege entrava per vider le invitatos, ille videva illic un homine non vestite con vestimento de nuptias. 12 E le rege le dice: Companion: Como entrava tu illic non habente vestimento de nuptias? E ille se quietava. 13 Tunc le rege diceva al servientes: Postea vos habeva ligate su pedes e manos, expelle! le al obscuritate externe, illic essera le plorar e le strider del dentes. 14 Quia multos son vocate e paucos son electe.

¹⁵ Tunc le phariseos habeva vadite e habeva un reunion e como illes Le imbroliava in un parola. ¹⁶ E illes Le inviava lor discipulos con le herodianos dicente: Magistro, nos sape que tu es verace e tu insenia le cammino de Deo con veritate e nihil te importa circa necuno quia tu non reguarda le face del homines. ¹⁷ Dice!, pois, nos, que te pare? Il es licite dar tributo al Cesar o non? ¹⁸ E como Jesus cognosceva lor malitia, Ille diceva: Quare vos me tenta, hypocritas? ¹⁹ Monstra! Me le moneta del tributo. E illes le portava un denario. ²⁰ E Jesus les dice: cuje es iste imagine e le inscription? ²¹ Illes dice: del Cesar. Tunc Jesus les dice: Retorna!, pois, lo que es del Cesar al Cesar e lo que es de Deo, a Deo. ²² E quando illes le audiva, se meraviliava e lassava Le e se vadeva.

²³ In ille die se le approximava un sadduceos que dice que le resurrection non es e Le inquireva ²⁴ dicente: Magistro, Moses diceva: *Si alcuno mori e non tene filio, su fratre maritara con le femina de su fratre e ille suscitara descendentia a su fratre*. ²⁵ Ora ben, septe fratres esseva inter nos; e le prime, post maritar se, moriva; e ille non habeva habite descendentia e lassava su femina a su fratre; ²⁶ assi equalmente le secunde e le tertie usque le septe. ²⁷ E in le fin de totes, le femina moriva. ²⁸ In la resurrection, alora, de qual del septe illa essera femina? Quia totos la habeva como femina. ²⁹ Ma Jesus les respondeva e diceva: Vos erra e non sape le Scripturas ni le poter de Deo. ³⁰ Quia in le resurrection ni illes marita ni illas son maritate, solmente como angelos, illes son in le celo. ³¹ Ma circa le resurrection del

mortos non legeva vos lo que a vos esseva dicite ab Deo, quando ille dice: ³² *Io es le Deo de Abraham, e le Deo de Isaac, e le Deo de Jacob*? Ille non es le Deo de mortos, solmente es le Deo de vivos. ³³ E quando le turbas le audiva, illos remaneva stupefacite a causa de su inseniamento. ³⁴ Ma le phariseos quando audiva que Ille habeva reducite a silentio le sadduceos, illes se reuniva re illo mesme, ³⁵ e un de illes, experte in le lege, Le interrogava per tentar Le: ³⁶ Magistro, qual es le commandamento major in le lege? ³⁷ E Ille le diceva: *Tu amara le Senior, tu Deo, con tote tu corde, con tote tu anima, con tote tu mente.* ³⁸ Iste es le grande e prime commandamento. ³⁹ Le secunde es similar a iste: *Tu amara le proximo como te mesme.* ⁴⁰ Tote le lege e le prophetas pende in iste duo commandamentos.

⁴¹ E le phariseos se habeva reunite e Jesus les questionava dicente: Concernente le Christo, que pare vos? Ab qui es filio? Illes Le dice: Ab David. A Jesus les dice: Como, alora, David, in spirito, le appella senior, dicente: A Le Senior diceva a mi Senior: Sede! tu in mi dextera usque io pone tu inimicos sub tu pedes? A Si, alora, David le appella senior, como es filio de ille? E necuno poteva contestar Le parola ni alcuno ab ille die hardiva questionar jammais.

CAPITULO 23

¹ Tunc Jesus parlava al turbas e a su discipulos ² dicente: In le cathedra de Moses se sedeva le scribas e le phariseos. ³ Face! e observa! tote que illes vos dice ma non face! alique conforme lor opera quia illes dice e non face. 4 E illes attacha cargas pesante e los pone super le humeros del homines ma illes non vole mover los con lor digito. 5 Illes face tote lor opera ut illes sia vidite per le homines; quia illes aggrandi lor phylacterios e allarga le frangias, ⁶ e illes ama le prime divan in le banchettos e le prime sede in les synagogas, ⁷ e le salutes in le placias e esser appellate, per le homines, rabbi. 8 Ma vos non esse! appellate rabbi quia un sol es vostre magistro e tote vos esse fratres. ⁹ E non appella! patre de vos in le terra quia un sol es patre de vos, le celestial. ¹⁰ Ni esse! vos appellate directores quia un sol es vostre director, le Messia. 11 E le major de vos essera serviente de vos. 12 E ille que se mesme exaltara essera humiliate e ille que se mesme humiliara essera exaltate. 13 Ma guai vos, scribas e phariseos hypocritas!, quia vos serra le regno del celos coram homines, alora vos non entra ni vos lassa entrar illes que entra. [14 Non es in plus antique codices.] ¹⁵ Guai, vos, scribas e phariseos hypocritas!, quia vos percurre le mar e le terra per facer un sol proselyto e quando ille deveni, vos le face, filio del inferno duo vice plus que vos. 16 Guai, vos guidas cec! que dice: Tote le jurar per el sanctuario es nihil, ma tote que jura per le auro del templo, ille debe. 17 Insensatos e cecos! Quia que es major le auro o le templo que sanctificava le auro? ¹⁸ E le jurar per le altar es nihil ma tote que jura per le offerenda que es super le altar, ille debe. ¹⁹ Cecos! Quia que es major le oblation o le altar que sanctifica le oblation? 20 E assi ille que jurava per le altar jura per illo e per tote lo que es super illo. ²¹ E ille que jurava per le templo jura per illo e per tote lo que habita in illo; ²² e ille que jurava per le celo jura per le throno de Deo e per Ille que es sedite in illo. 23 Guai, vos, scribas e phariseos hypocritas!, quia vos decima le mentha, e le anis e le cumino, e vos habe lassate le plus importante del lege, le judicio recte, le misericordia e le fede; ma isto se debe facer e illo non lassar. 24 Guidas cec que percola le mosquito e degluti le camelo! ²⁵ Guai, vos, scribas e phariseos hypocritas! quia vos munda illo exterior del cupa e del platto ma illes interiormente son plen de rapina e intemperantia. ²⁶ Phariseo cec, munda primo illo înterior del cupa ut illo exterior de illo sia alsi munde. 27 Guai, vos, scribas e phariseos hypocritas! quia vos resimila sepulcros blanchite que foras certemente appare belle ma intra illos son plen de ossos de mortos e de tote immunditia. ²⁸ Assi vos equalmente foras certemente appare coram homines juste ma intra vos esse plen de hypocrisia e iniquitate. ²⁹ Guai, vos, scribas e phariseos hypocritas! quia vos edifica le sepulcros del propheta e vos adorna le monumentos del justos, 30 e vos dice: Si nos haberea essite in le dies de nostre patres, nos non haberea essite lor complices in le sanguine del prophetas. 31 De modo vos da a vos mesme testimonio que vos esse filios de illes que occideva le prophetas. 32 Equalmente plena! vos le mensura de vostre patres. 33 Serpentes, progenie de viperas, como escappara vos del judicio del inferno? 34 Dunque, ecce, Io invia a vos prophetas e sagios e scribas; vos les occidera e crucifigera, e vos les flagellara in vostre synagogas e vos les persequera ab citate ad citate. 35 De sorta que super vos veni tote le sanguine juste que ha essite effunde super le terra ab le sanguine de Abel, le justo, usque le sanguine de Zacharia, filio de Barachia, quem vos occideva inter le templo e le altar. 36 Amen, Io vos dice, tote isto venira super iste generation. 37 Jerusalem, Jerusalem que occide le prophetas e lapida illes que ha essite inviate a te! Quante vices Io voleva reunir tu filios, como un ave reuni su pullos sub le pennas e tu non voleva. ³⁸ Reguarda! *que vostre casa remane desolate*. ³⁹ Quia Io vos dice que nullemente vos Me videra ab ora usque vos dicera: *Benedicte que veni in nomine del Senior*.

CAPITULO 24

¹ E Jesus exiva ab templo e vadeva e su discipulos se le approximava pro monstrar Le le edificios del templo. ² Ma Ille les diceva respondente: Non vide vos tote isto? Amen, Io vos dice, nullemente petra super petra restara hic que non sia abattite. 3 E quando Jesus se sedeva in le monte del Olivos, le discipulos se le approximava in private dicente: Dice! Tu nos quando essera isto e qual essera le signal de tu venita e del consummation de iste era? ⁴ E Jesus les diceva respondente: Reguarda! que necuno vos decipe. 5 Quia multos venira in mi nomine dicente: "Io es le Messia" e illes decipera multos. 6 Ma vos essera pro audir cosas de guerra e rumores de guerra. Vide! pro non alarmar vos quia illo debe devenir ma ancora le fin non es. ⁷ Quia nation contra nation e regno contra regno se insurgera e fames e seismos essera in diverse locos: 8 ma tote isto es le principio de dolores de parto. 9 Tunc illes vos livrara al tribulation e illes vos occidera e vos essera odiate per tote le nationes a causa de mi nomine. 10 E multos se scandalisara e unes livrara alteres e unes odiara alteres. 11 E multe false prophetas insurgera e illes decipera multes; 12 e a causa de esser augmentate le iniquitate, le amor del majoria se refrigerara. 13 Ma ille que ha resistite usque le fin iste essera salvate. 14 E iste bon notitia del regno essera proclamate in tote le terra habitate pro testimonio al nationes e tunc le fin venira. 15 Quando, alora, vos vide le abomination del desolation, dicite per Daniel le propheta, e illo es de pede in loco sancte, ille que lege, comprende! 16 Illes que son in Judea, fugi! al montes. ¹⁷ Ille que es in terrassa, non abassa per remover le cosas ab su casa. 18 e ille que es in campo, non se volve retro pro portar su mantello. ¹⁹ Guai illas que son pregnante e illas que allacta in ille dies. ²⁰ E ora! vos ut vostre fugita non deveni in hiberno o in sabbato; ²¹ quia tunc un grande tribulation essera qual non ha devenite ab le initio del mundo usque ora ni devenira jammais. ²² E si ille dies non esseva accurtate, tote carne non se salvarea; ma a causa del eligitos ille dies essera accurtate. 23 Tunc si alcuno diceva a vos: "Ecce, hic

es le Messia o hic", non crede! le. 24 Quia false messia e false prophetas se elevara e illes dara grande signales e prodigios usque le puncto de deciper, si illo esserea possibile, etiam le eligitos. ²⁵ Ecce, que Io vos ha dicite previemente. ²⁶ Si, alora, illes vos diceva: "Êcce, in le deserto es le Messia, non exi!; ecce, in le alcovas, non fide! les. 27 Quia como le fulgure sali ab le oriente e brilla usque le occidente, assi essera le venita del Filio del Homine. 28 Ubicunque le cadavere es, illic se reunira le busardos. ²⁹ Ma immediatemente post le tribulation de ille dies, le sol se obscurara e le luna non dara su luce e le stellas cadera ab le celo e le potestates del celo essera agitate. 30 E tunc le signal del Filio del Homine in le celo apparera e tunc tote le tribos del terra plorara e videra le Filio del Homine que veni super le nubes del celo con poter e multe gloria; ³¹ e Ille inviara su angelos con trompettas grande e reunira su eligitos ex le quatro ventos, ab un extremos del celo usque lor altere extremos. ³² Ma ab fichiero apprende! vos le parabola: Quando jam su branca deveni tenere e le folios germina, vos cognosce que le estate es proxime. 33 Assi incluso vos quando vos vide tote esto, cognosce! que Ille es proxime, apud le portas. 34 Amen, Io dice vos que iste generation nullemente passara usque tote isto deveni. 35 Le celo e le terra passara ma mi parolas nullemente passara. ³⁶ Ma circa le die ille e le hora necuno sape ni le angelos del celos, ni le Filio del Homine solmente le Patre sol. 37 Ouia como le dies de Noe, assi essera le venita del Filio del Homine. ³⁸ Quia, como in ille dies, illes que era ante le diluvio, illes manducava e bibeva, se maritava e era maritate usque le die in le qual Noe entrava in le arca, 39 e illes non comprendeva usque le diluvio veni e apportava totos, e assi essera le venita del Filio del Homine. 40 Tunc duo essera in le campo, uno es prendite e altero es lassate; 41 duo mole in le molino, una es prendite e altera es lassate. 42 Vela vos, alora, quia vos non cognosce in qual die vostre Senior veni. 43 Ma comprende! esto, que si le maestro de casa saperea in qual vigilia le fur venira, ille velarea e non permitterea que su casa esserea perforate. 44 Dunque alora, deveni! vos parate quia in le hora que vos non pensa le Filio del Homine veni. 45 Qui, alora, es le servo fidel e prudente quem le senior constitueva super su servitude pro dar les le alimento in su opportunitate? 46 Beate es le servo ille; quando le senior venira, le senior incontrara que le servo face assi. ⁴⁷ Amen, Io vos dice que le senior le constituera super tote su possessiones. 48 Ma si le servo mal dice in su corde: mi senior tarda. 49 e ille comencia colpar su coservos e mangia e bibe con illes que se inebria, ⁵⁰ le senior del servo ille venira in le die quem non spera e in la hora quem non cognosce, ⁵¹ e le punira severmente e le servo habera le punition del hypocritas; illic le plorar e le strider del dentes essera

CAPITULO 25

¹ Tunc, le regno del celo essera simile a dece virgines que prendeva lor lampas e sortiva al incontro del fidantiato. ² Ma cinque de illas esseva insensate e cinque, prudente. ³ Quia le insensatas quando prendeva le lampas non prendeva, con illas mesme, oleo. 4 Ma le prudentes prendeva oleo in le flascos con lor lampas. 5 Ma le fidantiato tardava e tote illas nutava e dormiva. 6 In le medie nocte un clamor grande deveniva: Jam le fidantiato veni, sorti! vos a su incontro. 7 Tunc tote le virgines ille se levava e arrangiava lor lampas. 8 Ma le insensatas diceva al prudentes: da nos ex vostre oleo quia nostre lampas se extingue. 9 Ma le prudentes respondeva dicente: Forsan illo nullemente suffice a nos e a vos, vade! melior a venditores e eme! a vos mesme. 10 E dum illas iva emer, le fidantiato veniva e le preparatas ingressava con ille in le banchetto de nuptias e le porta esseva serrate.¹¹ E finalmente le restante virgines arriva alora dicente: Senior, senior, aperi! nos. 12 Ma ille diceva respondente: Amen, io dice vos: io non vos cognosce. 13 Vela!, alora, quia vos non sape le die ni le hora.

¹⁴ Quia es como un homine que vadeva de viage, appellava su proprie servos, e livrava su possessiones, 15 e ille dava a un servo cinque talentos, a altero, duo, a altero, un talento, a cata uno secundo su proprie poter e vadeva de viage. 16 Subito ille que recipeva cinque talentos vadeva e negotiava con illos e lucrava altere cinque; ¹⁷ Assi mesmo le del duo lucrava altere duo. ¹⁸ Ma ille que recipeva un talento vadeva e excavava terra e abscondeva le moneta de su senior. 19 Post multe tempore, le senior del ille servos veni e adjusta contos con illes. ²⁰ E ille que recipeva cinque talentos se approchava e presentava altere cinque talentos dicente: Senior, tu me dava cinque talentos; reguarda!, io ganiava altere cinque talentos. 21 Su senior le diceva: Ben, servo bon e fidel, tu ha essite fidel super pauc cosas, io te constituera super multe, intra in le gaudio de tu senior. ²² Ille de duo talentos se approchava equalmente e diceva: Senior, tu me dava duo talentos: reguarda, io ganiava altere duo talentos. 23 Su senior le diceva: Ben, servo bon e fidel, tu ha essite fidel super pauc cosas, io te constituera super multe, intra in le gaudio de tu senior. 24 Ille de un talento se approchava equalmente e diceva: Senior, io te cognosceva, que tu esse homine dur, que tu recolta ubi tu non seminava e tu collige ubi tu non spargeva, ²⁵ e io habeva espavento e vadeva e abscondeva tu talento in le terra, reguarda, tu habe le tue. ²⁶ E su senior le diceva respondente: Servo maligne e pigre, sapeva tu que io recolta ubi io non seminava e io collige ubi io non spargeva? ²⁷ Tu deberea portar mi monetas al bancheros e quando io venirea, haberea recipite le mie con su interesse. ²⁸ Remove! vos. alora, le talento ex ille e da! lo a ille que tene dece, ²⁹ quia illo essera date a tote que tene e ille habera abundantemente: ma illo essera remote usque lo que ille habe ab ille que non habe. 30 E expelle! vos le servo inutile al obscuritate externe, illic essera le plorar e le strider del dentes.

³¹ Ma quando le Filio del Homine veni in su gloria e tote le angelos con ille, tunc ille se sedera in le throno de su gloria, 32 e tote le nationes essera reunite coram ille e ille los appartara, le unes ab le alteres, como le pastor apparta le oves ab le capras, 33 e ille situara le oves in su dextera ma le capras in su sinistra. 34 Tunc le Rege dicera a illes de su dextera: Veni! vos, le benedictos de mi Patre, heredita! le regno que habeva essite preparate a vos ab le fundation del mundo. 35 Quia io habeva fame e vos me dava mangiar, io habeva sete e vos dava me biber, io era peregrino e vos me colligeva, ³⁶ io era nude e vos me vestiva, io era infirme e vos me visitava, io era in carcere e vos veniva a me. 37 Tunc le justos le respondera dicente: Senior, quando nos te videva que tu habeva fame e nos te alimentava, o que tu habeva sete e nos dava te biber? 38 E quando nos te videva peregrino e nos te colligeva, o nude e nos te vestiva? 39 E quando nos te videva que tu era infirme o in carcere e nos veniva a te? 40 E le Rege les dicera respondente: Amen, io vos dice, in le mensura que vos lo faceva a un de iste mi fratres, le minimos, me lo faceva. 41 Tunc ille dicera equalmente a les del sinistra: Apparta vos ab me, maledictos, al foco eterne que ha essite preparate al diabolo e su angelos. 42 Quia io habeva fame e vos non me dava mangiar, io habeva sete e vos non me dava biber, 43 io era peregrino e vos non me colligeva, io era nude e vos non me vestiva, infirme e in carcere e vos non me visitava. 44 Tunc illes respondera alora dicente: Senior, quando nos te videva que tu habeva fame o que tu habeva sete o peregrino o infirme o in carcere e nos non te serviva? ⁴⁵ Tunc ille les respondera dicente: Amen, io dice vos, in le mensura que vos non lo faceva a un de iste minimos, ni me lo faceva. ⁴⁶ E istes ira al castigamento eterno, ma le justos, al vita eterna.

CAPITULO 26

¹ E il deveniva que quando Jesus terminava tote le parolas iste, diceva a su discipulos: ² Vos sape que post duo dies le Pascha deveni e le Filio del Homine es livrate pro esser crucifigite. ³ Tunc le princes del sacerdotes e le ancianos del populo se reuniva in le atrio del summe sacerdote, appellate Caiphas, ⁴ e illes discerneva in commun ut illes prendera con dolo e occidera Jesus; ⁵ ma ille diceva: non in le festa, ne tumulto deveni in le populo.

⁶ E quando Jesus esseva in Bethania, in casa de Simon, le leproso, 7 una femina tenente un flasco de alabastro con un unguento multo car se approximava a Jesus e illa lo effundeva super su capite quando Jesus era reclinate al tabula. 8 Ma quando le discipulos lo videva, illes se indignava dicente: Proque iste misuso? 9 Quia esto poteva esser vendite pro multo e esser date al povres. 10 Ma Jesus lo cognosceva e les diceva: Quare causa vos al femina molestias? Quia illa ha operate con me un obra bon: 11 quia vos tene semper le povres con vos mesme ma vos non semper me tene. 12 Quia quando ista jecta le unguento super mi corpore, illa lo faceva e prospiceva mi sepultura. 13 Amen, Io vos dice, ubicunque iste bon notitia sia proclamate, in tote le mundo, lo que ista faceva essera referite como su memorial. ¹⁴ Tunc uno del doce, le appellate Judas Iscariote, iva al princes del sacerdotes 15 e diceva: Oue vole vos dar me e io vos le livrara? E illes le pesava trenta numismas de argento. 16 E ab tunc ille cercava un opportunitate per livrar Le.

¹⁷ Ora ben, in le prime die del azymos, le discipulos se approchava a Jesus dicente: Ubi vole Tu que nos Te preparara per mangiar le pascha? ¹⁸ Ma Ille diceva: Vade! al citate, a certe homine e dice! le: Le Magistro dice: Mi tempore es proxime; insimul tu, Io face le pascha con mi discipulos. ¹⁹ E le discipulos faceva como Jesus les ordinava e illes preparava le pascha. ²⁰ E le vespere arrivate, Jesus se reclinava al tabula con su discipulos. ²¹ E dum illes mangiava, Jesus diceva: Amen, Io vos dice: Uno de vos Me livrara. ²² E illes attristava multo e une post altere

comenciava dicer Le: Esse io, senior? ²³ Ma Ille diceva respondente: ille que poneva le mano in le platto con Me, ille Me livrara. ²⁴ Certo, le Filio del Homine vade conforme a lo que ha essite scripte circa Ille, ma guai, le homine ille per le qual le Filio del Homine es livrate! Si le homine iste non haberea nascite, illo le esserea bon. ²⁵ E Judas que Le livrava, respondeva e Le diceva: Esse io, rabbi? Jesus le dice: Tu lo ha dicite. ²⁶ E Jesus dum mangiava con illos, prendente un pan, lo benediceva e frangeva e lo dava al discipulos e diceva: Prande! vos, mangia! vos: isto es mi corpore. ²⁷ E Jesus prendeva le cuppa e postea dava gratias e les passava le cuppa dicente: bibe! vos ex illo totos; ²⁸ quia esto es mi sanguine del pacto, le sanguine effundite pro multos al remission del peccatos. ²⁹ E Io vos dice, nullemente Io ab ora bibera iste fructo del vite usque le die ille quando Io lo bibera con vos in le regno nove de mi Patre.

³⁰ E hymno dicite, ille exiva al monte del Olivos. ³¹ Tunc Jesus dice: Vos tote scandalisara in me, in iste nocte; quia illo ha essite scripte: *Io ferira le pastor e le oves del grege essera dispersate.* ³² Ma postea Io resuscitara, Io ira avante vos a Galilea. ³³ Ma Petro respondeva e diceva: Si totes se scandalisara in Te, io nunquam me scandalisara. ³⁴ Jesus le diceva: Amen, Io te dice que, in iste nocte, ante que un gallo cantara, tu Me negara tres vices. ³⁵ Petro Le dice: Ben que il sia necessari que io morira con Te, io nullemente Te negara. Tote le discipulos diceva similarmente.

Tunc Jesus arriva con illes a un terreno appellate Gethsemani (= pressa de oleo) e dice al discipulos: Sede! hic dum Io vade illic e ora. ³⁷ E Jesus prendeva con se Petro e le duo filios de Zebedeo, e Ille comenciava attristar se e angustiar se. ³⁸ Tunc Jesus dice les: Mi anima es triste de tote partes usque le morte; permane! vos hic e ora! vos con Me. 39 E Ille vade un pauco avante e cadeva super su face e orava insistentemente e diceva: Patre mie, si illo es possibile, le cuppa iste passe ab Me, nonobstante illo non sia como Io vole solmente como Tu. 40 E Jesus veni al discipulos e Ille les incontra dormite e dice a Petro: Assi, vos non ha habite fortia pro velar un hora con Me? 41 Vela! vos e ora! vos ut vos non entrara in tentation; le spirito es animate ma le carne es debile.42 De nove, secunde vice, Ille vadeva, orava e diceva: Patre mie, si isto non pote passar sin que Io lo bibe, tu voluntate se facera. 43 E Jesus veniva de nove e les incontrava dormite quia lor oculos era cargate de somno. 44 E Jesus les quitava de novo, e vade e orava tertie vice le mesme

parola de nove. 45 Tunc Jesus veni al discipulos e les dice: Dormi! vos le tempore restante e reposa! vos, ecce, le hora se ha approximate e le Filio del Homine es livrate a manos de peccatores. 46 Surge! vamos! reguarda! que jam es proxime ille que Me livra. 47 E ancora Ille parlava, ecce Judas, uno del Dece-duo, e con ille veniva multe gente con spadas e garrotes ab le princes del sacerdotes e ancianos del populo. 48 E ille que Le livrava dava les un signal dicente: Quem io basia Ille es, prende! Le. 49 E subito ille se approximava a Jesus e diceva: Ave! rabbi, e ille Le basiava repetitemente. 50 Ma Jesus le diceva: Socio, a lo que tu veni! Tunc illes se approximava e poneva le manos super Jesus e Le prendeva. 51 E ecce uno de illes que esseva con Jesus extendeva le mano, tirava su machete e feriva le servo del summe sacerdote e secava su auricula. 52 Tunc Jesus le dice: Retorna! le machete a su loco quia totos que prende machete illes perira per machete. 53 O il pare te que Io non pote invocar mi Patre e Îlle ponera pro Me ora plus de dece-duo legiones de angelos? 54 Como, alora, le Scripturas se realisara que illo assi debe devenir? 55 In ille hora Jesus diceva al gente: Como contra un bandito sortiva vos pro prender Me con machetes e garrotes? Die e die Io in le templo Me sedeva e vos non Me prendeva. ⁵⁶ Ma esto tote ha devenite ut le Scripturas del prophetas se realisa. Tunc, le discipulos tote Le lassava e fugiva.

⁵⁷ Ma illes que prendeva Jesus Le apportava a Caiphas, le summe sacerdote, ubi le scribas e le ancianos esseva reunite. 58 E Petro Le segueva a distantia usque le atrio del summe sacerdote e ingressava intra, se sedeva con le servientes pro vider le final. ⁵⁹ Ma le princes del sacerdotes e le Synedrio integre cercava un false testimonio contra Jesus pro dar Le morte, 60 E illes non lo incontrava e se approximava multe false testes. Finalmente duo testes se approximava 61 e diceva: Iste diceva: Io pote destruer le templo de Deo e construer lo in tres dies. 62 E le summe sacerdote se levava e Le diceva: Nihil responde Tu? Que testifica istes contra Te? 63 Ma Jesus taceva. E le summe sacerdote Le diceva: Io conjura Te per Deo, le vivente, que Tu nos dice si Tu esse le Messia, le Filio de Deo? ⁶⁴ Jesus le dice: Tu lo diceva: Con tote. Io vos dice: Ab ora, vos videra le Filio del Homine, sedite al dextera del Patre, e Ille veni super le nubes del celo. 65 Tunc le summe sacerdote se divelleva su vestimentos dicente: Ille blasphemava! Jam que necessitate nos habe de testes? Ecce, ora, vos audiva le blasphemia 66 Que pare a vos? E illes respondeva: Culpabile de morte es. ⁶⁷ Tunc illes spueva su face e colpava con le pugnos e colpava con le palmas ⁶⁸ dicente: Prophetisa! tu a nos, Messia, qui es ille que te colpava? ⁶⁹ Petro esseva sedite fora in le atrio e un puera se approchava ille dicente: E tu esseva con Jesus, le galileo. ⁷⁰ Ma ille lo negava coram totos dicente: Io non sape lo que tu dice. ⁷¹ E Petro exiva al portal e altera le videva e illa diceva a illes que esseva illic: Iste esseva con Jesus le nazaren. ⁷² E de nove Petro negava lo con juramento: Io non cognosce iste homine! ⁷³ E post pauco, illes que esseva de pede se approximava e diceva a Petro: Vermente anque tu esse de illes quia tu maniera de parlar te face manifeste. ⁷⁴ Tunc Petro comenciava maledicer e jurar: Io non cognosce iste homine! E presto un gallo cantava. ⁷⁵ E Petro recordava le parola de Jesus que habeva dicite: ante que un gallo canta, tu tres vices Me negara e Petro exiva fora e plorava acerbemente.

CAPITULO 27

¹ E quando le matino prime deveniva, tote le princes del sacerdotes e le ancianos del populo prendeva consilio contra Jesus de sorta que illes Le occidera; 2 e illes Le ligava e Le portava e livrava a Pilato, le governator. 3 Tunc Judas, que Le transfereva, videva que Jesus habeva essite condemnate e sentiva remorso e devolveva le trenta numismas de argento al princes del sacerdotes e al ancianos 4 dicente: Io peccava e transfereva sanguine innocente. Ma illes diceva: Que vade a nos? Tu videra! ⁵ E Judas lanceava le numismas de argento al templo, partiva e iva per se suspender al furca. 6 Ma le princes del sacerdotes prendeva le numismas de argento e diceva: Illo non es licite jectar los in le thesauro quia illo es precio de sanguine. 7 E illes deliberava e postea emeva con illos le campo del ceramista ut illo esserea cemeterio de estranieros. ⁸ Dunque le campo ille esseva nominate campo de sanguine usque hodie. 9 Tunc lo que habeva dicite Jeremia, le propheta, on realisava: E illes prendeva le trenta numismas de argento, le precio del homine pro pecunia vendite, al qual le filios de Israel poneva precio, 10 e illes los dava al campo del ceramista como le Senior me ordinava.

¹¹ E Jesus era ponite a pede ante le governator e le governator Le interrogava dicente: Esse Tu le rege del judeos? Jesus diceva: Tu lo ha dicite. ¹² E Jesus esseva accusate per le princes del sacerdotes e le ancianos e Ille nihil respondeva. ¹³ Tunc Pilato Le

dice: Tu non audi quante cosas contra Te illes testifica? 14 E Jesus non respondeva ni un sol parola usque le governator se surprendeva multo. 15 Ora ben, in cata festa le governator accostumava disserrar al gente un prendito, ille que illes voleva. ¹⁶ E illes habeva un prendito famose, appellate Barrabas. ¹⁷ Alora, illes se reuniva e Pilato les diceva: Quem vole vos que io disserra Barrabas o Jesus, le appellate Messia? 18 Quia Pilato sapeva que per invidia illes Le livrava. 19 E Pilato sedite in le tribunal, su femina le inviava a dicer le: Nihil a te e a iste justo, quia multo io suffreva iste nocte a causa de ille. 20 Ma le princes del sacerdotes e le ancianos persuadeva le multitudes ut illes peterea Barrabas e illes conducerea Jesus a morte. 21 E le governator respondeva e les diceva: Quem del duo vole vos que io vos livra? E illes diceva: Barrabas. 22 E Pilato les diceva: Alora, que io facera a Jesus, appellate Messia? Illes tote dice: Sia Ille crucifigite. 23 Ma ille diceva: Alora, que mal Ille faceva? Ma illes critava excessivemente dicente: Sia Ille crucifigite! 24 E Pilato vide que nihil se gania, solmente plus totevia, un tumulto deveni, e ille prende aqua e se lavava le manos coram le multitude e diceva: Io esse innocente del sanguine de Iste, vos videra. 25 E tote le populo respondeva e diceva: Su sanguine sia super nos e super nostre filios. 26 Tunc Pilato laxava Barrabas e flagellava Jesus e Le livrava ut ille essera crucifigite. 27 Tunc le soldatos del governator prendeva Jesus usque le pretorio e reuniva tote le cohorte contra Ille. ²⁸ E illes Le denudava e Le poneva un mantello purpuree. 29 E illes tressava un corona ex spinas e lo poneva super su capite e un canna in su mano dextere e illes se geniculava coram Ille e derideva Le e diceva: Ave. rege del judeos! ³⁰ E illes sputava Le e prendeva le canna e colpava in su capite. 31 E quando illes Le derideva, Le denudava ab le mantello e vestiva Le su vestimentos e Le portava pro crucifiger Le. 32 E quando illes exiva, illes trovava un homine, un cyreneo, appellate Simon, e illes le obligava portar le cruce de Jesus. 33 E quando illes arrivava a un loco appellate Golgota - le qual es un loco appellate "cranio" - 34 illes dava un vino miscite con bile a Jesus *pro biber*; e Jesus ha probate ma ille non voleva biber. ³⁵ E post crucifiger Le, illes assignava su vestimentos projectante sorte, ³⁶ e illes sedite surveliava Le illic. ³⁷ E illes poneva super su capite su causa scripte: ISTE ES JESUS LE REGE DEL JUDEOS. 38 Tunc duo banditos son crucifigite con Illo, une al dextera e altere al sinistra. 39 E illes que passava insimul Le insultava e moveva lor capites 40 dicente: Ille que destrue le

templo e in tres dies lo construe! Tu salva Te mesme, si Tu esse Filio de Deo e abassa ab cruce! 41 De modo similar, le princes del sacerdotes Le derideva con le ancianos e diceva: 42 Ille salvava alteros, Ille non pote salvar se mesme. Rege de Israel es! Que Ille abassa ora ab cruce e nos crede in Ille! 43 Ille ha confidite in Deo, Salva! Deo Le, si vole! Quia ille diceva: Io esse Filio de Deo! 44 E etiam le banditos que esseva crucifigite con ille Le injuriava. 45 E ab hora dece-secunde obscuritate esseva super le terra usque ad hora tertie. 46 E circa hora tertia Jesus exclamava con voce potente dicente: Eli, Eli, lema sabactani? Esto es: Deo mie, Deo mie, quare tu me ha abandonate? 47 E alcunes que esseva illic Le audiva e diceva que iste appella Elia. 48 E subito un de illes curreva e prendeva un spongia e lo saturava in vinagre e poneva circa un canna e Le dava biber. 49 Ma le resto diceva: Lassa que nos videra si Elia veni pro salvar Le. 50 E Jesus de nove critava con voce grande e lassava le spirito. 51 E ecce le velo del templo esseva divellite ab supra usque ad infra in duo e le terra esseva succutite e le roccas se partiva, 52 e le sepulcros se aperiva e multe corpores del sanctos que habeva dormite resuscitava. 53 E illes exiva ab sepulcros post le resurrection de Jesus e entrava in le citate sancte e se appareva a multos. 54 E le centurion e illes que con illo guardava Jesus, videva le tremor de terre e lo que deveniva e timeva multo dicente: Vere iste era Filio de Deo. 55 E multe feminas que reguardava ab longe era illic le quales habeva sequite Jesus ab Galilea e Le serviva; 56 inter le quales esseva Maria le Magdalena, e Maria le matre de Jacobo e Joseph, e le matre del filios del Zebedeo.

⁵⁷ E devenite le vespera, un homine ric de Arimatea, appellate Joseph, que incluse se habeva facite discipulo de Jesus, ⁵⁸ se approximava Pilato e le peteva le corpore de Jesus. Tunc Pilato ordinava dar le lo. ⁵⁹ E Joseph prendeva le corpore e le involveva in un sindone munde ⁶⁰ e lo poneva in su nove sepulcro que ille habeva excavate in le rocca e rotava le petra grande al porta del sepulcro e vadeva. ⁶¹ E Maria le Magdalena, e le altere Maria esseva illic sedite coram le sepulcro. ⁶² E in le die sequente, le qual es post le preparation, le princes del sacerdotes e le phariseos se reuniva ubi Pilato ⁶³ dicente: Senior, nos recorda que ille deceptor, totevia essente vive, diceva: Post tres dies Io resuscitara. ⁶⁴ Commanda, alora, que le sepulcro sia fixate usque le tertie die non il sia que le discipulos veni e Le fure e dice al populos: Ille ha resuscitate ab le mortos, e le ultime fraude sia

pejor que le prime. ⁶⁵ Pilato les diceva: vos habe un guarda, assecura! lo como vos sape. ⁶⁶ E illes vadeva e assecurava le sepulcro e sigillava le petra con le guarda.

CAPITULO 28

¹ E post sabbato, valde matino del prime die del septimana, Maria le Magdalena e le altere Maria veniva al sepulcro per vider le sepulcro. ² E ecce un tremor de terre grande habeva devenite; quia un angelo del Senior bassate del celo se approximava e rotava le petra e se sedeva super illo. ³ E su aspecto era como un fulgure e su vestimento blanc como nive. 4 E ab espavento al angelo illes que guardava tremeva e remaneva como mortos. ⁵ E le angelo initiava parlar e diceva al feminas: Vos non va timer, quia io sape que vos cerca Jesus que era crucifigite; 6 Ille non es hic, quia Ille resuscitava conforme Ille diceva; veni! vos, vide! le loco ubi Ille era ponite. ⁷ E vadente subito, dice! vos a su discipulos que Ille resuscitava ab le mortos e ecce Ille precede vos a Galilea e vos illic Le videra. Ecce, Io diceva lo a vos. 8 E illas partiva subito ab le sepulcro con timor e gaudio grande e illas curreva annunciar su discipulos. 9 E ecce Jesus incontrava illas e diceva: Ave. E illas se approchava e imbraciava su pedes e prostrava ante Ille. 10 Tunc Jesus las dice: Non time!, vade! annunciar mi fratres que illes vade a Galilea e illes illic Me videra. 11 E dum illas iva, ecce alcunos del guarda veniva al citate e annunciava tote le devenito al princes del sacerdotes. ¹² E illes, reunite con le ancianos, prendeva de plus consilio e dava copiose numismas de argento al milites, 13 dicente: dice! vos: su discipulos veniva de nocte e robava Le quando nos dormiva. 14 E si esto esseva audite ante le governator, nos le persuadera e nos vos liberara de preoccupationes. ¹⁵ E illes prendeva le numismas de argento e faceva como illes habeva essite inseniate. E iste dicto esseva divulgate usque hodie.

¹⁶ Assi que le discipulos iva a Galilea al monte que Jesus les habeva ordinate. ¹⁷ E illes Le videva e Le adorava ma alcunos dubitava. ¹⁸ E Jesus se approximava e les parlava dicente: Tote autoritate Me ha essite date in le celo e super le terra. ¹⁹ Vade! vos, alora, e doce! tote le nationes e baptisa! les al nomine del Patre, del Filio e del Spirito Sancte, ²⁰ e insenia! les guardar tote quanto Io vos ordinava; e ecce Io esse con vos, tote le dies, usque le consummation del mundo.

LE EVANGELIO SECUNDO SANCTE MARCO

CAPITULO 1

¹ Initio del Evangelio de Jesus el Messia. ² Secundo lo que ha essite scribite in Isaia le Propheta: Ecce io invia mi angelo avante de tu facie. Le qual preparara tu cammino. 3 Voce de ille que crita in le deserto, para! vos le cammino del Senior, face! su vias recte. 4 Johannes surgeva, que baptisava in deserto proclamante un baptismo de cambio de mentalitate pro le pardono del peccatos. ⁵ E tote le region judaic exiva a ubi ille era e totes le habitantes de Jerusalem, e illes esseva baptisate per ille in le rivo Jordan durante que illes confessava lor peccatos. 6 E Johannes era vestite de pilo de camelo e un zona de corio circa su coxa e ille mangiava saltatores e melle silvestre. 7 E ille proclamava dicente: le plus forte que io veni post me, cuje digne de inclinar me pro disligar le corda de su sandalias non esse io. 8 Io baptisava vos in agua ma Ille vos baptisara con Spirito Sancte. 9 E illo deveniva, in ille dies, que Jesus veniva ab Nazareth de Galilea e Ille esseva baptisate in le Jordan per Johannes. 10 E immediatemente quando Ille exiva ab le aqua Ille videva le celos que se aperiva e le Spirito como un columba que descendeva a Ille; 11 e un voce veniva ab celos: Tu esse mi filio, le amate, in Te Io me complaceva. 12 E immediatemente le Spirito Le impulsa al deserto. ¹³ E Ille era in le deserto quaranta dies e Ille era tentate per Satan e Ille era con le bestias e le angelos Le serviva.

¹⁴ E post que Johannes esseva incarcerate, Jesus veniva ad Galilea proclamante le evangelio de Deo, ¹⁵ e dicente: le opportunitate es completate e le regno de Deo se approchava, muta! vos le mentalitate e crede! in le evangelio. ¹⁶ E quando Ille passava juxta le mar de Galilea Ille videva duo fratres, Simon e Andreas, le fratre de Simon, que jectava le retes, nam illes era piscatores, ¹⁷ e Jesus les diceva: veni! vos post me e Io facera vos piscatores de homines. ¹⁸ E illes tosto jectava le retes e Le sequeva. ¹⁹ E Jesus habeva passate ab illic, e videva altere duo fratres, Jacobo, filio de Zebedeo, e Johannes, su fratre, illes

anque era in le barca e repeciava le retes. ²⁰ E tosto Jesus les vocava; e illes jectava lor patre, Zebedeo, in le barca con le salariatos, e illes iva post Jesus.

²¹ E illes entra in Capharnaum e tosto Jesus, in le sabbato, entrante in le synagoga, inseniava. ²² E illes restava stupefacite super su doctrina quia Jesus les inseniava como ille que tene autoritate e non como lor scribas. 23 E tosto un homine con un spirito immunde era in lor synagoga e critava, 24 dicente: Que nos habe conjunctemente, Jesus Nazaren, veniva Tu pro destruer nos? Io sape que Tu esse le sancto de Deo. 25 E Jesus le reprendeva dicente: Quieta! tu e sali! ab ille. 26 E le spirito immunde le tormentava e critava con voce grande e postea saliva ab ille. 27 Totes remaneva stupefacite tanto como illes discuteva dicente: que es isto? un nove inseniamento con autoritate! E Ille commanda le spiritos immunde e illes Le obedi! ²⁸ Su fama tosto exiva per tote partes, per tote le region vicinante de Galilea. 29 e post, illes exiva ab le synagoga e veniva al casa de Simon e de Andreas con Jacobo e Johannes. 30 Ecce le matre affin de Simon cubava infirme con febre e tosto illes Le diceva concernente illa ³¹ E Jesus se approchava e la levava e la prendeva con le mano e le febre la lassava e illa les serviva. 32 E le vespere arrivate, quando le sol se celava, illes Le portava tote le infirmos que era e le indiabolatos; ³³ e tote le citate era congregate ad latere del porta. 34 Jesus sanava multos que habeva malmente diverse infirmitates e expulsava multe demonios e non lassava que le demonios parla quia illes Le cognosceva. 35 E in le matino, il era multo obscur. Jesus exiva e iva a un loco solitari e illic orava. ³⁶ E Simon e illes que era con Simon persegueva Jesus e illes Le incontrava e Le dice ³⁷ que totos Te cerca. ³⁸ E Jesus les dice: vade! nos a altere loco, al villages vicin ut anque illic Io predica; Io exiva pro isto. ³⁹ E Jesus veniva a lor synagogas e proclamava pro tote le Galilea e expulsava demonios.

⁴⁰ E un leproso veniva a Ille e Le rogava e se prostrava, dicente Le: Si Tu vole, Tu pote mundar me. ⁴¹ E Jesus se commoveva e extendeva le mano e le tangeva e le dice: Io vole; esse! tu mundate. ⁴² E presto le lepra exiva ab ille, e ille era mundate. ⁴³ E Jesus le adverteva severmente, e tosto Jesus le dimitteva, ⁴⁴ e le dice: vide! que tu dice a necuno nihil, ma vade! monstra! te ipse al sacerdote e offere! lo que Moses ordinava pro lor testimonio. ⁴⁵ Ma ille exiente comenciava clamar multe cosas e divulgar le narration usque Jesus non poteva entrar

publicamente in citate, ma era foras in locos solitarie; e illes veniva a Ille ab tote partes.

CAPITULO 2

¹ E quando Jesus entrava novemente in Capharnaum, un dies post, que Ille es in un casa esseva audite. ² E multos se reuniva tanto que jam sito non era apud le porta e Jesus les parlava le parola. 3 E unos veniva portante Le un paralytico, apportate per quatro. 4 E illes non poteva approchar le a Jesus per le plebe e illes removeva le tecto ubi Jesus era e faceva un orificio e bassava le lectiera ubi le paralytico cubava. 5 E Jesus videva lor fide e diceva al paralytico: Filio, tu peccatos son pardonate ⁶ Alcunos del scribas era illic sedente e ratiocinava in lor corde: Ouare Ille ita parla? Ille blasphema, qui pote pardonar peccatos, excepte uno, Deo? 8 E tosto Jesus cognosceva ben in su spirito que illes ita ratiocina in se ipse e Jesus les dice: Quare ratiocina vos iste cosas in vostre cordes? 9 Que es plus facile, dicer al paralytico: Tu peccatos son pardonate o dicer: leva! te e prende! le lectiera e ambula!? 10 Ut vos sape que autoritate tene le Filio del Homine per pardonar peccatos super le terra, Jesus dice al paralytico: 11 Io te dice, tu leva! te e porta! tu lectiera e vade! a tu casa. 12 E le paralytico se levava e tosto prendeva su lectiera e exiva in presentia de totes, ita totes era stupefacite e illes glorificava Deo dicente: Assi jammais nos videva.

¹³ E Jesus exiva itero apud le mar e tote le plebe veniva a Ille e Ille les inseniava. 14 E Jesus passante videva Levi, le filio de Alfeo, sedente in le officina del pagamento del tributo e Jesus le dice: Seque! me. E ille se ha levate e ille Le sequeva. 15 E il deveniva quando Jesus era reclinate in su casa, anque multe publicanos e peccatores era reclinate con Jesus e su discipulos, quia e multos era e le sequeva. ¹⁶ E le scribas del partito pharisaic videva que Jesus mangia con le peccatores e publicanos e illes diceva a su discipulos: mangia Jesus con le publicanos e peccatores? 17 E Jesus audiente, les dice: Le fortes non ha necessitate de medico, solmente le infirmos; Io non veni vocar justos, solmente peccatores. 18 Le discipulos de Johannes e le phariseos esseva jejunante. E illes veni e Le dice: Quare le discipulos de Johannes e le discipulos del phariseos jejuna ma tu discipulos non jejuna? 19 E Jesus les diceva: Pote le accompaniatores del fidantiato jejunar durante que le fidantiato

es con illes? Illes non pote jejunar quanto tempore illes ha le fidantiato con illes. 20 Mais dies venira quando le fidantiato essera subtrahite longe ab illes, tunc illes jejunara in ille die. Necuno sue un repeciamento de panno nove super un vestimento vetule quia su replenamento tira ex illo, le nove tira ex le vetule e un laceration pejor se face. ²² E necuno jecta un vino nove in bottilias vetule, nam, si illo es le contrarie, le vino rumpe le bottilias e le vino e le bottilias peri. [Mais vino nove in bottilias recente]. ²³ Il eveniva que Jesus passava in sabbato trans seminatos e su discipulos comenciava facer cammino evellente spicas. 24 E le phariseos le diceva: ecce, quare face illes in sabbato lo que non es licite? ²⁵ e Jesus les dice: Nunquam legeva vos que faceva David quando ille habeva necessitate e habeva fame e illes que con ille esseva ? 26 Como entrava ille in le casa de Deo in tempore de Abiathar, summe sacerdote, e ille mangiava le panes del proposition lo que non era licite mangiar solmente al sacerdotes, e ille dava anque a illes que con ille era? ²⁷ E Jesus les diceva: le sabbato era facite per le homine e non le homine per le sabbato; ²⁸ assi le Filio del Homine es senior del sabbato.

CAPITULO 3

¹ E Jesus entrava itero in un synagoga e era illic un homine que habeva un mano sic; 2 e illes Le vigilava attentemente per si Jesus iva sanar le in sabbato pro accusar Le. ³ E Jesus dice al homine que habeva le mano sic: leva! te in medio. 4 E Jesus les dice: Es licite in le sabbato facer le ben o facer le mal, salvar un vita o occider? Mais ille taceva. 5 E Jesus circa les reguardava con enoio e, triste per le duressa de lor corde, dice al homine: extende! le mano. E ille lo extendeva e su mano esseva restaurate. 6 E le phariseos tosto sortiva con le herodianos e illes comenciava facer contra Ille e como illes Le eliminarea. 7 Jesus con su discipulos se retirava al mar; e un grande multitude de Galilea le sequeva e anque de Judea, 8 de Jerusalem e de Idumea e trans le Jordan e circa Tiro e Sidon. Un multitude grande, audiente quanto Jesus faceva, veniva a Ille. 9 Jesus diceva a su discipulos que un barca esserea pro Ille per causa del plebe ut illes non Le premerea 10 e quia Jesus sanava tantes que illes cadeva super Ille ut quantos habeva maladias grave tangeva Jesus. 11 E le spiritos immunde, quando illes Le videva cadeva ante Ille e critava dicente: Tu esse le Filio de Deo. 12 E Jesus multo reprendeva les ut illes non Le faceva manifeste. 13 E Jesus ascende al monte e voca illes que Jesus voleva e illes vadeva a Jesus. 14 E Jesus constitueva dece-duo ut illes esserea con Ille e pro inviar les a predicar 15 e pro haber autoritate de expulsar le demonios, 16 e Jesus designava le Dece-duo e imponeva le nomine Petro a Simon, 17 e Jacobo, le filio de Zebedeo, e Johannes, le fratre de Jacobo, e Jesus imponeva les le nomine Boanerges que es "le filios del tonitro"; 18 e Andreas e Philippo e Bartholomeo e Mattheo e Thomas e Jacobo, le filio de Alpheo, e Thaddeo e Simon, le canaanita, 19 e Judas Isacariothe que Le transfereva. 20 E Jesus veniva a un casa, e le plebe conveniva de nove tanto como illes non poteva mangiar pan. 21 E quando su conviventes ha audite lo, illes exiva pro prender Le quia illes diceva que Jesus era extra se. ²² E le scribas que descendeva ab Jerusalem diceva que Jesus tene Beelzebu e per le prince del demonios ille expulsa le demonios. ²³ E postea Jesus Les vocava, Ille les diceva in parabolas: Como pote Satan expulsar Satan? ²⁴ E si un regno se divide contra se mesme, ille regno non pote persister; ²⁵ e si un casa se divide contra se mesme, ille casa non potera persister. ²⁶ E si Satan se sublevava contra se mesme e se divideva, Satan non pote persister mais ille tene su fin. 27 Mais necuno pote, quando ille entra in le casa del homine forte, spoliar su benes si ille primo non liga le homine forte e tunc ille su casa spoliara. 28 Amen Io dice vos que toto essera pardonate al filios del homines, le peccatos e le blasphemias, quantos illes blasphema; ²⁹ mais quicunque blasphema contra le Spirito Sancte non ha pardono jammais solmente ille es accusato de peccato eterne. 30 Nam illes diceva: Ille tene un spirito impur. 31 E su matre e su fratres veni e illes permane foras e illes Le inviava [un avisol vocante Le. 32 E un plebe era sedite circa Ille e illes Le diceva: Ecce, tu matre e tu fratres e tu sorores foras Te cerca. 33 E Jesus respondente les dice: qui es mi matre e mi fratres? 34 E Jesus, circum vidente le quales era sedite circa Ille in circulo, dice: reguarda! vos mi matre e mi fratres. 35 quicunque face le voluntate de Deo iste es mi fratre e mi soror e mi matre.

CAPITULO 4

¹ E de novo Jesus comenciava inseniar apud le mar; e un plebe multissime conveni ante Ille tanto como Ille, habente entrate in un barca, era sedite in le mar, e tote le multitude ante le mar era in terra, ² e Jesus les inseniava in parabolas multe cosas e

Ille les diceva in su inseniamento: ³ Audi! vos, ecce que semina exiva pro seminar. 4 E illo eveniva que in le seminar, un parte cadeva apud le cammino e les aves veniva e lo devorava. 5 E altere parte cadeva super roccas ubi illo non habeva multe terra e tropo illo cresceva per non haber profunditate del terra; 6 e quando le sol exiva, illo se combureva e, per non haber radice, illo se marceva. ⁷ E altere parte cadeva super le spinos e le spinos montava e lo suffocava e illo non dava fructo. 8 E altere parte cadeva in bon terra e dava fructo e montava e se disveloppava e porta fructo usque trenta, e in sexanta e in cento. 9 E Jesus diceva: Ille que tene auditos pro audir, audi! 10 E quando Jesus eveniva sol, illes que era circa Jesus con le Dece-duo questionava le parabolas. 11 E Jesus les diceva: Le mysterio del regno de Deo vos ha essite date mais a illes que son foras toto se face in parabolas, 12 ut illes vidente vide e non percipe e illes audiente audi e non comprende non il sia que illes se reverte e illes sia pardonate. 13 E Jesus les dice: non sape vos iste parabola? e como cognoscera vos tote le parabolas? 14 Ille que semina, semina le parola. 15 E istes son les apud le cammino, ubi le parola es seminate, e quando illes audi. Satan tosto veni e prende le parola que ha essite seminate in illes. ¹⁶ E istes son assi illes del sitos petrose que son seminate que quando illes audiva le parola illes tosto con gaudio lo recipe, ¹⁷ e illes non ha radice in se mesme e illes son temporal e postea, quando un affliction o persecution per le parola eveni, illes tosto ha impedimento. 18 E alteres son les seminate apud le spinas, istes son illes que audi le parola, 19 e le preoccupationes del mundo e le fraude del ricchessa e le desiderios que appare del cosas restante suffoca le parola e isto eveni infructuose. 20 E illes que in le terra bon ha essite seminate, ille quales audi le parola e lo recipe e porta fructo como trenta, como sexanta, como cento. 21 E Jesus les diceva: Le lampada es portate ut illo sia ponite sub le mensura del frumento o sub le lecto? Il non es ut illo sia ponite super le candeliero? ²² Quia si alique es occulte, ille es ut sia manifestate, ni alique deveniva abscondite mais pro venir ad lo que es manifestate. ²³ Si alicuno tene auditos pro audir, audi! ²⁴ E Jesus les diceva: attention pro lo que vos audi: con le mensura con que vos mensura il essera mensurate pro vos e il essera appendite a vos. ²⁵ Quia il essera date a ille que tene e etiam lo que no tene essera removite ab ille que non tene. 26 E Jesus diceva: Assi le regno de Deo es como un homine que jecta le semine in le terra, ²⁷ e ille se cuba e se leva, nocte e die, e le semine germina e

cresce como ille non sape. ²⁸ La terra per se mesme porta fructo, primo herba, postea spica, postea grano plen in le spica. ²⁹ E quando le fructo permitte lo, ille tropo invia le falce pois que le recollection ha evenite. ³⁰ E Jesus diceva: Como comparara nos le regno de Deo o in que parabola lo ponera nos? ³¹ Como un grano de mustarda que quando se semina in le terra, il es le plus parve que tote le granos del terra, ³² e quando illo es seminate, illo cresce e eveni le major que tote le productos horticole e illo face ramos grande usque le aves del celo pote annidar sub su umbra. ³³ E Jesus les parlava le parola con multe parabolas secundo illes poteva audir; ³⁴ Jesus non les parlava sin parabolas mais Jesus explicava toto, in privato, al proprie discipulos.

³⁵ E Jesus les dice in ille die quando le vespere habeva evenite: Que nos passa ad altere latere. ³⁶ E illes lassa le plebe e cape Jesus con se, tal como Ille era, in le barca, e altere barcas era con Ille. ³⁷ E un grande tempesta de vento deveni e le undas colpava contra le barca tanto que le barca se impleva. ³⁸ E Ille era in le poppa e dormiva super le cossino. E illes le leva e illes le dice: Magistro non te importa que nos perira? ³⁹ E Jesus levate reprendeva le vento e diceva al mar: tace! quieta! E le vento remitteva e un calma grande deveniva. ⁴⁰ E Jesus les diceva: Quare assi timorose esse vos? Como non fide habe vos? ⁴¹ E illes timeva con timor grande e illes se diceva mutuemente: pois qui es iste que anque le vento e le mar le obedi?

CAPITULO 5

¹ E illes veniva al altere latere del mar, al region del gerasenos. ² E quando Ille ex barca exiva, tosto Le occurreva ab le sepulcros un homine, in spirito impur, que habeva le habitation in le sepulcros e necuno poteva ligar le ni con catenas forte, ⁴ quia ille habeva essite ligate multe vices con pedicas e catenas e le catenas habeva essite rumpite per ille e le pedicas habeva essite deformate e necuno poteva domar le. ⁵ E tote le die e le nocte ille era in le sepulcros e in le montes e critava e colpava se con petras. ⁶ E ille, vidente Jesus ab longe, curreva e se prostrava se ante ille, ⁷ e ille critante con voce grande dice: Que pro me e pro Te, Jesus, Filio de Deo, le altissime? Io Te conjura per Deo: non tormenta! me. ⁸ Quia Jesus le diceva: Exi!, spirito impur, ex le homine. ⁹ E Jesus le interrogava: Qual es tu nomine? E ille Le dice: legion es mi nomine quia nos esse

multos. 10 E ille le rogava multo ut Ille non les inviava foras del region. 11 E un grege grande de porcos era illic juxta le monte e illo se nutriva; 12 e ille le rogava dicente: Invia! nos ad porcos ut nos in illos intra. ¹³ E Jesus les permitteva. E le spiritos impures exiva e entrava in le porcos e le grege se precipitava per le ravina al mar, como duo milles e illos suffocava in le mar. 14 E illes que nutriva le porcos fugiva e narrava isto per le citate e le campo, e illes veniva pro vider lo evenite. 15 E illes veniva a Jesus e illes contempla le indiabolato sedite, vestite e san de mente quem habeva tenite le legion e illes timeva. 16 E illes que videva les refereva como illo eveni al indiabolato e lo que era concernente le porcos. 17 E illes comenciava rogar Le que Ille se parti ab lor frontieras. 18 E quando Ille entrava in le barca, ille que habeva essite indiabolate rogava Le que ille con Ille pote esser. 19 E Jesus non le lo permitteva, mais Jesus le dice: Vade! a tu casa apud le tues e refere! les quante cosas grande le Senior te ha facite e que Ille te ha commiserate. ²⁰ E ille vadeva e comenciava proclamar in le Decapolis quante cosas grande le faceva Jesus e totes se admirava. 21 E Jesus intercruciava in le barca de novo ad altere litore e plebe multe se reuniva apud Ille e Jesus era juxta le mar. ²² E un del archisynagogos, de nomine Jairo, veni e, vidente Le, ille cade a su pedes, 23 e ille Le dice: Mi filia es in le ultime momentos; e ille le roga multo que Jesus veni e la impone le manos, ut illa sia sanate e vivera. ²⁴ E Jesus vade con ille, e plebe multe Le sequeva, e illes Le deprimeva. ²⁵ E un femina que pativa hemorrhagia durante dece-duo annos, ²⁶ e habeva suffrite multo per multe medicos e habeva dispendite toto lo que illa habeva apud se e illa habeva ganiate necun profito, mais habeva venite ad lo que era pejor, 27 e quando illa audiva lo que era apud Jesus, illa veniva intra le plebe e tangeva detra le vestimento de Ille; ²⁸ quia illa diceva que si io tange solmente su vestimentos, io essera sanate. ²⁹ E presto su hemorrhagia se siccava e illa cognosceva in le corpore que illa habeva essite sanate ab le affliction. 30 E presto Jesus cognosceva in se mesme le poter que habeva exite de Ille e reverteva in le plebe e diceva: qui tangeva mi vestimentos? 31 E su discipulos Le diceva: Tu vide que le plebe Te deprime e Tu dice: qui Me tangeva? 32 E Jesus reguardava circa pro vider illa que isto habeva facite. 33 E le femina, timente e tremente e sapente lo que le habeva evenite, veniva e cadeva ante Ille e illa Le diceva tote le veritate. 34 E Ille le diceva: Filia, tu fide te ha sanate; vade in pace e sia sana de tu affliction. 35 Quando Ille parlava, illes veni ab le casa del

archisynagogo dicente: Tu filia moriva, quare molesta tu le magistro? ³⁶ Mais Jesus non facete caso del parola que era dicite. dice al archisvnagogo: Non time! solmente crede! ³⁷ E Jesus non permitteva que necuno Le accompaniarea, excepte Petro e Jacobo e Johannes, le fratre de Jacobo. 38 E illes veniva al casa del archisynagogo e Jesus observa le agitation e illes que plangeva e lamentava multo, 39 e Jesus entrante les dice: Quare agita vos e plange vos? Le puera non moriva mais illa dormi, 40 e illes derideva de Ille. Mais Jesus expulsava totes e prende le patre del puera e le matre e les apud Ille e intra ubi le puera era. ⁴¹ E Jesus prendeva le mano del puera e le dice: *Talitha gum*, lo qual es traducite: Juvena! Io te dice, leva! te. 42 E tosto le juvena se levava e ambulava, pois que illa era de dece-duo annos. E illes remaneva surprendite tosto con stupefaction grande. 43 E Jesus ordinava strictemente ut necuno cognosce isto e Jesus diceva que on darea mangiar a illa.

CAPITULO 6

¹ E Jesus exiva ab illic e veniva ad su patria e su discipulos Le sequeva. ² E quando le sabbato ha devenite, Jesus comenciava inseniar in le synagoga e multos audiva e se stupefaceva e diceva: De ubi a Iste veni iste cosas e qual es le sapientia que Le ha essite date? E qual poteres son facite per su manos? ³ Non es iste le carpentero, le filio de Maria e le fratre de Jacobo, de Joseph, de Simon e de Judas, e non su sorores hic son apud nos? E illes se scandalisava in Ille. ⁴ E Jesus les diceva: Non es un propheta sin honor excepte in su patria e inter su parentes e in su casa. ⁵ E Jesus non poteva illic facer alcun miraculo excepte que Jesus sanava pauc infirmos imponente su manos. ⁶ E Jesus se admirava per lor incredulitate.

E Jesus recurreva le villages in circuito inseniante. ⁷ E Jesus vocava ad Se le dece-duo e comenciava inviar les, de duo in duo, e Jesus les dava autoritate super le spiritos immunde, e Jesus les incargava que illes nihil portava pro le cammino, excepte un sol baston, ni pan ni sacchetto ni in le cincturon cupro, ⁹ mais vos calceatos con sandalias e vos non vos vesti duo tunicas. ¹⁰ E Jesus les diceva: Ubicunque vos intra in un casa, illic permane! vos usque vos exi ab illic. ¹¹ E in qualcun loco que illes non vos recipe ni illes vos audi, quando vos exi ab illic, tunc, succute! vos le pulvere sub vostre pedes in testimonio contra illes. ¹² E

exiente, le Dece-duo proclamava que illes se repenti e le Dece-duo jectava multe demonios e ungueva multe infirmos e les sanava.

¹⁴ E le rege Herode audiva quia le nomine de Jesus eveniva manifeste e illes diceva: Johannes, le baptista, ha resuscitate ab le mortos e per isto le poteres actua in ille. 15 Alteros diceva que Jesus es Elia, mais alteros diceva que Jesus es un propheta como une del prophetas. 16 Mais, quando audiva, Herode diceva: quem io decapitava, Johannes, ille ha resuscitate. 17 Nam le mesme Herode inviava pro prender Johannes e ille le incatenava in le carcere per Herodias, le femina de Philippo, su fratre: Herode se maritava con illa; 18 nam Johannes diceva que haber le femina de tu fratre non es te licite. 19 E Herodias le odiava e illa voleva occider le e illa non poteva 20 quia Herode timeva Johannes e sapeva que ille era un viro juste e sancte e Herode le conservava, e quando Herode le audiva ille permaneva perplexe multo e placentemente le audiva. ²¹ E un die opportun, eveniva quando Herode, in su die natal, faceva un banchetto a su magnates e al tribunos del milites e al principales de Galilea. ²² E quando le filia de Herodias entrava e dansava, illa agradava Herode e illes que se reclinava con illo in le tabula. E le rege diceva al juvena: Demanda! qual cosa que tu vole e io te lo dara. ²³ E le rege la jurava: Qual cosa que tu demanda io te dara usque le medietate de mi regno. 24 E illa exiva e diceva a su matre: Que peterea io? Herodias ha dicite: Le capite de Johannes le Baptista. ²⁵ E le filia entrava tosto con haste ante le rege e illa diceva: Io vole juste ora que tu me da le capite de Johannes le Baptista in un tabuliero. ²⁶ E le rege eveniva valde triste mais a causa del juramentos e del commensales non voleva negliger la. 27 E le rege tosto inviava un cruciante e ordinava apportar le capite de Johannes. E le cruciante iva e le decapitava in carcere, 28 e apportava su capite in un tabuliero e lo dava al juvena e le juvena lo dava a su matre. ²⁹ E quando su discipulos lo audiva, illes veniva e prendeva le cadavere e lo poneva in un sepulcro.

³⁰ E le apostolos se reuniva apud Jesus e illes adverteva a Jesus tote quanto illes faceva e quanto illes inseniava. ³¹ E Jesus les dice: Veni! vos mesme ad loco deserte in privato e reposa! un pauc. Nam illes que veniva e illes que iva era multe e le apostolos habeva opportunitate ni de mangiar. ³² E le apostolos iva in le barca ad un loco deserte in privato. ³³ E illes videva le apostolos vadente e multos recognosceva le apostolos e a pede ab tote le citates illes juncte curreva ad illic e illes arrivava ante

que le apostolos. 34 E quando Jesus exiva, Ille videva multe gente e le entranias se Le commoveva super illes pois que illes era como oves que non tene pastor, e Jesus comenciava inseniar les multe cosas. 35 E como multe horas habeva evenite, su discipulos se Le approchava e diceva que le loco es deserto e jam multe horas son, ³⁶ dimitte! les ut illes va al campos circa e villages e illes a se mesme eme alimentos que illes mangia. 37 Mais Jesus respondente diceva: da! vos les de mangiar. E le discipulos Le dice: Ira nos a emer panes per duecentos denarios e dara nos les de mangiar? 38 E Ille les dice: Quante panes habe vos? Vade! e vide! E quando le discipulos lo cognosceva, illes dice: Cinque e duo pices. ³⁹ E Ille ordinava reclinar se tote, gruppo per gruppo, super le verde herba. 40 E illes se jectava, bandas per bandas, de cento e de cinquanta. 41 E Ille prendeva le cinque panes e le duo pisces e elevava le oculos ad celo, pronunciava le benediction e frangeva le panes e dava al discipulos ut illes poneva le panes ante illes e Jesus divideva le duo pisces a totos. 42 E totos mangiava e se satisfaceva, 43 e illes portava fragmentos que plenava dece-duo cestos e lo que restava del pisces. 44 E cinque milles viros era illes que mangiava le panes. 45 E subito Jesus obligava su discipulos ascender in le barca e preceder ad le litore opposite, ad Bethsaida usque Ille dimitte le plebe. 46 E Ille dimitteva les e Ille vadeva ad monte a orar. 47 E quando le tarde eveniva, le barca era in medio del mar e Ille sol era in terra. 48 E quando Jesus les videva fatigate in le remar, quia le vento era contrarie a illes, circa le quarte vigilia del nocte, Jesus veni ad illes camminante super le mar e voleva avantiar les. 49 Mais illes, quando le videva super le mar andante, pensava que Ille era un phantasma e illes critava, 50 quia totes videva Le e totes turbava se. Ma Ille tosto parlava con illes e les diceva: Confide! Io esse. Non time! 51 E Jesus montava in le barca apud illes, e le vento se calmava, e illes era multo extraordinarimente stupefacite in se mesme, 52 quia illes non habeva intendite circa le panes, solmente lor corde era indurate. 53 E postea illes veniva ad altere parte del terra per mar e illes veniva ad Gennesaret e illes tangeva terra. 54 E quando le discipulos exiva ab barca, le turbas subito Le recognosceva, 55 e illes curreva per tote ille region e illes comenciava portar, in le lectieras, illes que se incontrava mal ad ubi illes audiva que Jesus esse. ⁵⁶ E ad ubi Jesus entrava in villas o in citates o in campos, illes poneva le infirmos in le placias e illes le rogava que le infirmos, al minus pote tanger le bordo de su mantello e quantos tangeva lo illes era sanate.

CAPITULO 7

¹ E le phariseos e alcunos del scribas venite ab Jerusalem se reuni apud Ille. ² E quando illes videva alcun de su discipulos que, con manos impur, il es isto, non lavate, mangia le panes³ quia le phariseos e tote le judeos non mangia, solmente si illes se lava fortemente le manos, observante le tradition del ancianos: 4 e quando illes veni ab le placia, solmente si illes se irrora, non mangia e multe altere cosas son que illes recipeva pro retener, lavamentos de cuppas e de pottos e de vasos de bronzo- 5 e le phariseos e le scribas Le interroga: Quare tu discipulos non ambula conforme al tradition del ancianos ma illes manduca le pan con manos impur? 6 Ma Jesus les diceva: Isaia ben prophetisava re vos le hypocritas como il ha essite scribite que iste populo me honora con le labios ma lor corde es distante ab me: 7 ma illes vanmente me venera inseniante, como doctrinas. preceptos de homines. 8 Lassante le commandamento de Deo, vos tene le tradition del homines. ⁹ E Jesus les diceva: Vos bellemente neglige le commandamento de Deo ut vos observa vostre tradition. 10 Quia Moses diceva: Honora tu patre e tu matre e ille qual maledice patre o matre per morte mori! 11 Ma vos dice: Si un homine dice al patre o al matre que il es "Korban" (lo que significa esse oblation a Deo), tote illo con lo que io te pote succurrer, 12 tunc vos le lassa facer nihil pro le patre e pro le matre, 13 e vos invalida le parola de Deo con vostre tradition que vos transmitteva e vos face multe cosas simile como istos. 14 E Jesus clamante ad se de nove le plebe, les diceva: Audi! Me, totes, e intende: 15 Fora ex homine es nihil que intra in ille e que pote facer le immunde, ma lo que sali ab homine es lo que face le homine immunde. [Le versiculo 16 manca in le melior manuscriptos]. 17 E quando Jesus entrava ad casa ab le plebe, su discipulos le interrogava le parabola. 18 E Jesus les dice: Assi talmente esse vos sin intendimento? Non intende vos que tote lo que de foras intra in le homine non pote polluer le? 19 Nam illo non intra in su corde, si non in su ventre e illo vade in cloaca. Jesus purificava tote le alimentos. ²⁰ E Jesus diceva: lo que del homine exi isto pollue le homine. 21 Quia ab le corde del homines le mal rationamentos exi, pornographias, furtos, homicidios, ²² adulterios, avaritias, malitias, fraudes, lascivitate, invidia, malediction, superbia, sin ration, 23 tote iste malitias ab intra exi e face le homine immunde

²⁴ E Jesus se levava e ab illic ambulava ad le region de Tyro. E Jesus entrava in un casa e voleva que necun lo sapeva ma Ille non poteva esser occulte; 25 solmente subito un femina audiva re Ille e su filia habeva un spirito immunde e le femina veniva e se prostrava a su pedes; ²⁶ e le femina era sirofenissa de racia e illa Le peteva que Jesus expulsara le demonio ex su filia. ²⁷ E Jesus la diceva: lassa!, primo, que le filios son satiate quia il non es ben prender le pan del filios e jectar lo al canettos. ²⁸ Ma illa Le respondeva e diceva: Si, senior, e anque le canettos, sub le tabulas, mangia le micas del pueros. ²⁹ E Jesus la diceva: Vade!, per iste responsa, le demonio ha exite ab tu filia. 30 E quando illa vadeva in su casa, illa incontrava le puera jectate in le lecto e le demonio habeva exite. 31 E de nove Jesus exiva ab region de Tvro e veniva per Sidon ad le mar de Galilea per le medietate del region de Decapolis. 32 E illes Le porta un surde que era muto e illes Le postula que Jesus le impone le mano. 33 E Jesus le prendeva ab le plebe in privato e mitteva su digitos in su auriculas e sputava e tangeva su lingua ³⁴ e Jesus levava le vista ad celo e suspirava e le dice: "ephphatá!", isto es: aperi! te. 35 E su auditos era aperite e le ligatura de su lingua era subito laxate e ille parlava rectemente. 36 E Jesus les ordinava que illes lo diceva a necuno, ma, quanto magis Jesus les ordinava, illes magis abundantemente lo proclamava. 37 E illes superabundantemente remaneva stupefacite dicente: Jesus ben ha facite toto, e Jesus face audir le surdos e parlar le mutos.

CAPITULO 8

¹ In ille dies, de novo, multe plebe era e illes non habeva que mangiar e Jesus convoca le discipulos e les dice: ² Io senti compassion super le plebe pois jam tres dies illes permane apud Me e illes non tene que mangiar ³ e si Io les dimitte jejunes ad lor casa, illes perdera conscientia in le cammino, e alcunos de illes son de longe. ⁴ E su discipulos Le respondeva: De ubi alcuno hic pote istos satisfacer de panes in un deserto? ⁵ E Jesus demandava les: Quante panes habe vos? E illes diceva: Septe. ⁶ E Jesus commanda le turba reclinar se super le terra, e Jesus prendeva le septe panes, dante gratias, los divideva, los dava a su discipulos ut le discipulos los presentarea e los servirea al plebe. ⁷ E illes habeva pauc piscettos e Jesus los benediceva e diceva que anque istos esserea servite. ⁸ E illes mangiava e remaneva satiate e prendeva le restante del fragmentos, septe canastas. ⁹ E illes era

auatro milles e Jesus les dimitteva. 10 E subito, Jesus entrava in le barca con su discipulos e veni ad region de Dalmanutha. 11 E le phariseos exiva e comenciava discuter con Ille e illes cercava apud Ille un signo del celo pro probar Le. 12 E Jesus suspirava profundemente in le spirito e dice: Quare iste generation cerca un signo? Amen, Io vos dice que un signo non essera date a iste generation. 13 E Jesus lassava le discipulos imbarcate e Ille iva ad litore opponite. ¹⁴ E le discipulos oblidava prender panes e illes non habeva panes apud illes in le barca solmente un pan. 15 E Jesus les incargava e diceva: vide! vos e guarda! del levatura del phariseos e del levatura de Herode. 16 E le discipulos rationava inter illes que illes non tene panes. ¹⁷ E Jesus lo sapeva e les dice: Quare rationa vos que vos non tene panes? Totevia vos non comprende ni vos intende? Tene vos vostre corde indurate? 18 Vos tene oculos e non vide vos? Vos tene auditos e non audi vos? E non recorda vos 19 quando le cinque panes Io partiva al cinque milles? E quante canastas plenes de fragmentos recolligeva vos? Illes dice: dece-duo. ²⁰ Quando le septe piscettos al quatro milles, quante cestos plenes de fragmentos recolligeva vos? E illes dice: Septe. ²¹ E Jesus les diceva: Totevia vos non intende? ²² E illes veni ad Bethsaida. E illes porta un ceco e illes Le roga que le tange. 23 E Jesus prendeva le mano del ceco e le removeva fora del villa e Jesus spueva ad su oculos, e le impone le manos, e le interroga, vide tu alique? ²⁴ E le ceco levava le oculos e diceva: Io vide le homines como arbores que deambula. ²⁵ Tunc de nove Jesus imponeva le manos super su oculos e le ceco reguardava fixemente e era sanate e videva clarmente toto. 26 E Jesus le inviava ad su casa dicente. Ni intra! in le villa

²⁷ E Jesus e su discipulos exiva ad le villas e Cesarea de Philippo e Jesus in le cammino interrogava su discipulos dicente les: Qui dice le homines que Io esse? ²⁸ E illes le respondeva dicente: Johannes, le baptista; e alteres, que Elia; e alteres, que un del prophetas. ²⁹ E Jesus les interrogava: E vos qui dice que Io esse? E Petro respondente diceva: Tu esse le Christo. ³⁰ E Jesus avisava severmente que illes dice a necuno re Ille. ³¹ E Jesus comenciava inseniar les que le Filio del Homine debe patir multe cosas e esser reprobate per le ancianos e le summe sacerdotes e le scribas e esser morte e resuscitar post tres dies. ³² E Jesus con franchitia parlava le parola. E Petro, prendente Le in altere parte, comenciava reprender Le. ³³ Ma Jesus volveva se e videva su discipulos e reprendeva Petro e dice: Vade! ex mi vista, Satan,

pois tu non pensa le cosas de Deo, solmente le cosas del homines. ³⁴ E Jesus convocava le plebe con le discipulos e les diceva: Si alcuno vole venir post me, nega! se mesme, prende! su cruce e seque! Me. ³⁵ Quia qualcunque vole salvar su vita, ille lo perdera, ma qualcunque perde su vita por mi causa e del evangelio, ille lo salvara. ³⁶ Quia in que es beneficiate un homine si ille gania le mundo integre ma su vita sia nocite? ³⁷ Quia que da un homine como intercambio de su vita? ³⁸ Quia qualcunque habe vergonia de Me e de mi parolas in iste generation adultera e peccante, anque le Filio del Homine habera vergonia de ille quando Ille veni in le gloria de su Patre con le angelos sancte.

CAPITULO 9

¹ E Jesus diceva les: Amen Io vos dice que alcunos hic son presente que nullemente videra le morte usque illes vide le regno de Deo quando illo ha venite con poter.

² E post sex dies, Jesus prende Petro e Jacobo e Johannes e Jesus les monta sol a un monte alte privatemente, e esseva transfigurate coram illes, 3 e su vestimentos eveniva multo albe incandescite, ille quales un lavator in le terra non pote assi blanchir. 4 E Elia con Moses se les appareva e illes conversava con Jesus. ⁵ E Petro, prendente le parola, dice a Jesus: Magistro, que nos hic esse es excellente, e nos face tres tentas, a Te un, a Moses un, a Elia un. 6 Quia Petro non sapeva que responder pois ille deveniva terrorisate. 7 E un nube deveniva que les coperiva con umbra e un voce deveniva ex nube: Iste es mi Filio, le amate, ausculta! vos Le. 8 E subito illes circum-reguardava e jam videva necuno solmente Jesus sol apud illes. 9 E quando illes descendeva ab le monte, Jesus les ordinava dicente que lo que illes habeva vidite illes relata a necuno, excepte quando le Filio del Homine resuscita ex le mortos. ¹⁰ E illes reteneva le parola apud illes mesme "que es resuscitar ab le mortos". 11 È illes interrogava dicente: Quare dice le scribas que Elia debe venir primo? 12 E Ille les diceva: Certemente quando Elia veni primo restaurara tote. E como il ha essite scribite re le Filio del Homine que Ille debe suffrer multe cosas e esser depreciate? 13 Ma Io vos dice que, vermente. Elia ha venite e illes le faceva quante illes voleva secundo il era scribite concernente ille.

¹⁴ E illes arrivava apud le discipulos e videva multe plebe circa le discipulos e un scribas que discuteva con illes. 15 E subito, tote le plebe Le videva e remaneva stupefacite e curreva ad Ille, e Le salutava. 16 E Jesus les inquireva: Que discuteva vos con illes? ¹⁷ E uno del plebe Le respondeva: Magistro, io ha portate mi filio a Te pois ille tene un spirito mute; 18 e ubi le spirito le reprende, le repulsa a terra e ille jecta spumas e stride le dentes e se debilita gradualmente e io diceva a tu discipulos que illes lo expulsa e illes non era capaces. 19 Ma Jesus les dice respondente: Generation incredule! Usque quando Io essera apud vos? Porta le a Me! ²⁰ E illes portava le apud Jesus e le spirito immunde videva Jesus e subito succuteva le filio con violentia e le filio cadeva al solo e se rolava e jectava spumas. ²¹ E Jesus demandava su patre: Quanto tempore es dum isto le succede? E le patre diceva: Ab le infantia; ²² e multe vices le spirito le jectava al foco e al aguas pro destruer le ma si tu pote alicun cosa, adjuta! nos e senti! compassion circa nos. 23 E Jesus le diceva: Referente "si tu pote" io vos dice: Tote es possibile al qual crede. 24 Subito le patre del infante critava e diceva: io crede, adjuva! mi incredulitate. 25 E Jesus videva que un plebe subito se reuni e reprendeva le spirito immundo dicente le: Spirito mute e surde, Io ordina te, exi! ab ille e jammais entra! in ille. ²⁶ E post critar e producer multe convulsiones, le spirito exiva e le infante deveniva como morte, tanto que le turba diceva: ille moriva. ²⁷ Ma Jesus prendeva su mano e le altiava e ille se poneva in pede. 28 E quando Jesus entrava in casa, su discipulos in privato Le interrogava: Quare non poteva nos expulsar lo? 29 E Jesus les diceva: Iste classe con nihil pote exir solmente con oration. 30 E illes exiva ab hic e passava trans Galilea e Jesus non voleva que alcuno Le cognoscerea;³¹ quia Jesus inseniava su discipulos e les diceva: le Filio del Homine es transferite in manos del homines e illes Le occidera e postea Ille es occidite e Ille resuscitara post tres dies. 32 Ma le discipulos non intendeva iste dicto e illes timeva interrogar Le.

³³ E illes veniva ad Capharnaum. E illes era in le casa e Jesus les interrogava: Que discuteva vos in le cammino? ³⁴ Ma illes taceva quia in le cammino illes inter se discuteva qui era major. ³⁵ E Jesus se sedeva e vocava le dece-duo e les dice: Si alicuno vole esser le prime, ille essera le ultime de totos e servitor de totos. ³⁶ E Jesus prendeva un infante e le collocava in medio de illes e le prendeva in brachios e diceva: ³⁷ Qualcunque recipe uno

de iste infantes in mi nomine, ille Me recipe e que recipe Me non recipe Me solmente quem Me inviava. 38 Johannes le diceva: Magistro, nos videva uno que in tu nomine expulsava demonios e ille non nos seque e nos le impediva quia ille non nos sequeva ³⁹ Ma Jesus diceva: non impedi! vos lo le; quia necuno es que facera un miraculo in mi nomine e ille potera subito parlar mal de Me; 40 quia ille que non es contra nos ille es pro nos. 41 Tunc qualcunque vos da biber un cuppa de aqua quia vos esse del Messia, amen Io vos dice que ille certemente non perdera su recompensa. 42 E qualcunque scandalisa un sol de iste parvos que crede, illo es melior pro ille si illes pone un rota de molino circa su collo e ille es jectate in mar. 43 E si tu mano te scandalisa, seca! lo; il es bon que tu intra manco in le vita, que, si tu tene le duo manos, ir assi al inferno, al foco inextinguibile; [Le versiculos 44 e 46 manca in le melior manuscriptos]. 45 e si tu pede te scandalisa, seca lo, il es bon que tu intra in le vita claude que, si tu tene le duo pedes, esser jectate al inferno.⁴⁷ E si tu oculo te scandalisa, remove! lo, il es bon con un oculo entrar in le regno de Deo que, tenente duo oculos, esser jectate ad inferno, ⁴⁸ ubi lor verme non mori e le foco non se extingue. ⁴⁹ Quia tote homine con foco essera salate. 50 Le sal es bon, ma si le sal deveni insipide, con que vos lo condimenta? Tene! vos sal in vos mesme e esse! in pace le unes con le alteres.

CAPITULO 10

¹ E Jesus ab hic se levava e veni al region de Judea e al altere litore del Jordan e le multitudes se reuni de novo apud Ille, e como Jesus accostumava, de novo Ille les inseniava. 2 E un phariseos se approchava e Le demandava si il es licite a un viro repudiar su femina, e illes Le tentava. ³ E Jesus respondente les diceva: Oue vos commandava Moses? E ille diceva: Moses permitteva dar documento de divorcio e repudiar la. ⁵ E Jesus les diceva: Per vostre duressa de corde Moses scribeva iste commandamento. 6 Ma ab le initio del creation Deo les faceva masculin e feminin. Per isto un homine quitara su patre e su matre, 8 e le duo essera verso un sol carne; de sorta que illes jam non son duo ma un sol carne. 9 Quia lo que Deo ha jungite, un homine non lo separara. 10 E arrivate al casa de nove le discipulos Le interrogava. 11 E Jesus les dice: Quicunque repudia su femina e se marita con altera ille adultera con ista; 12 e si illa, post repudiar su viro, se marita con altero, illa adultera.

¹³ E illes portava le infantes ut ille les tangera. Ma le discipulos les reprendeva. ¹⁴ Ma quando Jesus lo videva, se indignava e les diceva: lassa! vos le infantes venir a Me e non impedi! les quia le regno de Deo es de tales. ¹⁵ Amen Io vos dice: Quicunque non recipe le regno de Deo como un infante non entrara in illo. ¹⁶ E Jesus les imbraciava, les benediceva e poneva le manos super illes.

¹⁷ E quando Jesus exiva al cammino, uno curreva ad ille, genuflecteva ante Ille e Le interrogava: magistro bon, que facerea io pro hereditar le vita eterne? ¹⁸ E Jesus le diceva: Quare tu Me dice bon? Necuno es solmente un sol, Deo. 19 Tu sape le commandamentos: Non occide, non adultera, non fura, non dice false testimonio, honora tu patre e tu matre. 20 E ille diceva: Magistro, io observava tote iste cosas ab mi juventute. 21 Ma Jesus, reguardante le, le amava e le diceva: Un cosa te manca; va!, vende! quanto tu tene, da! lo al povres e tu habera un thesauro in celo, e veni!, seque! me. ²² Ma ille se poneva triste per iste parola e vadeva attristate quia ille habeva multe possessiones. ²³ E Jesus reguarda circa e dice a su discipulos: Quam difficilemente illes que tene possessiones entrara in le regno de Deo! ²⁴ E le discipulos se surprendeva con su parolas. Ma Jesus respondente de nove les dice: filios, quam difficile es entrar in el regno de Deo. 25 Plus facile es que un camelo passe per le oculo de un acuta que un rico intra in le regno de Deo. ²⁶ Ma illes se consternava multo e diceva inter illes mesme: E qui pote salvar se? ²⁷ Jesus, reguardante les, dice: Apud homines isto es impossibile, ma apud Deo isto non es impossibile quia toto es possibile apud Deo. 28 Petro initiava dicer le: Reguarda!, nos ha quitate toto e nos Te ha sequite. 29 Jesus diceva: Amen Io vos dice: Necuno es que quitava casa o fratres o sorores o matre o patre o filios o agros per mi causa e per causa del evangelio, que ille non recipera, cento veces plus, ora in iste opportunitate, casas e fratres e sorores e filios e agros, con persecutiones, e, in le epocha que veni, vita eterne. 31 Ma multe primos essera ultime e le ultimos, prime.

³² E illes montava a Jerusalem e Jesus les precedeva e illes se surprendeva e illes que sequeva timeva. E Jesus prendeva, de nove con se, le Dece-duo e initiava dicer les lo que iva succeder les: ³³ Reguarda! vos, nos monta Jerusalem e le Filio del Homine essera transferite al summe sacerdotes e al scribas e illes Le condemnara a morte e illes Le transferera al gentiles ³⁴ e Le

deridera e Le spuera e Le flagellara e Le occidera, e post tres dies. Ille essera resuscitate. 35 E Jacobo e Johannes, le duo filios de Zebedeo, approximava se ad Ille dicente: Magistro, nos vole que, lo que nos te supplica, tu nos lo face. ³⁶ E Ille les dice: Que vole vos que Io vos face? 37 E illes Le diceva: Da! nos que une de nos seder se in tu dextera e altere in tu sinistra, in tu regno. 38 E Jesus les diceva: Vos non sape lo que vos pete. Pote vos biber le cupa que Io bibe o esser baptisate con el baptismo con que Io esse baptisate? ³⁹ E illes diceva: Nos pote. E Jesus les dice: Vos bibera le cupa que Io bibe e con le baptismo con que Io esse baptisate vos essera baptisate, 40 mais conceder seder se in mi dextera o in mi sinistra no es mie, solmente a illes pro que il ha essite preparate. 41 E quando le dece lo audiva, illes initiava indignar se contra Jacobo e Johannes. 42 E Jesus les appellava e les diceva: Vos sape que illes que figura como governatores del nationes les domina e lor magnates les habe sub lor autoritate. ⁴³ Mas il non es ita inter vos, solmente qualcuno inter vos que vole devenir grande ille essera serviente de vos. 44 E qualcuno vole devenir inter vos le prime, ille essera servo de totes. 45 Quia le Filio del Homine non veni a esser servite ma a servir e dar su vita como redemption de multos.

⁴⁶ E illes veniva a Jericho. E quando Jesus e su discipulos e un plebe satis numerose exiva ab Jericho, le filio de Timeo, Bartimeo, un ceco mendicante, era sedite juxta le cammino. ⁴⁷ E quando ille audiva que Jesus, le nazaren, es, ille comenciava critar e dicer: Filio de David, Jesus, compati! a me. ⁴⁸ E multos le reprendeva ut ille tacerea; ma ille multo plus critava: Filio de David, compati! a me. ⁴⁹ E Jesus se arrestava e diceva: Voca! le e illes vocava le ceco e le diceva: confide! Jesus te voca. ⁵⁰ E ille jectava su mantello, saltava e veniva ad Jesus. ⁵¹ E Jesus le interrogava e diceva: Que vole tu que Io face a te. E le ceco Le diceva: Magistro, que io reprende le vista. ⁵² E Jesus le diceva: Vade!, tu fide te ha sanate. E tosto, ille reprendeva le vista e ille sequeva Jesus in le cammino.

CAPITULO 11

¹ E quando illes se approchava a Jerusalem e a Betphage e a Bethania apud le Monte del Olivos, Jesus invia duo de su discipulos ² e les dice: Vade! al village que es, facie a facie a vos, e subito, quando vos intra in illo, vos incontrara un asino ligate

super qual necuno del homines se sedeva, disliga! lo e trahe! lo. ³ E si alcuno vos dice quare vos face isto? Dice! vos: le Senior habe necessitate de illo e Ille subito lo inviara de nove hic. 4 E illes iva e incontrava un asino ligate e apud un porta fora in plen strata, e illes lo disligava. 5 E alcunos del illes que hic era les diceva: Que face vos disligante le asino? ⁶ E illes les respondeva como Jesus habeva dicite e illes les lo permitteva. 7 E illes porta le asino a Jesus e illes jecta super le asino lor mantellos e Jesus sedeva se super illo. ⁸ E multos de illes extendeva lor mantellos in le cammino e alteros subtraheva ramos del campos. 9 E non solmente illes que iva avante sino equalmente illes que segueva critava: Hosanna, benedicte es ille que veni in nomine del Senior; 10 benedicte es ille regno que veni de nostre Patre David; hosanna in le locos plus alte. 11 E Jesus entrava in Jerusalem, in le templo, e circa intueva toto e exiva ad Bethania con le Deceduo quando un hora era jam tarde.

¹² E in le die sequente, quando illes habeva exite ab Bethania, Jesus habeva fame. 13 E Jesus videva un fichiero desde longe que habeva folios, Jesus veniva si igitur Ille poterea incontrar alique in illo. E quando ille arrivava apud illo, ille incontrava niĥil, excepte folios; quia le tempore non era de ficos. 14 E Jesus respondeva e diceva a illo: que necuno mangia tu fructo pro semper. E su discipulos audiva. 15 E illes arrivava ad Jerusalem. E entrante in templo, Jesus comenciava expulsar le venditores e compratores in le templo, e Ille inverteva le tabulas del cambiatores e le sedes del venditores de columbas, 16 e Ille non permitteva que alcun transportava objectos trans le templo, e Ille doceva e les diceva: il non es scribite que mi casa essera clamate casa de oration pro tote le nationes? Ma vos lo ha facite un cova de robatores. 18 E le summe sacerdotes e le scribas audiva e cercava como illes Le eliminarea quia illes Le timeva quia le plebe era stupefacite super su inseniamento. 19 E quando il deveniva tarde, illes exiva fora le citate. ²⁰ E illes passava in le matino e videva le fico siccate ex le radices. ²¹ E Petro recordante Le dice: Magistro, ecce, le fico quem tu malediceva illo siccava. ²² E Jesus les responde e diceva: tene! vos fide in Deo. ²³ Amen Io vos dice que qualcuno dice al monte: tu sia removite e sia jectate al mar, e ille non dubita in su corde, ma ille crede que lo succede, illo illo que parla essera ²⁴ Dunque Io vos dice, tote quanto vos ora e vos pete, crede! vos que vos lo recipeva e illo essera pro vos. ²⁵ E quando vos esse de pede e vos ora, pardona! vos, si vos tene alique contra alicuno, ut vostre Patre in le celos vos pardonara angue transgressiones. [Le versiculo 26 manca in le codices melior]. 27 E illes veni de nove ad Jerusalem. E quando Jesus deambulava in le templo, le summe sacerdotes e le scribas e le ancianos veniva ad Ille, 28 e illes Le diceva: Con que autoritate face Tu isto? O qui ha date iste autoritate a Te ut Tu face isto? ²⁹ E Jesus les diceva: Io vos demandara un sol cosa e responde! me e Io vos dicera con que autoritate Io face iste. 30 Le baptismo de Johannes era ab le celo o ab le homines? Responde! vos me. 31 E illes rationava inter se mesme dicente: Si nos dice: ab le celo. Ille dicera: Ouare alora non credeva vos le? 32 Ma, dicera nos ab le homines? Illes timeva le gente; quia totes estimava que Johannes era un propheta. 33 E illes responde a Jesus e illes dice: Nos non sape. E Jesus les dice: Ni Ego vos dice con que autoritate Io face isto.

CAPITULO 12

¹ E Jesus initiava parlar les in parabolas. Un homine plantava un vinia, e circum-poneva un palissada e fodeva un pressa de vino, edificava un turre e lo arrentava a un cultivatores e se absentava. ² E ille inviava un servo, in su tempore, apud cultivatores ut ille prenderea le fructos del vinia ex cultivatores, ³ e illes prendeva le e le colpava e le inviava vacue. 4 E de nove ille inviava altere servo apud illes; e illes le ledeva in le capite e le insultava. 5 E ille inviava altere e illes le occideva; e multe alteres, illes colpava unes e illes occideva alteres. 6 Ille habeva etiam un filio amate: ille inviava le ultime a illes e ille diceva: Illes respectara mi filio. 7 Ma ille laboratores inter se diceva: Iste es le herede, vamos occider le e le heredita essera nostre. 8 E illes prendente le occideva e illes jectava le foras del vinia. 9 Que facera le senior del vinia? Ille venira e destruera le laboratores e ille dara le vinia a alteres. 10 Ni legeva vos iste scriptura: un petra que le constructores repulsava, illo eveniva le petra angular, 11 de parte del Senior eveniva isto e isto es meraviliose in nostre oculos? ¹² E illes cercava prender Le, e illes timeva le plebe; quia illes cognosceva que Jesus diceva le parabola circa illes. E illes Le quitava e illes vadeva.

¹³ E illes inviava unos del phariseos e del herodianos a Jesus pro chassar Le in un parola. ¹⁴ E illes veniente Le diceva: Magistro, nos sape que Tu esse verace e Tu non Te interessa ad favor de necuno, quia Tu non reguarda le externe conditiones del homines ma Tu doce ex veritate le cammino de Deo. Es o non es licite dar imposto a Cesare? Pagara nos o non pagara nos? ¹⁵ Ma Ille sapente lor hypocrisia les diceva: quare Me tenta vos? Apporta! me un denario ut Io lo vide. ¹⁶ E illes lo apportava. E Jesus les dice: Cuje es le imagine e le epigrapho? E illes Le diceva: De Cesare. ¹⁷ E Jesus les diceva: Lo que es de Cesare paga! a Cesare, lo que es de Deo paga! a Deo. E illes stupefaceva super ille.

¹⁸ E veni ad Ille un sadduceos que dice que non es resurrection e illes Le interrogava e illes diceva: 19 Magistro, Moses scribeva ad nos que si un fratre de alcuno moriva e ille quitava femina e non quitava descendentia, le fratre de ille debe prender le femina e facer surger filio ad su fratre. 20 Septe fratres era e le primo prendeva femina e moriva e non quitava descendentia. 21 E le secundo la prendeva e ille moriva non quitante descendentia; e le tertio equalmente; ²² e le septimo non quitava descendentia. E lo que era le ultimo de toto, le femina anque moriva. 23 In le resurrection, quando illes se leva, de qui de illes illa essera femina? Quia septe la habeva como femina. 24 Jesus les diceva: Non es iste per lo que vos erra e non sape le scripturas e le poter de Deo? ²⁵ Quia quando illes se levara ab le mortos, ni illes marita se ni illes son maritate, ma illes son como angelos in le celos. 26 Ma concernente que le mortos resuscita non legeva vos in le libro de Moses, super le rubo, como Deo le parlava dicente: *Io esse le Deo de Abraham e Deo de Isaac e Deo de Jacob?* ²⁷ Ille non es Deo de mortos ma Deo de vivos. Vos erra multo

²⁸ E un del scribas que les audita, quando illes disputava, approximava e ille, sapente que Jesus les respondeva ben, le interrogava: Qui es le commandamento major de totos? ²⁹ Jesus respondeva que le primo es: *Audi, Israel, le Senior, Deo nostre es un unic Senior,* ³⁰ e amara le Senior tu Deo ex tote tu corde e ex tote tu anima e ex tote tu mente e ex tote tu fortia. ³¹ Le secundo es isto: *Amara tu proximo como te mesme*. Altere commandamento non es major que istos. ³² E le scriba le diceva: Ben, magistro, in veritate Tu diceva que le commandamento es unic e altere anque illo non es; ³³ e amar le con tote le corde e con tote le intendimento e con tote le fortia e amar le proximo como se mesme es plus importante que tote le holocaustos e sacrificios. ³⁴ E Jesus, vidente que ille sensatemente respondeva, le diceva: Tu non esse foras del regno de Deo. E nemo jam osava questionar Le.

³⁵ E Jesus respondente diceva dum ille doceva in le templo: Como dice le scribas que le Christo es Filio de David? 36 David mesme diceva in le Spirito Sancte: Le Senior diceva a mi Senior: Sede! tu in mi dextera usque io pone tu inimicos infra tu pedes. ³⁷ David mesme le dice Senior, como David es filio ex ille? E le multe plebe Le audiva placentemente. 38 E in su inseniamento Jesus diceva: Guarda! vos ab le scribas que vole deambular con longe vestituras e salutationes in le placias ³⁹ e le prime stallos in le synagogas e le prime sedes in le banchettos, 40 illes que devora le casas del viduas e illes son orante verbose- e longemente; iste recipera un major condemnation. 41 E Jesus sedite coram le tresor del templo contemplava como le gente jecta monetas in le tresor del templo, e multe ricos jectava multo; 42 e un vidua povre veniente jectava duo parve numismas, lo que es un quadrante. 43 E Jesus, vocante su discipulos, les diceva: amen Io dice vos que iste povre vidua jectava plus que totes illes que jecta in le tresor del templo; 44 quia totes jecta ex lo que les abunda ma ista jectava, ex su necessitate, toto lo que habeva, tote su subsistentias.

CAPITULO 13

¹ E quando Jesus exiva ab le templo, uno ex su discipulos Le dice: Magistro, vide! que grande petras e que grande edificios. ² E Jesus Le diceva: Vide tu iste grande edificios? Petra supra petra nullemente essera quitate que non essera abattite. ³ E Jesus era sedite ad le Monte del Olivos, coram le templo, e Petro e Jacobo e Johannes e Andreas Le interrogava: 4 Dice! Tu nos, quando essera isto e que essera le signo quando tote isto essera pro completar? ⁵ E Jesus comenciava dicer les: vide! que nemo vos decipe. 6 Multes venira in mi nomine dicente: io esse e illes decipera multos. 7 Ma quando vos audira guerras e rumores de guerras, non espaventa! vos; il debe evenir ma totevia le fin non es. ⁸ Quia nation contra nation se altiara, e regno contra regno. Seismos essera in varie locos, fames essera e isto es le principio del dolores de parto. 9 Ma, vide! vos super vos mesme, illes vos transferera al consilios religiose e vos essera colpate in le synagogas, e vos essera coram governatores e reges per causa mie in testimonio a illes. 10 E primo le evangelio debe esser proclamate a tote le nationes. 11 E quando illes vos conduce e transfere, non angustia! vos que previemente vos parlara ma lo que sia date a vos in ille hora, parla! vos isto, quia vos non essera illes que esse parlante, solmente le Spirito Sancte. 12 E un fratre

transferera altere fratre al morte e un patre, su filio, e le filios se rebellara contra su progenitores e illes les occidera. 13 E vos essera odiate per totos a causa de mi nomine; ma ille que ha perseverate usque le fin, iste essera salve. 14 Ma quando vos videra le abomination del desolation situate in pede ubi il non debe (ille que lege, intende!), tunc fugi al montanias illes que son in Judea, 15 ille que es in le solario, non descende! ni entra! pro portar qualcosa ex su casa, 16 e ille que es in agro, non regressa! retro pro prender su mantello. 17 Ma guai illas que son gravide e allactante in ille dies! 18 Ma, vos, ora ut il non deveni in hiberno; ¹⁹ quia ille dies essera tribulation qual non ha devenite ab le initio del creation que Deo creava usque al presente e il jammais devenira. 20 E si le Senior non haberea accurtate le dies, tote carne non esserea salvate; ma a causa del seligitos quem le Senior eligeva, le Senior accurtava lor dies. ²¹ E alora si alcuno vos dice: vide!, hic es le Messia; vide!, illic es, non crede! vos le. ²² Nam pseudomessias e pseudoprophetas se levara e facera signales e prodigios pro disviar, si il esserea possibile, le seligitos. 23 Ma vide! vos; Io ha previemente annunciate toto a vos. ²⁴ Ma in ille dies, post ille tribulation, le sol se obscurara e le luna non dara su claritate, ²⁵ e le stellas essera ex celo cadente e le potentias in le celo essera succutite. ²⁶ E alora illes videra le Filio del Homine que veni in le nubes con multe poter e gloria. ²⁷ E alora le Filio del Homine inviara le angelos e reunira [sul seligitos ex le quatro ventos, ab le extremo del terra usque le extremo del celo. ²⁸ Apprende! vos le parabola ex le fichiero: quando su ramo jam deveni tenere e le fichiero face germinar le folios, vos cognosce que le estate es proxime; ²⁹ e assi vos, quando vide que isto deveni, cognosce que illo es cerca ad portas. 30 Amen Io vos dice vos nullemente iste generation passara usque tote iste cosas deveni. 31 Le celo e le terra passara ma mi parolas non passara. 32 Ma super ille die e le hora nemo sape ni le angelos in le celo ni le Filio, solmente le Patre. 33 Vide! vos, vigila! quia vos non sape quando es le tempore opportun. ³⁴ Como un homine viagiator que lassava su casa e dava su autoritate a su servos, a cata uno lor labor e ille incargava al portero que ille vigilarea. 35 Vos vigila!, pois, quia vos non sape quando le Senior del casa veni, o in le vespere o in le medienocte o in le canto del gallo o in le matino; 36 ne ille vos incontra dormite si ille veni subito. 37 E lo que a vos Io dice, Io dice a totos: Vigila!

CAPITULO 14

¹ Le Pascha e le azymos era jam post duo dies. E le summe sacerdotes e le scribas quereva como illes, prendente Le con dolo, Le occiderea. ² Nam illes diceva: Non in le festa ne tumulto sia in le populo.

³ E Jesus era in Bethania, in casa de Simon, le leproso, e Jesus era reclinate in le tabula e veni un femina que habeva un flasco de alabastro de perfumo de nardo fiducial multo car, illa frangeva le flasco de alabastro e effundeva toto super su capite. 4 Ma alcunos indignate inter se mesme era e diceva: proque iste misuso del perfumo deveniva? Quia iste perfumo poteva haber essite vendite supra tres centos denarios e esser date al povres e illes era irritate contra illa. 6 Ma Jesus diceva: Lassa! vos la; quare la causa vos molestias? Illa ha operate un bon opera in me. ⁷ Quia vos semper tene le povres con vos e quando vos vole, vos pote facer les ben, ma vos non semper Me tene. 8 Illa faceva lo que illa habeva, illa se anticipava pro unguer mi corpore pro mi sepultura. 9 Amen Io vos dice: ubi le evangelio sia proclamate, in tote le mundo, lo que ista faceva essera referite como su memorial. 10 E Judas Isacariothe, uno del Dece-duo, iva al summe sacerdotes pro livrar Le a illes. 11 E illes audiente se gaudeva e illes le promitteva dar pecunia. E ille cercava como opportunmente livrar Le.

¹² E le prime die del azymos, quando illes sacrificava le Pascha, su discipulos dice le: Ubi vole Tu que nos vade preparar ut Tu mangia le Pascha? 13 E Jesus invia duo de le sue discipulos e les dice: vade! vos al citate e venira un homine que porta un amphora de aqua, seque! vos le, 14 e ubicunque ille intra, dice! vos al domino del casa que "le Maestro dice: Ubi es mi habitation del peregrinos, ubi Io mangia le Pascha con mi discipulos?" ¹⁵ É ille vos monstrara un cenaculo grande preparate con tapete, e illic vos prepara! a vos. ¹⁶ E le discipulos exiva e arrivava al citate e incontrava como Ille les habeva dicite e illes preparava le Pascha. 17 E quando deveni le vespera, Jesus veni con le Dece-duo. 18 E quando illes esseva reclinate e mangiava, Jesus dice: amen Io dice vos que un de vos Me livrara, ille que mangia con Me. 19 Illes comenciava pro devenir triste e pro dicer Le, une post le altere: Esse io? 20 E Ille les diceva: Uno del Deceduo, ille que mollia con Me in le [unic] platto. 21 Quia pois le Filio del Homine parti como il ha essite scribite cerca Ille: ma

guai le homine ille per cuje medio le Filio del Homine es livrate; bon esserea le si ille homine non haberea nascite. ²² E Jesus, dum mangiava con illes, prendeva un pan e benediceva e lo frangeva e dava a illes e diceva: prende! isto es mi corpore. 23 E Jesus prendeva le cupa e dava gratias e les lo dava e totos bibeva de illo. ²⁴ E Jesus les diceva: isto es mi sanguine del pacto, effundite pro multos. ²⁵ Amen Io dice a vos que nullemente Io bibera del fructo del vite usque le die ille quando Io lo bibera nove in le regno de Deo. 26 É illes cantava le hymno e exiva al Monte del Olivos. 27 E Jesus les dice que tote vos essera scandalisate quia il ha essite scribite: *Io ferira le pastor e le oves essera dispergite*. ²⁸ Ma postea Io esser resuscitate, Io ira avante vos ad Galilea. ²⁹ Petro Le diceva: e si totos essera scandalisate, ma io non. ³⁰ E Jesus le dice: Amen Io te dice que tu hodie, in iste nocte, ante que un gallo duo vices, cantara, tu, tres vices, me negara. 31 Ma ille emphaticamente continuava parlante: si il sia necessari que io morira con Te, io nullemente Te negara. Tote le discipulos diceva similarmente

32 E illes arriva a un terreno cuje nomine es Gethsemani [=pressa del oleo] e Jesus dice al discipulos: sede! vos hic usque Io terminara orar. 33 E Jesus prendeva con se Petro e Jacobo e Johannes e Jesus comenciava terrificar se e angustiar se, 34 e les diceva: Mi anima es completemente triste usque le morte; remane! vos hic e vigila! 35 E iva avante pauco e cadeva in terra e orava que, si il possibile es, ille hora passarea ab Ille, ³⁶ e Ille diceva: Abba, Patre, toto es possibile a Te, apparta! le cupa iste ab Me, ma lo que Io vole non sia facite sed lo que Tu vole. 37 E Jesus veni e incontra les dormiente, e dice a Petro: Simon, tu dormi? non poteva tu un hora vigilar? 38 Vela! vos e ora! ne vos venira in tentation; le spirito es animate ma le carne es debile. ³⁹ De nove, Ille iva e orava e diceva le mesme parolas. ⁴⁰ E de nove Jesus veniva e les incontrava dormite quia lor oculos era multo cargate de somno e illes no sapeva que responder Le. 41 E Jesus veni le tertie vice e les dice: dormi! vos lo que resta e reposa!; illo basta. Le hora veniva, ecce, le Filio del Homine es livrate a manos del peccatores. 42 Surge! vos, vamos! Ecce, ille que me livra jam es proxime. 43 E presto quando ille parlava, Judas, uno del Dece-duo, accede e con ille un gente con spadas e garrotes ab le summe sacerdotes e scribas e ancianos. 44 E ille que Le livrava habeva date un signal dicente: Quem io basia Ille es, prende! vos Le e abduce! Le cautemente. 45 E Judas veni. presto se approcha ad Ille e dice: Rabbi, e Judas Le basiava ferventemente, ⁴⁶ e illes poneva le manos a Jesus, e Le prendeva. ⁴⁷ Ma uno, alcuno de illes que era juxta Jesus, tirava su machete e colpava le servo del summe sacerdote e secava su auricula. ⁴⁸ E Jesus respondente les diceva: Como contra un bandito vos sortiva pro prender Me con spadas e garrotes? ⁴⁹ Die e die Io era in le templo coram vos e doceva e vos non Me prendeva. Ma isto ha devenite ut le Scripturas se realisara. ⁵⁰ E totos Le lassava e fugiva. ⁵¹ E un certe juvene nude, coperite con un drappo de lecto, Le sequeva e illes le prendeva. ⁵² Ma ille nude fugiva e abandonava le drappo de lecto.

⁵³ E illes apportava Jesus al summe sacerdote e le summe sacerdotes e le ancianos e le scribas se reuni se. 54 E Petro Le segueva a distantia usque intra le atrio del summe sacerdote e ille era sedite con le servientes e ille se calefaceva in le foco. 55 Ma le summe sacerdotes e le synedrio integre cercava un testimonio contra Jesus pro dar Le morte e illes non lo incontrava; 56 quia multos testimoniava falsemente contra Ille, e le testimonios non era equal. ⁵⁷ E alcunos se levava e dava, contra ille, testimonio false e diceva: 58 nos Le audiva dicer que lo destruera iste sanctuario facite a mano e Io, in tres dies, construera altere non facite a mano. ⁵⁹ E ni ita lor testimonio era equal. ⁶⁰ E le summe sacerdote levava se ad medio e interrogava Jesus e diceva: Non responde Tu nihil ad lo que istes contra Te testifica? 61 Ma Ille taceva e respondeva nihil. De nove le summe sacerdote Le interrogava e dice Le: Esse tu le Christo, le Filio del Benedicte? 62 E Jesus diceva: Io esse e vos videra le Filio del Homine sedite al dextera del Patre e Ille veni inter le nubes del celo. 63 E le summe sacerdote divellente su vestimentos dice: Que necessitate de testes habe nos? 64 Vos audi le blasphemia, que pare vos? E tote illes condemnava que ille era culpabile de morte. 65 E alcunos comenciava spuer Le e coperir su facie e colpar Le con le colpos de pugnos e dicer Le: prophetisa! E le servientes Le recipeva con colpos de palma. 66 E Petro era a basso in le atrio, e una del pueras del summe sacerdote veni, 67 e illa vide Petro, e le reguarda fixemente, e illa le dice: E tu era con Jesus, le nazaren; 68 ma ille negava dicente: Ni io sape ni intende lo que tu dice. E ille exiva fora ad pretorio; 69 e le puera vidente le, illa comenciava de nove dicer a illes que era de pede que iste es de illes. 70 Ma ille de nove negava. E post un pauco, illes que era de pede diceva de nove a Petro: Vermente tu esse de illes, quia anque tu esse galilee. ⁷¹ Ma ille comenciava maledicer e jurar que io non cognosce le homine iste que vos dice. ⁷² E presto in secunde vice un gallo cantava. E Petro recordava le phrase como Jesus diceva le que ante que un gallo cantara duo vices tu me negara tres; e Petro meditante plorava.

CAPITULO 15

¹ E presto, matino prime, post preparar un reunion, le summe sacerdotes con le ancianos e le scribas e tote le synedrio ligava Jesus e illes Le portava a Pilato. ² E Pilato Le interrogava: Esse Tu le rege del judeos? E Ille le respondeva e diceva: Tu lo dice. ³ E le summe sacerdotes Le accusava multe cosas. ⁴ Ma de nove Pilato dicente Le interrogava: Responde Tu nihil? Reguarda! quante cosas illes Te accusa. 5 Ma Jesus respondeva nihil usque Pilato se surprendeva. 6 E in cata festa Pilato les disserrava un prendito, ille que illes voleva. 7 E era con le seditiosos imprisionate le nominate Barrabas, ille que habeva committite un homicidio in le insurrection. 8 E le gente ascendeva e peteva lo que semper Pilato les concedeva [circa un indulto]. 9 Ma Pilato respondeva les dicente: Vole vos que io disserra vos le rege del judeos? ¹⁰ Pilato cognosceva que le summe sacerdotes Le habeva livrate per invidia. 11 Le summe sacerdotes persuadeva le gente ut Pilato melio livrarea Barrabas. 12 E Pilato de nove respondeva e les diceva: Oue facera io al dicite rege del judeos? ¹³ E illes de nove critava: Crucifige! Le. 14 Ma Pilato diceva les: Alora que mal Ille faceva? E illes excessivemente critava: Crucifige! Le. ¹⁵ E Pilato volente satisfacer al gente, laxava Barrabas e livrava Jesus ut ille essera crucifigite.

¹⁶ Tunc le soldatos Le conduceva intra le atrio, il es dicite, le pretorio, e illes convocava tote le cohorte. ¹⁷ E illes Le veste con veste purpuree e illes Le circum pone un corona de spinas tressate per illes; ¹⁸ e illes comenciava salutar Le: Ave, rege del judeos! ¹⁹ E illes colpava su capite con un canna e illes Le sputava e flecteva le genus e illes se prosternava ante Ille. ²⁰ E quando illes Le derideva, illes le denudava le veste purpuree e vestiva Le su veste. E illes conduce Le foras per crucifiger Le. ²¹ E illes obligava un tal Simon Cyreneo, le patre de Alexandro e de Rufo, que passava e veniva ex agro, portar le cruce de Jesus. ²² E illes Le portava al loco appellate Golgota que traducite es loco del cranio. ²³ E illes Le dava vino miscite con myrrha; ma

Ille non prendeva lo. 24 E illes Le crucifige e illes reparti su vestimentos projectante sorte super illos, pro cata qual vider que portara con se. ²⁵ Il era le hora tertie e illes Le crucifigeva. ²⁶ E le inscription de su causa scripte supra era: LE REGE DEL JUDEOS. 27 E illes crucifigeva con Îlle duo banditos, une a su dextera e altere a su sinistra. 29 E illes que passava insimul Le insultava e moveva lor capite dicente: Ah! Tu que destrue le sanctuario e lo construe in tres dies, 30 salva Te mesme, bassa ab cruce. 31 De similar modo, anque le summe sacerdotes derideva inter se e con le ancianos diceva: Ille salva alteros, ille non pote salvar se mesme. 32 Le Messia, le rege de Israel! que Ille bassa ora ab le cruce ut nos vide e nos crede. E le con-crucifigitos con Ille Le injuriava. 33 E le hora sexte deveniente, obscuritate deveniva super tote le terra usque ad hora none. 34 E in le hora none, Jesus exclamava con voce potente: Elí, Elí, lamá sabactani? Lo que traducite: Le Deo mie, le Deo mie, quare tu me ha abandonate? 35 E alcunos, que circa era, Le audiva e diceva: vide!, Ille appella Elia. ³⁶ E alcuno curreva e plenava con vinagre un spongia e poneva circa un canna e Le dava biber dicente: lassa!, que nos vide si Elia veni pro portar Le. 37 Ma Jesus emittente un voce magne expirava. ³⁸ E le velo del templo era divellite in duo ab supra usque ad infra. 39 E le centurion que era cerca, de pede e coram Ille, videva que Jesus habeva expirate e diceva: Vermente iste homine era Filio de Deo. 40 E un feminas era que reguardava ab longe, inter le quales tanto Maria le Magdalena; como le matre de Jacobo, le minor, e de Joseph; e Salome, 41 illas que, quando Jesus era in Galilea, Le sequeva e Le serviva e altere multas que ascendeva con Ille ad Jerusalem.

⁴² E jam quando era devenite le vespera, quia era le preparation —que es le die anterior al sabbato—, ⁴³ Joseph de Arimatea, nobile membro del synedrio, que anque sperava le regno de Deo, entrava ad Pilato e peteva le corpore de Jesus. ⁴⁴ E Pilato se surprendeva si jam Jesus habeva morite e Pilato appellava le centurion e le interrogava si il faceva tempore que Jesus moriva; ⁴⁵ e Pilato, informate per le centurion, dava le corpore a Joseph. ⁴⁶ E Joseph emeva un drappo de lecto e portava le corpore e le involveva in le drappo de lecto e le poneva in un sepulcro que era excavate in un rocca e rotava le petra super le porta del sepulcro. ⁴⁷ E Maria le Magdalena, e Maria le matre de Joseph, contemplava ubi le corpore era ponite.

CAPITULO 16

¹ E passate le sabbato, Maria le Magdalena; e Maria le matre de Jacobo; e Salome emeva oleos aromatic pro ir e imbalsamar Le, ² e multo matutinal, in le prime die del septimana, illas veni ad sepulcro post le levar del sol. ³ E illas diceva inter se: Qui nos facera revolver le petra del porta del sepulcro? ⁴ E illas levava lor oculos e observa que le petra ha essite rotate; pois illo era multo grande. ⁵ E entrante in le sepulcro, illas videva un juvene sedite in le dextera vestite con un tunica albe e illas era stupefacite. ⁶ Ma ille les diceva: quita! vos espaventar se: vos cerca Jesus le nazaren, le crucifigite, era resuscitate, non es hic: vide! le loco ubi illes Le poneva. 7 Ma vos, vade! e dice! a su discipulos e a Petro que Jesus precede vos a Galilea, illic vos Le videra conforme Ille vos diceva. 8 E illas exiva e fugiva ab le sepulcro pois un tremor e un stupor las habeva e illas nihil a necunos diceva pois illas timeva. 9 E Jesus habente resuscitate in le matino, in le prime die del septimana, era apparite primo a Maria, le Magdalena, ab qual Jesus habeva expulsate septe demonios. 10 Illa iva e annunciava a illes que con Ille habeva essite, que lugeva e plorava; 11 E illes audiente que Jesus vive e Jesus era vidite per illa, illes non credeva, ¹² E post isto. Jesus era manifestate a duo de illes que camminava, in diverse forma, quando illes iva al campo. 13 E illes iva e annunciava al alteros; ni alteros credeva in illes. 14 E ulteriormente, Jesus era manifestate al Dece-un, a illes reclinate in le tabula e Jesus vituperava lor incredulitate e le duressa de corde quia illes non credeva in illes que Le habeva contemplate, resuscitate. 15 E Jesus les diceva: Iente ad tote le mundo, proclama! vos le evangelio a tote creatura. 16 Ille que crede e sia baptisate essera salvate ma ille que non crede, essera condemnate. ¹⁷ Iste signales accompaniara istes que habeva credite: In mi nomine illes expulsara demonios, illes parlara linguas nove, 18 illes prendera serpentes, e si illes bibe alique mortifere, illo non les facera damno, illes super le infirmos le manos imponera e illes se habera ben. ¹⁹ E assi le senior Jesus, post parlar les, era prendite al celo e Ille Se sedeva ad dextera de Deo. 20 E illes exiva e predicava in tote partes, le Senior collaborava e faceva firme le parola per le signales que accompaniava.

LE EVANGELIO SECUNDO SANCTE LUCA

CAPITULO 1

- ¹ Multes interprendeva a rediger un reporto super le cosas que se accompliva inter nos, ² secundo que illos esseva nos transmittite de les qui ab le principio esseva testes ocular e servitores del parola. ³ Pro isto, nam io ipse investigava diligentemente tote iste cosas ab le initio, excellentissime Teophilo, io alsi decideva scriber te de illos un un conto ordinate, ⁴ a que tu pote cognoscer le certitude de lo que te esseva inseniate.
- ⁵ In le tempore del rege de Judea Herode, il habeva un sacerdote appellate Zacharia ex le gruppo sacerdotal de Abia; su sposa Elisabeth esseva alsi un descendente de Aaron. 6 Illes esseva ambes juste coram Deo. Illes observava irreprochabilemente tote le preceptos e le commandamentos de Deo. 7 Illes, tamen, non habeva filios proque Elisabeth esseva sterile e ambes esseva jam vetule. 8 Il eveniva que quando ille esseva in le servicio sacerdotal coram Deo in le torno de su gruppo, 9 secundo le costume del sacerdotio ille debeva, per torno, entrar in le sanctuario e comburer incenso. 10 È quando le hora del combustion del incenso veniva, tote le multitude del populo esseva al exterior e precava. 11 Alora un angelo del Senior le appareva al latere dextere del altar del incenso. 12 Quando Zacharia le videva, ille esseva turbate e grandemente espaventate.
- ¹³ Sed le angelo le diceva: Fini! timer, Zacharia, quia le petition tue e de tu femina ha essite ascoltate, Elisabeth te ingenera un filio, e tu le appellara Johannes; ¹⁴ e tu habera gaudio e jubilo e multos, per le nascentia de ille, gaudera. ¹⁵ Quia ille essera grande coram le oculos del Senior e ille non bibera, in absoluto, vino ni liquor e ille essera replenate del Spirito Sancte, inclusive ex le sino de su matre, ¹⁶ ille facera retornar multos del filios de Israel al Senior, lor Deo. ¹⁷ E ille mesme precedera in presentia del Spirito Sancte e in le spirito e in le poter de Elia pro facer volver le cordes del patres al filios e le disobedientes al bon

senso del justos pro preparar al Senior un populo ben disponite. ¹⁸ E diceva al angelo: Como io cognoscera isto? Quia io es ancian e mi femina es vetule. 19 E le angelo respondente le diceva: io es Gabriel, qui es in le presentia del Senior continuemente e io ha essite inviate pro parlar con te e pro annunciar te iste bon novas; ²⁰ e reguarda! tu essera silentiose e non potente parlar usque le die in que tote isto succedera quia tu non credeva mi parolas que essera complite in lor debite tempore. ²¹ E le populo era sperante Zacharia e illes estraniava que ille se morava in le sanctuario. 22 E Zacharia exiente non poteva parlar les e illes recognosceva que ille habeva vidite un vision in le sanctuario; e ille era faciente les signales e non poteva parlar e permaneva muto. 23 E il succedeva que quando su dies del servicio sacre se compleva, ille vadeva verso su casa. ²⁴ E post iste dies, Elisabeth, su femina, concipeva e illa se manteneva occulte durante cinque menses dicente ²⁵ que assi le Senior me ha facite, in le dies in que Ille me mirava pro remover le affronto mie inter le homines

²⁶ In le mense sexte, le angelo Gabriel esseva inviate, per Deo a un citate de Galilea, cuje nomine era Nazareth, ²⁷ a un virgine compromittite pro sposar se con un viro cuje nomine era Joseph del casa de David, e le nomine del virgine era Maria. ²⁸ E Gabriel entrante apud illa, diceva: Gaude! multo favorate, le Senior es con te. 29 Sed illa se turbava per iste parola e considerava de que classe esserea iste salutation. ³⁰ E le angelo la diceva: quita! timer, Maria, quia tu incontrara gratia coram Deo. 31 E reguarda! tu concipera in tu sino e tu parera un filio e tu appellara su nomine Jesus. 32 Iste essera grande e vocate Filio del Altissimo e le Senior Deo Le dara le throno de su patre David, 33 e regnara super la casa de Jacob per le seculos e le fin de su regno non existera. 34 E Maria diceva al angelo: Como essera isto quia io non cognosce viro? 35 E le angelo respondente la diceva: le Spirito Sancte descendera super te e le poter del Altissimo te coperira con su umbra pro qual ration anque ille que es ingenerate sancte essera nominate Filio de Deo. ³⁶ E reguarda!, Elisabeth tu parente angue ha concipite un filio in su vetulessa e iste mense es le sexte pro illa, le clamate sterile; ³⁷ tunc necun parola essera impossibile coram Deo. ³⁸ E Maria, diceva: hic es le serva del Senior, il face! se apud me secundo tu parola. E le angelo partiva ex illa. 39 Maria levante se in iste dies, partiva ad region montaniose con destination, ad un citate de Juda.

⁴⁰ E entrava in le casa de Zacharia e salutava Elisabeth. ⁴¹ E il succedeva que quando Elisabeth audiva le salutation de Maria, le baby saltava in su sino e Elisabeth era plen del Spirito Sancte, ⁴² e illa exclamava con crito grande e diceva: Benedicte tu inter le feminas e benedicte le fructo de tu sino. ⁴³ E unde isto a me, que le matre de mi Senior veni a me? ⁴⁴ Quia reguarda! quando le sono de tu salutation arrivava a mi auditos, le baby saltava per jubilation in mi sino. ⁴⁵ E beate illa que credeva que complimento essera pro illo que ha essite parlate de parte del Senior.

⁴⁶ E Maria diceva:

- "Mi anima exalta le Senior,
- ⁴⁷ e mi spirito exulta in Deo mi Salvator
- ⁴⁸ quia *Ille respiceva le humilitate de su serva*: Ecce omne generationes me dicera beate.
- ⁴⁹ Quia le Potente facera pro me meravilias: *su nomine es sancte*.
- ⁵⁰ Su amor se extendera de generationes in generationes super illes qui Le time.
- ⁵¹ Monstrante le potentia de su bracio, Ille dispergera le superbes in lor corde.
- ⁵² Îlle revertera le potentes de lor sedes, Ille exaltara le humiles.
- ⁵³ Ille impleva de benes le affamates, e dimitteva le riches con manos vacue.
- ⁵⁴ Relevante Israel su servo, Ille memorava su amor,
- 55 como Ille habeva promittite a nostre patres: in favor de Abraham e de su racia pro semper.
- ⁵⁶ E Maria remaneva con illa como tres menses e regredeva a su casa.
- ⁵⁷ E le tempore pro parturir compliva a Elisabeth e illa parturiva un filio. ⁵⁸ E le vicinos e su parentes audiva que le Senior habeva aggrandite su misericordia con illa e illes exultava con illa. ⁵⁹ E il succedeva, in le die octave, que illes veniva pro circumcider le infante e le clamava con le nomine de su patre Zacharia. ⁶⁰ E su matre prendente le parola diceva: Non, sed il essera clamate Johannes. ⁶¹ E illes la diceva: necuno es in tu parentela que se clama con iste nomine. ⁶² E illes faceva signales a su patre circa quomodo ille desirarea que le infante esserea clamate. ⁶³ E ille demandate un planchetta scribeva dicente: Johannes es su nomine. E totos se surprendeva. ⁶⁴ E su bucca se aperiva instantaneemente e su lingua, e ille parlava benedicente Deo. ⁶⁵ E timor veniva super tote lor vicinos, e in tote le region

montaniose de Judea on commentava tote iste parolas, ⁶⁶ e totos que habeva audite poneva los in lor corde dicente: que, alora, essera iste infante? Quia le mano de Deo era certo con Ille.

- ⁶⁷ E Zacharia, su patre, era replete del Spirito Sancte e prophetisava dicente:
 - ⁶⁸ Benedicte le Senior Deo de Israel, nam, visitava e faceva redemption de su populo,
 - ⁶⁹ e levava un fortia de salvation pro nos, in le casa de David su servo,
 - ⁷⁰ conforme a como ille parlava mediante le bucca de su sancte prophetas ab antique,
 - ⁷¹ le salvation de nostre inimicos *e del mano de* totos *illes que nos odia,*
 - ⁷² pro facer misericordia con nostre patres e recordar su sancte alliantia,
 - ⁷³ le juramento que jurava a Abraham, nostre patre,
 - ⁷⁴ pro dar nos, liberate del mano de nostre inimicos, servir le, sin timor,
 - ⁷⁵ in sanctitate e justitia, coram ille, in tote nostre dies.
 - ⁷⁶ E tu, de tu parte, infante, essera appellate propheta del Altissimo; quia tu ira avante, in le *presentia del Senior*, pro *preparar su camminos*,
 - ⁷⁷ pro dar cognoscimento de salvation a su populo, le pardono de lor peccatos.
 - ⁷⁸ Per le entranias de misericordia de nostre Deo, in le quales un levar del sol, que nasce ab le alte, nos visitara,
 - ⁷⁹ pro brillar super illes que es sedite in obscuritate e in umbras de morte e pro guidar nostre pedes ad un cammino de pace.
- ⁸⁰ E le infante cresceva e faceva se robuste in spirito, e era in le desertos usque le die de su presentation a Israel.

CAPITULO 2

¹ Il succedeva in ille dies que un decreto de Cesar Auguste sortiva pro esser censate tote le terra habitate. ² Iste censo prime succedeva, governante Cyrenio in Syria. ³ E totos iva pro censer se cata uno in lor citate. ⁴ Anque Joseph montava ab Galilea in le citate de Nazareth ad Judea in un citate de David, appellate Bethlehem quia ille era ex casa e familia de David, ⁵ pro censer se con Maria illa que habeva essite sposate con ille, illa que era

gravide. 6 Il succedeva in le esser illes illac que le dies de parer illa se completava, 7 e illa pareva su filio primogenite e illa Le involveva in pannos e le inclinava in un mangiatoria quia loco non era pro iÎles in le hostello. 8 E un pastores era in le mesme region, que viveva in le campos e habeva lor vigilantias de nocte super lor grege. ⁹ E un angelo del Senior se presentava ante illes e le gloria del Senior brillava circa illes, e illes habeva un grande timor. 10 E le angelo les diceva: No time! plus, quia reguarda! io vos annuncia bon novas de grande gaudio que essera pro tote le populo, 11 un Salvator hodie vos ha essite parite, ille qui es Christo, le Senior, in le citate de David. 12 E isto vos essera signal: vos incontrara le infante involvite in pannos e inclinate in un mangiatoria. 13 E subito con le angelo appareva un multitude del exercito celestial que laudava Deo e diceva: 14 Gloria a Deo in le altitudes e super le terra le pace de su bon voluntate in le homines. 15 E il succedeva que quanto le angelos partiva ab illes ad celo, le pastores diceva le unes ad le alteres: passa! nos alora, usque Bethlehem e vide! nos iste parola succedite que le Senior nos dava pro cognoscer. 16 E le pastores hastive veniva e incontrava junctemente Maria, Joseph e le infante inclinate in le mangiatoria; 17 e videntes manifestava circa le parola parlate a illes circa le infante. 18 E tote illes que audiva se surprendeva circa illo dicite per le pastores ad illes; 19 mais Maria conservava con illa tote iste parolas, meditante los, in su corde. 20 E le pastores regressava, glorificante e laudante Deo, per tote illo que illes audiva e videva conforme illo era parlate ad illes. ²¹ E quando octo dies se compliva pro circumcider le, anque su nomine esseva appellate Jesus, le appellate per le angelo ante que ille era concipite in le sino. ²² E quando le dies de lor purification se compleva, conforme al lege de Moses, illes Le montava ad Jerusalem pro presentar Le al Senior, 23 conforme il es scribite in le lege del Senior que tote viro que aperi le matrice, essera clamate sancte pro le Senior, 24 e pro offerer sacrificio, conforme a illo dicite in le lege del Senior, un par de turtures o duo pullos de columba. 25 E ecce un homine era in Jerusalem cuje nomine era Symeon e iste homine era juste e devote que sperava le consolation de Israel, e le Spirito Sancte era super ille, ²⁶ e le habeva communitate que ille non viderea le morte ante que ille viderea le Messia del Senior. 27 E ille veniva in le Spirito al templo; e quando le patres introduceva le puero Jesus pro illes facer illo que era prescripte per le lege circa le puero, ²⁸ Symeon prendeva le puero in su bracios e benediceva Deo e diceva:

³³ E su patre e su matre era admirante circa illo que era parlate concernente le infante. 34 E Symeon les benediceva e diceva a Maria, su matre: reguarda! iste es ponite pro le cadita e levamento de multos in Israel e pro signo que es contradicite 35 e un spada transfigera tu anima mesme de sorta que assi le pensamentos de multe cordes essera revelate. ³⁶ E era illic Anna prophetessa, filia de Phanuel, del tribo de Aser; e ista habeva vivite multe annos e habeva vivite septe annos con su sponso desde su virginitate e 37 illa era vidua usque ad octanta-quatro annos e non se appartava ab le templo con jejunos e petitiones adorante durante le noctes e le dies. 38 E illa, arrivante in le mesme hora, exprimeva su recognoscentia a Deo e parlava circa le puero a tote illes que sperava le redemption de Jerusalem. ³⁹ E quando illes terminava illo tote conforme al lege del Senior, illes regressava a Galilea, a lor citate Nazareth. 40 E le puero cresceva e roborava, essente replenate de sapientia, e le gratia de Deo era super ille. 41 E su parentes iva a Jerusalem, al festa del Pascha, cata anno. 42 E quando le puero era de duodece annos, su parentes montava conforme al costume del festa, 43 E quando le dies habeva terminate, dum le parentes regressava, Jesus, le puero, remaneva in Jerusalem, e su parentes no adverteva. 44 Mais illes supponentes que Ille era in le caravana, illes iva durante un die de cammino e Le cercava, inter le parentela e le cognoscites, 45 e non trovante Le, illes tornava a Jerusalem cercante Le. 46 E il succedeva que, post tres dies, le parentes Le incontrava, in le templo sedite in medio del magistros, non solmente ascoltante les, sed etiam questionante les, 47 Et illes que le audiva se meraviliava per su intendimento e responsas. 48 E quando le parentes Le videva, illes era stupefacite e su matre Le diceva: Filio, quare faceva Tu assi a nos? reguarda!, tu patre e io angustiate Te cercava. 49 E Ille les diceva: Quare vos me cercava? vos non sapeva que il es necessari que Io sia in le cosas de mi Patre? 50 Illes no comprendeva le parola que Ille les diceva. 51 E Ille descendeva con illes e veniva a Nazareth e era submissive a illes. E su matre conservava tote le parolas in su corde. 52 E Jesus progressava in sapientia e in talia e in gratia coram Deo e homines.

²⁹ Ora Tu, Possessor, laxa! tu servo in pace, conforme tu parola;

³⁰ nam mi oculos videva tu salvation,

³¹ que tu preparava ante le facie de tote le populos,

³² luce pro le revelation del gentiles e gloria de tu populo, Israel.

CAPITULO 3

¹ In le anno decimoquinte del imperio de Tiberio Cesar, essente governator de Judea, Pontio Pilato e essente tetrarcha de Galilea Herode, e su fratre Philippe essente tetrarcha de Iturea e del region Trachonitida, e Lisanias tetrarcha de Abilene, ² sub le summe sacerdote Annas e Caiphas, le parola de Deo veniva super Johannes, filio de Zacharia in le deserto. ³ E ille veniva a tote le region circumvicin del Jordan, proclamante un baptismo de repententia pro le pardono del peccatos, ⁴ como il es scribite in le libro del parolas de Isaia le propheta: Voce de ille que clama in le deserto: prepara! vos le cammino del Senior, face! su sentieros recte; ⁵ tote valle essera replenate e tote monte e collina essera rebassate e le locos tortuose essera convertite in locos recte, e le locos aspere in camminos plan; 6 e tote carne videra le salvation de Deo

⁷ Ille, alora, diceva al multitudes que exiva pro esser baptisate per ille: Creaturas de viperas, qui monstrava vos como fugir ab le imminente ira? 8 face! alora, digne fructos de repententia; e non comencia! vos dicer, inter vos mesme, nos tene un patre, Abraham. 9 E iam etiam le hacha es ponite in le radice del arbores; nam tote arbore que non da bon fructo es hachate e ad foco es jectate. 10 E le multitudes le interrogava, dicente: Que, nam, facera nos? 11 E ille respondente les diceva: ille que tene duo tunicas comparti! con ille que non tene e ille que tene alimentos face! equalmente. 12 Perceptores de impostos, de plus, veniva e le diceva: Magistro, que facera nos? 13 E ille les diceva: exige! vos pro vos nihil alterne de illo que ha essite ordinate. ¹⁴ Un soldatos le interrogava de plus dicente: que facera nos de plus? E ille les diceva: intimida! vos nemo nec denuncia! falsemente, e contenta! con vostre emolumentos. 15 E como le populo era in expectation e totos era debattente in lor cordes circa Johannes, si ille esserea le Christo, ¹⁶ Johannes respondeva dicente a totos: io, in veritate baptisa vos con aqua, mais ille, que es plus forte que io, veni cuje corregias del sandalias io non esse competente pro disligar los; ille baptisara vos con Spirito Sancte e foco; ¹⁷ cuje furca pro ventar es in su mano pro nettar su era e recolliger le tritico in su granario sed ille comburera con foco inextinguibile le palea 18 Con multe e variate exhortationes, ille annunciava le Bon Nova al populo. 19 Sed Herode, le Tetrarcha esseva reprendite circa Herodias, le femina de su fratre, e circa tote le malitias que Herode habeva facite, ²⁰ Ille appendeva isto super tote que ille recludeva Johannes in le carcere.

²¹ Il succedeva que, quando tote le populo era baptisate e post que Jesus era baptisate e Ille era orante, le celo era aperite et le Spirito Sancte descendeva, in figura corporal como un columba super Ille, un voce del celo surgeva: Tu es mi Filio amate, e Io in te habeva mi complacentia. 23 E quando le mesme Jesus comenciava, Ille habeva trenta annos, essente filio, secundo on supponeva, filio de Joseph, le filio de Eli, 24 de Matthat, de Levi, de Melchi, de Jannai, de Joseph, ²⁵ de Mattathias, de Amos, de Nahum, de Hesli, de Nangai, ²⁶ Maath, de Mattathias, de Scemein, de Josech, de Juda, ²⁷ de Joanan, de Resa, de Zorobabel, de Salathiel, de Neri, 28 de Melchi, de Addi, de Cosam, de Emadam, de Er, 29 de Jesus, de Eliezer, de Jorim, de Maththat, de Levi, 30 de Simeon, de Juda, de Joseph, de Jonam, de Eliacim, 31 de Melea, de Menna, de Mattatha, de Natham, de David, de Jesse, de Jobed, de Booz, de Sala, de Naasson, 33 de Aminadab, de Admin, de Arni, de Esrom, de Fares, de Juda, de Jacob, de Isaac, de Abraham, de Thara, de Nachor, 35 de Seruch, de Ragau, de Phalek, de Eber, de Sala, de Cainam, de Arphaxad, de Sem, de Noe, de Lamech, de Mathusalem, de Henoc, de Jarec, de Maleel, de Cainam, de Enos, de Set, de Adam, de Deo.

CAPITULO 4

¹ E Jesus, plen del Spirito Sancte regressava ab le Jordan, et Ille era conducite per le Spirito in le deserto, ² per quaranta dies essente tentate per le diabolo. E Ille mangiava nihil ille dies, e quando le dies esseva finite, habeva fame. 3 E le diabolo Le diceva: si Tu es le filio de Deo, dice! a iste petra que illo se converte un pan. 4 Jesus le respondeva: Il es scribite que le homine non vivera solmente ex pan. ⁵ E le diabolo Le monstrava tote le regnos del terra habitate in un momento de tempore: 6 e le diabolo Le diceva: io te dara tote iste autoritate et le gloria de illos, nam le autoritate ha essite cedite a me, e io da a ille quem io vole; ⁷ e toto essera pro te, si tu me adora. ⁸ e Jesus respondente le diceva: Il ha essite scribite: Tu adorara le senior tu Deo e solmente a Ille servira, 9 e le diabolo Le conduceva a Jerusalem e Le collocava super le parte plus alte del templo e Le diceva: Si tu esse filio de Deo, lancea! Te mesme ab hic ad infra; 10 quia il ha essite scribite que Deo ordinara su angelos ut illes te

protege, ¹¹ e te portara in lor manos ut tu pede non impinge contra un petra. ¹² E Jesus respondente le diceva que il ha essite dicite: *Tu non tentara le Senior tu Deo.* ¹³ E quando tote le tentation finiva, le diabolo vadeva ab Ille usque un opportunitate. ¹⁴ E Jesus regressava, in le poter del Spirito, a Galilea; e un rumor exiva per tote le region circa Ille. ¹⁵ E Ille inseniava in lor synagogas e era glorificate per totos.

¹⁶ E Ille veniva a Nazareth ubi Ille habeva essite disveloppate e entrava, juxta su costume, in le die del sabbato, in le synagoga, e Ille se levava pro leger. ¹⁷ E un rolo del propheta Isaia Le era date e post que Îlle aperiva le rolo trovava le loco ubi il habeva essite scribite: 18 Le Spirito del Senior es super me e per isto ungueva me pro evangelisar le pauperes e le Spirito ha inviate me pro proclamar libertate al captivos e recuperation del vista al cecos e pro inviar le captivos in libertate, 19 pro proclamar un anno acceptabile del Senior. 20 E, post inrolar le rolo, retornante lo al assistente, Ille se sedeva; e tote le oculos in le synagoga esseva reguardante fixemente Le. 21 E Ille comenciava dicer les: Hodie iste scriptura se compliva in vostre auditos. ²² E totos dava testimonio de Îlle e se meraviliava circa le parolas de gratia que sortiva ab su bucca, e illes diceva: Iste non es filio de Joseph? ²³ E Ille les diceva: securmente vos me dicera iste parabola: "Medico, cura! te mesme", le cosas que nos ha audite succedite in Capharnaum face! angue hic, in tu patria. 24 E Ille diceva: Amen io dice vos que nulle propheta es persona grate in su patria. 25 Mais in veritate, Io dice vos: Multe viduas esseva in le dies de Elia, in Israel, quando le celo esseva serrate durante tres annos e sex menses, quando un grande fame veniva super tote le terra, ²⁶ e Elia era inviate a nulle de illas excepte a Serepta de Sidon, a un femina vidue. 27 E multe leprosos era in Israel in tempore de Eliseo le propheta, e nulle de illos era mundate excepte Naaman le syrie. 28 E totos se plenava de furor in le synagoga, audiente isto, 29 e illes, levante se, Le jectava foras del citate, e illes Le conduceva usque un precipitio del monte super que lor citate era edificate ut lancear Le. 30 Mais Ille, passante per medio de illes, vadeva.

³¹ E Ille descendeva a Capharnaum, citate de Galilea. E Ille era inseniante les in le sabbatos; ³² e illes remaneva stupefacite per su inseniamento nam su parola era in autoritate. ³³ E in le synagoga era un homine que habeva un spirito de demonio immunde e ille critava con voce grande: ³⁴ Que a nos e a te, Jesus

Nazaren? Ha venite tu pro destruer nos? io sape qui esse Tu, le sancto de Deo. 35 E Jesus le reprendeva dicente: tace! e exi! ab ille. E le demonio, jectante le in medio de illes, exiva ab ille non nocente le. 36 E un stupefaction se faceva super totos e illes conversava inter illes dicente: que parola es iste, nam con autoritate e poter Ille ordina spiritos immunde e illes exi? ³⁷ E un rumor exiva circa Ille ad tote loco del region circumvicin. 38 E Ille surgente ab le synagoga, entrava in le casa de Simon. E le matre affin de Simon era prostrate per un grande febre e illes Le rogava circa illa, ³⁹ e Ille, inclinate super illa, reprendeva le febre e isto la quitava; e, instantaneemente illa levate, les serviva. 40 E quando le sol esseva ponente, totos quante habeva infirmos de infirmitates diverse les apportava ad Ille e Ille, imponente le manos super cata un de illes, les sanava. 41 E demonios etiam exiva ab multos critante e dicente: Tu esse le Filio de Deo. E Ille reprendente non les permitteva parlar, nam illes sapeva esser Ille le Christo. 42 E quando arrivava le luce, Ille exiente vadeva ad loco solitari: e le multitudes Le cercava, e illes veniva apud Ille e Le deteneva ne Ille exi ab illes. 43 Mais Ille les diceva: Il es necessari que Io evangelisa le regno de Deo anque a altere citates nam pro isto Io ha essite inviate. 44 E Ille era proclamante in le synagogas de Judea.

CAPITULO 5

¹ E il succedeva que quando le multitude se assemblava super Ille e ascoltava le parola de Deo, e Ille era juxta le laco de Gennesaret, ² videva duo barcas que esseva juxta le laco, mais le piscatores sortite ab illos lavava le retes. ³ E Ille entrante in un barca que era de Simon, le demandava appartar se ab le terra un pauco; e Ille sedite inseniava ex barca le multitudes. ⁴ E quando Îlle cessava parlar, diceva a Simon : rema! in profundo e jecta! vos vostre retes pro un captura. ⁵ E Simon respondente diceva: Commandante, durante tote le nocte post laborar, nos ha piscate nihil; mais in tu parola io laxara le retes. 6 E quando illes faceva isto, prendeva un quantitate grande de pisces; e lor retes se rumpeva. ⁷ E illes faceva signos al companiones del altere barca ut illes veniente les adjuvara: e illes veniva e plenava ambe barcas usque illos se submergeva. 8 E quando Simon lo videva, cadeva al genus de Jesus, dicente: apparta! te ab me nam io es viro peccator, Senior. 9 Quia le stupefaction surprendeva ille e tote illes que con ille esseva per le captura de pices que illes prendeva, e equalmente etiam Jacobo e Johannes, filios del Zebedeo, illes que era socios de Simon. E Jesus diceva a Simon: Non time! ab ora tu essera piscator de homines. ¹¹ E post, illes, approximante le barcas ad terra e quitante toto, Le sequeva.

¹² E il succedeva que, essente Ille in un del citates, un homine pleno de lepra era illic, e ille vidente Jesus, cadente super su facie, Le rogava dicente: Senior, si Tu vole, Tu pote nettar me. ¹³ E Jesus, extendente le mano, le tangeva dicente: Io vole, esse! tu nettate; e subito le lepra exiva ex ille. ¹⁴ E Ille le incargava dicer lo a nemo sed: Iente, monstra! te mesme al sacerdote, e face! le offerenda circa tu purification juxta Moses ordinava in testimonio pro illes. ¹⁵ Mais le parola circa Ille plus se diffundeva, e multe multitudes concurreva pro audir Le e esser sanate ex lor infirmitates; ¹⁶ Mais Ille era retirante se in locos solitari e orante.

¹⁷ E il succedeva, in un de ille dies, que Ille inseniava e un phariseos e magistros del lege que habeva venite ab tote village de Galilea, de Judea e de Jerusalem era sedite; e le poter del Senior era pro que Ille sana. 18 E ecce, un viros portava in un lectiera un homine que era paralytico, e illes tentava placiar le e poner le coram Ille. 19 E illes, non incontrante le maniera de introducer le per le plebe, montante ad terrassa, per inter le tegulas le descendeva con le lectiera ad medietate coram Jesus. 20 E Jesus, vidente lor fide, diceva: homine, tu peccatos ha essite pardonate. ²¹ E le scribas e le phariseos comenciava rationar, dicentes: Qui es iste que parla blasphemias? Qui pote pardonar peccatos sed Deo sol? 22 Mais Jesus cognoscente lor pensamentos, parlante, les diceva: Que pensa vos in vostre cordes? 23 Que es plus facile dicer: Tu peccatos te ha essite pardonate o dicer: leva! te e ambula!? ²⁴ Mais ut vos sape que le Filio del Homine tene autoritate in le terra pro pardonar peccatos, Ille diceva al paralytico: Io te dice: leva! te e, prendente tu lectiera, vade! ad tu casa. 25 E presto, levante se in le vision de illes, prendente illo in que ille se extendeva, iva ad su casa, glorificante Deo. ²⁶ E le stupor prendeva totos e illes glorificava Deo e se plenava de timor, dicente: nos hodie videva lo incredibile. 27 E, post isto, Jesus exiva e observava un perceptor de impostos, nominate Levi, sedite in le officina de impostos, e Jesus le diceva: seque! me. ²⁸ E ille, lassante tote le cosas e levante se, Le sequeva. ²⁹ E Levi Le faceva un banchetto grande in su casa e era un multitude de perceptores de impostos

e de alteros que esseva reclinate ad tabula con illes. 30 E lor phariseos e scribas murmurava coram le discipulos de Jesus dicente: Quare manduca e bibe vos con le perceptores de impostos e le peccatores? ³¹ E Jesus, respondente, les diceva: le sanos non tene necessitate de medico sed illes qui son mal; 32 Io non ha venite pro appellar justos sed peccatores a penitentia. 33 Mais illes Le diceva: Le discipulos de Johannes jejuna frequentemente e face orationes e equalmente les del phariseos sed illes tue manduca e bibe ³⁴ E Jesus les diceva: Pote vos facer ieiunar le accompaniatores del fidantiato dum le fidantiato es con illes? 35 Mais dies venira, e quando le fidantiato sia subtrahite ab illes, tunc illes jejunara in ille dies. 36 E Jesus les diceva anque un parabola: Necuno divelle un pecia de un mantello nove e lo pone super un mantello vetule; quia le pecia nove rumpera le vetulo. ³⁷ E necuno jecta un vino nove in vetule pelles de vino; si on face le contrario, le vino nove consequentemente erumpera le pelles de vino, e le vino se effundera e le pelles de vino se deteriorara. ³⁸ Sed un vino nove debe esser jectate in pelles nove de vino. ³⁹ E necuno que bibeva le vino vetule desiderara le nove, quia le vetule es melior.

CAPITULO 6

¹ Il succedeva que Ille passava in sabbato trans un terras seminate, e su discipulos colligeva ex illos, e illes manducava le spicas e frictionava los con lor manos. 2 Sed alcunos del phariseos diceva: Perque face vos illo que no es licite in le sabbatos? ³ E Jesus, respondente les, diceva; No legeva vos illo que David faceva, quando ille e illes que con ille era, habeva fame? 4 Como ille entrava in le casa de Deo e, prendente le panes del proposition, manducava e dava iste panes a illes que con ille era, e licite non es manducar los, excepte le sol sacerdotes? ⁵ E Jesus les diceva: le Filio del Homine es senior del sabbato. 6 Il succedeva que in altere sabbato entrava in le synagoga, e doceva; e un homine era illic e su mano dextere era sic; ⁷ E le scribas e le phariseos Le observava attentemente, si Ille sanava in le sabbato. ut incontrar accusar Le. 8 Sed Ille sapeva lor pensamentos e diceva al homine que habeva le mano sic: Leva! te e pone! te in medio, e ille surgente se incorporava. 9 E Jesus les diceva: Io inquire vos, licite es in sabbato facer le ben o facer le mal, salvar un vita o destruer lo? 10 E Ille, divagante le reguardo super tote illes, le diceva: Extende! tu mano. E ille lo faceva e su mano esseva restaurate. 11 Mais illes se plenava de nonsenso e discuteva inter illes que illes facerea contra Jesus. 12 Il succedeva, in iste dies, que Ille exiva ad montania pro orar e Ille era passante le nocte in oration de Deo. 13 E quando II eveniva que le luce veniva. Ille vocava su discipulos e eligeva duodece e les nominava apostolos, 14 Simon quem anque nominava Petro, e Andreas su fratre e Jacobo e Johannes e Philippo e Bartholomeo, ¹⁵ e Mattheo e Thomas, e Jacobo de Alpheo, e Simon, nominate Zelote, 16 e Judas de Jacobo e Judas Isacariothe, que eveniva traitor, ¹⁷ e descendente con illes, stoppava in un loco plan e un multe multitude de discipulos de Ille e un multitude de populo de tote Judea e Jerusalem e del litore de Tyro e de Sidon, 18 que veniva pro audir Le e esser sanate de lor infirmitates e illes que esseva tormentate per spirito immunde era sanate 19 e tote le gente tentava tanger Le, nam un poter exiva ex Ille e sanava totos. ²⁰ E Ille levante su oculos verso su discipulos, diceva:

Beatos le povres nam le regno de Deo es vostre. ²¹ Beatos le famelicos ora nam vos remanera satisfacite. Beatos illes qui plora ora, nam vos ridera. ²² Beatos esse quando le homines odia vos e quando remove vos ex se e illes injuria e jecta ex se vostre nomine como maligne per causa del Filio del Homine. ²³ Allegra! vos in ille dies e gaude!, nam vostre recompensa essera multe in le celo quia lor patres faceva equalmente con le prophetas.

²⁴ Adversemente guai vos le ricos, nam vos tene jam vostre conforto. 25 Guai vos que esse satisfacite ora, nam vos habera fame. Guai illes que ride ora, nam vos essera de lucto e plorara. ²⁶ Guai quando tote le homines dicera ben de vos, nam equalmente lor patres faceva con le false prophetas. 27 Sed Io dice a vos que esse audientes: Ama! vostre inimicos; face! le ben a illes que odia vos; ²⁸ benedice! illes que maledice vos; ora! pro illes que maltracta vos. 29 Presenta! vos le altere gena a ille que colpa tu gena, e no nega! le tunica a ille que te subtrahe le mantello. 30 Da! a tote ille que pete, e no reclama! ex ille que te subtrahe illo que es tue. 31 E face! vos equalmente como vos desira que le homines face con vos. ³² E si vos ama illes que ama vos, que merito es le vostre? Quia le peccatores ama illes que les ama. 33 Quia si vos anque face le ben a illes que face le ben a vos, que merito es le vostre? Anque le peccatores face illo mesme. ³⁴ E si vos presta a illes que da a vos sperantia de reciper, que merito es le vostre? Anque le peccatores presta al peccatores pro recuperar le mesme quantitate. 35 Contrarimente ama! vos

vostre inimicos e face! le ben e presta! sperante nihil como recompensa, e le vostre premio essera multe e vos essera filios del Altissimo nam Ille es bon con le ingratos e le malos. ³⁶ Face! vos compatiente e, assi como vostre Patre es compatiente. 37 Non judica! vos e vos non absolutemente essera judicate; e non condemna! vos e vos non absolutemente essera condemnate. pardona! vos e vos essera pardonate; 38 da! vos e on essera date a vos; e illes dara a vos un mensura excellente, deprimite, removite e superfluite; quia con le mensura con que vos mensura, on mensurara correlativemente vos. ³⁹ E Ille diceva les anque iste parabola: Un ceco pote guidar un ceco? Certemente ambe no cadera in fossa? 40 Un discipulo non essera super le magistro; sed quando tote ha essite perfectionate, ille essera como su magistro. 41 E como vide tu le particula in le oculo de tu fratre sed le trave que es in tu proprie oculo tu non adverte? ⁴² Como pote tu dicer a tu fratre: fratre, lassa! que io remove le particula que es in tu oculo, si tu mesme non vide le trave que es in tu oculo? Hypocrita, remove! primo le trave que es in tu oculo e tunc tu videra clarmente le particula que es in le oculo de tu fratre pro remover lo. 43 Quia non es arbore bon que face fructo mal, ni in su vice, un arbore mal que face fructo bon. 44 Quia cata arbore ex lor fructo es cognoscite. Quia ficos non son recolligite ex spinos ni ex un rubo, un racemo de vindemia. 45 Le bon homine remove illo que es bon ex le bon thesauro del corde e le mal homine remove lo que es mal del mal thesauro del corde; quia su bucca parla ex le abundantia del corde. 46 Quare me appella vos Senior, Senior e vos non face illo que Io dice? 47 Io vos monstrara a qui ille es simile, ille tote que veni ad me e audi mi parolas e los face. 48 Ille es simile a un homine que edifica un casa, ille que fodeva e approfundava e poneva un fundamento super le roca; e, quando un inundation occurreva, le torrente cargava contra ille casa e non poteva succuter lo quia illo era ben construite. 49 Mais ille que ha audite e non ha facite, es simile a ille que ha construite su casa super le terra sin fundamento, contra qual casa le torrente cargava e presto le casa era collabite e le ruina de ille casa era grande.

CAPITULO 7

¹ Ille entrava in Capharnaum quando finiva tote su parolas in le auditos del populo. ² E un servo de un centurion era mal e pro morir se e ille era multo estimate per le centurion. ³ E quando ille

audita circa Jesus, inviava un ancianos del judeos petente que Jesus veniente sanarea totalmente su servo. 4 E illes, quando presentava se coram Jesus, Le rogava con insistentia dicente: Ille es digne de que Tu le concede isto. ⁵ quia ille ama nostre nation e ille nos edificava le synagoga. 6 E Jesus iva con illes. Mais quando Jesus no distava multo del casa, le centurion inviava un amicos dicente le: Senior no molesta! te plus, quia io non es competente de que tu entra sub mi tecto; 7 quia io ni habeva me mesme digne de ir a te; mais dice! un parola e mi servo sia sanate. 8 Quia io, anque es un homine sub autoritate stabilite, tenente sub me mesme soldatos, dice a iste!: vade! e ille vade, e a altere: veni! e ille veni, a mi domestico: face! isto e ille lo face. ⁹ Jesus, audiente isto, meraviliava ex ille e Jesus girate verso le multitude que Le sequeva, diceva: Io vos dice que ni in Israel io incontrava tam grande fide. 10 E quando illes que habeva essite inviate regressava verso le casa, incontrava le servo san. 11 E il eveniva que, le die sequente, Jesus iva a un citate nominate Nain e iva con Ille su discipulos e un multe multitude. 12 E como Ille se approchava al porta del citate, ecce un filio, que habeva morte, unigenite de su matre, era removite e illa era vidua e un multitude del citate era cum illa. 13 E vidente la, Jesus commiserava circa illa e la diceva: no plora! plus. 14 E approchante se, Jesus toccava le feretro e illes, que le portava, stoppava e Jesus diceva: Juvene, Io dice: surge! te. 15 E le morto se insurgeva e comenciava parlar e Jesus le dava a su matre. 16 E le timor prendeva totos e illes glorificava Deo dicente: un propheta grande surgeva inter nos e Deo visitava su populo. 17 E iste parola exiva per tote Judea circa Ille e per tote le region circumvicin.

E le discipulos de Johannes le informava circa tote iste eventos e Johannes, appellante duo discipulos sue, ¹⁹ les inviava al Senior dicente: Es Tu ille que veni o nos debe sperar altero? E le viros, presentante se a Ille, diceva: Johannes le Baptista nos inviava a te, dicente, es Tu ille que veni o nos debe sperar altero? ²¹ E in ille hora Ille sanava multos circa infirmitates e plagas e spiritos maligne e Ille concedeva que multe cecos viderea. ²² Jesus respondente les diceva: Iente informa! vos Johannes circa illo que vos ha vidite e audite: *le cecos recupera le vision* e le claudes ambula, le leprosos son sanate e le surdes audi, e le mortos son resuscitate, *le pauperes son evangelisate*; ²³ E felice es qualcunque que non se scandalisa in Me. ²⁴ E

quando le messageros de Johannes partiva, Jesus initiava dicer al multitudes circa Johannes: Que exiva vos contemplar in le deserto? Un canna succussa per le vento? ²⁵ Tunc que exiva vos vider? Un homine coperite con vestimentos fin? Reguarda! illes que son con vestimentos splendide e con luxo, son in le palatio regal ²⁶ Oue exiva vos vider? Un propheta? Ita, Io vos dice e plus que un propheta. 27 Iste es circa le qual es scribite: Reguarda! io invia mi messagero coram tu facie que preparara mi cammino coram te. 28 Io vos dice que necuno es major que Johannes inter le nascitos ex feminas; mais le plus parve in le regno de Deo es major que ille. ²⁹ E tote le populo audiente e le perceptores de impostos recognosceva le justitia de Deo quando illes era baptisate con le baptismo de Johannes; 30 mais le phariseos e le legistas rebatteva le proposito de Deo circa illes, quando illes non era baptisate per ille. 31 Alora, con que comparara Io le homines de iste generation? E a qui illes son simile? 32 Illes son simile ad garsones sedite in le agora e critante, le unes al alteres, dicente: Nos flautava pro vos e vos non dansava, nos duellava e vos non plorava. 33 Quia Johannes le Baptista veniva, non manducante pan ni bibente vino, e vos dice: Ille tene un demonio. 34 Ha venite le Filio del Homine manducante e bibente e vos dice: Ecce, un homine glutton e bibitor de vino e amico de perceptores de impostos e de peccatores. 35 E le sagessa era iustificate per tote su filios.

³⁶ E uno del phariseos demandava que Ille mangiarea con ille e entrante ad casa del phariseo inclinava ad mensa. ³⁷ E ecce, un femina que era in le citate peccatrice, habente cognoscite que Ille es inclinate ad mensa in le casa del phariseo, portante un alabastro de myrrha, ³⁸ e essente post juxta su pedes, plorante con lacrimas, illa comenciava humidificar su pedes, e con le capillos de su capite illa siccava illos, e illa basiava su pedes e los ungueva con le myrrha. 39 Mais vidente le phariseo que Le habeva invitate, parlava pro se dicente: Si iste esserea [le] propheta cognoscerea qui es e que classe de persona es le femina que le tange nam illa es un peccatrice. 40 E respondente Jesus le diceva: Simon, Io habe aliquid que dicer te. E ille diceva: Magistro, dice! 41 Un prestator de moneta habeva duo debitores; un debeva cinque centos denarios e le altere, cinquanta. 42 Ille pardonava gratuitemente ambes, non tenente como pagar. Qui, alora, de illes le amara magis? 43 Simon respondente diceva: Io suppone que ille que plus ha essite pardonate. E Ille le diceva: Tu judicava correctemente. ⁴⁴ E girate verso le femina, Ille diceva a Simon: Vide tu iste femina? Quando Io entrava ad tu casa, tu non dava aqua pro mi pedes; sed ista con le lacrimas molliava mi pedes e con su capillos los siccava. ⁴⁵ Tu non me dava osculo, sed ista, desde que Io entrava, non quitava basiar mi pedes. ⁴⁶ Con oleo mi capite tu non ungueva, sed ista con myrrha ungueva mi pedes. ⁴⁷ Pro qual ration Io te dice esser pardonate su multe peccatos, alora illa amava multo, ma ille que pauco es pardonate ille pauco ama. ⁴⁸ E Jesus diceva a illa: Tu peccatos ha essite pardonate. ⁴⁹ E illes que era reclinate ad tabula con Ille comenciava dicer inter se mesme: Qui es iste que usque pardona peccatos? ⁵⁰ E Ille diceva al femina: Tu fide ha salvate te, vade! in pace.

CAPITULO 8

¹ E postea il deveniva que Ille percurreva citates e villages, le unes post le alteres, proclamante e annunciante, como bon notitias, le regno de Deo, e le Duodece con Ille, 2 e un femina que habeva essite sanate ex spiritos immunde e ex infirmitates, Maria le nominate Magdalena, ex qual septe demonios habeva exite. 3 e Johanna, femina de Chuza, majordomo de Herode, e Susanna e altere multe illas que Le serviva con su possessiones. ⁴ E quando multe multitude e illes que ex cata citate veniva ad Illese congregava, Ille diceva per medio de un parabola: 5 Le seminator exiva seminar su semine. E quando ille seminava, un parte cadeva trans le cammino e ille era calcate e le aves del celo lo devorava. ⁶ E altere parte cadeva super petra e quando illo cresceva se siccava per non haber humiditate. 7 E altere parte cadeva in medio del spinos e, crescente insimul, le spinos lo suffocava. 8 E altere parte cadeva in le terra bon e, crescente, faceva fructo al cento per un. Jesus, dicente isto, clamava: Ille que tene auditos pro audir, audi! 9 E su discipulos Le demandava que dice iste parabola. 10 E Ille diceva: Le mysterios del Regno de Deo ha essite date cognoscer a vos mais al alteros in parabolas ut illes vidente non vide e audiente non comprende. ¹¹ Ecce, le parabola es: le semine es le parola de Deo, ¹² E illes trans le cammino son illes que audiente, tunc le diabolo veni e leva le parola ex lor corde ut illes non credente non sia salvate. ¹³ E illes super petra son illes que quando audi, con gaudio recipe le parola, e illes non tene radice, crede in opportunitate e, in opportunitate de proba, se retira. 14 E illo que cadeva in spinos son illes que audiva e per le preoccupationes e ricchessa e placeres del vita, e camminante illes, son suffocate e non matura. ¹⁵ E illo que cadeva in le bon terra son illes que con excellente e bon corde audiente le parola lo retene e illes porta fructo con patientia. ¹⁶ Ora ben, necuno, habente incendite un lampada, absconde lo con un vascello o pone lo sub un lecto sed pone lo super un candeliero ut illes que entra vide le luce. ¹⁷ Quia nihil es occulte que no devenira manifeste, e nihil es secrete que no sia absolutemente cognoscite e no exi ad luce. ¹⁸ Alora, vide! como vos audi, quia on essera date a ille, a quicunque que habe; e on essera subtrahite usque illo que pare haber ab ille quicunque que non habe

¹⁹ E le matre e su fratres se presentava coram Ille, e illes non poteva arrivar ad Ille per le multitude. ²⁰ E on Le informava: Tu matre e tu fratres son foras desiderante vider te. 21 Mais Ille respondente les diceva : Mi matre e mi fratres son istes que audi e face le parola de Deo. ²² Il succedeva, in un de ille dies, que Ille e su discipulos entrava in un barca e Ille diceva a illes: passa! nos ad altere lato del laco; e illes se poneva ad mare. ²³ É illes navigante, Ille se addormiva. E un tempestate de vento descendeva ad laco e le barca se inundava e illes era in periculo. ²⁴ E illes, approchante se, Le eveliava dicente: Magistro. magistro, nos peri! Mais Ille eveliate reprendeva le vento e le undas del aqua, e illos cessava e le calma eveniva. 25 Tunc Ille les diceva: Ubi es vostre fide? E illes espaventate se meraviliava dicente unes ad alteres: qui, tunc, es Iste que ordina le ventos e le aqua e illos Le obedi? 26 E illes navigava ad litore, ad region del gerasenos que es in le lato opposite de Galilea. 27 E quando Ille descendeva ad terra, un homine del citate verso Ille sortiva, e le homine habeva demonios e per multe tempore no se habeva ponite vestimento e no morava in un casa sed in le sepulcros. ²⁸ E ille vidente Jesus, critante cadeva ante Ille e con voce magne diceva: que a Te e a me. Jesus. Filio de Deo Altissime? E io Te roga, no tormenta! me. 29 Quia Jesus ordinava le spirito immunde que ille sali ex le homine. Quia in multe tempore le spirito immunde le reprendeva e ille era ligate con catenas e pedicas essente sub custodia, e, rumpente le ligamines, ille era impellite per le demonio verso le locos deserte. 30 E Jesus le interrogava: Oue es tu nomine? E ille diceva: Legion, alora multe demonios entrava in ille 31 E illes Le rogava que Ille non ordina les adressar ad le abvsso. 32 E illic un grege de multe porcos era pasturante in

le monte; e illes Le rogava que les permitte entrar in ille porcos; et Jesus les permitteva. 33 Alora le demonios sortientes ex le homine, illes entrava in le porcos e le grege se precipitava per le precipitio ad laco e ille se suffocava. 34 E illes que pasturava, vidente il que succedeva, fugiva et lo narrava in le citate e le campos. 35 E illes exiva pro vider illo que succedeva et veniva ad Jesus e trovava le homine sedite ex que le demonio exiva, vestite e composite apud le pedes de Jesus et illes habeva timor. ³⁶ Et illes que habeva vidite les refereva como ille era sanate le indiabolate. 37 E tote le multitude del region circumvicin del gerasenos Le demandava que Ille parti ex illes, alora illes habeva un grande timor; e Jesus entrante in un barca volveva. 38 E le homine ex que le demonios habeva exite Le rogava esser con Ille; sed Ille dimitteva dicente: ³⁹ Volve! verso tu casa e refere! quanto Deo te faceva. E ille partiva per tote le citate proclamante quanto Jesus le faceva. 40 È quando Jesus era regressante, le multitude Le recipeva quia totes era sperante Le. 41 E ecce veniva un homine cuje nomine era Jairo e iste era un chef del synagoga, e cadente ad le pedes de Jesus, Le rogava que entra in su casa, ⁴² alora ille habeva un filia unigenite, como de duodece annos, e ista era moriente. Dum Ille iva, le multitudes Le comprimeva. ⁴³ E un femina que era in un fluxo de sanguine, ex duodece annos, le qual non era capace de esser sanate per necuno, ⁴⁴ approximante a retro, tangeva le orlo de su mantello, e subito su fluxo de sanguine stoppava. 45 E Jesus diceva: Qui es ille que me tangeva? E como totos negava, diceva Petro: Magistro, le multitudes Te deprime e opprime. 46 Mais Jesus diceva: Alcun tangeva Me quia lo cognosceva que un poter ha exite ab Me. 47 E vidente le femina que illa no restava occulte tremente veniva e. cadente ante Ille, refereva, in presentia de tote le populo, per que motivo illa Le tangeva e como illa era sanate subito. 48 E Ille la diceva: Filia, tu fide ha salvate te, vade! in pace. 49 Ancora Ille era parlante, un del casa del archisynagogo veniva dicente que ha morite tu filia, jam non molesta! le Magistro. 50 Sed Jesus audiente le, respondeva le: Non time!, solmente crede! e illa essera salvate. 51 E quando Jesus arrivava al casa, non permitteva entrar alcun con Ille, excepte Petro, Johannes e Jacobo e le patre e le matre del filia. 52 E totos plorava e duellava illa. Mais Ille diceva: non plora! vos plus. Illa non moriva sed dormi. 53 E illes derideva de Îlle sapente que illa moriva. 54 Mais Ille, sasiente le mano de illa, la vocava dicente: Puera, leva! te. 55 E le spirito de illa volveva e illa se elevava subito, e Ille ordinava esser date manducar a illa. ⁵⁶ E su parentes se meraviliava, mais Ille incargava les que illes dicera a necuno illo que succedeva.

CAPITULO 9

- ¹ E habente convocate le Duodece, Ille les dava poter e autoritate super tote le demonios e sanar infirmitates, 2 e les inviava pro proclamar le Regno de Deo e pro sanar, 3 e Ille les diceva: prende! vos nihil, ni baston, ni bursa, ni pan, ni pecunia, ni haber cata un duo tunicas. ⁴ E ad qualcunque casa que vos entrara ibi remane! e ex illic sorti! ⁵ E quantos non vos recipe, quando vos sorti ex citate ille, succute! le pulvere ex vostre pedes pro testimonio contra illes. ⁶ E exiente illes recurreva cata village annunciante le bon novas e sanante in tote partes. ⁷ E Herode, le tetrarcha, audiva toto lo que era devenite e ille era multo perplexe quia on diceva per alicunos que Johannes era resuscitate ex mortos, 8 e per alteros, que Elia appareva; per alteros, que un antique propheta resuscitava. 9 E Herode diceva: io decapitava Johannes. Qui, nam, es iste de qui io audi tal cosas? E ille desidera vider Le. 10 E quando regressava le apostolos, Le refereva quanto illes faceva. È Jesus, prendente les, se retirava clam in un citate appellate Bethsaida. 11 Mais le multitudes, advertente, Le sequeva; e Jesus, recipiente les, les parlava circa le Regno de Deo, e sanava illes que necessitava curation. 12 E le die comenciava declinar; e le Duodece, approchante, Le diceva: Dimitte! le multitudes ut, iente ad le villages e fermas circa, incontra accommodation e trova victualia, nam hic in un loco solitari somos. 13 E Jesus les diceva: da! vos les manducar. Sed illes diceva: Nos non tene plus que cinque panes e duo pices, nisi nos iente emera alimentos pro tote le populo iste. 14 Quia cinque milles viros era. E Jesus diceva a su discipulos: face! vos que illes sia sedite in gruppos como de cinquanta. 15 E illes faceva assi e faceva que totos se reclina. 16 E Jesus, prendente le cinque panes e le duo pices, altiante le oculos ad celo, benediceva e partiva los e dava al discipulos pro que illes los pone avante le multitude. 17 E totes manducava e restava satiate; e illo que les restava de fragmentos era recolligite in duodece canastas
- ¹⁸ E il succedeva que in le esser Ille orante solitari, le discipulos era con Ille e Ille les interrogava, dicente: Qui le multitudes dice que Io esse? ¹⁹ E illes respondente diceva: Unes

que Johannes le Baptista e alteres que Elia e alteres que un propheta del antiques ha resuscitate. ²⁰ E Jesus les diceva: E vos qui dice que Io esse? E Petro respondente diceva: Le Christo de Deo. 21 Mais Ille, advertente les, incargava dicer isto a necuno. ²² dicente: Il es necessari que le Filio del Homine patira multe cosas e Ille sia rebattite per le ancianes e le summe sacerdotes e per le scribas e que sia occidite e, in le tertie die, sia resuscitate. ²³ E Ille diceva a totos: Si alcun vole venir post me, nega! ille se mesme e prende! su cruce, in cata die, e seque! me. 24 Quia si alcun vole salvar su anima, ille lo perdera, sed tote ille que perde su anima per mi causa, iste lo salvara. 25 Quia que profita un homine que gania le integre mundo, sed ille se mesme perde o disservi. ²⁶ Tote ille que avergonia de me e de mi parolas, le Filio del Homine avergoniara de iste, quando Ille veni in su gloria e del Patre e del sancte angelos. 27 Mais Io dice vermente que alcunes del presentes nullemente gustara le morte usque ille vide le regno de Deo.

²⁸ E il succedeva post iste parolas, como octo dies, que Ille prendente Petro e Johannes e Jacobo, ascendeva al monte pro orar. ²⁹ E in su orar, le aspecto de su face deveniva dissimile e su vestimento, albe resplendente. 30 E ecce duo viros conversava con Ille, que era Moses e Elia, ³¹ que, essente vidite in gloria, illes parlava circa su exodo, que Ille iva exeguer in Jerusalem. ³² Mais Petro e illes que con ille era, dormiva, e quando illes eveliava, videva su gloria e le duo viros que era con Ille. 33 Il succedeva que quando illes partiva ex Ille, Petro diceva a Jesus: magistro, que nos hic esse es bon, e face! nos tres tentas, un pro Te, e un pro Moses, e un pro Elia, Petro non sape illo que dice. ³⁴ E durante que ille diceva iste cosas, un nube veniva e les coperiva; e illes timeva quando entrava in le nube. 35 E un voce veniva ab le nube dicente: Iste es mi Filio, le Eligite, audi! vos Le, ³⁶ e in le haber venite le voce, Jesus sol era incontrate. E illes taceva e refereva a necun, in illes dies, circa illo que illes habeva vidite.

³⁷ Il succedeva, in le die sequente, quando illes descendeva ab le monte, que multe plebe exiva coram Ille. ³⁸ E ecce, un homine ex le plebe clamava, dicente: magistro, io Te preca que Tu reguarda mi filio nam ille es unigenite pro me, ³⁹ e ecce un spirito le prende, e subito ille crita, e le convulsiona con spumas e difficilemente parti ex ille, frangente le; ⁴⁰ e io rogava tu discipulos que illes lo expulsa e non poteva. ⁴¹ E Jesus

respondente diceva: Ecce generation incredule e disviate, usque quando essera Io con vos e vos supportara? Apporta! hic tu filio.
⁴² Mais approchante ille, le demonio le frangeva e convulsionava; sed Jesus reprimendava le spirito immunde e sanava le garson e rendeva a su patre.
⁴³ E totos era stupefacite coram le grandor de Deo.

E dum totos meraviliava se de tote iste cosas que faceva, Jesus diceva a su discipulos: 44 pone! vos iste parolas in vostre auditos quia le Filio del Homine vade a esser transferite in manos de homines. 45 Mais illes non intendeva iste parola, e illo habeva essite revelate a illes ne illes percipera illo, e timeva demandar le circa illo. 46 E ingressava inter illes un discussion: qui esserea le major de illes? ⁴⁷ E Jesus sapente le discussion de lor cordes, prendente un puero, poneva le juxta Se ipse, 48 E Jesus les diceva: Tote que recipe iste puero in mi nomine, ille Me recipe e tote ille que recipe Me, recipe quem Me invia; quia ille que es le minor inter vos, iste es grande. 49 E prendente le parola Johannes diceva: Magistro, nos vide alicun expulsante demonios in tu nomine e nos le impediva quia ille non seque con nos. 50 E Jesus le diceva: non impedi! vos quia ille que no es contra nos es pro nos. 51 Il succedeva, quando era complite le dies pro su assumption, que Ille decideva ir a Jerusalem, 52 e Jesus inviava messageros avante Ille. E iente illes entrava in un village de samaritanos ut illes prepara pro Ille. 53 E illes non les recipeva nam illes iva a Jerusalem. 54 È vidente isto le discipulos Jacobo e Johannes, diceva: Senior, vole Tu que nos dice que foco descende ab le celo e destrue les. 55 Mais Jesus volvite a illes, les reprendeva. 56 E illes iva a altere village. 57 E iente illes in le cammino, un Le diceva: Io seguera Te a ubi Tu ira. 58 E Jesus le diceva: le vulpes feminin habe cubiles e le aves del celo, nidos mais le Filio del Homine non habe ubi reclina le capite. 59 E Ille diceva a altere: seque! Me. Mais ille diceva: Permitte! me primo que io vade interrar mi patre. 60 E Jesus le diceva: lassa! tu que le mortes interra lor mortes, mais tu iente annuncia ubicunque le Regno de Deo. 61 E altere anque diceva: io sequera Te, Senior, mais primo permitte! dimitter me de illes de mi casa. 62 Mais Jesus le diceva: nemo que poneva le mano in un aratro e reguarda le cosas que son retro, es apte pro le Regno de Deo.

CAPITULO 10

¹ Post iste cosas le Senior designava altere septanta duo, e les inviava, duo e duo, avante de Ille, ad tote citate e loco ubi Ille iva venir. ² Et Ille les diceva: Le recolta es multe, mais obreros pauc; roga! vos, nam, le senior del recolta que Ille invia obreros a su recolta. 3 Vade! vos; ecce Io vos invia como agnos in medio de lupos. 4 Non porta! vos bursa, ni sacco, ni calceatura duple; e saluta! nemo in le cammino. ⁵ E a tote casa ubi vos intra, dice! primo: Pace pro iste casa. 6 E si illic es un filio de pace, vostre pace reposara super ille, mais si no, le pace retornara super vos. ⁷ E in le mesme casa remane! vos manducante e bibente illo que sia de illes; quia le obreros es digne de su salario. Non passa! vos ex casa in casa. 8 E in qualcunque citate que vos intra e illes recipe vos, manduca! illo que sia ponite coram vos, 9 e sana! le infirmos in le citate e dice! a illes: le Regno de Deo es approximate a vos. 10 Mais in qualcunque citate que vos intra e illes non recipe vos, exiente ad su stratas, dice! vos: 11 Inclusivo nos succute a vos le pulvere de vostre citate que adhereva ad nos. ad nostre pedes; nonobstante vos cognosce! isto, que le Regno de Deo se ha approchate. ¹² Io vos dice que, in le die ille, illo essera plus supportabile pro Sodoma que pro ille citate. 13 Guai pro te, Chorazin! Guai pro te, Bethsaida! Nam si, in Tyro e in Sidon, le miraculos que ha essite facite in vos, illos haberea essite facite, in tempore passate, que, in sacco e in cinere sedite, illes se haberea repentite. 14 Sed il essera plus supportabile, in le die del judicio, pro Tyro e Sidon que pro vos. ¹⁵ E tu Capharnaum, usque le celo essera exaltate? Usque le Hades descendera. ¹⁶ Ille que audi vos, audi Me, e ille que rebatte vos, rebatte Me, e ille que rebatte Me rebatte quem Me inviava. ¹⁷ E le septanta [duo] regressava, con gaudio, dicente : Senior, usque le demonios se submitte a nos, in tu nomine. ¹⁸ E Jesus les diceva: Io observava Satan como un fulgure cadente ex le celo. ¹⁹ Ecce, Io vos ha donate le autoritate de fullar super serpentes e scorpiones e super tote le poter del inimico e nihil vos damnara absolutemente. ²⁰ Con toto, non exulta! vos quia le spiritos se vos submitte, solmente exulta! quia vostre nomines ha essite inscribite in le celos. 21 In le mesme hora, Jesus exultava in le Spirito Sancte e diceva: Io Te lauda, Patre, Senior del celo e del terra, nam tu occultava iste cosas al sagios e doctos e revelava isto al infantes; ita, Patre, nam assi approbation era coram Te. 22 Tote le cosas Me era transferite per mi Patre, e nemo cognosce qui es le Filio solmente le Patre e qui es le Patre solmente le Filio e ille a quicunque que le Filio vole revelar lo. ²³ E Jesus revertente verso le discipulos privatemente diceva: Beate le oculos que vide le cosas que vos vide. ²⁴ Quia Io vos dice que multe prophetas e reges desirava ver le cosas que vos vide, e illes non videva e audir le cosas que vos audi e no audiva.

²⁵ E ecce un experto in le lege se levava pro tentar Le, dicente: Magistro, que facente io hereditara le vita eterne? ²⁶ E Ille le diceva: In le lege que ha essite scribite? Como lege tu? ²⁷ E ille respondente diceva: Tu amara le Senior, tu Deo, con tote tu corde, con tote tu anima e con tote tu fortia e con tote tu mente e tu proximo como te mesme. 28 Jesus le diceva: Tu respondeva correctemente: face! isto e tu vivera. 29 Mais ille. volente justificar se mesme, diceva a Jesus: Qui es mi proximo? 30 Jesus, prendente isto, diceva: Un homine descendeva de Jerusalem a Jericho e cadeva in manos de fures que, post spoliar le, de plus infliger le un colpos, partiva lassante medie-morte. 31 Per coincidentia un sacerdote descendeva per ille cammino e, vidente le, partiva juxta le latere opposite. 32 E equalmente anque un levita veniente apud le loco, quando le videva partiva juxta le latere opposite. 33 Mais un samaritano que iva de cammino veniva apud ille e, vidente le, era movite ad compassion. 34 e approchante se, bandava su feritas, jectante super illos oleo e vino, e, montante le super su proprie cavallo, le apportava ad un allogiamento e le curava. 35 E in le die sequente, ille, removente duo denarios, dava los al chef del allogiamento e diceva: cura! tu le e io te abonara, quando io monta altere vice, toto illo que tu expende de plus. 36 Qui de iste tres ha essite proximo del que cadeva apud le fures juxta tu opinion? 37 E ille diceva: ille que faceva le misericordia con ille. Tunc Jesus le diceva: vade! tu e face! equalmente.

³⁸ E dum illes iva, Ille entrava in un village; e un femina nominate Martha Le recipeva in su casa. ³⁹ E ista habeva un soror appellate Maria que, anque sedite ad latere apud le pedes del Senior, audiva su parola. ⁴⁰ Mais Martha era occupate in multe servicio e arrivante diceva: Senior, non te importa que mi soror me ha lassate pro servir? Dice! Tu la que illa me adjuva. ⁴¹ E le Senior respondente la diceva: Martha, Martha, tu esse anxie e inquiete circa multe cosas, ⁴² mais il es necessitate de pauc cosas o de un sol; quia Maria seligeva le bon parte que no essera levate ab illa.

CAPITULO 11

¹ Il succedeva que, essente Ille orante in un loco, quando Ille cessava, uno de su discipulos Le diceva: Senior, doce! Tu nos orar como anque Johannes doceva su discipulos. ² E Jesus les diceva: Ouando vos ora, dice!: Patre, tu nomine sia sanctificate: que tu Regno veni; 3 da nos nostre pan quotidian cata die; 4 e remitte nos nostre peccatos, quia anque nos remitte tote nostre debitores e non nos induce in tentation. 5 E les diceva: Qui ex vos que tene un amico e veni ad ille, in le medie nocte, e le dice: Amico, presta! me tres panes, 6 quia un amico mie presentava ex cammino ad me e io non habe que offerer le: 7 e ille, desde intra respondente dice: Non da! molestia me; jam le porta es serrate e mi garsones con me in le lecto son; io no pote levante dar te. 8 Io vos dice, ben que ille se levante non le dara quia ille es su amico, nonobstante per su molestia ille levate dara a su amico quantos ille necessita. ⁹ E io vos dice: Pete! e on essera vos date: cerca! e vos incontrara; colpa! e on vos aperira. ¹⁰ Quia tote ille que pete recipe, e ille que cerca incontra, e a ille que clama con colpos on aperira. 11 Al contrario, qui patre ex vos dara un serpente a un filio que pete pisce? ¹² O si le filio petera un ovo, le patre dara le un scorpion? 13 Si, tunc, vos essente mal, sape dar donos bon a vostre filios, quanto plus le Patre del celo dara le Spirito Sancte a illes que Le pete a Ille.

¹⁴ E Ille era repulsante un demonio e ille era mute; il succedeva tunc que, salite le demonio, le muto parlava; e le turbas se meraviliava. 15 Tunc alcunos del mesmos diceva: Per Beelzebu, le principe del demonios, Ille repulsa le demonios. ¹⁶ Alteros dum, tentante, requireva ab Ille un signo del celo. ¹⁷ Mais Ille, sapente lor pensamentos, les diceva: Tote regno, dividite contra se mesme, es desolate e casa contra casa cade. ¹⁸ Mais, si tam ben Satan contra se mesme era dividite, como su regno se sustenera? nam vos dice Io repulsar le demonios per Beelzebu. 19 Si, alora, Io per Beelzebu repulsa le demonios, vostre filios per qui les repulsa? Per isto illes essera vostre judices. ²⁰ Si, alora, per le digito de Deo Io repulsa le demonios, tunc arrivava a vos le Regno de Deo. 21 Quando le homine robuste ben armate defende le proprie casa, in pace son su benes. ²² Quando, mais, un plus forte que ille, veniente, le vince, tunc subtrahe su armatura in que ille habeva confidite e su benes distribue. ²³ Qui non es con Me es contra Me, e ille que con Me non recollige dispersa. ²⁴ Quando le immunde spirito ha exite ab le homine, ambula per aride locos, cercante reposo e non trovante dice: Io volvera a mi casa de ubi io exiva; ²⁵ e arrivante ille lo incontra scopate e imbellite. ²⁶ Tunc ille vade e prende con se septe spiritos pejor que ille e, entrante illes, mora illic e le final de iste homine eveni pejor que le initios. ²⁷ Il eveniva, quando Ille diceva isto, que un femina del turba, levante le voce, Le diceva: Felice le abdomine que Te apportava e le sinos que tu mammava. ²⁸ Mais Ille diceva: Plus ben, felices illes que ascolta le parola de Deo e illes que lo guarda.

²⁹ Tunc le turbas se incombrava e Ille initiava dicer: Iste generation es un generation perverse, cerca un signal e on lo dara solmente le signal de Jonas. 30 Quia assi como Jonas eveniva un signal pro le ninivitas, assi le Filio del Homine evenira pro iste generation. 31 Le regina del Sud surgera in le judicio contra le homines de iste generation e les condemnara; quia illa veniva ex le confines del terra pro audir le sagessa de Salomon, e mira! vos alique plus que Salomon hic. 32 Homines Ninivitas surgera in le judicio contra iste generation e lo condemnara; quia illes se repentiva per le predication de Jonas, e mira! vos alique plus que Jonas hic. 33 Necuno incende un lampada e lo pone in occulto, ni sub le mensura de aridos, solmente super le candeliero ut illes que intra vide le luce. ³⁴ Le lampada del corpore es tu oculo. Quando tu oculo es simple, tam ben tote tu corpore es illuminate; mais quando es mal, tam ben tu corpore es tenebrose. 35 Consequentemente mira! que le luce que es in te non sia obscuritate. 36 Si, in consequentia, tu corpore es illuminate totalmente, non tenente parte alcun obscur, essera illuminate integre como quando le lampada te illumina con le fulgor.

³⁷ E quia Ille habeva parlate, un phariseo Le roga que mangia con ille, e habente entrate, se reposava. ³⁸ Tunc le phariseo se meraviliava vidente que Ille non lavava se previemente al repasto. ³⁹ Tunc diceva le Senior a ille: Ora vos le phariseos munda le exterior de cuppa e del platto, mais le interior vostre es plen de rapina e perversitate. ⁴⁰ Insensatos, qui faceva le exterior non tam ben le interior faceva? ⁴¹ Nonobstante, da! vos eleemosyna ex illo que es intra, tunc ecce pro vos toto es munde. ⁴² Mais, guai de vos, le phariseos quia vos da le decima pro le mentha, le ruta e pro tote planta de horticultura e vos neglige le judicio e le amor de Deo! Il era necessari iste cosas facer e illes non omitter. ⁴³ Guai de vos, le phariseos quia ama le prime sella in le synagogas e le salutationes in le placias! ⁴⁴ Guai de vos,

quia vos esse como le sepulcros dissimulate, e le homines que passa supra non lo sape! 45 Tunc un del juristas respondente diceva Le: Magistro, iste cosas dicente, tu anque nos offende. ⁴⁶ Ille, tunc, diceva: Angue de vos le juristas, guai, quia vos applatta le homines con cargas insupportabile, vos mesme con un de vostre digitos non tocca le cargas! 47 Guai de vos, quia edifica le sepulcros del prophetas quem mesme le patres vostre occideva! 48 Nam vos esse testes e esse consentitores del operas de vostre patres quia illes certo occideva le mesmos sed vos les leva monumentos. 49 Per isto le sagessa de Deo diceva: "Io inviara a illes prophetas e apostolos e illes occidera e perseguera ex illes", 50 ut le sanguine de tote les prophetas sia demandate, effundite ab le fundation del mundo usque ad iste generation, ab le sanguine de Abel ad le sanguine de Zacharia, ille perite inter le altar del sacrificios e le edificio del templo; si, Io vos dice, illo essera demandate ab iste generation. 52 Guai de vos, le juristas quia vos subtraheva le clave del cognoscimento; vos non entrava e intrudeva illes que era entrante! 53 E ab illic, como Ille habeva salite, le scribas e le phariseos comenciava intensemente stringer Le e provocar Le a parlar circa multe cosas, 54 tendente Le lassos pro cassar alique ex su bucca.

CAPITULO 12

¹ Intra lo que, le milles del multitude, habente agglomerate, usque illes se calcava unes a alteres, Jesus comenciava dicer a su discipulos, primarimente: Guarda! vos mesme ab le levatura que es le hypocrisia del phariseos. ² Mais nihil es coperite que non se discoperira, ni occulte que non essera cognoscite. 3 Per lo que, quanto in le obscuritate vos diceva in le luce essera audite, e lo que al audito vos, in reserva, parlava essera proclamate ab le tectos. 4 Mais Io vos dice, mi amicos, non time! quem occide le corpore e post illo, non tene alcun cosa plus que facer. ⁵ Mais Io vos monstrara quem vos debe timer: Time! quem post occider tene potestate pro jectar in gehenna. Si, io dice a vos, time! iste. ⁶ Esque non on vende cinque passeres per duo asses? e un de illos non es oblidate in le presentia de Deo. 7 Mais etiam le capillos de vostre capite ha essite numerate. Non time! vos vale multo plus que multe passeres. 8 Mais Io vos dice, tote ille que se declara pro Me avante del homines, anque le Filio del Homine se declarara pro ille avante le angelos de Deo; 9 mais ille que nega Me avante le homines, essera negate avante le angelos de Deo.

E tote ille que dicera un parola contra le Filio del Homine, iste parola le essera pardonate, mais tote que contra le Spirito Sancte blasphemara, iste blasphemia non le essera pardonate. ¹¹ E quando illes conduce vos avante le synagogas e le magistratos e le autoritates, non preoccupa! como e que vos respondera, o que dicera; ¹² quia le Spirito Sancte inseniara vos, in le mesme hora, lo que on debe dicer. ¹³ Tunc un del turba Le diceva: Magistro, dice! a mi fratre que distribue con me le hereditate. ¹⁴ Tunc Ille diceva le: Homine, qui me constitueva judice o livrator inter vos ? ¹⁵ Tunc Ille les diceva: Reguarda! e defende! ab tote cupiditate quia le vita de alcuno no es in le abundantia de su benes.

¹⁶ Jesus, tunc, diceva un parabola: Le terra de un homine produceva multo. 17 E ille rationante in se mesme se diceva: Que facera io quia non tene ubi colliger mi fructos? ¹⁸ E ille diceva: Isto io facera: Io dismontara mi granarios e unes major edificara e colligera le tritico e le benes mie, 19 e dicera a mi anima: Anima, tu tene multe benes conservate pro multe annos; reposa! mangia! bibe! gaude! 20 Tunc Deo diceva le: Insensate, illes reclamara tu anima ab te, in iste nocte: tunc de qui essera le cosas que tu preparava? 21 Del mesme maniera, ille que thesaurisa pro se e ille non es ric pro Deo. 22 Diceva, tunc a su discipulos: por iste ration Io vos dice: Vos non esse! anxie per le vita, que mangia vos, ni per vostre corpore, que vesti vos. ²³ Quia le vita es plus que le nutrimento e le corpore, plus que le vestimento. ²⁴ Considera! vos le corvos que ni semina ni recolta, pro illos que no es granario ni dispensa e Deo los sustenta. Quanto plus vos vale que le aves! ²⁵ Qui, mais, de vos pote, desolante se, appender un cubito super su statura? ²⁶ Si, alora, vos non pote ni le minimo, quare esse preoccupate circa tote le altere? ²⁷ Considera! le lilios, como non fila, ni texe; mais Io dice vos que ni Salomon in tote su gloria se vestiva como un de illos. ²⁸ Si, tunc, Deo de iste forma vesti, in le campo, le herba que hodie es e deman es jectate in furno, quante plus vos vestira, homines de pauc fide? ²⁹ E non cerca! vos que mangiar e que biber, e non esse! preoccupate. 30 Quia le gentes del mundo cerca con desiro tote iste cosas, mais vostre Patre sape que vos los necessita. 31 Melior, cerca! su Regno e tote iste cosas essera appendite a vos. 32 Non time! parve grege, quia vostre Patre voleva dar le Regno a vos. 33 Vende! vostre possessiones e da! eleemosynas; face! pro vos bursas que non invetula, thesauro inexhauribile in le celos; ubi le fur non se approcha ni le tinea ruina. 34 Quia ubi es vostre thesauro, ibi anque vostre corde essera. ³⁵ Esse! vostre lumbos cingite e le lampada ardente; ³⁶ e vos, similes a homines que spera lor senior, quando volve ab le nuptias ut, arrivante e clamante immediatemente, illes le aperira. ³⁷ Felice le servos ille quem, veniente le Senior, trovara surveliante; amen Io vos dice que Ille se cingera e les ponera in le tabula e, passante juxta illes, les servira. 38 E ben que in le secunda, ben que in le tertie vigilia Ille venira e trovara assi, felice son illes. 39 Tunc cognosce! vos isto, que si le maestro del casa cognoscera in que hora le fur venira, non permittera que on perforara su casa. 40 E esse! vos vigilante quia, in le hora que vos non pensa, le Filio del Homine veni. 41 Tunc Petro diceva: Senior pro nos Tu dice iste parabola o tam ben pro totos? 42 E le Senior diceva: Qui, tunc, es le fidel e prudente administrator quem le Senior constituera super su servitude ut ille distribuera, in su tempore, le ration? ⁴³ Felice le servo ille quem le senior veniente incontrara operante assi. 44 In veritate, Io vos dice que le senior le constituera super tote su benes. 45 Si le servo ille dicera in su corde: Mi senior tarda venir e comencia colpar le pueros e le pueras e non solmente mangiar e biber sed etiam inebriar se, ⁴⁶ tunc le senior del domestico ille venira, in die in que ille non spera e in un hora in que non sape, e le expulsara e su portion ponera con le infideles. 47 Tunc ille domestico que cognoscera le voluntate de su maestro e habera nihil preparate e non habera complite illo que es ordinate, recipera multe flagellos. 48 Mais ille, que non cognoscente sed habente facite lo que es digne de flagellos, recipera pauc flagellos. Nam on exigera multo ab tote ille ad que multo on ha exite date; e on petera, in grande maniera, ab ille ad que multo ha exite commendate. 49 Io veniva pro jectar foco super le terra e quanto Io desira si jam illo conflagrara! 50 Mais con baptismo Io tene esser baptisate e como Io tene angustia usque illo se compli! 51 Pensa vos que Io veni pro dar pace al terra? No, Io vos dice, mais division. 52 Certo ex ora, in un casa, cinque essera dividite, tres contra duo e duo contra tres. 53 Dividera se patre contra filio, e filio contra patre, matre contra filia e filia contra le matre, matre affin contra su filia affin e filia affin contra le matre affin. 54 Ille diceva angue al turbas: Ouando vos vide un nube que suge in occidente. immediatemente vos dice que pluvia veni, e il succede ita. 55 e quando es un vento meridional que suffla, vos dice que calor essera, anque il succede. ⁵⁶ Hypocritas! vos sape differentiar le face del terra e del celo, e como non differentia vos iste opportunitate? ⁵⁷ E anque quare non judica vos circa vos mesme lo que es juste? ⁵⁸ Nam quando tu vade con tu adversario al magistrato, in le cammino ingenia! tu liberar te ab ille ne ille te trahe apud le judice e le judice te transferera ad sheriff e le sheriff te jectara in le carcere. ⁵⁹ Certo Io te dice que tu non exira ab illic usque tu ha pagate incluso le ultime centimo.

CAPITULO 13

¹ Tunc, in le mesme tempore, alcunes se Le presentava referente circa le galileos cuje sanguine Pilato misceva con lor sacrificios. ² E Ille respondente les diceva: Pensa vos que iste galileos era plus peccatores que tote le galileos quia illes pativa isto? 3 No. Io vos dice: mais si vos non vos repenti, tote vos equalmente perira. 4 O le dece-octo illes super quem le turre cadeva in Siloe e les macellava; pensa vos que illes era plus debitores que tote le homines habitante de Jerusalem? ⁵ No, Io vos dice, mais si vos non vos repenti, tote vos equalmente perira. ⁶ Tunc Jesus diceva iste parabola: Uno habeva un fichiero plantate in su vinia e veni cercante fructo e non lo incontra. 7 E tunc ille diceva al vinicultor. Ecce per tres annos io veni cercante fructo in iste fichiero e non incontra: seca! lo, quare illo inutilisa le terra? 8 Tunc ille respondente le dice: Senior, lassa! lo totevia in iste anno, usque io fode circa illo e jecta stercore; 9 e si illo facera fructo in le futuro..., e si non, tu lo secara.

¹⁰ Tunc Jesus era inseniante in un del synagogas, in sabbato. 11 E ecce un femina que habeva un spirito de infirmitate durante dece-octo annos e non poteva rectificar se totalmente. 12 E Jesus vidente la clamava e diceva: Femina, tu ha remanite libere de tu infirmitate, 13 e poneva super illa le manos e subito illa se rectificava e laudava Deo. 14 Tunc le archisynagogo, irate quia Jesus curava in sabbato, respondente diceva al turba: Sex dies esse in que il es necessari laborar e vos veniente esser curate in illes e non in le die de sabbato. 15 Tunc le Senior, respondente a ille, diceva: Hypocritas, cata un de vos, in sabbato, non disliga su bove o le asino ab le mangiatoria e conduce lo pro biber? 16 Mais il non conveniva que ista, qui es filia de Abraham quem ligava Satan ecce ab dece-octo annos, era liberate in die de sabbato? ¹⁷ E Ille dicente iste cosas, tote su adversarios se avergoniava e tote le multitude exultava per tote le miraculos que succedeva ab Illo. 18 Ille, alora, diceva: a que es simile le Regno de Deo e a que Io lo comparara? ¹⁹ Illo es simile a un grano de mustarda que prendente un homine jectava in su campo e cresceva e deveniva un arbore e le aves del celo se albergava in su folios. ²⁰ E in altere vice Jesus diceva: A que es simile le Regno de Deo? ²¹ Il es simile al levatura que un femina, prendente lo, abscondeva in tres mensuras de farina usque toto era fermentate.

²² E Jesus passava trans citates e villages, docente e facente cammino verso Jerusalem. 23 E uno Le diceva: Senior, esse paucos illes que se salva? Ille, tunc, diceva a illes: 24 Effortia! vos entrar per le porta stricte quia multos. Io dice a vos, procurara entrar e non potera. ²⁵ Postea que le domino del casa se leva e serra la porta e vos comencia remaner foras e colpar le porta dicente: Senior, aperi! nos e ille respondente dicera a vos: Io non sape ab ubi vos esse. ²⁶ Tunc vos comenciara dicer: Nos mangiava coram te e bibeva, e in le placias nostre tu inseniava; ²⁷ e ille dicente parlara a vos: Io non sape ab ubi vos esse; que vos apparta ab me totos ille que face iniquitate. 28 Illic le lacrimation e le stridulation del dentes, quando vos videra Abraham, Isaac e Jacob e tote le prophetas in le Regno de Deo, mais vos jectate foras. ²⁹ E illes venira ab le oriente e ab le occidente e ab le nord e ab le sud e se reclinara in le Regno de Deo. 30 E ecce le ultimos son le primos e le primos son le ultimos. ³¹ In ille hora, se approchava alcun phariseos dicente Le: Sorti! e parti! ab hic quia Herode vole occider Te. 32 E Jesus les dice: Vade! vos e dice! a ille homine insignificante: ecce Io jecta demonios e face curationes hodie e deman, e le tertie die Io esse conducite al fin. 33 Mais il es necessari que Io, hodie, deman e in le sequente die, viagia quia no es possibile que un propheta mori foras Jerusalem. ³⁴ Jerusalem! Jerusalem! que occide le prophetas e lapida le inviate ad illo, quante vices Io voleva reunir tu filios como un covator su covata sub su alas, e vos non voleva! 35 Ecce vostre casa es abandonate a vos. Io vos dice: Vos non volvera vider Me usque quando vos dicera: "Benedicte ille que veni in le nomine del Senior".

CAPITULO 14

¹ E il deveniva in le entrar Ille ad casa de un del chef del phariseos, in sabbato pro mangiar pan, e illes era observante Le. ² E ecce un homine hydropic era coram Ille. ³ E Jesus respondente parlava ad le scribas e phariseos dicente: Sanar o

non, in sabbato, es licite? 4 Tunc illes taceva. E Jesus, prendente le, sanava le e le faceva sortir. 5 E Ille diceva a illes: Qui de vos non leva, immediatemente in die de sabbato, un filio o un bove si ille cade in un puteo? ⁶ E illes non poteva replicar ad iste cosas. ⁷ Tunc Ille diceva un parabola al convitates, vidente como illes eligeva le prime sedes, dicente ad illes: 8 Quando tu essera invitate ad nuptias per alcuno, non sede! tu, in le prime posto, il non sia que un plus honorabile que tu sia invitate per ille, ⁹ e ille, que te e le invitava, dicera te: Da! le loco a iste e tunc tu comenciara occupar, con vergonia, le ultime loco. 10 Mais quando tu sia invitate, vade! e sede! in le ultime loco ut, quando ille que invitava te, dicera te: amico, ascende! plus in alto; tunc gloria essera pro te coram tote le invitatos con te. 11 Quia tote ille que exalta se mesme essera humiliate e tote ille que humilia se mesme essera exaltate. 12 Tunc Ille diceva a ille que Le habeva invitate: Quando tu face un repasto o cena, non appella! tu amicos, ni tu fratres, ni tu familiares, ni tu vicinos ric ne un recompensa pro te sia quando illes angue invitara te. 13 Solmente que quando tu facera un invitation, invita! pauperes, sin bracios, claudes, cecos; 14 e felice tu essera quia illes non habe pro recompensar te; tunc un recompensa essera date a te in le resurrection del justes. 15 Tunc Jesus diceva a uno del invitatos que era audiente iste cosas: Felice qualcunque que mangiara pan in le Regno de Deo. 16 Tunc Ille le diceva: Un homine faceva un cena grande e invitava multos, 17 e ille inviava su domestico, in le hora del cena, pro dicer al invitatos: Veni! quia jam il es preparate. 18 E illes comenciava uniformemente excusar se. Le primo le diceva: Io emeva un campo e tene necessitate de ir a vider lo; io roga te que tu me tene pro excusate. 19 E altere diceva: cinque jugos de bove io emeva e vado justificar los; io te roga que tu me tene pro excusate. E altere diceva: Io maritava femina e per iste io non pote ir. ²¹ E le domestico, presentante se, informava a su senior circa iste cosas. Tunc irate le domino del casa diceva a su domestico: Exi! subito, per le placias e stratas del citate e introduce! hic le pauperes, illos sin brachios e le claudos. ²² E le domestico diceva: Senior, illo que tu ordinava ha essite facite, totevia es loco. ²³ E le senior diceva al domestico: Exi! per le camminos e le fermas con palissadas e obliga! entrar ut mi casa sia plenate. 24 Quia io dice a vos que necun homines iste que habeva essite invitate gustara mi cena.

²⁵ Tunc multe multitudes camminava con Illo e Jesus volvite ad illos diceva: ²⁶ Si alcun veni a me e non odia su patre e su matre e su femina e su filios e su fratres e su sorores e incluso su vita, ille non pote esse mi discipulo. 27 Qui non carga con su cruce e veni post me, non pote esser mi discipulo. 28 Qui, tunc, de vos volente edificar un turre, non primemente, sedente se, calcula le dispensa, ille habe pro completar? ²⁹ ne, quando ille habente ponite le fundamento e non potente terminar, totes que contempla comencia derider le, dicente: Iste homine comenciava edificar e non poteva terminar. 30 O qui rege, marchante pro confrontar se con altere rege in guerra, non, sedite primemente, consultara ille, si veni con dece milles es capace pro confrontar quem veni super ille con vinti milles? 32 totevia quando ille es distante, inviante un legation, demanda illo que es pro pace. 33 E assi tote ex vos que non renuncia tote su benes non pote esser mi discipulo. 34 In consequentia, bon es le sal mais si anque le sal deveni insipide, in que condimentara se? 35 Ni pro le terra, ni pro seminario calide es idonee, illes jectara lo foras. Oui tene audito pro audir, audi!

CAPITULO 15

¹ Tote le perceptores de impostos e le peccatores approximava se ad Ille pro audir Le. ² E tanto le phariseos como le scribas murmurava dicente: Iste recipe le peccatores e manduca con illes. 3 Tunc Ille diceva a illos iste parabola, dicente: 4 Qui homine ex vos, tenente cento oves e perdente une ex illos, non lassa le novanta-nove in le deserto e vade trans le perdito usque lo incontra? ⁵ E trovante lo, ille alacre lo pone super su humeros, ⁶ e arrivante al casa, congrega le amicos e le vicinos, dicente les: vos gaude! con me quia io incontrava mi ove perdite. 7 Io dice a vos que assi essera plus gaudio in le celo super un peccator que repenti se que super novanta-nove justes que non habe necessitate de repententia. 8 O qui femina, tenente dece drachmas, si perde un drachma, non incende un lampada e scopa le casa e cerca cautemente usque illa lo incontra? 9 E illa incontrante lo, congrega le amicas e vicinas dicente: Vos gaude! con me quia incontrava le drachma que io perdeva. 10 Assi. Io dice vos, il es gaudio coram le angelos de Deo per un peccator repentite. 11 Ille diceva angue: Un homine habeva duo filios. 12 E le plus juvene diceva al patre: Patre, da! me le parte del benes que me corresponde. Ille, tunc, divideva hereditate a illes, 13 E

post non multe dies, le filio plus juvene, recolligente toto, partiva ad un pais lontan e illic dispersava su benes vivente licentiosemente. 14 Tunc ille dispendente toto, un fame acute in ille terra deveniva, e ille comenciava haber necessitate. 15 E ille partiente, approximava ad uno del citatanos de ille region, e ille le inviava ad un de su campos pro mantener porcos; 16 e ille appeteva plenar su stomacho con le siliquas que mangiava le porcos e necuno le dava. 17 E ille, entrante in se mesme, diceva: Quante salariatos de mi patre abunda in panes mais io hic peri per le fame! 18 Io levante me ira a mi patre e le dicera: Patre, io peccava contra le celo e coram te, 19 e non plus esse digne de appellar me filio tue; face! me como un de tu salariates. ²⁰ E levante se, veniva ad su patre. E ancora quando ille era longe, su patre le videva e commoveva se e currente jectava se super su collo e le basiava con effusion. 21 Tunc le filio le diceva: Patre, io peccava contra le celo e coram te, e non plus esse digne de appellar me filio tue. ²² Tunc le patre diceva a su domesticos: Subito, remove! le melior vestimento e vesti! le e da! un anello pro su mano e sandalias pro su pedes, 23 e apporta! le bovello escate, macella! e nos mangiante esse! allegre, 24 quia iste, le filio mie, era morte e revivisceva, era perdite e ha essite incontrate. E illes comenciava exultar. 25 Tunc le filio de ille, le major, era in un campo e, como veniente, approchava se, audiva musica e dansa, ²⁶ e appellante uno ex garsones, demandava que esserea iste cosas. 27 Ille, tunc diceva le: Tu fratre ha venite e tu patre macellava le bovello escate quia ille le recuperava san. ²⁸ Mais ille se enoiava e non voleva entrar; tunc su patre exiente le rogava. 29 Mais ille respondente diceva al patre: Ecce, tante annos io te servi e nunguam un mandamento transgressava, e a me tu nunquam dava un capretto ut io con mi amicos exultarea. ³⁰ Sed quando iste filio tue, que consumeva tu hereditate con prostitutas, veniva, macellava le bovello escate pro ille. 31 Tunc. ille le diceva: Filio, tu semper con me esse e tote mi cosas son tue; ³² e assi gauder e jubilar se conveniva quia iste fratre tue era morte e revivisceva, era perdite e ha essite incontrate.

CAPITULO 16

¹ Tunc Ille anque diceva a su discipulos: Un homine ric era que habeva un majordomo e iste era accusate coram ille como que ille dispendeva su benes. ² E ille, habente vocate ad se, diceva: Que es isto que io audi circa te? Rende! conto de tu

administration quia tu non pote administrar plus. 3 Tunc le majordomo diceva pro se: Que facera io quia mi senior remove le administration ex me? Io non pote cavar, mendicar avergonia me. ⁴ Io sape que facer ut, quando io sia removite ab administration, illes recipe in lor casas. 5 E ille, clamante cata un del debitores de su senior, diceva al prime: Quanto debe tu a mi senior? 6 Ille, tunc, diceva: Cento barriles de oleo. Ille, tunc, diceva le: prende! tu factura, e sedite, subito, scribe! cinquanta. 7 Postea ille diceva a altere: E tu quanto debe? Ille, tunc, diceva: cento mensuras de tritico. E ille le diceva: Prende! tu factura, e scribe! octanta. 8 E le senior laudava le administrator del injustitia quia prudentemente faceva, quia le filios del seculo iste son plus astute, in lor generation, que le filios del luce. 9 E Io dice a vos: Face! amicos ex le ricchessa del iniquitate pro vos ut, quando ille sia absente, illes vos recipera in le eterne tabernaculos. 10 Le fideles in le minimo anque in le multo es fidel, e le injuste in le minimo anque in le multo injuste es. 11 Si, tunc, in le inique ricchessa, fideles non era, qui confidera a vos illo que es ver? 12 E si, in le aliena, vos no era fideles, illo que es nostre qui cede a vos? ¹³ Necun domestico pote servir duo seniores; o ben ille abhorrera une e amara altere, o adherera a une e depreciara altere. Vos non pote servir Deo e ricchessa. 14 Mais le phariseos, que era amantes del pecunia, audiva iste cosas e derideva de Ille. 15 E Ille les diceva: vos esse illes que justifica vos mesme coram le homines mais Deo cognosce vostre cordes quia illo que es coram le homines preciose, coram Deo es un abomination. 16 Le lege e le prophetas usque Johannes arrivava; postea le Regno de Deo es proclamate a totes que vole entrar in illo. 17 Mais illo es plus facile que le celo e le terra passa que un tilde del lege cade.

¹⁸ Tote ille, que repudia su femina e sposa se con altere, adultera; e ille, que sposa se con illa repudiate per le marito, adultera.

¹⁹ Un homine ric era e vestiva purpura e lino fin e banchettava splendidemente cata die. ²⁰ Adversemente un mendico, nominate Lazaro, ponite jaceva juxta su porta, plen de plagas, ²¹ e desirante satiar se con illo que cadeva ex tabula del ric, mais le canes veniente leccava su plagas. ²² Il deveniva alora morir le paupere e esser portate, per le angelos, al sino de Abraham; anque le ric moriva e era interrate. ²³ E in le Hades, ille, levante su oculos, e essente in tormentos, vide Abraham ab longe e Lazaro in su sino. ²⁴ Tunc ille critante diceva: Patre Abraham, commisera! me e invia! Lazaro ut ille mollia le puncta de su digito con aqua e refresca

mi lingua quia io es angustiate in iste flamma. ²⁵ Tunc diceva Abraham: filio, tu recorda! que recipeva tu benes in tu vita e Lazaro equalmente le males; mais ora ille es hic consolate; mais tu es tormentate. ²⁶ E in tote iste cosas, inter nos e vos un abysso grande ha essite stabilite, de sorte que illes que vole passar ab hic ad vos no pote, ni ab illic ad nos passa. ²⁷ Tunc le rico diceva: io roga te, Patre, que tu le invia ad casa de mi patre; ²⁸ quia io tene cinque fratres ut ille les testimonia ne veni ad iste loco de tormento. ²⁹ Tunc dice Abraham: illes tene Moses e le prophetas, illes ascolta! les. ³⁰ Ille, tunc, diceva: No, Patre Abraham, mais si alcun del mortes irea ad illes, repentira se. ³¹ Tunc Abraham diceva le: Si illes no ascolta Moses e le prophetas, tanto pauco si alcuno del morte resuscitarea, illes se persuadera.

CAPITULO 17

¹ Tunc Jesus diceva a su discipulos: Il es impossibile que non veni scandalos, mais guai ex qui le scandalos veni! ² Plus utile es pro ille si un petra de molino es pendite circa su collo e ille es jectate in le mar que scandalisar un de iste parves. ³ Oue vos preoccupa pro vos. Si tu fratre pecca, tu reprende! le, e si ille repenti se, pardona! le. 4 E si tu fratres septe vices del die peccarea contra te e septe vices volverea ad te dicente: Io repenti me, tu pardonara le. ⁵ E le discipulos diceva al Senior: Tu augmenta! le fide a nos. 6 Tunc le Senior diceva: Si vos tene fide como un grano de mustarda, vos dicerea a sycomoro iste: Excava! te e planta! te in le mar e illo vos obedirea. 7 Mais qui de vos, tenente un servo laborante o pascente, dicera a ille, quando le servo regressa ab le campo: Subito, quando tu arriva, pone! te in le tabula? 8 Mais no dicera a ille: Prepara alique que io cena e cingente te serve me usque io mangia e bibe e post isto mangiara e bibera tu? 9 Ille da gratias al servo quia ille faceva le commissiones? 10 Assi anque vos, quando face tote illo que es mandate a vos, dice! servos inutile esse nos, ha facite illo que nos debeva facer.

¹¹ E il deveniva que in le camminar verso Jerusalem que Ille passava per medio de Samaria e Galilea. ¹² E, Ille entrante in un village, veniva dece viros leprose que arrestava a distantia, ¹³ e illes levava le voce dicente: Jesus, magistro, Tu commisera! nos. ¹⁴ E Jesus, vidente les, les diceva: Ambulante presenta! vos al sacerdotes. E il deveniva que, in le ir se, illes era mundate. ¹⁵ Tunc

uno de illes, vidente que ille era sanate, regressava glorificante Deo, con grande voce, ¹⁶ e ille cadeva super su facie ad pedes de Ille, dante Le gratias; e ille era samaritano. ¹⁷ Jesus respondente diceva: No era mundate le dece? E le nove, ubi son? ¹⁸ Non on trovava regressante pro dar gloria a Deo solmente le estraniero iste? ¹⁹ E Jesus le diceva: Leva te! vade; tu fide te ha salvate.

²⁰ Tunc Jesus, interrogate per le phariseos quando le Regno de Deo veni, les respondeva e diceva: Non veni le Regno de Deo con advertentia, ²¹ ni illes dicera: Ecce hic o illic; ecce, quia le Regno de Deo in medio de vos es. 22 Jesus, tunc, diceva al discipulos: dies venira quando vos desiderara vider une del dies del Filio del Homine e vos non videra. 23 E illes dicera a vos: Ecce illic, ecce hic; vos non vade!, non seque! 24 Quia como le fulgure quando fulgura ab un extremo del horizonte usque ad altere extremo, assi le Filio del Homine essera in su die. 25 Mais primemente multo patir e esser rejectate per iste generation Le conveni. 26 E como il deveniva in le dies de Noe, assi il essera anque in le dies del Filio del Homine; ²⁷ illes mangiava, bibeva, maritava, era date in matrimonio usque le die in que Noe entrava in le arca e veniva le diluvio e destrueva totes. ²⁹ Assi como il deveniva in le dies de Lot, illes mangiava, bibeva, emeva, vendeva, plantava, edificava; ²⁹ mais in le die in que Lot exiva ab Sodoma, foco e sulfure pluveva ab le celo e destrueva totos. ³⁰ Conforme a iste cosas il essera in le die in que le Filio del Homine se revelara. ³¹ In ille die, ille que essera super le terrassa e su benes in le casa, no abassa! pro recolliger los, e ille que essera in le campo, equalmente no reverte! ad illo que remane. ³² Que vos recorda! le femina de Lot. ³³ Qualcunque que cerca conservar su vita lo perdera, e qualcunque que lo perdera lo conservara. 34 Io dice a vos, in ille nocte, essera duo super un sol lecto, uno essera prendente e altero essera quitate. 35 Essera duo molente juncte, una essera prendete e altera essera quitate. ³⁶ E illes respondente le dice: Ubi, senior? Ille, tunc, les dice: Ubi le corpore, illic angue le aquilas se adjungera.

CAPITULO 18

¹ Tunc Ille les diceva un parabola circa convenir semper illes orar e non discoragiar se: ² Era in alcun citate alcun judice que no timeva Deo ni respectava le homine. ³ Anque un vidua era in ille citate e veniva a ille dicente: Defende! me ex adversario mie.

⁴ E ille non voleva per un tempore; post iste cosas, ille diceva in se mesme: ben que io non time Deo ni respecta homine, ⁵ pro producer me molestia iste vidua io la defendera ne finalmente illa veniente me enoiara. ⁶ Tunc diceva le Senior: Audi! vos illo que le judice dice: ⁷ E Deo non facera le defensa del seligites per Ille ex le clamantes Le, die e nocte, e essera patiente con illes? ⁸ Io vos dice que Ille facera lor justitia in rapiditate. Mais le Filio del Homine tunc veniente trovara le fide super le terra?

⁹ Tunc Ille anque diceva iste parabola a alcun que confideva in se mesme que illes era juste e contemneva le alteres: ¹⁰ Duo homines montava al templo pro orar, uno era phariseo e altero, publicano. ¹¹ Le phariseo de pede orava pro se mesme isto: Deo, io te da gratias quia io non esse como le altere homines, rapace, injuste, adultero, o etiam como iste publicano; ¹² io jejuna duo vices in le septimana, paga le decima pro tote le cosas que io acquire. ¹³ Mais le publicano ab longe, de pede, no voleva ni altiar le oculos al celo sed colpava su pectore ²⁸ dicente: Senior, que sia tu propitie con me, le peccator. ¹⁴ Io vos dice: iste descendeva a su casa justificate plus que le altere; quia tote ille que exalta se mesme essera humiliate mais ille que humilia se essera exaltate.

¹⁵ Tunc illes apportava ad Ille etiam le infantes ut Ille les tangerea. Vidente le discipulos, les reprendeva. ¹⁶ Mais Jesus les clamava dicente: Vos lassa! le pueros venir ad Me e non intrude! les quia le Regno de Deo es de iste tales. ¹⁷ Amen, Io vos dice que ille que no recipe le Regno de Deo como un puero non entrara in illo.

¹⁸ Un tal principal le demandava le dicente: Magistro bon, que facente io hereditara le vita eterne? ¹⁹ Tunc Jesus le diceva: Quia tu me voca bon? Nemo bon, nisi un sol: Deo. ²⁰ Tu sape le commandamentos: no adultera! No occide! Non roba! Non da! false testimonio. Honora! tu patre e tu matre. ²¹ Tunc ille diceva: Io servava ab juventute tote iste commandamentos. ²² Mais, audiente Jesus, le diceva: Totevia un cosa es absente ad te: Vende! tote quante tu tene e distribue! al pauperes e tu habera un tresor in le celos e veni! seque! me. ²³ Tunc ille, audiente isto, eveniva multo triste quia era multo ric. ²⁴ Tunc Jesus vidente diceva: Quanto difficilemente illes que possede ricchessa intra in le Regno del celos! ²⁵ Quia illo es plus facile que un camelo intra per un oculo de un agulia que un rico intra in le Regno de Deo.

²⁶ Tunc illes que audiva diceva: E qui pote salvar se? ²⁷ Tunc Ille diceva: Illo que es impossibile apud homines es possibile apud Deo. ²⁸ Tunc Petro: Ecce, nos, quitante illo que es nostre, te sequeva. ²⁹ Tunc Ille les diceva: Amen Io dice a vos, necun es que quitava casa o femina o fratres o patre o filios per causa del Regno de Deo, ³⁰ que non recipe multe vices plus in iste opportunitate e, in le seculo futur que veni, vita eterne.

³¹ E Jesus, habente prendite le Duodece, les diceva: Ecce, nos monta Jerusalem e tote le cosas scribite mediante le prophetas circa le Filio del Homine se complira; ³² quia Ille essera transferite ad gentiles e essera deridite e essera affrontate e essera spuite, ³³ e illes post flagellar, Le occidera, e in le tertie die ille resuscitara. ³⁴ E illes nihil de iste cosas comprendeva e iste parola habeva essite coperite apud illes e non cognosceva le cosas dicite.

³⁵ Il eveniva in le approximar se Ille ad Jerusalem, un ceco era sedite apud le cammino mendicante. ³⁶ E audiente le plebe que afflueva, interrogava que era isto. ³⁷ E illes le informava: Jesus le Nazaren es passante presso. ³⁸ E ille clamava dicente: Jesus, filio de David, tene! compassion de me. ³⁹ E illes que precedeva le reprendeva ut ille tacera. Mais ille multo magis clamava: Filio de David, tene compassion de me. ⁴⁰ Tunc Jesus, stoppante se, ordinava que ille sia conducite ad Ille. E ille approchante se, Jesus le questionava: ⁴¹ Que vole tu que Io face pro te? E ille diceva: Senior, que io reprende le vista. ⁴² E Jesus le diceva: Reprende! le vista, tu fide te ha sanate. ⁴³ E presto ille reprendeva le vista e Le sequeva, glorificante Deo. E tote le populo, vidente illo, dava laude a Deo.

CAPITULO 19

¹ E post entrar, Jesus iva trans Jericho. ² E ecce, un viro per nomine appellate Zaccheo, ille era chef de collectores de impostos e ille era ric; ³ e tentava vider qui era Jesus, e ille non poteva per le multitude quia ille era parve de talia. ⁴ E, currente avante verso le fronte, ille montava ad un sycomoro pro vider Le, quia per illic Jesus iva passar. ⁵ E quando arrivava ad loco, Jesus, prospiciente verso supra, le diceva: Zaccheo, hasta! te descender quia hodie in tu casa il es necessari que io allogia. ⁶ E Zaccheo hastante descendeva e recipeva Le gaudente. ⁷ E totes

vidente murmurava dicente: Apud un viro peccator Jesus entrava pro allogiar se. ⁸ Tunc Zaccheo de pede diceva al Senior: Ecce, le medietate de mi benes io da al pauperes e si defraudava alicuno in qualcosa, io restitue le quadruple. ⁹ Tunc Jesus le diceva: Hodie le salvation veniva a iste casa quia ille anque es filio de Abraham. ¹⁰ Alora le Filio del Homine veniva pro cercar e salvar illo que habeva perite.

¹¹ Tunc illes audiente iste cosas, Jesus appendente diceva un parabola a causa de Ille esser cerca de Jerusalem e illes creder que le Regno de Deo es pro manifestar se, a tempore subitemente. 12 Alora Jesus diceva: Un tal homine ben nascite marchava ad un pais lontan pro obtener se un regno e pro regressar. 13 Tunc habente appellate dece domesticos sue, dava les dece minas e les diceva: Negotia! in tanto que io retorna. ¹⁴ Mais su citatanos le abhorreva e inviava un ambassada post ille, dicente: Nos no vole que iste regna super nos. 15 E il deveniva que, in le regressar ille post recipite le regno, ille diceva que illes advocara apud se ille domesticos a illes que habeva date le pecunia, pro saper quanto cata un ganiava. 16 Le primo presentava se dicente: Senior, le mina tue ha producite dece minas. ¹⁷ E ille diceva le: Justemente, ben domestico, quia tu era fidel in cosa parve, esse! tenente autoritate super dece citates. 18 Tunc le secundo veni dicente: Senior, le mina tue ha producite cinque minas. 19 E tunc le diceva anque: Tu anque face! te super cinque citates. ²⁰ E le altere veniva dicente: Senior, ecce le mina tue, que io habeva conservate in un pannello; ²¹ quia io te timeva nam tu esse un homine sever, prende illo que tu non depositava e recolta illo que tu non seminava. ²² E ille diceva le: Io te judicara ex bucca tue, domestico perverse. Tu sapeva que io es un homine sever, prendente illo que io non depositava e recoltante illo que io non seminava; 23 e quare non dava tu mi denario in un banco e io veniente lo haberea cassate con interesses? ²⁴ E ille diceva al presentes: Leva! le mina ex ille e da! lo a ille que tene dece minas. 25 E illes le diceva: Senior, ille tene dece minas. 26 Io dice vos que on dara a tote que tene, mais on essera subtrahite illo que ancora tene ex illo que non tene. ²⁷ Mais que vos apporta hic mi inimicos illes que non voleva que io regna super illes e que vos decolla les coram me.

²⁸ E ille, dicente isto, camminava avante montante ad Jerusalem. ²⁹ E il eveniva durante que Ille approchava se a Betphage e a Bethania, al monte nominate del Olivos, inviava

duo del discipulos, dicente: 30 Vade! ad le village frontal ubi entrante incontrara un asino ligate, super illo necun del homines iammais sedeva e, disligante lo, apporta! 31 E si alcun interroga vos: Ouare disliga vos? Assi vos respondera: Ouia le Senior tene necessitate de illo. 32 Tunc vadente le inviates incontrava como Jesus les diceva. 33 Tunc disligante illes le asino, le proprietarios de illo les diceva: Quare disliga vos le asino? 34 Tunc illes diceva: Quia le Senior tene necessitate de illo. 35 E illes lo conduceva ad Jesus e, jectante lor mantellos super le asino, faceva montar Jesus. 36 Dum Ille avantiava, illes tendeva lor mantello in le cammino. 37 E quando Ille se approchava jam al descension del Monte del Olivos, tote le multitude del discipulos allegre comenciava laudar Deo con voce grande per tote ille prodigios, que habeva vidite, ³⁸ dicentes: Benedicte ille qui veni, le rege in le nomine del Senior; in le celo pace e gloria in le altitudes! 39 E alcunes del phariseos ab le turba le diceva: Magistro, reprende tu discipulos. 40 E respondente Jesus, diceva: Io vos dice que si illes tace, le petras parlara. 41 E quando Jesus era presso, vidente le citate, super illo plorava, 42 dicente: Si tu cognoscerea, in le die iste etiam, le cosas pro le pace! Mais ora illos era occulte pro tu oculos. 43 Quia dies venira super te e tu inimicos te levara un barriera e cingera te, stringera te per tote partes, 44 e rasara te e tu filios in te, e no quitara petra super petra in te, quia tu non cognosceva le tempore de tu visitation. 45 E entrate Ille in le templo comenciava jectar foras illes que vendeva, 46 dicente les: Illo es scribite: E mi casa essera casa de oration; mais vos faceva lo cava de robatores.

⁴⁷ E Ille era docente tote le dies in le templo; e le chefes del sacerdotes e le scribas cercava destruer Le e le principales del populos. ⁴⁸ e illes no trovava que facerea quia tote le populo era attente auscultante Le.

CAPITULO 20

¹ E il deveniva in une del dies que, Ille inseniante le populo in le templo e annunciante le bon nova, le summe sacerdotes e le scribas con le ancianos veniva, ² e diceva demandante Le: dice! nos con que autoritate face tu iste cosas o qui es ille que dava te iste autoritate? ³ Tunc Jesus respondente, les diceva: Io etiam demandara vos un parola e dice! me: ⁴ le baptismo de Johannes era ex le celo o ex le homines? ⁵ Tunc illes pensava inter illes

dicente que si nos responde: Ex le celo, Ille dicera: Quare vos non le credeva? 6 Mais si nos dice ex le homines, tote le populo lapidara nos nam es persuadite que Johannes era propheta. 7 E respondeva non saper unde. 8 E Jesus les diceva: Io mesmo non vos dice con que autoritate Io face iste cosas. 9 Tunc Ille comenciava dicer al populo iste parabola: Un homine plantava un vinia e lo locava a cultivatores e absentava se un tempore sufficiente. ¹⁰ E in su tempore opportun ille inviava un domestico al cultivatores ut illes le darea le fructo del vinia, mais le cultivatores le inviava, post colpar le, a manos vacue. 11 e ille appendeva inviar altere domestico; mais illes, maltractante e insultante iste, jectava a manos vacue. 12 e appendeva inviar un tertio; illes, etiam feriente, jectava foras iste. 13 Tunc le senior del vinia diceva: Que facera io? Io inviara mi filio le amate; forsan illes respectara iste. 14 Mais le cultivatores vidente le, debatteva inter se, dicente: Iste es le herede, que nos le occide ut le hereditate eveni nostre. 15 E illes jectante le foras ab vinia, occideva le. E assi que facera le senior del vinia? 16 Ille venira e destruera iste cultivatores e dara le vinia a alteres. Illes audiente diceva: que illo non eveni! 17 Tunc Ille, reguardante fixemente les, diceva: Tunc que es illo que es scripte: Le petra que rejectava le architectos, isto deveni petra angular? 18 Toto ille cadente super iste petra essera deformate e le petra annihilara ille super que cadera. ¹⁹ E le scribas e le summe sacerdotes tractava de poner le manos super Ille, in ille hora e timeva le populo quia illes cognosceva que Jesus diceva iste parabola per illes. 20 E illes spiante inviava spias fingente esser illes mesme juste pro prender Le per surprisa, in un parola ut transferer le ad le poter e le autoritate del governator. 21 E illes demandava le, dicente: Magistro, nos sape que tu rectemente parla e insenia e non accepta apparentia sed con veritate le cammino de Deo insenia. ²² Pagar le tributo al Cesar es licite pro nos o no? ²³ Tunc Jesus, appercipente lor astutia, les diceva: 24 Monstra! me un denario, de qui es iste imagine e inscription? Tunc illes diceva: de Cesar. ²⁵ Tunc Ille les diceva: assi, paga! illo del Cesar a Cesar e illo de Deo a Deo. ²⁶ E illes non attingeva surprender Le, in parola coram le populo, e meraviliate per su responsa, taceva.

²⁷ Tunc, approchante alcunos del sadduceos, que objecta que resurrection non es, demandava Le ²⁸ dicente: Magistro, Moses scribeva a nos: Si uno, tenente fratre e femina e essente sin filios, mori, tunc le fratre prende! le femina del decedite e

suscita! descendentia a su fratre. 29 Nam septe fratres era; e le prime habente prendite femina moriva sin filios; 30 anque le secunde, ³¹ anque le tertie prendeva la equalmente, e le septe non lassava filios e moriva. 32 Posteriormente anque le femina moriva. 33 La femina, assi, in le resurrection, de qual de illos deveni femina? Quia le septe habeva la como femina. 34 E Jesus les diceva: Le filios de iste seculo prende sponsas e prende sponsos, 35 mais illes del ille seculo que anque son tenite digne del resurrection de inter le mortes ni prende sponsas ni prende sponsos, ³⁶ nam ni morir jam plus pote quia como angelos son, e filios de Deo, essente filios del resurrection. 37 Que certemente que le mortos resuscita anque Moses indicava in le rubo quando ille appella Senior le Deo de Abraham e Deo de Isaac e Deo de Jacob. ³⁸ Mais Deo no es de mortos sed de vivos, quia totos pro Ille vive. ³⁹ Tunc alcunos del scribas respondente diceva: Magistro, multo ben tu diceva. ⁴⁰ Alora de nulle modo illes osava demandar nihil Le.

⁴¹ Tunc Ille diceva a illes: Como illes dice que le Messia es filio de David? ⁴² Quia le mesme David dice in le libro del Psalmos: *Diceva le Senior al Senior mie: Sede! in le dextere mie* ⁴³ usque io pone le inimicos tue como scabello de tu pedes. ⁴⁴ E assi David le appella Senior, e, como es filio de Ille?

⁴⁵ Tunc tote le populo audiente, Jesus diceva al discipulos: ⁴⁶ Guarda! vos ab le scribas, illes que gusta promenar se in vestimentos pompose, e ama le salutes in le placias e le prime sedes in le synagogas e le prime locos in le banchettos. ⁴⁷ illes que devora le casas del viduas e ora prolixemente con un pretexto; istes recipera condemnation plus sever.

CAPITULO 21

¹ Anque Jesus elevante su oculos videva le ricos que jectava in le thesauro su oblationes. ² Anque Ille videva un vidua paupere que jectava illic duo monetettas, ³ e Ille diceva: Vermente Io dice a vos que le vidua iste paupere jectava plus que totos; ⁴ alora, totos iste ex su abundantia jectava in le oblationes, mais ista ex su indigentia jectava tote le sustentamento que habeva.

⁵ E alcunos parlava circa le templo quia illo era adornate con petras preciose e oblationes e Jesus diceva: ⁶ dies venira in que no restara petra super petra que no sia destruite ex iste cosas que vos contempla. ⁷ Illes interrogava le dicente: Magistro, e assi

quando essera isto e que le signal quando iste cosas essera super le puncto de devenir? 8 Ille, tunc, diceva: Reguarda! no vos sia seducite; quia multes venira in mi nomine dicente: io esse, e: le tempore opportun ha arrivate; non vade! vos post illes. 9 Quando vos audi guerras e revolutiones, no alarma! vos quia il conveni que iste cosas arriva primo, mais non immediatemente veni le fin. 10 Tunc Jesus diceva les: nation insurgera se contra nation e regno contra regno, ¹¹ non solmente seismos grande e per locos pestilentias e fames essera, etiam terrores e signales grande del celo essera. 12 Mais, ante que tote iste cosas, illes iectara super vos lor manos e perseguera, transferente vos ad synagogas e carceres, portante vos ad reges e governatores per causa de mi nomine; ¹³ illo evenira pro vos un testimonio. ¹⁴ Nam pone! vos in vostre cordes no essayar como defender vos. 15 quia Io dara a vos bucca e sapientia ad illo que tote le adversarios vostre no potera resister o contradicer. ¹⁶ Angue vos essera transferite per patres e fratres e parentes e amicos e occidera vos; ¹⁷ e vos essera abhorrite per totos a causa de mi nomine. 18 E un capillo de vostre capite de nulle modo perira; 19 in le constantia vostre vos acquirera vostre animas. ²⁰ Quando vos videra Jerusalem circumferite per exercitos, tunc cognosce! vos que le desolation de illo es arrivate. 21 Tunc illes que in Judea essera fugi! ad montes, e illes que essera in medio de illo exi! ab le region e illes que in le campos essera non intra! in illo, ²² quia son iste dies de vindicantia ut toto illo que es scribite sia complite. ²³ Guai del feminas pregnate e del lactante in ille dies! Quia grande necessitate venira super le terra e cholera ad iste populo, ²⁴ e illes cadera per le talia del spada e essera portate captive ad tote le nationes e Jerusalem essera calcate per le gentiles usque le tempores del gentiles compli se. ²⁵ E signales essera in le sol e in le luna e stellas e super le terra angustia del gentes in perplexitate del strepito del mar e del undulation, ²⁶ le homines perdente conscientia per le terror e le anxietate de illo que venira super le mundo habitate; quia le poteres del celo essera succutite. ²⁷ E tunc illes videra le Filio del Homine veniente in un nube con poter e gloria grande. 28 Quando iste cosas essera comenciante a succeder, rectifica! vos e leva! vostre capites quia le redemption vostre arrivara. ²⁹ E Ille diceva un parabola a illes: vide! le fico e tote le arbores; ³⁰ quando jam germina, vidente per vos mesme, vos cognosce que jam proxime es le estate. 31 Assi anque vos, quando viderea iste cosas devenir, sape! que le Regno de Deo es proxime. 32 Amen, amen Io dice vos que, de nulle modo, iste

generation passara usque tote le cosas succedera. ³³ Le celo e le terra passara mais le parolas mie de nulle modo passara. ³⁴ Mais attende! per vos mesme ne vostre corde obtenera con le licentiositate e le ebrietate e le anxietates del vita e le die ille venira subite super vos ³⁵ como lasso; quia illo supervenira super tote le habitantes super le face de tote le terra. ³⁶ Velia! vos, alora, in tote tempore, rogante que vos habera fortia pro escappar ab tote iste cosas que vade succeder, e pro remaner in fronte del Filio del homine.

³⁷ E Ille era de die in le templo inseniante e saliente de nocte passava in le monte nominate del Olivos. ³⁸ E tote le populo veniva de bon hora ad Ille in le templo pro audir Le.

CAPITULO 22

¹ Tunc le festa del azymos, le nominate Pascha, se approchava. ² E le summe sacerdotes e le scribas cercava como macellar Le; mais illes timeva le populo. ³ Tunc Satan entrava in Judas nominate Iscariote que era del numero del Duodece; ⁴ e vadente ille parlava con le summe sacerdotes e le prefectos como transferer Le a illes. ⁵ e illes se gaudeva e concertava le dar denario. ⁶ E ille fidantiava e cercava un occasion pro transferer Le a illes, sin le turba.

⁷ Tunc le die del azymos arrivava in le qual on debeva sacrificar le pascha; 8 e Ille inviava Petro e Johannes dicente: Vadente prepara! ad nos le pascha ut nos mangia. 9 Tunc illes le diceva: Ubi vole Tu que nos preparara? 10 Tunc Ille les diceva: Ecce, vos entrante in le citate, sortira ad vos un homine portante un urceo de agua; seque! vos usque le casa in que ille entrara; 11 e vos dicera al senior del casa: le Magistro te dice: ubi es le habitation ubi con mi discipulos io mangiara? 12 E ille vos monstrara un camera alte grande jam disponite; illic prepara!. ¹³ Tunc illes habente vadite incontrava como Ille habeva dicite a illes e preparava le pascha. 14 E quando le hora deveniva, Ille se reclinava e le discipulos con Ille. 15 E Ille les diceva: con desiderio Io desiderava mangiar iste pascha con vos antea Io patir. ¹⁶ Nam Io dice a vos que no plus absolutemente mangiara lo usque illo se complira in le Regno de Deo. 17 E Ille prendente un cuppa, dante gratias, diceva: Prende! iste e divide! inter vos; 18 quia Io vos dice, de nulle modo Io bibera desde ora le producto

del vite usque le Regno de Deo venira. 19 E Ille, prendente un pan, dante gratias, divideva lo e les dava dicente: Iste es le corpore mie, pro vos transferite; face! vos isto in mi memoria. ²⁰ È le cuppa, post le cenar, dicente: iste cuppa es le nove alliantia in mi sanguine que pro vos es effundite. ²¹ Mais, ecce le mano de ille que Me con Me es super le tabula. ²² Quia le Filio del Homine certemente vade, mais guai le homine ille per qual Ille es te! 23 E illes comenciava discuter inter illes qui tunc esserea ex illes qui vade facer isto 24 Angue il deveniva un rivalitate inter illes circa qui ex illes semblava esse major. 25 Ille, mais, les diceva: le reges del nationes les domina e lor autoritates son appellate benefactores. ²⁶ Mais vos no assi, sed le major inter vos sia como le minor e ille que dirige como ille que servi. ²⁷ Quia, qui es major ille reclinate ad tabula o ille qui servi? No ille reclinate? Mais Io es in medio de vos como ille qui servi. ²⁸ Mais vos esse illes qui habeva remanite con me in mi probas. ²⁹ E Io dispone pro vos, como mi Patre disponeva pro Me, un regno, 30 ut vos mangiara e bibera in mi tabula in mi regno e vos vos sedera in thronos judicantes le duodece tribos de Israel. Simon, Simon, reguarda! que Satan reclamava vos pro succuter como le tritico; 32 mais Io rogava pro te ne tu fide extinguera se; e tu quando te convertera, robora! tu fratres. 33 Mais ille Le diceva: Senior, con te io es preparate pro ir ad carcere e ad morte. 34 Ille diceva: Io te dice, Petro, que no cantara hodie le gallo ante que tu tres vices negara cognoscer me. 35 E Ille les diceva: quando Io inviava vos sin bursa, sin sacco e sin sandalias careva vos circa alique? Ille diceva: circa nihil. 36 Ille les diceva: mais ora, ille qui tene un bursa, prende! lo, equalmente le sacco; e qui no tene, vende! su mantello e eme! un machete. ³⁷ Quia Io vos dice que isto que es scribite debe complir se in Me: "E inter iniques ille era computate"; quia illo que es concernente ad Me tene un fin. 38 Illes diceva: Senior, ecce duo machetes son hic. Ille les diceva: Il es sufficiente. 39 E Ille sortiente adressava, juxta le costume, ad monte del Olivos; e le discipulos etiam Le sequeva. 40 E Ille entrante in le loco les diceva: ora! ne entrara in tentation. 41 E Ille se appartava ab illes como un tiro de petra e, habente ponite le genus [in terra], orava dicente: Patre, si Tu vole, apparta! iste cuppa ab me, mais non mi voluntate se facera, solmente le tue. 43 Tunc un angelo del celo appareva confortante Le. 44 E Ille, essente in agonia, orava plus intensemente; e su sudor eveniva como thrombos de sanguine que cadeva in terra. 45 E Ille levante se ab le oration, veniente ad discipulos, trovava illes dormientes per le tristessa ⁴⁶ e les diceva: Quare dormi vos? Levante vos, ora! ne entrara in tentation. ⁴⁷ Totevia Ille parlante, ecce un turba e le appellate Judas, uno del Duodece, vadeva avante con illes e arrivava ad Jesus pro basiar Le. ⁴⁸ Mais Jesus le diceva: Judas, con un basio tu le Filio del Homine? ⁴⁹ Tunc illes, qui era circa Ille vidente illo que passava, diceva: Senior, feri nos con le machete? ⁵⁰ Uno de illes feriva le domestico del summe sacerdote e taliava su auricula directe. ⁵¹ Jesus respondente diceva: lassa! vos que illes arrivara usque isto. E tangente le auricula, le sanava. ⁵² Tunc Jesus diceva a illes qui habeva venite contra Ille, summe sacerdotes e officiales del templo e ancianes: Como contra un bandito sortiva vos con machetes e bastones? ⁵³ Cata die Io essente con vos in le templo, vos no extendeva le manos contra me mais iste es vostre hora e le poter del tenebras.

⁵⁴ Illes habente arrestate Le, portava e introduceva in le casa del summe sacerdote e Petro sequeva distante. 55 E post incender foco in medio del atrio e seditos juncte, Petro sedeva in medio de illes. ⁵⁶ Un puera vidente le sedite juxta le foco e reguardante le fixemente, diceva: Angue iste con ille era. 57 Ille, mais, negava dicente: Io non Le cognosce, femina. 58 E post un momento, un altere, vidente le, diceva: Anque tu de illes esse. Mais Petro diceva: Homine, io non esse. 59 E passate circa un hora, un altere insisteva dicente: Vermente anque iste con ille era quia anque es galileo. 60 E diceva Petro: Homine, io non sape illo que tu dice. E presto durante que ille parlava, un gallo cantava. 61 E le Senior volvente se, reguardava Petro e Petro recordava le parola del Senior, como ille le diceva que ante que un gallo cantara hodie tu me negara tres vices. 62 E sortiente foras plorava acerbemente. ⁶³ E le viros, que Le habeva prendite, Le derideva colpante, ⁶⁴ e habente bandate le, demandava dicente: Prophetisa! Qui es ille qui te colpava? 65 E altere multe cosas blasphemante diceva contra Ille. 66 E quando le die deveniva, conveniva le presbyterio del populo, le summe sacerdotes e anque le scribas, e Le portava a lor sanhedrin, 67 dicente: Si tu esse le Messia, dice! a nos. E Ille les diceva: si Io lo dice a vos, vos no credera. ⁶⁸ Si Io de mi parte vos interroga, vos no respondera. 69 Mais desde ora essera le Filio del Homine sedite in le dextera del poter de Deo. 70 Totos diceva: tunc, esse tu le Filio de Deo? Ille le diceva: Il es como vos demanda. 71 Tunc, illes diceva: quare tene nos necessitate de un testimonio? Alora nos mesme audiva ex su bucca.

CAPITULO 23

¹ E levante se tote lor turba, Le portava ad Pilato. ² Illes, tunc, comenciava accusar Le dicente: Nos incontra iste disviante nostre gente e prohibente dar le tributo al Cesare e dicente que ille mesme es Messia rege. ³ Tunc Pilato Le interrogava, dicente: Esse tu le rege del judeos? Ille respondente, le diceva: Tu lo dice. ⁴ Tunc Pilato diceva al summe sacerdotes e al turbas: Io incontra nulle delicto in iste homine. 5 Mais illes insisteva dicente: Ille motina le populo inseniante por tote le Judea, e comenciante ab Galilea usque hic. ⁶ Tunc Pilato audiente demandava si iste homine era galilee, ⁷ e ille, cognoscente que Ille era del jurisdiction de Herode, Le remitteva a Herode, essente anque in Jerusalem in ille dies. ⁸ E Herode vidente Jesus gaudeva multo quia ille era ab multe tempore desiderante vider le per causa de audir multo circa Ille e sperava vider alcun miraculo essente facite per Ille. 9 Herode Le interrogava con multe parolas, mais Ille le respondeva nihil. 10 Anque le summe sacerdotes e le scribas era vigorosemente accusante Le. 11 E Herode postea contemner Le con su soldatos e deridente e vestiente Le un splendide vestimento, Le remitteva a Pilato. 12 Herode e Pilato deveniva amicos mutuemente in ille die quia antea illes era in inimicitate inter illes. 13 Tunc Pilato, convocante le summe sacerdotes e le chefes e le populo, les diceva: vos presentava me iste homine como agitante le populo e ecce io, coram vos examinante, incontrava, in iste homine, nulle crimine de illes que vos Le accusa. 15 Mais anque Herode quia ille Le remitteva a nos, e ecce nihil digne de morte es facite per Ille. 16 Assi io, post castigar, Le liberara. 17 Mais io habeva necessitate de liberar un prisionero a vos in cata festa. ¹⁸ Mais illes critava in un vice dicente: Lassa! iste e libera! Barrabas a nos. 19 Ille que era jectate in le carcere per un insurrection facite in le citate e un homicidio. ²⁰ De nove Pilato vocava les volente liberar Jesus. ²¹ Mais illes clamava dicente: crucifige! crucifige! Le. 22 Sed ille per tertie vice diceva les: Assi que mal faceva iste? Nulle causa de morte incontrava in Ille. Post flagellar Le, io Le liberara. 23 Mais illes con magne voces insisteva, exigente que Ille essera crucifigite, e lor voces prevaleva. 24 E Pilato sententiava que lor demanda essera. ²⁵ E liberava ille quem peteva, que per un insurrection e un homicidio era jectate in le carcere, e va Jesus a lor voluntate.

²⁶ E como illes Le eveheva, prendente Simon, un tal Cyreneo, que veniva ab le campo, le imponeva portar le cruce post Jesus.

²⁷ E Le segueva multe turba del populo e de feminas que gemeva e lamentava circa Ille. ²⁸ Tunc Jesus volvente ad illas, diceva: Filias de Jerusalem, non plora! per me, sed per vos plora! e super vostre filios. 29 Ouia ecce dies mal veni in que illas dicera: Felice le steriles e le abdomines que non ingenerava e le mammas que non allactava. 30 Tunc illas comenciava dicer al montes: Cade! super nos; e al collinas, absconde! nos; 31 quia si illes face isto in le ligno verde, in le sic que succedera? 32 Tunc anque duo altere malfactores era conducite con Ille pro esser morite. 33 E quando illes arrivava al loco appellate Cranio, illic Le crucifigeva e le malfactores, uno in le dextera e altero in le sinistra. 34 Mais Jesus diceva: Patre, pardona! les quia illes non sape que illes face. Illes, tunc, dividente su vestimentos, jectava sortes. 35 E le populo era contemplante. Le governatores anque derideva, dicente: Ille salvava alteros, salva! Ille se mesme, si Iste es le Messia de Deo, le eligite. 36 Le soldatos anque approximante, derideva, offerente vinagre a Ille, 37 e dicente: Si tu esse le Rege del Judeos, salva! Te mesme. 38 Tunc era anque un inscription: ISTE, LE REGE DEL JUDEOS. 39 Uno del pendente malfactores Le blasphemava: Tu non esse le Christo? Salva! Te mesme e nos. ⁴⁰ Le altere respondente, diceva, reprimendante le: Ni time Deo tu qui esse in le mesme sententia? 41 E nos, in veritate, justemente, quia nos recipe cosas meritante de illo que nos faceva, mais iste nihil culpabile faceva. 42 E ille diceva a Jesus: recorda! me, quando Tu venira a tu regno. 43 E Jesus diceva a ille: amen Io te dice: hodie tu essera con me in le paradiso. 44 E il era como le hora sexte e tenebras deveniva super le terra usque le hora none. 45 Le sol se obscurava: le velo del templo se divelleva in le medio. 46 E clamante con voce grande, Jesus diceva: Patre, in tu manos Io confide mi spirito. E dicente isto, Ille expirava. ⁴⁷ Le centumviro, vidente le evenito, glorificava Deo dicente: vermente iste homine era juste. ⁴⁸ E tote le turbas que era reunite per iste spectaculo, contemplante le succedito, colpante le pectores, volveva. 49 Le tote cognoscitos de Ille e le feminas que Le sequeva ab Galilea, era distantemente vidente iste cosas.

⁵⁰ E ecce, un viro nominate Joseph, membro del sanhedrin, que era viro bon e juste, ⁵¹ iste non habeva consentite con le decreto e lor actiones, de Arimatea un citate del judeos, que sperava le Regno de Deo; ⁵² iste, approchante se ad Pilato, peteva le corpore de Jesus, ⁵³ e abassante Le involveva in un sindone e Le depositava in un sepulcro fodite in le rocca ubi totevia nemo

habeva essite ponite. ⁵⁴ E era le die del preparation e in le sabbato arrivava le luce. ⁵⁵ Le feminas sequente que habeva venite con Ille ab Galilea videva le tumba e como su corpore esseva ponite; ⁵⁶ tunc illas regressante preparava aromas e unguentos. E le sabbato illas reposava juxta le mandamento.

CAPITULO 24

¹ In le prime die del septimana, totevia in le alba super le sepulcro, illas veniva portante le preparate aromas. ² E illas incontrava currite le petra del tumba; ³ e entrante non incontrava le corpore del Senior Jesus. 4 E il deveniva in le esser illas disconcertate per isto, ecce duo viros se stoppava coram illas con vestimentos brillante; 5 tunc, illas ponente se timorose e inclinante le faces ad terra, illes diceva a illas: Quare cerca vos le vivente inter le mortes? 6 Ille non es hic, sed resuscitava. Recorda! como Ille parlava a vos totevia essente in Galilea, ⁷ dicente: Il es necessari que le Filio del Homine sia te in manos de homines peccatores e sia crucifigite e, in le tertie die, resuscitara. ⁸ E illas recordava su parolas; ⁹ e illas regressante ab le tumba annunciava tote isto al undece e a tote le resto. 10 E era Maria Magdalena e Johanna e Maria la de Jacobo e le alteras con illas e diceva isto al Apostolos. 11 E iste parolas semblava como un delirio coram illes e illes non credeva. 12 Petro levante se curreva ad le tumba e quattante, videva le pannos sol e volveva ad casa admirante illo devenite. 13 E ecce, duo de illes, in le mesme die, iva camminate ad un village distante sexanta stadios ab Jerusalem, que habeva le nomine Emmaus, 14 e illes conversava inter se circa tote iste cosas que habeva evenite. 15 E il deveniva que, in le parlar illes e discuter, le mesme Jesus approximante vadeva con illes; 16 mais lor oculos era impedite pro recognoscer Le. 17 Jesus diceva tunc ad illes: Que son le parolas iste que vos intercambia inter vos dum cammina? E illes stoppava triste. 18 Tunc un tal appellate Cleophas diceva Le: Es tu le unic estraniero in Jerusalem e non cognosceva il succedite in illo in iste dies? 19 E Jesus les diceva: Que cosas? E illes, tunc, Le diceva: le cosas circa Jesus le Nazaren, que era viro propheta potente in opera e in parola coram Deo e tote le populo. 20 e como anque le summe sacerdotes e nostre magistratos Le transfereva a sententia de morte e Le crucifigeva. 21 Mais nos expectava que Ille essera pro liberar Israel; mais e, con tote isto, le tertie die passa desde que iste succedeva. ²² Mais etiam alcun

feminas ex nos stupefaceva nos, habente ite al tumba ante le tempore, 23 e illas non incontrante le corpore de Ille, veniva dicente haber vidite un vision de angelos que diceva que Ille vive. 24 E alcunes de illes que son con nos iva al tumba e incontrava equalmente como le femina diceva; mais non Le videva. 25 E Ille diceva les: Guai vos insensate e tarde in le corde pro creder tote illo que parlava le prophetas! ²⁶ Le Messia patir isto e entrar in su gloria non conveniva? 27 E comenciante ab Moses ad tote le prophetas, Ille les interpretava, in tote le Scriptura, le cosas circa Ille. ²⁸ E illes se approchava ad le village a ubi illes se adressava e Ille pretendeva plus longe ir. ²⁹ E illes Le insisteva dicente: Permane! con nos quia il es verso le vespere e le die jam es declinate. E Ille entrava pro remaner con illes. 30 E il succedeva in le poner se Ille in le tabula con illes que Ille prendente le pan, lo benediceva e dividente lo dava a illes. ³¹ Tunc lor oculos se aperiva e illes Le recognosceva; e Ille deveniva invisibile a illes. 32 E illes diceva le uno al altero: Non era ardente nostre corde in nos quando Ille nos parlava in le cammino, quando nos aperiva le Scripturas? 33 E illes, levante se in le mesme hora, regressava a Jerusalem e incontrava le undece congregate e illes que con illes era 34 dicente: Vermente le Senior resuscitava e era vidite per Simon. 35 E illes mesme contava le cosas in le cammino e como illes Le recognosceva in le fraction del pan. 36 Tunc illes mesme dicente iste cosas. Ille arrestava se in medio de illes. ³⁷ Tunc illes ponente se alarmate e terrorisate, credeva ver un spirito. 38 E Jesus les diceva: Quare esse vos turbate e pro que se altia, in vostre corde, dubitas? 39 Vos vide! mi manos e mi pedes quia Io esse le mesme; palpa! Me e vide Me quia un spirito carne e osso non tene como vos vide que Io tene. 40 E Ille, dicente isto, les monstrava le manos e le pedes. ⁴¹ Mais como illes no credeva per le gaudio e era admirate. Ille les diceva: Tene vos alcun alimento hic? 42 Tunc illes Le presentava un parte de un pice rostite; 43 e Ille prendente coram illes, manducava. 44 Tunc Ille les diceva: Iste son le parolas mie que lo parlava a vos, ancora essente con vos, que conveniva esser complite tote le cosas scribite in le lege de Moses e in le prophetas e in le psalmos circa Me. 45 Tunc Ille aperiva lor mente pro intender le Scripturas; 46 e Ille les diceva: quia patir le Messia e resuscitar ex le mortes, in le tertie die, es scribite assi; 47 e proclamar se, in su nomine, repententia pro le pardono del peccatos a tote le nationes comenciante ab Jerusalem. 48 Vos esse testes de iste cosas. 49 E ecce Io invia le promissa de mi Patre circa vos; mais vos esse! sedite in le citate usque vos sia revestite de poter ex le elevato.

⁵⁰ Tunc Jesus conduceva les usque juxta Bethania e, levante su manos, les benediceva. ⁵¹ E il deveniva que in le benedicer Ille les, Jesus separava se ab illes e era portate ad celo. ⁵² E illes Le adorava e regressava ad Jerusalem, con gaudio magne, ⁵³ e era semper in le templo benedicente Deo.

LE EVANGELIO SECUNDO SANCTE JOHANNES

CAPITULO 1

- ¹ In principio era le Parola, e le Parola era apud Deo e le Parola era Deo. ² Iste era in principio apud Deo. ³ Tote le cosas esseva facite per su medio e non mesmo un cosa que existe esseva facite sin ille. ⁴ In Ille era vita e le vita era le lumine del homines; ⁵ e le lumine brilla le tenebras, e le tenebras non le poteva vincer.
- ⁶ Il habeva un homine inviate per Deo, su nomine esseva Johannes; 7 Ille veniva como un teste pro testificar concernente le lumine, a fin que totes va creder per ille. 8 Ille non era le lumine; ille veniva solmente como un teste del lumine. 9 Le ver lumine que illumina omnes veniva in le mundo. 10 Ille era in le mundo, e benque le mundo esseva facite per ille, le mundo non le recognosceva. 11 Ille veniva a (incontrar) illes que pertineva a ille, ma le sues non le recipeva. 12 Ma a omnes qui le recipeva, a illes que credeva in su nomine, ille dava le derecto de devenir filios de Deo, 13 filios nascite non per descendentia natural ni per decision human o voluntate de un homine, ma nascite ex Deo. ¹⁴ E le Parola deveniva carne e habitava inter nos e nos videva su gloria, le gloria que pertine al unigenito del Patre, plen de gratia e de veritate. 15 Johannes testimoniava de ille e critava dicente: "Iste es ille del qual io diceva: 'Ille que veni post me, me superpassava, proque ille esseva ante a me'".
- ¹⁶ De su plenitude nos omnes recipeva gratia super gratia, ¹⁷ proque le lege era date per Moses; gratia e veritate, tamen, perveniva de Jesus Christo. ¹⁸ Nemo nunquam videva Deo, ma le unigenite Filio, le qual es Deo ille mesme e que es in stricte relation con le Patre, Ille le revelava. ¹⁹ Iste es le testimonio de Johannes, quando le judeos inviava sacerdotes e levitas ab Jerusalem a ille pro demandar le: "Qui es tu?". ²⁰ Ille lo confessava e non lo negava. Ille apertemente declarava: "Io non es le Christo". ²¹ E illes le interrogava: "Qui es tu alora? Es tu

Elia?" E ille diceva: "Io non lo es". "Es tu le Propheta?" E ille respondeva: "No". ²² Finalmente illes le diceva: "Qui es tu, a que nos va dar un responsa a illes que nos ha inviate. Que dice tu de te ipse?". ²³ Ille replicava con le parolas del propheta Isaia: "*Io es le voce de uno que crita in le deserto: 'Rectifica le via del Senior'*". ²⁴ Ora le Phariseos, le quales esseva inviate, ²⁵ le interrogava e le diceva: "Proque, alora, tu baptisa, si tu non es ni le Christo, ni Elia, ni le Propheta?" ²⁶ Johannes respondeva dicente: "Io baptisa con aqua, ma inter vos sta Ille que vos non cognosce. ²⁷ Ille es a venir qui post me. De ille io non es digne mesmo de disligar le corregias de su sandalia". ²⁸ Tote isto eveniva in Bethania, in le altere latere del Jordan, ubi Johannes baptisava.

²⁹ Le die sequente ille videva Jesus qui veniva verso ille e Johannes diceva: "Ecce le Agno de Deo qui remove le peccato del mundo. ³⁰ Iste es ille del qual io diceva: 'Un homine que veni post me superpassava me, proque ille esseva ante me'. ³¹ E io non le cognosceva, ma, le ration pro le qual io veniva e baptisava con aqua esseva a que ille poteva esser revelate a Israel". ³² Alora Johannes rendeva su testimonio e diceva: "Io videva le Spirito descender del celo como un columba e remaner super Ille. ³³ E io ipse non le cognosceva, ma ille que me inviava a baptisar con aqua, me diceva: 'Le homine sur le qual tu vide descender le Spirito e remaner super ille, es ille qui baptisara con le Spirito Sancte. ³⁴ Io ha vidite e io testimonia que iste es le electe de Deo.

35 Le sequente die Johannes era de novo ibi con duo de su discipulos, ³⁶ quando ille videva Jesus que passava e Johannes diceva: "Ecce, le Agno de Deo!". 37 Quando le duo discipulos le audiva dicer isto, illes sequeva Jesus. 38 Alora, volvente se e vidente illes qui le sequeva, ille les diceva: "Que vole vos?" Illes respondeva: "Rabbi," que significa Maestro, "Ubi habita tu?". ³⁹ Jesus replicava: "Veni e vos videra". Assi illes vadeva e videva ubi Ille viveva, e con illes remaneva con Jesus celle die. Il esseva circa le quatro del postmeridie. 40 Andreas, le fratre de Simon Petro, era uno del duo que habeva audite lo que Johannes habeva dicite e que habeva sequite Jesus. 41 Le prime cosa que Andreas faceva, esseva trovar su fratre Simon e le diceva: "Nos ha trovate le Messia", que, interpretate, significa Christo, 42 e ille le portava a Jesus. Jesus reguardante le, diceva: " Tu es Simon, le filio de Johannes. Tu essera appellate Cephas (que, interpretate, significa Petro).

⁴³ Le sequente die, Jesus decideva de partir e vader in Galilea. Incontrante Philippo. Jesus le diceva: "Seque me!". 44 Philippo, como Andreas e Petro, esseva del citate de Bethsaida. 45 Philippo trovava Nathanael e le diceva: "Nos trovava Jesus, del qual scribeva Moses in le lege e le prophetas, Jesus de Nazareth, le filio de Joseph. 46 E Nathanael le diceva: "Nazareth? Pote alco de bon venir de ibi?" Philippo le diceva: "Veni e vide!". 47 Quando Jesus videva Nathanael que se approximava, ille le diceva: "Ecce un ver israelita, in le qual non se trova alcun fraude". ⁴⁸ Nathanael le diceva: "Como pote tu cognoscer me?" Jesus respondeva: "Ante que Io appellava Philippo, quando tu ancora stava sub le fico, io te videva". 49 Nathanael respondeva: "Rabbi, Tu es le Filio de Deo, Tu es le Rege de Israel!". 50 Jesus diceva: "Tu crede proque io te diceva que io te videva sub le fico? Tu videra cosas ancora plus grande de istos". 51 Jesus alora le diceva: "In veritate io te dice: vos videra le celo aperte e le angelos de Deo ascender e descender super le Filio del Homine".

CAPITULO 2

¹ In le die tertie il habeva nuptias in Cana de Galilea, e le matre de Jesus era ibi. ² Jesus e su discipulos era etiam invitate al nuptias. 3 Quando le vino esseva terminate, le matre de Jesus diceva a Ille: "Illes non ha plus vino". 4 E Jesus la diceva: "Proque tu me implica in isto? Mi hora non veniva ancora". 5 Ma su matre diceva al servitores: "Face tote lo que Jesus dicera vos!" ⁶ Ibi se trovava sex jarras de petra usate pro le purification ritual del judeos, le quales poteva continer duo o tres mensuras de aqua. 7 Jesus diceva alora al servitores: "Plena le jarras con agua". E illes plenava los usque al orlo. 8 E Jesus les diceva: "Hauri un poco de lor contento e porta lo al chef del servitores", e illes lo portava. 9 Quando le chef del servitores degustava le aqua que habeva devenite vino, ille non comprendeva de ubi illo veniva, benque le servitores sapeva que illes habeva haurite agua. Alora le chef del servitores appellava le sponso 10 e le diceva: "Omnes porta primo le vino melior e pois le vino pejor quando le convitatos ha jam bibite assatis, ma tu ha sparniate le vino melior usque nunc. 11 Lo que Jesus faceva hic in Cana de Galilea esseva le prime del signos miraculose per le quales ille revelava su gloria, e su discipulos credeva in ille. 12 Post isto, Jesus e su matre e su fratres e su discipulos descendeva a Capernaum e ibi illes remaneva non multe dies.

¹³ Le Pascha del judeos era proxime e Jesus ascendeva a Jerusalem. ¹⁴ Ille incontrava in le templo le venditores de boves, oves e columbas e alteres sedite ante lor bancos que excambiava moneta. 15 Assi Jesus, facente un flagello de cordas, pulsava totes foras del templo, con le oves e le boves, e dispergeva le monetas del cambiatores e subverteva lor tabulas. 16 Assi ille diceva al venditores de columbas: "Porta via de hic iste cosas! Non face del casa de mi Patre un mercato!" 17 Su discipulos rememorava que il es scribite: Le zelo de tu casa me consumera. 18 Alora le judeos respondeva e diceva le: Qual signo pote tu monstrar a nos pro probar que tu ha le autoritate de facer tote isto?". 19 Jesus respondeva e diceva les: "Destrue iste templo e in tres dies io lo facera resurger". 20 Alora le judeos diceva: "In quaranta-sex annos iste templo era edificate, e Tu, in tres dies, lo facera resurger?". ²¹ Ma Ille parlava in re le templo de su corpore. ²² Ouando, alora, Jesus resuscitava ex le mortos, su discipulos rememorava que ille habeva dicite isto e credeva in le Scripturas e in le parolas que Jesus habeva dicite. ²³ Ora, durante que Jesus era in Jerusalem al festa de Pascha, multes credeva in su nomine, vidente le signos miraculose que ille faceva. 24 Ma Jesus non se confideva in illes, proque ille cognosceva omnes. 25 Ille non necessitava, de facto, le testimonio human super illes, proque ille cognosceva lo que era in illes.

CAPITULO 3

¹ Ora il habeva un Phariseo, un homine appellate Nicodemo, le qual era membro del consilio dirigente del judeos. ² Ille veniva durante le nocte a Jesus e le diceva: "Rabbi, nos sape que tu es un magistro que veniva de Deo, proque nemo pote facer le signos miraculose que tu face, si Deo non es con ille". 3 Jesus le respondeva e diceva: "In veritate io te dice: 'Necuno pote vider le Regno de Deo si ille non nasce de novo". 4 Nicodemo Le demandava: "Como pote un homine nascer si ille es vetule? Esque ille pote entrar un secunde vice in le ventre de su matre e nascer?". ⁵ Jesus le respondeva: "In veritate io te dice, necuno pote entrar in le Regno de Deo sin nascer ex aqua e ex spirito. ⁶ De carne nasce carne, e del Spirito nasce spirito. ⁷ Tu non deberea meraviliar te quando io te dice: 'Vos debe nascer de novo'. 8 Le spirito suffla ubicunque illo vole. Tu audi su ruito, ma tu non sape de ubi illo veni e ad ubi illo vade. Assi il es con totes qui nasceva del Spirito." 9 Nicodemo le respondeva e le diceva: "Como pote iste cosas evenir?" 10 Jesus le respondeva e le diceva: "Tu es un magistro in Israel, e tu non comprende iste cosas? ¹¹ In veritate io te dice que nos parla de lo que nos sape e nos testifica de lo que nos ha vidite, e ancora vos non accepta nostre testimonio. 12 Io parlava vos de cosas terren e vos non crede; como credera vos si io va parlar de cosas celeste? ¹³ Necuno unquam ascendeva al celo excepte ille que del celo descendeva, le Filio del homine. 14 Justo como Moses levava in alto le serpente in le deserto, assi le Filio del Homine debe esser levate in alto, 15 a fin que tote illes que crede in ille velle haber vita eterne. ¹⁶ Proque tanto Deo amava le mundo que ille dava su Filio unigenite a que quicunque crede in ille non va perir ma va haber vita eterne. 17 De facto, Deo non inviava Su Filio in le mundo pro condemnar le mundo, ma pro salvar le mundo mediante ille. 18 Quicunque crede in ille non es condemnate, ma quicunque non crede jam es condemnate proque non ille non credeva in le nomine del unigenite Filio de Deo. 19 Iste es le verdicto: le lumine veniva in le mundo, ma le homines amava le tenebras de plus que le lumine proque lor obras era mal. 20 Tote illes que face le mal odia le lumine e non veni sub le lumine, proque illes time que lor obras sia exponite. 21 Tamen, illes que vive secundo veritate veni sub le lumine, a que omnes vide clarmente que lo que illes faceva esseva facite coram Deo".

²² Post isto, Jesus e su discipulos exiva in le campanias del Judea e ibi ille remaneva con illes e baptisava. ²³ Ora Johannes alsi baptisava a Enon, apud Salim, proque ibi il habeva multe aqua e le gente veniva e esseva baptisate. 24 Isto eveniva ante que Johannes esseva jectate in prision. 25 Un discussion se disinveloppava inter alicun del discipulos de Johannes e un certe judeo sur le question del lavamentos ceremonial. ²⁶ E illes veniva ad Johannes e le diceva: "Rabbi, ille homine que era con te in le altere latere del Jordan - del qual tu testificava - ecce, ille baptisa alsi, e omnes vade a ille". 27 Johannes respondeva e diceva: "Un homine pote reciper solmente lo que le es date del celo". 28 Vos mesme pote testificar que io diceva que io non es le Christo, ma que io esseva inviate pro preceder le. 29 Le sponsa pertine al sponso. Le amico que assiste le sponso le attende e le audi, e le amico es plen de gaudio quando ille audi le voce del sposo. Ille gaudio es le mie, e ora illo es complete. 30 Ille debe crescer e io debe diminuer. 31 Ille que veni de alto es super totes; ille que veni del terra pertine al terra e parla como uno del terra. Ille que veni del celo es superior a omnes. ³² Ille testifica de lo que ille ha vidite e audite, ma nemo accepta su testimonio. ³³ Qui accepta su testimonio, certificava que Deo es verace. ³⁴ Proque ille que le Patre inviava parla le parolas de Deo, proque Deo da Su Spirito sin limites. ³⁵ Le Patre ama le Filio e ha date toto in su manos. ³⁶ Quicunque crede in le Filio ha vita eterne, ma quicunque rejecta le Filio non videra le vita, ma le ira de Deo remane super ille.

CAPITULO 4

¹ Ora Jesus veniva a saper que le Phariseos audiva que Jesus conquireva e baptisava plus discipulos que Johannes² - benque de facto Jesus mesme non baptisava ma su discipulos. 3 Assi ille quitava Judea e retornava a în Galilea. 4 Ora ille debeva passar per Samaria. 5 Assi ille perveniva a un citate appellate Sychar, apud le terreno que Jacob habeva date a su filio Joseph. 6 Ibi se trovava le puteo de Jacob e Jesus, fatigate per le cammino, sedeva juxta le puteo. Il esseva circa mediedie. ⁷ In ille momento un femina se approximava pro haurir aqua e Jesus la diceva: "Da me a biber" 8 Su discipulos habeva vadite a in le citate pro comprar alimentos. 9 Le femina samaritan le diceva: "Tu es un Judeo e io es un femina samaritan. Como pote tu peter me a biber?" (Le Judeos, de facto, non intertene relationes con le Samaritanos). 10 Jesus respondeva e la diceva: "Si tu cognoscerea le dono de Deo, e qui es ille que te dice 'Da me a biber', tu le haberea petite a biber e ille te haberea date agua vive". 11 "Senior," diceva le femina, "tu non ha alicun situla pro haurir aqua e le puteo es profunde. De ubi prenderea tu aqua vive? ¹² Tu es plus grande que nostre patre Jacob, le qual nos dava iste puteo e ex illo ille ipse bibeva con su filios e su bestial?". 13 Jesus respondeva e la diceva: "Quicunque bibe iste aqua habera sete de novo, ¹⁴ Ma tote illes que bibera le aqua que io da nunquam plus habera sete. Sin dubita, le agua que io les dara devenira in illes un fonte de agua que disbordara a vita eterne". 15 Le femina Le diceva: "Senior, da me ille agua a que io nunguam plus habera sete e io non debera plus venir hic a haurir aqua". 16 Jesus la diceva: "Vade, appella tu marito e retorna hic". 17 "Io ha nulle marito", illa replicava. Jesus le diceva, "Tu ha ration quando tu diceva que tu non ha un marito. 18 Le facto es que tu habeva cinque maritos, e le viro que tu ha nunc non es tu marito. Lo que tu ha justo dicite es ver". 19 "Senior," le femina le diceva, "io vide

que tu es un propheta. ²⁰ Nostre ancestres adorava Deo sur iste monte, ma vos Judeos assere que le loco ubi on debe adorar es in Jerusalem". ²¹ "Femina," Jesus replicava, "crede me, le tempore veni in le qual ni sur iste monte, ni in Jerusalem vos adorara le Patre. ²² Vos Samaritanos adora qui vos non cognosce, nos adora qui nos cognosce, proque le salvation es ex le Judeos. ²³ Le tempores veni, e illo ha venite, quando le ver adoratores adorara le Patre in le Spirito e in veritate, proque illes es le sorta de adoratores que le Patre cerca. ²⁴ Deo es spirito e su adoratores debe adorar in Spirito e in veritate". ²⁵ Le femina le diceva: "Io sape que le Messia (appellate Christo) es preste a venir. Quando ille venira, ille explicara nos tote le cosas". ²⁶ Jesus la diceva: "Io, ille que nunc te parla - io es ille".

²⁷ Justo tunc su discipulos retornava e esseva surprendite que ille parlava con un femina. Nemo, tamen, le demandava: 'Que vole tu?' o 'Proque tu parla con illa?'. 28 Alora, lassante ibi su urceo, le femina retornava al citate e diceva a omnes: 29 "Veni a vider un homine que me diceva tote lo que io unquam faceva. Esque ille poterea esser le Messia?". ³⁰ Alora illes exiva del citate e veniva a Jesus. 31 Intertanto su discipulos le exhortava dicente: "Rabbi, mangia alique". 32 Ma ille les diceva: "Io ha un alimento a mangiar que vos non cognosce". 33 Alora su discipulos diceva le unes le alteres: "Qualcuno le portava a mangiar?". 34 "Mi alimento," diceva les Jesus, "es facer le voluntate de ille que me inviava e completar su obra 35 Vos non ha un dicto que dice: 'Il ha ancora quatro menses e pois le recolta veni'? Ecce, io dice vos, aperi vostre oculos e reguarda le campos! Illos es jam matur pro le recolta. ³⁶ Mesmo nunc le recoltatores gania lor paga pro le vita eterne, a que sia le seminator sia le recoltator pote allegrar se insimul. ³⁷ Assi le dicto: 'Uno semina e un altere recolta' es ver. ³⁸ Io vos inviava pro recoltar lo pro le qual vos non laborava. Alteres faceva le dur labor, e vos recoltava le beneficios de lor labor"

³⁹ Multe del Samaritanos de ille citate credeva in ille a causa del testimonio de ille femina: "Ille me diceva tote lo que io unquam faceva". ⁴⁰ Assi, quando le Samaritanos veniva a illes, illes le exhortava a remaner con illes, e ille remaneva ibi duo dies. ⁴¹ E a causa de su parolas multe plus deveniva credentes. ⁴² Illes diceva al femina: "Nos crede non plus a causa de lo que tu diceva. Nunc nos ipse ha audite e nos sape que iste homine es vermente le Salvator del mundo.

⁴³ De post duo dies ille quitava Samaria e vadeva a in Galilea. ⁴⁴ Ora Jesus ipse habeva remarcate que un propheta non es honorate in su proprie patria. ⁴⁵ Quando ille perveniva in Galilea, le Galileos le recipeva de bon grado. Illes habeva vidite tote lo que ille habeva facite in Jerusalem durante le festa de Pascha, proque illes mesme habeva vadite al festa. 46 Ancora un vice ille visitava Cana de Galilea, ubi ille habeva transformate le aqua in vino. Ibi il habeva un certe officiero roval, cuie filio era malade a Capernaum. 47 Quando iste homine audiva que Jesus habeva pervenite de Judea al Galilea, ille vadeva a ille e le demandava venir e sanar su filio que esseva preste a morir. 48 Alora Jesus les diceva: "Si vos non vide signos e prodigios, vos non crede". 49 Le officiero royal diceva: "Senior, veni tosto, ante que mi filio mori". 50 "Vade," Jesus replicava, "tu filio vive". Le homine credeva al parola que Jesus le diceva e vadeva. 51 Durante que ille esseva in cammino, su servitores le incontrava con le nova que su filio viveva. 52 Quando ille les demandava a qual hora su filio habeva ameliorate, illes le diceva: "Heri, al uno in le postmeridie le febre le quitava". 53 Alora le patre considerava que illo esseva exactemente le hora in le qual Jesus habeva dicite le: "Tu filio vive". Assi ille e tote su familia credeva in Jesus. 54 Isto esseva le secunde signo miraculose que Jesus faceva de post haber venite de Judea al Galilea

CAPITULO 5

¹ Alicun tempore postea, Jesus ascendeva a Jerusalem in occasion de un festa del judeos. 2 Ora il ha in Jerusalem apud le Porta del Oves, un piscina appellate in Aramaico Bethesda, le qual es cincte per cinque porticos. ³ Sub iste porticos soleva jacer un multitude de infirmos, cecos, stropiatos, paralyticos, e illes expectava le movimento del aqua. 4 De facto, in certe tempores, un angelo del Senior descendeva in le piscina e moveva le aqua. Le prime persona que de post le movimento del aqua descendeva in le piscina, era sanate de quecunque infirmitate ille habeva. ⁵ Il habeva ibi un homine que habeva essite invalide per trenta-octo annos. 6 Quando Jesus le videva jacer ibi e apprendeva que ille habeva essite in iste condition durante un longe tempore, ille le diceva: "Tu vole esser sanate?". 7 "Senior," replicava le infirmo, "io non ha alcuno que, quando le aqua es agitate, me adjuta descender in le piscina. Quando io essaya entrar in illo, un altere descende ante me". 8 Alora Jesus le diceva: "Leva te, prende tu matta e ambula!". ⁹ E immediatemente le homine esseva sanate, prendeva su matta e ambulava. Le die in le qual isto eveniva, tamen, esseva un sabbato, ¹⁰ e le judeos diceva al homine que esseva sanate: "Il es sabbato: le lege te prohibi portar tu matta". ¹¹ Ille les respondeva: "Le homine que me sanava me diceva: 'Leva te, prende tu matta e ambula!". ¹² Assi illes le demandava: "Qui es le homine que te diceva 'Leva te, prende tu matta e ambula!"?". ¹³ Le homine que esseva sanate non sapeva qui ille era, proque Jesus dispareva in le turba que il habeva in le loco. ¹⁴ Plus tarde, Jesus le incontrava in le templo e le diceva: "Ecce, tu esseva sanate. Non pecca plus, alteremente qualcosa de pejor va occurrer te". ¹⁵ Le homine vadeva via e informava le judeos que il habeva essite Jesus que le sanava.

¹⁶ Assi, proque Jesus faceva iste cosas durante le sabbato, le judeos comenciava persequer le. 17 Pro defender se, Jesus les diceva: "Mi Patre labora usque nunc e io similemente labora". ¹⁸ A causa de isto illes provava ancora de plus a occider le proque ille non solmente infringeva le sabbato, ma etiam proque ille appellava Deo su Patre, facente se equal a Deo. 19 Jesus dava les iste responsa: "In veritate io dice vos que le Filio pote facer nihil per se mesme excepte lo que ille vide le Patre facer, proque qualcunque cosa le Patre face, anque le Filio equalmente lo face. ²⁰ Proque le Patre ama le Filio e le monstra tote lo que ille face. Si, e ille le monstrara cosas ancora plus grande que istos, tanto que vos essera stupefacite. ²¹ De facto, como le Patre resuscita le mortos e les vivifica, in le mesme maniera le Filio vivifica illes que ille vole ²² In ultra le Patre judica nemo, ma ha fidite tote le judicamento al Filio, 23 a que omnes va honorar le Filio como illes honora le Patre. Quicunque non honora le Filio non honora le Patre que Le inviava. 24 In veritate io dice vos: quicunque audi mi parola e crede in ille que me inviava, ha vita eterne e non essera judicate, ma passava ab le morte al vita. 25 In veritate io dice vos que le tempore veni, e illo ha venite, quando le mortos audira le voce del Filio de Deo, e illes que lo audi vivera. ²⁶ Proque como le Patre ha vita in se mesme, assi ille concedeva al Filio de haber vita in se mesme ²⁷ e le dava autoritate de judicar proque ille es le Filio del Homine. ²⁸ Non sia stupefacite de isto, proque le tempore veni in le qual tote illes que jace in le tumbas audira su voce ²⁹ e sortira de illos - illes que faceva lo que es bon resurgera e vivera, e illes que faceva lo que es mal resurgera e essera condemnate. 30 Io pote facer nihil per me mesme. Io judica solmente lo que io audi,e mi judicamento es juste, proque io non lo face pro complacer me mesme ma ille que me inviava.

³¹ Si io testifica in mi favor, mi testimonio non es valide. ³² Il ha tamen un altere que testifica in mi favor, e io sape que le testimonio que ille rende in mi favor es veridic. 33 Vos ha inviate messageros a Johannes e ille testificava in favor del veritate 34 Io non considera importante le testimonio human, ma io dice isto a que vos sia salvate. 35 Johannes era le lampada que ardeva e brillava, e vos decideva, durante un certe tempore, de gauder de su lumine. ³⁶ Tamen, io ha un testimonio major de Johannes: le obras que mi Patre me ha date a complir - le obras ipse que io face testifica que le Patre me inviava. ³⁷ Le Patre que me inviava testificava Ille ipse in mi favor. Vos nunquam audiva Su voce ni videva Su forma, 38 ni Su parola demora in vos, proque vos non credeva in qui le Patre inviava. 39 Vos studia diligentemente le Scripturas proque vos pensa de posseder in illos le vita eterne. Istos, tamen, es le mesme Scripturas que testifica in mi favor. ⁴⁰ Nonobstante isto, vos non vole venir a me pro obtener vita. ⁴¹ Io non accepta gloria human, 42 ma io cognosce vos: io sape que vos non ha le amor de Deo in vostre cordes. 43 Io veniva in le nomine de mi Patre e vos non me recipe, ma si alcun altere veni in su proprie nomine, vos le recipe. 44 Como pote vos creder si vos accepta de esser glorificate le unes per le alteres, ma non perseque le gloria que perveni del Deo unic? 45 Non pensa, tamen, que io accusara vos coram le Patre. Vostre accusator es Moses, in le qual vos poneva vostre sperantias. 46 Si vos credeva in Moses, vos deberea creder anque in me, proque ille scribeva concernente me. 47 Tamen, viste que vos non crede a lo que ille scribeva, como poterea vos creder in mi parolas?".

CAPITULO 6

¹ Post iste, Jesus iva ad altere latere del mar de Galilea de Tiberiades. ² E multe multitude Le sequeva, quia videva le signos que Ille faceva in le infirmos. ³ E Jesus ascendeva ad le montania e illic sedeva con lor discipulos. ⁴ Le pascha, le festa del judeos, era proxime. ⁵ Alora, Jesus elevante le oculos e vidente que multe multitude veni ad Ille, dice a Philippo: De ubi emera nos panes ut istes mangia? ⁶ E Ille diceva isto, probante le, quia Ille sapeva que iva a facer. ⁷ Philippo Le respondeva: Duo centos denarios de panes non bastara ut cata un prende alique pauc. ⁸ Un

del discipulos, Andreas, le fratre de Simon Petro, Le dice: 9 Un juvene es hic que tene cinque panes de hordeo e duo pisces; mais que isto es pro tantes? 10 Jesus dice: face! vos le homines inclinar se. E multe herba era in le loco. Nam le viros, in numero de cinque milles, se inclinava. 11 Alora, Jesus prendeva le panes e, dante gratias, los distribueva inter le inclinatos e equalmente ex pices, quante illes voleva. 12 E quando illes era satiate, Jesus diceva a su discipulos: recollige! vos le fragmentos restante ne alique sia perdite. 13 Alora, illes recolligeva e plenava duodece corbes de fragmentos del cinque panes de hordeo que restava a illes que habeva mangiate. 14 Tunc le homines, vidente le signo que Jesus faceva, diceva: Iste es vermente le propheta qui veni al mundo. 15 Alora Jesus, cognoscente que illes habeva le intention de venir e prender Le ut facer Le rege, retirava se sol al montania. 16 E quando le nocte deveniva, su discipulos descendeva al mar, 17 e entrante in un barca, iva al altere latere del mar, a Capharnaum. E le obscuritate jam eveniva e totevia Jesus non habeva venita ad illes, 18 de plus, sufflante grande vento, le mar era agitate. 19 Alora, illes, habente remate como vinti-cinque o trenta stadios, videva Jesus ambulante super le mar e deveniente vicin al barca, e illes timeva. 20 Mais Ille les diceva: Io esse, vos non time! plus. 21 Alora, illes voleva Le reciper in le barca, mais, immediatemente, le barca arrivava al terra a illo que illes iva.

²² In le die sequente, le turba, que era in le altere latere del mar, videva que solmente illic era un barca e que Jesus non habeva entrate in le barca con su discipulos, sed su discipulos sol iva: 23 altere barcas veniva ab Tiberiades circa del loco ubi ille manducava le pan, habente date gratias le Senior. 24 Quando, alora, la turba videva que Jesus non era ibi ni su discipulos, illes entrava in le barcas e iva a Capharnaum, cercante Jesus. ²⁵ E illes trovante Le, in le altere latere del mar, Le diceva: Rabbi, quando hic ha advenite tu? ²⁶ Jesus les respondeva e diceva: Amen, amen Io vos dice, vos cerca Me no quia videva signos sed quia vos manduca ex le panes e era satiate. 27 Labora! vos non pro le alimento que peri sed pro le alimento que permane usque le vita eterne, illo que le Filio del Homine vos dara; quia le Patre Deo signava Iste. 28 Alora illes Le diceva: que facera nos ut laborar le operas de Deo? 29 Jesus respondeva e les diceva: Iste es le opera de Deo que vos credera in Ille que Deo inviava. 30 Alora, illes Le diceva: Alora, que signo face tu ut nos Te vide e crede? Que

opera face tu? 31 Nostre patres manducava le manna in le deserto, como il es scripte: Deo les dava pan ex celo. 32 Tunc Jesus diceva les: Amen, amen, Io vos dice: Moses non vos ha date le pan del celo, sed mi Patre vos ha date le pan ver ex celo; ³³ quia le pan de Deo es illo que descende ex le celo e da vita al mundo. 34 Alora, illes Le diceva: Senior, da! semper nos iste pan. 35 Jesus les diceva: Io es le pan del vita; ille que veni ad me absolutemente non habera fame, e ille que crede in me absolutemente non habera sete jammais. 36 Sed Io vos diceva que etiam vos me ha vidite e non crede. 37 Tote illo que Me da le Patre a Me venira. e Io absolutemente non jectara foras ille qui veni ad Me, ³⁸ alora Io ha descendite ab le celo non pro facer mi voluntate sed le voluntate de Ille que Me inviava. 39 E iste es le voluntate de Ille qui Me inviava que tote illo que Ille me ha date Io non perdera sed Io le resuscitara in le ultime die. 40 Quia iste es le voluntate de mi Patre que tote ille qui vide le Filio e crede in Ille habera vita eterne e Io le resuscitara in le ultime die. 41 Alora, le judeos murmurava de Ille quia diceva: Io es le pan que descendeva ab le celo, 42 e illes diceva: Non iste es Jesus, le filio de Joseph cuje patre e matre nos cognosce? Como Ille ora dice: Ex le celo Io ha descendite? 43 Jesus les respondeva e diceva: Non murmura! vos mutuemente. 44 Nemo pote venir a Me, si le Patre, qui inviava Me, non le attrahera e Io le resuscitara in le ultime die. 45 Il es scripte in le prophetas: *E totes essera inseniate per Deo*: tote ille. que audiva ex le Patre e apprendeva, veni ad Me. 46 Non que alicuno ha vidite le Patre, excepte Ille qui es ex Deo, iste ha vidite le Patre. 47 Amen, amen, Îo vos dice: ille que crede tene vita eterne. 48 Io es le pan del vita. 49 Vostre patres manducava le manna in le deserto e moriva. 50 Iste es le pan que ex le celo bassa ut alcuno mangiara de illo e ille non morira. ⁵¹ Io es le pan vive que ex le celo bassava; si alcuno mangia iste pan, ille vivera pro semper; e le pan, que lo certemente dara, es mi carne pro le vita del mundo. 52 Alora, le judeos contendeva mutuemente dicente: Como pote iste dar le carne pro mangiar? 53 Jesus les diceva: Amen, amen, Io vos dice: Si vos non mangiara le carne del Filio del Hombre e bibera su sanguine, vos non ha vita in vos mesme. 54 Ille qui mangia mi carne e bibe mi sanguine, tene vita eterne e Io le resuscitara, in le ultime die. 55 Quia mi carne es ver repasto e mi sanguine es ver bibita. ⁵⁶ Ille que mangia mi carne e bibe mi sanguine permane in Me e Io in ille. 57 Como le Patre vivente inviava Me e Io vive mediante le Patre, angue ille que manduca Me vivera mediante Me. 58 Iste es le pan que ex le celo bassava, non como le patres mangiava e moriva; ille que mangia iste pan, ille vivera pro semper. 59 Ille diceva iste cosas in un synagoga inseniante in Capharnaum. 60 Alora, multes de su discipulos, audiente, diceva: Dur es iste parola, qui pote audir lo? 61 Mais Jesus, sapente in Se mesme que su discipulos murmurava circa isto, les diceva: Isto scandalisa vos? 62 Si, alora, vide vos le Filio del Homine montante a ubi Ille era primo? 63 Le Spirito es Ille que vivifica, le carne profita nihil; le parolas que Io vos ha parlate son spirito e son vita. 64 Mais alcunos ex vos son que non crede. Quia Jesus sapeva ab le principio qui son illes que non crede e qui es ille qui Le transferera. 65 E Ille diceva: Per isto Io vos ha dicite que nemo pote venir a Me si illo non lo es date per le Patre. 66 Ab isto multos ex su discipulos vadeva verso postea e jam con Ille non ambulava. 67 Alora, Jesus diceva al Duodece: anque vos vole ir? 68 Simon Petro Le respondeva: Senior ad qui ambulara nos? Tu tene parolas de vita eterne; 69 e nos ha credite e cognoscite que Tu es le sancto de Deo. 70 Jesus les respondeva: Non eligeva Io vos, le Duodece? E uno ex vos diabolo es? 71 E Jesus se refereva ad Judas de Simon Iscariote: alora iste habeva le intention de transferer Le. un ex le Duodece.

CAPITULO 7

¹ E post isto Jesus deambulava in Galilea; quia Ille non voleva deambular in Judea nam le judeos Le cercava pro occider Le. ² Le festa del judeos, le del Tabernaculos, era proxime. 3 Alora, su fratres diceva Le: passa! Tu ex hic e vade! ad Judea ut tu discipulos videra tu obras que tu face; 4 nam nemo aliquid in secreto face e ille mesme cerca in publicitate esser. Si tu face iste cosas, manifesta Te mesme al mundo. 5 Quia ni su fratres credeva in Ille. 6 Alora Jesus les diceva: Mi opportunitate totevia non ha arrivate mais vostre opportunitate semper es disponite. 7 Le mundo non pote odiar vos, mais illo pote odiar Me quia Io testifica super illo que su obras son mal. 8 Ascende! vos ad festa; Io non ascende ad iste festa nam mi opportunitate ancora non ha essite complite. ⁹ E Ille, dicente isto les, remaneva in Galilea. ¹⁰ Mais quando su fratres ascendeva al festa, tunc anque Ille ascendeva, non manifestemente sed como in secreto. 11 In consequentia, le judeos Le cercava in le festa e diceva: Ubi es Ille? 12 E multe grunnimento era circa Ille in le turbas; per un lato unes diceva: Ille bon es, per altere lato, alteres diceva: non, sed Ille decipe le gente. 13 Nemo, malgrado, parlava apertemente circa Ille per le

espavento del judeos. 14 Mais le festa essente in su medietate, Jesus ascendeva al templo e inseniava. 15 Alora, le judeos se stupefaceva, dicente: Como iste litteras sape, non habente apprendite? ¹⁶ Alora, Jesus les respondeva e diceva: Mi doctrina no es mie, sed de Ille que me inviava. 17 Si alcuno vole su voluntate facer, ille cognoscera circa le doctrina, si de Deo es o Io parla de me mesme. 18 Ille, que de se mesme parla, cerca le gloria proprie; mais ille, que cerca la gloria de Ille que Le inviava, iste es verace e injustitia in Ille non es. 19 Non dava Moses le lege a vos? E necuno de vos practica le lege. Quare procura vos occider Me? 20 Le turba respondeva: Tu tene demonio; qui procura occider Te? 21 Jesus les respondeva e diceva: Io faceva un obra e vos totes surprende vos. 22 Per isto Moses ha date a vos le circumcision, non que de Moses es sed del patres, e in sabbato vos circumcide un homine ne le lege de Moses sia dissolvite, vos contra Me irrita vos quia Io faceva un homine integre san, in sabbato? ²⁴ Non judica! vos secundo le aspecto sed judica! le juste iudicio. ²⁵ Tunc alcunos de illes de Jerusalem diceva: Non es iste quem illes cerca pro occider Le? ²⁶ E ecce Ille parla apertemente e illes Le dice nihil. Esque vermente le governatores cognosceva que iste es le christo? ²⁷ Mais nos sape de ubi es iste; sed quando le Christo venira, necuno cognosce de ubi Ille es. 28 Alora Jesus critava in le templo inseniante e dicente: Vos cognosce Me e sape de ubi Io esse: e Io non ha venite ab Me mesme, sed Ille que inviava Me es ver, quem vos non cognosce. 29 Io Le cognosce, nam Io esse ab Ille e Ille Me inviava. 30 Alora illes procurava arrestar Le e necuno poneva super Ille le mano, nam su hora non habeva arrivate. 31 Mais multes ex gente credeva in Ille e diceva: Quando le christo venira plus signos facera que illes que faceva iste? 32 Le phariseos audiva le gente commentante iste cosas concernente Ille e le summe sacerdotes e le phariseos inviava sheriffes ut illes Le arrestarea. 33 Alora Jesus diceva: Io esse con vos ancora un parve tempore e Io vade ad Ille que Me inviava. Vos me cercara e non trovara e vos non pote venir ad ubi Io esse. ³⁵ Alora le judeos diceva inter illes mesme: Ubi iste dispone ir se jam que nos non Le incontrara? Ille dispone ir se ad le dispersion del grecos? ³⁶ Que es le parola iste que Ille ha dicite: Vos cercara Me e non trovara e vos non pote venir ad ubi Io esse?

³⁷ E in le ultime die, in le die del festa, Jesus poneva se in pede e critava dicente: Si alcuno habe sete, veni! ad Me e bibe! ³⁸ Ille que crede in Me, como le Scriptura diceva, ex su ventre

rivos de aqua vive fluera. 39 Mais Ille diceva isto con respecto al Spirito, quem illes, qui credera in Ille, se disponeva a reciper; nam totevia no era Spirito nam Jesus totevia non era glorificate. ⁴⁰ Alora alcunos ex le gente, audiente iste parolas, diceva: Iste es vermente le propheta. 41 Alteres diceva: Iste es le christo; sed alteres diceva: Alora ex Galilea le christo veni? 42 Le Scriptura non diceva que ex semine de David e ab Bethlehem, le village ubi era David, le Christo veni? 43 Alora division faceva se in le gente per Ille; 44 e alicunos de illes voleva arrestar Le, ma necuno poneva super Ille le manos. 45 Alora le sheriffes veniva ad summe sacerdotes a ad phariseos e les istes diceva: Quare no Le apportava vos? 46 Le sheriffes respondeva: Nunquam un homine parlava assi como iste homine parla. 47 Alora le phariseos respondeva: Esque anque vos habeva essite deludite? Esque alcuno ex le governatores credeva in ille o ex le phariseos? 49 Le gente iste que non cognosce le lege son maledicte. 50 Dice les Nicodemo, ille que veniva ad Ille primo, essente un ex illes: ⁵¹ Esque nostre lege judica le homine sin que primo audi ex parte de ille e cognosce que face ille? ⁵² Illes respondeva e diceva le: Esque angue esse tu ab Galilea? Tu inquire! e videra que un propheta no surge ex Galilea. 53 E cata uno iva ad lor casa.

CAPITULO 8

¹ Ma Jesus iva ad le Monte del Olivos. ² In le aurora, de novo, arrivava al templo, [e tote le populo veniva a Ille e sedente les inseniava]. 3 E le scribas e phariseos conduce un femina surprendite in adulterio e. situante la in medio. 4 illes Le dice: Magistro, iste femina ha essite surprendite in le acto mesme adulterante. ⁵ E in le lege, Moses nos mandava lapidar le tales; tu, alora, que dice? 6 [Ma illes iste diceva tentante Le, ut illes poterea accusar le.] Ma Jesus inclinate a basso, con le digito scribeva super le solo. 7 E como illes insisteva demandante Le, Jesus se levava e les diceva: ille que es de vos sin peccato, jecta! ille prime la un petra. ⁸ E de novo Jesus inclinante se scribeva in le solo. 9 E illes audientes exiva uno a uno comenciante ab le plus ancianes e Jesus lassate sol, e le femina qui era in medio. ¹⁰ E Jesus levante se la diceva: Femina, ubi son illes? Necuno condemnava te? 11 E illa diceva: necuno, Senior. Alora, Jesus diceva: Ni Io te condemna. Distantia! te, ab ora non plus pecca!

¹² Assi, altere vice, Jesus parlava les, dicente: Io esse le luce del mundo; ille que seque Me nullemente ambulara in le obscuritate sed habera le luce del vita. 13 Alora, le phariseos diceva Le: Tu testifica circa te mesme, tu testimonio non es veridic. 14 Jesus les respondeva e diceva: Ben que Io testifica circa me mesme, mi testimonio es veridic quia Io sape de ubi veni e ad ubi vade; ma vos non sape de ubi Io veni o ad ubi vade. 15 Vos judica secundo le carne, Io non judica necuno. 16 E si Io judica, mi judicio es veridic nam Io non esse sol, ma Io e Ille que me inviava. 17 E in vostre lege ha essite scribite que le testimonio de duo homines es ver. 18 Io esse Ille qui testifica super Me mesme e le Patre qui Me inviava. 19 Alora illes diceva Le: Ubi es tu Patre? Jesus respondeva: Ni vos cognosce Me ni mi Patre; si vos cognoscerea Me, cognoscerea etiam mi Patre. 20 Jesus parlava iste parolas in le loco del oblationes, docente in le templo; e necuno Le prendeva, quia totevia su hora no habeva arrivate.

²¹ Alora Jesus de novo les diceva: Io Me apparta e vos Me cercara, e vos in vostre peccato morira; ad ubi Io vade vos non pote venir. ²² Alora le judeos diceva: Ille se mesme macellara, quia Ille dice: ad ubi Io vade vos non pote venir? ²³ E Jesus les diceva: Vos esse ex cosas a basso, Io esse ex cosas in supra; vos esse ex iste mundo, Io no esse ex iste mundo; 24 Per tanto Io vos diceva que morira in vostre peccatos, quia si vos no credera que Io esse, vos morira in vostre peccatos. ²⁵ Alora illes Les diceva: Tu qui es? Jesus les diceva: Fundamentalmente quare parla Io a vos? ²⁶ Io tene multe cosas super vos que parlar e judicar sed Ille que Me inviava es verace, e lo parla al mundo iste cosas que lo audiva ex Ille. 27 Illes no cognosceva que Jesus les parlava circa le Patre. 28 Alora Jesus les diceva: Quando vos elevara le Filio del Homine, tunc vos cognoscera que Io esse e face de Me mesme nihil, ma como le Patre Me inseniava, lo parla iste cosas. ²⁹ E Ille que Me inviava con Me es; Ille no Me lassava sol, quia Io semper face illo que agrada Le.

³⁰ Parlante Ille iste cosas, multos credeva in Ille. ³¹ Alora Jesus diceva a ille judeos que habeva credite Le: Si vos permane in mi parola, vermente vos esse discipulos mie, ³² e vos cognoscera le veritate e le veritate liberara vos. ³³ Illes Le respondeva: Nos esse semine de Abraham e nos ha servite necuno jammais; como dice Tu: vos devenira liberes? ³⁴ Jesus les respondeva: Amen, amen io dice a vos que tote ille que face le peccato es sclavo del peccato. ³⁵ Mais le sclavo non permane in le casa pro semper; le filio

permane pro semper. 36 Alora si le Filio vos liberara, realmente vos essera liberos. ³⁷ Io sape que vos esse semine de Abraham, sed vos cerca occider Me quia mi parola no trova sito in vos. 38 Io parla illo que Io ha vidite coram le Patre: e vos face, anque, illo que audiva coram vostre patre. ³⁹ Illes Le respondeva e diceva: nostre Patre es Abraham. Jesus les dice: Si vos esserea filios de Abraham, vos facerea le operas de Abraham; 40 mais ora vos cerca occider Me, homine que le veritate ha parlate a vos, illo que Io audiva de parte de Deo; Abraham non faceva isto. 41 Vos face le obras de vostre patre. Ille Le diceva: nos no esseva ingenerate ex fornication, nos habe un Patre, Deo. 42 Jesus les diceva: Si Deo esserea vostre Patre, vos amarea Me, quia Io exiva e ha venite ab Deo quia Io no ha venite ab Me mesme mais Ille Me inviava. 43 Quare vos no cognosce mi conversation? Quia vos no pote audir mi parola. 44 Vos esse ex le patre del diabolo e le desiderios del patre vostre vos vole facer. Ille era homicida ab le principio, e in le veritate ille no se susteneva jam que in ille no es veritate. Quando ille parla le mendacio, parla ex illo que es su proprie, quia ille es mendace e le patre del mendacio. 45 Mais Io quia dice le veritate, vos no me crede. 46 Qui ex vos reprocha Me a causa de peccato? Si lo dice veritate quare vos no Me crede? ⁴⁷ Ille que es ab Deo audi le parolas de Deo; per isto vos non audi quia vos non esse ex Deo. 48 Le judeos Le respondeva e diceva: no ben nos dice que tu esse samaritan e tene demonio? 49 Jesus respondeva: Io demonio no tene mais Io honora mi Patre e vos Me dishonora. 50 Mais Io no cerca mi gloria; Ille qui lo cerca e judica existe. 51 Amen, amen, Io dice vos: si alicun guarda mi parola, non videra nullemente morte pro semper. 52 Le judeos Le diceva: Ora nos ha cognoscite que Tu tene demonio. Abraham moriva e le prophetas e Tu dice: Si alicun guarda mi parola, gustara nullemente le morte pro semper. 53 Tu esse major que nostre patre Abraham qui moriva? Etiam le prophetas moriva; Tu, qui pretende esser? 54 Jesus respondeva: si Io me mesme glorificarea, mi gloria nihil es; es mi Patre ille que Me glorifica e vos dice qui es vostre Deo, 55 e vos no Le ha cognoscite. E si Io dicerea que Io no Le cognosce, Io essera mentitor simile a vos; ma Io Le cognosce e guarda su parola. ⁵⁶ Abraham, vostre patre, gaudeva pro vider mi die e lo videva e jubilava. 57 Tunc le judeos Le diceva: Cinquanta annos ancora Tu no habe e ha vidite Abraham? 58 Jesus les diceva: Amen, amen, Io dice a vos, ante que Abraham devenirea, Io esse. 59 Alora illes prendeva petras ut iectar los ad Ille: ma Jesus se abscondeva e exiva ex le templo.

CAPITULO 9

¹ E Ille passante videva un homine cec ex nascentia. ² E su discipulos Le interrogava dicente: Rabbi, qui peccava, iste o su patres, ut ille nascerea cec? ³ Respondeva Jesus: Ni iste peccava ni su patres ma ut le obras de Deo sia manifestate in ille. 4 Il es necessari que nos obra le obras de Ille que Me inviava, durante que die es; veni le nocte quando necuno pote laborar. ⁵ Ouando Io esse in le mundo, Io esse luce del mundo. 6 Ille, habente dicite isto, sputava in terra e faceva fango ex saliva e poneva le fango in ille super le oculos ⁷ e le diceva: Vade! pro lavar te ad piscina de Siloe (que on traduce Inviate). Alora, ille partiva e se lavava e veniva vidente. 8 Tunc le vicinos e illes que videva anteriormente que ille era cec diceva: Iste no es ille que sedeva e mendicava? Alteres diceva: Iste es; alteres: No, mais iste es similate a ille. Ille diceva: Io esse. 10 Alora illes le diceva: Como [alora] tu oculos era aperte? 11 Ille respondeva: Le homine qui es appellate Jesus faceva fango e ungueva mi oculos e diceva me: Vade! ad Siloe e lava! te; assi alora, io partiva e, habente me lavate, videva. 12 E illes le diceva: Ubi es Ille? Ille dice: io non sape. Illes conduceva ad phariseos ille in un tempore anterior cec. 14 E sabbato era le die in que Jesus faceva fango e aperiva su oculos. 15 De novo, alora, le phariseos le interrogava etiam como ille videva. E ille les diceva: Ille poneva fango super mi oculos e io lavava me e vide. 16 Alora alcunos ex phariseos diceva: Iste homine no es ex parte de Deo quia no guarda le sabbato. Ma alteres diceva: Como un homine peccator pote facer tal signos? E division era inter illes. ¹⁷ Alora illes dice altere vice al ceco: Oue dice tu circa ille quia te aperiva le oculos? E ille diceva: Un propheta es. 18 Tunc le judeos no credeva, apud ille, que ille era cec e videva usque illes vocava le patres de ille que habeva recuperate le vision. 19 E le phariseos demandava le patres dicente: Iste es vostre filio quem vos dice que ille nasceva cec? Como, assi alora, ille nunc vide? 20 Alora su patres respondeva e diceva: Nos sape que iste es nostre filio e que ille nasceva cec. 21 Ma como ora ille vide nos non sape, o qui aperiva su oculos nos no sape; demanda! le, ille tene etate, ille circa se mesme parlara. ²² Su patres diceva iste cosas quia timeva le judeos; quia jam le judeos habeva accordate que si alcuno confessarea que Jesus era Messia ille esserea expellite ab le synagoga. ²³ Per isto, su patres diceva: Ille habe etate, demanda! le. ²⁴ Le phariseos vocava, per secunde vice, le homine que era cec e le diceva: Da! gloria a Deo; nos sape que iste homine es peccator. ²⁵ Alora ille respondeva: Si ille es peccator, io non sape; un cosa io sape que essente cec, ora io vide. 26 Illes, alora, le diceva: Ille que te faceva? Como ille aperiva te le oculos? 27 Ille les respondeva: Io diceva a vos ja e vos no audiva; quare de nove vole vos audir lo? Anque vole vos devenir su discipulos? ²⁸ E illes le insultava e diceva: Sia tu su discipulo, ma nos somos discipulos de Moses. 29 Nos sape que Deo parlava a Moses, ma nos non sape de ubi es iste. 30 Le homine respondeva e les diceva: Nam in isto, illo que esse surprendente esse que vos no sape de ubi ille es e aperiva mi oculos. 31 Nos sape que Deo no audi peccatores ma si alcuno es timorose de Deo e su voluntate face, Deo audi iste. 32 Jammais, il no ha essite audite que alcuno aperirea le oculos de un nascite cec; ³³ si iste no era ex parte de Deo, ille no poterea facer nihil. ³⁴ Le phariseos le respondeva e diceva: tu integre nasceva in peccato e tu nos insenia? E illes jectava ille foras. 35 Jesus audiva que illes le jectava foras e, trovante, le diceva: Crede tu in le Filio del Homine? ³⁶ Ille respondeva e diceva: E qui es ut io crede in ille? ³⁷ Jesus le diceva: Tu no sol Le ha vidite ma anque ille que parla con te ille es. ³⁸ E ille diceva: Io crede, Senior, e ille Le adorava. ³⁹ E Jesus diceva: Ad judicio Io veniva ad mundo iste ut illes que no vide videra, e illes que vide devenira cec. 40 Illes, que con ille era ex le phariseos, audiva iste cosas e Le diceva: etiam nos esse cec? 41 Jesus les diceva: Si vos esserea cecos, vos no haberea peccato, ma vos ora dice: Nos vide; vostre peccato permane.

CAPITULO 10

¹ Amen, amen Io dice a vos, ille qui no entra per le porta in le ovil del oves ma ille ascende per altere parte es robator e bandito; ² ma ille que entra per le porta es pastor del oves. ³ Le portero aperi a iste, e le oves audi le voce de iste e voca le oves per lor nomine e extrahe los. ⁴ Quando ille jecta foras illos tote proprie, ille vade avante illos, e le oves le seque quia illos cognosce su voce. ⁵ ma illos de nulle sequera un extranee ma fugira ab ille quia no cognosce le voce del extraneos. ⁶ Jesus les diceva iste parabola, ma illes no cognosceva que cosas era illos que Ille parlava a illes. ⁷ Assi alora Jesus diceva de novo: Amen, amen, Io dice a vos que Io esse le porta del oves. ⁸ Totes ille que veniva avante me son robatores e banditos, mas le oves no les audiva. ⁹ Io esse le porta, si alicuno entra trans Me, essera salve, e entrara e exira e incontrara pastura. ¹⁰ Le robator no veni a no

esser que pro robar e occider e destruer; Io veniva ut illes habera vita e habera vita abundante. 11 Io esse le pastor melior. Le pastor melior pone su vita pro le oves. 12 Le salariato e qui no es pastor cuie oves no son proprie vide le lupo veniente e fugi, e le lupo los prende e dispersa; 13 quia salariato es e con respecto al oves no le importa. ¹⁴ Io esse le pastor melior e Io cognosce le mies e le mies me cognosce, 15 como le Patre me cognosce e Io cognosce le Patre e mi vita Io pone pro le oves. ¹⁶ E Io tene altere oves que no son de iste ovil; anque il es necessari que Io trahe illos e audira mi voce e devenira un grege e un pastor. 17 Per isto le Patre Me ama quia Io pone mi vita ut de novo lo prende. ¹⁸ Necuno subtrahe mi vita sed Io pone illo que es de Me mesme. Io tene autoritate pro poner lo e Io tene autoritate de novo pro prender lo; iste commandamento Io recipeva ex mi Patre. 19 De novo division deveniva inter le judeos a causa de iste parolas. ²⁰ E multos de illes diceva: Ille tene demonio e es foras de se; quid Le audi vos? 21 Alteres diceva: Iste parolas no son de indiabolate: Un demonio pote aperir le oculos de cecos?

²² Tunc le Dedication deveniva in Jerusalem; hiberno era; ²³ e Jesus promenava se in le templo, in le portico de Salomon. ²⁴ Assi alora le judeos Le circumfereva e diceva: usque quando Tu prende nostre anima? Si Tu esse le christo, dice! a nos con libertate. 25 Jesus les respondeva: Io diceva e vos non crede; le obras que Io face in le nomine de mi Patre, istos testifica con respecto a Me. ²⁶ Ma vos no crede quia vos no esse ex oves mie. ²⁷ Le oves mie audi le voce mie e Io los cognosce e illos me seque, ²⁸ e Io les da vita eterne, e de nulle modo illes peri pro semper, e necuno les spoliara ex mi mano. 29 Mi Patre, qui es major que totes, ha date Me les e nemo pote spoliar les ex le mano del Patre. 30 Io e le Patre esse le uno. 31 Le judeos de novo sasiva petras pro lapidar Le. 32 Jesus les respondeva: Io monstrava vos multe obras bon del Patre, per que obra de illos vos me lapida? 33 Le judeos Le respondeva: nos no Te lapida a causa de un obra bon mais a causa del blasphemia e quia Tu, essente homine, Te mesme face Deo. 34 Jesus les respondeva: No es scripte in vostre lege: Io diceva: vos esse deos? 35 Si le Patre appellava deos illes ad qui le parola de Deo deveniva -le Scriptura no pote esser supprimite-, ³⁶ vos dice: tu blasphema a ille quem le Patre sanctificava e inviava al mundo, quia lo dice: "Io esse Filio de Deo?" ³⁷ Si Io no face le obras de mi Patre, vos non me crede! 38 ma si Io los face, ben que vos no me crede. crede! le obras ut vos cognoscerea e vos sequerea cognoscente que le Patre es in Me e Io in le Patre. ³⁹ Alora illes cercava de novo prender Le e Jesus exiva ex lor mano.

⁴⁰ E Jesus iva de novo al altere latere del Jordan, al loco ubi Johannes era baptisante in le principio, e permaneva illic. ⁴¹ E multes veniva ad Ille e diceva: Johannes, in veritate, faceva necun signo, ma tote quanto Johannes diceva circa Iste es ver. ⁴² E multos credeva in Ille illic.

CAPITULO 11

¹ Un tal Lazaro era infirme e era de Bethania, le village de Maria e de Martha su soror. ² E era Maria illa que ungueva le Senior con myrrha e essugava le pedes de Ille con su capillos, cuje fratre Lazaro era infirmo. 3 Alora, le sorores inviava ad Ille pro dicer Le: Senior, ecce, ille que tu ama es infirme. 4 E Jesus, audiente diceva: Iste infirmitate no es ad morte ma ad gloria de Deo ut le Filio de Deo sia glorificate mediante illo. ⁵ E Jesus amava Martha e su soror e Lazaro. 6 Alora quando Jesus audiva que Lazaro era infirme, tunc precisemente, permaneva in le loco, ubi Ille era, duo dies; ⁷ Tunc, post iste, Jesus dice al discipulos: vade! nos a Judea de novo. 8 Le discipulos Le dice: Rabbi, nunc le judeos cercava lapidar Te, e de novo vade tu illic? 9 Jesus respondeva: No duodece horas del die son? Si alcuno deambula in le die, ille no impinge quia iste vide le luce del mundo; 10 Ma si alcuno ambula in le nocte, impinge quia le luce non es in ille. ¹¹ Jesus diceva iste cosas e post isto les dice: Lazaro, nostre amico addormiva se ma Io vade pro eveliar le. 12 Les discipulos Le diceva: Senior, si ille se addormiva, essera sanate. 13 Ma Jesus habeva parlate circa su morte ma illes pensava que Jesus dice con respecto al reposo de somno. 14 Tunc alora Jesus les diceva apertemente: Lazaro moriva; 15 e Io gaude de que Io no era illic a causa de vos ut vos credera, ma vade! nos ad ille, 16 Alora Thomas appellate gemine diceva al condiscipulos: Etiam vade! nos pro morir con Ille. 17 Alora veniente Jesus trovava ille qui jam, per quatro dies, era in le tumba. 18 E Bethania era cerca de Jerusalem como tres kilometros. 19 E multos ex judeos habeva venite ad Martha e ad Maria pro consolar las a causa de lor fratre. 20 Alora Martha, quando audiva que Jesus veni, sortiva al incontro de Ille; ma Maria in le casa permaneva sedite. 21 Alora Martha diceva a Jesus: Senior, si Tu esserea hic, mi fratre no

haberea morite. ²² E nunc io sape que tote illo que Tu demandara a Deo, Te dara Deo. 23 Jesus dice a illa: tu fratre resuscitara. 24 Martha Le dice: Io sape que ille resuscitara in le resurrection in le ultime die. 25 Jesus dice a illa: Io esse le resurrection e le vita: ille qui crede in Me, incluse si mori, vivera, 26 e tote ille que vive e crede in Me, nulle modo moriva pro semper; crede tu isto? ²⁷ Illa Le dice: Si, Senior, io ha credite que Tu esse le Christo, le Filio de Deo, Ille qui al mundo veni. ²⁸ E Martha, iste dicente, vadeva e vocava Maria, su soror in secreto, dicente: le magistro es hic e te voca. ²⁹ E illa, quando audiva, se levava subito e veniva ad Ille. ³⁰ Jesus totevia no habeva venite al village ma Ille era usque in le loco ubi Martha sortiva al incontro de Ille. 31 Tunc le judeos qui era con illa in le casa, consolante la, vidente Maria qui tan subito levava se e exiva, la segueva, pensante que illa iva ad tumba pro plorar illic. 32 Tunc Maria, quando veniva ubi era Jesus, vidente Le, cadeva ad su pedes dicente Le: Senior, si Tu esserea hic, mi fratre no haberea morite. 33 Alora Jesus quando la videva plorante e le judeos que veniva con illa plorantes, se commoveva in le spirito e se mesme turbava. 34 E Jesus diceva: Ubi vos habeva ponite le? Illes Le dice: Senior, veni! e vide! 35 Jesus plorava. 36 Alora le judeos diceva: Ecce! como Ille le amava. 37 Ma alcunos de illes diceva: No poteva Iste, Ille que aperiva le oculos del ceco, facer que iste no moriva? 38 Alora Jesus, de novo commovite in se mesme, veniva al tumba; e era un caverna, e un petra era ponite super illo. 39 Jesus dice: remove! vos le petra. Maria, le soror de ille que habeva morite. Le dice: Senior, ille ja pute quia es de quatro dies. 40 Jesus dice a illa: Io no te diceva que si tu crede, videra le gloria de Deo? 41 Alora illes removeva le petra. E Jesus elevava le oculos in alto e diceva: Patre, Io Te da gratias quia Tu audiva Me. 42 E Io sapeva que tu semper audi Me; ma a causa del turba que circa es Io diceva lo ut illes credera que Tu Me inviava. ⁴³ E Jesus, dicente isto, clamava con voce grande: Lazaro, veni! foras. 44 Ille que habeva morite exiva, attachate del pedes e del manos con bandas, e su rostro habeva essite involvite con un sudario. Jesus les dice: Disliga! le e lassa! le ir. 45 Alora multos del judeos, illes que veniva ad Maria e videva illo que Jesus faceva, credeva in Ille; 46 ma alcunos de illes vadeva ad phariseos e les diceva illo que faceva Jesus. 47 Alora le summe sacerdotes e le phariseos reuniva le Synedrio e diceva: Que face nos quia iste homine face multe signos? 48 Si nos le lassa assi, totos credera in ille e le romanos venira e removera ex nos tanto le templo como le nation. 49 Ma un tal de illes. Caiphas, essente summe sacerdote de ille anno, les diceva: Vos no sape nihil, ⁵⁰ ni vos tene in conto que conveni nos que un homine pati pro le populo e no que tote le nation peri. ⁵¹ Ma isto de se mesme no ille diceva, ma ille, essente summe sacerdote in ille anno, prophetisava que Jesus iva a morir pro le nation, ⁵² e no solmente pro le nation ma etiam pro congregar le filios de Deo dispersate verso le unitate. ⁵³ Alora desde celle die illes resolveva occider Le. ⁵⁴ Per tanto Jesus ja no ambulava apertemente inter le judeos ma vadeva ab illic ad le region proxime al deserto, ad un citate nominate Ephrain, e illic Jesus permaneva con le discipulos.

⁵⁵ E le pascha del judeos era proxime e multos ex region montava ad Jerusalem antea le pascha pro purificar se mesme. ⁵⁶ Alora illes cercava Jesus e mutuemente diceva essente in le templo: Que pare vos? Que nulle modo veni Ille ad festa? ⁵⁷ E le summe sacerdotes e le phariseos habeva date ordines ut si alcuno cognosceva ubi Jesus es, informara pro prender Le.

CAPITULO 12

¹ Alora Jesus antea sex dies del pascha veniva a Bethania, ubi era Lazaro quem Jesus levava ex mortos. ² Per tanto, illes faceva un cena illic, e Maria serviva e Lazaro era un del reclinate con Ille. ³ Tunc Maria, prendente un libra de myrrha de nardo pur de multe costo ungueva le pedes de Jesus e essugava con su capillos le pedes de Ille: e le casa era plena del odor del myrrha. ⁴ E dice Judas Iscariote uno de su discipulos, ille que iva a transferer Le: quare iste myrrha no era vendite per tres centos denarios e date al povres. 6 Ma ille diceva isto, no quia circa povres isto le importava ma quia ille era robator e, tenente le bursa, illo que on jectava ille lo porta. 7 Alora Jesus diceva: Tu lassa! la ut illa lo reteneva pro le die de mi interramento; 8 quia vos semper tene le povres con vos, ma vos no semper tene me. 9 Alora le multe turba del judeos cognosceva que Jesus era illic e veniva no per Jesus sol ma pro vider etiam Lazaro quem resuscitava ex le mortos. 10 Ma le summe sacerdotes resolveva etiam occider Lazaro, 11 quia multos a causa de ille separava se ab judeos e credeva in Jesus.

¹¹ In le die sequente, multe turba que veniva al festa, audiente que Jesus veni ad Jerusalem, ¹³ prendeva le ramos del palma e exiva al incontro de Ille, e critava: Hosanna, *benedicte ille que veni*

in le nomine del Senior, e le Rege de Israel. 14 E Jesus trovante un asinetto, sedeva super illo, como illo era scripte: 15 Non time! filia de Sion, ecce, tu Rege veni, sedite super un asinetto de asina. 16 Su discipulos no comprendeva iste cosas in le principio, ma quando Jesus era glorificate, tunc, recordava que iste cosas era scripte circa Ille e que illes faceva iste cosas pro Ille. 17 Alora le turba, que era con Ille quando vocava Lazaro ex le tumba e le resuscitava ex le mortos, testificava. 18 Per isto etiam le gente Le exiva al incontro quia illes audiva que Ille habeva facite iste signo. 19 Alora assi le phariseos diceva a se mesme: Vos vide que nos no attinge nihil; ecce, le mundo iva post Ille. 20 E era alcun grecos ex illes que montava pro adorar in le festa; ²¹ alora istos approchava se ad Philippo de Bethsaida de Galilea e le rogava dicente: Senior, nos vole vider Jesus. 22 Philippo veni e dice a Andreas: Andreas e Philippo dice a Jesus. ²³ E Jesus les respondeva dicente: La hora ha arrivate ut le Filio del Homine sia glorificate. ²⁴ Amen, amen, Io dice a vos: Si le grano de tritico no mori, cadente in terra, illo sol permane; ma si illo mori, multe fructo porta. 25 Ille que ama su vita, perde lo, e ille que odia su vita in iste mundo, conservara lo pro le vita eterne. ²⁶ Si alcuno me servi, que ille seque me, e ubi Io esse, illic etiam essera mi servitor; si alicuno me servi, le Patre le honorara. 27 Ora mi anima se turbava, e que Io tene dicer? Patre, salva! Me ex iste hora. Ma si per isto Io veniva ad hora iste. 28 Patre, glorifica! tu nomine. Tunc un voce del celo veniva: Io ja le glorificava e de novo le glorificara. 29 Alora le gente que era e audiva diceva que un tonitro habeva sonate. Alteros diceva: un angelo Le ha parlate. 30 Jesus respondeva e diceva: Iste voce deveniva no per causa mie, ma per causa vostre. 31 Ora le judicio de iste mundo es, ora le governator de iste mundo essera jectate foras. ³² E si Io esse elevate ex le terra. Io attrahera totos ad me mesme. 33 Ille diceva isto significante con qual morte Ille iva a morir. 34 Alora le gente Le respondeva: No ha audite ex le lege que le Christo permane pro semper, como dice Tu que esser elevate le Filio del Homine es necessari? Qui es iste Filio del Homine? 35 Alora Jesus les diceva: etiam, un parve tempore, le luce inter vos es. Ambula! vos dum vos tene le luce ne le obscuritate vos surprende e ille que ambula in le obscuritate no sape a ubi vade. ³⁶ Dum vos tene le luce, crede! in le luce ut vos devenira filios de Deo. Jesus parlava iste cosas e, vadente se, era occultate ab illes. ³⁷ Jesus tan grande signos sue habente facite coram illes, ma illes non credeva in Ille, ³⁸ ut le parola del propheta Isaia complirea

illo que diceva: Senior, qui credeva nostre annuncio? e le brachio del Senior a qui era revelate? ³⁹ Per isto illes no poteva creder nam de novo diceva Isaia: 40 Le Senior ha cecate lor oculos e indurava lor corde ne illes vide con le oculos e ni comprende con le corde e ni illes volverea se e ni io les sanarea. 41 Îste cosas diceva Isaia quia ille videva le gloria de Ille e parlava circa Ille. 42 Ma nonobstante multos ex chefes credeva in Illes, ma a causa del phariseos illes no lo confessava ne illes esserea expulsate ex synagoga, 43 quia illes amava plus le gloria del homines que le gloria de Deo. 44 Ma Jesus clamava e diceva: Ille que crede in Me no crede in Me ma in ille qui Me inviava, 45 e ille qui Me vide, vide ille qui Me inviava. 46 Io como luce ha venite al mundo ut tote que crede in Me no permane in le obscuritate. 47 E si alcuno audi mi parolas e non los compli, Io no le judica ut Io no veni al mundo pro judicar lo ma pro salvar le mundo. 48 Ille que repulsa Me e no recipe mi parolas, tene ille qui le judica. Le parola que Io parlava, illo le judicara in le ultime die. 49 Quia Io no parlava ex me mesme, ma le Patre que Me inviava, Ille Me ha date commandamento: illo que Io debera dicer e illo que, parlar. ⁵⁰ E lo sape que su commandamento es vita eterna. Alora illo que Io parla, como le Patre me lo ha dicite, Io assi parla.

CAPITULO 13

¹ E antea le festa del pascha, sapente Jesus que veniva su hora ut Ille passara ab iste mundo ad Patre, habente amate le suos que era in le mundo, Ille les amava usque le plenitude. ² E le cena deveniente, le diabolo ja habente ponite in le corde ut Judas de Simon Iscariote transfererea Le, ³ Ille sapente que le Patre Le dava tote le cosas in su manos e que ex Deo exiva a ad Deo vade, 4 Ille leva se ex le cena e apparta le mantello e, prendente un toalia, cingeva se mesme; 5 postea jecta aqua in le bassino e comenciava lavar le pedes del discipulos e siccar los con le toalia con le qual Ille era cingite. 6 Alora Îlle veni ad Simon Petro; dice le: Senior, tu lavar mi pedes? ⁷ Respondeva Jesus e diceva le: Illo que lo facito tu no lo sape ora, ma tu cognoscera post iste cosas. ⁸ Petro dice Le: Tu de nulle modo me lavara mi pedes pro semper. Jesus respondeva le: Si Io no lava te, tu no tene parte con Me. 9 Simon Petro dice Le: Senior, no solmente mi pedes sed etiam le manos e le capite. 10 Dice le Jesus: Ille que ha baniate se, no tene necessitate de lavar se [excepte le pedes], ma ille es munde tote; e vos esse mundo ma no totos. 11 Quia Jesus cognosceva

quem ille qui transfereva Le; per isto diceva: No totos munde esse. 12 Alora quando Jesus lavava lor pedes e prendeva su mantello e de novo reclinava se, diceva les: Cognosce vos que Io ha facite a vos? 13 Vos appella Me: Le Magistro e le Senior e dice ben quia Io esse. 14 Alora si Io, le Senior e le Magistro, lavava vostre pedes, vos etiam debe lavar le pedes le unes al alteres. ¹⁵ Quia Io dava exemplo a vos ut como io faceva, vos etiam facera. ¹⁶ Amen, amen, Io dice vos, un servo no es major que su senior, e un inviato, no major que ille que le inviava. 17 Si vos sape iste cosas, vos esse felice si face los. 18 Io no dice con respecto a tote vos. Io sape quem Io eligeva; ma ut Scriptura se compli: ille que mangia mi pan, levava su talon contra me. 19 Io dice vos desde ora ante que il devenira ut vos credera que Io esse, quando il devenira. ²⁰ Amen, amen, Io dice vos, ille que recipe quicunque Io inviara, recipe Me, e ille que recipe Me, recipe ille que inviava Me. 21 Jesus habente dicite iste cosas, turbava se in le spirito e testificava e diceva: Amen, amen, Io dice vos que uno de vos transferera Me. ²² Le discipulos reguardava mutualmente, essente perplexe circa ille de qui Jesus parla. ²³ Un de su discipulos era reclinate in le sino de Jesus, quem amava Jesus. 24 Alora Simon Petro face signales a iste e dice le: Dice! qui es ille circa le qual Ille parla. 25 Ille, inclinante se assi in pectore de Jesus, diceva Le: Senior, qui es? 26 Alora Jesus responde: Ille es a qual io mollia le buccata e da a ille. Alora Jesus molliante le buccata. prende e da a Judas de Simon Iscariote. ²⁷ E post le buccata, Satan tunc entrava in ille. Alora Jesus dice le: Illo que tu face, face! lo plus subite. 28 Ma necuno ex reclinatos ad tabula sapeva in relation a que Jesus isto diceva le; ²⁹ quia alcunos pensava, quia Judas teneva le bursa, que Jesus diceva le: Eme! le cosas del quales nos habe necessitate pro le festa, o que ille darea aliquid al pauperes. 30 Alora ille, habente prendite le buccata, exiva subito e era nocte

³¹ Quando, alora, ille exiva, Jesus dice: Ora le Filio del Homine era glorificate e Deo era glorificate in Ille; ³² Si Deo era glorificate in Ille, etiam Deo glorificara Le in Ille e subito Le glorificara. ³³ Filiettos, ancora, un pauco con vos Io esse; vos cercara me, e, como Io diceva al judeos: Ubi Io vade, vos no pote venir, etiam Io dice ora vos. ³⁴ Un commandamento nove Io da vos que vos amara unes ad alteres, como Io amava vos, que etiam vos unes amara alteres. ³⁵ In isto totos cognoscera que vos esse discipulos mie, si vos tene amor inter unes con alteres.

³⁶ Simon Petro dice Le: Senior, a ubi vade? Jesus respondeva: A ubi Io vade tu no pote ora sequer Me, ma sequera postea. ³⁷ Petro dice Le: Senior, quid no pote io sequer Te ora? Io ponera mi vita pro Te. ³⁸ Jesus responde: Tu ponera tu vita pro me? Amen, amen, Io dice te: De nulle modo un gallo cantara usque que tu nega Me tres vices.

CAPITULO 14

¹ Vostre corde no turba! se, vos crede in Deo, crede etiam in Me. ² In le casa de mi Patre, son multe habitationes, e si no. Io haberea vos lo dicite; quia Io vade preparar loco pro vos; ³ e si Io vade e prepara loco pro vos, de novo lo veni e vos recolligera ad me mesme ut ubi Io esse etiam vos essera. ⁴ E a ubi Io vade, vos sape le cammino. 5 Thomas Le dice: Senior, nos no sape a ubi vade, quomodo sape nos le cammino? 6 Jesus le dice: Io esse le cammino, le veritate e le vita; necuno veni al Patre, si no per medio de me. 7 Si vos Me haberea cognoscite, etiam haberea cognoscite mi Patre. Desde ora vos cognosce Le e Le ha vidite. ⁸ Philippo Le dice: Senior, monstra! le Patre a nos e illo basta nos. ⁹ Jesus le dice: Tante tempore Io esse con vos e tu no Me ha cognoscite. Philippo? Ille que Me ha vidite ha vidite le Patre: Como tu dice: "monstra! nos le Patre?" 10 No crede tu que Io in le Patre esse e le Patre in Me es? Le parolas que Io dice a vos de Me mesme Io no parla; ma le Patre que habita in me face su obras. 11 Crede! vos Me: que Io in le Patre esse e le Patre in me: e si no, per le obras mie, crede! vos.¹² Amen, amen, Io vos dice, ille que crede in me le obras que Io face ille etiam facera, e major que istos facera, quia Io al Patre vade; 13 e qualcun cosa que vos pete in mi nomine, illo Io facera ut le Patre sia glorificate in le Filio. 14 Si vos pete Me alique in mi nomine, Io lo facera. ¹⁵ Si vos ama Me, vos complira mi commandamentos. ¹⁶ E Io rogara le Patre e Ille dara vos altere Consolator ut Ille sia con vos pro semper, 17 le Spirito del veritate quem le mundo no pote reciper quia no vide ni cognosce; vos Le cognosce quia Ille con vos permane e in vos essera. ¹⁸ Io no vos lassara orphanos, Io veni ad vos. 19 Ancora un pauc tempore e le mundo no plus Me videra, ma vos vide me: quia Io vive etiam vos vivera. 20 In ille die vos cognoscera que Io esse in mi Patre e vos, in Me e Io, in vos. ²¹ Ille que tene mi commandamentos e compli los, ille es qui Me ama, e ille que Me ama essera amate per mi Patre e Io le amara e Io Me manifestara a ille. 22 Judas no le Iscariote Le dice:

Senior, que ha devenite ut Tu Te mesme manifestara a nos e no al mundo. 23 Jesus respondeva e Le diceva: Si alcuno ama Me, ille complira mi parola e mi Patre le amara e nos venira a ille e nos facera habitation con ille 24 Ille que no Me ama non compli mi parolas e le parola que vos audi no es mie ma del Patre qui Me inviava. ²⁵ Io con vos permanente ha parlate iste cosas a vos. ²⁶ Ma le Consolator, le Spirito Sancte Quem le Patre inviara in mi nomine. Ille a vos inseniara tote le cosas e recordara vos tote le cosas que Io diceva a vos. ²⁷ Io lassa pace a vos, mi pace Io da a vos; no como le mundo da lo, Io da a vos. Vostre corde no se turba! ni time! 28 Vos audiva que Io diceva vos: Io vade e veni a vos. Si vos amarea Me, vos gauderea de que Io vade al Patre, quia le Patre es major que Io. 29 E ora Io lo ha dicite a vos ante que il devenira ut quando il devenira, vos credera. 30 Io ja no parlara multe cosas con vos quia le governante del mundo veni; e in Me no habe nihil, 31 ma ut le mundo cognoscera que Io ama le Patre; e como le Patre Me incargava, assi Io face. Leva! vos, vade! nos ex hic

CAPITULO 15

1 Io esse le vite ver e mi Patre es le laborator. 2 Tote sarmento in Me que no porta fructo le Patre lo subtrahe e tote sarmento que da fructo lo puta ut illo portara plus fructo. 3 Ja vos esse munde per le parola que Io vos habe parlato. 4 Permane! vos in Me e Io in vos. Como le sarmento no pote portar fructo ex se mesme si no permane in le vite, assi ni vos, si no permane in Me. ⁵ Io esse le vite e vos. le sarmentos. Ille, que permane in Me e Io in ille, iste pote portar multe fructo quia extra Me vos pote facer nihil. 6 Si alcuno no permane in Me es jectate foras como le sarmento e se sicca e ille los recollige, los jectava al foco e illos arde. ⁷ Si vos permane in Me e mi parola permane in vos, pete! vos quanto vos vole e illo eveniva a vos. 8 In isto era glorificate mi Patre in que vos multe fructo portara e devenira mi discipulos. 9 Como le Patre Me amava etiam Io vos amava permane! vos in mi amor. 10 Si vos compli le commandamentos de mi Patre, vos permane in mi amor, como Io habe complite le commandamentos de mi Patre e Io permane in su amor. 11 Io ha parlate iste cosas a vos ut mi gaudio sia in vos e vostre gaudio sia plenate. 12 Iste es mi commandamento que vos le unes ama vos le alteres como Io vos amava. 13 necuno tene major amor que iste, que alcuno pone su vita pro su amicos. 14 Vos esse mi amicos, si vos face illo que Io ordina a vos. 15 Io ja no dice vos servos quia le servo no sape que face su senior; ma Io ha dicite amicos quia Io ha facite cognoscite pro vos tote illo que Io audiva ab mi Patre. 16 Vos no eligeva Me ma Io eligeva vos e poneva vos ut vos vade e porta fructo e vostre fructo permane ut le Patre dara a vos tote illo que vos pete in mi nomine. ¹⁷ Io vos manda isto: que vos le unes ama vos le alteres. 18 Si le mundo odia vos, sape! que illo ha odiate ante Me que vos. 19 Si vos esserea del mundo, le mundo amarea illo que es sue, ma quia vos no esse del mundo per le contrari lo eligeva vos ex le mundo, per isto le mundo odia vos. 20 Face! vos memoria del parola que lo diceva a vos: No es un servo major que su domino. Si illes Me persequeva, etiam persequera vos; si illes compliva mi parola, etiam le vostre complira; si illes mi parola guardava, etiam le vostre guardara. 21 Ma illes facera isto toto con vos a causa mie quia illes no cognosce Ille que Me inviava. 22 Si Io no haberea venite e non haberea parlate, illes no haberea peccato, ma ora illes no habe excusa circa lor peccato. 23 Ille que Me odia etiam odia mi Patre. 24 Si Io non habeva facite inter illes le obras que necuno habeva facite, non tenerea peccato, ma ora non solo illes ha vidite sed etiam ha odiate tanto Me como le Patre. 25 Ma ut parola scripta in lor lege se compli: Illes odiava me sin motivo. ²⁶ Quando venira le Consolator quem Io inviara a vos de parte del Patre, le Spirito del veritate le qual del Patre procede. Ille testificara de parte de me; ²⁷ e etiam vos testificara quia desde le principio vos esse con me.

CAPITULO 16

¹ Io habe parlate a vos iste cosas ut vos non offendera vos. ² Illes facera vos excludite ex le synagoga. Ma le hora veni ut tote ille, que occide vos, cogita que ille offere un adoration a Deo. ³ E illes facera isto quia no cognosceva le Patre ni Me. ⁴ Ma Io ha parlate iste cosas a vos ut, quando lor hora veni, vos recordara los quia Io diceva los a vos. Ma Io non diceva vos ab le principio quia Io era con vos. ⁵ Ma ora Io vade a Ille que inviava Me, e necuno de vos interroga Me: A ubi vade Tu? ⁶ Ma quia Io ha parlate iste cosas a vos, le tristessa ha plenate vostre corde. ⁷ Ma Io dice le veritate a vos: Que Io parti conveni a vos. Quia si Io no parti, le Consolator de nulle modo venira apud vos; ma si Io vade, Io inviara Le a vos. ⁸ E Ille veniente reprehendera le mundo del peccato e del justitia e del judicio. ⁹ per un latere,

del peccato quia ille no crede in Me; 10 per altere, del justitia quia Io vade al Patre e vos ja no plus vide Me; 11 e per altere, del judicio quia le governante de iste mundo ha essite judicate. ¹² Ancora etiam Io habe multe cosas a dicer a vos ma vos no pote supportar ora; 13 ma quando veni Ille, le Spirito del veritate, guidara vos al veritate tote; quia Ille no parlara circa se mesme, sed quanto Ille audi, parlara, e annunciara le proxime cosas a vos. 14 Ille glorificara me quia ex le mie prendera e annunciara lo a vos. 15 Tote quanto tene le Patre es mie; per isto Io diceva a vos que Ille prendera ex le mie e annunciara a vos. 16 Un parve tempore e vos ja no Me videra e de novo un parve tempore e vos Me videra. 17 Alora alcunos ex su discipulos diceva le unes al alteres: Que es iste que Ille dice a nos: "Un parve tempore e vos ja no Me videra e de novo un parve tempore e vos Me videra"? E: "Quia Io vade al Patre"? 18 Alora illes diceva: Le "un parve tempore" que es isto que dice? Nos no sape ille que Ille parla. ¹⁹ Jesus cognosceva que illes voleva Le interrogar e Ille les diceva: circa isto vos cerca, le unes con le alteres, quia Io diceva: "Un parve tempore e vos ja no Me videra e de novo un parve tempore e vos Me videra"? 20 Amen, amen, Io dice vos que vos plorara e lamentara e le mundo allegrara; vos attristara, ma le tristessa vostre devenira ad gaudio. 21 Le femina, quando es in parto, tene tristessa, quia su hora veniva, ma quando pare le infante, ja no recorda su angustia a causa del gaudio que un homine nasceva ad le mundo. ²² E alora vos nunc tene tristessa; ma de novo Io videra vos e vostre corde allegrara e necuno subtrahera vostre gaudio. 23 E in ille die vos no me interrogara nihil. Amen, amen, Io dice vos, toto illo que vos demandara ab le Patre, Ille dara a vos in mi nomine. 24 Usque ora vos no demandava nihil; demanda! vos e vos recipera ut gaudio vostre sia complete. 25 Io ha parlate iste cosas a vos in parabolas; un hora veni quando Io ja no parlara a vos in parabolas, ma clarmente Io annunciara circa le Patre a vos. 26 In ille die, in mi nomine, vos demandara, e Io no dice a vos que rogara le Patre circa vos; ²⁷ quia le Patre mesme vos ama quia vos ha amate Me e ha credite que Io ex le Patre exiva. 28 Io exiva ex le Patre e veniva al mundo; de novo Io lassa le mundo e vade al Patre. ²⁹ Su discipulos dice: Ecce! ora con claritate tu parla e dice nulle parabola. 30 Ora nos sape que Tu sape tote le cosas e Tu no tene necessitate que alcuno Te demanda; in isto nos sape que Tu ex Deo exiva. 31 Jesus les respondeva: Ora crede vos? 32 Ecce, le hora veni e ha arrivate in le qual vos essera spargite ad le proprie casa e vos Me sol lassa; e Io no es sol quia le Patre es con Me. ³³ Io a vos ha parlate iste cosas ut vos habera pace in Me. Vos tene affliction in le mundo: ma confide! vos. Io ha vincite le mundo.

CAPITULO 17

¹ Jesus parlava iste cosas e, elevante su oculos ad le celo, diceva: Patre, le hora ha arrivate: glorifica! tu Filio ut le Filio Te glorificara, ² ja que Tu ha date Le capacitate super tote carne ut Ille dara vita eterna a tote lo que Tu Le ha date. 3 Alora isto es la vita eterna, que illes Te cognoscera, le unic Deo ver e Ille quem tu inviava Jesus Christo. 4 Io te glorificava in le terra, concludente le obra que Tu Me ha date ut Io lo facera; 5 ora, glorifica! Tu Me, Patre, juncte con Te, con le gloria, in tu presentia, que Tu habeva ante que le mundo existerea. 6 Io manifestava tu nomine al homines ex le mundo le quales tu Me dava. Illes era tue e Tu Me dava les e illes ha complite tu parola. ⁷ Ora illes ha cognoscite que tote quante cosas, que Tu Me ha date, son ex Te; 8 alora, le parolas que Tu Me dava Io les ha date e illes recipeva e cognosceva vermente que de parte de Te Io exiva e credeva que Tu Me inviava. 9 Io implora per illes, no per le mundo implora ma per illes quem Tu Me ha date quia illes son tue; 10 como tote illo mie es tue e tote illo tue es mie e Io ha essite glorificate in illes. 11 E Io ja no esse in le mundo, e illes in le mundo son, e Io ad Te vade. Patre sancte, retene illes que tu Me ha date in tu nomine ut illes sia un como Nos. 12 Ouando Io era con illes, Io conservava, in tu nomine, illes que tu Me ha date, e guardava les e necuno de illes perdeva se excepte le filio de perdition ut Scriptura se complirea. 13 Ma ora Io vade a Te e Io iste cosas parla in le mundo ut illes tene le gaudio mie complete in se mesme. 14 Io les ha date tu parola, e le mundo les odiava quia illes no son del mundo como lo no esse del mundo. ¹⁵ Io no roga que Tu les subtrahe ex le mundo, ma que Tu protege del maligno. 16 Illes no son del mundo como Io no esse del mundo. ¹⁷ Sanctifica! Tu les in veritate; tu parola es veritate. ¹⁸ Como Tu Me inviava al mundo etiam Io les inviava al mundo; 19 e pro illes Io Me mesme consecra ut illes etiam sia consecrate in veritate. 20 Io implora no solmente pro illes ma etiam pro illes qui crede in Me per lor parola, 21 ut totes sia un como Tu, Patre, in Me e Io in Te, ut etiam illes in Nos sia, ut le mundo credera que Tu Me inviava. ²² E Io les ha date le gloria que Tu Me ha date ut illes sia un como Nos somos un: 23 Io in illes e Tu in Me ut illes sia perfectionate ad un ut le mundo cognoscera que Tu Me inviava e les amava les como Tu Me amava. ²⁴ Patre, illo que Tu ha date me, Io desira que ubi Io esse etiam illes essera con Me ut illes videra mi gloria que Tu Me ha date quia Tu Me amava antea le fundation del mundo. ²⁵ Patre juste, in veritate le mundo no Te cognosceva ma Io Te cognosceva e istes cognosceva que Tu Me inviava; ²⁶ e Io dava les a cognoscer tu nomine e Io lo dara a cognoscer ut le amor con que Tu amava Me sia in illes e Io, in illes.

CAPITULO 18

¹ Jesus, habente dicite iste cosas, exiva con su discipulos ad altere latere del torrente del Cedron, ubi era un horto in illo que entrava Ille e su discipulos. ² E sapeva etiam Judas, ille que Le transfereva, le loco quia multe vices Jesus se reuniva illic con su discipulos. 3 In consequentia, Judas prendente le cohorte e le servitores del summe sacerdote e del phariseos, veni illic con lanternas, lampas e armas. 4 Alora Jesus, sapente tote le cosas que veniva super Ille, exiva e les dice: Quem cerca vos? 5 Illes Le respondeva: Jesus, le nazaren. Ille les dice: "Io esse". E era etiam Judas, ille que Le transfereva, con illes. 6 Alora quando Jesus les diceva: Io esse, illes retrocedeva e inclinava ad terra. ⁷ Alora de novo Jesus les interrogava: Quem cerca vos? e illes diceva: Jesus, le nazaren. 8 Jesus respondeva: Io diceva a vos que Io esse; alora si vome cerca, lassa! vos que istes vadera; 9 ut complira le parola que diceva: "Io no perdeva necuno ex illes que tu me ha date." ¹⁰ Tunc Simon Petro que habeva un machete, traheva lo e feriva le domestico del summe sacerdote e secava su auricula dextere; e le nomine del domestico era Malco. 11 Alora Jesus diceva a Petro: Placia! le machete in le vaina; le cuppa que le Patre Me ha date, pote Io non biber lo? 12 Tunc le cohorte e le tribuno e le servitores del judeos prendeva Jesus e Le attachava, ¹³ e conduceva primo a Annas quia era patre affin de Caiphas qui era summe sacerdote in ille anno; 14 e era Caiphas qui habeva consiliate le judeos que un homine mori pro le populo conveni. ¹⁵ E Simon Petro e altere discipulo segueva Jesus. E le summe sacerdote cognosce le discipulo ille. E ille entrava con Jesus in le patio del summe sacerdote; ¹⁶ ma Petro era foras juxta le porta. Alora le altere discipulo cognoscite del summe sacerdote exiva e parlava al portera e faceva entrar Petro. 17 Le puera portera diceva a Petro: ab etiam non tu esse ex discipulos de iste homine? Ille dice: Io no esse. 18 Le domesticos e le servitores, que habeva facite un foco, era de pede e se calefaceva quia frigido faceva; e etiam Petro era con illes de pede e calefacente se. ¹⁹ E le summe sacerdote interrogava Jesus super su discipulos e super su doctrina. 20 Jesus le respondeva: Io publicamente habe parlate al mundo. Io semper inseniava in le synagogas e in le templo ubi tot le judeos se reuni e Io, in secreto, parlava nihil. ²¹ Quid me interroga tu? Interroga! illes que ha audite illo que Io les parlava; ecce, illes sape illo que Io diceva. ²² E Jesus dicente iste cosas, une del servitores qui era juxta dava un colpo de palma a Jesus, dicente: Assi responde tu al summe sacerdote? ²³ Jesus le respondeva: Si Io malmente parlava, testifica! tu circa le mal, ma si bonmente, quid tu me colpa? 24 Alora, Annas Le inviava attachate a Caiphas le summe sacerdote. 25 E Simon Petro era de pede e calefacente se. Alora illes le diceva: etiam non tu esse ex su discipulos? Ille negava e diceva: Io no esse. ²⁶ Un ex domesticos del summo sacerdote que era parente de ille a qui Petro secava le auricula dice: que io no te videva in le horto con ille? ²⁷ Alora, de nove. Petro negava e subito un gallo cantava.

²⁸ Illes conduce Jesus ab Caiphas ad pretorio e matutinal era; e illes no entrava in le pretorio ne contaminar se e mangiar le pascha. ²⁹ Alora Pilato exiva foras ad illes e dice: Oue accusation de iste homine apporta vos? 30 Illes le respondeva e diceva: Si iste no esserea malfactor, nos no te le haberea te. 31 Alora Pilato les diceva: prende! vos le e, juxta vostre lege, judica! le. Le judeos le diceva: Occider alcuno no es licite pro nos; 32 ut le parola de Jesus se complirea, illo que Jesus diceva significante con que morte Ille iva a morir. ³³ Alora Pilato de nove entrava in le pretorio e vocava Jesus e Le diceva: Esse tu le rege del judeos? 34 Jesus respondeva: dice tu isto ab te mesme o alteros te diceva in quanto a Me? 35 Pilato respondeva: Esse io judeo? Tu nation e le summe sacerdotes Te transfereva a me, que faceva tu? ³⁶ Jesus respondeva: Mi regno no es de iste mundo; si mi regno esserea de iste mundo, mi servitores luctarea ut Io no esserea transferite ad judeos; ma ora mi regno no es de hic. 37 Alora Pilato Le diceva: Assi que rege esse tu? Jesus respondeva: Tu dice que lo rege esse. lo pro isto ha nascite e pro isto ha venita al mundo ut Io testificara le veritate. Toto qui es del veritate audi mi voce. 38 Pilato Le dice: Que es le veritate? E ille dicente isto, de nove, exiva ad judeos e ille les dice: Io incontro in ille necun causa. 39 Ma vos tene le costume ut io vos laxara uno in le pascha; alora vole vos que io vos laxa le rege del judeos? ⁴⁰ Alora, de nove, illes critava, dicente: No iste, ma Barrabas. E era Barrabas un bandito.

CAPITULO 19

¹ Alora Pilato prendeva Jesus e Le flagellava. ² E le soldatos, texente un corona de spinas, lo poneva in su capite; e Le coperiva con un mantello de purpura, ³ e veniva ad Ille e diceva: Salve! Rege del judeos e Le dava colpos de palma. 4 E Pilato exiva, de nove foras e les diceva: Ecce, io vos Le apporta ut vos cognoscera que io incontra necun delicto in Ille. ⁵ Jesus exiva foras portante le corona spinose e le purpuree mantello. E Pilato les dice: Ecce le homine! ⁶ Alora, quando le summe sacerdotes e le servitores Le videva, critava dicente: Crucifige! crucifige! Pilato les dice: rende! vos Le e crucifige! Le quia io no incontra in Ille delicto. 7 Le judeos le respondeva: Nos tene un lege e juxta le lege Ille debe morir quia Ille se mesme faceva Filio de Deo. 8 Quando Pilato audiva iste parola, timeva plus, 9 e ille entrava de novo in le pretorio e dice a Jesus: De ubi esse tu? Ma Jesus no Le dava responso. 10 Alora Pilato Le dice: Tu no me parla? No sape Tu que io tene autoritate pro liberar Te e tene autoritate pro crucifiger Te? 11 Jesus respondeva: Tu no tenerea necun autoritate contra Me si no haberea essite date ex alto; per isto, ille que Me poneva ante le tribunal, tene peccato major. ¹² Desde isto, Pilato cercava laxar Le; ma le judeos critava, dicente: Si tu laxa iste, tu no esse amico del Cesar, tote ille que se mesme face rege, se oppone ad Cesar. ¹³ Alora Pilato, audiente iste parolas, conduceva Jesus foras, e sedeva in tribunal, in un loco appellate "tegulate", e in hebreo "gabbatha". 14 E le preparation del pascha era, como le hora sexte era, e dice al judeos: Ecce vostre rege. 15 Illes critava: Remove!, remove!, crucifige! Le. Pilato les dice: Crucifigera io vostre rege? Le summe sacerdotes respondeva: Nos no habe rege nisi Cesar. ¹⁶ Alora, tunc, Pilato Le intrigava a illes ut Jesus esserea crucifigite. Alora illes prendeva Jesus, 17 e cargante in se mesme le cruce Jesus exiva ad le loco appellate "del cranio", que es dicite in hebreo "Golgota", 18 ubi illes crucifigeva Le e con Ille alteros duo, in iste latere e in altere latere, e in medio Jesus. 19 E etiam Pilato scribeva un titulo e lo poneva super le cruce, e era scripte: JESUS NAZAREN LE REGE DEL JUDEOS. 20 Alora multos del judeos legeva iste titulo quia le loco ubi esseva crucifigite Jesus era proxime al citate e era scripte in hebreo, in latino e in greco. 21 Le summe sacerdotes diceva a Pilato: No scribe!: "Le rege del judeos" ma que Ille diceva: "Rege io esse del judeos". Pilato respondeva: Illo que io ha scribite debe permaner scribite. ²³ Alora le soldatos, quando crucifigeva Jesus, prendeva su vestimentos e faceva quatro partes, a cata soldato un parte, e le tunica. E le tunica era sin sutura, desde le alto texite per total. ²⁴ Alora diceva unes ad alteres: Nos no divelle! lo, ma nos tira al sorte circa illo de qui essera; ut Scriptura complirea: Illes repartiva mi vestimentos pro illes mesme e super mi vestitura tirava al sorte. Alora assi le soldatos isto faceva. ²⁵ Juxta le cruce de Jesus, su matre e le soror de su matre, Maria le femina de Cleophas e Maria Magdalena era de pede. 26 Alora Jesus, vidente su matre e le discipulo que era presente, quem amava, dice a su matre: Femina, guarda! tu filio. ²⁷ Postea diceva al discipulo: Guarda! tu matre. E desde ille hora, le discipulo recipeva la, in su proprie casa. ²⁸ Post isto, Jesus, sapente que ja toto ha essite consummate, ut Scriptura esserea complite, dice: Io tene sete. ²⁹ Un vascello plen de vinagre era; alora illes approchava a su bucca un spongia plen del vinagre collocate in un canna de hyssopo. Alora quando Jesus recipeva le vinagre, diceva: Illo ha essite consummate e habente inclinate le capite, expirava.

³¹ Alora le judeos, quia le preparation era, ut le corpores no remanerea in le cruce in le sabbato nam le die ille sabbato era grande, rogava Pilato que lor gambas esserea frangite e illes essera removite. ³² Alora le soldatos veniva e frangeva le gambas del primo e del altero que habeva essite crucifigite con Ille; ³³ Ma proximo a Jesus, quando illes arrivava, como videva que Jesus ja habeva morite, no frangeva su gambas, 34 ma uno ex le soldatos, con su lancea, penetrava le latere e subito exiva sanguine e aqua. 35 E ille que lo ha vidite ha date testimonio e ille sape que dice con veritate ut vos etiam credera. ³⁶ Quia iste cosas ha succedite ut Scriptura complira se: Un osso de Ille no essera frangite. 37 E de novo, altere Scriptura dice: *Illes reguardara quem transfigeva*. ³⁸ Post iste cosas, Joseph de Arimatea, essente discipulo de Jesus, ma abscondite a causa del timor del judeos, rogava Pilato que ille portara le corpore de Jesus e Pilato permitteva lo. Alora, ille veniva e portava su corpore. 39 E veniva etiam Nicodemo, ille que veniva ad Jesus de nocte in le principio, e portava un mixtura de myrrha e aloe, como cento libras. 40 Alora illes prendeva le corpore de Jesus e attachava lo con bandas con le aromas, como le judeos tene costume de inhumar. 41 In le loco in que Jesus era crucifigite esseva un horto e in le horto un sepulcro nove in que necuno habeva essite ponite; ⁴² illic, alora, a causa del preparation [del Pascha] quia proxime era le sepulcro, illes poneva Jesus.

CAPITULO 20

¹ In le prime die del septimana, Maria Magdalena veni ad sepulcro, in le alba, essente totevia obscuritate, e vide le petra del sepulcro removite. ² Alora, illa curre e vade ad Simon Petro e ad altere discipulo quem Jesus amava e dice les: Illes portava le Senior ex le sepulcro e nos no sape ubi poneva le. ³ Alora Petro e le altere discipulo exiva e arrivava ad sepulcro. 4 E le duo curreva junctemente e le altere discipulo curreva avante plus veloce que Petro e arrivava prime al sepulcro, ⁵ e inclinante se pro reguardar, ille vide le bandas collocate sed ille no entrava. 6 Alora Simon Petro etiam veni, sequente le, e entrava in le sepulcro; e videva le bandas collocate, ⁷ e le sudario que era super su capite, no con le bandas ma a parte inrolate in un loco. 8 Tunc alora entrava etiam le altere discipulo, ille que prime arrivava al sepulcro, e videva e credeva; 9 quia illes totevia no sapeva le Scriptura que Ille resuscita ex le mortos es necessari. 10 Alora le discipulos, de novo, partiva a lor casa. 11 Ma Maria era, de pede juxta le sepulcro foras, plorante. Dum alora illa plorava, inclinava se pro reguardar le sepulcro, 12 e illa vide duo angelos, con albe vestimentos, sedite, une in le capite e altere in le pedes, ubi jaceva le corpore de Jesus. 13 E illes dice la: femina, quid plora? Illa les dice: Quia illes portava mi Senior e io no sape ubi Le poneva. 14 Illa, habente dicite iste cosas, tornava retro e vide Jesus e illa no sapeva que es Jesus. 15 Jesus la dice: femina, quid plora? Quem tu cerca? Illa, pensante que es le horticultor, le dice: Senior, si tu le portava, dice! me ubi tu poneva e io portara. ¹⁶ Jesus la dica: Maria! Illa, volvente se, Le dice, in hebreo: Rabbuni! (que vole dicer Magistro). 17 Jesus la dice: no tange! Me plus quia totevia Io no habe montate ad Patre; ma vade! ad mi fratres e dice! les: Io monta ad Patre mie e Patre vostre, ad Deo mie e Deo vostre. 18 Maria le Magdalena veni annunciante le discipulos: Io ha vidite le Senior e que iste cosas Ille la diceva.

¹⁹ Alora, essente le crepusculo in le die illo, le prime del septimana, e ubi le discipulos era, le portas serrate per timor del judeos, Jesus veniva e se poneva presente in medio e les dice:

Pace a vos. ²⁰ E isto dicente, Ille les monstra tanto le manos como le latere. Alora, le discipulos gaudeva quando videva le Senior. ²¹ Alora Jesus les diceva de nove: Pace a vos; como le Patre Me ha inviate, etiam Io vos invia. ²² E isto dicente, Ille sufflava e les dice: recipe! vos le Spirito Sancte. ²³ Le peccatos ha essite pardonate de quantos vos pardona le peccatos; le peccatos ha essite retenite de quantos vos retene le peccatos,

²⁴ Ma Thomas, uno del Duodece, le appellate Didymo, no era con illes, quando Jesus veniva. ²⁵ Alora le altere discipulos le diceva: Nos ha vidite le Senior. Ma ille les diceva: si io no vide le stigma del clavos in su manos e io pone mi digito in le loco del clavos e pone mi mano in su latere, io de nulle modo credera. ²⁶ E post octo dies, de novo, su discipulos era intra e Thomas con illes. Jesus arriva, essente le portas claudite, esse poneva presente in medio e les dice: Pace a vos. E postea dice a Thomas: Apporta! tu digito hic e reguarda! mi manos e apporta! tu mano e pone! in mi latere e no sia! incredule ma credente. ²⁸ Thomas respondeva e diceva: Le Senior mie, e le Deo mie! ²⁹ Jesus le dice: Quia tu Me ha vidite, tu ha credite? Felice illes que no videva e credeva

³⁰ Etiam certemente Jesus multe altere signos faceva in presentia del discipulos illos que no son scripte in iste libretto; ³¹ ma istos ha essite scribite ut vos credera que Jesus es le Christo, le Filio de Deo e ut, vos credente, habera vita in su nomine.

CAPITULO 21

¹ Post isto, Jesus, de nove, manifestava se mesme al discipulos juxta le mar de Tiberiades, e manifestava assi: ² Era juncte Simon Petro e Thomas, appellate Didymo e Nathanael de Cana de Galilea e le filios de Zebedeo e alteros duo de su discipulos. ³ Simon Petro les dice: Io vade piscar. Illes le dice: Nos vade etiam con te. Illes exiva e entrava in le barca, e in ille nocte prendeva nihil. ⁴ Ma quando le hora matutin deveniva, Jesus se poneva se in le plagia; ma le discipulos no sapeva que era Jesus. ⁵ Alora Jesus les dice: Infantes, no tene alique pro mangiar? Illes Le respondeva: No. ⁶ E Ille les dice: Jecta! le rete ad le partes dextere del barca e vos trovara. Alora illes lo jectava e ja illes no poteva traher lo per le multitude de pices. ⁷ Alora le discipulo quem amava Jesus dice a Petro: Le Senior es. Per tanto

Simon Petro, audiente: Le Senior es, cingeva le vestimento quia ille era nude e se jectava al mar; 8 ma le altere discipulos in le barca veniva, trahente le rete del pices, quia illes no era lontano del terra sinon como ab duo centos cubitos. 9 Per tanto, quando illes disimbarcava in le terra, vide un brasas ponite e un pice superponite e pan. 10 Jesus les dice: Trahe! ex le pices que vos piscava ora. 11 Simon Petro montava e traheva le rete ad terra plen de pices grande, cento cinquanta tres e, essente tantes, le rete no se rumpeva. 12 Jesus les dice: veni! vos.jenta! necuno del discipulos osava inquirer Le: Tu qui esse? sapente que Ille es le Senior. ¹³ Jesus veni e prende le pan e les da le pisce equalmente. ¹⁴ Iste era ja le tertie vice que Jesus era manifestate resuscitate ex mortos ad discipulos. 15 Assi quando illes jentava, Jesus dice a Simon Petro: Simon de Johannes, Me ama tu plus que istos? Le Dice: Si, Senior, Tu sape que io Te ama. Jesus le dice: Pastura! mi agnos. 16 Jesus le dice de nove, per secunde vice: Simon de Johannes, Me ama tu plus que istos? Le dice: Si, Senior, Tu sape que io Te ama. Jesus le dice: Pastura! mi ovettes. 17 Jesus le dice per tertie vice: Simon de Johannes, Me ama? Petro se attristava que Ille le diceva per tertie vice: Me ama? E ille diceva: Senior, Tu sape tote le cosas. Tu sape que io Te ama; Jesus le dice: Pastura! mi ovettes. 18 Amen, amen, Io te dice: Quando tu era plus juvene, tu mesme cingeva te e ambulava a ubi tu voleva, ma quando tu devenira vetule, tu extendera tu manos e altero te cingera e te portara a ubi tu no desidera. 19 E Jesus diceva isto significante con qual morte Petro glorificara Deo. E Jesus dicente isto, le dice: Seque! Me. 20 Petro, volvente se, vide le discipulo quem Jesus amava seguente les, e ille que reclinava se in le cena super le pectore de Jesus e diceva: "Senior, qui es ille que Te transfere"? ²¹ Assi, Petro, vidente iste, dice a Jesus: Senior, e iste que? ²² Jesus le dice: Si Io vole que ille permane usque Io venira, que a te? Tu, seque! me. 23 Assi, iste parola exiva ad fratres que ille discipulo no mori; ma Jesus no le diceva que ille no mori, ma: Si Io vole que ille permanera usque Io veni, que a te?

²⁴ Iste es le discipulo que testifica circa iste cosas e ille que scribeva iste cosas e nos sape que su testimonio es ver. ²⁵ E etiam son multe altere cosas que faceva Jesus, le quales si esserea scripte, une per une, io suppone que le mundo no habera spatio pro le libros scribite.

ACTOS DEL APOSTOLOS

CAPITULO 1

¹ Theofilo, io faceva le prime reporto circa tote le eventos que Jesus comenciava facer e etiam inseniar ² usque le die in que Ille, habente date ordines per le Spirito Sancte a su apostolos que seligeva, Ille era recipite supra. ³ A illes Jesus etiam se presentava mesme vive, post Ille pativa, con multe probas convincente, durante quaranta dies, lassante se vider per illes e Ille dicente le cosas referente al Regno de Deo; 4 e Ille, essente reunite con illes, les incargava que illes non se absenta ab Jerusalem sed sperar le promissa del Patre qual promissa vos me audiva. 5 Nam Johannes baptisava certo con agua sed vos in le Spirito Sancte essera baptisate non post multe dies. 6 Assi le reunitos Le interrogava, dicente: Senior, in iste tempore restaura Tu le Regno a Israel? 7 Sed Jesus les diceva: Cognoscer le tempores e le opportunitates que le Patre poneva in su autoritate non es de vos. ⁸ Sed vos recipera poter quando le Spirito Sancte habera venite super vos e vos essera mi testes in Jerusalem e in tote Judea e Samaria e usque in le fin del terra. 9 E Ille habente dicite isto e illes vidente Le, Ille era elevate e un nube Le quitava ab lor oculos. ¹⁰ Illes era con le oculos fixe in le celo dum Ille se iva, ecce duo viros habeva ponite juxta illes con vestimentos albe, ¹¹ illes etiam diceva: Viros galilee: quid esse reguardante le celo? iste Jesus, ille que ha essite recipite supra vos in le celo, ita venira del maniera como vos Le videva iente al celo.12 Tunc illes regredeva ad Jerusalem ab le monte appellate del Oliveto que es circa Jerusalem habente cammino de un die sabbato. 13 E quando illes entrava, montava al sala alte ubi era allogiate, tanto Petro como Johannes e Jacobo e Andreas, Philippo e Thomas, Bartholomeo e Mattheo, Jacobo de Alpheo e Simon le zelote e Judas de Jacobo. ¹⁴ Tote istes era dedicate assiduemente unanime al oration con le feminas e Maria le matre de Jesus e con le fratres de Ille.

¹⁵ E in iste dies, Petro levante se in medio del fratres, (era le gruppo de personas reunite como cento vinti), diceva: ¹⁶ Viros

fratres, era necessari que le Scriptura se complirea, que le Spirito Sancte prediceva mediante le bucca de David circa Judas, ille que deveniva guida pro illes que prendeva Jesus, 17 Alora, ille era contate inter nos e obteneva le portion de iste ministerio. 18 Iste alora emeva un campo ex soldo del iniquitate e ille cadente de capite irrumpeva per le medietate, e tote su entranias se effundeva; ¹⁹ e il deveniva notori a tote illes que habitava in Jerusalem, alora ille campo se appellava in lor proprie lingua, Hakeldama, iste es, campo de sanguine. 20 Ha essite scribite in le libro del Psalmos: "que su habitation eveni deserta e que necuno habita in illo". E "su mestiero prende un altere". ²¹ Alora es necessari, que uno que ha essite teste de su resurrection associate con nos, ²² uno de illes que ambulava con nos dum le senior Jesus viveva con nos desde le tempore in que Johannes baptisava, usque le die in que Ille era portate al celo. ²³ E illes presentava duo, Joseph, le appellate Barsabbas, que habeva le supernomine Justo, e Matthias. ²⁴ E illes orante diceva: Tu, Senior, que cognosce le corde de totes, monstra quem eligeva ex istes duo, uno 25 qui prende le loco de iste ministerio e apostolato, ex illo que Judas disoccupava pro ir se al loco proprie. 26 E illes tirava le sorte e le sorte cadeva super Matthias, e ille era recognoscite con le undece apostolos.

CAPITULO 2

¹ E auando arrivava le die de Pentecostes, totos era reunite, in le mesme loco, con proposito unanime; ² arrivava subito ex celo un strepito como de vento violente e plenava tote le casa ubi illes era sedite. ³ e era vidite per illes distribuite linguas como de foco. e se posava super cata uno de illes, 4 e totes era plen de Spirito Sancte, e illes comenciava parlar in linguas differente secundo le Spirito dava exprimer se. ⁵ E era in Jerusalem habitante judeos, viros pie de tote nation que era sub celo; 6 quando iste sono era producite, le multitude se reuniva e restava confuse quia, audiva cata un su proprie lingua que parlava illes. ⁷ E illes era stupefacite e se meraviliava dicente: Es que tote istes que parla non son galilee? 8 E como nos audi cata un in le proprie lingua materne, ⁹ Parthes e Medes e Elamitas, e illes que habita Mesopotamia, Judea e etiam Cappadocia, Ponto e Asia, 10 Phrygia e etiam Pamphylia, Egypto e le regiones de Libva facie a facie Cyrene e le estranieros roman, ¹¹ tanto judeos como proselytos, creteses e arabes, nos esse audientes parlar illes, in nostre lingua, le meravilia de Deo? 12 E totos era stupefacite e perplexe, uno a altere dicente: Oue vole isto esser? ¹³ Sed alteres deridente diceva: Illes son plen de vino. ¹⁴ Petro de pede con le undece levava su voce e les diceva rotundemente: Viros judee e tote illes que habita Jerusalem, isto vos sia notori, e presta! attention a mi parolas. ¹⁵ Quia non, como vos suppone, istes son inebriate quia es le hora tertie del die, ¹⁶ sed isto es ille dicite per le propheta Joel: In le ultime dies –dice le Senior– ¹⁷ "effundera ex mi Spirito super tote carne e vostre filios prophetisara e vostre filias, e vostre juvenes videra visiones e vostre plus ancianes soniara sonios; ¹⁸ e usque super mi servos e super mi servas, in le dies ille, Io effundera mi Spirito e illes prophetisara. ¹⁹ Io dara prodigios in le celo supra, e signales infra, in le terra, sanguine e foco e vapor de fumo. ²⁰ Le sol devenira obscuritate e le luna, in sanguine, ante que veni le die del Senior, le grande e manifeste. ²¹ E il essera que tote ille que invoca le nomine del Senior essera salve"

²² Viros israelita, audi! iste parolas: Jesus le Nazareth, viro accreditate per Deo inter vos con poteres e prodigios e signales que faceva, mediante Ille, Deo in medio de vos, como vos mesme sape, ²³ Iste, Deo, por le determinate designo e prescientia de Deo, transferite, mediante mano de paganos, vos, post attachar Le, macellava. ²⁴ Quem Deo resuscitava, rumpente le ligamines del morte ja que non era possibile que Ille esserea tenite per le morte. 25 Quia David dice a Ille: "Io videva le Senior avante de me semper, alora Ille es in mi dextera ne io vacilla. 26 Per isto mi corde exultava e mi lingua gaudeva e etiam mi carne habitara in sperantia, 27 alora Tu no abandonara mi anima in le Hades ni dara a tu Sancto ver le corruption. 28 Tu notificava me camminos de vita e Tu planara me con gaudio in tu presentia". ²⁹ Viros fratres, il es permittite dicer, con franchitia, a vos circa le Patriarcha David que ille non solmente moriva sed que ille era interrate e su sepultura es inter nos usque hodie. 30 Alora, David essente propheta, e sapente que Deo con juramento jurava seder le in su throno un descendente sue, 31 previdente, parlava circa le resurrection de Christo, que no era abandonate in le Hades ni su carne videva le corruption. 32 Deo resuscitava Jesus, nos esse testes de illo. 33 Alora, Jesus es exaltate in le dextera de Deo, e habente recipite le promissa del Spirito Sancte, de parte del Patre, Deo effundeva isto que vos vide e etiam vos audi. 34 Quia David no ascendeva al celos, sed ille dice: "Le Senior diceva a mi Senior: sede! te a mi dextera 35 usque io pone tu inimicos como scabello de mi pedes". 36 Alora, cognosce! con securitate,

tote le casa de Israel, que Deo ha constituite Senior e Messia, le mesme Jesus quem vos crucifigeva. 37 Et illes audiente remaneva repentente in le corde e diceva a Petro e a altere apostolos: qui nos facera, viros fratres? 38 Petro diceva a illes: Vos muta! le mente e sia baptisate cata uno de vos in le nomine de Jesus Messia ut vos recipera le pardono de vostre peccatos e le dono del Spirito Sancte. 39 Quia pro vos es le promissa e pro vostre filios e pro tote illes que son distante, pro illes quante le Senior, Deo nostre, voca ad Se. 40 E con altere plus parolas testificava solemnemente e les exhortava dicente: Vos esse! salvate ex iste generation perverse. 41 Assi alora, illes que recipeva ben le parola de Petro era baptisate e era appendite, in ille die, como tres milles personas; 42 Et illes era occupate assiduemente in le inseniamento del apostolos e in le communitate de vita, in le fraction del pan et in le orationes. 43 E tote le mundo era impressionate per le multe prodigos e signales, que succedeva mediante le apostolos. 44 E totes illes que credeva, junctemente habeva tote le cosas in communitate, 45 illes vendeva le proprietates e le possessiones e los distribueva a totos secundo le necessitate que cata uno teneva. 46 E cata die essente assiduemente unanime in le templo e frangente le pan in le casas. illes participava in le nutrimento con allegressa e simplicitate de corde, 47 laudante Deo e habente favor con tote le populo. E le Senior appendeva illes que era salve cata die a illes.

CAPITULO 3

¹ Petro e Johannes montava al templo, in le hora del oration, le none. ² E un viro que era claude ex le ventre de su matre, era apportate, quem illes poneva cata die in le porta del templo, appellate Belle, pro demandar eleemosyna ab illes que entrava in le templo; ³ ille que vidente Petro e Johannes que iva entrar in le templo peteva reciper un eleemosyna. ⁴ E Petro, reguardante in illo con Johannes, diceva: Reguarda! nos. ⁵ E ille era attente, e sperante reciper alique ex illes. ⁶ E Petro diceva: Argento e auro io non possede; sed lo que io habe, isto io te da; in le nomine de Jesus Messia de Nazareth, cammina! ⁿ E Petro tenente le ab mano dextera le altiava; e subito su plantas del pedes e le cavilias era consolidate, ⁸ E ille se poneva de pede con un salto e camminava e entrava con illes in le templo e camminante e saltante e laudante Deo. ⁹ E tote le populo le videva camminante e laudante Deo. ¹ E illes le recognosceva, que iste era ille que

pro demandar eleemosyna era sedite in le porta Belle del templo e illes era plen de stupefaction e perplexitate per lo que le habeva succedite. 11 Dum le homine teneva sasite Petro e Johannes, tote le populo, plen de perplexitate, curreva ad illes apud le portico de Salomon. 12 Petro vidente isto, respondeva al populo: Israelitas, quare vos meravilia de isto o quare vos reguarda nos como si nos haberea facite deambular iste homine con nostre proprie poter o pietate? 13 Le Deo de Abraham, e de Isaac, e de Jacob, le Deo de nostre patres, glorificava su servo Jesus, quem vos transfereva e negava in presentia de Pilato, quando ille habeva decidite distaccar Le; 14 sed vos negava le sancto e justo e peteva que un viro homicida vos esserea concedite, 15 E vos macellava le autor del vita, quem Deo resuscitava ex le mortes, de ille que nos somos testes. 16 E per le fide in le nomine del Senior, le fide ha date vigor a este homine quem vos vide e cognosce, mediante le nomine del Senior, le dava iste total sanitate coram vos. 17 E ora, fratres, io sape que juxta ignorantia vos actuava, como etiam vostre governatores. 18 Mais, lo que previemente Deo annunciava, mediante le bucca de tote le prophetas, que, su Messia habeva que patir, se compliva assi. ¹⁹ Vos repenti! alora, e converte! ut vostre peccatos sia deletes, ²⁰ a fin de que veni tempores de refrigeration del presentia del Senior, e Deo invia le previemente designate pro vos, le Messia Jesus. ²¹ Il es necessari que le celo retene Jesus usque le tempores de restauration de tote le cosas, que Deo parlava mediante le bucca del sancte prophetas antique. 22 Certemente Moses diceva: "Un propheta pro vos, le Senior Deo levara ex le vostre fratres como io: quem vos audira juxta tote quanto ille parlara a vos. ²³ Tote alicun anima que non audi ille propheta essera exterminate ex le populo". 24 E tote le propheta ab Samuel e totes quante successivemente parlava, etiam annunciava iste dies. 25 Vos esse le filios del prophetas e del pacto que Deo concertava con vostre patres dicente a Abraham: E in tu semine, essera benedicte tote le familias del terra. 26 Deo habente resuscitate su Servo, Le inviava primemente a vos pro continuar benedicente vos in le conversion de cata un ex vostre malitias.

CAPITULO 4

¹ E dum illes parlava al populo, se presentava le sacerdotes e le chef del guarda del templo e le sadduceos, ² multo moleste quia illes doceva le populo e annunciava in Jesus le resurrection ex le mortes, ³ e illes les prendeva con le manos e les poneva in custodia usque le die sequente quia ja le vespere era. ⁴ Mais multos que audiva le parola credeva e le numero del viros eveniva como cinque milles.

⁵ Il succedeva in le dies sequente que le governantes e le ancianos e le scribas se reuniva in Jerusalem, 6 e Annas, le summe sacerdote e Caiphas e Johannes e Alexandro e totes que era del familia summe sacerdotal, ⁷ e ponente les in le medio les interrogava: Con qual poter o in qual nomine faceva vos isto? 8 tunc Petro plen del Spirito Sancte les diceva: Governantes del populo e ancianos, 9 si nos hodie somos interrogate circa un beneficio a un homine malade, in virtute de qui iste ha essite e sanate. 10 cognoscite sia a tote vos e a tote le populo de Israel. que in le nomine de Jesus Messias de Nazareth, quem vos crucifigeva, quem Deo levava ex morte, in iste nomine, iste homine se presenta coram vos san. 11 Iste "es le petra rejectate per le architecto, que eveniva como capite de angulo". 12 E no es, in altere necuno, le salvation; quia ni nomine altere es, sub le celo, date inter le homines, in le qual sia necessari esser nos salve. 13 E illes videntes le audacia de Petro e de Johannes e notante que illes son homines sin litteras e vulgares, se admirava e recognosceva que illes con Jesus habeva essite, 14 e illes teneva nihil que dicer in contra al homine, vidente que era in pede e habeva essite sanate. 15 Assi, illes, ordinante curre ex sanhedrin foras, discuteva inter illes, 16 dicente: Que nos facera a iste homines? Quia certo un notori signal ha evenite mediante illos. aperte pro illes que reside in Jerusalem, e nos non pote negar lo; ¹⁷ mais ne plus ille evento sia manifeste inter le populo nos les menacia ne illes parla plus circa iste homine a necun homine, 18 e vocante les, illes les incargava que con necun maniera illes parlarea ni inseniarea in le nomine de Jesus. 19 Mais Petro et Johannes respondente diceva a illes: Si audir vos plus quam Deo es juste coram Deo, judica! vos; ²⁰ quia nos non pote non parlar le cosas que nos videva e audiva. ²¹ Tunc illes, appendente menacias, les distaccava, trovante nihil pro castigar les, per le populo, alora totes glorificava Deo circa illo que eveniva; ²² quia le homine, in qui iste signal del curation era evenite, habeva plus de quaranta annos. 23 E illes liberate veniva ad le sues e adverteva lo que circa illos le principal sacerdote e le ancianos habeva dicite. 24 E illes audiente unanime levava le voce a Deo e diceva: Soverano, "Tu ille que faceva le celo e la terra e le mar e

toto lo que in illes es". ²⁵ Tu que diceva, mediante le Spirito Sancte per bucca de David, nostre patre, tu servo: pro que motina le nationes e le populo machina vanitate? ²⁶ Le reges del terra e les governatores se reuniva junctemente contra le Senior e contra su Messia. ²⁷ Quia illes se alliava in veritate, in iste citate contra tu sancte servo Jesus, quem tu ungueva, Herode e etiam Pontio Pilato con gentiles e populos de Israel, ²⁸ pro facer quanto tu mano e tu designo predestinava que illo devenirea. ²⁹ Ora, Senior, fixa! in lor menacias e da! a tu servos con tote bravada que illes parla tu parola, ³⁰ dum Tu extende tu mano ut curation e signales e prodigios sia facite mediante le nomine del sancte Servo tue Jesus. ³¹ E, illes habente facite supplica, le loco in que illes era reunite era succutite e totes era plen del Spirito Sancte e illes parlava le parola de Deo con audacia.

³² Le corde e le anima del multitude de illes que credeva era un e necuno diceva que aliquid era sue proprie pro ille del possessiones, solmente illes teneva toto in commun. ³³ E con poter magne dava le apostolos testimonio del resurrection del Senior Jesus e gratia magne era super tote illes. ³⁴ Quia no era necessitato alcun apud illes quia illes que era proprietarios de possessiones o casas, vendente los, portava le precios del benes vendite ³⁵ e poneva los ad pedes del apostolos; e illo era distribuite a cata un conforme al necessitate que habeva. ³⁶ E Joseph, appellate Barnabas per le apostolos, que significa "filio del consolation", levita, cypriota de racia, possedente un campo, lo vendeva e portava e poneva le precio ad pedes del apostolos.

CAPITULO 5

¹ Mais un viro, Ananias de nomine, con Sapphira su femina, vendeva un proprietate, ² subtraheva del precio, sapente etiam le femina, e, trahente un parte, lo poneva ad pedes del apostolos. ³ Mais Petro diceva: Ananias, quare Satan plenava tu corde pro mentir al Spirito Sancte e subtraher del precio del proprietate? ⁴ No poteva tu tener lo pro te e sin vender lo? Como poneva tu in tu corde iste action? Tu no mentiva al homines sed a Deo. ⁵ E Ananias audiente iste parolas, cadeva e expirava; e eveniva un timor grande super tote illes que audiva iste parolas. ⁶ E levante se, le juvenes lo involveva e removeva e sepultava. ⁷ E post tres horas, su femina, non sapente lo occurrite, entrava, ⁸ E Petro respondeva a illa: Dice! tu me si in tal precio le proprietate

vendeva vos? E illa diceva: Si, in tante. ⁹ E Petro ad illa: Como es que vos era accordate per tentar le Spirito del Senior? Ecce, le pedes de illes que sepultava tu sponso ad porta son e te removera. ¹⁰ E illa cadeva subito ad su pedes, e expirava, e entrante le juvenes la incontrava morta e removente la, la sepultava apud su sponso. ¹¹ E un timor grande eveniva super le ecclesia e super totes illes que audiva iste cosas.

¹² E per le manos del apostolos era facite multe signales e prodigios in le populo, era totes unanime in le portico de Salomon, ¹³ e ex alteres nemo audiva unir se ad illes, sed le populo les aggrandiva; ¹⁴ e plus e plus gente era appendite per le fide al Senior, multitudes de viros e de feminas; ¹⁵ tanto que, illes removeva le infirmos al stratas ut quando veniva Petro al minus su umbra coperirea alicunos de illes. ¹⁶ E concurreva etiam le multitude del citates circumvicin de Jerusalem, apportante infirmos e tormentates per spiritos immunde e tote illes era sanate.

¹⁷ Levante se le summe sacerdote e illes de su partito –le secta del sadduceos- plen de corage, 18 mandava prender le apostolos e placiar les in le carcere public. 19 Mais un angelo del Senior, durante le nocte, aperiva le portas del carcere e, removente les, diceva: 20 Vade! vos e pone! vos de pede e parla! in le templo integremente iste maniera de viver. 21 È illes, habente audito isto, entrava in le templo circa le alba e inseniava. E le summe sacerdote e illes que era con ille habente se presentate, convocava le sanhedrin e tote le consilio del filios de Israel e inviava al prision ut illes essera removite, 22 Mais arrivate le guardas, illes non les trovava in le carcere; e volvente, informava, ²³ dicente: Nos trovava le prision claudite con tote securitate e le guardas in pede ad portas, mais aperiente nos no trovava necuno intra. ²⁴ E quando illes audiva iste parolas, tanto le chef del guarda del templo como le principal sacerdotes era perplexe circa illes, interrogante se que era eveniente. 25 E habente se presentate un, les informava dicente: Reguarda! vos, le viros quem vos poneva in le carcere son in le templo de pede e inseniante le populo. 26 Tunc iente le chef del guarda con le guardas, les guidava sin violentia quia illes timeva le populo, ne illes sia lapidate. ²⁷ E illes apportante les, les presentava in le sanhedrin. 28 dicente: Nos vos incargava strictemente no inseniar in le nomine de Ille, e, ecce vos habeva plenate Jerusalem con vostre inseniamento, e vos vole attraher super nos le sanguine de ille homine? ²⁹ E Petro e le apostolos respondente, diceva: Il es

necessari obedir Deo ante que le homines. 30 Le Deo de nostre patres resuscitava Jesus quem vos macellava, pendente Le in un ligno; 31 Deo, como Chef e Salvator, le exaltava con su dextera pro dar repententia a Israel e pardono del peccatos. 32 E nos somos testes de iste cosas e le Spirito Sancte Quem Deo donava a illes que Le obedi. 33 E illes audiente inragiava e voleva macerar les. 34 Mais un del sanhedrin levante se, phariseo de nomine Gamaliel, magistro del lege, honorate per tote le populo, ordinava que on removerea foras le homines, per un momentos, 35 e les diceva: Viros israelitas, reguarda! vos ben con iste homines. ³⁶ Quia ante de iste dies Theudas se levava dicente que ille mesme era un grande personage, e quatro centos homines le sequeva; ille que era executate, e totes que le obediva, era dispersate e illes eveniva ad nihil. 37 Post iste, Judas surgeva, le galileo, in le dies del censo e ille traheva con se le populo; etiam ille periva e tote illes que le obediva era dispersate. 38 E ora io vos dice que vos non vos preoccupara de iste homines e vos les lassa quia si lor projecto o lor opera es de homines illo se dissolvera; ³⁹ Mais si illo es de Deo vos non pote destruer lo: non il sia que vos essera luctantes contra Deo. E illes le obediva, 40 e illes, appellante le apostolos, post flagellar les, les incargava non parlar in le nomine de Jesus e illes les laxava. 41 Illes, per lor parte, vadeva gaudente ex presentia del sanhedrin, quia illes era estimate digne de esser affrontate per le nomine de Jesus. 42 E in tote die, in le templo e ab casa ad casa, illes no cessava inseniante e evangelisante que Jesus es le Messia.

CAPITULO 6

¹ In ille dies, multiplicante se le discipulos, on produceva un murmure del Hellenistas contra le Hebreos de que in le servicio diario era negligite lor viduas. ² E le Duodece, convocante le multitude del discipulos, diceva: Non es grate que nos, lassante le parola de Deo, nos face le administration del benes. ³ In consequentia, fratres, elige! vos septe viros, inter vos, de bon fama, plen de Spirito e sapientia, quem nos constituera circa iste mestiero; ⁴ mais nos dedicara assiduemente al oration e al ministerio del parola. ⁵ E le proposition agradava a totos, e illes eligeva Stephano, viro plen de fide e de Spirito Sancte, e Philippo e Prochoro e Nicanor e Timon e Parmenas e Nicolaus, proselyto de Antiochia, ⁶ quem illes presentava ante le Apostolos e, post orar, illes les imponeva le manos.

- ⁷ E le parola de Deo cresceva, le numero del discipulos se multiplicava in Jerusalem multo e un numerose gruppo del sacerdotes obediva le fide.
- ⁸ E Stephano, plen de gratia e de poter, faceva prodigios e signales grande inter le populo. ⁹ Mais alicunos del synagoga, appellate del Libertos e del Cyreneos e Alexandrinos e illes de Cilicia e Asia se levava, debattente con Stephano, ¹⁰ e illes non poteva resister al sapientia e al spirito con que ille parlava. ¹¹ Tunc illes corrumpeva viros que diceva: Nos ha audite ille parlante parolas blaspheme contra Moses e contra Deo; e illes agitava le populo e le ancianes e le scribas, e sasiente le, le spoliava e conduceva al sanhedrin, ¹³ e ille presentava testes false que diceva: Iste homine no cessa, parlante parolas contra le loco sancte e contra le lege; ¹⁴ quia nos le ha audite dicente que ille Jesus de Nazareth destruera iste loco e mutara le costumes que nos transmittera Moses. ¹⁵ E tote illes, que era sedite in le sanhedrin, fixante le oculos in ille, videva su facie como un facie de angelo.

CAPITULO 7

¹ E le summe sacerdote diceva: Si illo es ita? ² Stephano respondeva: Viros fratres e patres, audi! le Deo del gloria se appareva a nostre patre Abraham, essente in Mesopotamia, ante que ille habitava in Haran, ³ e Ille diceva: "Sali! ab tu terra e ab tu familia, vade! al terra que Io te monstrara". 4 Tunc, saliente ab le terra del chaldeos, habitava in Haran. E ex illic, post morir su patre. Deo le translatava ab illic ad iste terra in que vos ora habita, 5 e non le dava como hereditate ni un palmo de terreno in proprietate. Mais Deo promitteva "dar se lo in possession a ille e a su descendentia, no tenente ille filio". 6 E Deo parlava assi, que su descendentia habitarea in terra alien e que lo subjugarea e maltractarea durante quatro centos annos; 7 Mais Deo diceva que Ille judicara le nation que les subjugara e post isto, illes exira e me dara culto in iste loco. 8 E Deo le dava, como alliantia, le circumcision. Assi ille ingeniava Isaac e le circumcideva in le octave die de nascer, e Isaac, Jacob, e Jacob, le doce patriarcha. ⁹ E le patriarchas, essente zelose de Joseph, illes le vendeva pro Egypto; e Deo era con ille, 10 e Deo removeva ex tote su afflictiones e dava gratia e sapientia coram le Pharaon, rege de Egypto, e le constitueva governator super Egypto e super tote su casa. 11 Mais un fame veniva super tote Egypto e Canaan e grande

affliction, e non incontrava provisiones nostre patres. 12 Mais audiente Jacob que tritico era in Egypto, ille inviava illic nostre prime patres; 13 E in le secunde viage Joseph se dava a cognoscer a su fratres, e le Pharaon teneva notitia del lineage de Joseph. 14 E Joseph ordinava vocar su patre Jacob, e tote su parentela, in total septanta e cinque personas. 15 E Jacob descendeva a Egypto, e illic moriva ille e nostre patres, 16 illes era translates a Siquem e illes era interrate in le sepulcro que habeva emite Abraham in al filios de Hammor, a precio de argento, in Siquem. 17 Conforme se approximava le tempore del promissa que Deo declarava a Abraham, le populo cresceva e se multiplicava in Egypto, 18 usque se eleva un rege que sapeva nihil de Joseph. 19 E iste, operante malmente contra nostre lineage, maltractava le patres ut le infantes esserea abandonate ut perirea. 20 In ille tempore, nasceva Moses, e ille era belle pro Deo; le qual era allactate, durante tres menses, in le casa de su patre; ²¹ e essente exponite le recolligeva le filia del Pharaon e le allactava como filio sue. 22 E Moses era educate in tote le sapientia del egyptianes, e era potente in parola e opera. 23 Mais quando ille compleva quaranta annos, iva a visitar su fratres le israelitas; ²⁴ e ille, vidente que un israelita era maltractate, le defendeva, e vengiava quem era tormentate e feriva le egyptio. ²⁵ E supponeva que le fratres comprenderea que Deo, mediante su mano, les darea salvation; sed illes non comprendeva. ²⁶ E in le sequente die, un israelitas era querelantes se e Moses tentava reconciliar les in pace, dicente: Viros e fratres vos esse, quare le un face damno al altere? 27 Mais ille que faceva damno al companion pulsava Moses dicente: Qui te constitueva governante e judice inter nos? ²⁸ Vole tu me macellar como tu macellava heri le egyptian? 29 E Moses fugiva quando audiva iste parolas e viveva como alien in terra de Madiam ubi ingenerava duo filios. 30 E post quaranta annos, un angelo le appareva in le deserto del monte Sinai in le flamma de foco de un rubo. 31 E Moses vidente, se stupefaceva per le vision, e quando ille se approximava pro vider, un voce del Senior eveniva: 32 Io esse le Deo de tu patres, le Deo de Abraham e de Isaac e de Jacob. E Moses tremule non osava reguardar. 33 E le Senior le diceva: Discalcea! te quia le loco ubi tu esse terra sancte es. 34 E Io videva le oppression de mi populo in Egypto e audiva su gemito e descendeva pro remover lo; e ora veni! pro que Io te invia a Egypto. 35 Deo ha inviate como governante e liberator, con le mano del angelo que se le appareva in le rubo, iste Moses quem illes negava dicente: qui te constitueva governante e judice? 36 Iste les conduceva foras post facer prodigios e signales in Egypto e in le Mare Rubro e in le deserto durante quaranta annos. 37 Iste es Moses que diceva al filios de Israel: Deo suscitara, inter vos fratres, un propheta como io. 38 Iste es ille que ha essite in le congregation in le deserto con le angelo que le parlava in le monte Sinai e con nostre patres, ille que recipeva oraculos vive pro dar vos los, ³⁹ quem nostre patres non voleva obedir sed illes le rebatteva e se volveva ad Egypto in lor corde, 40 dicente a Aaron: Face! tu deos que ira avante nos quia iste Moses que nos removeva foras ex terra de Egypto nos non sape que le eveniva. 41 E illes faceva un figura de vitello, in ille dies, e offereva sacrificios al idolo e se glorificava in le opera de lor manos. 42 Sed Deo se appartava e les transfereva pro dar culto al astros como ha essite scribite in le libro del prophetas: Me offereva vos victimas e sacrificios, casa de Israel? 43 No, vos transportava le tenta de Moloch e le stella de deo Rompha, imagines que vos faceva pro adorar los. Alora io vos deportara ultra Babylonia. 44 Nostre patres habeva in le deserto le Tenta del Alliantia como Ille que parlava con Moses habeva ordinate fabricar lo, conforme al modello que ille habeva vidite. 45 Nostre patres, a lor vice, guidate per Josue lo introduceva in le territorio del paganos, illes quem Deo expulsava foras del presentia de nostre patres usque le dies de David. 46 Iste trovava gratia coram Deo e le demandava un loco de reunion pro le casa de Jacob. ⁴⁷ Mais era Salomon, in cambio, ille que edificava le casa. ⁴⁸ Mais le Altissime no habita in edificios facite per manos de homines; como le propheta dice: 49 Le celo es mi throno e le terra es le scabello de mi pedes: que classe de casa me edificara vos. dice le Senior, o que loco es de mi reposo? 50 Mi mano no ha facite tote iste cosas? 51 Duros de corde e incircumcisos de corde e de auditos! Vos semper resiste le Spirito Sancte; como vostre patres assi etiam vos. 52 Quem del prophetas non persequeva vostre patres? E illes occideva illes que previemente vos annunciava le venita del Juste cujes traitores e assassinos vos ora era; 53 vos que recipeva le lege per mediation de angelos e non lo guardava.

⁵⁴ E illes, audiente iste cosas, inragiava in lor corde e stridulava le dentes contra Ille. ⁵⁵ Mais Stephano, pleno del Spirito Sancte, fixante le oculos in le celo, videva le gloria de Deo e Jesus de pede in le dextra de Deo, ⁵⁶ e diceva: Ecce, io vide le celos aperte e le Filio del Homine que es de pede in le dextra de Deo. ⁵⁷ Tunc critante, con voce magne, illes se tappava

lor auditos e se lanceava unanime contra ille. ⁵⁸ E jectante le foras del citate, le lapidava. E le testes lassava lor mantellos apud le pedes de un juvene appellate Saulo. ⁵⁹ E illes lapidava Stephano invocante Deo e dicente: Senior, Jesus, recipe! mi spirito. ⁶⁰ E, ponente su genus in terra, clamava con voce magne: Senior, non le pone! in conto iste peccato e se addormiva.

CAPITULO 8

¹ E Saulo era consentiente in su assassinato. In ille die un grande persecution eveniva contra le Ecclesia in Jerusalem e totes era dispersate per le regiones de Judea e de Samaria, excepte le Apostolos. ² E un viros pie interrava Stephano e faceva duello grande super ille. 3 Mais Saulo maltractava le ecclesia, entrante casa per casa, e trahente viros e feminas e les transfereva ad carcere. 4 Sed, per lor parte, le dispersate iva annunciante le bon notitia. ⁵ E Philippo, descendente ad le citate de Samaria, les proclamava le Messias. ⁶ E le gentes attendeva le cosas que diceva Philippo e illes era unanime in le audir los e in le vider le signales que ille faceva.⁷ Quia ex multes que habeva spiritos immunde, iste spiritos sortiva con voce magne; e multe paralyticos e claudes era sanate; 8 e multe gaudio eveniva in ille citate. 9 E un homine, appellate Simon, habeva essite previemente in le citate, exercente le magia e lassante stupefacite le gente de Samaria dicente que ille era alicuno grande, 10 quem prestava attention totes, ab le parve usque ad le magne, dicente: Îste es le poter de Deo, appellate magne. 11 Illes le prestava attention quia ille, durante longe tempore, les habeva tenite stupefacite con su magias. 12 Mais quando illes credeva Philippo, evangelisante le bon notitias del Regno de Deo e del nomine de Jesus Messia, era baptisate tante viros como feminas. 13 E le mesme Simon anque credeva e. post esse baptisate, era adherite assiduemente a Philippo e, vidente le signales e le operas grande que ille faceva, era stupefacite. 14 Le Apostolos de Jerusalem, quando audiva que Samaria habeva recipite le parola de Deo, les inviava Petro e Johannes, 15 le quales abassante orava pro illes ut illes reciperea le Spirito Sancte, 16 quia tote via habeva descendite super necuno de illes, solmente era baptisate in le nomine del Senior Jesus. 17 Tunc illes impone le manos super illes e recipeva le Spirito Sancte. 18 E Simon, vidente que mediante le imposition del manos del apostolos es date le Spirito Sancte, les offereva pecunia 19 dicente: Vos da! me iste poter, que a ille que io imponera le manos recipera le Spirito Sancte. ²⁰ Sed Petro le diceva: Tu argento sia con te pro perdition, alora tu supponeva que le dono de Deo, mediante pecunia, era obtenite. ²¹ Tu non tene parte ni participation in iste message quia tu corde non es recte apud Deo. ²² Dunque tu repenti! circa iste tu malitia e pete! al Senior si forsan sia pardonate iste pensamento de tu corde; ²³ quia io vide que tu esse in biles de amaritude e in ligamine de iniquitate. ²⁴ E Simon respondente diceva: Pete! vos pro me le Senior ut nihil de iste cosas per vos dicite venira super me. ²⁵ E Petro e Johannes post testificar solemnemente le message del Senior, regressava a Jerusalem e multe villages del samaritanos evangelisava.

²⁶ Mais un angelo del Senior parlava a Philippo dicente: Eleva! te e vade verso le sud, al cammino que descende ab Jerusalem ad Gaza que se trova deserte. 27 Ille se elevava e camminava. E ecce un viro ethiope eunucho, ministro de Candace, regina del ethiopes que era super tote le tresor de illa, que habeva venite pro adorar in Jerusalem, 28 e iva in su carro legente le propheta Isaia. ²⁹ E diceva le Spirito a Philippo: Approcha! te e reuni! te a iste carro. 30 E quando Philippo se approchava currente, le audiva legente le propheta Isaia, e diceva: Tunc, cognosce tu lo que tu esse legente? ³¹ E ille diceva: Mais, como pote io comprender si nemine me adjuta? E invitava Philippo a que ascendente, se sederea juxta ille. 32 E le passage del Scriptura que legeva era iste: Como ove era conducite al occision e como agno mute ante le tonsor non aperi su bucca. 33 In le humiliation, tote su derecto era negante; aui describera su generation? quia illes disinterra su vita ex le terra. 34 E le eunucho respondente a Philippo, diceva: Per favor, circa qui dice le propheta isto? Circa se mesme o circa alcuno altere? 35 E Philippo, aperiente su bucca e commerciante ab iste Scriptura, le evangelisava Jesus. ³⁶ E quando illes iva per le cammino videva un aqua e diceva le eunucho: Ecce, que impedi que io sia baptisate? [37 Respondeva Philippo: Si tu crede de tote corde, il es possibile. Le eunucho respondeva : Io crede que le Filio de Deo es Jesus le Messia.] ³⁸ E ille ordinava stoppar le carro e descendeva ambes ad aqua, tante Philippo como le eunucho, e le baptisava. 39 E quando illes ascendeva ab aqua, le Spirito del Senior attrappava Philippo e le eunucho non le videva jam plus e iva per su cammino plen de allegressa. 40 Philippo era trovate in Azoto e camminante evangelisava tote le citates usque ille arrivava a Cesarea.

CAPITULO 9

¹ Saulo totevia, respirante menacia e assassinato contra le discipulos del Senior, presentante se al summe sacerdote, ² demandava ex su parte epistolas a Damasco pro le synagogas ut illes quem Saulo trovarea que esserea del Cammino, tante viros como feminas, apportarea ligate a Jerusalem. 3 Mais quando ille iva, il eveniva que ille se approchava a Damasco, e subito del celo, 4 e cadente in terra, audiva un voce que le diceva: Saulo, Saulo, quia tu me perseque? ⁵ Ille demandava: Qui esse tu Senior? E Ille diceva: Io esse Jesus quem tu perseque. 6 Sed tu leva! te e intra! in le citate e on parlara a te lo que tu debe facer. ⁷ E le viros que iva de cammino con ille se stoppava stupefacte audiente le voce sed vidente necuno. 8 E Paulo era elevate ab terra e essente aperte su oculos nihil videva e illes le introduceva in Damasco portante con le mano. 9 E ille era tres dies sin vider e non manducava ni bibeva. 10 Un discipulo appellate Ananias era in Damasco e le Senior le diceva in vision: Ananias. E ille diceva: Ecce, io, Senior. 11 E le Senior le diceva: Leva! te e vade! al strata appellate recte, e cerca! in casa de Judas un tarsense appellate Saulo, ecce ille es orante, ¹² e Saulo videva, in vision, un viro appellate Ananias que entrava e le imponeva le manos ut ille recuperarea le vision. 13 E Ananias respondeva: Senior, io audiva, ex multos, circa iste viro, quante cosas mal a tu sanctos in Jerusalem, ille faceva, ¹⁴ e hic habe autoritate ex le principal sacerdotes pro detener totes que invoca tu nomine. 15 Sed le Senior le diceva: Vade! Alora iste es mi vaso de election pro portar mi nomine al nationes e etiam ad reges e ad filios de Israel. ¹⁶ quia Io le monstrara quante cosas il es necessari que ille patira pro mi nomine. 17 Tunc Ananias iva e entrava in casa e, imponente super ille le manos, diceva: Saulo, fratre, le Senior me ha inviate, Jesus ille que era vidite per te in le cammino per ille que tu veniva, ut tu recupera le vision e tu sia plen del Spirito Sancte. 18 E subito como un squamas cedeva ab su oculos e recuperava le vision, e levante se era baptisate, 19 e prendente alimento, recuperava fortias. E ille era con los discipulos de Damasco, durante alcun dies. 20 E subito proclamava in le synagogas que Jesus es le Filio de Deo. 21 E era stupefacite totes illes que audiva e diceva: No es iste ille que persequeva a morte illes que invocava iste nomine e habeva venite a Damasco pro traher les attachate ante le principal sacerdotes? ²² Mais Saulo era plus plenate de poter e confundeva le judeos que habitava in Damasco, demonstrante que Iste es le Messia. ²³ E quando passava bastante dies, ²⁴ le judeos resolveva occider le; mais Saulo cognosceva lor complot. Como de die e de nocte illes vigilava le portas de Damasco pro occider le, ²⁵ su discipulos le prendeva, e trans le muro, le basava extrahente le in un corbe. ²⁶ E ille habente arrivate a Jerusalem, intendeva reunir se al discipulos sed totes le timeva, non credente que ille era discipulo. ²⁷ Mais Barnabe, recipiente le, le conduceva coram le apostolos e les adverteva como in le cammino videva le Senior, e que Ille le parlava e como in Damasco Saulo parlava con audacia in le nomine de Jesus. ²⁸ E Saulo era con illes e iva e veniva con illes in Jerusalem, parlante con audacia in le nomine del Senior, ²⁹ e parlava e etiam disputava con le judeos de lingua grec mais illes proponeva occider le. ³⁰ E le fratres quando se informava circa iste eventos, le descendeva a Cesarea e le inviava a Tarso.

³¹ E intertanto le ecclesia, per tote le Judea, e Galilea e Samaria, habeva pace, essente edificate, e era in le timor del Senior e con le consolation del Sancte Spirito se multiplicava.

³² Il eveniva que Petro, que iva per tote le locos, descendeva etiam pro vider illes que habitava Lida. Illic ille incontrava un homine appellate Eneas que ab octo annos jaceva in un matras e ille era paralytico. 34 E diceva le Petro: Eneas, Jesus le Messia te sana; leva! te e face! te le lecto a te mesme. E subito ille se levava. 35 E tote illes que habitava Lida e in le planessa de Saron, le videva, le quales se converteva al Senior. In Joppe era un discipula appellate Tabita ³⁶ que traducite significa gazella; ista era plen de opera bon e de eleemosynas que illa faceva. 37 E il eveniva que, in ille dies, illa infirmante moriva. E illas, post lavar la, la poneva in le sala superior. 38 E Lida era proxime a Jope, le discipulos, audiente que Petro era in ille, inviava duo homines a ille, rogante: Non tarda! tu venir ad nos. ³⁹ E Petro, levante se, ambulava con illes, e habente arrivate, quem illes conduceva al sala superior e tote le viduas approximava se ad ille plorante e monstrante le tunicas e le mantellos que illa faceva con illas quando Dorcas era con illas. ⁴⁰ E Petro, removente foras totes e ponite de genus, orava e, se volvente ad cadavere, diceva: Tabita, leva! te. E illa aperiva su oculos e vidente Petro se incorporava. 41 E Petro dante la le mano, la altiava e vocante le sanctos e le viduas la presentava vive. 42 E il eveniva notori in tote Jope e multes credeva in le Senior. 43 E il eveniva que Petro, in bastante dies, remaneva in Jope con un Simon tannator.

CAPITULO 10

¹ E un viro in Cesarea, appellate Cornelio, centumviro del cohorte Italic, 2 pie e timorose de Deo con tote su casa, ille que faceva multe eleemosynas al populo e orava continuemente ³ videva in un vision clarmente como un angelo del Senior, verso le hora none del die, entrava apud ille e le diceva: Cornelio, 4 e Cornelio reguardante le angelo, e timorose diceva: Qui es tu, Senior? Le angelo diceva: Tu orationes e eleemosynas ascendeva como memorial apud Deo. ⁵ E ora, tu invia! viros a Jope e face! venir un Simon appellate Petro; ⁶ iste se allogia apud un Simon tannator que tene un casa juxta le mar. ⁷ E quando le angelo que le parlava partiva. Cornelio, appellante duo del domesticos e un soldato pie de illes que le serviva constantemente 8 e explicante les toto, les inviava a Jope. ⁹ E in le die sequente, illes viagiante e approximante se ad citate, Petro ascendeva al terrassa pro orar in le hora sexte. 10 E Petro teneva fame e desiderava manducar alcun cosa, e dum illes se lo preparava, Petro habeva un extasis, 11 e ille vide le celo aperte e que descendeva un objecto como un panno grande per le quatro punctas posate super le terra, 12 in illo que era tote le classes de quadrupedes e reptiles del terra e aves del celo. 13 E un voce veniva a ille: Leva! te. Petro, macella! e manduca! 14 Mais Petro diceva: Nullemente, Senior, alora jammais io manducava cosa profana e immunda. 15 E de nove, la voce per secunde vice diceva: Lo que Deo sanctificava tu non lo tenera como profan. 16 E isto eveniva in tres vices, e subito illes portava iste cosas al celo. 17 E dum Petro era perplexe in se mesme circa que haberea essite iste vision, ecce, le viros inviate per Cornelio, post demandar pro la casa de Simon, se presentava in le portico, ¹⁸ e dante un voce, demandava si Simon, le appellate Petro, hic se allogiava. 19 E dum Petro reflexionava circa le vison, le diceva le Spirito: Ecce, duo viros te cerca; ²⁰ leva! te e descende! e vade! con illes sin esser in dubita alora Io les ha inviate. 21 E descendente Petro, diceva al viros: Ecce, io esse ille que vos cerca, qual es le causa per que vos esse hic? ²² E illes diceva: Cornelio, le centumviro juste e timorose de Deo e accreditate per tote le nation del judeos, era avisate per un angelo sancte ut tu vade a su casa e audir tu parolas. 23 Petro les invitava entrar e dava allogiamento. In le die sequente, Petro se levante exiva con illes e alcun fratres de Jope le accompaniava. 24 E in le die sequente, illes entrava in Cesarea e Cornelio era sperante le, habente convocate su parentes e su amicos plus intime. ²⁵ E quando Petro entrava, Cornelio le saliva al incontro e cadente ad su pedes le adorava. ²⁶ Sed Petro le levava dicente: Levate! te, io esse etiam un homine. 27 E conversante con ille, entrava e trova multe illes que se habeva congregate, 28 e les diceva: Vos comprende como adjunger se o approchar se a un estraniero es illicite a un viro judee e Deo me monstrava que io non dicera nulle homine profan o impur. 29 Per iste, quando vos habeva ordinate appellar me, io non ha habite inconveniente in venir. Alora io demanda quare vos faceva que io venirea? ³⁰ E Cornelio diceva: Desde quatro dies, io era orante in mi casa in iste mesme hora e ecce un viro se poneva coram me con vestimentos resplendente e dice: Cornelio, tu oration ha essite ascoltate e tu eleemosynas ha essite recordate coram Deo. 32 Invia! tu alcun a Joppe e invita! venir Simon, le appellate Petro; iste se allogia in casa de Simon le tannator, juxta le mar. 33 Subito, Alora, io inviava pro te e tu faceva ben veniente. Alora, ora, tote nos in presentia de Deo somos hic pro audir tote illo que le Senior te ha ordinato. 34 E aperiente Petro su bucca diceva: In veritate io comprende que Deo non es partial, 35 sed in tote nation ille que Le respecta e practica le justitia Le es acceptate: ³⁶ Ille inviava a Israel su message annunciante le bon notitia del pace mediante Jesus Messia; Iste es senior de totes. 37 Vos cognosce le notitia divulgate in tote Judea comenciante ab Galilea post le baptismo que initiava Johannes, 38 como Deo ungueva Jesus de Nazareth con Spirito Sancte e con poter, qui passava facente le ben e sanante totes le tyrannisate per le diabolo alora Deo era con Ille; ³⁹ e nos somos testes de tote le cosas que Ille faceva assi in le region del judeos como in Jerusalem: illes Le occideva pendente Le in un ligno. 40 Deo levava Iste in le tertie die e faceva que Ille essera visibile, 41 non a tote le populo sed a testes, a illes previemente designate, a nos que manducava e bibeva con Ille, postea Ille resuscitava inter le mortes; 42 e Ille incargava nos proclamar al populo e testificar solemnemente que Iste es le destinate per Deo como judice de vives e mortes. 43 Circa isto le testimonio de tote le propheta es unanime que tote que crede in Ille recipe le pardono de su peccatos, mediante su nomine. 44 Totevia Petro era parlante iste parolas, le Spirito Sancte cadeva super totes que audiva le message. 45 E le credentes circumcise, quante accompaniava Petro, restava disconcertate quia le dono del Spirito Sancte etiam super le gentiles ha esse effundite. 46 Quia illes les audiva parlar in linguas e magnificante Deo. Tunc Petro respondeva: 47 On pote negar le aqua del baptismo a istes que

como nos ha recipite le Spirito Sancte? ⁴⁸ e ille ordinava que illes in le nomine de Jesus Messia era baptisate. Tunc illes le rogava que Petro restara alcun dies.

CAPITULO 11

¹ E audiva le apostolos e le fratres que era per tote Judea que etiam le gentiles recipeva le message de Deo. 2 E quando Petro ascendeva a Jerusalem, illes del circumcision disputava con ³ ille dicente : Tu entrava in casa de viros que habe preputio e manducava con illes. 4 E Petro comenciante explicava les, per ordine, dicente: ⁵ Io era in le citate de Joppe orante e videva in extasis un vision, que descendeva un objecto como un panno grande per le quatro punctas descendite desde le celo e veniva ad me; 6 e, in illo fixante mi oculos, io observava attentemente e videva le quadrupedes del terra, e le feras e le reptiles e le aves del celo. ⁷ E io audiva angue un voce que diceva me: Leva! te, Petro, macella! e manduca! 8 E io diceva: Nullemente, Senior, alora jammais io manducava cosa profan e immunda 9 E respondeva, in secunde vice, le voce del celo: Lo que Deo sanctificava tu non lo tenera como profan ¹⁰ E isto eveniva in tres vices e toto era arretrate ad le celo, altere vice. 11 E ecce, in ille momento, tres viros, inviate ab Cesarea ad me, se presentava in le casa ubi io era. 12 E me diceva le Spirito Sancte que io les accompaniarea sin dubitar. E veniva con me iste sex fratres e nos entrava in le casa de ille viro. 13 E ille nos refereva como ille videva le angelo in su casa e que ille era de pede e diceva: Invia! tu alicuno a Joppe e ordina! venir Simon, appellate Petro. 14 que te parlara parolas per le quales tu sia salve e tote illes de tu casa. 15 E quando io comenciava parlar, cadeva le Spirito Sancte super illes como etiam super nos in le principio. ¹⁶ E io recordava le parola del Senior como diceva: Johannes certo baptisava con agua, mais vos essera baptisate in le Spirito Sancte. ¹⁷ Si, alora, le mesme dono les dava Deo como etiam a nos que credeva in le Senior Jesus Messia, qui io era pro impedir lo a Deo? ¹⁸ E illes, audiente iste cosas, se quitava e glorificava Deo, dicente: Ita Deo dava etiam al gentiles le repententia que conduce ad vita

¹⁹ Alora illes que era dispersate per le persecution evenite per illo de Stephano, arrivava usque Phenicia, Cypro e Antiochia, sin exponer le message solmente a judeos. ²⁰ Mais alcun viro era ex

illes cypriotas e cyrenee le quales veniente ad Antiochia parlava etiam al grecos e annunciava le bon notitia del Senior Jesus. ²¹ E le mano del Senior era con illes e multes que credeva se converteva ad Senior. ²² Le notitia de isto arrivava ad auditos del communitate que era in Jerusalem e illes inviava Barnabe ad Antiochia; ²³ qui, habente arrivate e vidente le gratia de Deo, se allegrava, e exhortava totes pro sequer unite al Senior con firme proposito, ²⁴ Alora ille era viro bon e plen de Spirito Sancte e de fide. E un multitude considerabile se adhereva al Senior. ²⁵ E Barnabe saliva a Tarso in recerca de Saulo, ²⁶ e le incontrava e le apportava a Antiochia. Claudio. ²⁹ Le discipulos nonobstante decideva inviar un subsidio, juxta le E il eveniva que illes se congregava in le communitate e doceva un grande multitude e, in Antiochia, le discipulos era appellate christianos per prime vice.

²⁷ E in iste dies, un prophetas abassava ab Jerusalem ad Antiochia; ²⁸ e levante se uno de illes, appellate Agabo, movite per le Spirito vaticinava que un fame grande iva a esser in tote le terra habitate. (Le qual eveniva in tempore de Claudio). ²⁹ E le discipulos determinava inviar un subsidio, secundo le recursos de cata uno, al fratres que habitava in Judea: ³⁰ assi illes faceva, inviante lo al ancianos, per mano de Barnabe e Saulo.

CAPITULO 12

¹ E in ille tempore, Herode, le rege, decideva maltractar alcun membros del communitate. ² E ille occideva Jacobo, le fratre de Johannes con gladio. ³ E ille vidente que illo agradava al judeos, appendeva prender etiam Petro, e il era le dies del azymos, 4 quem etiam prendite poneva in le carcere, transferente le a quatro gruppos de quatro soldatos pro custodiar le, proponente le intention de facer le comparer ante le populo post le Pascha. ⁵ Assi que Petro era custodiate in le carcere, le communitate orava insistentemente Deo pro ille. ⁶ Quando Herode iva presentar le in le nocte ille. Petro era dormiente inter duo soldatos, attachate con duo catenas e guardas ante le porta custodiava le carcere. 7 E ecce un angelo del Senior se presentava e un luce resplendeva in le cella; e colpante le latere de Petro le eveliava, dicente: Leva! te subito. E le catenas cadeva ex su manos, 8 E le angelo le diceva: Cinge! te e calcea! te tu sandalias. E faceva ita. E le angelo le dice: Involve! te in tu mantello e seque me. 9 Petro saliva e segueva le angelo e non sapeva si lo que faceva le angelo era real o ille era vidente un vision. 10 Illes passava le prime e le secunde guarda, arrivava al porta de ferro que conduce al citate que per illo mesme se les aperiva, e sortiente illes avantiava per un strata e subito le angelo se separava ab ille. ¹¹ E Petro, in ille mesme volvite, diceva: Ora io sape vermente que le Senior inviava su angelo e me liberava ex le mano de Herode e ex tote le expectation del populo judee. ¹² E consciente veniva al casa de Maria le matre de Johannes, le appellate Marcos, ubi era bastante reunitos e orantes. 13 E Petro appellava al porta del entrata e exiva un domestica appellata Rode pro aperir, ¹⁴ e recognoscente le voce de Petro per le allegressa no poteva aperir le porta solmente illa currente ad interior annunciava que Petro era apud le porta. ¹⁵ Mais illes la diceva: Tu esse folle. Sed illa insisteva que il era ita. Assi que illes diceva: Ille es su angelo. 16 Sed Petro continuava appellante e, quando illes aperiva, le videva e illes restava stupefacite. 17 E Petro, faciente signales con le mano ut illes se quietarea, refereva como le Senior le conduceva extra le carcere e diceva: Communica! vos iste cosas a Jacobo e al fratres. E exiente iva a altere loco. 18 E quando eveniva le die, un agitation non parve era anud le soldatos circa que era de Petro. 19 Herode cercava Petro con desiro, non le incontrava, processava le guardas e ordinava que illes essera executate, e, descendente ab Judea ad Cesarea, permaneva illic. ²⁰ E Herode era furiosemente irate con le tyrios e le sidonios, sed illes unanime se presentava ante le rege e persuadeva Blasto, que presideva le camera regal, e sollicitava le pace ut lor territorio esserea approvisionate ex le region del rege. ²¹ E, in le die indicate, Herode vestite con le mantello regal, sedite in le tribunal, les exhortava, ²² e le plebe acclamava: Iste voce es de Deo non de homine. 23 E subito un angelo del Senior le feriva porque no dava le gloria a Deo; e rodite per vermes, expirava.

²⁴ Mais le parola de Deo cresceva e se multiplicava. ²⁵ E Barnabe e Saulo, completate le servicio, regressava ab Jerusalem prendente con illes Johannes appellate Marcos.

CAPITULO 13

¹ In Antiochia, secundo le uso del communitate, le prophetas e magistros era: Barnabe e Symeon, le appellate le Niger e Lucio le Cyreneo, e Manaen, fratre de lacte de Herode le tetrarcha, e Saulo. ² E dum illes dava culto public al Senior e jejunava, le Spirito Sancte diceva: Alora, apparta! vos me Barnabe e Saulo pro le opera al qual io les habe vocate. ³ Tunc, post jejunar e orar e imponer les le manos, les inviava.

⁴ Alora, illes, per lor parte, inviate per le Spirito Sancte, abassava a Seleucia e ab illic navigava a Cypro 5 E illes, arrivate a Salamina, annunciava le parola de Deo in le synagogas del iudeos, e teneva etiam Johannes como adjutante. 6 E illes passante, per tote le insula, usque Paphos, trovava un viro mago, pseudopropheta judee, nominate Barjesus, 7 que era con le proconsule Sergio Paulo, viro intelligente. Iste habeva mandate vocar Barnabe e Saulo, cercante con desirose audir le parola de Deo; 8 mais Elymas le mago, se opponeva (quia isto significava su nomine), tentante disviar le proconsule ab le fide. 9 Mais Saulo, appellate etiam Paulo, plen del Spirito Sancte, fixante le oculos in ille, diceva: 10 O! plen de tote fraude e de tote fallacia, filio del diabolo, inimico de tote justitia! quando cessara tu de disviar le camminos recte del Senior? 11 E ora, ecce, le mano del Senior es contra te, tu essera cec e non videra le celo usque un tempore. E subito, le tenebras cadeva super ille e, dante voltas, cercava qui le conducerea con le mano. 12 Tunc, vidente le proconsule illo evenite, credeva, horrificate ante le lection del Senior

¹³ Paulo e su collega montava ad nave in Paphos e navigava ad Perge de Panphilia; mais Johannes se separava de illes e regredeva ad Jerusalem. 14 E illes passante desde Perge arrivava ad Antiochia de Pisidia, e, iente al synagoga in le die del sabbato, sedeva. 15 E, post le lectura del lege e del prophetas, le archisvnagogos inviava dicer les: Viros fratres, si es in vos alcun parola de exhortation pro le populo, dice! lo. 16 E levante Paulo e facente signal con le mano, diceva: Viros israelita e le timorosos de Deo, audi! ¹⁷ Le Deo de iste populo, Israel, seligeva nostre patres e exaltava iste populo, quando illes viveva como estranieros in Egypto, e con brachio potente les removeva ex illic, 18 e, durante quaranta anno, supportava le maniera de comportar se in le deserto, 19 exterminava septe nationes in le terra de Canaan, e les dava in possession lor terra, 20 como durante quattrocentos cinquanta annos. E post isto, dava iudices usque propheta Samuel. 21 E postea, ille peteva rege e Deo les dava Saul, filio de Cis, viro del tribo de Benjamin, durante quaranta annos; ²² le deponeva e suscitava como rege David de

qui faceva iste elogio: Io incontrava David, filio de Jesse, viro secundo mi corde que facera tote mi desiderios. 23 Ex su descendentia, Deo, secundo le promissa, suscitava a Israel un salvator, Jesus. 24 Antea de su advenimento. Johannes predicava un baptismo in signal de emendamento a tote le populo de Israel. ²⁵ E quando Johannes era pro finir le curso de su vita, diceva: Suppone vos que io es? Io non es; mais ecce, vide! vos que post me arriva uno quem io non es digno disligar le sandalias de su pedes. ²⁶ Viros fratres filios del lineage de Abraham e vos le adeptos, a nos ha essite inviate iste message de salvation. 27 Quia le habitantes de Jerusalem e su chefes non recognosceva Jesus e le condemnava compliendo assi le prophetias que son legite cata sabbato, 28 e ben que nulle causa de morte incontrava, peteva Pilato ordinar crucifiger le. 29 Quando illes compleva tote le cosas scribite circa Ille, Le bassava ab ligno e Le poneva in un tumba. 30 Mais Deo Le resuscitava ab le mortos; 31 qui era vidite durante multe dies per illes que montava con Ille ab Galilea ad Jerusalem, le quales ora son testes de Ille coram le populo. 32 E nos vos evangelisa le promissa facite al patres, 33 que Deo ha complite al filios, a nos, resuscitante Jesus como etiam in le Psalmo secunde ha essite scribite: Tu esse mi filio, io hodie te ha ingenerate. 34 E Deo ha expressate que Le elevava ab le mortos e jammais iente ad corruption, ita: Io vos complira le pactos facite a David. Per lo que etiam in altere psalmo dice: Tu no lassara ver le corruption al Sancto. 36 Quia David serviva le designo de Deo in su epocha, moriva e iva a reunir se con su patres e cognosceva le corruption; 37 mais quem Deo resuscitava non cognosceva le corruption. 38 In consequentia, viros fratres, informa! vos ben: on vos annuncia le pardono del peccatos per medio de Ille, in altere parolas, de tote ille cosas que con le lege de Moses vos non poteva esser pardonate, 39 in Iste tote ille que crede es justificate. 40 Alora, reguarda! vos que no vos eveni lo que ha essite dicite in le prophetas. 41 Reguarda! vos, scepticos, e stupeface! vos, evanesce! vos, quia Io opera un opera, in vostre dies, un opera que non vos crederea si alcun vos lo adverte. 42 E quando illes exiva, les rogava que, in le sequente sabbato, illes les parlara le mesme parolas. 43 Quando le reunion se dissolveva, multe judeos e proselytos sequeva Paulo e Barnabe, le quales. conversantes con illes, les persuadeva continuar in le gratia de Deo. 44 E, in le sequente sabbato, quasi tote le citate se reuniva pro audir le parola de Deo. 45 Mais le judeos vidente le multitudes, se plenava de invidia e contradiceva, con blasphemias, le parolas dicite per Paulo. ⁴⁶ Con audacia Paulo e Barnabe diceva: Que le parola de Deo esserea parlate, in prime loco a vos, era necessari mais como vos lo repelle e judica que vos non esse dignos del vita eterne, ecce que nos nos volve ad paganos. ⁴⁷ Quia ita le Senior nos ha ordinate: *Io te ha ponite como luce pro paganos ut tu sia salvation usque le confines del terra.* ⁴⁸ E le paganos, audiente isto, se gaudeva e ponderava le parola de Deo e credeva quante era disposite pro obtener le vita eterne; ⁴⁹ e le parola del Senior era diffundite per tote le region. ⁵⁰ Sed le judeos incitava le feminas devote distinguite e le principales del citate e provocava un persecution contra Paulo e Barnabe e les expulsava ab lor confines. ⁵¹ Mais illes se succuteva le pulvere de lor pedes contra le judeos e veniva a Iconio. ⁵² e le discipulos era plenate de gaudio e del Spirito Sancte.

CAPITULO 14

¹ Il eveniva que in Iconio illes juncte entrava in le synagogas del judeos e ita parlava que credeva tanto de judeos como de grecos multe multitude. ² Sed ille judeos que no credeva excitava e conduceva le animas del gentiles contra le fratres. ³ Alora, illes arrestava illic bastante tempore, parlante con audacia, in le Senior, que accreditava le parola de gratia e dava testimonio con signales e prodigios que faceva lor manos. 4 E se divideva le multitude del citate, e le unes era con le judeos, dum que le alteres era con le apostolos. 5 Mais quando era un tentativa del gentiles e del judeos con lor governates pro insultar les e lapidar les. 6 illes, cognoscente lo, fugiva al citates de Lycaonia, a Lystra, a Derbe e al region circumvicin, 7 e illic era evangelisante. 8 E era un viro in Lystra invalido del gambas, stropiate ab le ventre de su matre, le qual nunquam habeva ambulate. 9 Iste audiva Paulo parlante e Paulo reguardante le e vidente que ille habeva fide pro esser sanate, 10 diceva con grande voce: Leva! te recte super tu pedes. E ille saltava e camminava. 11 Tunc le gentes, vidente lo que faceva Paulo, levava lor voce in lycaon dicente: Le deos facite simile al homines descendeva ad nos, 12 e illes appellava Barnabe Zeus e Paulo Hermes quia iste era ille que dirigeva le message. 13 E le sacerdote del templo de Zeus que es apud le citate apportava tauros e guirlandas al portas e voleva con le gentes offerer les un sacrificio. 14 Mais quando le apostolos Barnabe e Paulo lo audiva, divellente lor mantellos, se lanceava in medio del gentes critante e 15 dicente: Viros, quare vos face

iste cosas, etiam nos esse homines de equal condition de vos que vos predica ut vos convertera ab iste vanitates al Deo vive que faceva le celo e le terra e le mar e tote le cosas que es in ille. ¹⁶ Ille, in le passate generationes, permitteva que tote le nationes sequerea lor cammino; 17 ben que semper ille se dava a cognoscer per su proprie beneficios, dava a vos pluvias del celo e stationes fertiles e plenava vostre cordes de sustentamento e allegressa. 18 E illes dicente iste cosas, difficilemente refrenava le turbas ne sacrificarea pro illes. 19 E un judeos arrivava ab Antiochia ad Iconio e persuadeva le turbas, lapidava Paulo e traheva foras del citate, supponente que ille habeva morite. ²⁰ Mais le discipulos le ambiva e ille levante se entrava in le citate. E in le sequente die, saliva con Barnabe a Derbe. ²¹ E illes, evangelisante ille citate, e facente bastante discipulos, regressava a Lystra e a Iconio e a Antiochia, 22 e facente forte le animas del discipulos, les exhortava continuar in le fide e que post multe tribulationes es necessari que nos entrara in le Regno de Deo. 23 E illes designava a mano levate, in cata ecclesia, presbyteros, orava con jejuno e les commendava al Senior in que ille habeva credite. 24 E illes, passante per Pisidia, veniva a Panphilia, 25 e post parlar le parola in Perge, bassava a Atalia e ab illic navigava ad Antiochia, ²⁶ ab ubi habeva essite confidite al gratia de Deo pro le opera que illes compliva. ²⁷ E habente arrivate, reuniva le ecclesia e refereva quanto faceva Deo mediante illes, e que Deo aperiva al gentes le porta del fide. ²⁸ E illes restava per tempore non pauco con le discipulos.

CAPITULO 15

¹ E alicunos, bassante ab Judea, doceva le fratres: Si vos no vos circumcide, juxta le costume de Moses, vos non pote esser salvate. ² E habente surgite un agitation e discussion no parve, ex Paulo e Barnabe contra illos, determinava que montara Paulo e Barnabe e alcunes de illes ad le apostolos e presbyteros a Jerusalem circa iste question. ³ Ita illes, providite pro le viage per le communitate, passava a traverso de Phenicia e de Samaria e refereva in detalio le conversion del gentiles e causava gaudio grande a tote le fratres. ⁴ E habente arrivate a Jerusalem, illes era recipite per tote le communitate e le apostolos. ⁵ Mais se levava alcunes del secta del phariseos, que habeva credite, dicente: Il es necessari circumcider les e incargar les que compli le lege de Moses.

⁶ E se reuniva le apostolos e le presbyteros pro vider circa iste affaire. ⁷ E surgite multe discussion, Petro surgente diceva a illes: Viros fratres, vos sape que, ab le prime epocha, Deo me seligeva inter vos ut le paganos audira le parola del evangelio e credera. ⁸ E Deo que lege le cordes les dava testimonio dante le Spirito Sancte como a nos. 9 No ha facite distinction alcun inter illes e nos. 10 Alora, quare tenta vos Deo imponente un jugo super le collo del discipulos le qual ni nostre patres ni nos ha essite capace de supportar lo? 11 Sed, mediante le gratia del Senior Jesus, nos crede que nos esser salvate del mesme modo que illes. ¹² E tote le multitude se quitava e audiva Barnabe e Paulo que refereva quante signales e prodigios, mediante illes, faceva Deo inter le gentiles. 13 E quando illes taceva, respondeva Jacobo dicente: 14 Viros fratres, vos audi! me: Simeon explicava como primemente Deo ha condescendite seliger inter le paganos un populo pro Ille. ¹⁵ E con isto concorda le parolas del prophetas como ha essite scribite: 16 Post iste cosas io volvera e reconstruera le tabernaculo de David que se ha cadite, e le ruinas de illo reconstruera e io volvera eriger lo, 17 de modo que le resto del homines cerca le Senior con tote le nationes que porta mi nomine, dice le Senior que lo faceva desde antiquo. ¹⁹ Per illo io decide que non on molesta illes que ex gentiles se converte a Deo, mais que on les scribe un epistola ut illes se abstine ex contaminar se con le idolatria, ex porno e ex manducar animales strangulate o sanguine; ²¹ quia ex le prime generationes Moses ha tenite ille que proclama isto in cata citate quando on lege cata sabbato in le synagogas. ²² Tunc le apostolos e le presbyteros con tote le ecclesia decideva inviar viros selecte ex illes, Judas appellate Barsabbas e Silas, viros dirigente inter le fratres, con Paulo e Silas, 23 pro inviar les, per su medio, iste scripto: Le apostolos e le fratres presbyteros saluta le fratres ex vos, inter le gentiles, que vive în Antiochia e Syria e Silicia. ²⁴ Dunque nos audiva que alcunes ex nos, sin nostre commission, turbava vos, inquietante vostre animas con lor parolas, 25 il pareva nos ben, con unanimitate, inviar a vos selecte viros con le amates, inter nos, Barnabe e Paulo, 26 viros que ha te lor vita in favor del nomine del nostre Senior Jesus le Messia. 27 In conseauentia, nos ha inviate Judas e Silas, e illes vos referera lo mesme con parolas. 28 Ouia al Spirito Sancte e a nos ha parite ben non imponer vos plus carga que iste cosas necessari: ²⁹ abstiner se ex carne sacrificate al idolos e ex sanguine e ex animales strangulate e ex porno; vos facera ben guardante vos ex toto iste. Salute.

³⁰ Ita, post que illes era salutate, bassava a Antiochia, reuniva le multitude e dava le epistola. ³¹ E illes legeva lo e gaudeva con iste parolas de consolation. ³² E essente prophetas etiam Judas e Silas, con multe discursos exhortava le fratres e les dava robustessa. ³³ E post illes passar alcun tempore illic, era salutate con pace per le fratres ut illes volveva a illes que les inviava. ³⁴ [Iste versiculo non es in le principal manuscriptos] ³⁵ Mais Paulo e Barnabe se stoppava in Antiochia, docente e evangelisante, con alteres multe, le parola del Senior.

³⁶ Post alcun dies Paulo diceva a Barnabe: Volve! nos e visita! le fratres in cata citate ubi nos ha predicate le parola del Senior ut nos videra como illes son. ³⁷ Barnabe voleva portar etiam Johannes appellate Marcos. ³⁸ Mais Paulo opinava que ille que se appartava ab illes desde Panphilia e non iva con illes ad opera, non debeva esser portate. ³⁹ E eveniva tante exasperation que illes se separava une ab le altere; e Barnabe prendeva con ille Marco pro navigar a Cypro. ⁴⁰ Sed Paulo, seligente con ille Silas, exiva commendate al gratia del Senior per le fratres; ⁴¹ e passava per Syria e Cypro facente robuste le communitates.

CAPITULO 16

¹ Paulo arrivava etiam a Derbe e a Lystra e ecce era illic un discipulo appellate Timotheo, filio de un femina judee mais su patre, grec; ² iste gaudeva ben reputation inter le fratres de Lystra e Iconio. ³ Paulo voleva que iste exirea con ille e le circumcideva per causa del judeos que viveva in ille region quia totes sapeva que su patre era grec. ⁴ E quando illes passava trans le citates les communicava le decretos sanctionate per le apostolos e presbyteros que era in Jerusalem. ⁵ Alora le ecclesias era consolidate in le fide e cresceva in numero cata die.

⁶ E illes passava trans Phrygia e Galatia quia le Spirito Sancte les habeva prohibite exponer le parola in le provincia de Asia; ⁷ e quando illes arrivava al confinio de Mysia, tractava de ir a Bithynia e le Spirito de Jesus non les lo permitteva; ⁸ e passante proximemente Mysia, bassava a Troade. ⁹ E un vision durante le nocte era vidite per Paulo, un viro macedone, era de pede e exhortava e diceva: Passa! hic a Macedonia e adjuva! nos. ¹⁰ E

quando videva le vision, subito nos procurava exir verso Macedonia, convincite que Deo nos habeva vocate pro evangelisar les.

¹¹ E nos navigante ex Troade, iva directo a Samothratia e in le die sequente a Neapolis, 12 e ex illic ad Philippos que es le prime citate in le parte de Macedonia e es colonia roman. E nos era in iste citate durante alcun dies. 13 E in die sabbato, nos exiva foras le porta juxta un rivo ubi nos supponeva que era un loco de oration e nos sedite parlava con le feminas reunite. 14 E un femina appellate Lydia del citate de Tiatira, negotiante in purpura, que adorava Deo ascoltava e le Senior aperiva su corde pro prestar attention a lo que era parlate per Paulo. 15 E quando illa e su casa era baptisate, rogava nos dicente: Si vos esse convincite que io esse fidel al Senior, veni! vos a mi casa e permane! vos e illa nos urgeva. 16 E il eveniva que quando nos iva al loco de oration un juvene femina, que teneva un spirito de divination e produceva multe profitos a lor maestros divinante, exiva a nostre incontro. 17 Ista, sequente presso Paulo e nos, critava dicente: Iste homines servos del Deo altissime annuncia vos un cammino de salvation. 18 E illa faceva isto, durante multe dies. E Paulo enoiate, se volveva al spirito e diceva: Io te ordina que, in nomine de Jesus Messia, sortira ex illa; e ille exiva immediatemente. ¹⁹ Mais le dominos de illa, vidente que exiva le sperantia de lor profitos, prendeva Paulo e Silas e les traheva al placia public ante le governatores; ²⁰ e presentante los ante le magistratos, diceva: Iste homines, essente judeos, perturba nostre citate, 21 e annuncia costumes que nos que esse roman non pote reciper ni acceptar. 22 E le multitude junctemente contra illes se levava e le magistratos lacerava lor vestimentos e ordinava flagellar les, 23 e illes, habente flagellate multo, les iectava in prision e incargava le carcerero retener les con securitate; 24 le qual, recipiente tal deber, les jectava in le prision subterranee e fixava lor pedes in le ligno dur. ²⁵ Mais circa le medie nocte, Paulo e Silas orante cantava hymnos a Deo e le altere prisioneros les ascoltava attentemente; ²⁶ e subito un seismo grande eveniva que succuteva le fundamento del carcere, tote le portas se aperiva e le catenas de totes era laxate. 27 Le carcerero se eveliava e videva aperte tote le portas del carcere, disvaina le spada pro suicidar se, supponente que le prisioneros habeva escappate. 28 Mais Paulo diceva con magne voce: Nihil tu te facera mal quia totes somos hic. ²⁹ E demandante un luce, e ille

veloce entrava e tremule se prostrava ante Paulo e Silas; 30 e les removeva foras e diceva: Seniores, que io debe facer pro salvar me? 31 E illes diceva: Crede! in le Senior Jesus e tu e tu familia essera salvate. ³² E les exponeva le message de Jesus a ille e a totes de su casa. ³³ E le carcerero les portava con ille, in ille hora del nocte, les lavava le plagas e subito era baptisate ille e totes le sues, ³⁴ e ille conducente les al casa, les poneva la mensa, e ille exultava con tote su casa per haber credite in Deo. 35 E quando le die eveniva, le magistratos inviava le sheriffes, dicente: Pone! in libertate iste homines. ³⁶ E le carcerero annunciava iste parolas a Paulo: Le magistratos ha inviate ut io pone vos in libertate. Ora tunc, saliente vos, parti! in pace. 37 Mais Paulo diceva a illes: Illes nos, cives roman, ha flagellate publicamente sin esser condemnate e nos poneva in le carcere, e ora occultemente nos expulsa? Alora non! Mais veni! illes mesme e conduce! nos foras. ³⁸ E le sheriffes refereva iste resposa al magistratos. E le magistratos, quando audiva que illes son cives roman, habeva timor. ³⁹ E illes veniva e les rogava e les conduceva foras e peteva que illes partira ab le citate. 40 Illes, saliente ab le carcere entrava in casa de Lydia, e videva le fratres e les exhortava e partiva.

CAPITULO 17

¹ E post illes passar trans Anphipolis e Apollonia, veniva a Thessalonica, ubi era un synagoga del judeos. ² E juxta le costume de Paulo, entrava ubi illes era e, durante tres sabbatos, discuteva con illes circa le Scripturas, 3 presentante e facente evidente que le Messia debeva patir e resuscitar ex le mortos e que le Messia es Jesus quem io annuncia. ⁴ E alcunos de illes era persuadite e se univa a Paulo e a Silas e non solmente ex le grec addites sed ex feminas principal. ⁵ E invidiose le judeos recrutava alcun vagos e perversos e reuniva un multitude e agitava le citate e assaltava le casa de Jason e tentava conducer Paulo e Silas al assemblea del populo; 6 sed como illes no les incontrava. traheva Jason e alcun fratres ad le autoritates de citate, critante: Istes ha revolutionate tote le mundo e ha arrivate hic. 7 quem ha recipite Jason, e iste totes contrarimente actua al decretos de Cesar, dicente que Jesus es un altere rege. 8 E illes alarmava le multitude e le autoritates de citate que audiva iste cosas. 9 E illes, prendente un caution ex parte de Jason e del alteres, les poneva in libertate. 10 Le fratres, subito durante le nocte, faceva salir Paulo e Silas ad Berea, le quales, habente arrivate, adressava ad synagoga del judeos. ¹¹ E istes era plus nobile que illes de Thessalonica qui recipeva le message con tote bon disposition, examinante cata die, in le Scripturas, si le cosas de Paulo era assi. ¹² Consequentemente multes ex illes credeva e ex feminas grec honorabile e ex viros non pauc. ¹³ Mais quando le judeos de Thessalonica cognosceva que etiam in Berea era annunciate per Paulo le message de Jesus, veniva etiam hic pro agitar e perturbar le multitudes. ¹⁴ Tunc, subito, le fratres inviava Paulo pro partir usque juxta le mar. Mais Silas e Timotheo permaneva illic. ¹⁵ E illes que conduceva Paulo le portava usque ad Athenas e regressava con le instruction de que Silas e Timotheo, si tosto que possibile, venirea ad ille.

E in Athenas, dum Paulo les sperava, su spirito se exasperava vidente que le citate era plen de idolos. 17 E assi ille discuteva in le synagoga con le judeos e le addites e in le agora, cata die, con illes que passava per illic. 18 Etiam alcunes ex le epicureos e stoic philosophos disputava con ille, e alcunes diceva: que volera iste charlatan dicer? Alteres: Ille sembla esser annunciator de extranee divinitates quia predicava Jesus e le resurrection. 19 E illes prendente le con illes le portava al Areopago dicente: Pote nos cognoscer qual es iste nove doctrina que tu propone? 20 Quia tu un cosas extranee introduce in nostre auditos; nos vole cognoscer que significa iste cosas. 21 Alora le athenieses tote e ille estranieros que son de passo in necun cosa passava le tempore que in dicer o audir alique plus nove. ²² E Paulo de pede in medio del Areopago diceva: Viros athenieses, in cata detalio io vos observa exaggeratemente religiose. ²³ Quia passante e observante vostre objectos de devotion, incontrava etiam un altar in le qual habeva essite scribite: AL DEO INCOGNITE. Alora illo que vos adora sin cognoscer le, io vos le annuncia. ²⁴ Le Deo que faceva le mundo e toto lo que in illo es, ille que es Senior del celo e del terra non habita in templos construite per manos de homines, ²⁵ ni per manos human es servite, como necessitose de alique, ille dante incoragiamento e tote le cosas al mundo; 26 e ille faceva ex un homine tote le nationes ut habitarea super tote le face del terra. determinante le etapes de lor historia e le limites de lor territorios, ²⁷ e ille voleva que le homines cercarea Deo per si forsan poterea al minus incontrar le; ben que ille non es foras de cata un de nos. 28 Quia in ille nos vive, nos move e nos existe, como anque alcuno de vostre poetas ha dicite: Quia nos somos stirpe sue (Arato, Phenomenos, ⁵). ²⁹ Alora, nos essente lineage de Deo, nos non debe supponer que le divinitate es simile a auro o a argento o a petra o a un imagine sculpite per le arte o le ingenio human. ³⁰ Ergo, Deo, habente passate per alto le tempores de iste ignorantia, ordina, ora, que tote le homines, in tote partes, se repentira, ³¹ quia ille tene signate un die in que judicara le mundo in justitia per medio de un viro designate per ille e ha date garantia a totos resuscitante Le ex le mortos. ³² E quando illes audiva resurrection ex le mortos, unes derideva, e alteres diceva: Nos audira te circa isto in altere occasion. ³³ Assi, Paulo exiva ex le gruppo de illes. ³⁴ Mais alcun viros adherente se a ille, credeva, inter le quales Dionysio Areopagita, assi como un femina appellate Damaris e alteres con illes.

CAPITULO 18

¹ Post isto. Paulo, sortiente, ab Athenas veniva a Corintho, ² E incontrava un judeo appellate Akyla, pontico ex nascentia, recentemente venite ab Italia, e Priscila su femina, quia le imperator Claudio habeva ordinate que tote le judeos exiliarea ex Roma, e partiva con illes, ³ e quia illes era del mesme officio de Paulo remaneva con illes e illes laborava quia illes era, in quanto al officio, fabricantes de tentas. 4 Paulo discuteva in le synagoga cata sabbato, persuadeva tanto judeos como grecos. ⁵ E quando bassava ab Macedonia tanto Silas como Timotheo, Paulo se dedicava totalmente al parola, e testificava solemnemente al judeos que Jesus era le Messia. 6 Mais illes se opponeva e le insultava, Paulo se succuteva le vestimento e les diceva: Vos esse responsabiles de lo que vos occurrera, io non tene culpa, desde ora io ira al gentiles. ⁷ E Paulo partiva ex illic e iva ad casa de un appellate Titio Justo que adorava Deo cuje casa era contigue al synagoga. 8 E Crispo, le archisynagogo credeva in le Senior, con tote su casa e multes del corinthios que audiva credeva e era baptisate. ⁹ E le Senior diceva, in un nocte per un vision, a Paulo: Jam tu non time! sed continua! parlante e non quieta! 10 Jam que io es con te e nemo que te attaccara potera facer te damno, quia io tene multe populo in iste citate. ¹¹ E Paulo permaneva un anno e sex menses e doceva apud illes le parola de Deo. 12 E essente Gallion proconsule in Achaia, le judeos se levava unanime contra Paulo e le conduceva ante le tribunal, 13 dicente: Iste persuade le homines adorar Deo contra le lege. 14 E quando

Paulo iva a aperir su bucca, Gallion diceva al judeos: Si esserea un crimine o un villania perverse, o! judeos, conforme a ration, io vos tolerarea, sed si son questiones de parolas e de nomines e del lege vostre, vos mesme videra, io no esse disposite a esser judice. ¹⁶ E ille ordinava expulsar les ex le tribunal. ¹⁷ Tunc illes sasiva Sostenes, le archisynagogo, e le colpava coram le tribunal e nihil de isto importava a Gallion. 18 E Paulo permaneva bastante dies, postea salutava le fratres e imbarcava verso Syria e con ille Priscila e Akyla, post que ille se rasava le capite in Creantes quia ille habeva facite un voto. 19 E illes arrivava a Epheso e Paulo les guitava illic e entrava in le synagoga e disputava con le judeos. 20 Istes le rogava que permanerea plus tempore, sed Paulo non consentiva, 21 sed salutava e diceva: De novo io volvera a vos, si Deo vole. Ille navigava ab Epheso ²² e disimbarcava in Cesarea e montava pro salutar le communitate e disimbarcava in Antiochia. 23 Passate alcun tempore, Paulo sortiva ab illic e percurreva, per phases, le region de Galatia e de Phrygia e consolidava tote le discipulos.

²⁴ E un judeo, appellate Apollo, alexandrin ex nascentia, viro eloquente, multe versate in le Scripturas, arrivava Epheso. ²⁵ Iste habeva essite catechisate in le cammino del Senior, e parlava con fervor de spirito e doceva con sollicitude lo que concerneva a Jesus ben que ille cognosceva solmente le baptismo de Johannes, ²⁶ e iste comenciava parlar con audacia in le synagoga. Sed quando le audiva Priscila e Akyla, illes le prendeva per lor parte e le explicava magis exactemente le cammino de Deo. ²⁷ Ille teneva le intention de passar a Achaia, le fratres le animava e scribeva al discipulos de illic que le reciperea ben; le qual arrivante contribueva multo pro illes que habeva credite per le gratia; ²⁸ quia ille vigorosemente refutava in publico le judeos, demonstrando, con le Scripturas, que Jesus era le Messia.

CAPITULO 19

¹ E il eveniva, durante que Apollo era in Corintho, que Paulo, post penetrar le altiplano interior, arrivava a Epheso e incontrava alcun discipulos, ² e diceva a illes: Recipeva vos le Spirito Sancte quando vos credeva? E illes le diceva: Sed ni, si Spirito Sancte es, nos audiva. ³ E diceva Paulo: In qui, alora, vos era baptisate? E illes diceva in le baptismo de Johannes. ⁴ E diceva Paulo: Johannes baptisava con un baptismo de repententia,

dicente al populo que ille credera in Ille que venira post ille, isto es, in Jesus. ⁵ Quando illes audiva isto, era baptisate in le nomine del Senior Jesus. 6 E post imponer les le manos Paulo, le Spirito Sancte veniva super illes e parlava in linguas e prophetisava. ⁷ Era in total como duodece viros. 8 Paulo iva al synagoga e parlava con audacia magis que tres menses, e discuteva e persuadeva circa le regno de Deo. 9 Sed como alcunes se obstinava a refusar creder e parlava mal del cammino in fronte del multitude, Paulo se retirava de illes e separava le discipulos e cata die discuteva in le schola de Tyranno. 10 E isto eveniva per duo annos de sorta que tote le habitantes de la provincia de Asia audiva le parola del Senior, tanto judeos como grecos. 11 Deo faceva miraculos nihil communes per le manos de Paulo, 12 de sorta que applicar super le infirmos pannos o vestimentos de su uso bastava pro distantiar le infirmitates e le spiritos maligne partiva. 13 Mais etiam alcun del judee ambulante exorcistas intentava invocar, super illes que habeva le spiritos maligne, le nomine del Senior Jesus dicente: Io vos conjura, per Jesus quem Paulo proclama. 14 Septe filios de un tal Escebas, sacerdote judee, faceva isto. 15 Le spirito maligne respondente les diceva: Certemente io cognosce Jesus e de Paulo habe notitia, sed qui esse vos? ¹⁶ E le homine possedite per le spirito maligne se precipitava e prevaleva super illes e domina duo de sorta que illes nude e mal ferite fugiva ex ille casa. 17 Tanto iudeos como grecos cognosceva le facto, e le timor cadeva super tote illes e le nomine del Senior Jesus era aggrandite. 18 Multes de illes que credeva veniva confessante lor mal artes, 19 e bastantes de illes que habeva practicate le magia reuniente lor libros los combureva in le vista de totes; e calculava le precio de illos como cinquanta milles monetas de argento. 20 Assi con le potentia del Senior le message del Senior cresceva e se reinfortiava.

²¹ Quando tote iste se compliva, Paulo decideva in su interior, passante per Macedonia e Achaia, ir a Jerusalem, dicente: Post io haber essite hic, que io visitara Roma es necessari, ²² E ille inviava a Macedonia duo collaboratores sue, Timotheo e Erasto, dum ille se deteneva, alcun tempore, in le provincia de Asia. ²³ E un agitation non parve circa le cammino eveniva in ille occasion. ²⁴ Quia un viro appellate Demetrio que laborava, in argento, reproductiones del templo de Artemisa e proportionava al artisanos non parve profito, ²⁵ reuniva istes con altere operatores de officio similar e diceva: Viros, vos comprende que in iste

negotio nos habe nostre prosperitate, 26 e vos contempla e audi que, no solmente in Epheso sed in quasi tote le provincia de Asia, Paulo ha persuadite multe gente pro un cambio de ideas, dicente que non son deos illes que son fabricate con le manos. 27 e non solo nostre officio es in periculo de devenir a discredito sed que le templo de nostre dea Artemisa sia in nihil estimate e que sia anque dispossedite de su grandor Artemisa quem tote le provincia de Asia e tote le terra adora. ²⁸ E quando illes audiva isto e deveniva plen de colera critava e diceva: Grande es le Artemisa del ephesios. 29 E le citate se plenava de confusion e illes se precipitava, como un sol homine, in le theatro, trahente con illes Gaio e Aristarco, macedonie, companiones de viage de Paulo. ³⁰ E Paulo intentava entrar in le assemblea del populo sed le discipulos non lo permitteva. ³¹ E alcunes del asiarchas que era su amicos le inviava aviso consiliante le que ille non irea ad le theatro. ³² Alora certo, unes critava altere cosa, quia le assemblea del populo era confuse e le majoritate non sapeva quare illes era congregate. 33 Mais alcunes del multitude dava instructiones a Alexandro quem le judeos habeva pulsate avante e Alexandro agitante le mano voleva defender se ante le gente. 34 Mais quando illes recognosceva que ille era judeo, un sol voce de totes eveniva critante: Grande es le Artemisa del ephesios! 35 E le secretario, post calmar le multitude, diceva: Viros ephesios, qui es del homines que no cognosce que le citate del ephesios es guardiano del grande Artemisa e de su sculptura cadite ex le celo? 36 Iste cosas son indiscutibile, consequentemente il es necessari que vos esse in calma e face nihil precipitate. 37 Quia vos ha portate iste viros que non son ni robatores de templos ni blasphemantes de nostre dea. 38 Alora, si certo Demetrio e le artisanos su companiones tene querela contra alcuno, dies de foro se celebra e son proconsules; unes contra alteres presenta! demanda. 39 Mais si vos tene alcun altere demanda, in le legitime assemblea essera providite. 40 E incluso nos somos in periculo de esser demandate per tumulto circa illo de hodie, nulle causa essente que justifica iste agitation. 41 E ille, habente dicite iste cosas, dissolveva le assemblea.

CAPITULO 20

¹ E post que le tumulto cessava, habente convocate Paulo le discipulos, exhortante les e post salutar les, exiva pro ir a Macedonia. ² Post recurrer ille regiones, exhortante le discipulos

con longe conversationes, veniva a Grecia, 3 e ille era durante tres menses e como le judeos habeva projectate un complot contra Paulo in le momento de imbarcar se verso Syria, decideva regressar per Macedonia. 4 E Sopatres, filio de Pyrro de Berea: e Aristarco e Secundo ex le thessalonicenses; e Gaio de Derbe; e Timotheo; e Tychico e Trophimo de Asia. ⁵ E istes se avantiava e illes nos sperava in Troade; 6 e nos imbarcava, post le dies de panes sin levatura, ex Philippos e nos les attingeva in cinque dies ubi nos stoppava septe dies. ⁷ E in le prime die del septimana, habente nos reunite pro partir le pan, Paulo que iva marchar in le die seguente, les parlava e les prolongava le discurso usque le medienocte. 8 E bastante lampadas era in le sala in alto, ubi nos era reunite. 9 E un juvene, appellate Eutycho, era sedite in le fenestra, dominate per le somno profunde, dum Paulo argumentava durante troppo tempore, ille vincite per le somno cadeva a basso ex le tertie etage e illes le surgeva morte. 10 Mais Paulo bassava, se extendeva super ille e le imbraciava e diceva: Non vos alarma! quia ille tene vita. 11 E Paulo montava, e partiva le pan, e lo mangiava e era conversante longemente usque le alba, e assi exiva. 12 E illes conduceva le juvene vive con grande alleviation de totes. 13 Nos iente avante ad nave navigava ad Ason e ex ille intentante recolliger Paulo quia ita lo habeva disponite ille que facerea le viage per terra. 14 E quando ille se incontrava con nos in Ason, nos lo recipeva a bordo e veniva in Mitylene. 15 E ex illic, nos navigava, in le die sequente arrivava fronte a Chio, e in alte die nos intercruciava usque ad Samos e in le proxime die arrivava ad Mileto. 16 Quia Paulo habeva decidite navigar passante de longe Epheso e non perder tempore in le provincia de Asia quia ille se hastava, si il essera possibile, le die de Pentecostes esser in Jerusalem.

¹⁷ E desde Mileto, inviante aviso a Epheso, ordinava vocar le presbyteros del ecclesia. ¹⁸ E quando illes arrivava ad ille, les diceva: Vos sape ben como io me ha comportate con vos, tote iste tempore, desde le prime die que io poneva pede in Asia: ¹⁹ io ha servite le Senior con tote humilitate inter lacrimas e probas que eveniva super me in le complotes del judeos, ²⁰ vos sape que in nihil que esserea utile io me ha reservate de declarar vos e de inseniar vos, publicamente e in cata casa, ²¹ testificante equalmente le repententia que porta judeos e grecos a Deo, e le fide in nostre Senior Jesus. ²² E ora, ecce, io, ligate per mi proprie decision, vade a Jerusalem, sin saper le cosas que me

spera in illo. 23 Solmente que le Spirito Sancte, in cata citate, me testifica solemnemente que me spera prisiones e conflictos. ²⁴ Sed le vita pro me non conta in comparation de dar fin a mi cursa e al servicio que me confideva le Senior Jesus: dar testimonio del bon notitia del gratia de Deo. 25 E ora, ecce, io sape que necuno de tote vos, inter le quales io ha passate predicante le regno, volvera vider me. 26 Per illo io vos declara, in le die de hodie, que non esse responsabile del sorte de necuno, ²⁷ quia io non me retraheva de annunciar vos tote le designo de Deo. 28 Vos tene! attention de vos e de tote le grege in le qual le Spirito Sancte vos ha ponite como guardianos pro pascer le communitate del Senior que Ille acquireva con su proprie sanguine. ²⁹ Io jam sape que post mi partita entrara lupos feroce contra vos que non pardonara le grege. 30 e ex vos mesme, viros se elevara parlante doctrinas perverse pro traher le discipulos trans illes mesme. 31 Consequentemente, vos vela!, vos, recorda! que durante tres annos, die e nocte, io non ha cessate de admoner cata uno con lacrimas in le oculos. 32 E ora io vos lassa in le manos del Senior e in le message de su gratia que tene fortia pro construer e dar a vos le hereditate con tote le consecratos. 33 Io no habe desiderate auro, ni argento, no vestimentos de necuno, ³⁴ vos sape, per experientia, que iste manos ha attendite al necessitates mie e de mis companiones. 35 Io vos monstrava que, in tote le cosas, es necessari laborante succurrer le debiles e recordar le parolas de Senior Jesus, Alora, Ille mesme diceva: Es plus felice dar que reciper.³⁶ E ille habente dicite tote iste cosas, se poneva a genu con tote illes e orava. ³⁷ E tote comenciava plorar e se jectante super le collo de Paulo le basiava affectuosemente, 38 offendite super tote per le parola que habeva dicite, que jam illes non volvera vider le. Postea illes le accompaniava al nave.

CAPITULO 21

¹ Quando arrivava le momento de imbarcar nos, nos, postea nos separava de illes, prendente un curso directe, veniva a Cos, in le sequente die a Rodas e ex illac a Parata. ² Incontrante un nave que cruciava verso Phenicia, nos nos imbarcava e navigava. ³ E post vider Cypro e lassar lo al sinistra, nos navigava verso Syria e descendeva a Tyro: quia illic le nave era pro discargar le mercantias. ⁴ E trans incontrar le discipulos, nos restava illic septe dies. Illes movite per le Spirito diceva a Paulo que ille non

montara a Jerusalem. 5 E quando ille dies passava, nos saliva pro continuar le viage; totes, incluso le feminas e le infantes, nos accompaniava usque le peripheria del citate e ponente le genus super le plagia, post orar, 6 nos salutava, unes de alteres, e entrava in le nave, e illes regressava a lor casas. 7 Nos, finite le viage per mar, arrivava ab Tyro ad Tolemaida, salutava le fratres e passava un die con illes. 8 Le die sequente, nos saliva e arrivava Cesarea, e iva al casa de Philippo, le predicator del bon notitia, uno del Septe e nos arrestava illic. 9 Philippo teneva quatro filias virgine con le dono de prophetia. 10 E quando nos era illic varie dies, descendeva ab Judea un propheta, appellate Agabo; ¹¹ e ille veniva ad nos, prendeva le cinctura de Paulo e se ligava su pedes e su manos e diceva: Isto dice le Spirito Sancte: Le judeos in Jerusalem ligara le possessor de iste cinctura e le transferera in manos del gentiles. 12 E nos audiva illo e nos e illes que era de ille loco rogava que Paulo no ascenderea a Jerusalem. 13 Tunc Paulo replicava: Que face vos plorante e discoragiante mi corde? Quia io esse disposite per le causa de Jesus no solo a lassar me ligar sed etiam a morir. 14 Como ille no lassava persuader se, nos taceva dicente: Que le designo de Deo sia facite.

15 Post iste dies, e finite le preparativos, nos montava a Jerusalem. ¹⁶ Etiam veniva con nos alcun discipulos de Cesarea pro conducer nos ad ille con qui sojornar nos, a Mnason, un cypriota, antique discipulo. 17 Quando nos arrivava a Jerusalem, le fratres gaudiosemente nos recipeva. 18 In le die sequente iva Paulo con nos a Jacobo ubi era etiam tote le presbyteros. 19 E post salutar les, Paulo les refereva, un per un, cata cosa que Deo faceva apud le gentiles per medio de su servicio. 20 E illes, quando le audiva, glorificava Deo dicente le: Tu vide, fratre, quante milles e milles son inter le judeos de illes que ha credite e totes son zelose del lege; 21 Per altere parte, illes ha essite informate circa te que tu doce tote le judeos que vive inter le gentiles renegar Moses, dicente que illes non circumcide su filios ni observa le traditiones. ²² Que face nos? Sin dubita, illes se informara que tu ha venite. ²³ Per ille, seque! tu nostre consilio: nos habe quatro viros qui ha facite le determination de complir un voto, ²⁴ porta! tu les e purifica! te con illes e costea! les le rasura de lor capite; assi, ille cognoscera que le informes circa te non tene fundamento e que tu etiam vive observante le lege. ²⁵ Circa illes gentiles que ha credite, nos scribe lo que nos ha decidite: que illes se guarda de mangiar le carne sacrificate al idolos, assi como de sanguine e de illo strangulate e de porno. ²⁶ Tunc, Paulo prendeva ille viros e, in le sequente die, iva pro purificar se con illes al templo, notificante quando terminava se le dies del purification e quando essera presentate le oblation pro cata un.

²⁷ Quando le septe dies iva a complir se, le judeos del provincia de Asia que le videva in le templo, incitava tote le multitude e jectava super ille le manos, 28 critante: Viros israelitas, adjuta! nos: Iste es le homine que doce totes e in tote partes, contra nostre populo, le lege e le templo, e etiam ha introducite un grecos in le templo, profanante iste sacre loco. ²⁹ Quia illes habeva vidite Trophimo le ephesio in la citate con Paulo e supponeva que Paulo le introduceva in le templo. 30 E tote le citate se agitava e era un avalanche del populo, sasiva Paulo e le traheva extra le templo e immediatemente claudeva le portas. ³¹ E quando illes tentava occider le, le notitia de que tote Jerusalem es revolvite arrivava al tribuno del cohorte; ³² le qual immediatemente bassava currente verso illes, prendente soldatos e centuriones, e illes, vidente le tribuno e le soldatos, cessava colpar Paulo. 33 Tunc, le tribuno approchava se, prendeva Paulo e ordinava que esserea attachate con duo catenas e interrogava qui era e que habeva facite. 34 In le multitude, unes critava un cosa e alteres, cosa diverse; e non potente cognoscer le certo a causa del tumulto ordinava que esserea conducite al caserna. 35 E quando ille arrivava al grados, Paulo era portate per le aire, per le soldatos a causa del violentia del multitude, ³⁶ quia le populo sequeva critante: Remove! le. 37 E quando era pro introducer le in le caserna. Paulo diceva al tribuno: Me es licite que io te dice aliquid? E ille diceva: Sape tu greco? 38 Tunc, tu non es le egyptio que, ante que iste dies, incitava a un sublevation con quatro milles sicarios e conduceva les al deserto? 39 E Paulo diceva: Io es judeo, vicino de Tarso de Cilicia, citate no insignificante, e te roga que me permitte parlar al populo. ⁴⁰ E quando ille permitteva. Paulo, de pede in le etages, faceva signal con le mano al populo; e, quando eveniva multe silentio, ille dirigeva se a illes in lingua arameo.

CAPITULO 22

¹ Viros fratres e patres, audi! le defensa que io vos presenta ora. ² E quando illes audiva que ille les parlava in lingua arameo, offereva plus calma. E Paulo diceva: ³ Io esse un viro judee,

nascite in Tarso, mais in iste citate elevate, educate apud le pedes de Gamaliel juxta le exactitude del lege national, io essente zelose de Deo como tote vos esse hodie, 4 e io persequeva iste cammino a morte, incatenante e transferente in prision tanto viros como feminas. 5 e le summe sacerdote e tote le senato son testes de tote isto. Illes dava me epistolas pro nostre fratres, e io viagiava ad Damasco pro conducer les prendite ad Jerusalem, illes que era illic pro esser punite. 6 Mais il eveniva que quando io viagiava e era proxime a Damasco, in mediedie, subito, un grande luce celeste me involveva con claritate, 7 e io cadeva ad terra e audiva un voce que me diceva: "Saulo, Saulo, quare tu me perseque?" 8 Io demandava: "Qui es tu, Senior?" Ille me respondeva: "Io es Jesus de Nazareth quem tu perseque". 9 Mi companiones videva le vision sed no comprendeva illo que diceva ille que parlava. 10 Io demandava: "Que debe io facer, Senior?" Le Senior me respondeva: "Leva! te, seque! usque Damasco e illic illes te explicara le labor que on te ha essite ordinate que tu facera". 11 Como io non videva per le resplendentia de ille luce, illes que con me era me portava con le mano usque Damasco. 12 Un Ananias, viro devote conforme al lege, que habeva bon testimonio apud omne le judeos del citate, 13 iva ad me e in pede apud me, diceva: "Saulo, fratre, recupera! le vision". E io in illa hora recuperava le vision. ¹⁴ E ille diceva: "Le Deo de nostre patres te destinava pro cognoscer su voluntate e audir un voce de su bucca, 15 alora tu essera un teste apud tote le homines de illo que tu ha vidite e audite. 16 E ora, que spera tu? Leva! te, baptisa! te e lava! te de tu peccatos, invocante su nomine". 17 E eveniva me, quando io regressava ad Jerusalem, que io habeva un extasis; 18 e io le videva que me diceva: "Hasta! tu e sali! subito de Jerusalem quia illes non acceptara tu testimonio circa me". 19 Io le replicava: "Senior, illes mesme sape que io incarcerava e colpava, in cata un del synagogas, illes que credeva in te; 20 e quando era effundite le sanguine de Stephano, teste tue, etiam io mesme era de pede proxime e io consentiva e custodiava le mantellos de illes que le occideva". ²¹ Sed ille diceva me: "Vade! te quia io te inviara a gentiles longe".

²² E illes le ascoltava usque ille pronunciava iste parolas e elevava lor voce dicente: Subtrahe! ex le terra iste homine quia que ille vive non es conveniente. ²³ E como illes critava e lanceava le mantellos e jectava pulvere al aere, ²⁴ le tribuno ordinava que ille esserea introducite in le caserna, dicente que

con colpos de flagello ille esserea obligate a parlar pro discoperir quare illes vociferava contra ille. ²⁵ Dum soldatos le explanava con le corregias, Paulo diceva al centurion que era illic: A vos es licite flagellar un homine romano e non condemnate? ²⁶ E quando le centurion lo audiva, se approximava al tribuno e refereva isto dicente: Que es illo que vade tu facer? Quia iste homine es un romano. ²⁷ E approximante le tribuno, le interrogava: Dice! tu me, esse tu romano. Paulo respondeva: Si. ²⁸ E le tribuno respondeva: Io con grande summa de denario acquireva iste directo de citatano. E Pilato diceva: Io de nascentia. ²⁹ Alora, subito illes que intentava obligar le parlar se retirava ex ille e le tribuno etiam habeva espavento quando se informava que ille es romano e que ille le habeva incatenate.

³⁰ E in le sequente die, le tribuno, desiderante cognoscer illo que era certe pro que Paulo era accusate per le judeos, le disserrava e ordinava reunir se le summe sacerdotes e tote le sanhedrin, e le presentava ante illes.

CAPITULO 23

¹ E Paulo, reguardante fixemente le sanhedrin, diceva: Viros fratres, io, usque le presente die, ha procedite con tote conscientia bon coram Deo. ² E le summe sacerdote Ananias ordinava illes que era juxta ille que le colparea in le bucca. 3 Tunc, Paulo le diceva: Deo te colpara, pariete blanchite; e tu esse hic sedite pro judicar me conforme al lege e, contraveniente al lege, tu ordina que io sia colpate? 4 Le presentes diceva: Insulta tu le summe sacerdote de Deo? ⁵ E diceva Paulo: Io non sapeva, fratres, que ille es le summe sacerdote quia il es scribite: Tu non maledicera un principe de tu populo. 6 E Paulo, cognoscente que un parte es de phariseos e altere parte es de sadduceos, critava in le sanhedrin: Viros fratres, lo esse phariseo e filio de phariseos, e circa le sperantia del resurrection del mortos io es judicate. ⁷ Ouando ille isto diceva, un altercato del phariseos e del sadduceos se produceva e le assemblea se divideva. 8 (Il es que le sadduceos diceva que no es resurrection ni angelos ni spiritos, dum le phariseos admitte tote illo). 9 E un clamor grande eveniva e alcunos del scribas del partito del phariseos, surgente se, argueva con energia dicente: Nihil mal nos incontra in iste homine; e si parlava le un angelo o spirito? 10 Como un grande altercato eveniva, le tribuno timeva que Paulo esserea dispeciate per illes, e ordinava que le truppa descenderea pro spoliar le ex medio de illes e pro conducer le al caserna. ¹¹ Le nocte sequente se appareva le Senior e le diceva: Tene! animo quia como tu ha testificate fidelmente circa Me in Jerusalem assi il es necessario que tu dara testimonio in Roma. 12 E quando eveniva le die, le judeos habeva un conciliabulo e un compromisso sub juramento dicente que illes non mangiarea ni biberea usque illes macellarea Paulo. 13 E era plus de quaranta illes que habeva facite iste complot. 14 Istes se presentava al summe sacerdotes e al senatores dicente: Con solemne juramento nos nos mesme ha compromittite pro gustar nihil usque nos macellarea Paulo. 15 Nam ora, vos informa! le tribuno e le sanhedrin ut le tribuno abassa Paulo ante vos como si vos irea investigar plus minutiosemente su affaire. Nos esse disposite pro eliminar le ante que ille arrivara. 16 Sed quando le filio del soror de Paulo audiva le imboscada, se presentava e entrava in le caserna e informava Paulo.¹⁷ Paulo vocava un del centuriones e le diceva: Conduce! tu iste juvene al tribuno quia ille tene que informar le alcun cosa: ¹⁸ Le centurion, prendente le, le conduceva al tribuno e diceva: Le prisionero Paulo ha vocate me e me ha rogate que io te trahera iste juvene que tene aliquid que dicer te. 19 Le tribuno le prendeva del mano e le portava separatemente, e le demandava: Que es lo que tu tene que communicar me? ²⁰ Ille le respondeva: Le judeos ha accordate rogar te que cras tu conducera a basso Paulo al Sanhedrin con le pretexto de investigar su affaire con plus detalio. 21 Tu, alora, non lassa! te persuader per illes, plus que quaranta, quia le quales ha compromittite se mesme con iuramento no mangiar ni biber usque illes le eliminara. Illes iam son disponite sperante tu promissa. ²² Consequentemente, le tribuno salutava le garson, accentuante le que non divulgarea que tu informava iste cosas a me. 23 E vocava duo centuriones e les diceva: Para! vos. in le nove hora del nocte, duo centos soldatos pro ir a Cesarea e septanta cavalleros e duo centos lanceros, 24 e provide! etiam asinos ut illes, montante Paulo, pote portar le a Phelix, le governator. ²⁵ Etiam ille scribeva un epistola con iste contento: Claudio Lysias al excellentissime governator Phelix, salutes: ²⁷ Le judeos habeva arrestate iste viro e ille era pro esser macellate per illes, e quando io sapeva que ille era citatano roman, veniva con le truppa e le salvava, ²⁸ e volente discoperir le causa per que illes le accusava, io le bassava a su sanhedrin; ²⁹ e discoperiva que ille era accusate circa questiones de lor lege, sed ille non era digne de morte ni de prision. 30 E io habente essite informate que un complot contra iste viro era, subito io te le inviava, e notificava al accusatores que illes denuncia contra ille ante te. ³¹ Tunc le soldatos conforme a illo ordinate, prendente Paulo, le conduceva a illes de nocte a Antipatris, ³² e in le die sequente, illes que non era cavalleros regredeva al caserna e lassava ³³ que le cavalleros entrarea in Cesarea, transfererea le epistola al governator e presentarea Paulo a Phelix. ³⁴ E habente legite le epistola, demandava de que provincia es Paulo e restava informate que ille era de Cilicia. E Phelix diceva ³⁵ a Paulo: Io te audira quando etiam tu accusatores se presentara. E ordinava que in le pretorio de Herode esserea custodiate Paulo.

CAPITULO 24

¹ E, post cinque dies, descendeva le summe sacerdote Ananias con alcun ancianos e un advocato appellate Tertulo, le quales presentava demanda al governator contra Paulo. ² E, quando Tertulo initiava accusar era vocate. le. dicente: Excellentissime Phelix, nos recognosce, con tote gratitude, que per tu medio e per tu prudentia ³ iste nation ha obtenite multe pace e reformas ha essite facite. 4 Mais pro non plus importunar te, io te supplica que tu nos audi con tu benevolentia. ⁵ Alora, nos ha incontrate que iste viro es un peste que promove seditiones inter le judeos, in tote le terra habitate e que es un leader del secta del Nazareos, 6 e que etiam intentava profanar le templo e per illo nos le ha arrestate. [versiculo 7 non es in le principal manuscriptos]. 8 E tu mesme potera, ex ille, post examinar le, verificar circa tote isto de lo que nos le accusa. 9 E le judeos corroborava etiam in le accusation, affirmante que isto era assi. ¹⁰ E trans le governator facer un signal a Paulo, pro parlar, iste respondeva: Sapiente que pro iste nation tu administra justitia, ex multe annos, io me defende, con bon animo, in le cosas circa me mesme; 11 tu pote verificar que io non ha passate plus de duodece dies in Jerusalem desde que io ascendeva pro adorar; 12 illes non me ha incontrate discutente in le templo con alcuno ni causante tumulto con le gente in le synagogas ni in le citate 13 ni illes pote probar circa ille cosas que illes me accusa. 14 Mais io te confessa que secun le cammino, que illes appella un secta, io ita servi le Deo de nostre patres, credente tote illo que es scribite in le Lege e in le Prophetas, 15 con le sperantia ponite in Deo que illes anque comparti de que essera un resurrection de justos e injustos. ¹⁶ Per illo angue io exercita haber un conscientia irrepressibile coram Deo e le homines semper. 17 Post multe annos io regressava pro facer eleemosynas e offertas a mi nation, 18 e io me occupava in illo, quando illes me incontrava, post mi purification, non con un turba ni in un tumulto. 19 Mais un judeos de Asia...son illes que deberea, ante te, esser presente e accusar me, si illes habeva aliquid contra me. ²⁰ E si no, que istes dice! que crimine illes incontrava quando io compareva ante le sanhedrin, ²¹ foras de iste singule parolas que io critava essente inter illes: "Hodie io esse judicate inter vos per le resurrection del mortos". ²² Phelix, que era ben informate circa le cammino, les postponeva le solution, dicente: Quando Lucio, le tribuno descendera, io determinara vostre caso. 23 Ille dava ordine al centurion que le conservarea in le carcere e que haberea indulgentia con ille e sin impedir que alcun del suos le servirea. ²⁴ Post alcun dies arrivava Phelix con Drusilla su femina que era judea, ordinava apportar Paulo e le audiva circa le fide de Jesus le Messia. 25 E quando Paulo dissertava circa le justitia, le dominio de se, e le judicio proxime, Phelix pavorose respondeva: Nunc tu pote retirar te, quando io habera plus opportunitate, io te vocara postea. ²⁶ Ille non perdeva le sperantia de reciper moneta de Paulo; per illo etiam Phelix le vocava e parlava con ille. ²⁷ Post duo annos Porcio Phesto succedeva Phelix e Phelix desiderante dar un favor al judeos lassava Paulo in le carcere.

CAPITULO 25

¹ Alora, Phesto arrivava al provincia e tres dies postea ascendeva ab Cesarea ad Jerusalem. 2 Le summe sacerdotes e le judeos principal le presentava accusation contra Paulo e insisteva coram Phesto ³ e peteva insidiosemente como un favor que ille translatarea Paulo a Jerusalem e illes facerea un imboscada in le cammino. 4 Consequentemente Phesto respondeva que Paulo era arrestate in Cesarea e que ille mesme ad illic multo prompte iva a ir. ⁵ E diceva: Illes de vos que essera capacitate, abassante con me, accusa! le si aliquid es in ille improprie. 6 Phesto passava con illes non plus de octo o dece dies e abassava a Cesarea e, in le sequente die, sedeva in tribunal e ordinava que Paulo esserea apportate. ⁷ E quando Phesto arrivava, le judeos de Jerusalem que habeva venite le circumfereva e presentava contra Paulo multe e grave cargas que illes non poteva probar dum 8 Paulo se defendeva dicente: Io no peccava contra le lege, ni contra le templo, ni contra le Cesar. 9 Mais Phesto, volente conceder un

favor al judeos, respondente a Paulo, diceva: Desidera tu ascender a Jerusalem e illic circa iste cosas esser judicate coram me? 10 E Paulo diceva: Io es a pede coram le tribunal del Cesar ubi io debe esser iudicate. Io non habe offendite le judeos como tu ben cognosce. 11 Si io committe un delito e ha facite aliquid digne de morte, non refusa morir sed si nihil es de isto que illes me accusa, necuno poter me a illes como dono. Io appella Cesar. ¹² Tunc. Phesto post consultar con su consilieros, respondeva: Tu ha appellate Cesar, ad Cesar tu ira. 13 E passate alcun dies, Agrippa, le rege, e Berenice arrivava a Cesarea pro salutar Phesto. ¹⁴ E como illes passava multe die illic, Phesto presentava le caso de Paulo a Agrippa, dicente: Phesto ha lassate como prisionero un viro 15 circa le qual quando io era in Jerusalem, le summe sacerdotes e le ancianos del judeos demandante sententia contra ille, 16 e io les respondeva que le romanos non tene costume de ceder, alicun homine ante que le accusate tenera le accusatores, facie ad facie, pro haber le opportunitate de defender se ex le carga. 17 Quando illes se reuniva hic, io sin facer alcun retardo, in le die sequente, sedite in le tribunal ordinava portar le homine. 18 Mais quando le accusatores le circumfererea non portava alcun carga de illes que io supponeva:19 sed teneva contra ille questiones circa le proprie religion e circa un tal Jesus que ha morite e Paulo affirmava que vive. ²⁰ E. io essente perplexe in le investigation circa iste cosas. diceva si Paulo desiderava ir a Jerusalem e illic esser judicate circa isto. 21 Mais como Paulo ha appellate, demandante sequer in le carcere usque Augusto decide, io ha ordinate que sia prisionero usque io pote remitter le al Cesar. ²² Agrippa diceva a Phesto: Io mesme desirarea etiam audir le homine. Deman, dice Phesto, tu le audira. ²³ In le die sequente, quando veniva Agrippa e Berenice con multe pompa e ingressava in le auditorio con le tribunos e viros plus importante del citate, e quando Phesto ordinava ille portava Paulo. 24 E Phesto dice: Agrippa e tote le seniores hic presente, vide vos iste homine? Alora tote le multitude iudee, tanto in Jerusalem como hic, peteva me que ille non debe viver un die plus. 25 Mais io discoperiva que ille non ha facite aliquid digne de morte mais como ille mesme ha appellate al Cesar, io ha decidite inviar le. 26 Io non habe cosa certe que scriber al soverano senior circa ille, per lo que io ha portate ante vos e specialmente ante te, rege Agrippa, ut, post le examine que on facera, io habera que cosa scriber. 27 quia me pare illogic inviar un prisionero sin, in le mesme tempore, explicar le cargas contra ille

CAPITULO 26

¹ E Agrippa diceva a Paulo: Parlar in tu defensa te es permittite. Tunc Paulo, extendente le mano, initiava su defensa. Rege Agrippa, hodie io me considera felice de presentar mi defensa ante te circa tote le cosas de illes que io esse accusate per le judeos, ³ specialmente essente tu un experto de tote le costumes e questiones apud le judeos, e per isto implora te que me ascolta con patientia. 4 Alora, tote le judeos sape mi vita de juvene que ex le principio era in mi nation e in Jerusalem. ⁵ Illes me cognosce ex multe tempore e, si illes volerea, poterea testificar que io viveva como phariseo, secun le plus stricte secta de nostre religion. 6 Ora io esse hic essente processate per le promissa facite a nostre patres per Deo, 7 illo promissa que nostre duodece tribos, dante culto a Deo, de nocte e de die, assiduemente spera obtener. Circa iste sperantia, o! rege, judeos son que me accusa. 8 Quare que Deo resuscitara le mortos es judicate inter vos incredibile? ⁹ Io, Alora certemente, pensava, in mi interior, que debeva multe cosas contrarie al nomine de Jesus. de Nazareth, facer, 10 e io ita faceva in Jerusalem e io, autorisate per le summe sacerdotes, non solmente multe del consecratos in carcere recludeva, sed angue quando illes era executate io dava mi consentimento. 11 e io, castigante les, les fortiava a renegar, per tote le synagogas, multe vices, e excessivemente infuriate contra illes les persequeva in le citates del estraniero. ¹² In isto, io iente a Damasco con autoritate e poter del summe sacerdotes, ¹³ in le mediedie, o! rege, in le cammino, io videva ex le celo, un luce que involveva me e tote le accompaniantes, con un claritate superior a illo del sol, 14 e post que nos tote cadeva a terra, io audiva un voce que, in lingua arameo, me diceva: Saulo, Saulo quare me perseque tu? Dar colpos de pede contra le aculeo te es dur cosa. 15 E io diceva: Qui esse tu, Senior? E le Senior diceva: Io es Jesus guem tu persegue. ¹⁶ Mais, leva! te e pone! te a pede quia pro isto io me appareva a te pro eliger te garante e teste de illo que tu non solo ha vidite sed etiam tu videra in le futuro. 17 io te liberara del populo judee e del gentiles, ad quales io te invia, 18 pro aperir lor oculos, pro volver ex obscuritate ad luce, e ex dominio de Satan ad Deo pro que illes recipe le pardono del peccatos e le hereditate del consecratos per le fide que es in Me.

¹⁹ Per isto, rege Agrippa, io no era disobediente al vision celeste. ²⁰ Sed io les declarava in Damasco primo, e etiam in Jerusalem e per tote le region de Judea e al gentiles que illes se repentirea e se converterea a Deo e corresponderea con opera bon al repententia. ²¹ Per iste causa un judeos me prendeva, essente io in le templo, e tentava occider me. ²² Mais io, habente obtenite ex parte de Deo protection usque ad hodie, continua dante testimonio a parvos como a grandes sin appender alcun cosa a lo que le prophetas, como Moses, parlava circa lo que iva a succeder: 23 que le Messias iva a patir, essente le prime in le resurrection del mortos, e annunciarea un luce tanto al populo judee como al gentiles. 24 E dum ille diceva iste cosas in su defensa, Phesto, con grande voce, dice: Paulo, tu es demente. Le multe litteras te porta a dementia. 25 Paulo respondeva: Io non esse demente, excellentissime Phesto, mi parolas son ver e sensate. 26 Le rege intende iste cosas e per illo io parla, coram ille, con audacia quia io es persuadite que nihil de iste cosas se le occulta quia illo non es succedite in un angulo. 27 Da tu fide al prophetas, rege Agrippa? Io es certe que si. 28 Agrippa diceva a Paulo: Per pauco tu me convince que io sia christiano. ²⁹ Paulo le respondeva: Io orarea a Deo que, in le pauco o in le multo, non solmente tu sed tote illes que me ausculta, hodie, evenirea como io esse...a parte le catenas. 30 Le rege, le governator, Berenice e illes que era sedite con illes se levava 31 e quando illes se retirava, parlava inter se dicente: Iste homine nihil face digne de morte o prision. 32 Agrippa diceva a Phesto: Iste homine poteva haber essite liberate si ille non haberea appellate al Cesar.

CAPITULO 27

¹ E quando era decidite que nos navigarea a Italia, illes nos va, tante Paulo como altere prisioneros, a un centurion del cohorte Augusta, appellate Julio. ² E nos imbarcava in un nave con matricula de Adrimeto que exiva ad le portos de Asia, e nos navigava e era con nos Aristarco un macedonie de Thessalonica; ³ e in altere die nos arrivava a Sidon e Julio, Aristarco conducente Paulo con benevolentia, le permitteva visitar le amicos ut ille le attenderea. ⁴ Ab illic nos navigava con le protection de Cypro quia le ventos era contrarie; ⁵ postea nos penetrava per alte mar coram Cilicia e Panphilia e arrivava a Myra de Lycias. ⁶ E illic, le centurion, incontrante un nave de Alexandria que se dirigeva verso Italia, nos imbarcava in illo. ⁷ E

durante bastante dies le navigation era multo lente e con difficultate nos arrivava coram Cnido: como le vento non nos era favorabile, nos navigava con le protection de Creta coram Salmona, 8 e post, con difficultate, costeante le insula, nos arrivava a un loco appellate Bon Portos proxime al citate Lasea. ⁹ E quando habeva passate un tempore considerabile e essente jam periculose le navigation quia le jejuno de septembre era passate, Paulo avisava 10 dicente les: Viros, io vide que con damno e multe perdita non solo del cargo e del nave sed etiam de nostre vitas evenira nostre viage. 11 Mais le centurion era magis persuadite per le pilota e per le domino del nave que per lo que Paulo diceva. 12 E como le porto no era adequate por hibernar, le majoritate prendeva le decision de navigar desde illic e vider si illes poterea arrivar a Phenice, porto de Creta orientate al sudoccidente e al nord-oriente e passar le hiberno illic. 13 E post sufflar un vento del sud suavemente, illes opinava que illes habeva attingite le proposito e levava ancora e costeava Creta. ¹⁴ Sed post non multe tempore, un vento huracanate appellate Eurachilon collideva contra illo, 15 e como la nave trahite per le vento non poteva facer fronte, nos nos lassava portar al deriva. ¹⁶ Quando nos passava con le protection de un insuletta, appellate Clauda, nos poteva, con difficultate recuperar le controlo del skiff. 17 Illes levava le skiff e usava le ammarras pro cinger le nave, e era timorose de que le nave arenarea in Syrte, illes jectava in le mar le ancorage, e assi illes era portate al deriva. ¹⁸ Mais como nos era succutite excessivemente per le tempesta, in le die sequente, illes faceva un discarga, 19 e in le tertie die illes, con su proprie manos, jectava le cordage flottante del nave. 20 E, durante multe dies, ni sol ni stellas appareva, un tempesta non parve persisteva e de plus dispareva tote sperantia de esser nos salve. 21 E essente alimentation deficiente, tunc, Paulo, in medio de illes, diceva: O! viros, vos deberea haber me obedite pro non navigar ab Creta e non ganiar nos iste damno e iste perdita. ²² E ora io vos exhorta que vos tene bon animo quia nulle perdita de vostre vitas essera excepte del nave. 23 quia un angelo del Deo cuje io esse e quem io servi se me presentava, 24 dicente: Tu non time!, Paulo, tu debe comparer ante Cesar, Deo te ha concedite le vita de tote illes que naviga con te. 25 Per illo, animo, viros, io confide in Deo e il essera assi como il me ha essite dicite; ²⁶ mais il es necessari que nos arena. 27 Post quattuordece dies, quando nos era portate al deriva in le Adriatico, circa le medie nocte. le marineros supponeva que illes se approximava a alcun pais. ²⁸ E

illes jectava le sonda e trovava vinti fathomes, e un pauco plus avante illes tornava jectar lo, e trovava quindece fathomes. ²⁹ timente que in alcun loco nos colliderea contra scolios, illes jectava quatro ancoras, desiderante que esserea jam die. 30 Como le marineros tractava de fugir ex le nave e habeva bassate le barca al mar con le pretexto de jectar un ancoras ex proa, Paulo diceva al centurion e al soldatos: Si istes non permane in le nave, vos non pote salvar vos. 32 Tunc le soldatos secava le ammarras del barca e lassava que ille caderea. 33 Dum le luce non arrivava, Paulo exhortava prender alimento, dicente: Hodie es le decimoquarte die in que vos sperante continua, habente prendite nihil. 34 Per illo io insiste que vos prende alimento quia vostre salvation pende ex illo e necun de vos perdera un capillo del capite. 35 È dicite este cosas e prendente pan, Paulo dava gratias coram omnes e lo partiva e comenciava manducar. 36 Totes se animava e etiam illes mangiava. 37 E tote le personas del nave era duo centos septanta e sex. 38 E illes satisfacite de alimentos, alleviava le nave, jectante le frumento al mar. 39 Quando eveniva le die, illes non recognosceva le terra sed distingueva un parve baia con su plagia in ille que decideva poner le nave si illes poteva. 40 E ille laxava le ancoras e los lassava cader in le mar e relaxava, in le mesme tempore, le ammarrages del timones e sublevava le vela de poppa e con le favor del brisa illes se approximava al plagia. 41 Mais illes impingeva contra un loco inter duo currentes e arenava le nave, la proa se attachava e le nave permaneva immobile, contrarimente le poppa se rumpeva per le fortia del undas. 42 Le plan del soldatos era macellar le prisioneros ut necuno se escapparea natante, 43 sed le centurion voleva salvar Paulo e les impediva realisar lor proposito, e ordinava que illes que saperea natar se jectarea al aqua e salirea al terra, 44 e le restantes, unos in tabulas, alteres in alcun cosa del nave. E assi il eveniva que totes arrivava salvos al terra.

CAPITULO 28

¹ E quando nos era salvate, tunc sapeva que le insula se appellava Malta. ² Le nativos nos monstrava le pauco commun amabilitate, quia como pluveva e era frigor, illes incendeva un foco e illes nos tote receptava. ³ E Paulo habeva colligite un braciata de boscage e lo projectava al foco e un vipera fugiente del foco se prendeva in su mano. ⁴ E quando le nativos videva le animal pendente ab su mano, commentava: Securo, iste homine

es un assassino que se ha salvate ex le mar sed le dea Justitia non le permitte viver. ⁵ Mais Paulo succuteva le animal al foco e suffreva necun damno; ⁶ e illes sperava que Paulo se turgescerea o que ille subito caderea morte. Sed illes sperava per multe tempore e vidente que nihil anormal succedeva a Paulo, mutava le opinion e diceva que ille era un deo. ⁷ Le principal del iste insula, appellate Publio, teneva un terras circa ille loco e nos recipeva e durante tres dies amicabilemente nos sojornava. ⁸ Il eveniva que le patre de Publio era in le lecto e suffreva febres e dysenteria e Paulo entrava pro vider le, orava, le imponeva le manos, e le sanava. ⁸ Quando isto eveniva, les altere infirmos del insula veniva e se curava, ¹⁰ illes etiam nos honorava con multe attentiones e quando nos era pro imbarcar illes nos provideva de toto illo que era necessari.

¹¹ E post tres menses nos nos imbarcava in un nave que habeva hibernate in le insula cuje insignia era Dioscuros. ¹² E quando nos tangeva terra era in Syracusa e permaneva durante tres dies, ¹³ ex ubi costeante, arrivava a Regio. E post un die, habeva surgite un vento sud. Post duo dies, nos arrivava a Puteoli, ¹⁴ ubi nos incontrava un fratres e era invitate a permaner con illes septe dies, e ita nos arrivava a Roma. ¹⁵ E ex illic, le fratres, que habeva notitias de nostre aventuras, veniva a reciper nos al Foro Apio e al Tres Tavernas e quando Paulo le videva, dava gratias a Deo e prendeva animo. ¹⁶ E quando nos entrava a Roma, illes permitteva Paulo haber su proprie domicilio con le soldato que le custodiava.

¹⁷ Il eveniva que post tres dies, convocava Paulo le principal judeos e quando illes se reuniva, Paulo les diceva: Io, viros fratres, ha facite nihil contra le populo o le traditiones de nostre patres e io esse prisionero desde que in Jerusalem illes me va al manos del romanos, ¹⁸ le quales habente examinate me, voleva poner me in libertate quia nulle causa de morte era in me; ¹⁹ mais como le judeos se opponeva, io era fortiate a appellar al Cesar, sed non como si io haberea aliquid que accusar contra mi nation. ²⁰ Assi nam, per iste causa, io vos vocava pro vider vos e parlar a vos, quia per causa del sperantia de Israel io porta, supra me, iste catena. ²¹ E illes le diceva: Nos ni ha recipite un epistola ex Judea circa te, ni alcun fratre ha arrivate con mal informes o parlante malmente de te. ²² Mais nos crede conveniente audir ex te lo que tu pensa, nam nos cognosce certemente que circa iste secta, in tote partes, on parla in contra. ²³ E illes fixava con ille

un die, e illes ambulava pro vider le in su allogiamento, illes e bastante plus. In su exposition Paulo les dava testimonio solemnemente del regno de Deo e intentava convincer les qui era Jesus, tanto mediante le lege de Moses como le Prophetas, e isto ab le matino usque ad le vespere. ²⁴ Alcunos era convincite per illo que Paulo diceva sed alteros non credeva. 25 Dum illes se salutava sin esser de accordo inter illes, Paulo appendeva un sol cosa: Ben le Spirito Sancte parlava per medio de Isaia, le Propheta dicente: ²⁶ Vade! tu a iste populo e dice! le: Con audito vos audira e vos non intendera, vidente vos videra e non percipera, ²⁷ le corde de iste populo se indurava, con le auditos difficilemente audiva, e serrara lor oculos ne sia que alcun vice illes videra con le oculos e con le auditos audira e con le corde comprendera e illes se convertita pro que io les curara. ²⁸ Consequentemente, sia cognoscite a vos que iste salvation de Deo era destinate al gentiles e illes si audira. [Le versiculo 29 no es in le meliores manuscriptos].

³⁰ E Paulo permaneva durante duo annos in su proprie domicilio locate e recipeva totes que a ille veniva, ³¹ e proclamava le regno de Deo, e inseniava illo que concerneva al Senior Jesus con tote audacia sin impedimentos.

EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL ROMANOS

CAPITULO 1

¹ Paulo, servo de Jesus, le Messia, apostolo per vocation divin, habente essite seligite pro annunciar le bon notitia de Deo, qui promitteva previemente per su prophetas in le sancte scripturas, ³ circa su Filio ingenerate ex semine de David secundo le carne. 4 Ille designate Filio de Deo, in poter secundo le Spirito de sanctitate, ex le resurrection del mortos, Jesus, le Messia, nostre Senior. 5 Per cuje medio nos ha recipite le gratia e le apostolato pro haber, in tote le populos, un responsa al fide, per su nomine. 6 Vos es etiam ad illes, vocate per Jesus, le Messia. 7 A tote illes qui es in Roma, amate de Deo, vocate sanctos: Gratia a vos e pace ex Deo nostre Patre e Senior de Jesus le Messia. ⁸ Primemente io da gratias a mi Deo per medio de Jesus le Messia pro tote vos quia vostre fide es annunciate in tote le mundo. 9 Quia mi teste es Deo, Quem io da culto in mi spirito. in le bon notitia de su Filio, e Ille testifica quam incessantemente io face mention de vos 10 semper in mi orationes supplicante, de alcun modo finalmente, un vice, io facera un prospere viage, in le voluntate de Deo, pro ir a vos. 11 Quia io anhela vider vos pro impartir con vos un dono spiritual pro esser vos consolidate; 12 il es dicer, pro esser junctemente consolate inter vos, uno con le altero, mediante le fide, tanto de vos como de me. 13 ma jo non vole que vos ignorara, fratres, que, multe vices, io determinava ir a vos e io esseva impedite usque le presente, ut io haberea alcun fructo inter vos assi como anque inter le altere gentiles. 14 lo esse debitor tanto a grecos como a estranieros, tanto a sagios como a ignorantes; 15 assi, con respecto a me, io es animoso anque de ir a vos, illes qui es in Roma pro predicar le bon notitia. 16 Ouia io non me avergonia del bon notitia quia le bon notitia es poter de Deo pro salvar toto ille qui crede, le judeo primemente, e anque le non judeo. 17 Quia le amnestia de Deo in Ille es revelate, ex le fide e ad fide, como il es scribite: Le justo vivera ex le fide. 18 Quia le reprobation de Deo es revelate ex le celo contra tote impietate e

injustitia del homines qui retene con injustitia le veritate. 19 Porque illo que pote esser cognoscite circa Deo era ponite manifeste inter illes quia Deo les lo manifestava. 20 Quia, desde le creation del mundo, illo que es invisibile de Deo es vidite con claritate ex illo que es facite quando illo es reflexionate. Tanto su eterne poter como le divinitate, assi que illes non tene excusa. 21 Quia illes, habente cognoscite Deo, non le glorificava e le dava gratias, como Deo, ma ille se faceva van in lor rationamentos, e lor corde sin discernimento se obnubilava. ²² Illes, affirmante esser sapientes, se faceva insensate, ²³ e mutava le gloria de Deo immortal pro imagines de homines mortal, de aves, de quadrupedes e de reptiles; ²⁴ per isto Deo, les va, in le desiderios de lor corde, pro le impuritate, con lo que illes degrada lor corpores inter illes. 25 E illes cambiava le veritate de Deo pro le mendacio e adorava le creatura e non le Creator (Benedicte es per le seculos. Amen). ²⁶ Per isto Deo les va ad passiones de vergonia. Quia lor feminas cambiava le natural uso pro un uso contra natura. 27 E equalmente le viros, lassante le uso natural del femina, fomentava le desiderio de illes, e operava le ignominia, unes ad alteres, viros ad viros. E illes recipeva, in illes mesme, le retribution necessari del error. ²⁸ E como illes judicava non recognoscer Deo, Deo les delivrava ad un mente reprobate, illes faciente lo que non es conveniente. ²⁹ Illes esse plenes de tote injustitia, malitia, avaritia, malignitate; plagate de invidia, homicidio, discordo, fraude, perversitate; illes es plenes de commatrages ³⁰ calumniatores, hostiles a Deo, insolentes, arrogantes, vanglorioses, inventores de malitia, disobedientes al progenitores, ³¹ sin conscientia, sin parola, sin affecto natural, sin compassion. ³² Illes cognoscente le decreto de Deo: Illes que iste cosas practica es digne de morte, non solmente illes los face ma da plen approbation a illes qui los practica.

CAPITULO 2

¹ Dunque, tu, oh! homine, tote ille que judica, es sin excusa, quia tu te condemna in illo que tu judica le altere quia ille que judica practica le mesme cosas que ille condemna. ² ma nos sape que le judicio de Deo es conforme al veritate contra illes que practica tal cosas. ³ E tu pensa isto, oh! homine, qui face iste cosas, que tu escappara ex le judicio de Deo, tu qui judica illes qui face iste cosas e tu face lo que es mesme? ⁴ O tu deprecia le ricchessa de su benignitate, de su patientia, de su longanimitate? tu ignorante que le benignitate de Deo te voca al repententia. ⁵ Ma

conforme a tu duressa e a tu corde non repentite, tu tressara ira a te mesme, in le die del ira e del revelation del juste judicio de Deo. 6 que pagara a cata uno secundo lor opera. 7 Ex un parte, vita eterne a illes qui, per le perseverantia in le operas bon, cerca gloria e honor e immortalitate; e ex altere parte, ira e indignation a illes qui per rivalitate e quia illes non obedi le veritate ma obedi le injustitia. 9 Affliction e angustia super tote anima de homine qui opera le mal tanto al Judeo primemente como al Greco; ¹⁰ ma gloria e honor e pace a tote ille qui opera le bon. ¹¹ Ouia no esse favoritismo apud Deo. ¹² Quia illes qui sin Lege peccava, etiam sin Lege perira; e illes qui sub le Lege peccava per le Lege perira. ¹³ Quia le servos del Lege non son juste ante Deo ma ille qui face le Lege essera justificate. 14 Quia quando le gentiles, qui non tene Lege, face le opera del Lege per natura, illes, non tenente Lege, es Lege pro illes mesme; 15 quia illes monstra le opera del Lege scripte in lor cordes, apportante le testimonio de illes le conscientia e illes dialoga lor pensamentos condemnante o approbante. 16 Assi essera le die in ille que Deo judicara illo que es abscondite in le homines per Jesus le Messia, secundo le bon notitia que io predica. ¹⁷ ma si tu te appella judeo e te appoia in le Lege e te gloria in Deo, 18 e si, cognosce le voluntate de Deo e indoctrinate per le Lege, discerne lo que es superior, 19 tu es convincite que tu es un leader de cecos, luce de illes que es in obscuritate, ²⁰ instructor de ignorantes, magistro de infantes qui tene le essentia del cognoscimento del Lege. ²¹ Ben, tu qui insenia alteres, non te insenia tu te mesme? Ille qui proclama: Non furar, fura tu? 22 Ille qui dice: Non adulterar, adultera tu ? Tenente horror del idolos, beneficia tu ex lor templos? 23 Ille qui se vanta in le Lege, dishonora Deo mediante le transgression del Lege. 24 Quia le nomine de Deo es per vos blasphemate inter le gentiles como il es scribite. 25 Quia le circumcision profita, si tu practica le Lege; ma si tu es transgressor del Lege, tu circumcision eveni incircumcision. ²⁶ Consequentemente, si un incircumciso serva le commandamentos del non essera tenite SU incircumcision circumcision? ²⁷ E le per natura incircumcision que comple le Lege te judicara, te qui per le littera es circumcidite e es transgressor del Lege. 28 Ouia non ille que es judeo manifestemente ni ille que in carne es manifestemente circumcidite, 29 ma ille qui in le secreto es judeo e ille qui ha circumcision del corde in spirito e non in le littera, ille essera laudate non per le homines ma per Deo.

CAPITULO 3

¹ Tunc, qual es le avantage del judeo o qual le projecto del circumcision? ² Multo in tote aspecto. Quia, certo, le oraculos de Deo les esseva primemente confidite. ³ Alora, que? Si alicunos non credeva, lor incredulitate nullificara le fidelitate de Deo? 4 Que illo non eveni! Ma sia Deo verace e tote le homines es disloyal, conforme il es scribite: Tu argumentos monstrara tu innocentia e tu vincera in tu judicio. ⁵ E si nostre injustitia monstra le justitia de Deo, que nos dicera? Esque injuste es Deo qui infringe le cholera? Io parla in terminos human. 6 Jammais; in ille caso, como poterea Deo judicar le mundo? 7 Ma, si per mi mendacio abundava le veritate de Deo ad su gloria, quid io es judicate totevia como peccator? 8 E non como nos es calumniate e como alicunos inter nos dice que nos dice: Face nos le males ut eveni le bonos? Le condemnation de illes es juste. 9 Per tanto, que? Porta nos alicun avantage? Tote considerate, necun. Quia nos jam ha denunciate que totos, judeos como grecos, esse sub peccato. 10 Como il es scribite: Non es juste ni uno; non es sensate; ¹¹ non es alicuno que cerca Deo; ¹² totos se disviava, equalmente obstinate, non es qui face le bon, ni uno sol. 13 Lor gorga es un sepulcro aperte; con lor lingua practicava fraudes, veneno de aspides es sub lor labios. ¹⁴ Lor bucca es plen de malediction e rancor; 15 lor pedes es veloce pro effunder sanguine; 16 ruinas e miserias es in lor camminos, 17 illes non cognosceva le cammino del pace. 18 Illes non ha le respecto a Deo. 19 Ma nos sape que quando le Lege dice aliquid a illes qui es sub le Lege, le Lege lo dice pro que tote bucca sia serrate e tote le mundo sia facite responsabile ante Deo. 20 Quia ex le operas del Lege non essera justificate tote carne ante Deo, quia mediante le Lege es supercognoscite le peccato. 21 Mais ora, a parte del Lege, le justitia de Deo ha essite manifestate, testificate per le Lege e le Prophetas, ²² justitia de Deo mediante le fide in Jesus Messia pro tote illes que crede quia non es differentia, ²³ quia totos peccava e es carential del gloria de Deo. 24 Essente justificate gratis per le gratia de Jesus mediante le redemption que es in le Messia Jesus, 25 quem Deo poneva presente como propitiatorio pro le expiation del peccatos, mediante le fide per su sanguine e pro le demonstration de su justitia quia Deo non esseva injuste con le peccatos committite anteriormente. ²⁶ Le tolerantia de Deo es pro le demonstration de su justitia, in le tempore presente, pro esser Ille juste e justifica quem es ex le

fide de Jesus. ²⁷ Ubi, alora, es le orgolio? Isto esseva excludite. Mediante qual lege? illo del operas? Non, solmente mediante le Lege del fide. ²⁸ Quia nos judica que es justificate le homine per le fide extra le operas. ²⁹ O Deo es sol del judeos? Non etiam del gentiles? Si, etiam del gentiles. ³⁰ Nam es un sol Deo qui justificara le circumcision ex fide e le incircumcision. ³¹ Alora deroga nos le Lege per le fide? Nihil de illo, solmente nos establi le Lege.

CAPITULO 4

¹ Que dicera nos que ha trovate Abraham, progenitor de nostre racia? ² Quia si Abraham ex opera esseva justificate, ha motivo de fanfaronata: mais non apud Deo. 3 Quia que dice le Scriptura? E Abraham credeva Deo e illo le esseva pro le justitia. 4 Le salario non es contate como favor ma como debito a ille qui labora; 5 mais a ille qui non labora ma crede in ille qui iustifica le impio, su fide es contate como justitia. 6 Etiam David declara le benediction del homine a ille que Deo attribue justitia sin operas: 7 Beate illes cuje iniquitates ha essite pardonate e illes cuje peccatos ha essite coperite! 8 Beate le viro a ille qui Deo non imputara su peccato. 9 Alora le benediction iste es super le circumcision o etiam super le incircumcision? Quia nos dice: Le fide esseva contate a Abraham ad justitia. 10 Como, alora, esseva contate, essente in le circumcision o in le incircumcision? Non in le circumcision ma in le incircumcision. 11 E ille recipeva le signal del circumcision, sigillo del justitia del fide, durante que ille esseva in le incircumcision pro esser le patre de tote le credentes durante le incircumcision pro imputar les le justitia, 12 e, in le mesme tempore, patre del circumcision pro illes que non solmente esse circumcise ma illes qui seque le passos del fide de nostre patre Abraham quando era in le incircumcision. 13 Quia le promissa de que ille esseva herede del mundo esseva facite a Abraham o a su descendentia non mediante le Lege ma mediante le justitia del fide. 14 Quia si illes del Lege es heredes, tunc le fide permane sin contento e le promissa ha essite annullate. 15 Quia le Lege produce reprobation, ma ubi non es Lege non es reprobation possibile. 16 Iste es le ration de que, per le fide conforme al gratia, le promissa sia firme pro tote le descendentia non solmente pro le descendentia ex le Lege ma etiam le descendentia de Abraham qui es patre de tote nos, 17 como il es scribite: Io te ha destinate pro esser patre de tote le populos.

Abraham credeva quando incontrava Deo qui da vita al mortos e voca ad existentia lo que non es. ¹⁸ Abraham credeva in sperantia ultra sperantia pro devenir le patre de multe nationes conforme a lo que le habeva essite dicite: *Assi essera tu descendentia*. ¹⁹ Su fide non diminueva, quando considerava su proprie corpore jam morte, como de cento annos essente, e le necrosis del matrice de Sara. ²⁰ ma ille contra le promissa de Deo non vacillava con incredulitate, ma ille esseva dotate de poter in le fide, dante gloria a Deo, ²¹ e essente completemente persuadite que Deo es potente pro facer lo que ha promittite. ²² Per isto, precisemente, *le rehabilitation le esseva valide*. ²³ E "que ille era rehabilitate" non esseva scribite si non pro Abraham ²⁴ ma etiam pro nos que nos essera rehabilitate, nos qui crede in Ille qui levava Jesus, nostre Senior, ex le mortos, ²⁵ qui esseva transferite per nostre transgressiones e esseva resuscitate pro nostre rehabilitation.

CAPITULO 5

¹ Alora, nos, rehabilitate per le fide, ha pace con Deo, mediante nostre Senior Jesus, le Messia, ² e, Ille mediante, nos etiam ha habite le accesso, per le fide, ad iste gratia in que nos esse firme e nos esse orgoliose in le sperantia del gloria de Deo. ³ E non sol isto, ma etiam nos es orgoliose in le afflictiones, sapente que le affliction produce patientia, ⁴ e le patientia, proba; e le proba, sperantia; ⁵ e le sperantia non defrauda quia le amor de Deo ha essite effundite in nostre cordes, mediante le Spirito Sancte date a nos. 6 Certo, le Messia, essente nos debile ancora, in su opportunitate, moriva. 7 Alora, difficilemente, alicuno morira pro un justo. Quia alicuno forsan osara morir pro un homine bon. ⁸ Ma le Messia moriva pro nos, essente peccatores, e ita le mesme Deo monstra su amor erga nos. 9 In consequentia, si nos ha essite salvate ora in le sanguine de Jesus, multo magis nos essera salvate ex le ira, mediante Ille. 10 Quia si nos, essente inimicos, esseva reconciliate con Deo, mediante le morte de su Filio, multo magis habente nos essite reconciliate, nos essera salve per le sanguine de Ille. 11 E non solmente isto ma etiam nos, gloriante in Deo mediante nostre Senior Jesus le Messia, ora recipe le reconciliation. 12 Per isto, como, mediante un homine entrava le peccato in le mundo, e mediante le peccato, le morte, etiam assi le morte passava a tote le homines, quia totos peccava. ¹³ Quia antea le Lege habeva jam peccato in le mundo, e ubi non es Lege non on imputa le peccato in le mundo. 14 Ma le morte regnava ab Adam ad Moses incluso super illes qui non peccava in le similitude del transgression de Adam, qui esse figura de Ille que debeva venir. 15 Ma non como le transgression, assi esseva le dono, quia per le transgression de uno multos moriva, mais multo magis le gratia de Deo e le dono in gratia de ille homine Jesus le Messia abundava ad multos. ¹⁶ E le dono non es como le peccato de uno, quia per un parte le judicio veniva ex le transgression de uno pro condemnation, ma, per altere parte, le dono ex multe transgressiones ad justification. 17 Quia si, per le transgression de uno, le morte regnava, mediante uno, multo magis ille, qui recipe le abundantia del gratia e le dono del justitia, regnara in vita, mediante altere, Jesus, le Messia. 18 Assi alora, como mediante un transgression valeva pro le condemnation de tote le homines, assi etiam un acto de justitia valeva pro justification de vita. 19 Quia assi como per le disobedientia de un homine esseva constituite peccatores multe homines, assi etiam per le obedientia de uno multos essera constituite justos. ²⁰ Mais le Lege entrava ut le transgression abundara, ma ubi le peccato abundava, superabundava le gratia, 21 ut assi como le peccato regnava in le morte, assi etiam le gratia regna, mediante le justitia, pro vita eterne, mediante Jesus, le Messia, le Senior de nos.

CAPITULO 6

¹ Alora, que dicera nos? Continuara nos in le peccato ut le gratia abundara? ² Jammais, nos qui moriva al peccato, como totevia vivera in illo? 3 O ignora vos que quante nos esseva baptisate in le Messia Jesus, in su morte esseva baptisate? ⁴ Alora, nos esseva interrate con Ille, mediante le baptismo, in su morte, ut assi como le Messia esseva levate ex mortos, mediante le gloria del Patre, assi etiam nos ambulara in un vita nove. 5 Ouia si nos deveniva comparate in le similitude de su morte, nos etiam essera in su resurrection. 6 Nos cognoscente isto: que nostre homine vetule esseva crucifigite con Illo ut sia annihilate le corpore del peccato pro non servir plus le peccato quia quando uno mori, le peccato non tene dominio super ille. 8 Alora si nos mori con le Messia, nos crede que nos etiam vivera con Ille. 9 Nos sape que le Messia resuscitate ex mortos jam non mori, le morte jam non tene dominio super Ille. 10 Quia Ille que moriva, moriva al peccato ab un vice pro semper, e Ille qui vivo, vivo ad Deo. 11 Assi pensa vos que vos esse certo morte al peccato ma vive ad Deo in le Messia Jesus. 12 In consequentia, que le peccato non regnara in

vostre corpore mortal pro obedir su concupiscentias, 13 ni vos presentara vostre membros como instrumento de iniquitate per le peccato, ma presenta vos mesme a Deo como vivos inter le mortos e vostre membros como instrumentos de justitia pro Deo. ¹⁴ Quia le peccato non habera dominio super vos quia vos non es infra le Lege ma infra le gratia. ¹⁵ Alora, que? Peccara nos quia nos non es infra le Lege ma infra le gratia? jammais! ¹⁶ Vos non sape que quando vos mesme como servos presenta a alique pro obedientia, vos es servos de ille quem vos obedi, jam illo sia peccato pro morte o obedientia a Deo pro justitia? ¹⁷ Ma gratia a Deo, ben que vos esseva sclavos del peccato, vos obediva ex corde le doctrina basic que illes a vos transmitteva. 18 E vos, habente essite liberate del peccato, esseva facite sclavos del justitia. 19 Io parla humanmente per le debilitate de vostre carnalitate: quia assi como vos presentava vostre membros como sclavos al impuritate e al iniquitate per iniquitate total, assi ora, presenta vos vostre corpores como sclavos al justitia per vostre sanctification. 20 Quia quando vos esseva sclavos del peccato, le justitia non vos governava. 21 Alora, que fructo teneva vos tunc? Vos ora judica ille cosas funeste quia le fin de ille cosas es le morte. ²² Mais ora, vos, habente essite liberate ex le peccato e facite servitores de Deo. habe vos vostre fructo ad sanctification e le final essera vita eterne. ²³ Quia le paga del peccato es morte ma le donos de Deo es vita eterne in le Messia. Jesus, nostre Senior.

CAPITULO 7

¹ O ignora vos, fratres, (quia io parla al cognoscitores del leges) que le Lege domina le homine, durate tote le tempore que ille vive? ² Quia le femina maritate es subjecte al marito qui vivo, per lege; ma, si le marito mori, illa remane libere del lege del matrimonio. ³ Dunque, vivente le marito, illa essera vocate adultera si illa vade con altere viro; mais, si le marito mori, illa es libere del lege e non es adultera si vade con altere viro. ⁴ Assi que, fratres mie, etiam vos esseva morte al Lege, mediante le corpore del Messia, ut vos devenirea de altero, de Ille que resuscitava ex le mortos ut nos portarea fructos ad Deo. ⁵ Quia, quando nos esseva in le carne, le passiones del peccatos, que existe mediante le Lege, actuava in nostre membros pro portar fructos de morte. ⁶ ma ora nos esseva eximite ex le Lege, habente morite in illo que nos esseva prendite, de sorta que nos servira in novitate de spirito e non in antiquitate del littera. ⁷ Alora, que

dicera nos? Le Lege es peccato? De nulle. Ma io non cognosceva le peccato solmente mediante le Lege. Io non sapeva que esseva le peccato usque le Lege diceva: Tu non codiciara. 8 E tunc le peccato, mediante le commandamento, prendeva in me tote classe de concupiscentia. De facto, sin le Lege le peccato es morte. 9 Alora, io viveva tunc sin Lege, ma veniente le commandamento, le peccato reviveva. 10 E io moriva e trovava que le commandamento que dava vita ad me dava morte, 11 quia le peccato, prendente occasion mediante le commandamento, me deludeva e mediante le commandamento me macellava. 12 De sorte que le Lege es sancte e le commandamento es sancte e juste e bon. 13 In consequentia, lo que era bon pro me deveniva morte? Jammais! Ma le peccato pro manifestar su natura, utilisante su natura, me produce morte, mediante lo que es bon. Ut le peccato deveni excessivemente genitor de peccato, mediante le commandamento. 14 Quia nos sape que le Lege es spiritual, ma io es carnal, essente vendite al peccato. ¹⁵ Quia lo que io realisa io non lo comprehende quia lo que io desidera non lo face ma lo que io detesta lo face. 16 Mais si lo que io non desidera isto face, io es conforme con le Lege e le Lege es bon. 17 Mais ora jam non io face isto, ma le peccato que habita in me. 18 Quia io sape que illo que es bon non habita in me, isto es, in mi carne; quia desiderar lo que es bon es in me ma poner lo, per opera, non. ¹⁹ quia io non lo bon que desidera face, ma io face lo que es mal e io non desidera. 20 Mais si io face lo que io non desidera, jam io non lo pone per opera, si non le peccato que habita in me lo pone per opera. ²¹ Assi que io incontra iste fatalitate: "quando io vole facer lo que es le ben, lo que es mal es presente pro me". ²² Ouia io sapora le Lege de Deo in le intimitate, ²³ mais io vide altere lege in mi membros que guerrea contra le lege de mi mente e que me captiva con le lege del peccato que es in mi membros. ²⁴ Io es homine miserabile. Qui me liberara del corpore de iste morte? ²⁵ Gratia a Deo per Jesus, le Messia, nostre Senior. Assi que io mesme, per un parte, con le mente, servi le lege de Deo, e, per altere parte con le carne, servi le lege del peccato.

CAPITULO 8

¹ Alora, nulle condemnation es ora pro illes que es in le Messia, Jesus. ² Quia le regime del Spirito de vita in le Messia, Jesus, te liberava ex le regime del peccato e del morte. ³ Quia le lege non poteva, in illo que esseva debile per le carne, per tanto,

Deo inviava su proprie Filio, in similitude de carne de peccato e como offerenda del peccato, e condemnava le peccato in su proprie carne, 4 ut le virtualitate del Lege se complirea in nos qui non secundo le carne ambula ma secundo le Spirito. 5 Quia illes qui esse secundo le carne, in le cosas del carne pensa, mais illes qui es del Spirito, in le cosas del Spirito. 6 Quia le maniera de pensar del carne es morte, mais le maniera de pensar del Spirito es vita e pace. 7 Porque le maniera de pensar del carne es inimicitate contra Deo quia le carne non se submitte al Lege de Deo proque ni le carne pote, 8 e illes qui in carne esse non pote agradar Deo. 9 Mais vos non esse in carne ma in le Spirito jam que le Spirito habita in vos. Mais si alicuno le Spirito non ha ille non es de Ille. 10 Mais si le Messia es in vos, certemente vostre corpore es morte coram le causa del peccato, mais vostre spirito es vita coram le causa del justitia. 11 Le Spirito del Patre levava Jesus ex le mortes. Le Spirito habita in vos. Le Patre, qui levava ex le mortos le Messia Jesus, vivificara etiam vostre mortal corpores, mediante su Spirito que habita in vos. 12 Alora, assi, fratres, nos non es debitores al carne pro secundo le carne viver. ¹³ Quia si vos vive secundo carne, vos vade a morir; mais si secundo le spirito, vos face morir le practicas del corpore, vos vivera. ¹⁴ Quia quantos per le Spirito de Deo esse guidate, istes esse filios de Deo. 15 Quia vos non recipeva spirito de sclavitude, altere vice pro timor, ma recipeva spirito de adoption como filio in le qual nos clama: Abba, Patre! 16 Le mesme Spirito testifica conjunctemente a nostre spirito que nos es filios de Deo. 17 E si filios, etiam, heredes, heredes certo, de Deo; e coheredes con le Messia, si nos pati con Ille, ut nos etiam sia glorificate con Ille. ¹⁸ Quia io affirma que le suffrentias del presente tempore non esse comparabile con le gloria que essera revelate a nos. 19 Quia le expectation vehemente del creation spera anxiemente le revelation del filios de Deo. 20 Quia le creation esseva submittite a vanitate non voluntarimente ma per causa de ille que lo submitteva, ma con sperantia ²¹ de que le creation mesme essera liberate ex le sclavitude del corruption ad le libertate del gloria del filios de Deo. ²² Quia nos sape que tote le creation geme junctemente e junctemente pati dolores de parto usque le presente, ²³ e non solmente isto ma etiam nos mesme, habente le primitias del Spirito, etiam geme in nos mesme e spera anxiemente le redemption de nostre corpores. ²⁴ Quia in sperantia nos esseva salve; ma le sperantia que es vidite non es sperantias, quia lo que alicuno vide, quid lo spera? ²⁵ Mais, si lo que non vide nos spera.

mediante le patientia nos lo anhela. 26 E del mesme maniera etiam le Spirito adjuta in nostre debilitate; quia nos non sape, conforme il es necessari, que nos orara, mais le Spirito mesme intercede per nos con gemitos inexprimibile; ²⁷ e ille que scruta le corde sape qual es le maniera de pensar del Spirito quia intercede pro le sanctos de accordo con Deo. 28 E nos sape que Deo opera tote le cosas pro ben de illes gum ama Deo. 29 Alora Deo etiam predestinava pro esser facite con le mesme forma al imagine de su Filio illes quem previemente cognosceva, ut su Filio sia primogenito inter multe fratres; 30 e illes quem predestinava etiam vocava; e illes quem vocava, etiam justificava; e illes quem iustificava, etiam glorificava. 31 Alora, que nos dicera a iste cosas? Si Deo esse pro nos, qui contra nos essera? Ille, certo, qui non sparniava su proprie Filio, 32 ma si Le transfereva per tote nos, como etiam Ille non transferera gratis a nos tote le cosas? ³³ Qui essera le fiscal contra le eligitos de Deo? Deo es ille que justifica, qui essera ille que condemna? Le Messia Jesus es Ille qui moriva e plus Ille qui esseva resuscitate. Ille qui es al dextera de Deo, e Ille qui etiam intercede pro nos. ³⁵ Qui nos separara del amor del Messia? Tribulation o angustia o persecution o fame o nuditate o periculo o spada? 36 Tal como illo es scripte: Per tu causa nos esse macellate tote le die, nos esseva considerate como oves de macellero. 37 Mais in tote iste cosas nos esse vincitores mediante Ille qui nos amava. 38 Quia io es persuadite que ni morte ni vita ni angelos ni governantes ni cosas presente ni cosas futur ni poteres ³⁹ ni altitude ni profunditate ni alicun altere creatura nos potera separar ab le amor de Deo in le Messia Jesus nostre Senior.

CAPITULO 9

¹ Io dice veritate in le Messia, io non menti, dante testimonio con me mi conscientia, in le Spirito Sancte, ² que io habe tristessa magne e dolor in mi corde. ³ Quia pro le bon de mi fratres, illes de mi racia e sanguine, secundo le carne, io desiderarea esser anathema, io mesme, separate ab le Messia. ⁴ Illes son israelitas cuje le adoption de filios e le gloria e le pactos e le promulgation del Lege, e le culto e le promissas, ⁵ de illes le patriarchas e ex illes procede le Messia juxta le carne; Ille que es super tote le cosas, Deo benedicte per le seculos, amen, ⁶ Il non es que Deo ha fallite in su parola. Quia non totos ex Israel es Israel; ¹ ni quia illes es semine de Abraham totos es filios de Abraham, ma que: *Per Isaac continuara tu semine.* ⁵ Isto es, non le filios del carne es

filios de Deo, ma le filios del promissa es le descendentia. 9 Quia iste es le parola del promissa: Per iste tempore, io volvera e Sara habera un filio. 10 E non solmente isto: Ma Rebeca etiam concipeva ex Isaac, nostre patre, ¹¹ quia pro continuar le proposito de Deo, secundo le election, incluso ante de nascer e de facer alique bon o mal, 12 non ex le operas, ma ex Ille que voca, esseva dicite a Rebeca: Le major servira le minor, ¹³ tal como il es scribite: Io amava Jacob ma excludeva Esau. ¹⁴ Que, alora, nos dicera? Injustitia es in Deo? jammais! 15 Quia Deo dice a Moses: Io habera misericordia circa ille que io habera misericordia e io habera compassion circa ille que io habera compassion. 16 Assi que illo non depende ex ille que vole ni ex ille que curre ma ex Ille qui tene misericordia, Deo. 17 Quia le Scriptura dice al Pharaon: Pro isto io te habe suscitate, pro assi monstrar in te mi poter e pro proclamar mi nomine in tote le terra. 18 In conclusion: Deo tene misericordia circa ille que Deo vole e Deo lassa indurar se ille que Deo vole. 19 Alora tu me dicera: Quare ille plange se? Quia ad voluntate de Deo qui resisteva? 20 Oh homine! In tote caso, qui esse tu pro replicar contra Deo? Le argilla dicera a ille qui lo modellava: Quare tu me faceva assi? 21 O non tene autoritate le ceramista super le fango pro facer ex le mesme pasta con isto un vaso de honor e con altere un vaso de dishonor? ²² Ma, si Deo volente monstrar le ira e manifestar illo que es potente in Ille, portava con multe longanimitate le vasos de ira preparate pro destruction; e si Deo volente manifestar le divinitates de su gloria super vasos de misericordia -que previemente preparava pro su gloria-, ²⁴ nos vocava non solmente ex le judeos ma etiam ex le gentiles? ²⁵ Como etiam in Osseas Ille dice: *Io vocava illo* que non era mi populo, populo mie; e illa que non era amate, amata mie; ²⁶ e il evenira que in le loco ubi on diceva a ille: Vos non es populo mie, illic vos essera vocate filios de Deo vivente. ²⁷ Ma Isaia clama circa Israel: Ben que le numero del filios de Israel sia como le arena del mar, solmente se salvara un resto. ²⁸ Quia le Senior, consummante e abbreviante, complira un sententia circa le terra. ²⁹ E etiam prediceva Isaia: Si le Senior del exercitos non nos haberea lassate un descendentia, nos esserea como Sodoma e esserea simile a Gomorrha. 30 Que, alora, nos dicera? que le gentiles qui non pretendeva le justitia. illes obteneva justitia, ma un justitia per le fide. 31 Mais Israel, que iva post un Lege, non arrivava ad iste Lege. 32 Quare? Quia Israel non appoiante se in le fide ma in le operas, impingeva contra le petra de scandalo. 33 tal como il es scribite: Reguarda

vos que Io pone in Sion un petra de scandalo e un roca de scandalo e ille que crede in Ille non essera defraudate.

CAPITULO 10

¹ Fratres, le bon desiderio de mi corde e le petition a Deo pro illes es lor salvation. ² Quia io testifica que illes tene zelo de Deo ma non con cognoscimento. 3 Quia illes ignorante le justitia de Deo e procurante stabilir lor proprie justitia, non se submitteva al justitia de Deo. 4 Quia le fin del Lege es le Messias pro le justification de tote ille qui crede. 5 Quia Moses scribe: Le homine qui compli le justitia que es in le Lege per illo ille vivera. 6 In cambio, le justification que veni ex le fide dice: Non dice tu in tu corde: Oui ascendera al celo? (con le idea de facer descender le Messias ab le celo). 7 O qui descendera al abysmo? (con le idea de facer ascender le Messia ex le mortos). 8 Alora, que dice illo? Isto: Le parola es apud te, in tu bucca e in tu corde; le parola, isto es, le fide que nos professa. 9 Que si tu confessa con tu bucca que Jesus es Senior, e crede in tu corde que Deo le resuscitava ex le mortos, tu essera salvate; 10 quia con le corde on crede pro le justification, e con le bucca on confessa pro le salvation. 11 Ouia le Scriptura dice: Tote ille que crede in Illo non essera avergoniate. 12 Quia non esse distinction inter judeo e greco. Quia le mesme Senior de totos esse ric con tote illes que Le invoca. ¹³ Quia qualcunque qui invocara le nomine del Senior essera salvate. 14 Alora, como illes invocara quem non credeva? E como illes credera quem non audiva? E como illes audira sin predicator? 15 E como illes predicara si illes non es inviate? Como illo es scribite: Quam belle le pedes de illes qui evangelisa bonitates! 16 Ma non omnes obediva le bon notitia. Quia Isaia dice: Senior, qui credeva nostre message? 17 Assi que le fide veni ex le audir. le audir mediante le parola del Messia. ¹⁸ Ma io dice, illes non audiva? Certo, si: usque tote le terra exiva lor voce, e usque le confines del orbe, lor parolas. 19 Mais io dice: Israel non cognosceva? Primo, Moses dice: Io vos dara invidia con un populo illusori, io vos provocara a ira con un nation fatue. 20 Mais Isaia osa e dice: Îo esseva incontrate per illes aui non cercava Me. Io me faceva manifeste ad illes aui non Me inquireva. 21 In cambio, Isaia circa Israel dice: Tote le die, io extendeva mi manos verso un populo disobediente e contradictor.

CAPITULO 11

¹ Alora, io dice: Deo habera rejectate su populo? Jammais, quia etiam io es israelita ex le semine de Abraham, ex le tribo de Benjamin. ² Deo non rejectava su populo quem Ille eligeva. O non sape vos illo que dice le Scriptura circa Elia, como ille interpellava Deo contra Israel? 3 Senior, illes ha macellate tu prophetas e ha abattite tu altares e io ha essite lassate sol e illes cerca subtraher me le vita. 4 Ma que dice le responsa divin? Io me ha reservate septe milles viros qui non ha genuflectite ante Baal. 5 Alora, assi etiam, in le presente tempore, un residuo deveniva eligite conforme al favor del gratia. 6 E si il es per gratia, jam non esse per operas. Jam que in contrari modo, le gratia esserea non gratia. 7 Alora, que? Que Israel non incontrava illo que cercava, ma obteneva le election. Ma le alteres esseva indurate, 8 como il es scripte: Deo les dava un spirito de sopor, oculos pro non vider e auditos pro no audir, usque le die de hodie. 9 E David dice: Deveni lor mensa ad lasso e ad trappa e ad petra de passo false e ad castigation a illes. 10 Obscura se lor oculos pro non vider e lor dorso sia semper incurvate. 11 Alora, io dice: Impingeva illes pro non levar se? Non eveni illo. Ma per lor transgression, le salvation veniva al gentiles pro provocar les zelo. 12 Mais si lor transgression es ricchessa pro le mundo e lor fallimento es ricchessa pro le gentiles, quanto plus essera lor plenitude? 13 Ma a vos, le gentiles, io dice: Alora, certo, quia io es apostolo del gentiles, io revalida mi ministerio. 14 e si, de alicun modo, io pote provocar zelo pro mi compatriotas e salvar alicunos de illes. 15 Quia si lor rejection es reconciliation del mundo, que essera lor admission? solmente volver ex le morte al vita. 16 De plus, si le primitias es consecrate, etiam le massa essera consecrate, e si le radice es consecrate, etiam le brancas essera consecrate. 17 Mais, si alcun del brancas esseva taliate e tu, essente olivo silvestre, ha essite graffate inter alicun branca, e tu deveniva participe del radice e del sapa del olivo, 18 inter le brancas, tunc non presume tu. E si tu presume, recorda que tu non sustenta le radice ma le radice te sustenta. 19 Alora, tu dicera: Le brancas esseva taliate ut io essera graffate. 20 Ben, per le incredulitate, le brancas esseva taliate e tu, per la fide, es stabile. Non sia tu arrogante, e time! ²¹ Quia si Deo non eximeva le brancas natural, ni te eximera. ²² Alora, reguarda tu le benignitate e le severitate de Deo; per un parte, le severitate con illes que cadeva: per altere parte, le benignitate, con te, si tu continua in le

benignitate, jam que si non, tu etiam essera taliate. 23 E illes etiam si non persiste in le incredulitate, essera graffate, quia potente es Deo pro novemente graffar les. 24 Quia si tu esseva taliate ex le olivo que juxta natura es olivo silvestre, e contra natura esseva graffate in bon olivo, quanto magis, istes, qui es juxta natura, essera graffate in lor proprie olivo! ²⁵ Quia io non vole que vos ignora, fratres, iste mysterio, ut vos mesme non essera sufficiente: le cecitate de un parte de Israel durara usque le conjuncte del gentiles entrara, ²⁶ e assi tote Israel essera salvate, conforme il es scripte: Venira ab Sion le liberator, appartara le malignitate ab Jacob. 27 a assi essera mi alliantia con illes quando io pardonara lor peccatos. ²⁸ Alora, considerante le bon notitia, illes es inimicos pro vostre avantage; mais, per altere parte circa le election, es preferite per causa del patriarchas, ²⁹ quia irrevocabile es le donos e le vocation de Deo. 30 Quia como vos, in altere tempore, esseva disobediente erga Deo, ma ora vos obteneva misericordia ab lor disobedientia, 31 etiam illes ora disobediva pro vos obtener ora misericordia. 32 Quia Deo recludeva omnes in disobedientia pro haber misericordia de totes. 33 Oh profunditate del ricchessa e del sapientia e del cognoscimento de Deo! Quam inscrutabile es su judicios e insondabile su camminos! ³⁴ Quia qui cognosceva le mente del Senior? O qui deveniva su consiliero? 35 O qui Le ha prestate ut Ille le devolvera? ³⁶ Alora de Ille e mediante Îlle e pro Îlle es tote le cosas, a Ille sia le gloria per le seculos del seculos. Amen.

CAPITULO 12

¹ Alora, io vos exhorta, fratres, per le misericordias de Deo, pro presentar vostre corpores como sacrificio vive, sancte, grate a Deo, que es vostre authentic culto; ² e vos non accommoda vos con iste mundo ma transforma vos per le nove mentalitate ut vos distinguera que sia voluntate de Deo, le bon, le grate e le perfecte. ³ Quia io dice, conforme al dono que ha essite concedite a me, a tote ille qui es inter vos, que ille non se habera in plus que illo que sia conveniente, ma que ille pensa con sensibilitate conforme Deo repartiva le quota del fide. ⁴ Quia assi como nos habe multe membros in un sol corpore, ma non tote le membros habe le mesme function, ⁵ assi nos multos es un sol corpore in le Messia e, respecto al alteres, cata uno es un membro. ⁶ E nos, habente donos juxta le gratia que nos ha essite concedite a cata un, que ille donos es differente: si ille es prophetia, usa se secun le

dono del fide; 7 si servicio, in le servicio; si ille qui doce, in le docentia, 8 si ille qui exhorta, in le exhortation. Ille que contribue, con generositate; le incargato con diligentia; ille que face le subvention con allegressa. ⁹ Le amor sia sin fiction, abhorrente le mal, adherite al bon. 10 Vos amante vos, intensemente con amor fraternal, le unes a le alteres; in le honor, dante le preferentia, unes a alteres; 11 in le activitate, non pigre; in le spirito, fervente; serviente le Senior; 12 in le sperantia, gaudiose; in le tribulation, patiente; in le oration, perseverante; 13 con le necessitates del consecratos, compartiente; le hospitalitate procurante. ¹⁴ Benedice vos illes que vos perseque, benedice vos e non maledice vos ¹⁵ Allegra vos vos con illes qui esse allegre; plora vos con illes qui plora. 16 Sentiente illo que es mesme, unes con alteres, non pensante con arrogantia, ma con le humiles condescendente. Non face vos sapientes secundo vos mesme. ¹⁷ Non retorna vos mal pro mal; procurante le bon reputation coram tote le homines; 18 si il es possibile, in quanto illo depende ab vos, essente in pace con tote le homines. 19 Amicos, non vindica vos per vos mesme, ma lassa vos loco al punition quia es scripte: Mie es le vindicantia, io dara lo que es merite, dice le Senior. 20 Ma si tu inimico tene fame, da tu le mangiar, si ille tene sete, da tu le biber, quia tu faciente isto, le removera le colores in le face. ²¹ Non sia tu vincite per le mal, ma vince tu le mal con le bon.

CAPITULO 13

¹ Submitte se tote persona a tote autoritates superior. Quia non es autoritate ma ponite per Deo e illes qui existe es ordinate per Deo. ² In consequentia, ille qui se oppone contra le autoritate, resistiva al ordine de Deo. E illes qui ha resistite recipera condemnation pro se mesme. 3 Quia le magistratos non esse espavento pro le bon action ma pro le mal. Mais vole tu non timer le autoritate? Face tu le ben e tu habera laude ab ille. 4 Quia le autoritate es servitor de Deo pro adjutar te pro le ben. Mais si tu face le mal, time tu. Quia per alique ille porta le spada, quia le autoritate es servitor de Deo, vengiator pro le reprobation contra ille que face le mal. 5 Per isto submitter se es necessari non solmente per le reprobation ma etiam per le conscientia. 6 Per le mesme ration etiam vos paga quia illes esse functionarios de Deo dedicate continuemente ad ille function. 7 Paga vos le debitos a totes, le tributo a ille qui vos debe le tributo; le imposto a ille del imposto: le respecto a ille del respecto: le honor a ille del honor. ⁸ Debe vos alique a necuno, ma ama vos vos unes a alteres, quia ille qui ama le proximo ha complite le Lege. ⁹ Quia illo de: *Tu non adulterara, non occidera, non furara, non codiciara* e si il es un altere commandamento il se resume in iste parola, illo de: *tu amara tu proximo como te mesme*. ¹⁰ Le amor al proximo non produce mal; in consequentia, le amor es complimento del Lege. ¹¹ E, cognoscente le opportunitate, jam hora es de que vos ex le somno essera eveliate, quia ora nostre salvation es plus proxime que quando nos comenciava creder. ¹² Le nocte es avantiate, le die se ha approchate. Alora, que nos rejecta le operas del obscuritate e que nos vesti le armas del luce. ¹³ Que nos nos comporta como in plen die, decentemente, non in bacchanales ni ebrietates, non in luxurias ni dissolutiones, non in querelas ni zelos. ¹⁴ In vice de illo, que le Messia Jesus sia vostre vestimento e non satisface vos le prudentia del carne pro su concupiscentias.

CAPITULO 14

¹ Recipe vos gratemente ille que es debile in le fide non pro discuter circa opiniones. ² Alora, uno crede que ille pote manducar toto, altere, essente debile in le fide, manduca verdura. 3 Non contemne ille que manduca ille que non manduca, e ille que non manduca qui non judica ille que manduca quia Deo le recipeva. ⁴ Tu qui es pro judicar le domestico de altere? Que ille es firme o que ille face reverentia a su proprie senior? ma ille essera firme quia le Senior es potente pro sustener le. ⁵ Qui un face differentia inter le die e le nocte e altere judica equal tote die; cata un es in su proprie mente convincite plenmente. 6 Ille que discerne cata die, pro le Senior discerne. E ille que manduca pro le Senior manduca quia da gratias a Deo, e ille que non manduca pro le Senior non manduca e da gratias a Deo. 7 Quia necuno de nos pro se mesme vive e necuno pro se mesme mori; 8 quia si nos vive, pro le Senior nos vive, e si nos mori, pro le Senior nos mori. ⁸ Quia jam il sia que nos vive, jam il sia que nos mori, nos es del Senior. 9 Quia pro isto le Messia moriva e resuscitava ut ille sia Senior de vivos e de mortos. 10 Ma quare tu judica tu fratre? O etiam tu, quare contemne tu fratre? Quia tote nos comparera ante le tribunal del Senior. 11 Quia il es scripte: Per mi vita, dice le Senior, que ante me tote genu se flectera e tote lingua confessara Deo. 12 Alora, cata un de vos dara conto a Deo de se mesme. ¹³ Alora, non judica nos plus unes a alteres, ma melior judica vos non poner obstaculo al fratre o occasion de cader. 14 Io sape e es

persuadite, in le Senior Jesus, que nihil es immunde per se mesme, excepte pro ille qui pensa que alcun cosa es immunde. 15 Quia si, per causa del nutrimento, tu fratre es affligite, jam tu non ambula conforme al amor. Non perde tu, per tu nutrimento, tu fratre pro ille qui le Messias moriva. 16 Alora, que le bon que vos tene, non pote esser denigrate. ¹⁷ Quia le regno de Deo non esse nutrimento ni bibita, ma justitia e pace e gaudio in le Spirito Sancte. 18 Quia ille qui in isto servi le Messia es grate a Deo e approbate per le homines. ¹⁹ Alora, assi seque nos illo que conduce verso le pace e verso le edification de unes per alteres. ²⁰ Non dissolve tu per le nutrimento le opera de Deo. Certo tote le cosas es limpide ma mangiar es mal al homine, causante scandalo. 21 Bon es non mangiar carne ni biber vino ni alicun cosa in illo que tu fratre impinge. ²² Le fide que tu tene coram te, tene tu lo coram Deo. Beate ille que discerne sin judicar se culpabile. ²³ Mais ille que dubita, si manduca, ille es culpabile quia non procede per fide e toto illo que non es ex fide es peccato.

CAPITULO 15

¹ Assi que nos le fortes debe supportar le debilitates del debiles e non agradar nos nos mesme. 2 Agrada cata un de nos le proximo circa le bon e illo constructive. 3 Quia inclusive le Messias non se mesme agradava ma conforme il es scripte: Le offensas con que illes te offendeva cadeva super me. 4 Quia quante cosas esseva scribite previemente, esseva scribite pro nostre inseniamento ut mediante le patientia e mediante le consolation del scripturas nos habera sperantia. ⁵ E que le Deo del patientia e del consolation da vos sentir de accordo inter vos mutuemente secundo le Messia. 6 ut vos unanime, con un sol voce, glorifica Deo e Patre de nostre Senior, le Messia Jesus. 7 Dunque recipe vos vos mutuemente, assi como le Messia nos recipeva pro le gloria de Deo. 8 Quia io dice que le Messia ha devenite servitor del judeos pro monstrar le fidelitate de Deo, pro confirmar le promissas del patriarchas, 9 e ut le nationes glorificara Deo, per su misericordia, conforme il esse scripte: Per isto io Te confessara inter les gentiles e a tu nomine io cantara con le psalterio. 10 E de nove, illo dice: Gaude gentiles con su populo. 11 E de nove, illo dice: Lauda omne gentiles le Senior e elogisa tote le populos Le. ¹² E, altere vice, Isaia dice: Le radice de Jesse germinara e ille qui se leva pro reger le gentiles; le nationes sperara in Ille. 13 E que le Deo del sperantia disborda vos, con tote gaudio e pace, in

le creder pro abundar vos in le sperantia per le poter del Spirito Sancte. ¹⁴ Ma, mi fratres, io me ha convincite, io mesme circa vos, que vos etiam es plen de bonitate, habente essite plenate de tote cognoscimento, capacitate etiam pro consiliar vos mutuemente. 15 E io, con major audacia, vos scribeva pro facer vos recordar, per la gratia que me esseva concedite ex parte de Deo, 16 ut io sia ministro del Messias Jesus, inter le gentiles, serviente le bon notitia de Deo, ut le oblation del gentiles sia acceptabile e sanctificate per le Spirito Sancte. 17 Alora, in lo que es apud Deo, io habe le orgolio in le Messia Jesus. ¹⁸ Quia io osara, un pauco, parlar circa lo que Deo ha facite per me pro le conversion del gentiles con le parola e le opera, 19 con poter de signales e prodigios e con le poter del Spirito; de iste modo, io, ab Jerusalem e circa illo, ad Ilirico, ha annunciate plenmente le bon notitia del Messia. 20 E assi, io ha gaudite evangelisar ubi le Messia non esseva annunciate pro non super un fundamento de alteres predicar, ma ²¹ como il esse scripte: Illes, qui non habeva notitia, videra, e illes, qui non audiva, audira. 22 Dunque etiam io es impedite ir a vos multe vices, 23 ma ora, io non ha loco in iste regiones, e desidera ir ad vos ab bastante annos, ²⁴ quando io ira a Espania; quia io spero ver vos quando io passara e per vos esser ponite in cammino illic si io pote con vos disfructar. ²⁵ Ma ora io vade ad Jerusalem pro servir le consecratos. ²⁶ Quia Macedonia e Achaia decideva facer un signo de communion pro le pauperes del consecratos de Jerusalem. 27 Ouia illes ha decidite e debitores de illes es; quia si le gentiles del cosas spiritual participava, etiam debe con le cosas carnal ministrar les. ²⁸ Alora, quando io ha concludite isto e ha transferite le producto del collecta, 29 io partira ad Espania per inter vos e io sape que arrivante ad vos con le plen benediction del Messia arrivara. ³⁰ Mais io implora, fratres, mediante nostre Senior Jesus le Messia e mediante le amor del Spirito, que vos luctara con me, in le orationes pro me a Deo, ³¹ ut io sia liberate ³¹ ex le disobedientes que esse in Judea, e mi servicio in Jerusalem pro le consecratos sia evenite acceptabile, 32 ut, arrivante con gaudio ad vos, io potera reposar con vos mediante le voluntate de Deo. 33 Le Deo de pace sia con tote vos. Amen

CAPITULO 16

¹ E io commenda vos Febe, nostre soror, que es diaconessa del communitate de Cencrea, ² ut vos la recipe in le Senior con un modo como merite un persona consecrate e que la assiste vos in le

cosa que illa necessita ab vos, quia illa etiam esseva protectiva de multos e de me mesme. ³ Saluta vos Prisca e Aquila, mi collaboratores in Jesus, le Messia, 4 illes qui pro salvar mi vita mitteva in periculo lor capite, a illes que non solo io da le gratias ma tote le communitates del gentiles, ⁵ e al communitate que es in lor casa. Saluta vos Epeneto, mi amato, qui es primitia de Asia pro le Messia. Saluta vos Maria qui multo laborava pro vos. 7 Saluta vos Andronico e Junia, mi parentes e mi companiones de prision, illes qui es insigne inter le apostolos, illes qui etiam ante que io ha essite in le Messia. 8 Saluta vos Ampliato, mi amato in el Senior. ⁹ Saluta vos Urbano, nostre collaborator in le Messia, e Stachys mi amate. 10 Saluta vos Apelles, le accreditate ante le Messia. Saluta vos illes del casa de Aristobulo. 11 Saluta vos Herodion, mi parente. Saluta vos illes qui ex le casa de Narcisso, illes qui es in le Senior. ¹² Saluta vos Tryphena e Tryphosa qui labora in le Senior. Saluta vos Persida, le amata, illa qui multo laborava in le Senior. ¹³ Saluta vos Rufo, le selecto in le Senior e su matre e mie. ¹⁴ Saluta vos Asyncrito. Phegonte. Hermes. Patrobas. Hermas e le fratres qui es con illes. 15 Saluta vos Philologo, Julia, Nereo, su soror, e Olympas e tote le sanctos qui es con illes. 16 Saluta vos unes a alteres con le basio sancte. Tote le communitates del Messia saluta vos. ¹⁷ E io roga vos, fratres, que vos vigila illes qui produce divisiones e scandalos contra le doctrina que vos ha apprendite e averte vos les 18 quia illes non servi nostre Senior le Messia, ma lor proprie ventres e mediante flatterias e adulationes decipe le cordes del ingenuos. 19 Quia vostre fide arrivava a totos. Alora in vos io gaude e io desidera que vos essera sapiente pro lo que es bon e non contagiate ab illo que es mal. 20 E le Deo del pace applattara Satan, sub vostre pedes, subito. Le gratia del Senior Jesus sia con vos. 21 Timotheo, mi collaborator, e Lucio e Jason e Sosipater, mi parentes, vos saluta. 22 Io, Tertio ille qui scribeva le epistola, vos saluta in le Senior. 23 Gaius, mi sojornator e de tote le communitate, vos saluta. Erasto, le tresorero del citate e Cuarto, nostre fratre, vos saluta. (Alcun manuscriptos: 24 Le gratia de nostre Senior Jesus, le Messia, sia con tote vos. Amen.) ²⁵ E ad Ille que pote consolar vos, secundo mi bon notitia e le proclamation de Jesus, le Messia, secundo le revelation del mysterio in tempores eterne silentiate, ²⁶ mais manifestate ora e mediante le Scripturas prophetic secundo mandamento del eterne Deo, pro obedientia del fide, date pro cognoscer ad tote le nationes, ²⁷ ad le unic Deo, mediante Jesus le Messia, ad Ille sia le gloria per le seculos del seculos, amen.

PRIME EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL CORINTHIOS

CAPITULO 1

¹ Paulo, nominate apostolo del Messia, Jesus, per voluntate de Deo, e Sosthenes, le fratre, 2 al communitate de Deo que es in Corintho, al sanctificatos in le Messia, Jesus, le vocatos sancte, con tote illes qui invoca, in tote loco, le nomine de Jesus le Messia. Senior nostre, de illes e nostre. 3 Gratia a vos e pace de Deo Patre nostre e del Senior Jesus, le Messia. 4 Io da gratias a Deo semper juxta vos, per le gratia de Deo que esseva date a vos in le Messia Jesus; 5 quia in toto vos esseva inricchite, in Ille, in tote parola e in tote cognoscimento: 6 conforme le testimonio del Messia esseva consolidate in vos, 7 de tal maniera que vos non esse manco de alcun dono, expectante le revelation del Senior nostre Jesus le Messia, 8 qui etiam confirmara vos usque le fin irreprehensibile in le die del Senior nostre, Jesus Messia. 9 Fidel es Deo per qui vos esseva vocate ad communion del Filio sue, Jesus le Messia, le Senior nostre. 10 Io exhorta vos, fratres, per le nomine del Senior nostre, Jesus le Messia, que vos vos ponera de accordo e non sia inter vos dissensiones, e vos sia unite integremente in le mesme mentalitate e in le opinion. 11 Quia on me ha informate circa vos, fratres mie, per illes de Chloe que es contentiones inter vos. ¹² Ma io dice isto, que cata un de vos dice: Io esse certemente de Paulo; ma io, de Apollo; io, de Cephas; io, del Messia. 13 Es dividite le Messia? Esque Paulo es crucifigite pro vos? O in le nomine de Paulo vos esseva baptisate? 14 Io da gratias que io baptisava necuno de vos, solmente Crispo e Gaio 15 ut necuno dicera que in mi nomine vos esseva baptisate. 16 Io baptisava etiam illes del casa de Stephana. 17 Alora quia le Messia non me inviava pro baptisar, ma pro evangelisar non con sapientia de parola pro non facer van le cruce del Messia. 18 In effecto, le message del cruce es dementia pro illes qui se perde; pro illes qui se salva, pro nos, es poter de Deo. 19 Alora, il es scripte: Io annullara le sagessa del sagios e le intendimento del intelligentes rejectara. 20 Ubi es le sagio? Ubi, le scriba? Ubi, le

studioso de iste mundo? Non esturdiva le Senior le sagessa de iste mundo? ²¹ Jam que, per le disposition de Deo, le mundo non cognosceva Deo per le sapientia, tunc Deo intendeva, per le stupiditate del predication, salvar le credentes. ²² Quia tanto le judeos demanda miraculos, como le grecos cerca sapientia; ²³ ma nos proclama le Messia crucifigite, pro le judeos certo un scandalo, ma pro le gentiles, stupiditate; ²⁴ ma pro le vocatos, iudeos tanto como grecos, le Messia es poter de Deo e sapientia de Deo. ²⁵ Quia le stupiditate de Deo es plus erudite que le homines, e le debilitate de Deo es plus forte que le homines. ²⁶ Alora, fratres, considera vos vostre vocation, quia Deo non vocava multe sapientes juxta illo que es human, non multe vigorosos, non multe nobiles. 27 Ma contrarimente. Deo seligeva le folles del mundo pro avergoniar le sagios, le debiles del mundo seligeva Deo pro avergoniar le fortes, 28 e Deo seligeva le plebeios del mundo, le depreciatos, illes qui non es pro nullificar illes qui es; ²⁹ ne tote carne se gloria coram Deo. 30 Ma vos es de Deo in le Messia Jesus, qui se faceva sapientia de Deo pro nos, etiam justification e sanctification e redemption; 31 quia, como il es scripte: Ille que se gloria, gloria se in le Senior.

CAPITULO 2

¹ E io, venite ad vos, veni, fratres, non con superioritate de parolas o sapientia, quando io le testimonio de Deo vos annunciava. ² Alora io decideva saper nihil apud vos ma Jesus, le Messia, e iste crucifigite. 3 E io me presentava ante vos in debilitate, e in timor e in multe tremor, 4 e le discurso mie e le annuncio mie non esseva in persuasive parolas de sapientia ma in demonstration del poter del Spirito, 5 ut vostre fide non sia in sapientia de homines ma in le poter de Deo. 6 Ma nos parla sapientia al perfectos, sapientia non de iste seculo ni del chefes de iste seculo, illes qui vade disparente. 7 Ma nos parlava le sapientia de Deo in mysterio, le abscondite que predestinava Deo ante del seculos pro nostre gloria, 8 que necun del principes de iste seculo cognosceva; quia si illes lo haberea cognoscite, illes non haberea crucifigite le Senior del gloria. 9 ma como il esse scripte: Illo que le oculo non videva, ni le audito audiva, ni mente human concipeva, tal cosas preparava Deo a illes que Le ama. 10 In effecto, Deo nos revelava, per le Spirito, quia le Spirito sonda le toto, etiam le profunditates de Deo. 11 Qui ex homines, vermente, cognosce le cosas del homine, solmente le

spirito del homine que es intra ille? Assi etiam, necuno cognosceva le cosas de Deo si non le Spirito de Deo. ¹² Ma nos non ha recipite le spirito del mundo ma le Spirito de Deo ut nos sapera lo que per Deo gratuitemente esseva date a nos, ¹³ illo que etiam nos parla, non con parolas apprendite ex human sapientia, ma con parolas apprendite ex le Spirito, e nos comparante illo que es spiritual con illo que es spiritual. ¹⁴ Le homine animal non recipe le operas del Spirito de Deo; in effecto, pro ille es stupiditate, e non pote cognoscer los quia iste cosas es discernite spiritualmente. ¹⁵ Ma le homine spiritual, contrarimente, discerne tote le cosas. Ma ille non es judicate per necuno. ¹⁶ *Qui cognosce le mente del Senior pro dar Le lectiones*? ma nos possede le mentalitate del Messia.

CAPITULO 3

¹ E io, fratres, non poteva parlar a vos como a spirituales ma como carnales, como a pueros in le Messia. ² Io alimentava vos con lacte e non con alimento solide quia totevia vos non esseva capace ni ora vos es capace, 3 quia vos totevia carnal es. Dum in effecto, inter vos es contentiones e zelos, non es vos carnal e vos ambula secundo criterios human in vostre conducta? 4 Ouando. in effecto, une dice: Io vero es de Apollo, ma altere, io, de Paulo, non vos es homines mundanes? ⁵ Alora, qui es Apollo? qui Paulo? Servitores per illes qui vos credeva e cata une secundo le dono de Deo. 6 Io plantava, Apollo rigava, ma Deo ille qui faceva crescer. 7 De sorta que ni ille qui planta, ni ille qui riga es alique ma ille qui opera le crescimento, Deo. 8 Ille qui planta e ille qui riga es une, ma cata qual recipera le proprie paga secundo le proprie labor. 9 Ma nos es collaboratores, vos es agricultura de Deo, edificio de Deo. ¹⁰ Io poneva le fundamento como sage architecto secundo le gratia de Deo, a me date, ma altere edifica. ma mira cata un como edifica. ¹¹ In effecto, necuno pote poner altere fundamento fora de illo que es ponite, ille que es Jesus, le Messia. 12 Ma, si alicuno edifica super le fundamento auro, argento, petras preciose, ligno, feno, palea, 13 le opera de cata un se facera manifeste, quia le die ille lo monstrara quia con foco se revelara e le foco le opera de cata une probara que tal sia. 14 Si le opera que edificava alcuno permanerea, ille recipera recompensa. ¹⁵ Si le opera de un arderea, ille lo perdera e ille se salvara ma assi como inter le foco. 16 Non sape vos que vos es templo de Deo e le Spirito de Deo in vos habita? 17 Si alicun destrue le templo de Deo, Deo le destruera quia le templo de Deo es sacre e vos es iste templo. ¹⁸ Decipe necuno se mesme: si alcuno, inter vos, crede esser sage in iste mundo, face se nescie ut ille devenira sage. ¹⁹ Quia le sapientia de iste mundo es imbecillitate. Quia il esse scripte: Ille qui prende le sapientes in lor astutia. ²⁰ E etiam: *Le Senior cognosce que le pensamentos del sages es van.* ²¹ Assi que necuno gloria se in le homines; quia tote le cosas es vostre; ²² Sia Paulo, sia Apollo, sia Cephas, sia le mundo, sia le vita, sia le morte, sia illo que es presente, sia illo que es futur, toto es vostre. ²³ Ma vos, del Messia, e le Messia, de Deo.

CAPITULO 4

¹ Assi considera tote homine nos como servitores del Messia e administratores del mysterios de Deo. 2 In isto, on demanda que le administrator essera incontrate fidel. ³ Esser judicate per vos o per un tribunal human me importa pauco, ma ni io mesme me judica. 4 In effecto, io tene conscientia contra me circa nihil, ma io non esse justificate in isto. Le Senior es ille que me judica. ⁵ In consequentia, non judica vos alique ante de tempore, spera vos que le Senior venira. Ille etiam illuminara le cosas occulte del tenebras e Ille manifestara le intentiones del cordes. Tunc cata un recipera lor qualification de Deo. 6 Fratres, io ha applicate iste cosas a me mesme e a Apollo, per vostre causa, ut vos apprende con nostre caso illo de: Non exir ex illo que es scripte, ne necuno se infla un contra altere. 7 Qui, in effecto, te declara superior? Que habe tu que tu non recipeva? E si tu lo ha recipite, quare tu te glorifica como si tu non lo recipeva? 8 Jam vos es satiate, jam vos vos inricchiva, sin nos vos regnava, e il sia que vos regnara ut nos con vos etiam regnara. 9 In effecto, io pensa que Deo exhibeva nos le apostolos, le ultimos, como destinatos ad morte, quia nos deveniva spectaculo pro le mundo, le angelos e le homines. 10 Nos es nescie per le Messia, ma vos, prudente in le Messia; nos debile, vos forte; vos gloriose, ma nos depreciate. ¹¹ Usque le presente hora, nos etiam habe fame, e pati sete e frigido, es colpate, non tene domicilio fixe, 12 nos nos fatiga laborante con nostre proprie manos, nos ultragiate benedice, nos, suffrente persecution, resiste; ¹³ diffamate, consola; nos deveniva como immunditia del mundo, depreciate per totes usque ora. 14 Io scribe iste cosas non pro vos rubescer ma, como a filios mie amate, pro admonestar. 15 In effecto, si vos, como christianos, haberea dece milles tutores, ma non multe patres quia io, in le

Messia Jesus, per le bon notitia vos ingenerava. ¹⁶ Alora, io roga vos que vos devenirea imitatores mie. ¹⁷ Per isto mesme io inviava a vos Timotheo, qui es mi filio car e fidel in le Senior, qui vos recordara mi principios in le Messia Jesus, como io ubicunque insenia ad tote le communitates. ¹⁸ Alicunos, pensante que io non ira ad vos, se inflava. ¹⁹ ma io subito vos visitara, si le Senior vole e io cognoscera non le parolas del orgoliosos ma lor fortias. ²⁰ Le regno de Deo, in effecto, non es in parola, ma in poter. ²¹ Que vole vos? Ira io ad vos con palo o con amor in spirito de mansuetude?

CAPITULO 5

¹ Realmente on audi apud vos que es un fornication e tal fornication que non es ni inter le gentiles, usque un tener le femina de su patre. ² E vos es orgoliose, e non magis ben in vice de offender vos ut sia removite ab vos ille que iste opera face? ³ Alora io, absente in le corpore ma presente in le spirito, iam ha judicate como presente ille qui isto opera. 4 In le nomine del Senior Jesus, congregate vos e mi spirito, con le poter del Senior nostre Jesus, ⁵ cede vos tal homine ad Satan, pro le destruction in lo human ut in le spirito sia salve in le die del Senior. 6 Non es bon vostre vanteria, non sape vos que pauc levatura fermenta tote le massa? 7 Expurga vos le vetere fermento ut vos essera nove massa, conforme a lo que vos es quia le pascha immolate nostre es le Messia. 8 Assi que, celebra nos le festa non con levatura vetere ni con levatura de malitia, ma con azymos de sinceritate e de veritate. 9 Io scribeva a vos in le epistola que non vos miscerea con libertinos; 10 non absolutemente con le libertinos de iste mundo o con le avaros ni con le fraudatores o idolatras, quia tunc vos deberea exir ex le mundo. 11 ma ora, io scribeva a vos non miscer con ille que se voca fratre e ille esserea fornicator o cupido o idolatra o diffamator o inebriato o fraudator; con ille ni manducar. 12 Que, alora, judicar illes que es ex fora es affaire mie? Non judica vos illes qui es ex intra? 13 ma Deo judicara illes qui es ex fora. Expulsa vos le maligno ex vos mesme.

CAPITULO 6

¹ Quando une tene un lite contra altere, ille osa esser judicate apud le paganos e non per le consecratos? ² O non sape vos que

le consecratos judicara le mundo? E si per vos le mundo essera judicate, non es vos competente circa affaires insignificante? Non sape vos que nos judicara le angelos? Quanto magis le affaires de iste vita! 4 Si vos tene judicios ordinari, como prende vos como judices illes qui le communitate subestima? 5 Ad vostre verecundia, io dice: Assi, non es inter vos alcun sage que pote discerner in medio de su fratres? 6 ma fratre contra fratre disputa e illo coram incredulos. ⁷ Jam certo tunc de tote puncto, illo es un fiasco pro vos que vos tene lites inter vos mesme. Ouare non es melior suffrer le gravamine? Quare non es melior que vos essera defraudate? 8 Ma vos committe injustitias e defrauda, e isto con le fratres. 9 O non sape vos que le injustos non hereditara le regno de Deo? Non seque vos decipite, ni fornicatores, ni idolatras, ni adulteros, ni effeminatos, ni sodomitas, 10 ni robatores, ni cupidos, ni inebriatos, ni diffamatores, ni fraudatores hereditara le regno de Deo. 11 E vos alcunes esseva de illes ma vos esseva lavate, ma esseva sanctificate, ma esseva justificate in le nomine del Senior Jesus le Messia, e in le Spirito del Deo nostre. 12 Toto es pro me licite ma non tote es conveniente, toto es pro me licite ma io non essera dominate per alcun. 13 Le alimentos ad le abdomine e le abdomine ad le alimentos ma Deo etiam concludera illos e illo. Le corpore non es pro le fornication ma pro le Senior, e le Senior pro le corpore. 14 E Deo etiam resuscitava le Senior e nos resuscitara con su poter. ¹⁵ Non sape vos que vostre corpores es membros del Messia? Nos, prendente le membros del Messia, los facera membros de un prostituta? Que non succede illo. 16 O non sape vos que ille qui se juncta con le prostituta se face un corpore con illa? Le Scriptura lo dice: Essera le duo un sol carne. 17 Ma qui se adhere al Senior un spirito es. 18 Fugi vos le fornication. Tote peccato que facerea un homine es foras de su corpore, ma ille qui fornica pecca contra su proprie corpore. ¹⁹ Non sape vos que vostre corpore es templo del Spirito Sancte que vos tene ex Deo e reside in vos? 20 Vos esseva comprate, in effecto, con un precio; alora, glorifica vos Deo in vostre corpore.

CAPITULO 7

¹ Ma, circa illo que vos scribeva: bon es al homine non haber sponsa. ² Ma per causa del fornicationes, cata une habera su proprie femina, e cata una su proprie viro habera. ³ Compli le viro le debito conjugal al femina, equalmente etiam le femina al

viro. 4 Le femina non habe potestate del proprie corpore, ma le viro; equalmente etiam le viro non tene potestate del proprie corpore ma le femina. 5 Non priva vos un del altere, si illo non es de accordo, per un tempore, pro vacar al oration e novemente vos essera juncte ne Satan vos tenta per vostre incontinentia. 6 Ma io dice secundo un concession, non como precepto. ⁷ Ma io volerea que tote le homines esserea como io mesme, ma cata une habe su proprie charisma de Deo, le un assi, le altere de altere modo. 8 Ma io dice al celibes e al viduas, il es bon pro illes si permane assi como io. 9 Ma, si illes non pote contemner se, que se marita: il esse melior maritar se que comburer se. 10 Io ordina al maritatos, non io ma le Senior, que le femina del viro non se separa; 11 Ma si ille se separarea que illa permane sin maritar se o que se reconcilia con su viro e le viro non abandona su femina. 12 Io dice, non le Senior, al alteres, si alcun fratre habe un femina non credente, e illa consenti habitar con ille que non la dimitte. 13 E un femina, qui habe su viro non credente e iste consenti habitar con illa, non dimitte le viro. 14 In effecto, le viro non credente es consecrate per le femina e le femina non credente es consecrate in le fratre; quia contrari modo, vostre filios esserea impur; ma ora illes es consecrate. 15 ma si ille non credente se separa, que ille se separara. Le fratre o le soror non ha essite vinculate in iste casos, quia Deo ha vocate vos in pace. 16 In effecto, femina, sape tu si salvara tu viro? O sape tu, viro, si salvara tu femina? ¹⁷ Cata un camminara como le ha donate le Senior e como le ha vocate Deo; e io assi prescribe in tote le communitates. ¹⁸ Esseva vocate alicun circumcidite? Non lo dissimula ille. In incircumcision ha essite vocate? Non se circumcide ille. 19 Le circumcision es nihil, le incircumcision es nihil, ma le observantia del commandamentos de Deo. 20 Cata, un in le vocation in que ille esseva vocate, in illo, remane ille. ²¹ Sclavo tu esseva vocate? Non te preoccupa tu. Ma si tu pote devenir libere, melior profita tu. ²² Quia ille qui, in le Senior es vocate essente sclavo, ille es liberto del Senior; assi mesme, le vocate essente libere, es sclavo del Senior. 23 Per precio vos esseva emite, non vos face sclavo del homines. 24 Fratres, cata un in le stato in que ille esseva vocate, in illo remane ille ante Deo. 25 Circa le virgines io non tene un precepto del Senior, ma un consilio io da, iam que io ha obtenite misericordia del Senior pro esser fidel. ²⁶ Io pensa, tunc, que isto es bon per le imminente necessitate, que illo esser assi es bon pro le homine. 27 Es tu ligate a un femina? Non cerca tu separation. Non es tu ligate a un femina? Non cerca tu un femina. 28 ma si tu etiam te sposa, tu

non pecca; e si le virgine se sposa, illa non pecca. Illes tal habera probas corporal, ma io los diminue. ²⁹ Fratres, ma io dice isto: le opportunitate es importun; qui habe femina vive illes como si non la haberea; 30 e illes qui plora como si illes non plorarea; e illes qui gaude, como si illes non gauderea; e illes qui eme como si illes non possederea; e illes qui usa le mundo como si illes non fruerea. In effecto, le configuration de iste mundo passa. 32 Io volo que vos es sin preoccupationes. Le celibe se preoccupa del operas de Senior, 33 como agradar le Senior, le maritate se preoccupa del operas del mundo, como agradar le femina; 34 e ille es dividite. E le femina celibe e le virgine se preoccupa del operas del Senior ut illa sia sancte in le corpore como in le spirito. Le sposata se preoccupa del operas del mundo, como agradar le viro. 35 Ma io dice isto pro le profito de vos mesme non pro poner un lasso a vos ma ut vostre dedication al Senior sia honeste e assidue sin interruption. ³⁶ Ma si alcun crede non operar correctemente con su virgine, -si illa passa ab le etate nubile-, e que illo sia facite assi conveni, facie ille lo que ille vole, ille non pecca; se marita illes 37 Ma qui es firme in su decision, non habente compulsion irresistibile, melior, ille habe dominio super su proprie voluntate, e ille, in le proprie corde, decideva isto, conservar la virgine, la sue, ille ben facera. 38 Assi tanto ille que se marita con su celibataria ben face, como ille que non se marita, face melior. ³⁹ La femina es ligate quanto tempore vive su viro; ma si le viro morirea, illa es libere pro maritar se con ille qui illa vole, solmente in le Senior. 40 Ma plus felice es si illa permane assi, secun mi opinion. Alora io pensa etiam tener le spirito de Deo.

CAPITULO 8

¹ Ma, circa le sacrificios al idolos, nos sape que nos tote tene un opinion. (Le opinion infla, ma le amor edifica). Si alicun pensa haber cognoscite alique, ² totevia ille non apprendeva como conveni cognoscer. ³ Ma si alicun ama Deo iste es cognoscite per Ille. ⁴ Tunc, circa le mangiar le sacrificios del idolos, nos sape que le idolo es nihil in le mundo, e que non es Deo ma un. ⁵ Quia ben que esserea illes appellate deos in le celo o in le terra, –como es multe deos, etiam multe seniores– ⁶ ma pro nos un sol Deo Patre, ex qui tote le cosas e nos ad Ille; e un Senior Jesus le Messia, per qui tote le cosas e nos per Ille. ⁷ Ma non totos tene iste cognoscimento. Per le habito persistente del

idolo usque nunc, como sacrificate al idolos illes mangia e le conscientia de illes, essente debile, se contamina. ⁸ Le repasto non nos facera recommendabile a Deo; ni si nos non mangia, es minus, ni si nos mangia es plus. ⁹ Ma reguarda vos ne iste vostre libertate deveni scandalo pro le debiles. ¹⁰ In effecto, si alcun qui ha cognoscimento te viderea, sedite in le mensa de un loco idolatric, le conscientia sue, essente debile, non essera stimulate pro mangiar ex le sacrificios ad le idolos? ¹¹Tunc le debile se ruina in tu cognoscimento, le fratre pro qui le Messias moriva. ¹² Alora assi, peccante contra le fratres e feriente lor conscientia debile, vos pecca contra le Messia. ¹³ Per lo qual, si un repasto scandalisa mi fratre, io non manducara carne per le eternitate, ne mi fratre se scandalisara

CAPITULO 9

¹ Non es io libere? Non io es apostolo? Non io ha vidite Jesus le Senior nostre? Non vos es le opera mie in le Senior? ² Si pro alteres io non es apostolo, ma pro vos vermente io es, quia le sigillo de mi apostolato es vos in le Senior. ³ Mi defensa coram illes que me examina es iste: 4 Nos non ha directo pro biber e manducar? 5 Non ha io derecto pro apportar un femina soror, como etiam le altere apostolos e le fratres del Senior e Cephas? 6 O solmente io e Barnabe non ha derecto a non laborar? 7 Qui milita con su proprie expensas? Qui planta un vinia e su fructo non manduca? O qui pastura un grege e del lacte del grege non se alimenta? 8 Iste cosas io dice como homine o etiam le Lege iste cosas non dice? 9 Quia in le Lege de Moses es scribite: Tu non ponera capistro a un bove que tribula. 10 O pro nos precisemente illo lo dice? Per nos, in effecto, era scribite quia ille que ara debe in sperantia arar e ille que tribula per sperantia de participation. ¹¹ Si nos in vos seminava illo que es spiritual, il sera multe si nos recolta ex vos illo que es corporal? 12 Si alteres comparti le cosas vostre, non nos con plus ration? Ma nos non faceva uso de iste derecto, ma nos toto supporta ne nos dara alicun obstaculo al bon notitia del Messia. 13 Vos non sape que illes, que in le cosas sacre labora, manduca le cosas del templo? e illes que servi le altar, participa ex le altar? ¹⁴ Assi etiam le Senior ordinava illes qui le bon notitia annuncia, viver ex le bon notitia. 15 Ma io non ha usate isto. Alora io non scribeva iste cosas ut ita illos deveni in me. (Melior pro me esserea morir). necuno me privara de iste motivo de orgolio. 16 Quia si evangelisa, isto non es pro me gloria, io ha

iste necessitate; quia guai! pro me! si io non evangelisa. ¹⁷ Si io lo facerea per mi proprie voluntate, io haberea merito; Ma si un administration me ha essite confidite, 18 alora, qual es mi merito? Predicar le bon novas gratis, sin usar le derecto que su predication me confere. 19 In effecto, io essente libere ex totos, io mesme me faceva sclavo ad totos pro ganiar le plus possibiles. 20 E io me faceva judeo pro ganiar le judeos; con le subjectos al Lege, como io subjecto, non essente io mesme sub le Lege pro ganiar illes que es sub le Lege. 21 Con illes qui es sin Lege, io como sin Lege, non essente io sin Lege de Deo ma como infra le Lege del Messia, pro ganiar illes qui es sin Lege. ²² Io me faceva debile al debiles pro ganiar le debiles. A totes io me faceva toto pro salvar alicunes, in omne caso. 23 Ma io face tote isto pro le evangelio, ut io deveni coparticipe de illo. ²⁴ Non sape vos que illes qui in le stadio curre, totos vermente curre, ma un sol recipe le premio? Assi curre vos ut vos lo attinge. 25 Ma tote ille qui lucta se controla in toto, alora illes pro reciper un corona corruptibile, nos, un corona incorruptibile. 26 In effecto, assi io curre non cecamente, assi io lucta non colpante le aere; ²⁷ ma io maestra mi corpore e lo submitte ne io sia disapprobate, post que io proclamava alteres.

CAPITULO 10

¹ In effecto, io non vole que vos, fratres, ignorara que tote nostre patres esseva sub le nube e totos penetrava le mare, ² e totos in le nube e in le mar recipeva le baptismo que les univa a Moses. 3 totos le mesme alimento spiritual manducava. 4 totos le mesme bibita spiritual bibeva; in effecto, bibeva ex un petra spiritual que les segueva, ma le petra era le Messia. ⁵ Ma Deo non se agradava in le majoritate; in effecto, illes remaneva tendite in le deserto. 6 Ma tote iste cosas era exemplos pro nos, ne nos essera desiderose vivemente de cosas mal como illes los desiderava. 7 Ni face vos vos idolatras como alcun es de illes; como il es scribite: Le populo sedeva pro mangiar e biber e illes se levava pro dansar. 8 Ni fornica nos, como alcunes de illes fornicava e cadeva, in un sol die, vinti tres milles. 9 Ni tenta nos le Senior, como alicunes de illes le tentava e per le serpentes periva. 10 Ni murmura vos como alcunes de illes murmurava, e illes periva per le Exterminator. 11 Ma, iste cosas les succedeva como figuras, ma era scribite pro le admonestation de nos pro illes qui ha arrivate le fin del tempores. 12 Assi que, vide ille qui pensa ser firme non cadera. 13 Nulle proba ha vos attingite que illo sia superhuman; ma Deo es fidel qui non permittera que vos sera tentate ultra illo que vos pote; ma Ille dara con le proba etiam le sortita ut vos pote supportar lo. 14 Dunque, amatos mie, fugi vos ab le idolatria. 15 Io dice como a prudentes: Judica vos lo que io dice. 16 Le calice del benediction que nos benedice, non es communion del sanguine del Messia? Ille pan que nos parti, non es communion del corpore del Messia? 17 Como es un sol pan, assi nos multos es un sol corpore, quia nos totos participa ex un sol pan. 18 Reguarda vos Israel secundo le carne; non illes qui manduca le sacrificios es participes ex le altar? 19 Alora, que io volo dicer? que lo que es immolate al idolos es alique? O que un idolo es alique? 20 Non, ma que illes offere sacrificios a illes que non es Deo. Io non volo que vos in communion con le demonios es. 21 Vos non pote biber le cuppa del Senior e le cuppa del demonios; vos non pote participar le tabula del Senior e le tabula del demonios. ²² O vole nos poner in zelos le Senior? Es que nos es plus forte que Ille? 23 Toto es licite ma non toto es conveniente. Toto es licite ma non tote edifica. 24 Cerca necuno su proprie interesse ma lo que es de altere. ²⁵ Mangia vos toto lo que es vendite in le macelleria, interrogante nihil per le scrupulos de conscientia. 26 Quia le terra e toto lo que contine es del Senior. 27 Si alicuno del paganos vos invita e vos vole ir, mangia vos toto lo que sia presentate a vos, nihil questionante motivate per le conscientia. ²⁸ Ma si alicuno vos dice: Isto es immolate in sacrificio, non mangia vos per motivo de ille que vos avisa e del conscientia. ²⁹ Ma io dice conscientia ma non le conscientia que es tue ma illo que es del altere. Alora, quare mi libertate es judicate per altere conscientia? 30 Si io participa dante gratias, quare io es censurate per lo que io da gratias? ³¹ Alora, il sia que vos mangia, il sia que vos bibe, il sia lo que vos face, face vos toto ad gloria de Deo. 32 Es vos non offensive tanto al judeos como al grecos, e al communitate de Deo, 33 como io, etiam in toto es complacente a totes, non cercante lo que es utile pro me, ma a multos ut illes se salvara.

CAPITULO 11

¹ Vos face vos imitatores de me, como io etiam es imitator del Messia. ² Ma io lauda vos quia in toto vos me recorda e vos mantene le instructiones como io los transmitteva a vos. ³ Ma io vole que vos sape que le Messia es le capite de tote viro, le viro es

capite del femina, e Deo es capite del Messia. 4 Tote viro, qui ora o prophetisa con le capite coperite, dishonora su capite. 5 Tote femina, qui ora o prophetisa sin velo in le capite, dishonora su capite; il es etiam le mesme que si illa se rasa. 6 Quia si le femina non se coperi le capite que ille se rasa; ma si il es vergoniose al femina esser rasate o taliate, que se coperi illa ⁷ In effecto, le viro non debe certo coperir se le capite, essente gloria e imagine de Deo; ma le femina es gloria del viro. 8 Quia certo le viro non procede ab le femina, ma le femina ab le viro. 9 Alora le viro non era create per causa del femina, ma le femina per causa del viro. ¹⁰ Assi, le femina debe portar un signal de potestate super le capite in attention al angelos. 11 Nonobstante, in le Senior, ni femina sin viro e viro sin femina. 12 Quia como le femina procede ab le viro, assi etiam le viro nasce ab le femina e ambos ab Deo. 13 Per vos mesme judica vos: que le femina ora Deo sin velo es conveniente? 14 Ni le natura mesme vos insenia que le viro ha un dishonor ad ille si tene capillo longe, 15 ma le femina si ha capillo longe es gloria ad illa? Quia le capillatura es date a illa in loco de velo. 16 Ma si alicuno pensa esser amico de discussiones, nos non ha tal consuetude, ni le communitates de Deo. 17 Ma circa iste dispositiones, io non vos lauda quia vos reuni non pro lo que es melior ma pro lo que es pejor. 18 Primo, in effecto, quando vos reuni in le assemblea, io audi que dissensiones es inter vos e in parte io lo crede. 19 Quia il es inevitabile que sia inter vos bandas ut, inter vos, le authenticos se monstra. 20 Quando assi vos vos reuni, mangiar le cena del Senior resulta impossibile, ²¹ quia cata une prende ante su proprie cena in le mangiar, e un ha fame, altere es ebrie. 22 Es que vos non ha casas pro mangiar e biber? O vos minusprecia le assemblea de Deo e vos avergonia illes qui non habe? Que io vos dicerea? Io vos laudara? In isto io non vos lauda. 23 Ouia io recipeva ab le Senior illo que etiam vos transfereva que le Senior Jesus, in le nocte in que Ille era transferite, prendeva pan, 24 e ultra dar gratias lo partiva e diceva: Isto es mi corpore a favor de vos; face vos isto pro mi memoria. ²⁵ De modo similar prendeva post cenar etiam le cuppa dicente: Iste cuppa es le nove pacto in mi sanguine; face vos iste, quante vices vos bibera, in mi memoria. ²⁶ Ouia quante vices vos mangiara iste pan, e bibera le cuppa, vos proclama le morte del Senior usque Ille venira. 27 De maniera que qualcuno que mangia le pan o bibe le cuppa del Venir indignemente, ille sera culpabile del corpore e del sanguine del Senior. 28 Ma examina le homine se mesme e assi

del pan mangia e del cuppa bibe; ²⁹ quia ille qui mangia e bibe, mangia e bibe judicio contra se mesme si ille non discerne le corpore. ³⁰ Iste es le causa de que inter vos es multe infirmos e debilitatos e ha morite bastantes. ³¹ Ma si nos nos mesme discernerea, nos non esserea judicate. ³² Ma si le Senior nos judica, nos es corrigite per le Senior ne con le mundo nos essera condemnate. ³³ Assi, fratres mie, reuniente vos pro mangiar, spera vos unes a alteres. ³⁴ Si alcuno ha fame, mangia ille in su casa ne vostre assemblea sia pro judicio. ³⁴ Io ordinara le altere cosas quando io ira.

CAPITULO 12

¹ Circa le phenomenos spiritual, fratres, io non vole que vos non los cognosce. ² Vos sape que quando esseva paganos, vos era conducite ad le idolos mute, sentiente un impulso. ³ Per illo, io face vos saper que necuno, parlante in le Spirito de Deo, dice: MALDITION ES JESUS, e necuno pote dicer SENIOR JESUS nisi in le Spirito Sancte. 4 Diversitates de donos es, ma le mesme Spirito; e ⁵ diversitates de ministerios es, e le mesme Senior; ⁶ e diversitates de activitates es, ma le mesme Deo qui effectua tote le cosas in totos. 7 ma a cata un es date le manifestation del Spirito pro le bon commun. 8 Quia parola de sapientia es date a un, mediante le Spirito; e parola de cognoscimento a altere, conforme al mesme Spirito; ⁹ fide, in le mesme Spirito, a altere; e a altere, donos de curation, in un sol Spirito; 10 a altere, operationes de miraculos; prophetia, a altere; a discernimento de spiritos; a altere, generos de linguas; a altere, interpretation de linguas; 11 ma le un e mesme Spirito effectua tote iste cosas, repartiente a cata un, in particular, conforme vole. ¹² Quia assi como le corpore es un e tene multe membros, ma tote le membros del corpore, essente multe, es un sol corpore, assi etiam le Messia. 13 Quia in un sol Spirito, nos tote era baptisate pro esser un sol corpore, jam nos esserea judeos, jam grecos, jam sclavos, jam liberos, e nos tote ha absorbite un sol Spirito. ¹⁴ Quia etiam le corpore non es un sol membro ma multe. 15 Si dicerea le pede: Io non es mano, tunc io non es del corpore, non per iste affirmation illo non es del corpore. 16 E si dicerea le auricula: Nam io non es oculo, io non es del corpore, non per isto, illo non es del corpore. ¹⁷ Si tote le corpore esserea oculo, ubi esserea le audito? E si tote audito, ubi le olfaction. 18 Ora ben, Deo poneva cata membro del corpore como Ille voleva. 19 Ma si

tote le membros esserea un, ubi esserea le corpore? ²⁰ Ora ben, multe membros es, ma un sol corpore. E non pote le oculo dicer al mano: Io non ha necessitate de te, o, altere vice, le capite al pedes: Io non ha necessitate de vos. 22 Ma multo magis, le membros del corpore que parese esser plus debile, es necessari, ²³ e illos que nos pensa que es minus honorabile del corpore nos circumfere, con honor, plus abundante e illos, minus decorose juxta nos, habe un decorum plus abundante. 24 Ma le decorosos non tene necessitate de nos. Ma Deo componeva le corpore, dante honor plus abundante a ille membro plus carente. 25 ne sia division in le corpore, ma le membros se preoccupa equalmente pro unes e alteres. ²⁶ E jam sia que pati un sol membro, pati con illo tote le membros; jam sia que es glorificate un membro, tote le membros se congratula. 27 E vos es corpore del Messia e membros cata un per lor parte. 28 E Deo poneva in le communitate, primo, apostolos, secundo, prophetas, tertio, magistros, post poteres miraculose, post charismas de curationes, de adjutas benefic, dotes de governatorato, generos de linguas; ²⁹ Esque totos apostolos? Esque totos prophetas? Esque totos magistros? Esque totos face operas miraculose? 30 Esque totos ha charismas de curationes? Esque totos parla in linguas? Esque totos interpreta? 31 Ma emula vos le charismas major. E ancora io vos monstra le cammino per excellentia.

CAPITULO 13

¹ Si io parla le linguas del homines e del angelos, ma io non ha amor, io ha devenite como bronzo que resona o cembalo que crita fortemente. ² E si io ha prophetia e sape tote le mysterios e tote le scientia e io ha tote le fide ut io translata le montes, ma io non tene amor, io es nihil. ³ E si io distribue tote mi possessiones e si transfere mi corpore pro esser comburite, ma non ha amor, io profita nihil. 4 Le amor ha patientia, le amor es servicial, le amor non tene zelos, le amor non fanfarona, non se vangloria, 5 non opera indignemente, non cerca le cosas de se mesme, non se irrita, non tene in conto le mal, 6 non gaude in le injustitia, ma se congratula ab le veritate, 7 excusa toto, crede toto, spera toto, supporta toto. 8 Le amor nunquam perime, ma iam sia le prophetia, essera abolite, jam sia le linguas, cessara, jam sia le scientia, essera abolite. 9 Quia in parte nos cognosce, in parte, nos prophetisa, 10 ma quando lo que es perfecte venira, lo que es in parte essera abolite. 11 Quando io era infante, parlava como infante, pensava como infante, rationava como infante; quando io ha deveni viro, io ha abolite le cosas del infante. ¹² Quia nos ora vide enigmas como in un speculo, ma tunc facie a facie; ora io cognosce in parte, ma tunc io cognoscera perfectemente como ora io es cognoscite [per Deo]. ¹³ Mas ora permane le fide, le sperantia, le amor, iste tres, ma le major de istos es le amor.

CAPITULO 14

¹ Cerca vos le amor, anhela vos le donos spiritual, super toto le prophetia. ² Quia ille qui parla in un lingua non parla a homines ma a Deo, quia nemo intende ma ille in spirito parla mysterios. ³ Ma ille qui prophetisa parla edification e exhortation e consolation. 4 Ille qui parla in lingua se mesme edifica ma ille qui prophetisa edifica le assemblea. ⁵ Io desiro que vos tote parla in linguas, ma magis que vos prophetisa. Ma ille qui prophetisa es superior que ille que parla in linguas a minus que ille interprete ut le assemblea recipe edification. ⁶ E ora, fratres, si io veni ad vos, parlante in linguas, que vos profita io, si io non a vos parlara revelation o scientia o prophetia o inseniamento? ⁷ Nonobstante, le cosas inanimate que da sonos, jam sia flauta o cithara, si non da distinction con le sonos, como se cognoscera quando sona le flauta o quando sona le cithara? 8 Alora, si un trompetta da un sono confuse, qui se preparara pro le guerra? ⁹ Assi etiam, si vos non da un parola intelligibile, mediante le lingua, como se intendera lo parlate? Quia vos es parlante al aere. 10 Quante, forsan linguages es in le mundo e necuno care de significato. 11 Nam si io non cognosce le significato del parola, io sera un estranie al ille qui parla. 12 Assi etiam vos. Jam que vos ambitiona le donos spiritual pro le edification del assemblea, procura que vos abunda in illos. 13 Dunque, ora Deo ille qui parla in linguas le dono de interpretation. 14 Quia si io ora in linguas, mi spirito ora ma mi mente es sin fructo. 15 In conclusion: io orara con le spirito ma io orara etiam con le mente, cantara con le spirito ma cantara etiam con le mente 16 Suppone nos que tu benedice con tu spirito, tunc, como dicera "amen" a tu action de gratias ille qui occupa le loco del non initiate, si ille non sape lo que tu dice? 17 Ouia tu, certo, ben da gratias ma le altere non es edificate. 18 Io da gratias a Deo de que io parla in linguas plus que tote vos, ¹⁹ ma, in le assemblea, io desidera cinque parolas, con mi mente, parlar pro instruer alteres que dece milles parolas in lingua inintelligibile 20 Fratres, non devenira vos infantes in le

mentalitates, ma, in le malitia, devenira vos infantes; ma, in le mentalitates, maturos. 21 In le Lege ha essite scripte: Io parlara a iste populo in altere linguas e con altere labios e ni assi illes me ascoltara, dice le Senior. ²² Assi que le linguas non es signal pro le credentes ma pro le incredulos, ma le prophetia es non pro le incredulos ma pro le credentes. ²³ In effecto, si tote le assemblea es reunite in un mesme loco e totos parla in linguas e non initiatos e incredulos intra, non dicera istos que vos es dementes? ²⁴ Ma si totos prophetisa e un incredulo o non initiato intra, es censurate per totos, es interpellate per totos, ²⁵ illo que es secrete in su corde deveni manifeste e assi, cadente super su face, adora Deo, declarante que vermente Deo es inter vos. 26 Que conclude nos, fratres? Quando vos vos reuni, que un apporta un psalmo; altere, un inseniamento; altere, un revelation; altere parlar in linguas; altere, interpretar lo; deveni toto pro edification. ²⁷ E si in lingua alicuno parla, que illes sia duo o al plus tres, e per torno. ²⁸ E un sol interprete ma si non es interprete, sia silentio in le assemblea, e parla ad se mesme e ad Deo. 29 E parla le prophetas, duo o tres discerne le alteres; 30 e le primo tace, si alicuno del illes qui es sedite recipe un revelation. 31 Quia vos tote pote prophetisar per torno ut totos apprende e totos sia exhortate. 32 E le inspiration prophetic es subordinate al prophetas, ³³ quia Deo es Deo de pace non de tumulto, como in le tote le communitates del consecratos. 34 Non parla le feminas in le assembleas, quia que illas parla non es permittite a illas, mas illas sia submittite como le Lege dice. 35 E si illas desidera apprender alique, demanda illas in casa ab le proprie viros, quia il es indecorose a un femina parlar in le assemblea. 36 Le parola de Deo exiva ex vos o arrivava a vos sole? 37 Si alicuno pensa esser propheta o inspirato, recognosce ille que lo que io vos scribe es commandamento del Senior. 38 Ma ille qui non lo recognosce, ille non essera recognoscite, ³⁹ Assi que, fratres mie, anhela vos le prophetisar e non impedi vos le parlar in linguas, ⁴⁰ ma sia facite toto decorosemente e secundo un ordine.

CAPITULO 15

¹ Ora, fratres, io vole communicar vos le bon notitia que io vos predicava, illo que vos recipeva, in illo que vos permane. ² Per illo vos es salve, si vos accepta le parola que io vos predicava. Si non, vos in vano credeva. ³ Quia io vos transmitteva, inter le prime cosas, lo que io etiam recipeva: que le Messias moriva per

nostre peccatos, juxta le Scripturas, 4 e que Ille era interrate e que ha resuscitate in le tertie die, secundo le Scripturas, ⁵ e que Ille era vidite per Cephas, postea per le Duodece, 6 postea era vidite per plus de cinque centos fratres in un vice, ex le quales illes qui es plus es usque ora, mas alicunes moriva, ⁷ postea era vidite per Jacobo, postea per tote le apostolos, e etiam per me ultime de totos, como fructo abortive. 9 Nam quia io es le infime del apostolos e non es digne de appellar me apostolo quia io persequeva le ecclesia de Deo. 10 Ma, per le gratia de Deo, io es lo que io es; e le gratia de Deo pro me non deveniva van, ma io, plus abundantemente que tote illes, laborava ma non io ma le gratia de Deo con me. ¹¹ Alora, sia io, sia illes, assi nos declara e vos credeva. 12 Ora, ben, si que le Messia ha resuscitate ex le mortos ha essite proclamate, quomodo dice alcunos inter vos que non es resurrection de mortos? 13 Ma si resurrection de mortos non existe ni le Messia ha essite resuscitate, 14 e si le Messias non ha essite resuscitate, tunc van es le proclamation nostre, van etiam vostre fide. 15 E etiam nos es trovate false testes de Deo quia nos testifica contra Deo qui resuscitava le Messia; essente ita que Deo non Le resuscitava si le mortos non resuscita. 16 Quia si le mortos non es resuscitate, ni le Messia ha resuscitate. 17 E si le Messia non ha resuscitate, vostre fide es illusori e vos es con vostre peccatos. 18 Tunc etiam illes, qui moriva in le Messia, periva. 19 E si nos ha ponite nostre fide in le Messia, solmente pro iste vita, nos es plus digne de compassion que tote le homines. 20 Ma ora, le Messia ha essite resuscitate ex le mortos, primitias del deceditos. ²¹ Quia jam que, mediante un homine, le morte veniva, assi, mediante un homine, le resurrection del mortos, veniva. 22 Quia como in Adam totos mori, assi etiam in le Messia totos essera glorificate. ²³ Ma cata un in lor proprie torno: le Messia como primitias, postea illes qui es del Messia, in su venita; ²⁴ postea le final, quando le Messia transfere le regno a Deo Patre, quando le Messia supprime tote soveranitate, autoritate e poter. ²⁵ Quia es necessari que Ille regna usque pone tote le inimicos sub su pedes. 26 Le ultime inimico supprimite es le morte quia toto lo submitteva sub su pedes. 27 E quando on dice que toto ha essite submittite, il es clar que Ille que submitteva tote le cosas es exceptate. 28 E quando Le ha essite submittite tote le cosas, tunc etiam, le mesme Filio se submittera a Ille qui le submitteva tote le cosas, ut Deo sia tote in toto. 29 Si il non es assi, que obtenera illes qui se baptisa per le mortos? ³⁰ E etiam, quia nos expone nos ad le periculo in tote hora? 31 Die a die, io es moriente e illo es tam certe como le orgolio que io tene circa vos, mi fratres, per le Messia, Jesus, nostre Senior. 32 Si secundo io homine luctava con feras in Epheso, que profito a me? Si le mortos non es resuscitate, manduca nos e bibe nos quia nos cras morira. 33 Que vos non sia decipite: le mal companias corrumpe le bon costumes. 34 Es vos sobrie e non pecca vos, como il es conveniente. Quia alicunes ignora Deo. Io parla per vostre verecundia. 35 Ma alicuno dicera: Quomodo le mortos resuscitar? E con que classe de corpore venira illes? ³⁶ Tu es nescie, lo que tu semina non es vivificate si previemente non mori; ³⁷ e lo que tu semina non es le organismo que surgera, solmente un grano nude, jam de tritico jam de alcun del alteres granos. 38 Ma Deo le da le corpore que Ille vole, lor proprie corpore a cata un del semines. ³⁹ Non tote carne es le mesme carne, ma certo un es carne de homine e altere es carne de animal, altere de aves e altere de pisces. 40 Corpores celeste es e corpores terrestre es, mas certo un es le gloria del celeste e altere le gloria del terrestre. 41 Un gloria es del sol; e altere, del luna; e altere, le gloria del stellas; quia un stella differe ab altere in claritate. 42 Assi etiam le resurrection del mortos. On semina in corruption, ille es resuscitate in incorruption; 43 on semina in dishonor, ille es resuscitate in gloria; on semina in debilitate, ille es resuscitate in poter. 44 On semina un corpore natural, un corpore spiritual es resuscitate. Si un corpore natural es, etiam un corpore spiritual es. 45 Assi etiam ha essite scribite: Le prime homine, Adam deveniva un ser vive, le ultime Adam deveniva un spirito que da vita. 46 Ma non le spiritual era prime, ma le natural; postea le spiritual 47 Le prime homine procede ex le terra e es terreno, le secunde procede ex le celo. 48 Tal es le terrestre, assi es le terrestres, e qual es le celeste, assi, le celestes. 49 E como nos ha portate le imagine del terrestre, assi portara nos le imagine del celeste. 50 Ma io vos dice isto, fratres, que le carne e le sanguine non pote hereditar le regno de Deo, ni le corruption heredita le incorruption. ⁵¹ Reguarda vos, io vos dice un secreto: Tote nos non morira ma tote nos nos transformara. 52 In un instante, in un batter del palpebras, apud le trompetta final -quia le trompetta sonara- e le mortos essera resuscitate incorruptibile e nos essera cambiate. 53 Quia il es necessari que isto que es corruptibile sia vestite con incorruption e illo que es mortal sia vestite de incorruption, e isto mortal sia vestite de immortalitate. ⁵⁴ E quando lo que es corruptibile se revesti de incorruption e lo que es mortal se revesti de immortalitate, tunc se complira lo que

es scripte: *Le morte era surmontate totalmente. Ubi es, morte, tu victoria? Ubi es, morte, tu sporon?* ⁵⁶ Le sporon del morte es le peccato e le fortia del peccato es le Lege. ⁵⁷ Ma gratias a Deo, Ille nos da le victoria mediante nostre Senior Jesus le Messia. ⁵⁸ Assi que, fratres mi amate, face vos vos mesme firme, incommutabile, abundate in le opera del Senior semper, sapente que vostre fatiga non es inutile in le Senior.

CAPITULO 16

¹ E circa le collecta pro le consecratos, conforme io ordinava ad le assembleas de Galatia, etiam face vos. ² Cata prime die del septimana, apparta cata un de vos, in su casa, sparniante, lo que ille ha depositate ne, quando io venira, collectas se face. ³ E quando io venira, inviara, con epistolas, illes que vos habera eligite, ut illes potara vostre donos ad Jerusalem. 4 E si il es conveniente que io etiam ira, ille ira con me. 5 E io arrivara ad vos quando passara per Macedonia quia per Macedonia passara. ⁶ E forsan con vos io restara o incluso hibernara ut vos me adjutara ad ubi io vadera. 7 Quia io non vole vider vos brevemente, quia io spera permaner con vos per alcun tempore si le Senior lo permitte. 8 Ma io permanera in Epheso usque Pentecostes, ⁹ quia un porta se aperiva pro me, grande e effective, e illes qui se oppone es multos. ¹⁰ È si veni Timotheo, procura vos que ille sia sin timor apud vos quia ille labora le opera del Senior como io. 11 Alora que le contemne necun solmente incammina vos le ut veni ad me quia io le spera con le fratres. 12 Circa Apollo, le fratre, multo io le insisteva ut ille venirea a vos con le fratres, ille ora non voleva completemente, ma quando tenera opportunitate venira. 13 Vigila vos, permane firme in fide, esse forte e potente. ¹⁴ Deveni tote vostre cosas in amor. 15 Ora io vos roga: vos sape que le familia de Stephana es le primitias de Achaia e es servitores del consecratos; 16 io volerea etiam que vos es submittite a illes e a totos qui collabora e se fatiga. ¹⁷ E io gaude le presentia de Stephana e de Phortunato e de Achaico quia illes ha plenate vostre absentia; 18 quia illes me serenava e vostre spirito. Per isto recognosce vos tal homines ¹⁹ Le communitates de Asia vos saluta; Achyla e Prisca e le communitate qui se reuni in lor casa vos invia multe salutes. ²⁰ Tote le fratres vos saluta. Saluta vos unes a alteres con le osculo sancte. 21 Le salute de Paulo es de mi mano. 22 Si alicuno non ama le Senior, sia anathema. Veni, Senior. 23 Le gratia de nostre Senior Jesus sia con vo
s. $^{\rm 24}$ Mi amor sia con vos tote, in le Messia Jesus.

SECUNDE EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL CORINTHIOS

CAPITULO 1

¹ Paulo apostolo de Jesus Messia, mediante le voluntate de Deo, e Timotheo, le fratre, al communitate de Deo que es in Corintho, con tote le consecratos que es in Achaia: ² gratia a vos e pace de parte de Deo, nostre Patre, e del Senior Jesus Messia. ³ Sia benedicte le Deo e Patre de nostre Senior Jesus Messia, le Patre compatiente e Deo de tote consolation, 4 Ille qui nos consola in tote nostre affliction pro poter nos consolar tote qui es in tote affliction, mediante le consolation con que nos es consolate per Deo. 5 Quia assi como le suffrentias del Messia in nos abunda, assi, mediante le Messia, abunda nostre consolation. ⁶ Ma si nos es affligite, illo es pro vostre consolation e salvation. Si nos es consolate, illo es pro vostre consolation que actua in le patientia del mesme suffrentias que etiam nos pati; 7 e nostre sperantia es firme circa vos, quia nos sape que vos essente participe del suffrentias, assi etiam essera del consolation. 8 Quia nos non vole que vos, fratres, ignora nostre affliction, illo venite in Asia: alique tam super nostre fortias que nos credeva non superviver. 9 Quia nos in nos mesme ha habite le sententia de morte, ne nos es confidite in nos mesme ma in Deo qui resuscita le mortos. 10 Ille nos liberava de tam certe morte e liberara. In Ille nos sperava que nos liberara novemente. 11 Etiam coopera vos pro nos con le oration, ut essente multe illes qui obtene iste favor pro nos, etiam multos essera illes qui lo regratiara. 12 Quia nostre orgolio es le testimonio de nostre conscientia. Nos nos conduceva in le mundo e plus specialmente coram vos in sanctitate e sinceritate de parte de Deo e non in sapientia carnal ma con le gratia de Deo. 13 Ouia io non vos habe scribite altere cosas que illos que vos lege e intende. 14 E como vos nos ha comprendite, in parte, que nos es gloria de vos, assi vos esserea nostre gloria in le die de nostre Senior Jesus. 15 E con iste confidentia, io determinava comenciar con vostre visita, como secunde obseguio, 16 seguer postea a Macedonia, e de nove ab Macedonia ir a vos e esser incamminate io per vos a Judea. ¹⁷ Alora, isto determinate, tunc io habeva legieressa? O lo que io determina io lo determina, secundo le carne, pro lassar ambigue le si e le non? ¹⁸ Ma teste es Deo: le parola nostre a vos non es si e non. ¹⁹ Quia le Filio de Deo, le Messia Jesus, Ille que apud vos, per me con Timotheo e Silvano, esseva predicate non era si o non, mas le si in Ille ha essite. ²⁰ Quia tote le promissa de Deo compleva le si in Ille, e mediante Ille nos dice AMEN a Deo ad su gloria, mediante nos. ²¹ Ille, que nos consolida in le Messia con vos e nos ungueva, es Deo; ²² Ille qui non solmente nos sigillava ma poneva, como arrhas in nostre cordes, le Spirito. ²³ E io invoca Deo como teste, circa mi vita, que si io non ha volvite a Corintho, illo ha essite per consideration a vos. ²⁴ Illo non es que nos es domino de vostra fide, ma nos es collaboratores de vostre gaudio quia per la fide vos es firme.

CAPITULO 2

¹ Ma io decideva, in me mesme, isto: non ir a vos con tristessa. 2 Quia si io vos attrista, como io pote sperar que me allegrara quem io ha attristate? ³ E io scribeva isto ne, quando io arrivara, me attristara ille que debeva allegrar me. Quia io era persuadite que mi allegressa era vos. 4 Quia, con multe affliction e angustia de corde, io vos scribeva, con multe lacrimas, ne vos esserea attristate ma ut vos cognoscerea le amor abundantissime que io tene verso vos. 5 E si alicuno me ha contristate, non solmente me ha contristate, sed, tote vos ha essite contristate, e io dice in parte ne io exaggera. 6 Le punition date per le majoritate es sufficiente ad ille. 7 Assi contrarimente, il es necessari que vos le pardonara e animara, ne le multe tristessa le annihilara. 8 Per illo, io vos roga que vos le confirmara vostre amor. 9 Quia io vos etiam scribeva pro poner vos in proba e vider si vos in tote le cosas obediente es. 10 Quem vos pardona aliquid, io etiam le pardona, quia mi pardono, si aliquid io pardona, ha essite pro vos in presentia del Messias, 11 ne nos essera decipite per Satan quia nos non ignora su fraudes. 12 Io arrivava Troade pro annunciar le bon notitia jam que un porta in le Senior habeva essite aperte pro me. 13 e quando io non ha habite tranquillitate in mi spirito quia io non incontrava Tito, mi fratre, tunc io me removeva ab illes e sortiva ad Macedonia. 14 Ma gratias a Deo qui semper nos conduce in triumpho in le Messia e, per nostre medio, Ille manifesta, in tote partes, le aroma de su cognoscimento, mediante nos. 15 Alora,

nos es suave odor del Messia pro Deo in illes qui se salva e in illes qui se perde. ¹⁶ Pro istes, odor de morte que occide, ad alteres odor de vita que vivifica. E qui es digne de illo? ¹⁷ Quia nos non vade, como multes trafficante le parola de Deo, ma nos parla, con sinceritate, ex Deo, coram Deo in le Messia.

CAPITULO 3

¹ Altere vice, comencia nos recommendar nos mesme? O esque necessita nos, como alicunos, epistolas de recommendation ad vos o ab vos? 2 Nostre epistola es vos, inscribite in vostre cordes, cognoscite e legite per tote le homines, 3 essente manifeste que vos es epistola del Messia, servite per nos, inscribite non con tinta ma con le Spirito de Deo vive, non in tabulas lapidee ma in tabulas que es cordes carnal. 4 E nos ha tal confidentia, mediante le Messia apud Deo. 5 Non es que nos mesme es capace de haber in conta aliquid, como esser competente, ma es que nostre confidentia veni ab Deo. 6 Ille que etiam nos qualificava como ministros de un nove pacto, non de littera ma de spirito quia le littera occide e le spirito vivifica. 7 E si le agente de morte, gravate con litteras in petras habeva gloria, usque non poter le filios de Israel fixar lor oculos in le face de Moses per causa del gloria passager de su face, 8 quanto plus le agente de absolution essera gloriose? 9 Quia si le agente de morte esseva gloria, multo magis, le agente del justitia abunda in gloria. 10 Quia lo que antea resplendeva jam non resplende, a causa del gloria que superpassa. ¹¹ Quia si illo que es abolite es gloriose quanto magis illo que es permanente. 12 Nos, animate con tal sperantia, procede con tote franchitia. 13 Non como Moses que poneva un velo super su face ut le filios de Israel non fixarea su oculos in le finalitate de lo que era transitori. 14 Ma lor pensamentos se enoiava. Quia, usque le die de hodie, le mesme velo continua super le lectura del antique testamento e lo que con le Messia caduca non es discoperite per illes. 15 Ma usque hodie semper que Moses es legite, un velo es ponite super lor corde. 16 Ma quando illes se converte al Senior, le velo es removite. 17 Ma le Senior es le Spirito e ubi le Spirito del Senior es, le libertate essera. 18 Ma tote nos, con le face discoperite, reflecte le gloria del Senior, e nos transforma in su imagine, con resplendentia crescente, ab gloria ad gloria; tal es le influxo de Senior del Spirito.

CAPITULO 4

Per isto, nos, habente iste ministerio conforme a su misericordia, non treme. 2 Contrarimente, nos renuncia le vergoniose clandestinitate. Nos non procede con astutia ni adultera le parola de Deo, ma con le manifestation del veritate. nos nos confide al conscientia que tene tote homine in le presentia de Deo. ³ Ma si totevia nostre bon notitia es coperite, illo es coperite ad illes qui se perde, 4 pro illes quem le deo de iste mundo cecava lor pensamentos ne viderea con claritate le illumination del bon notitia del gloria del Messia qui es imagine de Deo. ⁵ Ouia nos non proclama nos mesme ma le Messia Jesus. como Senior e nos como servos vostre. ⁶ Quia le Deo qui diceva: Brilla le luce ex le obscuritate, es ille qui lo faceva brillar in vostre cordes pro illumination del cognoscimento del gloria de Deo in le face del Messia. 7 Ma nos habe iste thesauro in vasculos de argilla ut on vide que su poter superior veni ab Deo e non ab nos. 8 Per tote partes nos es affligites ma non suffocate, perplexe ma non desperate, 9 persequite ma non abandonate. dismontate ma non destruite. 10 Semper nos porta le condition mortal de Jesus in le corpore ut étiam le vita de Jesus se manifesta in nostre corpore. 11 Quia semper nos, qui habe vita, es transferite ad morte per causa de Jesus, ut etiam le vita de Jesus se manifesta in nostre carne mortal. 12 De sorte que le morte actua in nos, ma le vita, in vos. 13 Mas, habente le mesme spirito de fide, conforme a lo que es scribite: Io credeva e per isto parlava, etiam nos crede e consequentemente parla, 14 sapiente que Ille que resuscitava le Senior Jesus, etiam Ille nos resuscitara con Jesus e nos portara con vos a su lato. 15 Quia tote le cosas es per vos, de sorta que, quando se multiplica le gratia inter vos, le action de gratia abunda al gloria de Deo. 16 Per illo nos non treme, ma le interior de nos se renova cata die ben que nostre exterior va decadente. 17 Quia le tribulation presente legier nos produce un eterne peso de gloria con superioritate inattingibile. ¹⁸ e nos non ponente le reguardo in le cosas que se vide e es temporal ma in le cosas que non se vide e es eterne.

CAPITULO 5

¹ Quia nos sape que si nostre casa terrestre, iste tenta de campania, se disface, nos habe ex Deo un edificio, un casa eterne non facite con manos in le celos. ² Quia etiam, in iste tenta, nos

geme, anhelante esser revestite de un habitation in le celo, 3 si il es que nos arrivara vestite e non nude. 4 Quia certo nos illes qui es in tenta de campania geme angustiate per quanto nos non vole esser disvestite ma revestite ut lo que es mortal sia sorbite per la vita. 6 Ma Ille qui nos elaborava pro isto es Deo, Ille qui nos dava le arrhas del Spirito. Per tanto, nos es de bon animo semper e sape que residente in le corpore es absente ex le focar del Senior, ⁷ –quia mediante le fide nos deambula non mediante le vision.– ⁸ Nos, tunc, con animo, prefere esser exiliate ab le corpore e esser con el Senior. 9 Per lo que etiam nos desidera esser agradabile al Senior, jam residente, jam absente del focar. 10 Quia il es necessari que tote nos compare ante le tribunal del Messia ut cata un recollige le cosas que practicava bon o mal quando era in le corpore. 11 Cognoscente le respecto debite al Senior, nos persuade le homines e, ante Deo, nos es patente e nos spera etiam que in vostre conscientia nos essera patente.¹² Non de novo, nos nos mesme recommenda a vos, ma nos desidera dar vos occasion de esser orgoliose de nos e haber un responsa coram illes qui presume de apparentia e non in le corde. 13 Quia si nos es fora de nos il es pro Deo, e si nos es in san judicio es pro vos. ¹⁴ Quia le amor del Messia nos importuna, judicante isto: que si un, per totes, moriva, totes moriva. ¹⁵ E Ille moriva per totes ut illes qui vive jam non vive pro se ipse, ma pro Ille qui pro illes moriva e esseva resuscitate. 16 De sorta que nos, ab ora, recognosce necuno con criterios human; e si nos ha recognoscite, con criterios human, le Messia, ora jam nos non Le recognosce. ¹⁷ De sorta que si alicuno es christian, ille es un nove creation, le cosas vetule ha passate, ecce illes ha essite facite nove. 18 E tote le cosas proveni ab Deo qui nos reconciliava con Se mesme per medio del Messia e nos dava le ministerio del reconciliation. ¹⁹ Io vole dicer que Deo era in le Messia reconciliante le mundo con se mesme, non habente in conto lor transgressiones e ponente in nos le parola del reconciliation. 20 Alora, nos es ambassatores de Deo, e illo es como si Deo exhorta per nostre medio. Nos roga vos per le Messia: lassa vos reconciliar vos con Deo. 21 Deo pro nos faceva peccato Ille qui non cognosceva paccato ut nos devenirea justitia de Deo in Ille.

CAPITULO 6

¹ Alora nos, essente collaboratores de Deo, vos exora etiam ne in van vos recipe le gratia de Deo. ² Quia dice le scriptura: *In le*

tempore favorabile io te ascoltava e in le die de salvation te succurreva. Reguarda vos que ora es opportunitate acceptabile, reguarda vos que es die de salvation. ³ Da a nos semper necun motivo de scandalo ne sia vituperate nostre servicio. 4 Ma in toto. nos recommendante nos mesme como servitores de Deo: in multe patientia, in afflictiones, in necessitates, in strictessas, in flagellationes, 5 in carceres, in tumultos, in fatigas, in noctes in vigilia, in jejunos, 6 con integritate, con cognoscimento, con longanimitate, con benignitate, in le Spirito Sancte, in amor sin hypocrisia, ⁷ in parola de veritate, in poter de Deo, mediante le armas del justitia, in le dextre e in le sinistre mano. 8 In le honor e in le dishonor, con calumnias e con bon fama, como mendaces, essente veraces, 9 como incognitos e ben cognoscitos, como moribundos e ecce nos vive; como apprenditos ma nunquam executatos, 10 como tristes e semper allegres, como pauperes ma inricchientes multes, como habentes nihil ma possedentes tote le cosas. 11 Nostre bucca ha essite aperte pro vos, corinthios, nostre corde ha essite allargate. 12 Vos, in nos, non es constringite ma, in vostre entranias, vos es constringite; 13 ma, como filios, io vos demanda le mesme correspondentia: etiam es vos allargate. 14 Non deveni vos jungite inequalmente con le incredules, quia, que habe in commun le justitia con le iniquitate? O que in commun le luce con le tenebras? 15 E que accordo del Messia con le diabolo? O que se distribue le credente con le infidel? 16 O es compatibile le templo del Deo con le idolos? Quia vos es sanctuario del Deo vivente; conforme Deo diceva: Io habitara con illes e camminara con illes e essera lor Deo e illes essera mi populo. 17 Per illo, exi vos ex le medio de illes e es vos separate -le Senior dice-. Non tange vos illo que es impur. 18 lo vos recipera e io essera vostre Patre e vos essera mi filios e filias –le Senior omnipotente dice-.

CAPITULO 7

¹ Alora, nos habente iste promissas, fratres, munda nos nos mesme ab tote contamination de carne e de spirito, completante nostre consecration in le respecto a Deo. ² Face vos loco a nos. Nos disserviva necuno, guastava necuno, defraudava necuno. ³ Io non lo dice como censura quia io vos diceva antea que vos es in nostre cordes pro morir e viver insimul. ⁴ Multe es mi franchitia con vos, multe es le satisfaction, io ha sentite multe consolation e io superabunda de gaudio in tote nostre affliction. ⁵ Quia quando

nos veniva ad Macedonia, non trovava reposo, ma multe afflictiones: exteriormente, luctas; interiormente, timores. 6 Ma Ille qui consola le abattitos nos consolava con le arrivata de Tito, ⁷ ma non solmente con su arrivata ma etiam con le consolation que ille habeva recipite ab vos: ille nos refereva vostre desiderio ardente, vostre querela, vostre zelo pro nos. 8 Si io vos contristava con le epistola, non lo lamento, ben que lamentava, e video que ille epistola ben que per alcun tempore vos contristava, 9 ora io gaude non ex illo que vos era contristate ma ex illo que vos era contristate pro repententia quia vos era contristate secundo Deo ne ex parte nostre nulle damno reciperea. ¹⁰ Quia le tristessa secundo Deo es repententia que non causa pesar e produce salvation ma le tristessa secundo le mundo produce le morte. 11 Quia, ecce, esser attristate secundo Deo quante diligentia vos produceva! ma quante excusas! ma quante indignation! ma quante respecto! ma quante desiderio ardente! ma quante zelo! ma quante lection! In tote vos ha monstrate que vos mesme esser non culpabile in iste affaire. ¹² Assi que si io vos scribeva il non era per le gravamine ni per le offensa ma ut vos, per vos mesme e coram Deo, discoperirea vostre diligentia pro nos. 13 Per isto nos ha essite consolate, ma circa nostre consolation: plus abundantemente nos gaude per le gaudio de Tito quia ille ha essite tranquillisate per tote vos. ¹⁴ Alora io non restava mal in le judicios con Tito que io faceva circa vos, ma etiam le elogio que io faceva circa vos a Tito deveniva veritate. ¹⁵ E su entranias abundantemente es ad vos, quando ille recorda le obedientia de totes vos e como vos le recipeva con timor e tremor. ¹⁶ Io gaude de haber confidentia, in tote, con vos.

CAPITULO 8

¹ E, fratres, nos vos informa le gratia de Deo effundite in le communitates de Macedonia, ² alora, in un difficultate que les pone in dur proba, lor disbordante gaudio e lor extreme paupertate disbordava lor ric generositate. ³ Illes dava, e ultra lor possibilitates spontaneemente, io testifica. ⁴ E illes nos peteva, con grande insistentia, le gratia e le participation in le servicio al consecratos. ⁵ E ultra illo que nos sperava, illes se dava primemente al Senior e postea a nos secundo le voluntate de Deo ⁶ ut nos rogarea a Tito pro finir, conforme comenciava, assi in vos iste opera. ⁷ Ma assi como vos abunda in toto: in fide e in eloquentia e in cognoscimento e in tote diligentia e in le amor, ab nos ad vos, procura vos in iste gratia etiam abundar. ⁸ Io non dice como un

precepto, ma io vidente le generositate de alteres, volo probar si vostre amor esserea sincer. 9 Quia vos cognosce le gratia de nostre Senior le Messia Jesus qui pro vos se impovriva, essente ric, ut nos, con su povressa, devenirea ric. 10 E io vos da mi opinion in isto: quia isto conveni a vos qui, ab un anno, comenciava le initiativa non solmente del projecto ma etiam de su execution. 11 Ora, termina vos le execution. Assi, le terminar lo, secundo vostre possibilitates, respondera al enthusiasmo pro projectar lo. 12 Quia ubi enthusiasmo es, on accepta lo que sia, on non pete lo que non on habe. 13 Quia il non es que pro vos alleviar alteres vos habera necessitate, ma pro esser equalitate. 14 In le presente opportunitate, remedia vostre abundantia lor scarsitate ut etiam lor abundantia sia pro vostre scarsitate de sorte que sia equalitate, 15 conforme il ha essite scripte: Ille qui colligeva multo non superabundava, e ille qui colligeva pauco non habeva carentia. 16 Ma io da gratias a Deo qui poneva le mesme diligentia in le corde de Tito e in le vostre. 17 Quia non solmente recipeva mi requesta ma plus spontaneemente con major diligentia exiva ad vos. 18 Nos invia, junctemente con ille, le fratre cuje laude es in tote le assembleas como predicator del bon notitia. 19 E plus totevia, non solmente isto ma etiam ille ha essite designate, per le communitates, como nostre companion de viage in le collecta que nos administra al gloria de Deo e con nostre melior desiderio. 20 Nos vole evitar alicun critica de nostre gestion de tan abundate quantitate. 21 Nos procura agradar non solmente a Deo ma etiam al homines. ²² É nos invia, con illes, altere fratre nostre quem nos verificava que ille es diligente, in multe cosas e occasiones, e multo magis diligente ora iam que ille se confide in vos. ²³ A proposito de Tito, ille es mi companion e vostre collaborator, a proposito del fratres illes es inviate per le communitates e gloria del Messia. 24 A illes monstra vos, in presentia del communitates, vostre amor e nostre orgolio per vos.

CAPITULO 9

¹ Quia, certo, scriber a vos circa le servicio pro le sanctos es superflue, ² alora io sape vostre prompte animo, e io vangloria de illo apud le Macedonios, dicente les que Achaia es preparate ab le anno passate e vostre zelo stimulava multos plus. ³ Ma io inviava le fratres a vos ne nostre orgolio per vos sia infundate in iste puncto. Assi que como io vos diceva es vos parate. ⁴ Alora, si alcun Macedonios arriva con me e illes vos incontra non parate,

nos es avergoniate, per non dicer vos, in iste affaire. 5 Alora io pensava que il esseva necessari exhortar le fratres ut illes venirea ante ad vos e prepararea con avantiamento vostre dono previemente promittite: assi preparate parera acto de generositate e non como extorsion. 6 Secundo illo: *Ille qui semina rarmente*, rarmente recoltara; e ille qui semina generosemente, generosemente recoltara. 7 Cata un como ille se proponeva in su corde e non con tristessa o necessitate. Que Deo ama ille qui gaude dante. 8 E Deo pote plenar tote classe de favores in vos, ut, semper in toto habente plen sufficientia, il vos resta pro omne opera bon, ⁹ conforme il ha essite scribite: *Ille distribue eleemosynas al* povres, su justitia permane pro semper. 10 E ille que provide semine al seminator, etiam pan pro le repasto providera e multiplicara vostre semine e augmentara le fructos de vostre justitia. 11 Assi inricchite, vostre generositate producera, passante per nostre manos, action de gratias a Deo. 12 Alora iste acto de servicio non solmente remedia le necessitates del consecratos ma inducera multos pro dar gratias a Deo. 13 Appreciante iste servicio, illes dara gloria a Deo per vostre humile profession del bon notitia del Messia e per le solidaritate generose con illes. ¹⁴ E illes orara con affecto pro vos, vidente le gratia extraordinari que Deo vos ha concedite. 15 Gratias a Deo per su extraordinari dono!

CAPITULO 10

¹ Per le bonitate e clementia del Messia, io in persona, Paulo, ille qui es tan coarde essente circa e valente essente distante, vos roga: 2 sparnia vos que io sia con confidentia valente quando io vade ad vos, quia io es securo contra illes qui me accusa que nos procede secundo le carne. 3 Quia, ben que como homine qui io es, nos non procede secundo le carne. 4 Quia le armas de nostre militia non es carnal ma, habente poter divin pro destruer fortitudes, destruente rationamentos, ⁵ tote cosa arrogante que se eleva contra le cognoscimento de Deo. Nos face prisionero tote pensamento ad le obedientia del Messia. ⁶ E nos es disponite pro castigar tote disobedientia in quanto se completa vostre obedientia. 7 Vos mira solmente le apparentias. Ille qui crede esser christiano, pensa que, como ille es del Messia, nos etiam es. 8 Quia. ben que io ostentarea abundantemente nostre autoritate, que ha essite date per le Senior ad edification e non ad destruction, io non haberea verecundia. 9 Io non vole dar le impression que io vos espaventa solmente per epistolas. 10 Alora, le epistolas –certo,

alicunes dice- es dur e energic, ma le presentia del corpore es debile e le parlar es torpide. 11 Considera ille qui dice isto que qual es nostre parolas in absentia, tal nos essera nostre actiones in presentia. 12 Nos non osa equar nos mesme ni comparar nos con illes qui face lor proprie recommendation. 13 Nos non ostentara sin mensura, ma, juxta le mensura del sector que Deo nos assignava, que arrivava usque vos. 14 Nos non transfixava les limites, quando nos arrivava ad vos. Quia nos usque ad vos arrivava le primos con le bon notitia del Messia. 15 Nos non transfixa les limites, como ostentante labores de alteres, ma nos spera que, augmentante inter vos le credentes, nos pote augmentar multo, inter vos, nostre campo de action. 16 E predicar le bon notitia ultra vos ma sin presumer con illo que ha essite jam cultivate in campo alien. 17 Ille qui se gloria, în le Senior gloria se. 18 Quia non ille qui se mesme recommenda es recommendate, ma quem Deo recommenda.

CAPITULO 11

¹ Io spera que vos me supportarea alicun follia. Ma certo vos me tolera. ² Alora io vos zelo, con zelo de Deo, quia io vos, como virgine pur, sposava con un sol sponso pro presentar vos al Messia. ³ Ma io time que, de alicun modo, como le serpente con su astutia decipeva Eva, vostre pensamentos sia corrumpite, abandonante le simplicitate e le puritate verso le Messia. 4 Quia certo, si ille qui veni proclama altere Jesus quem nos non proclamava, o vos recipe un spirito differente a illo que vos ha recipite, o un bon notitia differente que vos non acceptava, tunc vos tan tranquille le supporta. ⁵ Quia io considera que in nihil io es inferior al prominente apostolos. 6 Alora, si io es profan in eloquentia non in le cognoscimento e nos lo ha demonstrate a vos in toto. ⁷ Faceva io mal humiliante me mesme ut vos esserea exaltate quia io gratuitemente vos predicava le bon notitia de Deo? ⁸ Pro esser a vostre servicio io spoliava altere communitates, recipiente subsidio. 9 E, io essente con vos e essente necessitate, non esseva carga de necuno, quia le fratres venite ex Macedonia provideva mi necessitate. E, in toto, io me manteneva e mantenera non onerari a vos. ¹⁰ E tam veritate como que io es christiano, necuno, in le regiones de Achaia, me subtrahera iste honor. ¹¹ Quare essera illo? Quia io non vos ama? Deo lo sape quanto? ¹² Ma lo que io face etiam lo facera pro subtraher tote pretexto de illes que cerca un pretexto pro presumer de esser como io. 13 Istes tal es apostolos false, obreros fraudulente, travestite de apostolo del Messia. 14 E illo non es cosa extranee quia Satan se travesti de messagero del luce. 15 Il non es multe si etiam su agentes se travesti como agentes de justitia. Lor finalitate correspondera con su operas. 16 De novo io dice: Que necuno me judice insensate esser. Ma ben que io sia insensate, recipe me vos como insensate ut io etiam un pauco me vangloria. 17 Lo que io dice pro appoio de mi follia non lo dice secundo Deo ma secundo mi vanitate. 18 Jam que multos se gloria circa lor meritos human, io etiam me vangloriara. 19 Alora tam sensate vos supporta gratemente insensatos. 20 Vos supporta que alicuno vos subjuga, que alicuno vos exploita, que alicuno prende lo que es vostre, que alicuno vos contemne, que alicuno vos in vostre face colpa. ²¹ Nos confessa con verecundia, que nos ha essite debile. Alora in lo que alicuno osa, io etiam, e dice como insensate. ²² Es illes hebreos? Io etiam. Es illes israelitas? Io etiam. Es illes semines de Abraham? Io etiam. 23 Es illes agentes del Messia? Io plus e io parla como insensate: in dur labores, plus abundantemente; in carceres, plus abundantemente; in flagellationes, excessivemente; in periculos de morte, multe vices. 24 Ab le judeos, cinque vices, quaranta minus un colpos io recipeva; 25 tres vices, io esseva battite; un vice io esseva lapidate; tres vices, io naufragava; ²⁶ durante un die e un nocte io era in alte mar; in viages io esseva multe vices: in periculos de rivos, in periculos de robatores, in periculos de illes qui es de mi racia, in periculos de gentiles, in periculos in le citate, in periculos in depopulation, in periculo in le mar, in periculos inter le false fratres, 27 in labor dur e in fatiga, in noctes sin dormir, multe vices; in fame e sete; in jejunos, multe vices; in frigido e nuditate; ²⁸ E ultra le cosas exterior, le carga quotidian, le preoccupation pro tote le communitates. ²⁹ Oui es infirme e io non es infirme? Oui infirma e io non tene febre? ³⁰ Si es necessari presumer, io presumera de mi debilitate. 31 Le Deo e Patre de nostre Senior Jesus, qui es benedicte per le seculos, sape que io non menti. 32 In Damasco, le governator del rege Areta surveliava le citate del damascenos pro prender me, 33 e per un fenestra, in un corbe, io esseva facite abassate trans le muro e escappava ex su manos.

CAPITULO 12

¹ Si on tracta de presumer, ben que il servi pauco, ma io venira ad visiones e revelationes del Senior. ² Io sape circa un

christiano, e il face quattuordece annos, si in corpore o sin corpore io non lo sape, Deo lo sape, qui esseva levate ad le tertie celo. ³ E io sape que tal homine, si in corpore o sin corpore, io non lo sape, Deo lo sape, 4 que esseva reprendite ad paradiso e audiva ineffabile parolas que necun homine pote parlar. ⁵ Io presumera circa tal homine, ma circa me non presumera, excepte circa mi debilitates. 6 Quia si io volerea vangloriar me, non esserea insensate, quia io dicera le veritate; ma io me abstine ut necuno suppone circa me plus de lo que ille vide in me e audi ab me. ⁷ E per le extraordinari revelationes, per iste causa, ut io non me exalta troppo, esseva date a me un spina in le carne, un messagero de Satan ut me colpa con le palma ut io non me exalta tropo. 8 Circa isto tres vices demandava le Senior ut lo appartarea ab me. 9 E Ille me ha dicite: Mi gratia te basta quia le fortia in le debilitates se perfectiona. Con grande gusto, io presumera plus ben in mi debilitates ut le poter del Messia habita in me. 10 Per isto io me complace in le debilitates, in le insolentias, in le infortunas, in le persecutiones e in le angustias, in pro del Messia quia, quando io es debile, es forte. 11 Io ha essite insensate, vos me obligava. Parlar in mi favor deberea esser cosa vostre quia in nihil io esseva inferior al super-apostolos, ben que io es nihil. ¹² Certo, le marca del apostolo in mi labor se definiva inter vos: in le constantia, signos, prodigios e miraculos. 13 In que vos esseva minus que altere communitates excepte in que io mesme non era pro vos un carga pro vos? pardona vos me iste offensa. ¹⁴ Le tertie vice es que io es preste pro vader ad vos e io non essera un carga, quia io non cerca le cosas vostre ma vos. Quia le filios non debe accumular pro le patres, ma le patres pro le filios. ¹⁵ E io, con le major gusto, expendera e me abradera pro vos. Si io vos ama plus intensemente, il es un occasion ut vos me amarea minus? 16 Concedite, vos dicera, io non esseva onerose pro vos, ma io essente astute con fraude vos ganiava. 17 Io inviava a vos alicunos, 18 mediante alicuno, de alicuno de vos me profitava io? Io rogava Tito e io inviava le altere fratre. Tito de vos se profitava? Non con le mesme spirito, ambulava nos? non con le mesme tracias? 19 De nove vos pensa que nos vos presenta excusas. Nos parla, coram Deo in le Messia, de tote le cosas pro vostre edification. 20 Quia io time que quando io vade non vos incontrara como io desidera e io sia trovate per vos non como vos desidera. Io time incontrar contentiones, zelos, iras, rivalitates, maledicentias, murmurationes, arrogantias, agitationes. ²¹ Oue quando de nove jo vade, mi Deo me humilia ante vos e jo

lamenta per illes que ante ha peccate e non se repentiva de lor immunditia e libertinage e lascivitate que practicava.

CAPITULO 13

¹ Iste es le tertie vice que io vade a vos. Tote causa se resolvera per le testimonio de duo o tres teste. 2 Io ha dicite antea in mi secunde arrivata, essente presente, e dice ora previemente como absente a illes qui peccava antea e a totos in general: que si io vade altere vice io non negligera mi obligationes. 3 Jam que vos cerca un proba de que parla per me le Messia qui pro vos non es debile ma contrarimente in vos es potente. 4 Quia certo, ben que Ille esseva crucifigite per su debilitate, ma Ille vive per le poter de Deo. E etiam nos es debile in Ille, ma nos vivera con Ille per le poter de Deo con nos. ⁵ Examina vos vos mesme e proba vos si vos es in le fide. Non attinge vos discoperir Jesus le Messias in vos mesme? Signal de que vos non ha superate le proba. 6 Ma io spera que vos recognosce que nos ha superate le proba. ⁷ E nos ora Deo ne vos face aliquid mal, non pro ostentar nostre qualification ma pro que vos face le bon, ben que nos sia disqualificate. 8 Quia nos non pote facer aliquid contra le veritate ma pro le veritate. 9 Quia nos gaude quando nos es debile, ma vos es potentes. Que vos vos restablira es lo que nos pete. 10 Con iste fin, io absente vos scribe iste cosas ne io presente actuara severmente secundo le autoritate que le Senior me dava pro construction e non pro destruction. 11 E nihil plus, fratres, es vos allegre, restabli vos, consola vos, es vos de accordo, vive in pace, e le Deo del amor e del pace essera con vos. 12 Saluta vos unes a alteres con le osculo sancte. Tote le consecratos vos saluta. 13 Le gratia de nostre Senior Jesus le Messia e le amor de Deo e le communion del Spirito Sancte sia con tote vos.

EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL GALATAS

CAPITULO 1

¹ Paulo, apostolo, non ab homines ni mediante homine, ma mediante Jesus Messia e Deo Patre qui Le resuscitava ex le mortos, 2 e tote le fratres qui es con me ad le communitates de Galatia: ³ Gratia ad vos e pace ex parte de Deo nostre Patre e del Senior Jesus le Messia, 4 Ille qui se dava se mesme pro nostre peccatos, pro liberar nos ex iste mundo presente mal, conforme al voluntate de Deo e nostre Patre ⁵ ad qui sia le gloria per le seculos del seculos. Amen. 6 Io me stupeface que vos rapidemente ha desertate ab ille qui vos vocava ad un differente bon notitia per le gratia del Messia. Non es que illo sia altere bon notitia, ma que alicunes es qui vos perturba e vole tergiversar le bon notitia del Messia. 8 Ma si nos o un angelo del celo predicarea un bon notitia diverse a ille que nos vos ha predicate, ille sia anathema. ⁹ Como nos ha dicite antea e ora io de novo vos dice, si alicuno vos predica un bon notitia distincte a illo que vos recipeva, sia anathema. 10 Quia ora io persuade homines o Deo? O io cerca agradar homines? Si io le fratres agradarea, io non esserea servitor del Messia. 11 Quia io vos face saper que le bon notitia que io vos predicava non es de origine human, 12 quia io ex parte human ni lo recipeva ni lo apprendeva, ma mediante revelation de Jesus, le Messia. 13 Ouia vos audiva mi conducta tunc in le judaismo, que io persequeva violentemente le communitate de Deo, tentante destruer lo, ¹⁴ e io progressava in le judaismo plus que multe coetaneos in mi racia, e io esseva zelose de mi traditiones ancestral. 15 Ma, quando Ille, que me eligeva desde le ventre materne e me vocava mediante su gratia, condescendeva 16 revelar me le Filio de Deo ut io Le predica inter le gentiles, tunc io non consultava con homine alicun 17 ni ascendeva ad Jerusalem pro consultar le apostolos que me precedeva, ma io iva a Arabia e de nove io regressava a Damasco. 18 Postea, post tres annos, io ascendeva ad Jerusalem pro visitar Cephas e io permaneva con ille quindecime dies. 19 Io non videva alte apostolo del Senior excepte Jacobo le fratre del Senior. ²⁰ E, in isto que io vos scribe, Deo me es teste, io non menti. ²¹ Postea io veniva ad regiones de Syria e Cilicia. ²² Le communitates christianes de Judea non me cognosceva personalmente, ²³ solmente habeva audito: *ille qui antea nos persequeva, ora annuncia le fide que antea intentava destruer* ²⁴ e illes laudava Deo per causa mie.

CAPITULO 2

¹ Post dece-quatro annos, de nove io ascendeva a Jerusalem con Barnabe e prendente con me etiam Tito. ² E io ascendeva per un revelation e les presentava le bon notitia que io proclama inter le gentiles, ma in particular al personas de prestigio, ne le curso que io seque e sequeva esserea vano. ³ Ma ni Tito, mi companion qui esseva con me, essente greco, esseva obligate a esser circumcidite. 4 Le conflicto surgeva a causa del intruse false fratres qui se infiltrava pro spionar nostre libertate que nos habe in le Messia Jesus e pro nos sclavisar, ⁵ nos qui ni per un hora nos nos rende in submission ut le veritate del bon notitia permane con nos. 6 Ma circa le personas de prestigio -si illes esseva ita, il non me importa nam Deo non es partial con le homines— ille personas de prestigio nos imponeva nihil. 7 Ma al contrario, illes videva que le bon notitia pro le incircumcision me ha essite concedite como a Petro le bon notitia pro le circumcision, 8 nam Ille qui actuava in Petro pro le circumcision actuava etiam in me pro le gentiles. 9 E cognoscente le gratia date a me, Jacobo e Petro e Johannes, illes qui pareva esser columnas, stringeva le mano dextere, como signo de communion, a me e a Barnabe ut nos vaderea ad le gentiles e illes al circumcision. 10 Solmente illes nos peteva que nos nos rememorarea del povres lo que diligentemente io ha facite. 11 Ma quando Petro arrivava a Antiochia, io le resisteva in su proprie face nam ille esseva reprochabile. 12 Quia ante que alicunos de parte de Jacobo arrivava, Petro mangiava con le gentiles, ma, quando illes arrivava, se retraheva e se separava, Petro timente illes del circumcision. 13 E etiam le altere judeos se associava pro dissimular de sorta que etiam Barnabe esseva trahite al fingimento. 14 Ma, quando io videva que illes non ambulava rectemente con le veritate del bon notitia, diceva a Cephas in fronte de totes: si tu qui es judee vive como un gentil e non como un judeo, como obliga le gentiles a judaisar? 15 Nos, judeos per natura e non gentiles peccatores, 16 sape que le homine non es

justificate per observar le operas del Lege ma per le fide in le Messia Jesus e nos etiam credeva pro esser justificate per le fide in le Messia e non per le operas del Lege. Per le opera del Lege non essera justificate alicun mortal. ¹⁷ Ma si cercante esser justificate in le Messia, totevia nos es peccatores, es le Messia un agente del peccato? De nulle modo. ¹⁸ Quia si lo que io destrueva de nove edificio, monstra que io me mesme face transgressor. ¹⁹ Quia io, mediante le Lege, moriva ad Lege pro viver con Deo. ²⁰ Con le Messia io ha essite concrucifigite e io vive non jam io ma le Messia vive in me. E lo que io vive ora in le carne per fide io vive ex le Filio de Deo qui me amava e se mesme donava pro me. ²¹ Io non annulla le gratia de Deo quia si mediante le Lege, veni le justification, tunc le Messia vanmente haberea morite.

CAPITULO 3

¹ Insensate galatas! Qui vos ha incantate? Postea que ante vostre oculos esseva presentate le Messia crucifigite! ² Sol isto io vole saper ex vos, recipeva vos le Spirito per opera del carne o per haber audite con fide? ³ Tam nescie es vos? Ha comenciate vos per le Spirito ora ha finite per le carne? ⁴ Experientias tam magnific ha experimentate vos in van? ⁵ Supponite que il ha essite in van. Quando Deo vos subministra le Spirito e face miraculos ante vos, lo face quia vos observa le Lege o quia vos audi con fide? 6 Per exemplo, Abraham se fideva in Deo e illo esseva pro su justification. 7 Cognosce vos que illes qui habe fide es filios de Abraham. 8 Le Scriptura prevideva que Deo justificarea le gentiles per le fide, annunciava le bon notitia previemente a Abraham: Per te tote le nationes essera benedicte. 9 Le credentes es benedicite con le credente Abraham. 10 Illes qui depende del complimento del Lege cade sub un malediction: nam il es scripte: Maledicte qui non mantene lo que es scripte in le libro del lege e non lo compli. 11 Nam il es evidente que necuno es justificate, per le Lege, coram Deo, quia le justo per le fide vivera. 12 Contrarimente le Lege non depende ab le fide e ille qui lo compli vivera per illo. 13 Le Messia nos ha redimite ex le malediction del Lege, facite per nos malediction nam il ha essite scribite: Maledicte tote ille aui es pendite ex un ligno. 14 Assi le benediction de Abraham, per medio del Messia Jesus, attingerea le gentiles ut nos poterea reciper, per le fide, le Spirito promittite. ¹⁵ Fratres, io dice con mentalitate human: Un testamento, ben que sia human, habente essite ratificate, necuno lo annulla o lo appende un clausula. 16 Alora le promissas esseva facite a Abraham e a su descendentia; il non dice: a su descendentias in plural ma in singular. E a su descendente que es le Messia. 17 E io dice isto: Un Lege que eveniva quatro centos e trenta annos postea non pote abrogar un testamento previemente ratificate per Deo como pro abolir le promissa. 18 Quia si le hereditate vale ex le Lege, jam non, ex le promissa, ma a Abraham Deo lo concedeva mediante le promissa. 19 Alora, quare le Lege? Esseva appendite per denunciar le transgressiones usque arrivarea le descendente beneficiario del promissa e esseva promissa per le angelos per bucca de un mediator. 20 Ma iste mediator non representa un sol, ma Deo es unic. 21 Tunc, va le Lege contra le promissas de Deo? Non sia assi! Nam si esseva date un Lege capace pro dar vita, realmente per le Lege se attingerea le justitia. ²² Ma le Scriptura recludeva totes sub le peccato ut le promissa per le fide in Jesus le Messia esserea date al credentes. ²³ Ma antea que le fide venirea, nos esseva prisioneros, custodiate sub le Lege usque se revelarea le fide futur. ²⁴ De maniera que le Lege ha essite nostre conductor verso le Messia ut per fide nos essera justificate. 25 Ma venite le fide, nos jam non es sub conductor. ²⁶ Quia totes es filios de Deo, mediante le fide in le Messia Jesus. ²⁷ Quia quantos in le Messia esseva baptisate esseva revestite del Messia. 28 Non es judeo ni greco, non es servo ni libere, non es viro e femina quia vos es un sol in le Messia Jesus. ²⁹ E si vos es del Messia, tunc es semine de Abraham, heredes conforme al promissa.

CAPITULO 4

¹ Ma io dice: durante que le herede es minor de etate non se distingue ab un sclavo, essente senior de toto, ² solmente que sub tutores es e administratores usque le termino fixate per le patre. ³ Assi etiam nos, quando esseva minores de etate, era sclavisate sub le fundamentos mundanes; ⁴ ma quando arrivava le plenitude del tempore, Deo inviava su Filio, nascite ex femina, nascite sub le lege, ⁵ pro redimer illes qui sub Lege esseva ut nos reciperea le adoption de filios de Deo. ⁶ E alora vos es filios e Deo inviava le Spirito de su Filio a nostre cordes, clamante: Abba Patre. ⁷ De maniera que jam tu non es sclavo ma filio; e si filio etiam herede per disposition de Deo. ⁸ Ma antea certo vos non cognoscente Deo, vos serviva como sclavos illes que per natura non es deos. ⁹ Ma ora vos cognoscente Deo, —ma magis ben vos cognoscite per Deo—, como vos volve, de nove, al elementos debile e indigente,

que vos, como sclavos, vole servir? 10 Vos vigila le dies, le menses, le stationes e le annos. 11 Io time per vos non sia que io in vano pro vos habe laborate durmente. 12 Per favor, io vos pete, pone vos. fratres, in mi loco como io me poneva in vostre loco. În nihil vos me ha offendite. 13 Ma vos sape que quando io vos annunciava, le prime vice, le bon notitia, il esseva per causa de un infirmitate corporal, ¹⁴ e vos vinceva le tentation de disdignar me o vitar mi contagion, ma vos recipeva me como un angelo del Senior, como le Messia Jesus. 15 Alora, ubi es vostre felicitate? Io vos testifica que si remover vos vostre oculos haberea essite possibile, vos me los haberea date. 16 De maniera que io me ha facite inimico vostre, per dicer vos le veritate? ¹⁷ Le interesse que illes vos monstra non es bon ma illes vole isolar vos 18 ut vos pro illes habera interesse. Il es bon haber semper interesse in le bon e non solmente quando io es presente con vos. 19 Filios mie, pro illes qui io senti, de nove, dolores de parto usque le Messia sume forma in vos; ²⁰ e io volerea esse con vos ora pro mutar le nuance de mi voce quia io es perplexe circa vos. ²¹ Dice vos me, si vole esser submittite ad le Lege, quare vos non audi lo que dice le Lege? ²² Quia es scribite que Abraham habeva duo filios, un ex le sclava e altere ex le femina liber. 23 Ma ille ex le sclava ha nascite secundo le carne e ille ex le femina libere, secundo le promissa. ²⁴ Iste cosas es dicite in allegoria quia iste feminas es le duo testamentos, un, certo, del monte Sinai, que pare sclavitude: es Agar. Le monte Sinai es in Arabia e corresponde al actual Jerusalem que vive con su filios in sclavitude. 26 Ma le Jerusalem de supra es libere que es nostre matre. ²⁷ Quia ha essite scripte: Gaude, sterile, illa qui non pare; tene jubilo e da voces, illa qui non tene dolores de parto, quia multe es le filios del abandonata plus que de illa qui tene marito. 28 Ma vos, fratres, es filios del promissa conforme a Isaac. 29 Ma, assi como, tunc, le nascite secundo le carne persequeva le nascite secundo le Spirito, assi etiam ora. 30 Ma, que dice le Scriptura. Expulsa tu le sclava e su filio, quia de nulle maniera, le filio del sclava hereditara con le filio del libera. 31 Assi que nos non es filio del sclava ma del libera.

CAPITULO 5

¹ Le Messia nos liberava pro esser libere. Es vos firme e non, de nove, lassa vos attrappar vos in le jugo del sclavitude. ² Reguarda vos que io dice vos que si vos vos circumcide, le Messia vos

profitara de nihil. 3 E io testifica, de nove, a tote homine qui se circumcide que es obligate a complir tote le Lege. 4 Vos qui es justificate per le Lege esseva disligate ab le Messia; vos cadeva in disgratia. ⁵ Ouia nos spera le justitia desiderate ex le fide per le Spirito. 6 Quia ni le Messia ni le circumcision ni le incircumcision vale ma le fide que mediante le amor deveni active. 7 Vos curreva ben, qui se interponeva ut vos non sequerea le veritate? 8 Ille qui vos persuadeva non proveniva ex Ille qui vos clamava. 9 Un parve levatura fermenta tote le massa de pan. ¹⁰ Io confide in le Senior que vos non cambiara de attitude. Ma ille qui vos inquieta, sia qui sia, cargara con su sententia. 11 Ma io, fratres, si totevia seque predicante le circumcision, quare illes me perseque? Tunc le scandalo del cruce ha essite abolite. 12 E io spera! que illes, qui vos perturba, se mutila. 13 Quia vos, fratres, ad libertate esseva vocate, solmente que vos non utilisara le libertate pro stimulo del carne, ma, mediante le amor, servi vos unes ad alteres. ¹⁴ Quia tote le Lege in un parola se compli, in iste: *Amara* tu tu proximo como te mesme. 15 Ma si vos morde, unes ad alteres, e vos devora, reguarda que vos, unes per alteres, essera destruite. 16 Ma io dice: Deambula vos in le Spirito e non executa vos le desiderios del carne. 17 Quia le carne desidera contra le Spirito e le Spirito contra le carne quia istes, une contra altere, se oppone ut vos facerea lo que non vole. 18 Ma si per le Spirito vos es guidate, vos non es sub le Lege. 19 E le opera del carne es manifeste, le quales es porno, indecentia, luxuria, 20 idolatria, magia, inimicitates, discordia, zelos, ira, ambition, discordia, sectarismos, ²¹ invidia, alcoholismo, orgias e cosas simile. Io vos admone, como io diceva antea, que illes qui tal cosas practica non hereditara le regno del celos. 22 Ma le fructo del Spirito es amor, gaudio, pace, longanimitate, benignitate, bonitate, fide, ²³ mansuetude, auto-dominio; contra le tal cosas non es lege. ²⁴ E illes qui es del Messias crucifigeva le carne con le passiones e le desiderios. ²⁵ Si le Spirito nos da vita, nos vive le Spirito. ²⁶ Nos non devenirea vangloriose, provocante nos, unes ad alteres.

CAPITULO 6

¹ Fratres, si, certo, alicuno es surprendite in alcun glissamento, recupera vos, le spirituales, le tal con spirito de mansuetude, ma vigilate tu te mesme ne sia tu etiam tentate. ² Porta vos le cargas, unes de alteres, e assi vos complira le lege del Messia. ³ Quia si alicuno pensa esser aliquid, essente nihil, se mesme decipe. ⁴ Ma

examina cata une su proprie conducta e tunc le satisfaction essera solmente sue e non dependera ab alteres; 5 quia cata une portara su proprie bagage. ⁶ E prende parte ille qui es catechisate con ille qui le catechisa in tote operas bon. 7 Non sia blandite vos, con Deo non on joca. Quia quanto un homine semina, illo etiam recoltara. 8 Alora, ille qui semina pro su proprie instincto, recoltara corruption ex su proprie instincto. 9 E non disanima nos, facente le ben, quia in su tempore nos recoltara, non discoragiante. 10 Alora assi dum nos habe opportunitate, opera nos le ben con totes, e majormente con le familias del credentes. ¹¹ Vide vos que litteras tam magne es de mi proprie mano. ¹² Quantes desidera restar ben in le exterior es illes qui vos fortia a circumcider solmente ne illes sia perseguite per le cruce del Messia. 13 Quia ni illes qui se circumcide observa le Lege, ma illes vole circumcide vos pro vider vos submittite al rito. 14 Ma que il non succede a me gloriar me si non in le cruce de nostre Senior Jesus le Messia, per Ille qui le mundo es crucifigite ad me e io es crucifigite ad le mundo. 15 Quia ni circumcision es aliquid, ni incircumcision, ma nove humanitate. 16 Pace e misericordia super illes qui seque iste norma, e super le Israel de Deo. ¹⁷ In le futuro que necuno me causa molestias qui io habe in mi corpore le marcas del Senior Jesus. 18 Le grafia de nostre Senior Jesus le Messia sia, fratres, con vostre spirito. Amen.

EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL EPHESIOS

CAPITULO 1

¹ De Paulo, un apostolo de Jesus Christo per voluntate de Deo, al sanctos que es in Epheso e al fideles in Christo Jesus: ² Gratia a vos e pace de Deo, nostre Patre, e del Senior Jesus Christo. ³ Benedicite sia le Deo e Patre de nostre Senior Jesus Christo, le qual benediceva nos con omne benediction spiritual in le sphera celeste in Christo, 4 sicut ille eligeva nos in ille ante le fundation del mundo, a que nos sia sancte e immaculate coram ille in le amor. 5 Ille predestinava nos al adoption qua filios pro ille per Jesus Christo, secundo le beneplacito de su voluntate, ⁶ al laude del gloria de su gratia, per le qual ille gratuitemente concedeva nos su favor in le Amato. 7 In ille nos ha le redemption per su sanguine, le remission del peccatos secundo le ricchessas de su gratia, 8 le qual ille faceva superabundar verso nos in omne sapientia e prudentia, 9 facente nos cognoscer le mysterio de su voluntate, secundo su consentimento, que ille in se ipse habeva proponite, ¹⁰ a que in le dispensation del plenitude del tempores. ille haberea recapitulate omne cosas in Christo, le cosas que es in le celos e illos que es sur le terra. ¹¹ In ille etiam nos obteneva un hereditage, habente essite predestinate secundo le proposito de ille que opera omne cosas secundo le consilio de su voluntate; ¹² a que nos sia al laude de su gloria, nos que primo sperava in Christo. ¹³ In ille, etiam vos, habente audite le parola del veritate, le evangelio de vostre salvation, e habente anque credite, vos sigillate con le Sancte Spirito del promissa, ¹⁴ le qual es le pignore de nostre hereditage, usque al redemption del acquisition, al laude de su gloria.

¹⁵ Pro isto anque io, habente audite in re vostre fide in le Senior Jesus, e in re vostre amor verso tote le sanctos, ¹⁶ io non cessa de regratiar Deo pro vos quando io face mention de vos in mi preces, ¹⁷ a que le Deo de nostre Senior Jesus Christo, le Patre del gloria, da vos le spirito del sapientia e de revelation, in le

cognoscentia de ille. ¹⁸ Alora, illuminate assi le oculos de vostre cordes, vos cognoscera le sperantia de su vocation e le ricchessas del gloria de su hereditage inter le sanctos, ¹⁹ e qual es le supereminente magnitude de su poter verso nos credentes, secundo le operation del fortia de su potentia, ²⁰ le qual ille operava in Christo, quando ille le resuscitava ex le mortos, e le faceva seder a su dextera in le sphera celeste. ²¹ Ille assi es supra omne principato, e autoritate, e potentia, e domination, e supra omne nomine que se nomina, non solmente in iste seculo, ma anque in futuro. ²² *Deo poneva omne cosas in subjection sub su pedes*, e le dava qua capite supra omne cosas al ecclesia, ²³ le qual es su corpore, le plenitude de ille que plena toto in omnes.

CAPITULO 2

¹ Quando vos esseva morte per vostre transgressiones e peccatos ille vivificava vos. ² De facto in le passato vos ambulava secundo le curso de iste mundo, secundo le principe del potestate del aere, le spirito que nunc opera in le filios del disobedientia. 3 Sin dubita in le passato nos omnes interteneva nos con illes, in le concupiscentia de nostre carne, faciente le voluntate del carne e del mente, e nos esseva per natura filios del ira sicut le alteres. 4 Deo, tamen, le qual es ric in misericordia, pro su grande amor con le qual ille ha nos amate, 5 mesmo quando nos esseva morte a causa de nostre transgressiones, ille vivificava nos con Christo (per gratia vos esseva salvate) 6 e resuscitava nos con ille, e faceva nos seder con ille in le sphera celeste in Christo Jesus, 7 a que in le etates futur ille pote ostender le abundante ricchessas de su gratia in bonitate super nos in Christo Jesus. 8 Proque per gratia vos esseva salvate per le medio del fide, e isto non depende de vos: illo es le dono de Deo, ⁹ e non le resultato de obras, a que nemo pro isto se gloria. ¹⁰ Nos, de facto, es factura de Deo, create in Christo Jesus in vista del operas bon, que Deo preparava, a que in illos nos ambula.

¹¹ Ergo rememora que vos, in le passato, Gentiles in le carne, le quales es appellate "le incircumcision" per lo que es appellate "le circumcision" (in le carne, facite per manos), ¹² esseva in ille tempore sin Christo, alienate del nation de Israel, e extranee al pactos del promissa, habente nulle sperantia e essente sin Deo in le mundo. ¹³ Nunc, tamen, in Christo Jesus, vos que in le passato esseva longe, esseva facite prope per le sanguine de Christo,

¹⁴ proque ille es nostre pace. Ille faceva del duo gruppos uno solmente e abatteva le pariete de separation inter illos. ¹⁵ Ille aboliva in su carne le inimicitate, le lege del commandamentos contenite in le ordinantias, pro crear in se ipse ex le duo un nove homine, faciente le pace ¹⁶ e pro reconciliar ambes in un sol corpore a Deo per le cruce, occidente assi le inimicitate. ¹⁷ Ille veniva e *proclamava le pace* a vos *que esseva longe e* a illes *que esseva prope*, ¹⁸ nam per ille nos ambe ha accesso al Patre in un sol Spirito. ¹⁹ Ergo vos non es plus ni estranieros ni hospites, ma vos es cocitatanos con le sanctos, e domesticos de Deo, ²⁰ essente edificate sur le fundamento del apostolos e del prophetas, essente Christo Jesus ipse le lapide angular principal ²¹ in le qual le integre edificio, organisate in maniera compacte, cresce como un sancte templo in le Senior, ²² e in le qual anque vos es edificate con le alteres pro esser un habitation de Deo in le Spirito.

CAPITULO 3

¹ Gratias a isto, io, Paulo, es le prisionero de Jesus Christo pro vos Gentiles... ² Certemente vos audiva del dispensation del gratia de Deo que me esseva date pro vos, 3 in qual maniera iste mysterio me esseva facite cognoscer per revelation, sicut io scribeva antea in breve. 4 Pro isto, quando vos lege, vos pote comprender de ubi veni mi cognoscentia del mysterio de Christo. ⁵ le qual, in altere generationes, non esseva facite cognoscer al filios del homines, sicut nunc es revelate a su sancte apostolos e prophetas in le Spirito, 6 illo es que le Gentiles es coheredes e membros con nos de un mesme corpore, e coparticipantes de su promissa in Christo per le Evangelio. 7 Io deveniva ministro de iste Evangelio secundo le dono del gratia de Deo que me esseva date secundo le operation de su potentia. 8 A me, le minime de omne sanctos, esseva date le gratia de predicar al Gentiles le abysmal ricchessas de Christo, ⁹ e de illuminar omnes a que illes vide le dispensation del mysterio, le qual esseva durante multe etates celate in Deo, le qual creava omne cosas per Jesus Christo. ¹⁰ Ille faceva assi a que nunc le principatos e potestates in celo cognosce, per le medio del ecclesia, le multiforme sapientia de Deo, 11 secundo le proposito eterne que ille se proponeva in Christo Jesus, nostre Senior, ¹² in le qual nos ha accesso audace e confidente per su fidelitate. ¹³ Ergo io desidera que vos non sia discoragiate a causa de mi tribulationes pro vos, le quales es vostre gloria.

14 ...Gratias a isto io flecte mi geniculos ante al Patre de nostre Senior Jesus Christo, 15 ex le qual se nomina omne Paternitate in celo e sur le terra, 16 a que ille da vos, secundo le ricchessas de su gloria, de esser corroborate con potentia per su Spirito in le homine interior, 17 e a que Christo habita in vostre cordes per fide. Alora radicate e fundate in le amor, 18 vos essera capace de comprender con omne le sanctos qual es le latitude, le longitude, le profunditate e le sublimitate, 19 illo es vos cognoscera le amor de Christo, le qual superpassa omne cognoscentia, a que vos sia implite de tote le plenitude de Deo. 20 Ora a ille, le qual es potente a facer in maniera superabundante mesmo ultra toto lo que nos pete o pensa, secundo le potentia que opera in nos, 21 a ille sia le gloria in le ecclesia e in Christo Jesus in omne generationes e in omne etates. Amen.

CAPITULO 4

¹ Pro isto io, le prisionero in le Senior, exhorta vos a ambular in maniera digne del vocation per le qual vos esseva vocate, 2 con omne humilitate e mansuetude, con longanimitate, supportante le un le alteres in amor, ³ sollicite in servar le unitate del Spirito in le vinculo del pace. 4 Il ha un corpore, e un Spirito, sicut vos esseva vocate a un sperantia, illo de vostre vocation; 5 un Senior, un fide, un baptismo, 6 un Deo e Patre de omnes, le qual es super omnes, e per omnes, e in vos omnes. 7 Ma a cata un de nos, esseva date le gratia secundo le mensura del dono de Christo. ⁸ Pro isto ille dice: "Ascendente in alto, captive ille conduceva un multitude de captivos, e dava donos al homines". 9 Ora, iste "ascendente" que es isto, si non que alsi primo ille descendeva in partes inferior del terra? 10 Ille qui descendeva, es alsi ille que ascendeva super omne celos, a que ille poteva impler omne cosas. ¹¹ E ille dava a alcunos le dono de esser apostolos; a alcunos de esser prophetas; a alcunos de esser evangelistas; e a alcunos de esser pastores e doctores; 12 pro le fornimento complete del sanctos, pro le obra del ministerio, pro le edification del corpore de Christo; 13 usque nos omnes perveni al unitate del fide e al plen cognoscentia del Filio de Deo, pro devenir un homine perfectemente developpate, secundo le mensura del statura del plenitude de Christo; 14 a que nos non sia plus infantes, fluctuante e translate in circulo per omne vento de doctrina, per le artificios fraudulente e le astutia del homines, secundo le circumventiones del error; 15 ma dicente le veritate con amor, nos

cresce in omne cosas in ille, que es le capite, Christo; ¹⁶ ex le qual tote le corpore, compacte e connectite per lo que supple omne junctura, secundo le mensura del obra active de omne parte, face crescer le corpore al edification de se ipse in le amor.

¹⁷ Ergo io dice isto, e testifica in le Senior, a que vos non plus ambula sicut ambula le altere Gentiles, in le vanitate de lor mente. 18 Lor intellecto es obscurate e illes es alienate ab le vita de Deo, a causa del ignorantia que es in illes, a causa del induration de lor cordes. 19 Indolente, illes se abandonava al luxuria e a practicar omne sorta de perversiones sexual sin freno. ²⁰ Ma vos non apprendeva Christo assi, ²¹ si, tamen, vos le audiva, e in ille vos esseva educate, proque que le veritate es in Christo. 22 In re vostre precedente stilo de vita, vos esseva educate a deponer le vetere homine, que se corrumpe secundo le concupiscentia del deception, 23 a esser renovate in le spirito de vostre mente, ²⁴ e a revestir le nove homine, le qual esseva create secundo le imagine de Deo in justitia e in le sanctitate del veritate. 25 Ergo, deponente le mendacios, "dice le veritate cata uno con su proximo". 26 Si vos irasce, non peccar, lassante poner le sol super vostre ira ²⁷ pro non dar loco al diabolo. ²⁸ Qui furava non fura plus, ma, plus tosto, que ille labora operante con su proprie manos lo que es bon, a que ille ha qualcosa a dar al necessitoses. 29 Que nulle discurso obscen exi de vostre bucca, sed si vos ha opportunitates de dicer qualcosa de bon pro edificar, dice lo, a que illo da gratia a qui audi vos. 30 E non contrista le Sancte Spirito de Deo, in le qual vos esseva sigillate pro le die del redemption. 31 Omne amaritude, e ira, e indignation, e clamor, e calumnia, sia ponite longe de vos, con omne malitia. 32 E sia benigne le unes con le alteres, misericordiose, pardonante le unes le alteres sicut Deo pardonava vos in Christo.

CAPITULO 5

- ¹ Sia vos, ergo, imitatores de Deo sicut filios carissime ² e ambula in le amor, sicut Christo amava nos e offereva se ipse pro nos in *oblation e sacrificio a Deo in le odor del suavitate.*
- ³ Ma fornication e omne impuritate, o avaritia, non sia mesmo mentionate inter vos, como il conveni a sanctos; ⁴ ni obscenitate, ni discursos stulte o vulgar, le quales non es conveniente, ma

plus tosto rendimentos de gratias. ⁵ Sia certe de isto: que nulle fornicator, ni persona immunde, ni homine avar, le qual es un idolatra, habera alcun hereditage in le Regno de Christo e de Deo. ⁶ Que nemo decipe vos con parolas vacue, proque a causa de iste cosas le ira de Deo veni sur le filios del disobedientia. ⁷ Non sia ergo lor companiones. ⁸ Proque in le passato vos esseva tenebras, ma nunc vos es lumine in le Senior.

⁹ - nam le fructo del lumine es in omne bonitate e justitia e veritate - 10 probante lo que es acceptabile al Senior. 11 Ha nulle communion con le obras infructuose del tenebras, plus tosto, reproba los, 12 proque il es un cosa vergoniose mesmo parlar del cosas que illes face in secreto. 13 Omne cosas, de facto, quando illos es reprobate, es manifestate per le lumine, proque lo que es manifestate es lumine. 14 Pro isto ille dice: "Evelia te, o tu qui dormi, e surge del mortos, e Christo te illuminara!". 15 Vide, ergo, quanto cautemente vos ambula, non qua insipientes, ma qua sapientes, ¹⁶ redimente le tempore, proque le dies es mal. ¹⁷ Non sia, ergo, imprudente, sed comprehende qual es le voluntate del Senior. 18 Non inebria vos con vino, in le qual es le luxuria, ma sia implite per le Spirito. 19 Parla le unes con le alteres con psalmos, hymnos e canticos spiritual, cantante e musicante in vostre cordes al Senior. 20 Rende semper gratias pro toto a Deo, le Patre, in le nomine de nostre Senior Jesus Christo. 21 Submitte vos le unes al alteres in le timor de Christo. 22 Uxores, sia subjecte a vostre maritos sicut al Senior. 23 proque le marito es le capite del uxor, sicut anque Christo es capite del ecclesia: e ille es le Salvator del corpore. 24 Sed como le ecclesia es subjecte a Christo, assi sia le uxores subjecte al proprie maritos in omne cosa. 25 Maritos, ama vostre uxores, sicut anque Christo amava le ecclesia, e dava se ipse pro illo; ²⁶ a que ille la sanctificava, mundificante la per le lavamento del agua con le parola, ²⁷ a que ille la exhibeva a se ipse un ecclesia gloriose, non habente macula o ruga o alcun tal cosas: ma a que illa sia sancte e immaculate. 28 Assi le maritos debe amar lor proprie uxores como lor proprie corpores. Qui ama su proprie uxor, ama se ipse. ²⁹ De facto nemo unquam odiava su proprie carne, ma lo nutre e cura teneremente, sicut anque Christo face con le ecclesia, ³⁰ proque nos es membros de su corpore e de su ossos. ³¹ "Pro isto un homine relinquera su patre e su matre e adherera a su uxor, e le duo essera un sol carne". 32 Iste mysterio es grande, ma io parla de Christo e del ecclesia. 33 Tamen, que cata uno de vos in

particular ama su proprie uxor sicut se ipse; e que le uxor respecta su marito.

CAPITULO 6

¹ Filios, obedi a vostre parentes in le Senior, proque isto es juste. ² "Honora tu patre e matre" (isto es le prime commandamento con promissa) ³ "a que te sia ben, e tu sia longeve sur le terra". ⁴ E vos, patres, non provoca a ira vostre filios, ma educa illes in le disciplina e in le correction del Senior. ⁵ Servos, obedi a illos que es vostre dominos secundo le carne con timor e tremor, in le simplicitate de vostre cordes sicut a Christo;

⁶ non serviente solmente quando illes vos reguarda, pro placer al homines, ma como servos de Christo, faciente le voluntate de Deo, de bon corde, ⁷ serviente con bon voluntate sicut al Senior, e non al homines; ⁸ sapiente que qualcunque cosa bon cata uno face, le mesmo ille recipera del Senior, sia vos servos o libere. ⁹ E vos, dominos, face le mesmo con illes, abstinente vos del menacias, sapiente que anque vostre Domino es in le celos, e ille non ha alcun partialitate.

¹⁰ Finalmente, fratres mie, sia fortificate in le Senior, e in le potentia de su fortia. ¹¹ Vesti vos del integre armatura de Deo, a que vos pote star contra le insidias del diabolo, ¹² proque nostre lucta non es contra sanguine e carne, ma contra le principatos, contra le potestates, contra le rectores del tenebras de iste mundo, contra le spiritos del iniquitate in le sphera celeste. ¹³ Pro isto prende le integre armatura de Deo, a que pote resister in le die mal e, habente facite toto, star firmemente.

¹⁴ Sta, ergo, post haber *cingite vostre lumbos con le cinctura del veritate, e vestite vos con plastron del justitia*, ¹⁵ e calceate vostre pedes in le preparation del *Evangelio del pace*; ¹⁶ e, super toto, post haber prendite le scuto del fide, con le qual vos potera extinguer tote le flechas infocate del maligno. ¹⁷ Prende alsi *le casco del salvation*, e le gladio del Spirito, le qual es le Parola de Deo, ¹⁸ orante sempre per omne orationes e supplication in le Spirito, e vigilante in isto con omne perseverantia e requesta pro tote le sanctos ¹⁹ e pro me, a que, quando io aperi mi bucca pro parlar, me sia date de exprimer me francamente pro facer cognoscer le mysterio del Evangelio, ²⁰ pro le qual io es

ambassator in catenas; a que in illo io pote parlar audacemente, como il necesse parlar.

²¹ Ma a que vos sape in re mi persona e lo que io face, Tychico, carissime fratre e fidel ministro in le Senior, vos facera saper omne cosas. ²² Io le manda vos pro iste proposito ipse, a que vos sape in re mi persona, e a que ille consola vostre cordes. ²³ Sia pace e amor al fratres, con fide, ab Deo Patre e le Senior Jesus Christo. ²⁴ Gratia sia con omnes qui ama nostre Senior Jesus Christo con sinceritate. Amen.

EPISTOLA DE APOSTOLO SANCTE PAULO AL PHILIPPENSES

CAPITULO 1

¹ Paulo e Timotheo, servos del Messia Jesus, a tote le consecratos al Messia Jesus, qui reside in Philippo con le episcopos e diaconos: gratia e pace ad vos, ab Deo nostre Patre e ab nostre Senior Jesus le Messia. 3 Io da gratias a mi Deo per tote lo que io recorda de vos. ⁴ E in tote mi petition pro vos, io face le petition con gaudio, ⁵ per vostre participation in le bon notitia ab le prime die usque ora; 6 io secur de un cosa: que Ille qui comenciava in vos un opera bon lo completara usque le die del Messia Jesus. 7 Que io senti isto circa vos tote es justificate: io vos porta in mi corde, durante que vos es coparticipantes mie in mi prisiones e in le defensa e consolidation del bon notitia. Quia Deo es mi teste de como io vos tote desidera ardentemente in le entranias del Messia Jesus. 9 E io ora isto: que vostre amor magis e magis abundara in le super-cognoscimento e in tote classe de perception ¹⁰ pro saper vos lo que vale magis. Assi vos esserea sincero e sin esser petra de scandalo usque al die del Messia Senior, 11 essente plen de fructo de justitia, mediante Jesus le Messia, ad gloria de Deo Patre. 12 Io vole, fratres, que vos cognosce que mi situation ha servite magis pro le progresso del bon notitia. 13 De maniera que mis prisiones deveniva, apud le personas del pretorio e tote le alteres, pro manifestar que illos esseva per le Messia. 14 E le majoritate del fratres, per mi ligaturas, confidite in le Senior, osa, sin timor, annunciar, plus abundantemente, le parola de Deo. 15 Certo que alicunos per invidia e rivalitate, ma alicunos per bon voluntate proclama le Messia; 16 istes per amor, sapente que per le defensa del bon notitia io es prendite, ¹⁷ le alteres per rivalitate annuncia le Messia, non con puritate, cogitante que illes appende affliction a mi prision. 18 Quid alora? Que in tote le casos, il sia con pretexto, sia sincermente, le Messia es annunciate e circa illo io gaude e etiam gaudera. 19 Quia io sape que isto me resultara pro mi liberation mediante vostre petition e le auxilio del Spirito de

Jesus le Messia. 20 Tal es mi expectation e sperantia que in nulle caso io essera fallite ma, con tote valentia, como semper etiam ora, le Messia sera magnificate in mi corpore, jam in vita jam in morte. ²¹ Ouia pro me le viver es le Messia e le morir, profito. ²² Ma si mi vita corporal es pro me fructo, io non sape que seliger. ²³ Quia io es importunate ex le duo lateres: mi desiderio de partir e esser con le Messia que il es multe melior; ²⁴ ma permaner in vita es pro vos plus necessari. 25 E ora ben, io sape que io permanera e con vos continuara pro vostre progresso e le gaudio de vostre fide; ²⁶ e assi, per me, quando io sia presente de nove inter vos, vostre orgolio del Messia Jesus abundara. 27 Solmente, vive vos de maniera digne del bon notitia del Messia, ut jam sia io veniente e vidente vos, jam sia io absente, io audi lo que es conveniente a vos que vos es firme in un sol spirito con un sol anima, luctante juncte per le fide del bon notitia, 28 sin le minor timor al adversario, lo que es ad illes signo de perdition e ad vos, de salvation, e isto veni ab Deo. 29 Alora a vos esseva concedite le gratia del Messia, non solmente de creder in Ille ma de patir per Ille, ³⁰ supportante le mesme lucta que vos videva in me e ora vos audi ex me.

CAPITULO 2

¹ Alora, si aliquid pote esser un conforto in nomine del Messia, o un stimulo affectionate, o un spirito solidari, o un affecto intense, 2 completa vos mi gaudio: que vos habe le mesme pensata, que vos habe amor mutue e concordia, pensa vos le mesme. ³ Faciente nihil per rivalitate ni per vangloria, ma. con humilitate, habente vos le alteres como meliores. 4 Cerca necuno su proprie interesse ma le interesse del alteres. 5 Habe vos le mesme sentimentos del Messia Jesus ⁶ qui, existente in le forma de Deo, considerava non esser rapina esser equal a Deo, ⁷ ma se vacuava ex se e prendeva le condition de sclavo e facente se simile ad homines e in su figura exterior trovate como homine; se humiliava se mesme facite obediente usque le morte e morte de cruce. 9 Per illo Deo le exaltava super tote e le concedeva le nomine super tote nomine, 10 ut in le nomine de Jesus tote genu se flecte de entes celestial, de entes terren e de entes infernal, 11 e tote lingua confessa que Jesus le Messia es Senior ad gloria de Deo Patre. 12 Assi que, amatos mie, esse vos obediente, como semper e non solmente in mi presentia ma ora e multo magis in mi absentia e labora vos le salvation de vos mesme con timor e tremor, 13 quia Deo es Ille qui produce in vos tanto le voler como le operar, secundo su complacentia. 14 Face vos tote le cosas sin murmures ni discussiones, 15 ut vos deveni irrepressibile e simplice filios de Deo sin macula in medio de un generation perverse e depravate e ante illes vos brilla como stellas in le mundo, 16 mantenente un message de vita. Ille essera mi honor in le die del Messia e que io non in van curreva ni in van laborava. 17 Ma si etiam io es effundite in libation super vostre sacrificio e liturgia del fide, io gaude e jubila con tote vos; ¹⁸ e lo mesme etiam gaude e jubila vos con me. ¹⁹ Confidente in le Senior Jesus, io spera inviar Tito a vos pro etiam animar me cognoscente notitias vostre. 20 Quia io habe necuno equal qui se preoccupa sincermente circa vos; 21 quia totos cerca le cosas proprie, non lo que es del Messia. 22 Ma vos cognosce su qualitate quia ille me serviva in le bon notitia, como un filio servi su filio. 23 Io spera inviar immediatemente iste si tosto que io vide lo que concerne a me. 24 e io confide in le Senior que etiam io mesme, in breve, ira ad vos. 25 E io judicava necessari inviar Epaphrodito a vos, ille qui esseva mi fratre e collaborator e camerada, apostolo vostre, quem vos inviava a me pro servir me in mi necessitates, 26 jam que ille esseva multe desirose de vider tote vos e esseva multo affligite quia vos audiva que ille esseva infirme. 27 Quia certo ille esseva infirme, vicin al morte, ma Deo le commiserava, e Deo non commisera ille sol ma me etiam ne io tristessa super tristessa haberea. 28 Con major sollicitude, alora, io le inviava ut vos, de nove, vidente le, gauderea e io minus triste sia. 29 Alora recipe vos le, in le Senior, con tote gaudio e estima vos personas como ille. 30 quia per le servicio del Messia ille esseva proxime al morte e exponeva su vita pro suppler vostre carentia del servicio pro me.

CAPITULO 3

¹ E per le altere cosas, fratres mie, gaude vos con le Senior, scriber le mesme cosas non me es moleste e a vos es securitate.
² Attention a ille canes, attention al mal obreros, attention al circumcision. ³ Quia nos es le circumcisos qui con le Spirito da culto a Deo e nos pone nostre gloria in le Messia e non confide in le carne, ⁴ ben que io poterea confider in le carne. Si alicum altere pensa haber confidentia in le carne, io plus: ⁵ io esseva circumcidite in le octave die, io es ex le lineage de Israel, ex le tribo de Beniamin, hebreo ex le hebreo, e juxta le Lege phariseo.

⁶ Circa le zelo, perseguitor del communitate; circa le justitia que es in le Lege, io irreprochabile. 7 Ma quante cosas esseva ad me profito io, magis ben, lo ha estimate, per causa del Messias, como perdita. 8 Ma, certo etiam io estima que tote le cosas es perdita a causa del excellentia del cognoscimento del Messia Jesus mi Senior, per causa de Ille tote le cosas io perdeva e estima residuos pro ganiar le Messia, 9 e esser trovate con Ille, non habente mi justification, que es ex Lege, ma illo que es mediante le fide in le Messia, le procedente ab Deo. Justification basate in le fide 10 e in le cognoscer Le, e in le poter de su resurrection e in le communion con su passion, essente facite conforme a su morte, 11 pro vider si io attingerea le resurrection ex le mortos. 12 Il non es que io jam lo ha attingite o que io jam ha essite perfectionate; io continua pro attinger lo como le Messia Jesus me attingeva. 13 Fratres io non pensa haber lo jam attingite ma un sol cosa io face, oblidante le cosas passate, io me effortia pro le cosas futur. 14 Io curre ad scopo, ad premio, ad illo que Deo voca, per medio del Messia Jesus. 15 In consequentia, nos, qui es matur, debe pensar assi; e si vos pensa aliquid de maniera diverse, Deo etiam vos lo clarara. 16 Ora ben, le puncto ad que nos ha arrivate nos marcara le direction. 17 Fratres, seque totos mi exemplo e habe vos semper presente illes qui procede secundo le modello que vos habe in me. 18 Multos –io vos diceva multe vices e ora io vos dice plorante- procede como inimicos del cruce del Messia 19 cuje destino es la ruina, lor deo es lor ventre e lor gloria es, in lo que es vergoniose, lor verecundia; lor mentalitate es terrena. 20 Quia nostre citatanitate es in le celos ab ubi nos spera le Salvator Senior Jesus le Messia, 21 qui transfigurara nostre corpore humile, conformante lo a su corpore gloriose, conforme al efficacia de su poter usque pro submitter tote le cosas a Ille.

CAPITULO 4

¹ Assi que, fratres mie amate e ardentemente desiderate, mi gaudio e mi corona, esse vos firme in le Senior, amatos. ² Io roga Evodia e io roga Syntiche pensar lo mesme in le Senior. ³ Etiam io pete te, mi fidel collega, adjuta tu las, quia illas in le bon notitia luctava con me, tanto con Clemente como con le altere collaboratores mie cuje nomines es in le libro del vita. ⁴ Gaude vos in le Senior, semper; de nove io dicera: gaude vos. ⁵ Cognosce tote le homines vostre clementia. Le Senior es

presso. 6 Inquieta vos per nihil, ma, in toto, vostre demandas sia date pro cognoscer le Senior con oration e petition, con action de gratias. ⁷ E le pace de Deo, que superpassa tote intendimento, habera vostre cordes e vostre pensamentos in le Messia Jesus. ⁸ Per le ultimo, fratres, quanto es vere, quanto respectabile, quanto juste, quanto pur, quanto amabile, quanto commendabile, si alicun virtute e si alicun laude, 9 considera vos isto. Executa vos lo que vos apprendeva e, assi mesme, recipeva e audiva e videva in me e le Deo del pace essera con vos. 10 E io gaudeva grandemente in le Senior de que vos, per fin, jam reanimava vostre interesse ad me; semper vos lo teneva ma occasion non esseva ad vos. 11 Io non dice que io es in necessitate quia io apprendeva viver in le circumstantias in que io es a viver contente. ¹² Io sape viver con strictessa e tener abundantia; in tote e in cata un circumstantia io ha essite inseniate tanto pro esser satiate como pro tener fame, tanto abundar como suffrer necessitate. 13 Pro toto io ha fortia in Ille qui me da le poter. ¹⁴ Nonobstante, vos ha facite ben quando vos participava in mi affliction. 15 E vos philippenses sape que necun communitate, quando io initiava le mission, quando io exiva ab Macedonia, compartiva se associar a mi conto de dar e reciper, excepte vos sol, ¹⁶ alora in Thessalonica, un e altere vice, vos me inviava un subsidio ad mi necessitates. 17 Io non cerca le donativo ma cerca le fructo que cresce ad vostre conto. 18 Ma io habe le documento de toto e superabunda: io ha essite plenate quando recipeva ex manos de Epaphrodito lo que vos me inviava: illo es un aroma fragrante, un sacrificio acceptabile, agradabile a Deo. 19 E mi Deo plenara tote vostre necessitates conforme a su ricchessas e al splendor del Messia Jesus. 20 E a Deo e nostre Patre sia le gloria per les seculos del seculos. Amen. 21 Saluta vos tote le consecratos in le Messia Jesus. Le fratres qui es con me vos saluta. ²² Tote le consecratos vos saluta, in special le servitores del domo del Cesar. 23 Le gratia del Senior Jesus le Messia sia con vostre spirito.

EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL COLOSSENSES

CAPITULO 1

¹ Paulo, apostolo de Christo Jesus per voluntate de Deo, e le fratre Timotheo, 2 al sanctos e fidel fratres in Christo qui es in Colosse, gratias a vos e pace ab Deo nostre Patre. ³ Nos da gratias a Deo, Patre del Senior nostre Jesus Christo, in continue orationes que nos face pro vos, 4 habente audite parlar de vostre fide in Christo Jesus e del caritate que vos ha pro tote le sanctos, ⁵ a motivo del sperantia que vos es reservate in celo; sperantia que vos ha ab tempore cognoscite mediante le predication del veritate del Evangelo ⁶ que perveniva a vos, e fructifica inter vos e etiam in tote le mundo, desde le die que vos lo audiva, e cognosceva le gratia de Deo in veritate, 7 secundo lo que vos apprendeva ab Epaphras, nostre car coservo, que es fidel ministro de Christo pro vos, 8 e que nos ha etiam facite cognoscer vostre caritate in le Spirito. 9 E desde le die que nos audiva isto, nos non cessava de orar pro vos, e de peter que vos sia plen del profunde cognoscentia del voluntate de Deo in omne sapientia e intelligentia spiritual, 10 a fin que vos cammina in modo digne del Senior pro placer le in omne cosa, portante fructo in omne opera bon e crescente in le cognoscentia de Deo; 11 essente fortificate in omne virtute secundo le poter de su gloria, pro poter esser semper patiente e longanime; 12 e dante gratias con allegressa al Patre qui vos faceva participe del sorte del sanctos in le luce. 13 Ille nos liberava ab le potestate del tenebras e nos transportava in le regno de su amate Filio, 14 in le qual nos ha le redemption, e le remission del peccatos; 15 le qual es le imagine del invisibile Deo, le primogenite de omne creatura: 16 pois que per medio de ille, esseva create tote le cosas que es in celo e supra le terra; los visibile e los invisibile; sia thronos, sia dominos, sia principatos, sia potestates; tote le cosas esseva create per medio de ille e pro ille; ¹⁷ e ille es ante omne cosa, e tote le cosas subsiste in îlle. 18 E ille es le capite del corpore, id est, del Ecclesia; ille es le principio, le primogenite

del mortos, a fin de esser in omne cosa le prime. 19 Pois que placeva al Patre que in ille habitava tote le plenitude 20 e per medio de ille, reconciliar tote le cosas, habente facite le pace mediante le sanguine de su cruce, sia le cosas que es supra le terra, sia los que es in celo. ²¹ E vos, qui olim esseva extranee e inimic in vostre mente e con vostre mal operas ²² nunc Deo vos ha reconciliate in le corpore del carne de su Filio, per medio de su morte, pro presentar vos sancte e immaculate e irreprehensibile, ²³ si vos persevera in le fide, fundate e firme, sin mover vos del sperantia del Evangelio que vos audiva, que esseva predicate a tote le creation sub le celo, e del qual io, Paulo, esseva constituite ministro. 24 Nunc, io gaude in mi suffrentias pro vos; complente in mi carne lo que manca al afflictiones de Christo pro su corpore que es le Ecclesia; ²⁵ del qual io esseva constituite ministro, secundo le dispensation de Deo pro vos annunciar le plenitude del parola de Deo, 26 id est, le mysterio, que esseva occultate desde le seculos e generationes, ma nunc esseva manifestate a su sanctos; 27 al quales Deo ha volite dar a cognoscer qual sia le ricchessa del gloria de iste mysterio inter le Gentiles, que es Christo in vos, sperantia del gloria; ²⁸ qui nos proclama, admonente cata homine e instruente cata homine in tote le sapientia, pro presentar omne homine, perfecte in Christo. ²⁹ A iste fin io labora, combattente con su energia, que opera in me con poter.

CAPITULO 2

¹ Pois que io desidera que vos sape qual ardue combatto io sustene pro vos e pro illes de Laodicea e pro tote illes qui non ha vidite mi facie; ² a fin que lor cordes sia confortate, unite in le caritate, e inricchite del plenitude del intelligentia, pro attinger le complete cognoscentia del mysterio de Deo, id est, Christo: ³ in qual, tote le thesauros del saper e del cognoscentia es occultate. ⁴ Isto io dice, a fin que nemo vos decipe con parolas seducente; ⁵ perque, nonobstante io sia absente de persona, io es con vos in spirito, gaudente e mirante vostre ordine e le constantia de vostre fide in Christo. ⁶ Como dunque vos ha recipite Christo Jesus le Senior, assi cammina unite a ille, ⁷ essente radicate e edificate in ille e confirmate in le fide, como vos esseva inseniate, e abundante semper, in actiones de gratias. ⁸ Attention que nemo face de vos preda, con le philosophia e con vanitates fraudulente secundo le traditiones del homines e del rudimentos del mundo, e non

secundo Christo; 9 pois que in ille habita corporalmente le plenitude del deitate, 10 e in ille vos es complete. Ille es le capite de omne principato e de omne potestate; 11 in ille vos esseva etiam circumcidite con un circumcision non facite per mano de homine, ma con le circumcision de Christo, que consiste in le spoliamento del peccatos del corpore de carne: ¹² con ille sepelite in le baptismo, e con ille resuscitate mediante le fide in le poter de Deo qui ha resuscitate [Jesus] ab le mortos. 13 E a vos, qui esseva morte in vostre peccatos e in le incircumcision de vostre carne, ille vos ha vivificate, habente pardonate tote vostre peccatos, 14 habente cancellate le acto accusator contra vos; affigente lo in le cruce; 15 e habente spoliate le principatos e le potestates e publicamente de illes triumphante mediante le cruce. ¹⁶ Nemo dunque vos debe judicar per le mangiar o biber, o per le festas, o per le novilunios o per le sabbatos, 17 que es umbra de cosas futur; ma le corpore es de Christo. 18 Nemo vos defrauda de vostre premio con pretexto de humilitate e culto del angelos, re cosas que non ha vidite, inflate del vanitate de su mente carnal, 19 e non tenente se al Capite, ab le qual tote le corpore, ben fornite e organisate per le juncturas e articulationes, continua crescente in Deo. 20 Si vos esseva morte con Christo pro le rudimentos del mundo, perque, dunque vos submitte vos ancora, como si vos viveva in le mundo, a preceptos como: 21 Non toccar, non degustar, non manear? 22 (tote iste cosas es destinate a perir con le uso), secundo le commandamentos e doctrinas del homines. 23 Tal cosas ha, in veritate, reputation de sapientia in culto voluntario, de humilitate, e de austeritate in le corpore; ma illos non ha alcun valor e serve sol a satisfacer le carne

CAPITULO 3

¹ Si dunque vos esseva resuscitate con Christo, cerca le cosas excelse ubi Christo es sedite al dextre de Deo.² Pensa vos al cosas excelse, non a illos del terra; ³ pois que vos moriva, e vostre vita es occultate con Christo in Deo.⁴ Quando Christo, nostre vita, essera manifestate, alora etiam vos essera con ille manifestate in gloria. ⁵ Mortifica dunque vostre membros que es super le terra, le fornication, le impuritate, le luxuria, le concupiscentia e le cupiditate, que es idolatria. ⁶ Per iste cosas veni le ira de Deo supra le filios del disobedientia; ⁷ in le qual vos un tempore ambulava, quando vos viveva in illos. ⁸ ma nunc, depone vos tote iste cosas: ira, colera, malignitate, maledicentia,

e non lassar exir de bucca parolas dishoneste. 9 Non mentir le unes al alteres, 10 ja que vos ĥa disvestite le homine vetere con su actos e revestite le homine nove, qui se renova in cognoscentia secundo le imagine de Ille qui le ha create. 11 Hic, non ha Grec e Judeo, circumcise e incircumcision, barbaro, Scythian, sclavo, libere, ma Christo es omne cosa e in omnes. 12 Vesti vos dunque, como electos de Deo, sancte e amate, con entranias de misericordia, de benignitate, de humilitate, de modestia, de patientia; 13 supporta vos le unes le alteres e pardona vos reciprocamente, si uno ha qualcosa contra un altere. Como le Senior vos ha pardonate, assi face etiam vos. 14 E supra tote iste cosas vesti vos del caritate que es le vinculo del perfection. 15 E le pace de Christo, al qual vos esseva vocate pro esser un sol corpore, regna in vostre cordes; e sia vos recognoscente. 16 Que le parola de Christo habita in vos abundantemente; insenia e admone vos le unes al alteres con omne sapientia, cantante de corde a Deo, sub le impulso del gratia, psalmos, hymnos, e canticos spiritual. 17 E qualcunque cosa vos face, in parolas o in operas, face lo in nomine del Senior Jesus, dante gratias a Deo Patre per medio de ille.

¹⁸ Feminas, sia vos subjecte a vostre maritos, como es opportun in le Senior. ¹⁹ Maritos, ama vostre uxores, e non sia vos aspere con illas. ²⁰ Filios, sia vos obediente a vostre genitores in omne cosa, perque isto place al Senior. ²¹ Patres, non irritar vostre filios, a fin que illes non se discoragia. ²² Servos, obedi in omne cosa a vostre dominos secundo le carne; non serviente les solmente quando illes vos vide pro agradar al homines, ma con simplicitate de corde, in le timor del Senior. ²³ Qualcunque cosa vos face, face lo de bon corde, como si vos lo face pro le Senior e non pro le homines; ²⁴ sapente que ab le Senior vos recipera como recompensa le hereditate. ²⁵ Servi vos, Christo le Senior! Perque qui age injustemente recipera le injustitia que habera facite sin acception de persona.

CAPITULO 4

¹ Dominos, da a vostre servos lo que es juste e eque, perque etiam vos ha un Domino in celo. ² Persevera in le oration, veliante in illo con action de gratias; ³ orante etiam pro nos, a fin que Deo nos aperi un porta per le Parola, pro poter annunciar le mysterio de Christo, per le qual io me trova etiam in prision; ⁴ a

fin que io lo pote manifestar, con juste parolas. ⁵ Conduce vos con sapientia con illes de fora, usante ben vostre tempore. 6 Que vostre parlar sia sempre con gratia, condite con sal, pro saper como vos debe responder a quicunque. 7 Tychico, car fratre e fidel ministro e mi companion de servicio in le Senior vos facera cognoscer mi situation. 8 Io le invia a vos pro iste scopo; a fin que vos cognosce nostre stato e a fin que ille consola vostre cordes; 9 e con ille io invia le fidel e car fratre Onesimo, qui es un de vos. Illes vos facera saper tote le cosas que nos face hic. ¹⁰ Vos saluta Aristarco, mi companion de prision, e Marco, le cosino de Barnabe (circa le qual vos ha recipite instructiones; si ille veni a vos, recipe le), e Jesus, appellate Justo, le quales es del circumcision; 11 e del quales solmente istes me adjutava in le regno de Deo, e me esseva de consolation. 12 Epaphra, qui es un de vos e servo de Christo Jesus, vos saluta. Ille lucta sempre pro vos in su orationes a fin que vos sia perfecte e firme e complete in omne voluntate de Deo. 13 Perque io es teste que ille ha grande zelo pro vos e pro illes de Laodicea e de Hierapolis. 14 Luca, le medico amate, e Demas vos saluta. 15 Saluta le fratres qui es in Laodicea, e Nymphas, e le ecclesia que es in su domo. 16 E quando iste epistola essera legite inter vos, face in modo que sia legite etiam in le ecclesia del Laodicenses, e que etiam vos lege illo que vos essera inviate ab Laodicea. ¹⁷ E dice a Archippo: Attente a complir le ministerio que tu ha recipite ab le Senior. ¹⁸ Le salutation es de mi proprie mano, de me, Paulo. Recorda vos de mi catenas. Le gratia sia con vos. Amen.

PRIME EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL THESSALONICENSES

CAPITULO 1

¹ Paulo, Silvano e Timotheo, al ecclesias del Thessalonicenses. que es in Deo nostre Patre e in le Senior Jesus Christo, gratias a vos e pace. 2 Nos rende semper gratias a Deo pro vos, fratres, cordante vos in nostre orationes, ³ recordante nos semper coram nostre Deo e Patre, del opera de vostre fide, del fatigas del vostre amor e del constantia del vostre sperantia in nostre Senior Jesus Christo; 4 cognoscente, fratres amate de Deo, vostre election. ⁵ Pois que nostre Evangelo non vos esseva annunciate solmente con parolas, ma etiam con potentia, con le Spirito Sancte e con grande plenitude de conviction; e de facto vos sape lo que nos ha facite inter vos pro amor vostre. ⁶ E vos deveniva imitator nostre e del Senior, habente recipite le Parola in medio a multe afflictiones, con allegressa del Spirito Sancte; 7 assi que vos deveniva un exemplo pro tote le credentes del Macedonia e del Achaia. 8 Pois que ab vos le parola del Senior ha echoate non solmente in Macedonia e Achaia, ma le fama del fide que vos ha in Deo se diffundeva in omne loco; de modo que nos non ha plus necessitate de parlar; 9 perque illes mesme narra de nos, qual esseva nostre venita inter vos. e como vos ha convertite ab le idolos a Deo pro servir le Deo vivente e verace, e pro sperar ab le celos su Filio, 10 le qual Ille ha resuscitate ab le mortos; id est, Jesus qui nos libera ab ira a venir.

CAPITULO 2

¹ Vos ipse, fratres, sape que nostre venita inter vos non esseva in van; ² al contrari, anque si nos habeva al initio patite e esseva ultragiate, como vos sape, a Philippis, ma nos ha habite fiducia in nostre Deo, pro annunciar vos le Evangelo de Deo in medio a multe luctas. ³ Pois que nostre exhortation non procede de

impostura, ni de motivos impur, ni de fraude; 4 ma como nos esseva approbate per Deo qui nos ha estimate digne de poter nos confider le Evangelo, nos parla in modo de placer non al homines, ma a Deo qui proba nostre cordes. 5 De facto, nos non ha nunguam usate un parlar adulatori, como vos ben sape, ni inspirate de cupiditate; Deo nos es teste. 6 E nos non ha cercate gloria ab le homines, ni ab vos, ni ab alteres, anque si, como apostolos de Christo, nos poteva facer valer nostre autoritate; 7 in vice, nos esseva mansuete in medio a vos, como un nutrice qui cura teneremente proprie filios. 8 Assi, in nostre grande affecto pro vos, nos esseva disponite a dar vos non solmente le Evangelo de Deo, ma etiam nostre proprie vitas, perque vos nos esseva car. ⁹ Perque, fratres, vos recorda nostre fatiga e nostre pena; que a laborar nocte e die pro non gravar a alcun de vos, nos vos ha predicate le Evangelo de Deo. 10 Vos es testes, e Deo lo es etiam, de qual modo sancte, juste e irreprehensibile nos nos conduceva inter vos qui crede; il e vos sape etiam que, como face un patre con su filios, nos ha exhortate, 12 confortate e implorate cata un de vos a conducer se in modo digne de Deo, qui vos voca a su regno e a su gloria. 13 E per iste ration etiam nos rende continuemente gratias a Deo: perque quando vos recipeva ab nos le parola del predication, id est, le parola de Deo, vos lo acceptava non como parola de homines, sed, qual illo es vermente, como parola de Deo, lo qual opera efficacemente in vos qui crede. 14 Pois que, fratres, vos deveniva imitator del ecclesias de Deo que es in Christo Jesus in Judea; perque etiam vos ha suffrite per mano de vostre compatriotas le mesme cosas que celle ecclesias ha suffrite per mano del Judeos, 15 le quales ha occidite le Senior Jesus e le prophetas, ha expellite nos, e illes non agrada a Deo, pois que illes se oppone a tote le homines, ¹⁶ prohibinte nos de parlar al Gentiles pro esser salvate. Illes es assi plenate con le mensura de lor peccatos; ma al fin le plenitude del ira cade super illes. 17 ma nos, fratres, essente private de vos per un breve tempore, de persona, ma non de corde, nos cercava ardentemente vider vostre facie. 18 Perque nos ha volite, io Paulo al minus, non un, ma duo vices, venir a vos; ma Satan lo ha impedite. 19 Qual es pois nostre sperantia, nostre allegressa o le corona de nostre gloria? Non es forsan vos, coram nostre Senior Jesus quando ille venira? ²⁰ In veritate vos es nostre gloria e nostre allegressa.

CAPITULO 3

¹ Ergo, non potente plus attender pro saper de vos, nos decideva de remaner sol in Athenas; ² e mandar vos Timotheo, nostre fratre e ministro de Deo in le propagation del Evangelo de Christo, pro confirmar vos e confortar vos in vostre fide, ³ a fin que nemo sia succutite per iste tribulationes; pois que vos ipse sape que pro isto nos esseva vocate. 4 Perque quando ancora nos esseva inter vos, nos prediceva que on haberea de passar tribulationes como de facto adveniva, e vos lo sape. ⁵ Ergo etiam io, non potente plus attender, mandava saper de vostre fide, per timor que le tentator vos haberea tentate, e nostre labor esserea van. 6 ma nunc que Timotheo retornava a nos e nos portava bon novellas de vostre fide e de vostre amor, e nos diceva que vos ha un bon memoria de nos e desidera vider nos, como etiam nos desidera vider vos, 7 per iste ration, fratres, nos esseva consolate concernente vos, in medio a tote nostre necessitates e afflictiones, mediante vostre fide; 8 perque nunc, nos vive, si vos es firme in le Senior. 9 E quante actiones de gratias nos pote render a Deo. concernente vos, per tote le gaudio que nos gaude a causa de vos coram nostre Deo, ¹⁰ e nocte e die nos ora intensemente pro poter vider vostre facie e completar le manco de vostre fide? 11 Oue Deo ipse, nostre Patre, e le Senior nostre Jesus nos prepara le via pro venir a vos; 12 Que le Senior vos multiplica e vos face abundar in caritate reciproca e verso omnes, como etiam nos abunda de caritate pro vos, ¹³ pro confirmar vostre cordes, pro esser irreprehensibile in sanctitate coram Deo nostre Patre. quando le Senior nostre Jesus venira con tote su sanctos.

CAPITULO 4

¹ In fin fratres, como vos ha apprendite ab nos le modo de conducer vos pro placer a Deo, nos vos implora e vos exhorta in le Senior Jesus Christo a progreder semper plus. ² Pois que vos sape qual commandamentos nos vos ha date per le gratia del Senior Jesus. ³ Perque iste es le voluntate de Deo: que vos sanctifica, que vos abstine del fornication, ⁴ que cata un de vos sape posseder le proprie corpore in sanctitate e honor, ⁵ e non dar se a passiones de concupiscentia como face le paganos qui non cognosce Deo; ⁶ e que nemo opprime le fratre ni le defrauda; perque le Senior es vindice in tote iste cosas, e como etiam nos vos habeva jam predicite e vos testificava. ⁷ Pois que Deo nos ha

vocate non a impuritate, ma a sanctification. 8 Qui dunque minusprecia iste preceptos, non rejecta le homine, ma Deo, qui vos da etiam le dono de su Sancte Spirito. 9 E circa le caritate vos non necessita que io vos scribe, pois que vos ipse esseva instruite per Deo a amar vos le unes le alteres; 10 e in veritate, vos assi face con omne fratres, qui es in tote le Macedonia. ma nos vos exhorta, fratres, que vos abunda semper plus in illo, 11 e que vos cerca de viver in pace, de facer vostre affaires e laborar con vostre manos, como nos vos ordinava de facer, 12 pro conducer vos honestemente verso illes de foras, e non haber necessitate de nihil. 13 Nunc, fratres, nos non vole que vos sia in ignorantia circa illes qui dormi, a fin que vos non sia contristate como qui non ha sperantia. 14 Pois que, si nos crede que Jesus moriva e resuscitava, assi etiam, illes qui se addormiva. Deo les reportara, per medio de Jesus. 15 Pois que isto nos vos dice como parola del Senior: que nos viventes, qui essera restate usque al advento del Senior, non precedera illes qui dormi; 16 perque le Senior ipse, con potente voce, con voce de archangelo e con le trompa de Deo, descendera ab le celo, e le mortos in Christo resuscitara prime; ¹⁷ postea nos viventes, qui essera restate, venera insimul con illes portate sur le nubes, a incontrar le Senior in le aere; e assi nos essera sempre con le Senior. 18 Consola vos dunque le unes le alteres con iste parolas.

CAPITULO 5

¹ Re le tempore e le momento, fratres, vos non necessita que io vos scribe; 2 perque vos ipse sape multe ben que le die del Senior venira como un robator, qui veni de nocte. 3 Quando on dicera: Pace e securitate, alora improvisemente le ruina les cadera supra, como le dolores del femina gravide; e illes non habera escappatoria. 4 ma vos, fratres, non sia in tenebras, a fin que celle die vos surprende como un robator; ⁵ pois que vos tote es filios del luce e filios del die; nos non es del nocte ni del tenebras; 6 non dormir dunque como face le alteres, ma velia e sia sobrie. 7 Perque qui dormi, lo face de nocte; e qui se inebria, lo face de nocte; 8 ma nos, qui appertine al die, debe esser sobrie, revestite con le cuirasse del fide e del caritate, e con le casco del sperantia de salvation. 9 Pois que Deo non nos ha destinate al ira, ma a obtener le salvation per medio del Senior nostre Jesus Christo, 10 le qual moriva pro nos a fin que, sia que nos velia sia que nos dormi, nos vive insimul a ille. 11 Ergo.

consola vos le unes le alteres, e edifica vos le unes le alteres, como etiam vos jam lo face. 12 Nunc, fratres, nos vos implora de tener in consideration illes qui labora inter vos, qui es inviatos del Senior e vos admone, 13 e de tener les in grande estima e amar les a motivo de lor opera. Vive in pace inter vos. ¹⁴ Nos vos exhorta, fratres, a admoner qui es disordinate, a confortar qui es discoragiate, a sustener qui es debile, a esser longanime con omnes. 15 Oue nemo rende a alcuno mal per mal: al contrari procura sempre le ben le unes del alteres, e illo de omnes. 16 Sia vos sempre allegre; ¹⁷ non cessar jammais de orar; ¹⁸ in omne cosa rende gratias, pois que tal es le voluntate de Deo in Christo Jesus re vos. 19 Non extinguer le Spirito; 20 non minuspreciar le prophetias; ²¹ ma examina omne cosa e retene le ben; ²² abstine vos de omne specie de mal. ²³ Que le Deo del pace vos sanctifica completemente; e le integre esser vostre, le spirito, le anima e le corpore, sia conservate irreprehensibile, pro le advento del Senior nostre Jesus Christo. ²⁴ Fidel es Ille qui vos voca, e Ille facera etiam isto. 25 Fratres, ora pro nos. 26 Saluta omne fratres con un sancte basio. 27 Io vos implora in nomine del Senior a facer in modo que iste epistola sia legite a tote le fratres. 28 Le gratia del Senior nostre Jesus Christo sia con vos.

SECUNDE EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AL THESSALONICENSES

CAPITULO 1

¹ Paulo, Silvano e Timotheo, al ecclesias del Thessalonicenses, que es in Deo nostre Patre e in le Senior Jesus Christo, ² gratia a vos e pace ab Deo Patre e ab le Senior Jesus Christo. 3 Nos debe render sempre gratias a Deo pro vos, fratres, como es ben juste que nos face, perque cresce summemente vostre fide, e abunda semper plus le amor de cata un de vos pro le alteres; 4 de modo que nos nos gloria de vos in le ecclesias de Deo, a motivo del vostre constantia e fide in tote vostre persecutiones e in le afflictiones que vos sustene. 5 Iste es un proba del juste judicio de Deo, a fin que vos sia recognoscite digne del regno de Deo, pro le qual vos etiam suffre. 6 A fin que le justitia de Deo recompensa illes qui vos afflige, con afflictiones; 7 e vos qui es affligite, reposara con nos quando le Senior Jesus apparera ab le celo con su potente angelos, 8 in un foco flammante, pro vindicar se de illes qui non recognosce Deo, e de qui non obedi al Evangelo del nostre Senior Jesus. 9 Le quales essera punite con eternal destruction, bannite ex le presenta del Senior e le gloria de su potentia, 10 quando ille venira pro esser in celle die glorificate in su sanctos e admirate per tote illes qui ha credite, e in vos etiam, perque vos ha credite al nostre testimonio. 11 E assi nos ora sempre pro vos a fin que le Deo nostre vos considera digne de un tal vocation e compli con potentia omne vostre bon desiderio e le opera de vostre fide, 12 a fin que le nomine de nostre Senior Jesus sia glorificate in vos, e vos in ille, secundo le gratia de nostre Deo e del Senior Jesus Christo.

CAPITULO 2

¹ Nunc, fratres, circa le advento del Senior nostre Jesus Christo e nostre reunion con ille, ² nos vos exhorta a non lassar vos facilemente subverter le mente, ni turbar sia per inspirationes,

sia sermones, sia per epistolas como inviate ab nos, como si le die del Senior sia îmminente. 3 Que nemo vos seduce in qualque modo; pois que celle die non venira ante que veni le apostasia e non sia manifestate le homine del peccato, le filio de perdition. ⁴ le adversario, ille qui se altia supra toto lo que es appellate Deo o objecto de culto; usque al puncto de seder se in le templo de Deo, monstrante se ipse e declarante que ille es Deo. ⁵ Non vos recorda que quando io esseva con vos ancora, io vos diceva iste cosas? 6 E nunc vos sape lo que le detene a fin que ille sia manifestate in su tempore. ⁷ Pois que le mysterio del impietate es jam al opera: solmente ille spera usque sia removite qui ancora le retene. ⁸ E alora essera manifestate le iniquo, qui le Senior Jesus destruera con le sufflo de su bucca, e annihilara con le splendor de su advento. 9 Le venita de ille iniquo advenira, per le poter efficace de Satan, con omne sorta de operas potente, de signos e de prodigios mendace; 10 e con omne sorta de seductiones de iniquitate pro illes qui peri, perque illes non ha aperite le corde al amor del veritate pro esser salvate. 11 E per isto Deo les lassa operar in le error e creder in le mendacios; 12 a fin que tote illes qui non ha credite al veritate, ma si ha complacite in le iniquitate, sia judicate. 13 ma nos debe sempre dar gratias de vos a Deo, fratres amate del Senior, perque Deo ab le principio vos ha eligite mediante le sanctification del Spirito e le fide in le veritate. 14 E pro isto ille vos ha etiam vocate per medio de nostre Evangelo, a fin que vos pote attinger le gloria del Senior nostre Jesus Christo. 15 Assi dunque, fratres, remane firme e retene le inseniamentos que nos vos ha transmittite sia con le parola, sia con un nostre epistola. ¹⁶ E le proprie Senior nostre Jesus Christo e Deo nostre Patre qui nos ha amate e nos ha date per su gratia un consolation eternal e un bon sperantia, ¹⁷ que ille consola vostre cordes e vos confirma in omne opera bon e in omne bon parola.

CAPITULO 3

¹ Finalmente, fratres, ora pro nos perque le parola del Senior se expande e sia glorificate como lo es inter vos, ² e perque nos sia liberate del homines importun e perverse, pois que non tote homines ha fide. ³ ma le Senior es fidel, e ille vos confirmara e vos custodiara ab le mal. ⁴ E nos ha de vos iste fiducia in le Senior, que vos face e facera le cosas que nos vos ordina. ⁵ E que le Senior dirige vostre cordes in le caritate de Deo e in le

patientia de Christo. 6 Nos vos implora, fratres, in le nomine del Senior nostre Jesus Christo que vos apparta ab omne fratre qui se conduce disordinatemente e non secundo le inseniamento que vos ha recipite ab nos. ⁷ Pois que vos ipse sape como imitar nos: perque nos non conduceva nos ipse disordinatemente inter vos; ⁸ ni ha nos mangiate gratuitemente le pan de alcuno, ma con fatiga e travalio nocte e die pro non gravar super alcun de vos. ⁹ Non perque nos non ha le potestate, ma pro vos dar le exemplo, a fin que vos nos imita. ¹⁰ Perque quando nos esseva con vos, vos mandava isto: si alcuno non vole laborar, etiam non debe mangiar. 11 Perque nos audiva que alcunos se conduce inter vos disordinatemente, sin laborar, ma occupante se de cosas alien. ¹² A istes nos ordina e exhorta in nomine del Senior Jesus Christo que illes mangia le proprie pan, quietemente laborante. ¹³ Quanto a vos, fratres, non cessar de facer le ben. 14 E si qualcuno non obedi al parolas de iste epistola, nota iste tal, e non haber relation con ille, a fin que ille se avergonia. 15 Totevia non le considera un inimico, ma admone le como fratre. 16 Que le Senior del pace vos dona semper pace. Le Senior sia con tote vos. ¹⁷ Io vos saluta de mi proprie pugno; io, Paulo; isto serve de signo in omne mi epistola; assi io scribe. 18 Le gratia del Senior nostre Jesus Christo sia con tote vos

PRIME EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AD TIMOTHEO

CAPITULO 1

¹ Paulo, apostolo de Christo Jesus per commandamento de Deo nostre Salvator e de Christo Jesus nostre sperantia, ² a Timotheo mi ver filio in le fide, gratia, misericordia, pace, ab Deo Patre e ab Christo Jesus nostre Senior. ³ Io te repite le exhortation que te faceva quando vadeva a Macedonia, de remaner a Epheso pro ordinar a alicunes de non inseniar doctrina differente ⁴ ni de occupar se de fabulas e de genealogias sin fin, le qual produce questiones, in vice de promover le dispensation de Deo, que es in fide. 5 ma le fin del commandamento es le caritate procedente ab un corde pur, un bon conscientia e un fide non fingite; 6 ab le qual cosas alicunes se deviava, e se tornava a vanas parolas, 7 volente esser doctores del lege, quanquam illes non intende ni lo que illes dice, ni lo que illes affirma. 8 Ora nos sape que le lege es bon, si uno le usa legitimemente, ⁹ recognoscente que le lege es facite non pro le justes, ma pro le iniques e e le rebelles, pro le irreverentes e peccatores, le impies e profanatores, pro le parricidas, matricidas e homicidas. ¹⁰ pro le fornicatores, le sodomitas, le robatores, le mentitores, le perjuros e pro omne altere cosa contrari al san doctrina, 11 secundo le Evangelo del gloria del beate Deo, que me esseva confidite. 12 Io da gratias a Ille qui me faceva forte, a Christo Jesus, nostre Senior, de haber me reputate digne de su fiducia, appellante me al ministerio, 13 io que ante esseva un blasphemator, un persecutor e un injuriator; ma misericordia me esseva facite, perque io lo ha facite ignorantemente in mi incredulitate; ¹⁴ e le gratia del Senior nostre excedeva con le fide e con le amor que es in Christo Jesus. 15 Certe es iste parola e digne de esser plenmente acceptate: que Christo Jesus veniva in le mundo pro salvar le peccatores, del quales io es le prime. 16 ma per isto me esseva facite misericordia, a fin que Jesus Christo in me demonstrava tote su longanimitate, e io serviva de exemplo a illes qui haberea de creder in ille pro haber le vita eternal. ¹⁷ Ora al rege del seculos, immortal, invisibile, le sol Deo, sia honor e gloria in le seculos del seculos. Amen. ¹⁸ Io te confide iste cargo, o filio mie Timotheo, in harmonia con le prophetias que esseva facite circa te, a fin que tu milita per illos le bon militia, ¹⁹ habente fide e bon conscientia; le qual alicunos habente lo refusate, ha naufragate quanto al fide. ²⁰ Inter istes sta Hymeneo e Alexander, le quales io ha livrate a Satan a fin que illes apprende a non blasphemar.

CAPITULO 2

¹ Io exhorta dunque, ante de omne altere cosa, que on face supplicationes, orationes, intercessiones, action de gratias pro tote le homines. 2 pro le reges e pro tote le autoritates, a fin que nos pote haber un vita tranquille e quiete, in omne pietate e honestitate. 3 Isto es bon e acceptabile coram Deo, nostre Salvator, ⁴ le qual vole que tote le homines sia salvate e arriva al cognoscentia del veritate. 5 Pois que il ha un sol Deo e etiam un sol mediator inter Deo e le homines, Christo Jesus homine, 6 le qual donava se ipse qual precio de riscate per omnes; pro servir como testimonio a su tempore, 7 e pro attestar lo io esseva constituite predicator e apostolo (io dice le veritate, in Christo io non mente), doctor del Gentiles in fede e in veritate. 8 Io volerea dunque que le homines ora, in omne loco, altiante manos pur, sin ira e sin disputas. 9 Similemente que le feminas se adorna de habitos decorose, con verecundia e modestia: non con tressas ni auro o perlas ni vestes sumptuose, 10 ma de bon operas, como conveni a feminas que face profession de pietate. 11 Oue le femina apprende in silentio con tote submission. 12 Pois que io non permitte al femina de inseniar, ni de usar autoritate sur homine, ma illa debe star in silentio. 13 Perque Adam esseva create prime, e postea Eva; 14 e Adam non esseva seducite; ma le femina, essente seducite, cadeva in transgression; 15 nonobstante illa essera salvate al generar filio lo exhorta dunque, ante de omne altere cosa, que on face supplicationes, orationes, intercessiones, action de gratias pro tote le homines, ² pro le reges e pro tote le autoritates, a fin que nos pote haber un vita tranquille e quiete, in omne pietate e honestitate. 3 Isto es bon e acceptabile coram Deo, nostre Salvator, 4 le qual vole que tote le homines sia salvate e arriva al cognoscentia del veritate. 5 Pois que il ha un sol Deo e etiam un sol mediator inter Deo e le homines, Christo Jesus homine, 6 le qual donava se ipse qual precio de riscate per omnes; pro servir como testimonio a su tempore, ⁷ e pro attestar lo io esseva constituite predicator e apostolo (io dice le veritate, in Christo io non mente), doctor del Gentiles in fede e in veritate. 8 Io volerea dunque que le homines ora, in omne loco, altiante manos pur, sin ira e sin disputas. ⁹ Similemente que le feminas se adorna de habitos decorose, con verecundia e modestia: non con tressas ni auro o perlas ni vestes sumptuose, 10 ma de bon operas, como conveni a feminas que face profession de pietate. ¹¹ Que le femina apprende in silentio con tote submission. 12 Pois que io non permitte al femina de inseniar, ni de usar autoritate sur homine, ma illa debe star in silentio. 13 Perque Adam esseva create prime, e postea Eva; 14 e Adam non esseva seducite; ma le femina, essente seducite, cadeva in transgression; 15 nonobstante illa essera salvate al generar filios, al perseverar in le fide, in le amor e in le sanctification con modestia.

CAPITULO 3

¹ Fidel es iste parola: Si uno aspira al episcopato, desidera un opera bon. ² Le episcopo debe esser irreprehensibile, marito de un sol uxor, sobrie, temperante, prudente, hospital, apte a inseniar, 3 non vinolente ni percussor, ma sia modeste, non litigiose, non cupide, 4 que governa ben su familia e que tene su filios in obedientia e in tote reverentia 5 (pois si uno non sape governar su proprie familia, como potera governar le ecclesia de Deo?), 6 que non sia neophyto, pro non devenir superbe e cader in le insidia del diabolo. 7 In ultra ille debe haber un bon testimonio ab illes de fora, pro non cader in infamia e in le trappas del diabolo. 8 Similemente le diaconos debe esser pudic, non de lingua bifurcate, non vinolente, non avide de illicite lucro; 9 habente le mysterio del fide con conscientia pur. 10 E que illes sia prime probate; e postea appellate al ministerio si son irreprehensibile. 11 Similemente le feminas sia pudic, non detrahente, sobrie e fidel in omne cosa. 12 Le diaconos sia maritos de un sol uxor, e que governa ben lor filios e lor familias. 13 Perque illes qui ben ministrara, se acquirera un bon grado e multe fiducia in le fide que es in Christo Jesus. 14 Io te scribe iste cosas sperante de venir tosto a te; 15 sed, si io tardar, tu sape como on debe comportar se in le domo de Deo, que es le Ecclesia del Deo vivente, columna e base del veritate. 16 E sin contradiction, grande es le mysterio del pietate: Ille qui se manifestava in le carne, esseva justificate in le spirito, vidite per angelos, predicate inter le Gentiles, credite in le mundo, e assumite in gloria.

CAPITULO 4

¹ Ma le Spirito dice expressemente que in le tempores a venir alcunes abandonara le fide e dara ascolta a spiritos seductor e a doctrinas de demonios ² per le hypocrisia de homines que profere mendacios e ha le proprie conscientia cauterisate; ³ le quales prohibi le matrimonio e ordina le abstention ab cibos que Deo ha create a fin que illes qui crede e ha ben cognoscite le veritate, los usa con actiones de gratia. 4 Pois que toto lo que Deo ha create es bon: e nihil es reprochabile, si usate con actiones de gratia: ⁵ perque illo es sanctificate per le parola del Deo e per le oration. ⁶ Si tu presenta iste cosas al fratres, tu essera un bon ministro de Christo Jesus, nutri te del parolas del fide e del bon doctrina que tu ha sequite. 7 ma evita le fabulas profan e exercita te in le pietate; ⁸ perque le exercitio corporal es utile a poc cosa, dum le pietate es utile a omne cosa, habente le promissa del vita presente e de illo a venir. 9 Fidel es iste parola, digne de esser plenmente acceptate. 10 Pois que per isto nos fatiga e lucta: perque nos ha sperantia in le Deo vivente, que es le Salvator de tote le homines, principalmente del credentes. 11 Ordina iste cosas e insenia los. Que nemo deprecia tu juventute;12 ma que tu sia de exemplo al credentes, in parlar, in conducta, in amor, in fide e in castitate. 13 Dum io non torna, dedica te al lectura, al exhortation, al doctrina. 14 Non negliger le dono que es in te, le qual te esseva date per prophetia quando te esseva imponite le manos per le presbyteros. 15 Cura iste cosas e dedica te a illos integralmente, a fin que tu progresso sia manifeste a omnes. ¹⁶ Sia attente a te ipse e al inseniamento; persevera in iste cosas, perque, assi facente, tu salvara te ipse e illes qui te ascolta.

CAPITULO 5

¹ Non reprehender le veteres, ma exhorta les como a patres; ² le juvene homines, como fratres; le feminas ancian, como matres; le juvene feminas, como sorores, in omne castitate. ³ Honora le viduas qui es vermente vidua. ⁴ ma si un vidua ha filios o neptos, que illes apprende a monstrar pietate al proprie familia e a sustener

lor parentes, perque isto es acceptabile coram Deo. 5 Ora, le vidua que es vermente tal e es desolate, spera in Deo, e es diligente in supplicationes e orationes nocte e die. 6 ma illa qui vive in placeres, angue si vive, es morte. 7 Dunque tu denuncia iste cosas, a fin que illas sia irreprehensibile. 8 Perque si uno non provide al sues, e principalmente a illes de su familia, ha renegate le fide, e es pejor del incredule. 9 Sia le vidua considerate tal quando ha non minus de sexanta annos, e quando ha essite uxor de un sol marito, 10 quando es cognoscite per su bon operas: per haber elevate filios, exercitate le hospitalitate, lavate le pedes al sanctos, succurrite le affligite e practicate omne bon opera. 11 ma refusa viduas plus juvene, perque, post devenir luxuriose contra Christo, illas se vole sponsar, 12 essente condemnate per haber violate le prime fide; 13 e ultra a isto illas apprende etiam a esser otiose, vadente de casa in casa; e non solmente otiose, ma etiam garrule e intrigante, parlante de cosas inopportun. ¹⁴ Io volerea dunque que le juvene feminas se marita, que genera filios, e que governa lor casa, pro non dar al adversarios alcun occasion de maledicentia, 15 pois que jam alcun de illas se deviava pro vader post Satan. 16 Si alcun credente ha viduas, que las succurre, a fin que le ecclesia non sia gravate, pro poter succurrer illas qui es vermente necessitose. 17 Le presbyteros qui ben preside, sia reputate digne de duple honor, specialmente illes qui labora in le predication e in le inseniamento; 18 pois que le Scriptura dice: Non musellar le bove que tribula; e le obrero es digne de su mercede. 19 Non reciper accusa contra un presbytero, excepte con le deposition de duo o tres testes. ²⁰ Oui pecca sia reprehendite in presentia de omnes, a fin que etiam le alteres time. 21 Io te implora ante Deo, Christo Jesus e le angelos electe, que tu observa iste cosas sin facer nihil con partialitate. ²² Non imponer con precipitation le manos a alcun, e non participar al peccatos alien; conserva te pur. 23 Non continuar a biber sol aqua, ma bibe un poco de vino a causa de tu stomacho e de tu frequente infirmitates. ²⁴ Le peccatos de alcun homines es manifeste ante le judicio; e in vice alteres es discoperite solmente postea. ²⁵ Similemente, etiam le bon operas es manifeste; e illos que non lo es, non pote remaner occulte.

CAPITULO 6

¹ Quicunque es sub le jugo del servitude, considera lor dominos como digne de omne honor, a fin que le nomine de Deo

e le doctrina non sia blasphemate. ² E quicunque ha dominos credente, non les deprecia perque illes es fratres, ma al contrari que les serve melio, perque illes qui recipe le beneficio de lor servicio es fidel e amate. Iste cosas insenia e exhorta. 3 Si qualcuno insenia un doctrina diverse e non segue le san parolas del Senior nostre Jesus Christo e su doctrina que es secundo pietate, 4 le tal es superbe e non sape nihil; ma delira re questiones e disputas de parolas, del qual nasce invidia, contention, maledicentia, mal suspectos, 5 acerbe discussiones de homines corrupte de mente e carente del veritate, le quales crede que le pietate es fonte de lucro. 6 Ora le pietate con contentamento. es un grande lucro; ⁷ pois que nos non ha apportate nihil in le mundo, e nihil nos potera reportar con nos; 8 ma si nos ha nutrimento e vestimento, sia nos con isto contente. 9 ma illes qui vole inricchir se cade in tentation, in insidias, e in multe insensate e funeste concupiscentias, que submerge le homines in le destruction e in le perdition. ¹⁰ Pois que le amor del pecunia es radice de omne sorta de mal: e in tal cupiditate alcunes se deviava ab le fide transfigente se con multe dolores. 11 ma tu, o homine de Deo, fugi de iste cosas, e seque le justitia, le pietate, le fide, le amor, le constantia, le mansuetude. 12 Combatte le bon combatto del fide, prende le vita eternal al qual tu esseva vocate e habente jam facite un bon confession in presentia del multe testes. 13 Coram Deo qui vivifica tote le cosas, e Christo Jesus aui ante Pontio Pilato dava testimonio de bon confession, ¹⁴ io te exhorta a observar le commandamento divin como homine immaculate, irreprehensibile, usque al advento de nostre Senior Jesus Christo. 15 le qual a su tempore manifestara le beate e unic Soverano, le Rege del reges e Senior del seniores, 16 le qual sol possede le immortalitate e habita in luce inaccessibile; le qual necun homine [natural] ha vidite ni pote vider; al qual sia honor e potentia eternal. Amen. 17 Al riccos de iste mundo ordina de non esser de animo superbe, de non poner lor sperantia in le incertitude del ricchessas, ma in Deo, le qual nos concede abundantemente omne cosa per nostre gaudio; 18 de practicar le ben, de esser ric in bon operas, de esser generose e communicative, 19 pro facer thesauros pro se ipse de un bon fundamento pro le futur, a fin de attinger le ver vita. 20 O Timotheo, custodia le deposito que te esseva confidite, evita le parolas van e profan e le opposition de lo que es falsemente appellate scientia, ²¹ lo qual professante lo, alcunos si deviava ab le fide. Le gratia sia con vos.

SECUNDE EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AD TIMOTHEO

CAPITULO 1

¹ Paulo, apostolo de Christo Jesus per voluntate de Deo, secundo le promissa de vita que es in Christo Jesus ² a Timotheo, mi amate filio, gratia, misericordia, pace de Deo Patre e de Christo Jesus nostre Senior. ³ Io da gratias a Deo, le qual io serve con pur conscientia, como le ha servite mi ancestres, recordante me sempre de te in mi orationes die e nocte. 4 desirante, memore como io es de tu lacrimas, de vider te pro esser plenate de allegressa. ⁵ Io recorda de facto le fide non fingite que es in te, le qual habitava olim in tu ava Loide e in tu matre Eunice, e, io es persuadite que illo habita etiam in te. ⁶ Per iste ration io te recorda de avivar le dono de Deo que es in te per le imposition de mi manos. 7 Pois que Deo nos ha date un spirito non de timiditate, ma de fortia e de amor e de correction. 8 Non haber dunque vergonia del testimonio del Senior nostre, ni de me qui es in catenas pro Ille; ma suffre anque tu per le Evangelo, sustenite per le potentia de Deo; 9 le qual nos ha salvate e nos ha appellate a un sancte appello, non secundo nostre operas, ma secundo su proprie proposito e le gratia que nos esseva date in in Christo Jesus ante del initio del mundo, 10 ma que ha essite ora manifestate con le apparition del Salvator nostre, Christo Jesus, le qual ha destruite le morte e ha portate al luce le vita e le immortalitate mediante le Evangelo, 11 in vista del qual io ha essite constituite predicator e apostolo e magistro. 12 E es etiam per iste ration que io suffre iste cosas; ma io non me vergonia, perque io sape in qui io ha credite, e io es persuadite que Ille es potente pro custodiar mi deposito usque a celle die. 13 Retene le forma del san parolas que tu audiva ex me in le fide e in le amor que es in Christo Jesus. 14 Conserva le bon deposito per medio del Spirito Sancte qui habita in nos. 15 Tu sape isto: que tote illes qui es in Asia me ha abandonate; inter le quales, Phygelo e Hermogenes. ¹⁶ Que le Senior concede misericordia al familia de Onesiphoro, pois que ille me ha spisse vices confortate e non se ha avergoniate de mi catenas; ¹⁷ al contrari, quando ha venite a Roma, ille me ha cercate hastivemente e me ha trovate. ¹⁸ Que le Senior le concede de trovar misericordia apud le Senior in celle die; e quantos servicios ille ha prestate in Epheso tu lo sape multe ben.

CAPITULO 2

¹ Tu dunque, filio mie, fortifica te in le gratia que es in Christo Jesus, ² e le cosas que tu ha audite ab me in presentia de multe testes, confide le a homines fidel, le quales sia capace de inseniar los etiam a alteres. ³ Supporta etiam tu le suffrentias, como un bon soldato de Christo Jesus. 4 Nemo qui milita se implica in negotios de iste vita: e isto, a fin de placer a ille qui le ha inrolate. 5 Equalmente si uno lucta como athleta non es coronate, si non ha luctate secundo le leges. 6 Le laborator qui fatiga debe esser le prime a haber su parte de fructos. 7 Considera lo que io dice, pois que le Senior te dara intelligentia in omne cosa. 8 Recorda te de Jesus Christo, resuscitate de intra le mortos, progenie de David, secundo mi Evangelo; 9 per le qual io suffre affliction usque a esser incatenate como un malfactor, ma le parola de Deo non es incatenate. 10 Ergo io supporta omne cosa per amor del electos, a fin que etiam illes attinge le salvation que es in Christo Jesus con gloria eternal. 11 Certe es iste parola: que si nos mori con illes, con ille etiam nos vivera; 12 si nos ha constantia in le proba, con ille de plus nos regnara; 13 si nos le renegara, anque ille nos renegara; si nos es infidel, ille remane fidel, perque ille non pote renegar se ipse. 14 Recorda a illes iste cosas, adjura les coram Deo de non facer disputas de parolas, que a nil juva e subverte qui los ascolta. 15 Cerca de presentar te ipse approbate coram Deo: como obrero que non debe avergoniar se, que manea rectemente le parola del veritate. 16 Ma evita le profan commatrage, perque qui los usa, progredera in le impietate ¹⁷ e lor parola corrodera como face le gangrena; inter le quales es Hymeneo e Phileto 18 homines qui se ha disviate del veritate, dicente que le resurrection ha jam advenite, e subverte le fide de alcunes. 19 Totevia le fundamento de Deo remane firme, habente iste sigillo: `le Senior cognosce illes qui es sue', e: 'Que se apparta ex iniquitate quicunque nomina le nomine del Senior'. 20 Ora in un grande casa non ha solmente vasos de auro e de argento, ma etiam vasos de ligno e de terra; e unes es destinate a un uso nobile e le altere a un uso ignobile. 21 Si

dunque uno si conserva pur de celle cosas, essera un vaso nobile, sanctificate, apte al servicio del patrono, preparate pro omne opera bon. ²² Ma tu fugi ex appetitos de juventute e procura le justitia, fide, amor, pace con illes qui de corde pur invoca le Senior. ²³ Ma evita le questiones stulte e insensate, sapente que illos genera contention. ²⁴ Ora le servitor del Senior non debe contender, ma debe esser moderate verso omnes, apte a inseniar, patiente, ²⁵ corrigente con suavitate illes qui resiste, in sperantia que Deo les concede de repentir se pro recognoscer le veritate; ²⁶ e que illes se libera ex le ligamines del diabolo, que les teneva in captivitate pro facer su voluntate.

CAPITULO 3

¹ Ora sape isto, que in le ultime dies venira tempores difficile; perque le homines essera egoistic, amante del pecunia, vangloriose, superbe, blasphemator, disobediente al genitores, ingrate, irreligiose, ³ sin affection natural, sin fide, calumniator, incontinente, cruel, sin benignitate, 4 traitor, temerari, tumescente, amantes del placeres plus quam Deo, 5 habente le forma del pietate, ma renegante su potentia. 6 Etiam istes evita! Pois que del numero de istes son illes qui se insinua in le casas e captiva mulierculas cargate de peccatos, agitate da varie cupidigie, ⁷ qui sempre es docite ma nunquam perveni al cognoscentia del veritate. 8 E como Jannes e Jambres contrastava Moyse, assi etiam istes contrasta le veritate: homines corrupte de mente, reprobate quanto al fide. 9 Ma illes non vadera plus ultra, perque lor stultitia essera manifestate a omnes, como lo esseva illo de celle homines. 10 Ma tu ha observate mi doctrina inseniamento, proposito, fide, longanimitate, caritate, patientia, 11 le persecutiones, le afflictiones que io suffreva in Antiochia, Iconio e Lystra. Ouante persecutiones io ha supportate: e le Senior mi ha liberate de tote, ¹² E etiam quicunque vole viver piemente in Christo Jesus suffrera persecutiones; 13 dum le mal homines e le seductores vadera de mal in pejo, seducente e essente seducite. 14 Ma tu persevera in le cosas que tu ha apprendite e in le qual tu ha credite, sapente ab qui tu los ha apprendite, 15 e quia ab le infantia tu ha essite instruite in le cognoscentia del sacre Scripturas, le qual pote facer sage pro le salvation mediante le fide que es in Christo Jesus. 16 omne Scriptura es inspirate per Deo e utile a inseniar, a reprehender, a corriger, a docer în justitia, 17 a fin que le homine de Deo sia perfecte, plenmente instruite pro omne bon opera.

CAPITULO 4

¹ Io te implora coram Deo e Christo Jesus que debe judicar le viventes e le mortos, e per su apparition e per su regno: ² Predica le Parola, insiste a tempore e fora de tempore, argue, reprocha, exhorta con grande patientia e doctrina. 3 Perque venira le tempore quando illes non supportara le san doctrina; ma per prurito de audir accumulara pro se doctores secundo lor proprie appetitos 4 e illes disviara le aures ex le veritate e se tornara al fabulas. 5 ma tu sia vigilante in omne cosa, suffre le afflictiones, face le opera de evangelista, compli tote le deberes de tu ministerio. 6 Quanto a me io sta pro esser offerite como libation, e le tempore de mi partita es proximo. 7 Io ha combattite le bon combatto, io ha finite le cursa e ha conservate le fide; 8 desde nunc, me es reservate le corona de justitia que le Senjor, le juste judice, me dara in celle die; e non solmente a me, ma etiam a quicunque habera amate su apparition. 9 Cerca de venir tosto a me; 10 pois que Demas, habente amate le presente seculo, me ha lassate e vadeva a Thessalonica. Crescente vadeva a Galatia e Tito vadeva a Dalmatia. Solmente Luca es con me. 11 Prende Marco e porta le con te; pois que ille me es multe utile pro le ministerio. 12 Quanto a Tychico io le ha inviate a Epheso. ¹³ Quando tu veni porta le mantello que io ha lassate a Troade apud Carpo, e le libros, specialmente le pergamenas. 14 Alexandro, le ferrero, me ha facite multe mal, le Senior le pagara secundo su operas. 15 De ille guarda te etiam tu, pois que ille ha fortemente contrastate nostre parolas. 16 In mi prime defensa nemo me adjutava, ma omnes me ha abandonate; que isto non les sia imputate! ¹⁷ ma le Senior esseva con me e me ha fortificate, a fin que le Evangelo esseva per medio de me plenmente proclamate e tote le Gentiles le audiva; e io esseva liberate ex le gorga del leon. 18 le Senior me liberara ex omne mal action e me salvara in su regno celestial. A ille sia le gloria in le seculos del seculos. Amen. 19 Saluta Prisca e Aquila e le familia de Onesiphoro. ²⁰ Erasto remaneva a Corintho: e Trophimo io le lassava infirme a Mileto. 21 Cerca de venir ante del hiberno. Te saluta Eubulo e Pudente e Lino e Claudia e tote le fratres. 22 le Senior sia con tu spirito. Le gratia sia con vos.

EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO A TITO

CAPITULO 1

¹ Paulo, servitor de Deo e apostolo de Jesus Christo per le fide del electos de Deo e le cognoscentia del veritate que es secundo pietate, ² in le sperantia del vita eternal le qual Deo, qui non pote mentir, promitteva ante que le mundo existeva, ³ manifestante post in su proprie tempores su parola mediante le predication que me esseva confidite per mandato de Deo, nostre Salvator, ⁴ a Tito, mi ver filio secundo le fide que nos es commun, gratia e pace de Deo Patre e de Christo Jesus, nostre Salvator.

⁵ Per iste ration io te ha lassate in Creta: perque tu mitte in ordine le cosas que resta a facer, e ordina ancianos per cata citate, como io te prescribeva; ⁶ si on trova qui sia irreprehensibile, marito de un sol femina, habente filos fidel, que non sia accusate de libertinage ni insubordinate. ⁷ Pois que un episcopo debe esser irreprehensibile, como economo de Deo; non arrogante, non irascibile, non devote al vino, non contentiose, non cupido de dishoneste lucro, ⁸ ma hospital, amante del ben, judiciose, juste, sancte, temperante, ⁹ attachate al fidel Parola le qual le esseva inseniate, a fin que sia capace de exhortar in le sana doctrina e de convincer le contradictori.

¹⁰ Pois que il ha multos rebelle, charlatan e seductor de mentes, specialmente inter illes del circumcision, al quales besonia clauder le bucca; ¹¹ homines qui subverte integre casas, inseniante cosas que non deberea, per amor de dishoneste lucro. ¹² Un de illes, un lor proprie propheta, diceva: `Le Creteses son tote mendace, mal bestias, ventres pigre'. ¹³ Iste testimonio es verace. Ergo reprehende les severmente, a fin que illes sia san in le fide, ¹⁴ non prestar ascolta a fabulas judee ni a commandamentos de homines que volta le spatulas al veritate.

¹⁵ Tote es pur pro qui es pur; ma pro qui es contaminate e incredule nihil es pur; al contrari, tanto lor mentes como lor

conscientias son contaminate. ¹⁶ Illes face profession de cognoscer De; ma illes le renega con lor operas, essente abominabile, e rebelle, e incapace de qualcunque bon opera.

CAPITULO 2

¹ Ma tu expone le cosas que se conveni al san doctrina: ² que le vetulos sia sobrie, grave, judiciose, san in le fide, in le amor, in le patientia: 3 que etiam le feminas ancian seque un conducta convenibile al sanctitate, que illas non sia maledicente ni devote a multe vino, e que illas sia maestras de lo que es bon; 4 pro inseniar al juvenes a amar le maritos, e a amar le filios, 5 a esser judiciose, caste, dedicate a labores domestic, bon, subjecte a lor maritos, a fin que le Parola de Deo non sia blasphemate. ⁶ Exhorta etiam le juvenes a esser judiciose, 7 essente te ipse in omne cosa un exemplo de operas bon; monstrante in le inseniamento puritate incorrupte e gravitate, 8 parlar san, irreprehensibile, a fin que le adversario resta confundite, non habente nihil de mal a dicer de nos. ⁹ Exhorta le servos a esser submittite a lor patronos, a complacer les in omne cosa, a non contradicer les, 10 a non fraudar les, ma a monstrar sempre fidelitate perfecte, a fin que illes honora le doctrina de Deo, nostre Salvator, in omne cosa.

¹¹ Pois que le gratia de Deo, salutar pro tote le homines, ha apparite ¹² e nos insenia a renunciar al impietate e al mundan concupiscentias, pro viver in iste mundo temperatemente, justemente e piemente, ¹³ sperante le beate sperantia e le apparition del gloria del nostre grande Deo e Salvator, Christo Jesus; ¹⁴ le qual ha date se ipse pro nos a fin de *redimer nos ab omne iniquitate e de purificar nos, un populo sue*, zelante in le operas bon.

¹⁵ Insenia iste cosas, e exhorta e reprehende con autoritate. Que nemo te disdigna.

CAPITULO 3

¹ Recorda les que ille sia subjecte al magistratos e al autoritates, que sia obediente, prompte a facer omne opera bon, ² que illes non parla mal de alcuno, que non sia contentiose, que sia benigne, monstrante omne mansuetude verso tote le homines. ³ perque etiam nos era un vice insensate, rebelle, disviate, servos

de varie concupiscentias e voluptuositate, conducente le vita in malitia e invidia, odiose e odiante le unes le alteres.

- ⁴ Ma quando le benignitate de Deo, nostre Salvator, e su amor verso le homines se manifestava a nos, ⁵ Ille nos ha salvate non per operas juste que nos ha facite, ma secundo su misericordia, mediante le lavage pro le regeneration e le renovation del Spirito Sancte, ⁶ que Ille ha copiosemente spargite supra nos per medio de Jesus Christo, nostre Salvator, ⁷ a fin que, justificate per su gratia, nos deveniva heredes secundo le sperantia del vita eternal.
- ⁸ Certe es iste parola, e iste cosas io vole que tu affirma con fortia, a fin que illes qui ha credite a Deo ha cura de attender a bon operas. Iste cosas es bon e utile al homines.
- ⁹ Ma evita questiones stulte, genealogias, contentiones, e disputas circa le lege, perque illos es inutile e van. ¹⁰ Le homine sectari, post un prime e un secunde admonition, evita le, ¹¹ sapente que un tal homine es pervertite e pecca, condemnante se ipse.
- ¹² Quando io te habera mandate Artemas o Tychico, cerca de venir a me a Nicopolis, perque io ha decidite de passar hic le hiberno. ¹³ Provide con cura al viage de Zena, le legista, e de Apollo, a fin que nihil les manca. ¹⁴ E que le nostres apprende etiam a attender a bon operas pro provider al necessitates, a fin que illes non sia infructuose.
- ¹⁵ Tote illes qui es con me te saluta. Saluta illes qui nos ama in le fide. Le gratia sia con tote vos!

EPISTOLA DEL APOSTOLO SANCTE PAULO AD PHILEMON

¹ Deo, post haber in multe vices e in multe manieras parlate olim al patres per medio del prophetas, ² in iste ultime dies Ille ha parlate a nos mediante su Filio, que Ille ha constituite herede de tote le cosas, per medio del qual Ille ha create le mundo: 3 le qual, essente le splendor de su gloria e le figura de su substantia e sustentante tote le cosas con le parola de su poter, post haber facite le purification de nostre peccatos, ille se sedeva al dextra del Majestate in locos excelse, 4 e ille deveniva assi superior al angelos, pois que ille hereditava un nomine plus excellente de illes. 5 Pois a qual del angelos Ille aliquando diceva: Tu es mi Filio, e io hodie te ha generate? e de nove: Io le essera Patre e ille me essera Filio? 6 E ancora quando Ille introduce le Primogenito in le mundo, dice: Que tote le angelos de Deo le adora! 7 E quanto al angelos Ille dice: De su angelos Ille face spiritos, e de su ministros flammas de foco, 8 Ille dice del Filio: Tu throno, oh Deo, es in le seculos del seculos, e le sceptro de rectitude es le sceptro de tu regno. 9 Tu ha amate le justitia e odiate le iniquitate; ergo Deo, tu Deo, te ungueva con oleo de exultation, plus que a tu companiones. 10 E tu, Senior, in le principio, tu fundava le terra, e le celos es opera de tu manos. 11 Illos perira, mais tu permane; tote illos inveterara como un veste, ¹² e como un mantello tu los involvera, e tu los mutara; mais tu remane le mesme, e tu annos non finira. 13 E a qual del angelos diceva Ille jammais: Sede a mi dextra usque io pone tu inimicos como scabello de tu pedes? ¹⁴ Non es forsan tote illes spiritos ministrantes, mandate a servir a pro de illes qui debe hereditar le salvation?

EPISTOLA AL HEBREOS

CAPITULO 1

¹ Deo, post haber in multe vices e in multe manieras parlate olim al patres per medio del prophetas, ² in iste ultime dies Ille ha parlate a unos mediante su Filio, que Ille ha constituite herede de tote le cosas, per medio del qual Ille ha create le mundo; ³ le qual, essente le splendor de su gloria e le figura de su substantia e sustentante tote le cosas con le parola de su poter, post haber facite le purification de nostre peccatos, ille se sedeva al dextra del Majestate in locos excelse, 4 e ille deveniva assi superior al angelos, pois que ille hereditava un nomine plus excellente de illes. ⁵ Pois a qual del angelos Ille aliquando diceva: Tu es mi Filio, e io hodie te ha generate? e de nove: Io le essera Patre e ille me essera Filio? 6 E ancora quando Ille introduce le Primogenito in le mundo, dice: Que tote le angelos de Deo le adora! 7 E quanto al angelos Ille dice: De su angelos Ille face spiritos, e de su ministros flammas de foco, 8 Ille dice del Filio: Tu throno, oh Deo, es in le seculos del seculos, e le sceptro de rectitude es le sceptro de tu regno. 9 Tu ha amate le justitia e odiate le iniquitate; ergo Deo, tu Deo, te ungueva con oleo de exultation, plus que a tu companiones. 10 E tu, Senior, in le principio, tu fundava le terra, e le celos es opera de tu manos. ¹¹ Illos perira, mais tu permane; tote illos inveterara como un veste, 12 e como un mantello tu los involvera, e tu los mutara; mais tu remane le mesme, e tu annos non finira. 13 E a qual del angelos diceva Ille jammais: Sede a mi dextra usque io pone tu inimicos como scabello de tu pedes? 14 Non es forsan tote illes spiritos ministrantes, mandate a servir a pro de illes qui debe hereditar le salvation?

CAPITULO 2

¹ Per tanto es necessari que nos observa con plus diligentia le cosas que nos audiva, a fin que nos non nos disvia de illos.
² Perque, si le parola pronunciate per medio de angelos se

demonstrava firme, e omne transgression e disobedientia recipeva un juste retribution, ³ como escappara nos si nos neglige un assi grande salvation? Lo qual, post haber essite primo annunciate per le Senior, nos esseva confirmate per illes qui lo habeva audite, 4 dum Deo ipse testimoniava conjunctemente con illes, con signos e prodigios, con varie operas potente, e con donos del Spirito Sancte distribuite secundo su voluntate. 5 Perque Deo non subjectava al angelos le mundo futur del qual nos parla; ⁶ mais, alcuno ha in un certe placia testificate: Que es le homine perque tu le memora o le filio del homine perque tu le visita? ⁷ Tu le faceva de pauc inferior al angelos; Tu le coronava de gloria e de honor; 8 Tu poneva tote le cosas sub su pedes. E si Ille le subjectava tote le cosas, nil esseva excludite. Mais al presente nos non vide ancora que tote le cosas le es subjectate; 9 mais nos vide ille qui esseva de pauc inferior al angelos, Jesus, coronate de gloria e de honor a motivo del passion de su morte, a fin que, mediante le gratia de Deo, ille gustava le morte per totos. ¹⁰ Pois que conveniva que ille pro cuje causa es tote le cosas, e mediante le qual tote le cosas subsiste, pro conducer al gloria multe filios, perfectionava per su afflictiones le autor de lor salvation. 11 Perque ille qui sanctifica e illes qui es sanctificate, proveni tote ex un; per tal ration ille non se vergonia de appellar les fratres, ¹² dicente: Io annunciara Tu nomine a mi fratres; in medio al ecclesia io Te laudara. 13 E de nove: Io mittera mi fiducia in Ille. E ancora: Ecce, io e le filios que Deo me ha date.

¹⁴ Assi como le filios participa del sanguine e del carne, anque ille similemente ha participate, a fin que, mediante le morte, destrueva ille qui habeva le imperio del morte, id est; le diabolo, ¹⁵ e assi liberava tote illes qui per le timor del morte esseva per tote le vita subjecte al sclavitude. ¹⁶ Perque, certemente, ille non veniva pro adjutar le angelos, mais pro adjutar le progenie de Abraham. ¹⁷ Pois que ille debeva esser in omne cosa simile a su fratres, e assi deveniva un summe sacerdote misericordiose e fidel in le cosas pertinente a Deo, pro complir le expiation del peccatos del populo. ¹⁸ Pois que, ille ipse ha suffrite habente essite tentate, assi ille pote succurrer illes qui es tentate.

CAPITULO 3

¹ Per tanto, fratres sancte, vos qui es participe de un celeste vocation, considera Jesus, le Apostolo le Pontifice del nostre

profession de fide, 2 le qual es fidel a Ille qui le ha constituite, como etiam lo esseva Moses in tote le casa de Deo. ³ Pois que ille esseva considerate digne de un major gloria que Moses, perque major es le honor de qui construe le casa, que le casa ipse. 4 Pois que omne casa es fabricate per alicuno; mais qui ha fabricate tote le cosas es Deo. 5 E Moses esseva fidel in tote le casa de Deo como servo pro testimoniar del cosas que debeva esser annunciate; 6 mais Christo es como Filio, in su casa; e su casa es nos, si nos remane firme usque le fin in nostre fiducia, gloria e sperantia. 7 Per tanto, como dice le Spirito Sancte, hodie, si vos audi su voce, 8 non indurar vostre cordes, como in le die del provocation, in le die del tentation in le deserto 9 ubi vostre patres me tentava e me mitteva al proba, e illes videva mi operas per quaranta annos! 10 Per tanto io me indignava contra celle generation, e io diceva: Sempre erra lor corde; e illes non cognosce mi vias, ¹¹ assi que io jurava in mi ira: Illes non entrara in mi reposo! 12 Vide, fratres, que non se trova in alcuno de vos un perverse e incredule corde, pro departir vos del Deo vivente; ¹³ al contrario exhorta vos le unes le alteres tote le dies, durante que on pote dicer: 'Hodie', a fin que necun de vos sia indurate per le peccato; 14 pois que nos ha devenite participe de Christo, a condition que nos remane firme usque le fin in le fiducia que nos habeva desde le principio, 15 pois que on dice: Hodie, si vos audi su voce, non indurar vostre cordes, como in le die del provocation. 16 E qui esseva illes qui post haber le audite le provocava? Non esseva forsan tote illes qui habeva exite del Egypto, conducite per Moses? ¹⁷ E qui esseva illes con qui Ille se indignava durante quaranta annos? Non esseva forsan illes qui peccava, cuje cadaveres cadeva in le deserto? 18 E a qui jurava Ille que non entrarea in su reposo, si non a illes qui esseva disobediente?¹⁹ E nos vide que illes non poteva ibi entrar a motivo del incredulitate

CAPITULO 4

¹ Nos time, ergo que post le promissa de entrar in su reposo, alcun de vos remane retro. ² Pois que a nos como a illes esseva annunciate un bon novelle; mais le parola audite non les profitava nil perque illo non esseva assimilate per fide per illes qui lo audiva. ³ Pois que nos qui ha credite, entrara in celle reposo, perque Ille diceva: Pois que io jurava in mi ira: Illes non entrara in mi reposo! e assi diceva anque si Su operas esseva

terminate desde le fundation del mundo. 4 Perque in altere loco, a proposito del septime die, on diceva: E Deo se reposava in le septime die de tote su operas; 5 e ancora: Illes non entrara in mi reposo! 6 Pois que ergo, il es concedite a alcunos de entrar ibi e illes al quales le bon novelle esseva primarimente annunciate non entrara ibi a motivo de lor disobedientia, 7 E Ille determina de nove un die "Hodie" parlante mediante David, post longe tempore, como on diceva ante: Hodie, si vos audi su voce, non indurar vostre cordes! 8 Perque si Josue les habeva date reposo, Deo non haberea de nove parlate de un altere die. 9 Resta dunque un reposo sabbatic per le populo de Deo; 10 pois que, qui ha entrate in le reposo de Deo se reposa de su ipse operas, como etiam Deo se reposava del sue. 11 Vamos a cercar dunque de entrar in celle reposo, e que nemo cade in le mesme exemplo de disobedientia. 12 Perque le parola de Deo es vivente e efficace, e plus affilate de qualcunque spada a duple filo, e penetra desde le division del anima e del spirito usque al juncturas e medulla; e judica le sentimentos e le pensamentos del corde. 13 E non ha alcun creatura que sia occultate ante Ille; mais tote le cosas es nude e discoperite al oculos de Ille al qual nos debera render conto. 14 Habente nos dunque un grande Summe Sacerdote que ha passate trans le celos, Jesus, le Filio de Deo, vamos a restar firme in le profession de nostre fide. 15 Perque nos non ha un Summe Sacerdote que non pote compatir se de nostre nostre infirmitates; mais nos ha uno que in omne cosa esseva tentate como nos, mais sin peccar. 16 Vamos dunque con plen fiducia al throno del gratia, a fin de obtener misericordia e trovar le gratia e reciper auxilio al momento opportun.

CAPITULO 5

¹Perque omne summe sacerdote, prendite de inter le homines, es constituite a favor del homines, in le cosas concernente Deo, pro offerer donos e sacrificios pro le peccatos; ² e ille pote condoler se del ignorantes e del errantes, perque anque ille es circumferite de infirmitates; ³ e per tal ration ille debe offerer sacrificios per le peccatos, sia pro se mesme que pro le populo. ⁴ E nemo prende pro se ipse iste honor; salvo que ille sia vocate per Deo, como in le caso de Aaron. ⁵ Assi etiam Christo non prendeva pro se le gloria de esser un Summe Sacerdote; mais Ille qui le diceva: Tu es mi Filio; hodie io te ha generate; ⁶ como etiam Ille dice in altere loco: Tu es sacerdote in eternal secundo

le ordine de Melchisedec. 7 Le qual, in le dies de su carne, con preces e supplicationes con grande clamor e lacrimas a Ille que le poteva salvar del morte, esseva audite per su reverentia, 8 similemente [Jesus] essente Filio, apprendeva le obedientia per le cosas que suffreva; 9 e essente consummate, ille deveniva pro tote illes qui le obedi, le autor de un salvation eternal, 10 essente per Deo appellate Summe Sacerdote secundo le ordine de Melchisedec. 11 Del qual nos ha multe cosas a dicer vos, grande e difficile de explicar, perque vos ha devenite dur de aures. 12 Pois que per ration de tempore vos deberea esser jam maestros, totevia vos ha ancora necessitate de esser inseniate in le principios elemental del oraculos de Deo; e vos arrivava al puncto de necessitar de esser nutrite de lacte e non de alimento solide. ¹³ Perque quicunque se nutri de lacte non ha experientia in le parola del justitia, pois que es parve; 14 mais le alimento solide es pro homines perfecte; pro illes, qui per le consuetude ha le sensos exercitate pro discerner le ben del mal.

CAPITULO 6

¹ Per tanto, lassante le inseniamento elemental circa Christo, vamos continuar usque le perfection, e non vamos tornar a poner de nove le fundamento del repententia de operas morte e del fide in Deo, ² del doctrina del baptismo e del imposition del manos, del resurrection del mortos e del judicio eternal. 3 E assi nos facera, si Deo lo permittera. 4 Perque illes qui habeva essite un vice illuminate e ha gustate le dono celestial e ha participate del Spirito Sancto ⁵ e ha gustate le bon parola de Deo e le virtutes del mundo futur, 6 si illes cade de nove, essente ancora renovate in repententia, illes crucifige de nove pro se ipse le Filio de Deo. e le expone a infamia. ⁷ Perque le terra que bibe le pluvia que le cade multe vices supra, e produce herbas utile a qui los cultiva, recipe benediction ex Deo; 8 mais si illo produce spinas e tribulos, illo es reprobate e proxime a esser maledicite; e su fin es le combustion. 9 Mais de vos, amatissime, nos spera cosas melior e plus vicin al salvation; 10 pois que Deo non es injuste per oblidar vostre operas e le amor que vos ha monstrate in su nomine con le servicio que vos ha facite e face ancora al sanctos. ¹¹ Mais nos desidera que cata un de vos demonstra usque al fin le mesme zelo pro arrivar al plenitude del sperantia, 12 pro non devenir indolentes mais imitatores de illes qui per fide e patientia heredita le promissas. 13 Perque, quando Deo faceva le promissa a Abraham, pois que Ille non poteva jurar per uno major, Ille jurava per se ipse, ¹⁴ dicente: Certemente, io te benedicera e io te multiplicara grandemente. ¹⁵ E assi, habente Abraham expectate con patientia, ille obteneva le promissa. ¹⁶ Perque le homines jura per alcuno major de illes; e pro illes le juramento es le confirmation que pone fin a omne controversia. ¹⁷ Assi Deo pro monstrar plus abundantemente al heredes del promissa le immutabilitate de su consilio, interponeva un juramento, ¹⁸ a fin que, mediante duo cosas immutabile, in le quales es impossibile que Deo mente, nos trova un fortissime consolation al cercar nostre solide refugio in le sperantia promittite; ¹⁹ lo qual nos tene como ancora del anima, secur e firme que penetra ultra le velo, ²⁰ ubi Jesus ha entrate pro nos qual precursor, habente devenite Summe Sacerdote in eterne secundo

CAPITULO 7

¹ Perque iste Melchisedec, rege de Salem, sacerdote del Deo altissime, qui vadeva incontro a Abraham quando ille tornava del defaite del reges e le benediceva, ² a al qual Abraham dava etiam le decima de omne cosa, cuje nomine secundo le interpretation es rege de iustitia, e etiam rege de Salem, que significa rege de pace, ³ sin patre, sin matre, sin genealogia, sin principio de dies ni fin de vita, mais essente simile al Filio de Deo, iste Melchisedec remane sacerdote in perpetue. 4 considera vos quanto grande esseva iste al qual Abraham, le patriarcha, dava le decima del butino.5 Le filios de Levi qui recipe le sacerdotio, ha le ordine, secundo le lege, de prender le decime del populo, id es, de lor fratres, anque si illes exiva ex le lumbos de Abraham; 6 mais iste, qui non esseva de lor stirpe, prendeva le decima de Abraham e benediceva ille qui habeva le promissas! 7 Sin contradiction, le inferior es benedicite per le superior; 8 e hic, illes qui prende le decimas es homines mortal; mais ibi lo prende un del qual on attesta que vive. 9 E, assi, in le persona de Abraham, Levi ipse, qui prende le decimas, pagava le decima; ¹⁰ perque illes esseva ancora in le lumbos de su patre, quando Melchisedec incontrava Abraham. 11 E si le perfection esseva possibile per medio del sacerdotio levitic (perque sub illo le populo recipeva le lege), que necessitate habeva ancora que surgeva un altere sacerdote secundo le ordine de Melchisedec e non seligite secundo le ordine de Aaron? 12 Perque, cambiate le sacerdotio, occurre per necessitate angue un cambiamento de

lege. 13 De facto, ille a proposito del qual iste parolas esseva pronunciate, pertineva a un altere tribo, del qual nemo habeva servite al altar; 14 perque il es manifesto que nostre Senior sortiva ex le tribo de Juda, circa le qual Moses non diceva nil concernente le sacerdotio. 15 E isto es ancora plus evidente si surge un altere sacerdote, a similitude de Melchisedec, 16 qui esseva facite, non secundo un lege de ordinantias carnal, mais in virtute del potentia de un vita indissolubile; ¹⁷ pois que de ille si da iste testimonio: Tu es sacerdote in eternal secundo le ordine de Melchisedec. 18 Pois que le commandamento precedente es abrogate a motivo de su debilitate e inutilitate ¹⁹ (pois que le lege nil ha perfectionate); mais illo es le introduction de un melior sperantia, mediante la qual nos approxima nos ipse a Deo. 20 E isto non esseva facite sin juramento (pois que illes sacerdotes lo deveniva sin juramento, 21 ma iste lo deveniva con le juramento de qui le diceva: Le Senior ha jurate e ille non se repentira: tu es sacerdote in eternal), ²² e assi Jesus deveniva garante de un plus excellente testamento. 23 In ultra, il habeva un grande numero de sacerdote, perque le morte les impediva de permaner; ²⁴ mais iste, pois que permane in eternal, ille ha un sacerdotio que dura in perpetue; ²⁵ e in tal modo ille pote salvar qui se approxima a Deo mediante ille, vivente sempre pro interceder pro illes. ²⁶ E de facto a nos conveniva un sacerdote como iste, sancte, innocente, immaculate, separate ex le peccatores e excelse in le celos: 27 le qual non ha cata die necessitate, como le altere summe sacerdotes, de offerer sacrificios per su ipse peccatos e postea per illes del populo; perque isto ille faceva un sol vice, quando ille offereva se ipse. 28 Le lege de facto constitue summe sacerdotes homines subjecte a infirmitates; mais le parola del juramento que veniva post le lege constitue le Filio, qui deveniva perfecte pro sempre.

CAPITULO 8

¹ Nunc, le puncto principal del cosas que nos sta a dicer, es isto: que nos ha un tal Summe Sacerdote, que se poneva a seder al dextra del throno del majestate in celo, ² ministro del sanctuario e del ver tabernaculo, que le Senior, e non un homine, ha fundate. ³ Pois que omne summe sacerdote es constituite pro offerer donos e sacrificios; per tanto es necessari que etiam iste Summe Sacerdote ha qualcosa pro offerer. ⁴ Si ille esseva ancora super le terra, ille non esserea ni un sacerdote, perque il ha le

sacerdotes qui offere le donos secundo le lege, 5 le qual sacerdotes serve como figura e umbra del cosas celestial, secundo lo que esseva declarate per Deo a Moses quando ille stava pro construer le tabernaculo: Mira de facer omne cosa secundo le modello que te esseva monstrate super le monte. ⁶ ma nunc, ille ha obtenite un ministerio multo plus excellente, pois que ille es mediator de un pacto anque illo melior, fundate super melior promissas. 7 Pois que si celle prime pacto esseva sin defecto, non se haberea cercate loco pro un secunde. 8 De facto, Deo, al reprehender le populo, diceva: Ecce le dies venira, dice le Senior, quando io concludera con le casa de Israel e con le casa de Juda, un pacto nove; 9 non un pacto como celle que io faceva con lor patres in le die que io les prendeva per mano pro conducer les foras del terra de Egypto; perque illes non permaneva in mi pacto, e io les negligeva, dice le Senior. 10 E iste es le pacto que io facera con le casa de Israel post celle dies, dice le Senior: Io ponera mi leges in lor mentes, e io los scribera in lor cordes; e io essera lor Deo, e illes essera mi populo. 11 E non instruera plus cata un su proprie proxime e cata un le proprie fratre, dicente: Cognosce le Senior! Perque totos me cognoscera, desde le minor al major de illes, ¹² perque io habera misericordia de lor iniquitates, e io non recordara plus lor peccatos. ¹³ Dicente: Le nove pacto, faceva devenir vetere le prime. Nunc, lo que deveni antique e invetera es vicin a disparer.

CAPITULO 9

¹ Ora anque le prime pacto habeva del normas pro le culto e un sanctuario terren. ² De facto il esseva preparate un prime tabernaculo, in le qual on trovava le candeliero, le tabula, e le presentation del panes; e illo se appellava Loco sancte. ³ E detra le secunde cortina il habeva le tabernaculo appellate Loco sanctissime, ⁴ continente un incensario de auro, e le arca del pacto, tote recoperite de auro, in le qual on trovava un vaso de auro continente le manna, le virga de Aaron que habeva florite, e le tabulas del pacto. ⁵ E supra le arca, le cherubines del gloria, que adumbrava le propitiatorio. Del qual cosas nos non pote ora parlar detaliatemente. ⁶ Ora essente le cosas assi disponite, le sacerdotes entra continuemente in le prime tabernaculo pro celebrar le actos del culto; ⁷ mais in le secunde, il entra un vice solmente al anno le summe sacerdote, e non sin sanguine, le qual ille offere pro se ipse e pro le errores del populo. ⁸ Le Spirito

Sancte voleva con isto significar que le via al sanctuario non esseva ancora manifestate usque subsisteva ancora le prime tabernaculo. 9 Illo es un figura pro le tempore actual, conformemente al qual on offere donos e sacrificios que non pote, quanto al conscientia, render perfecte qui offere le culto, ¹⁰ pois que se tracta sol de mangiar, de bibitas e de varie ablutiones, in summa, de regulas carnal imponite usque al tempore del reforma. 11 Mais arrivate Christo, Summe Sacerdote del futur benes, ille, trans le tabernaculo plus grande e plus perfecte, non fabricate con manos, id es, non de iste creation, 12 e non mediante le sanguine de oves e de vitellos, mais mediante le proprie sanguine, ha entrate un vice pro sempre in le sanctuario, habente acquirite un eternal redemption. 13 Perque, si le sanguine de oves e de tauros e le cineres de un vitella spargite supra illes qui es contaminate, sanctifica in modo de purificar le carne, ¹⁴ quanto plus le sanguine de Christo que mediante le Spirito eternal ha offerite se ipse pur de omne culpa a Deo, purificara vostre conscientia ex le operas morte pro servir al Deo vivente? 15 E es per iste ration que Ille es mediator de un nove pacto, a fin que, adveniente su morte pro le redemption del transgressiones committite sub le prime pacto, illes qui esseva vocate recipeva le eternal hereditate promittite. ¹⁶ In effecto, ubi ha un testamento, es necessari que adveni le morte del testator. 17 Perque un testamento es valide post que adveni le morte: pois que illo non ha valor usque vive le testator. ¹⁸ Perque ni anque le prime pacto esseva consecrata sin sanguine. 19 De facto, quando tote le commandamentos esseva, secundo le lege proclamate per Moses a tote le populo, ille prendeva le sanguine del vitellos e del boves con aqua, lana scarlatin e hyssopo, e aspergeva le libro e tote le populo, 20 dicente: Iste es le sanguine del pacto que Deo ha ordinate pro vos.²¹ E equalmente aspergeva de sanguine le tabernaculo e tote le mobiles del culto. ²² E secundo le lege, quasi omne cosa es purificate con sanguine; e sin effusion de sanguine non ha remission. ²³ Esseva dunque necessari que le cosas refigurante illos in le celos esseva purificate con iste medios, mais le cosas celeste debeva esser lo con sacrificios plus excellente de istes. 24 Pois que Christo non ha entrate in un sanctuario fabricate con manos, figura de illo ver; mais in le celo ipse, pro comparer nunc, ante de Deo, pro nos; 25 e non pro offerer se ipse plus vices, como le summe sacerdote, qui entra omne anno in le sanctuario con sanguine non sue; ²⁶ que, in iste caso, ille deberea suffrer plus vices desde le fundation del mundo; mais ora, un vice sol, al fin del seculos, esseva manifestate, pro annullar le peccato con su sacrificio. ²⁷ E como esseva stabilite que le homines debe morir un sol vice e postea veni le judicio, ²⁸ assi anque Christo, post haber essite offerite un sol vice pro portar le peccatos de multos, apparera un secunde vice, sin peccato, a illes qui le expecta pro lor salvation.

CAPITULO 10

¹ Pois que le lege, habente un umbra del futur benes e non le realitate exacte del cosas, non pote nunquam con celle ipse sacrificios, que es offerite continuemente, anno post anno, render perfecte illes qui se approxima a Deo. ² Alteremente on non haberea cessate de offerer los, non habente plus le adoratores, un vice purificate, alcun conscientia del peccatos? ³ In vice in celle sacrificios es renovate omne anno le memoria del peccatos; ⁴ perque il es impossibile que le sanguine de tauros e de oves leva le peccatos. ⁵ Ergo, entrante in le mundo, ille dice: Tu non ha volite ni sacrificio ni offerta, mais tu me ha preparate un corpore; ⁶ tu non te delectava ni in holocaustos ni in sacrificio per le peccato. 7 Alora io diceva: Ecce, io veni (in le rolo del libro es scribite de me) pro facer, oh Deo, tu voluntate. 8 Post haber dicite: Tu non ha volite e tu non te delectava ni in sacrificios, ni in offertas, ni in holocaustos, ni in sacrificios per le peccato (le quales es offerite secundo le lege), ille dice postea: 9 Ecce, io veni pro facer tu voluntate. Assi Ille levava le prime pro stabilir le secunde. 10 In virtute de iste voluntate nos ha essite sanctificate, mediante le offerta del corpore de Jesus Christo facite un vice pro sempre. 11 E dum omne sacerdote es in pede omne die ministrante e offerente spisse vices le mesme sacrificios que non pote nunquam levar le peccatos, 12 iste, post haber offerite un unic sacrificio per le peccatos, e pro sempre, se sedeva al dextra de Deo, 13 expectante usque su inimicos sia ponite como scabello de su pedes. 14 Perque con un unic offerta ille ha pro sempre perfectionate illes qui es sanctificate. 15 E anque le Spirito Sancte nos lo testimonia. In effecto, post haber dicite: 16 Iste es le pacto que io facera con illes post celle dies, dice le Senior: Io mittera mi leges in lor cordes, e los scribera in lor mentes e ille adde: 17 E io non recordara plus lor peccatos e lor iniquitate. 18 Ora, ubi ha le remission de istes, il non ha plus necessitate de offerta per le peccato. 19 Habente dunque, fratres, libertate de entrar in le sanctuario in virtute del sanguine de

Jesus, ²⁰ per celle cammino vivente que Ille ha inaugurate pro nos trans le cortina, vale a dicer su carne, 21 e habente nos un grande Sacerdote supra le casa de Deo, 22 vamos avicinar nos de ver corde, con plen certitude de fide, habente le cordes purificate del mal conscientia, e le corpore lavate con aqua pur. ²³ Vamos a retener firmemente le confession del nostre sperantia, sin vacillar; perque fidel es Ille qui faceva le promissas. ²⁴ E vamos a facer attention le unes al alteres pro incitar nos al caritate e al bon operas, 25 non abandonante nostre commun congregation como alcunos costuma facer, mais exhortante nos reciprocamente; supertoto ora que on vide avicinar le grande die. ²⁶ Perque, si nos pecca voluntarimente post haber recipite le cognoscentia del veritate, non resta plus alcun sacrificio pro le peccatos; ²⁷ mais remane un terribile expectation del judicio e le ardor de un foco que devorara le adversarios. 28 Uno que viola le lege de Moses, mori sin misericordia sur le parola de duo o tres testes. ²⁹ De qual pejor castigation crede vos que essera judicate digne ille qui habera calcate le Filio de Deo e habera profanate le sanguine del pacto con le qual ille esseva sanctificate, e habera ultragiate le Spirito del gratia? 30 Pois que nos sape qui es Ille qui diceva: A me appertine le vindicantia! Io dara le recompensa! E ancora: Le Senior judicara su populo. 31 Terribile cosa es cader in le manos del Deo vivente. 32 Mais recorda le dies de antea, quando, post haber essite illuminate, vos susteneva una assi grande lucta de suffrentias: 33 sia per esser exponite a vituperation e a afflictiones, pro esser participe del sorte de illes qui esseva assi tractate. ³⁴ De facto, vos habeva compassion del carceratos, e vos acceptava con gaudio le spoliation de vostre benes, sapente de haber pro vos un substantia melior e permanente. 35 Non jectar dunque via vostre confidentia lo qual ha un grande recompensa! ³⁶ Pois que vos ha necessitate de constantia, a fin que, habente facite le voluntate de Deo, vos pote obtener lo que vos esseva promittite. Perque: ³⁷ Ancora un brevissime tempore, e ille qui debe venir, venira e non tardara; ³⁸ perque le justo vivera per fide; mais si ille se retira, le anima mie non ha placer in ille. ³⁹ Mais nos non es de illes qui se retira pro perdition, mais de illes qui ha fide pro salvation del anima

CAPITULO 11

¹ Ora le fide es le certitude de cosas que on spera, demonstration de cosas invisibile. ² De facto, per illo esseva date

bon testimonio al antiquos. ³ Per fide nos accepta que le mundos esseva formate per le parola de Deo; assi que le cosas que on vide non esseva extrahite ex cosas apparente. 4 Per fide Abel offereva a Deo un sacrificio plus excellente de illo de Cain: per medio del fide le esseva rendite testimonio que ille esseva juste, quando Deo attestava de gustar su offertas; e per medio de illo, ben que morte, ille parla ancora. ⁵ Per fide Enoch esseva translatate pro non vider le morte; e ille non esseva plus trovate, perque Deo le habeva translatate; e ante que ille esseva translatate esseva de ille testimoniate que ille placeva a Deo. ⁶ Ora, sin fide il es impossibile placer a Deo; pois que qui se avicina a Deo debe creder que Ille existe, e que Ille es remunerator de qui le cerca. 7 Per fide Noe, divinmente advertite de cosas que ancora non se videva, movite per pie timor, preparava un arca pro le salvation se su ipse familia; e per celle fide ille condemnava le mundo e deveniva herede del justitia que on ha mediante le fide. 8 Per fide Abraham, essente vocate, obediva, pro vader a un loco que ille haberea de reciper in hereditate; e ille partiva sin saper ubi. 9 Per fide ille sojornava in le terra de promissa, como in un terra estranier, habitante in tentas con Isaac e Jacob, heredes con ille del mesme promissa, ¹⁰ perque ille sperava le citate que ha le ver fundamentos e cuje architecto e constructor es Deo. 11 Per fide Sara, anque illa, ben que fora de etate, recipeva fortia pro conciper, perque reputava fidel Ille qui le habeva facite le promissa. ¹² E per isto, ex un sol, e ja debile, nasceva un descendentia numerose como le stellas del celo, como le arena sur le ripa del mar que on non lo pote contar. 13 In fide moriva tote istes, sin haber recipite le cosas promittite, ma habente los vidite e salutate ab longe, e habente confessate de esser estranieros e peregrinos sur le terra. 14 Pois que illes qui dice tal cosas demonstra que cerca un patria. 15 E si illes recordava ex ubi illes veniva, certemente illes volerea retornar. 16 Ma ora illes desidera un patria melior, id est, un patria celestial; per isto Deo non se vergonia de esser appellate lor Deo. pois que Ille les ha preparate un citate. 17 Per fide Abraham, quando esseva provate, offereva Isaac; e ille, qui habeva recipite le promissas, offereva su unigenito: ille, a qui esseva dicite: 18 in Isaac que te essera date un progenie, 19 credente que Deo es potente anque pro facer resuscitar ex le mortos; assi ille le habeva de nove per medio de un specie de resurrection. 20 Per fide Isaac dava a Jacob e a Esau un benediction concernente cosas futur. 21 Per fide Jacob, moriente, benediceva tote le filios

de Joseph, e adorava appoiate a su baston. ²² Per fide Joseph, quando stava pro morir, faceva mention del exodo del filios de Israel, e dava ordines circa su ossos. ²³ Per fide Moyse, quando nasceva, esseva occultate per su genitores per tres menses, perque illes videva que le baby esseva belle; e illes non timeva le commandamento del rege. 24 Per fide Moyse, quando esseva grande, refusava esser appellate filio del filia del Pharaon, 25 e ille seligeva plus tosto de esser maltractate con le populo de Deo, que gauder per breve tempore le placeres del peccato; ²⁶ preferente le vituperio de Christo, ricchessa major del thesauros de Egypto, perque ille sperava le remuneration. ²⁷ Per fide ille abandonava le Egypto, non timente le ira del rege, e esseva constante, como si ille videva Ille qui es invisibile. 28 Per fide ille celebrava le Pascha e faceva le aspersion del sanguine a fin que le exterminator del primogenitos non toccava illes del Israelitas. ²⁹ Per fide illes transversava le Mar Rubie como supra terra sic; e quando tentava de facer lo le Egyptian, illes esseva submerse. 30 Per fide cadeva le muros de Jericho, post haber essite circumferite per septe dies. 31 Per fide Raab, le meretrice, non periva con le disobedientes, habente recipite le spias in pace. 32 E que pote io dicer ancora? pois que le tempore me mancarea si io narrava de Gedeon, de Barach, de Sanson, de Jefte, de David, de Samuel e del prophetas, 33 le quales per fide vinceva regnos, operava justitia, obteneva le complimento de promissas, claudeva le bucca de leones, ³⁴ combatteva le violentia del foco, escappava al filo del spada, sanava infirmitates, deveniva fortes in guerra, poneva in fuga armeas extranier. 35 Le feminas recuperava lor mortos per resurrection: e alteres esseva martyrisate non volente acceptar lor liberation a fin de obtener un resurrection melior; ³⁶ alteres suffreva affrontos e flagellos, e anque catenas e prisiones. 37 Illes esseva lapidate, secate, occidite per le spada; illes vadeva vestite con pelles de ove e de capra; necessitose e affligite, 38 maltractate (de illes le mundo non era digne), vagante per desertos e montes e speluncas e per grottas. ³⁹ E tote istes, angue si habeva un bon testimonio, trans lor fide, non obteneva lo que les esseva state promittite. 40 perque Deo habeva in vista pro nos qualcosa de melio, a fin que illes non arrivava al perfection sin nos.

CAPITULO 12

¹ Anque nos, dunque, que es circumferite per un assi grande numero de testimonios, deponente omne peso e le peccato que

tanto facilemente nos involve, vamos currer con perseverantia le contion que es ante nos, e guardar a Jesus, 2 duce e perfecte exemplo de fide, le qual per le gaudio que esseva ante ille supportava le cruce, disdignava le vituperio, e se sedeva al dextra del throno de Deo. ³ Pois que, considerante ille susteneva un tal opposition de peccatores contra se ipse, a fin que nos non nos exhauri e nos perde de animo. 4 Vos non ha ancora resistite usque al sanguine, luctante contra le peccato; ⁵ e vos ha oblidate le exhortation a vos como a filios: Filios mie, non subestimar le disciplina del Senior, e non te perder de animo quando essera per ille reprehendite; 6 perque le Senior corrige qui Ille ama, e castiga omne filio que le agrada. 7 Es a scopo de disciplina que vos debe supportar iste cosas. Deo vos tracta como filios; pois que qual es le filio que le patre non corrige? 8 Pois que si vos es sin celle disciplina que totos habeva, vos es dunque bastardos, e non filios. 9 În ultra, nos habeva per correctores le patres de nostre carne, e nos le ha reverite; non nos submittera nos multe plus al Patre del spiritos pro haber vita? 10 Illes, de facto, per poc tempore, como pareva a illes nos corrigeva; ma Ille lo face pro nostre ben, a fin que nos sia participe de su sanctitate. 11 Ora omne disciplina sembla, es ver, non esser causa de allegressa, ma de tristessa; ma rende pois un pacific fructo de justitia a qui se exercita in illo. 12 Dunque, reanima le manos cadente e le geniculos vacillante; 13 e face pro vostre passo sentieros recte, a fin que qui es claudicante non exi fora de strata, ma sia plus tosto sanate. 14 Procura vos le pace con totos e le sanctification sin le qual nemo videra le Senior; 15 e presta attention que nemo resta carente del gratia de Deo; que necun radice venenose vos da molestia pro facer que multe de vos remane infecte; 16 que nemo sia fornicator, o profano, como Esau qui per un sol refection vendeva su primogenitura.¹⁷ Pois que vos sape que anque quando plus tarde voleva hereditar le benediction le esseva rejectate, perque ille non se repentiva, anque si totevia ille lo peteva con lacrimas. 18 Pois que vos non veniva al monte que se toccava con le mano, involvite in le foco, ni al bruma, ni al tenebras, ni al tempesta, ¹⁹ ni al sono del trompa, ni al voce que parlava in modo que illes qui lo audiva peteva que necun altere parola les esseva plus parlate. ²⁰ perque illes non poteva supportar le commandamento: Si angue un bestia tocca le monte sia lapidate; ²¹ e tanto espaventabile era le spectaculo, que Moyse diceva: Io es tote espaventate e tremente; ²² ma vos ha venite al monte de Sion, e al citate del Deo vivente, que es le Jerusalem celestial, e al festante

assemblea del myriades de angelos 23 e al Ecclesia del primogenitos que es scripte in le celos, e a Deo, le Judice de totos, e al spiritos del justos devenite perfecte, 24 e a Jesus, le mediator del nove pacto, e al sanguine del aspersion que parla melio de illo de Abel. ²⁵ Guarda de non refusar Ille qui parla; perque, si celles non escapava quando refusava Ille qui les revelava sur le terra su voluntate, multe minus escapara nos si nos gira le spatulas a Ille qui parla ab le celo; 26 cuje voce succuteva alora le terra, ma nunc faceva iste promissa: Ancora un vice io facera tremer non sol le terra, ma anque le celo. 27 Ora iste "ancora un vice", indica le remotion del cosas succutite. como de cosas facite, a fin que subsiste firme illo que non es succutite. 28 Dunque, recipente un regno que non pote esser succutite, vamos a esser recognoscente e offerer assi a Deo un culto acceptabile, con reverentia e timor! 29 Perque nostre Deo es angue un foco consummator.

CAPITULO 13

¹ Oue le amor fraterne continua inter vos. Non oblidar le hospitalitate; ² perque, al practicar lo, alcunos, sin saper lo, ha albergate angelos. 3 Recorda le carcerate, como si vos es in carcere con illes; de illes qui es maltractate, recordante que anque vos es in le corpore. 4 Sia le matrimonio tenite in honor per totos, e sia le lecto incontaminate; pois que Deo judicara le fornicatores e le adulteros. ⁵ Non sia vos amante del pecunia. sia vos grate per le cosas que vos ha; pois que Ille ipse diceva: Io non te lassara, e non te abandonara. ⁶ Assi que nos pote dicer con plen fiducia: Le Senior es mi adjuta; io non habera timor, que me potera facer le homine? ⁷ Recorda vos del vostre conductores. le quales vos ha annunciate le parola de Deo; e considerante como illes finiva lor carriera, imita vos lor fide. 8 Jesus Christo es le mesme heri, hodie, e in eternal. 9 Non sia vos transportate hic e illac per le extranee doctrinas; pois que il es ben que le corde sia firme in le gratia, e non in practicas relative a mangiares, ab le qual non traheva necun profito illes qui le observava. 10 Nos ha un altar ab le qual non ha le derecto de mangiar illes qui serve al tabernaculo. 11 Pois que le corpores del animales cuje sanguine es portate per le summe sacerdote al sanctuario como un offerta pro le peccato, es comburite fora del campo. 12 Dunque anque Jesus, pro sanctificar le populo con su ipse sanguine, suffreva fora del porta. 13 Vamos a exir. dunque fora del campo e vamos a ille.

portante su vituperio. ¹⁴ Pois que nos non ha hic un citate stabile, ma nos cerca le citate futur. 15 Per medio de ille, dunque, vamos offerer continuemente a Deo un sacrificio de laude: id est, le fructo de labios que confessa su nomine! 16 E non oblidar de exercitar le beneficentia e de donar al alteres parte de vostre benes; perque a Deo place tal sacrificios. ¹⁷ Obedi a vostre duces e submitte vos a illes, perque illes velia per vostre animas, como qui debe render conto; face vos isto con gaudio e non suspirante; perque isto non vos esserea de alcun utile. 18 Ora per nos, a fin que nos sia persuadite a haber un bon conscientia, desiderante de conducer nos honestemente in omne cosa. 19 E io vos exhorta a facer lo ferventemente, a fin que io vos sia restituite al plus presto. 20 Ora le Deo del pace que in virtute del sanguine del pacto eternal ha resuscitate ex le mortos le grande Pastor del oves, Jesus nostre Senior, 21 vos completa in omne ben, a fin que vos face su voluntate, operante in vos lo que es placente coram Deo, per medio de Jesus Christo; a Ille sia le gloria in le seculos del seculos. Amen. 22 Ora, fratres, seque, io vos roga, mi parola de exhortation; perque io vos ha scribite brevemente. ²³ Sape que nostre fratre Timotheo ha essite ponite in libertate; con ille, si tu veni presto, io vos videra. ²⁴ Saluta tote vostre duces e tote le sanctos. Illes de Italia vos saluta. ²⁵ Le gratia sia con tote vos. Amen

EPISTOLA UNIVERSAL DE SANCTE JACOBO

CAPITULO 1

¹ Jacobo, servo de Deo e del Senior Jesus Christo, al dece-duo tribos que es in dispersion, salute. ² Fratres mie, considera como motivo de complete allegressa le varie probas per le qual vos passa, ³ sapente que le proba del vostre fide produce constantia. ⁴ E le constantia compli a plen su opera in vos, a fin que vos sia perfecte e complete, in nil mancante. 5 Que si alcuno de vos manca de sapientia, que lo pete a Deo que dona a totos liberalmente sin reprochar, e le essera donate. 6 Mais que lo pete con fide, sin dubitar; perque qui dubita es simile a un unda de mar, agitate per le vento e pulsate hic e ibi. 7 Non pensar le tal homine que recipera alco ab le Senior, 8 essente homine de animo duple, instabile in tote su vias. 9 Mais le fratre de humile condition pote glorificar se in su exaltation; 10 e le ricco, in su humiliation, perque ille passara como le flor del herba. 11 Le sol se altia con su calor ardente e face siccar le herba, e su flor cade, e le beltate de su apparentia peri; assi anque le ricco marcescera in su vias. 12 Beate es le homine que supporta le proba; perque, post le proba ille recipera le corona del vita, que le Senior ha promittite a illes qui ama Deo.¹³ Nemo, quando es tentate, debe dicer: Io es tentate per Deo; perque Deo non pote esser tentate per le mal, e Ille non tenta alcuno; 14 ma cata un es tentate per su ipse concupiscentia que le attrahe e le captura. 15 E postea, le concupiscentia habente concipite, parturi le peccato; e le peccato, quando es consummate, produce le morte. 16 Non errar, mi amate fratres; ¹⁷ omne bon dono e cata dono perfecte veni ab le alto, descendente ab le Patre del astros luminose apud le qual non ha variation ni umbra de cambiamento. 18 Ille nos ha generate de su ipse voluntate mediante le parola de veritate, a fin que nos sia in certe modo le primitias de su creaturas. 19 Isto vos lo sape, mi amate fratres; mais sia omne homine prompte ad ascoltar, tardive a parlar, lente al ira; 20 perque le ira del homine non opera le justitia de Deo. 21 Ergo, depone omne immunditia e superfluitate de mal, e recipe con mansuetude le Parola que ha essite plantate in vos, e que pote salvar vostre animas. ²² E sia vos facitores del Parola e non solmente auditores, illudente vos mesme. ²³ Perque, si uno es auditor del Parola e non facitor, ille es simile a un homine que mira su natural visage in un speculo; ²⁴ e post haber se reguardate, ille se retira e subito oblida su imagine. ²⁵ Mais qui reguarda ben intro in le lege perfecte, que es le lege del libertate, e persevera in illo, iste, non essente un auditor oblidabile mais un facitor del opera, ille essera beate in su operar. ²⁶ Si uno pensa de esser religiose, e non tene a freno su lingua mais seduce su corde, su religion es van. ²⁷ Le religion pur e immaculate ante Deo le Patre es iste: visitar le orphanos e le viduas in lor afflictiones, e conservar se immaculate ex le mundo

CAPITULO 2

¹ Fratres mie, vostre fide in nostre Senior Jesus Christo, le Senior del gloria, sia sin acception de personas. ² Perque, si in vostre assemblea entra un homine con un anello de auro, vestite splendidemente, e entra etiam un povre miseremente vestite, ³ e vos ha respecto per ille qui veste splendidemente e vos le dice: Vos sede hic in un placia honorabile: e al povre vos dice: Tu. sta ibi in pede, o sede apud mi pedes, 4 esque non face vos un differentia in vostre mente, e non deveni vos forsan judices de pensamentos inique? 5 Ascolta, mi amate fratres: Deo non ha forsan eligite le povres secundo le mundo pro esser ric in fide e heredes del Regno que Ille ha promittite a qui le ama? ⁶ Mais vos ha minuspreciate le povres! Non es forsan le riccos illes qui vos opprime e qui vos trahe al tribunales? 7 Non es illes qui blasphema le bon nomine que esseva invocate super vos? 8 Si vos observa le lege regal, como dice le Scriptura: Ama tu proxime como te mesme, vos face ben; 9 mais si vos face acception de personas, vos committe un peccato e vos es per le lege condemnate como transgressores. 10 Pois que quicunque habera observate tote le lege, e habera fallite in un sol puncto, es culpabile de tote le punctos. 11 Pois que Ille qui diceva: Non committer adulterio, diceva etiam: Non occider. E si tu non committe adulterio mais tu occide, tu es transgressor del lege. ¹² Parla e opera como si vos debe esser judicate per un lege de libertate.¹³ Perque le judicio es sin misericordia pro illes qui non ha usate misericordia: e le misericordia triumpha del judicio. ¹⁴ Fratres mie, como pote uno dicer de haber fide sin haber

operas? Pote forsan le fide salvar le? 15 Si un fratre o un soror es nude e mancante del nutrimento quotidian, 16 e si un de vos les dice: Vade vos in pace, caleface vos e satia vos; mais vos non les da le cosas necessari al corpore. Que profito ha illes? ¹⁷ Assi es le fide que si non ha operas, illo es morte. 18 ma alicuno dicera: Tu ha le fide, e io ha le operas; alora monstra me tu fide sin tu operas, e io con mi operas te monstrara mi fide. 19 Tu crede que il ha un sol Deo, e tu face ben; mais recorda que etiam le demonios lo crede e illes treme. 20 Mais vole tu comprender, oh homine van, que le fide sin le operas non ha valor? 21 Abraham. nostre patre, non esseva forsan ille justificate per le operas quando stava pro offerer su filio Isaac supra le altar? ²² Tu vide que le fide cooperava con su operas, e que mediante le operas su fide esseva consummate; ²³ e assi esseva complite le Scriptura que dice: E Abraham credeva in Deo, e isto le esseva imputate como justitia; e ille esseva appellate amico de Deo. 24 Vos vide dunque que le homine es justificate per su operas, e non solmente per su fide. 25 Similemente Raab, le meretrice, non esseva illa etiam justificate per le operas quando accolligeva le messageros e les faceva partir per un altere cammino? 26 Perque como le corpore sin le spirito es morte, assi anque le fide sin operas es morte.

CAPITULO 3

¹ Fratres mie, non sia multe de vos le maestros, sapente que nos recipera un plus sever judicio. ² Pois que totos nos offende in multe cosas. Si uno non offende in parolas, ille es un homine perfecte, capace de tener a freno anque tote le corpore. 3 Nos mitte le freno in bucca al cavallos a fin que illos nos obedi e assi nos guida lor entier corpore. ⁴ Assi etiam le grande naves, pulsate per fer ventos, illos es guidate per parve timones, ubique vole qui los governa. ⁵ Assi etiam le lingua que es un parve membro, se vanta de grande cosas. Vos vide que un parve foco, pote incendiar un grande foresta! ⁶ Anque le lingua es un foco, illo es un mundo de iniquitate. Illo sta inter nostre membros e contamina le entier corpore e inflamma le curso del natura, e illo es inflammate per le inferno. 7 Perque omne sorta de bestias e aves, de reptiles e de animales marin se doma, e esseva domate per le racia human; 8 mais le lingua, necun homine lo pote domar; illo es un mal irrefrenabile, plen de mortifere veneno. 9 Con illo nos benedice le Senior e Patre; e con illo nos maledice le homines que es create a similitude de Deo. 10 Ex le mesme bucca procede benediction e malediction. ¹¹ Fratres mie, non debe esser assi. Esque un fonte jecta ex le mesme foramine aqua dulce e amar? ¹² Pote forsan, fratres mie, un fichiero producer olivas, o un vite producer ficos? Assi un fonte salate non pote dar aqua dulce. ¹³ Qui inter vos es sage e intelligente que lo monstra con su bon conducta, e su operas in mansuetude e sapientia. ¹⁴ Mais si vos ha in vostre corde le invidia amar e un spirito de contention, non vos glorificar e non mentir contra le veritate. ¹⁵ Iste non es le sapientia que descende del alto, al contrario illo es terren, carnal, diabolic. ¹⁶ Pois que ubi ha invidia e contention, ibi ha disordine e omne mal action. ¹⁷ Mais le sapientia que es del alto, prime es pur; postea pacific, modeste, conciliante, plen de misericordia e de bon fructos, sin partialitate, sin hypocrisia. ¹⁸ Le fructo del justitia se semina in le pace per illes qui practica le pace.

CAPITULO 4

¹ De ubi veni le guerras e le contentiones inter vos? Non es forsan de vostre concupiscentias que combatte in vostre membros? 2 Vos concupisce lo que non ha; vos occide e invidia lo que non pote obtener; vos contende e guerrea; e vos non ha, perque vos non pete; ³ E vos pete mais vos non recipe, perque vos pete mal, pro satisfacer vostre placeres. 4 Oh gente adultera, non sape vos que le amicitate del mundo es inimicitate con Deo? Oui dunque vole esser amico del mundo deveni inimico de Deo. ⁵ O pensa vos que le Scriptura dice in van que le Spirito que habita in nos, non concupisce ni invidia? 6 Al contrario ille da major gratia; ergo dice Scriptura: 7 Deo resiste al superbes e da gratia al humiles. Submitte vos dunque a Deo; mais resiste al diabolo, e ille fugira de vos. 8 Approxima vos a Deo, e Ille se approximara a vos. Netta vostre manos, oh peccatores; e purifica vostre cordes, vos de duplice animo! 9 Sia vos affligite e luge e plora! Sia vostre riso convertite in lucto, e vostre gaudio in tristessa! ¹⁰ Humilia vos ante le Senior, e Ille vos exaltara. ¹¹ Non parlar le unes contra le alteres, fratres. Qui parla contra un fratre, o judica su fratre, parla contra le lege e judica le lege. E si tu judica le lege, tu non es obediente al lege, mais un judice. 12 Sol un es le legislator e judice. Ille qui pote salvar e destruer: mais tu qui es, tu que judica tu proximo? 13 E vos qui dice: Hodie o deman nos vadera in tal citate e ibi nos restara un anno, e nos trafficara, e ganiara; 14 dum vos non sape lo que advenira deman! Oue es vostre vita? Pois que vos es simile a un vapor que appare

per un poc de tempore e postea evanesce. ¹⁵ In vice de dicer: Si place al Senior, nos essera in vita e nos facera isto o illo. ¹⁶ Mais vos exulta in vostre superbia. Tal exaltation es maligne. ¹⁷ Qui dunque sape facer le ben, e non lo face, committe peccato.

CAPITULO 5

¹ E vos riccos, plora e luge per le disgratias que sta pro venir supra vos. ² Vostre ricchessas es marcescite, e vostre vestes es corrupte per le tinea. ³ Vostre auro e argento deveniva ferruginose; e lor ferrugine essera un teste contra vos, e devorara vostre carne como le foco. Vos ha accumulate thesauros per le ultime dies. ⁴ Ecce, le laboratores qui ha recoltate vostre campos, a qui vos ha fraudate, crita: e le critos de illes qui ha recoltate vostre campos arrivava al aures del Senior del Hostes. 5 Vos ha vivite in placeres e in delicias sur le terra; vos ha nutrite vostre cordes, como in le die del macellation. 6 Vos ha condemnate e occidite le justo; e ille non vos resisteva. 7 Sia dunque vos patiente, fratres, usque le venita del Senior. Ecce, le agricultor expecta patientemente le preciose fructo del terra, usque illo recipe le prime e le ultime pluvia del saison. 8 Sia vos alsi patiente; tranquillisa vostre cordes: pois que le venita del Senior es proxime. 9 Non murmurar le unes contra le alteres, fratres, a fin que vos non sia condemnate: ecce, le judice sta ante le porta. ¹⁰ Mi fratres, tene como exemplo de patientia e suffrentia del prophetas. qui ha parlate in le nomine del Senior. 11 Ecce, nos voca beate illes qui ha suffrite patientemente. Vos ha audite del patientia de Job, e vos videva le fin que le Senior le reservava: perque le Senior es plen de compassion, e misericordia.¹² Mais supertoto, mi fratres, non jurar, ni per le celo, ni per le terra, ni necun altere juramento: mais sia vostre si, si e vostre no, no; a fin que vos non cade in condemnation. ¹³ Si ha alicuno inter vos affligite, que ille preca. Si ha alicuno felice, que ille canta psalmos. 14 Si ha alicuno malade inter vos, que vos appella le ancianos del ecclesia; e que illes ora super ille, e que le ungue con oleo in le nomine del Senior: 15 E le oration de fide salvara le malade, e le Senior le restabilira; e si ille ha committite peccatos, illos le essera pardonate. 16 Confessa vostre faltas le unes al alteres, e ora le unes pro le alteres, a fin que vos sia sanate. Le fervente oration del homines juste pote esser multo efficace. 17 Elia esseva un homine subjecte al mesme passiones que nos, e ille orava ferventemente pro non pluver: e de facto non pluveva sur le terra per le spatio de tres annos e sex menses. ¹⁸ E ille orava de nove, e le celos dava pluvia, e le terra produceva su fructo. ¹⁹ Fratres, si alicuno de vos si disvia del veritate, e uno le converte; ²⁰ Sape que qui converte le peccator del error de su via salvara un anima del morte, e coperira un multitude de peccatos.

PRIME EPISTOLA UNIVERSAL DE SANCTE PETRO APOSTOLO

CAPITULO 1

¹ Petro, apostolo de Jesus Christo, al electos qui vive como extranieros in le dispersion de Ponto, Galatia, Cappadocia, Asia e Bithynia, ² electe secundo le prescientia de Deo Patre, mediante le sanctification del Spirito, a obedir e a esser aspergite con le sanguine de Jesus Christo: gratia e pace vos sia multiplicate. ³ Benedicte sia Deo e Patre de nostre Senior Jesus Christo, le qual in su grande misericordia nos faceva renascer, mediante le resurrection de Jesus Christo ex le mortos, 4 a un sperantia vive in vista de un hereditate incorruptibile, immaculate e immarcescibile, conservate in le celos pro vos, 5 que per le poter de Deo, mediante le fide, vos es custodiate pro le salvation que sta pro esser revelate in le ultime tempores. 6 In lo qual vos exulta, anque si ancora, per un pauc de tempore, il es necessari que vos es contristate con varie tentationes, 7 a fin que le proba del vostre fide, multe plus preciose del auro que peri e totevia es probate con le foco, pote esser vostre laude, gloria e honor al tempore del revelation de Jesus Christo; 8 al qual vos ama sin haber jammais vidite; e al qual vos crede, anque si vos nunc non le vide, vos jubila de un allegressa ineffabile e gloriose, 9 obtenente assi le fin del fide: le salvation del animas. 10 Iste salvation ha essite le objecto del recercas e del investigationes del prophetas qui prophetisava del gratia a vos destinate. 11 Illes scrutava pro saper le tempore e le circumstantias que le Spirito de Christo que esseva in illes indicava, quando anticipatemente testimoniava del suffrentias de Christo, e del glorias que debeva sequer. 12 E les esseva revelate que non pro se ipse mais pro vos illes administrava celle cosas, que nunc vos esseva annunciate per illes qui vos ha evangelisate per medio del Spirito Sancte inviate ab le celo; e que in celle cosas le angelos desidera reguardar. 13 Per tanto, habente cingite le flancos de vostre mente, que vos sia sobrie, e plen de sperantia in le gratia que vos essera offerite in le revelation de Jesus Christo: 14 e. como filios obediente, non vos

conforma al concupiscentias del tempore passate quando vos viveva in ignorantia; 15 mais como Ille qui vos ha appellate es sancte, sia vos etiam sancte in tote vostre conversion; 16 pois que sta scribite: Sia vos sancte, perque io es sancte. 17 E si vos invoca como Patre Ille qui sin acception de personas judica secundo le opera de cata un, cammina dunque vos in timor durante le tempore de vostre pelegrinage; 18 sapente que vos esseva redimite ex vostre modo de viver secundo vostre traditiones paternales, non con cosas corruptibile, argento o auro, 19 mais con le preciose sanguine de Christo, como de un agno immaculate e incontaminate, 20 preordinate ante le fundation del mundo, e manifestate in le ultime tempores pro vos, ²¹ que per medio de ille vos crede in Deo qui le ha resuscitate ex le mortos e le ha date gloria, a fin que vostre fide e vostre sperantia esseva in Deo. ²² Habente purificate vostre animas con le obedientia al veritate pro arrivar a un sincer amor fraternal, ama vos dunque, le unes le alteres con un corde pur, ²³ pois que vos esseva regenerate non ex semine corruptibile, mais incorruptibile, mediante le parola de Deo vivente e permanente. ²⁴ Pois que omne carne es como le herba, e su gloria como le flor del herba. Le herba se sicca, e le flor cade; ²⁵ ma le parola del Senior permane in eterne. E iste es le parola que vos esseva evangelisate.

CAPITULO 2

Depone vos dunque omne malitia, e omne dolo, e simulationes e invidies, e omne sorta de detraction, ² e como infantes neonate, desira le pur lacte spiritual, pro poter crescer in salute, ³ si vos ha jam gustate quanto dulce es le Senior. ⁴ Approxima vos a Ille como petras vive, reprobate per le homines mais eligite e preciose ante Deo, assi etiam vos, ⁵ como petras vive, edificate como casa spiritual, pro esser un sacerdotio sancte pro offerer sacrificios spiritual, acceptabile a Deo per medio de Jesus Christo. 6 Pois que on lege in le Scriptura: Ecce, io pone in Sion un petra angular, eligite, preciose; e quicunque crede in illo non essera confundite. 7 Pro vos dunque qui crede illo es preciose; mais pro le incredules le petra que le edificatores ha reprobate es illo que deveniva le petra angular, 8 un petra de obstaculo e un saxo de scandalo; e assi illes impinge in le Parola essente disobediente; e pro isto illes esseva preordinate. 9 Mais vos es un generation electe, un real sacerdotio, un gente sancte, un populo que Deo acquireva, pro proclamar le virtutes de Ille qui vos ha

appellate ex le tenebras a su meraviliose luce; 10 vos, qui olim non esseva un populo, mais nunc vos es le populo de Deo; vos, qui non habeva obtenite misericordia, mais nunc vos obteneva misericordia. 11 Carissimos, io vos exhorta como extranieros e pelegrinos a abstiner vos ex le concupiscentias del carne, que pugna contra le anima, 12 habente un bon conducta inter le Gentiles; a fin que in le cosas que illes murmura contra vos como malfactores, illes glorifica Deo in le die del visitation per causa de vostre bon operas. 13 Sia vos subjectate, per amor del Senior, a omne autoritate create per le homines: al rege como superior; 14 al governatores, como mandate ex Ille pro punir le malfactores e pro dar laude a qui face le ben. 15 Pois que iste es le voluntate de Deo: que, facente le ben, vos face mutescer le bucca del homines ignorante e insensate; 16 como liberes, mais non habente le libertate como velo pro coperir le malitia, mais como servos de Deo. 17 Honora totos. Ama le fratres. Time Deo. Da honor al reges. 18 Vos servos subjecta vos con timor a vostre seniores; non solmente a illes qui es bon e moderate, mais anque a illes qui es difficile. 19 Pois que isto es acceptabile: si alcuno, per motivo de conscientia ante Deo, supporta afflictiones e pati injustemente. 20 Pois que gloria es, si vos supporta con patientia le castigation de vostre culpas? Mais si vos face le ben, e con patientia vos supporta le suffrentia, isto es grate a Deo. 21 Pois que a isto vos esseva appellate: perque anque Christo suffreva pro vos, e vos dava un exemplo, a fin que vos segue su passos; ²² Ille, qui non committeva peccato, e in cuje bucca non esseva trovate alicun dolo; ²³ Ille, qui essente maledicite, non malediceva; ille qui quando suffreva, non menaciava, mais se remitteva in le manos de Ille qui judica justemente; 24 Ille, qui ha portate super le ligno nostre peccatos in su corpore, a fin que nos essente morte al peccato, poteva viver pro le justitia, e mediante su vulneres vos esseva sanate. 25 Pois que vos vadeva errante como oves; mais nunc vos tornava al Pastor e Episcopo de voatre animas.

CAPITULO 3

¹ Similemente vos uxores, sia subjecte a vostre maritos, a fin que illes qui non crede al Parola, sia convertite sin parolas per vostre conducta, ² al considerar vostre vita caste e respectuose. ³ Que vostre ornamento non sia in le exterior con belle capillaturas, o ornate de auro, o vestes sumptuose ⁴ mais in le

secreto de un corde incorrupte ornate per un spirito benigne e pacific, que al oculos de Deo es de grande precio. ⁵ Pois assi se adornava olim, le sancte feminas qui sperava in Deo, subjecte a lor maritos. 6 como Sara qui obediva a Abraham, vocante le senior; ex le qual vos es nunc filias, i vos face le ben sin timer nil perturbation ⁷ Similemente anque vos maritos, convive con illas con sagessa, honorante las como le vaso plus debile. Perque illas es herede con vos del gratia del vita, a fin que vostre orationes non sia impedite. 8 In fin, sia vos tote unanime, patiente, plen de amor fraterne, misericordiose, humile; 9non rende mal per mal, o malediction per malediction, al contrario, benedicente; pois que a isto vos esseva appellate pro hereditar le benediction. 10 Perque qui vole amar le vita e vider dies bon, que frena su lingua ex le mal e su labios de parlar con dolo; 11 que se abstine del mal e face le ben; que cerca e seque le pace; 12 perque le oculos del Senior es supra le justes e su aures es attente a lor supplicationes; ma le facie del Senior es contra qui practica le mal. 13 E qui vos facera mal, si vos es zelante del ben? 14 E si anque vos deberea suffrer per causa del justitia, beate vos! E non vos turbar ni timer lor menacias; 15 al contrario sanctifica in vostre corde Christo le Senior, sempre prompte a responder con mansuetude e respecto a vostre defensa a quicunque vos demanda le ration del sperantia que es in vos; 16 habente un bon conscientia; a fin que sia avergoniate illes qui calumnia vostre bon conducta in Christo. ¹⁷ Perque es melio que vos suffre facente le ben, si isto es le voluntate de Deo, que suffrer facente le mal. 18 Perque etiam Christo ha suffrite un vice per le peccatos, le justo per le injustes, pro conducer nos a Deo: mortificate in le carne, mais vivificate in le spirito; ¹⁹ e in spirito ille vadeva etiam a predicar al spiritos in carcere, 20 le quales olim esseva rebelle, quando Deo expectava con patientia, in le diesde Noe qui fabricava le arca; in le qual pauc animas, id est octo, esseva salvate ex le aqua. 21 Que es un figura del baptismo (non le purification del immunditia del carne mais le requesta de un bon conscientia ante Deo), qui nunc salva angue vos, mediante le resurrection de Jesus Christo, ²² Qui ascendeva al celo, al dextra de Deo, ubi le angelos, le principatos e le potentias le sta subjecte.

CAPITULO 4

¹ Pois que Christo ha suffrite in le carne, ergo arma vos etiam de iste mesme pensata, que ille qui ha suffrite in le carne ha

cessate con le peccato, ² a fin de viver le tempore que vos resta in le carne, secundo le desiderios de Deo e non plus secundo le concupiscentias del homines. 3 Pois que es sufficiente haber seguite in passato le voluntate del Gentiles vivente in luxuria, concupiscentia, ebrietate, gluttonias, e abominabile idolatrias. 4 E illes trova extranee que vos non curre plus con illes al recerca del luxuria, e ergo illes vos maledice. 5 ma illes rendera ration a Ille qui es prompte pro judicar le viventes e le mortos. ⁶ Pois que per iste ration le Evangelo esseva annunciate etiam al mortos; a fin que anque illes pote esser judicate como le homines in le carne, mais viver secundo Deo in le spirito. ⁷ E le fin de tote le cosas es proxime; sia dunque vos prudente e vigilante in oration. 8 E supertoto, habe vos mutual caritate, perque le caritate coperi multitude de peccatos. 9 Sia vos hospital sin murmurar. 10 Como bon administratores del multiplice gratias de Deo, cata un, secundo le dono que ha recipite, lo usa al servicio del alteres. 11 Si uno parla, que lo face como annunciante oraculos de Deo; si uno exerce un ministerio, que administra con le virtute de Deo, a fin que in omne cosa sia glorificate Deo per medio de Jesus Christo, al qual pertine le gloria e le dominio in le seculos del seculos. Amen. ¹² Carissimos, non vos meraviliar del tentationes que veni a vos como un fornace ardente pro probar vos, como si un cosa extranee vos adveni. 13 Al contrario, jubila vos per esser participe del suffrentias de Christo, a fin que etiam al revelation de su gloria vos potera exultar e gauder. 14 Si vos es vituperate per le nomine de Christo, beate vos! perque le Spirito de gloria, le Spirito de Deo, reposa super vos. 15 Nemo de vos pati como homicida, o robator, o malfactor, o per ingerentia in questiones alien; 16 ma si uno suffre como christiano, non si debe avergoniar, mais glorificar Deo portante iste nomine. 17 Iste es le tempore quando le judicio comencia per le casa de Deo; e si illo initia per nos, qual essera le fin de illes qui non obedi al Evangelo de Deo? 18 E si le justo con difficultate se salva, ubi apparera le impie e le peccator? ¹⁹ Ergo angue illes qui suffre secundo le voluntate de Deo, que commenda lor animas al fidel Creator, facente le ben.

CAPITULO 5

¹ Io exhorta dunque le ancianos qui es inter vos, io qui es un anciano como illes e teste del suffrentias de Christo e qui essera etiam participe del gloria que debe esser manifestate: ² Pasce vos

le grege de Deo que es inter vos, non coercibilemente, mais spontaneemente secundo le voler de Deo; non per un vil lucro, mais voluntarimente; ³ e non como dominatores de illes qui vos esseva confidite, mais como exemplos del grege. 4 E quando apparera le Summe Pastor, vos recipera le corona del gloria immarcescibile. ⁵ Similemente, vos juvenes, sia subjecte al ancianos. E tote vos revesti vos de humilitate le unes verso le alteres, perque Deo resiste al superbes mais Ille da gratia al humiles. 6 Humilia vos dunque sub le potente mano de Deo, a fin que Ille vos eleva al tempore del visitation, 7 confide in Ille omne vostre sollicitude, perque Ille ha cura de vos. 8 Sia vos sobrie e veliante; vostre adversario, le diabolo, vade circum como un leon rugiente in cerca de qui devorar. 9 Resiste a ille restante firme in le fide, sapente que le mesme afflictiones accompania vostre fratres in le mundo. 10 E le Deo de omne gratia, le qual vos ha appellate a su eterne gloria in Christo, post que vos habera suffrite per un breve tempore, Ille ipse vos perfectionara, vos confirmara e vos fortificara. 11 A Ille sia le imperio, in le seculos del seculos. Amen. 12 Per Silvano, nostre fidel fratre, qui io estima, io vos ha scribite brevemente exhortante vos, e attestante que iste es le ver gratia de Deo; ergo resta vos firme in illo. ¹³ Vos saluta le ecclesia que sta in Babylonia electe como vos; e assi face Marco, mi filio. 14 Saluta vos reciprocamente con un osculo sancte. Pace a tote vos qui es in Christo. Amen.

SECUNDE EPISTOLA UNIVERSAL DE SANCTE PETRO APOSTOLO

CAPITULO 1

¹ Simon Petro, servo e apostolo de Jesus Christo, a illes qui ha obtenite un fide preciose con nos in le justitia de nostre Deo e Salvator Jesus Christo: ² gratia e pace vos sia multiplicate in le cognoscentia de Deo e de Jesus nostre Senior. 3 Pois que su potentia divin nos ha donate tote le cosas que appertine al vita e al pietate mediante le cognoscentia de Ille qui nos ha appellate per su proprie gloria e virtute, 4 per los qual Ille nos ha donate su preciose e grandissime promissas a fin que per illos vos deveniva participe del natura divin post haber fugite ex le corruption que es in le mundo per causa del concupiscentia, ⁵ vos, per iste mesme ration, con tote diligentia, adde a vostre fide le virtute; al virtute le cognoscentia; 6 al cognoscentia le continentia; al continentia le patientia; al patientia le pietate; 7 al pietate le amor fraternal; e al amor fraternal le caritate. 8 Perque si iste cosas se trova e abunda in vos, vos non essera ni otiose ni sterile in le cognoscentia del Senior nostre Jesus Christo. 9 Perque qui non ha iste cosas, es cec, ha le vista curte, e ha oblidate le purification de su vetere peccatos. 10 Ergo, fratres, cerca de render secur vostre vocation e election; perque, facente iste cosas, vos non impingera jammais, 11 perque assi vos essera abundantemente concedite le entrata in le regno eternal de nostre Senior e Salvator Jesus Christo. 12 Per tanto io essera prompte pro recordar vos continuemente iste cosas, anque si vos los cognosce, essente confirmate in le presente veritate. 13 E dum io es in iste tabernaculo, io retene juste eveliar vos con admonestationes, 14 perque io sape que presto io debera lassar iste tabernaculo, como le Senior nostre Jesus Christo me ha manifestate. 15 Mais io facera in modo que post mi obito vos habera memoria de iste cosas. 16 Pois que nos non ha sequite fabulas artificiose pro facer vos cognoscer le potentia e le advento de nostre Senior Jesus Christo, mais perque nos esseva testes ocular de su majestate. 17 Pois que ille recipeva ex Deo Patre honor e gloria quando a ille esseva directe le voce del magnific gloria: Iste es mi amate Filio, in qui io me complace.

¹⁸ E nos mesme audiva celle voce que veniva ab le celo, quando nos stava con ille supra le monte sancte.

¹⁹ E nos ha etiam le parola prophetic, plus firme, al qual vos face ben a prestar attention, como a un lucerna splendente in un loco obscur, usque arriva le die e le stella del matino surge in vostre cordes;

²⁰ sapente ante toto que necun prophetia del Scripturas es de personal interpretation;

²¹ pois que non es per le voluntate del homine que veni alicun prophetia, mais le sancte homines de Deo ha parlate inspirate per le Spirito Sancte.

CAPITULO 2

¹ Mais surgeva etiam false prophetas inter le populo, como il surgera etiam inter vos false maestros qui introducera heresias de perdition, e al renegar le Senior que les ha redimite, illes attrahera super se un celere perdition. ² E multes sequera lor luxurias; e per causa de illes le via del veritate essera blasphemate. 3 E per avaritia illes facera de vos negotio con parolas fingite; lor judicio jam desde olim es al opera, e lor perdition non dormi. ⁴ Perque si Deo non ha sparniate le angelos qui habeva peccato, mais Ille les precipitava in inferno, confinante les in tenebras pro le die del judicio; ⁵ e si Ille non ha sparniate le mundo antique mais Ille salvava Noe predicator de justitia, un del octo, quando Ille faceva venir le diluvio sur le mundo del impies; 6 e le citates de Sodoma e Gomorrha, los condemnava al destruction pro servir de exemplo a illes qui in futuro haberea vivite impiemente; 7 e si Ille salvava le juste Lot qui esseva contristate per le dissolute conducta del perverses 8 (perque iste justo, qui habitava inter illes, tormentava omne die su anima juste a causa de lor inique operas, per le cosas que ille videva e audiva) 9 Mais le Senior sape como liberar le homines pie ex le tentation e reservar le iniques pro esser punite in le die del judicio; 10 e principalmente illes qui vade post le carne e ambula in immunde concupiscentias, illes qui minusprecia le autoritate, audaces, arrogantes, sin timor de blasphemar le dignitates; 11 dum le angelos, anque si major de illes in virtute e poter, non pronuncia contra illes execrabile judicio ante le Senior. 12 Mais istes, como bestias irrational, nascite pro esser capturate e occidite, dicente mal de lo que illes ignora, assi illes perira in lor proprie corruption, 13 recipente le salario de lor

iniquitate, pois que illes trova lor placer in voluptuositates in plen die; illes es como maculas e vergonia qui gaude in lor dolo dum illes se banchetta con vos; 14 illes ha le oculos plen de adulterio e sin poter cessar de peccar illes attrahe le animas instabile, ponente le corde in le avaritia; illes es filios del malediction. 15 Illes lassava le recte via e se perdeva sequente le via de Balaam, filio de Bosor, qui amava le salario del iniquitate, ¹⁶ mais illes esseva reprochate per su prevarication: un asino mute, parlante con voce human, impediva le follia del propheta. ¹⁷ Istes es fontes sin aqua, e nubes pulsate per le tempesta; a illes es reservate le obscuritate del tenebras. ¹⁸ Perque con parolas superbe e van, illes attrahe in le concupiscentias carnal e in le luxuria qui cerca de fugir ex le error, 19 promittente les le libertate, dum illes ipse es sclavos del corruption; pois que uno deveni sclavo de qui le subjecte. 20 Pois que, si post haber fugite del contaminationes del mundo mediante le cognoscentia del Senior e Salvator Jesus Christo, uno se lassa de nove implicar e vincer per illos, le ultime condition deveni pejor del prime. ²¹ Perque melio esserea pro illes non haber cognoscite le via del justitia, plus tosto que, post haber lo cognoscite, disviar se del sancte commandamento que les esseva date. ²² Adveni con illes lo que dice le proverbio: Le can tornava a su vomito, e: Le porca lavate tornava a revolver se in le fango.

CAPITULO 3

¹ Carissimos, iste es jam le secunde epistola que io vos scribe; e in ambes io excita con exhortationes vostre mente sincer. ² a fin que vos recorda del parolas dicite per le sancte prophetas, e del commandamento del Senior e Salvator, que vos esseva date mediante vostre apostolos; ³ sapente isto, ante toto: que in le ultime dies venira burlatores qui se conducera secundo lor concupiscentias 4 e illes dicera: Ubi es le promissa de su advento? perque desde le die quando le patres se ha addormite, tote le cosas continua in le mesme stato como al principio del creation. ⁵ Pois que istes oblida voluntarimente isto: que desde le antiquitate per le effecto del parola de Deo, existeva le celos e le terra le qual esseva tirate ex le agua e in medio al agua illo subsiste; ⁶ e per le qual le mundo de alora, periva submerse per agua; 7 dum le celos de nunc e le terra, per le mesme Parola es custodiate, essente reservate per le foco del die del judicio e per le destruction del homines impie. 8 Mais vos, amates, non oblidar

iste unic cosa, que per le Senior, un die es como mille annos, e mille annos es como un die. 9 Le Senior non retarda le complimento de su promissa, como alicunos crede que face; mais Ille es patiente verso vos, e Ille non vole que alicunos peri. mais que totos veni al penitentia. 10 Mais le die del Senior venira como un fur; in celle die le celos passara con grande impeto, e le elementos inflammate se dissolvera, e le terra e le operas que es in illo essera ardite. 11 Pois que dunque si tote iste cosas se debe dissolver, que typo de personas debe vos esser, in sanctitate e in pie conducta, 12 expectante e sollicitante le advento del die de Deo, in le qual le celos inflammate se dissolvera e le elementos ardente se fundera? 13 Mais, secundo su promissa, nos expecta un nove celo e un nove terra, in los qual habitara le justitia. 14 Ergo, carissimos, expectante iste cosas, age con diligentia pro esser trovate, a su oculos, immaculate e irreprehensibile in le pace; ¹⁵ pois que le longanimitate de nostre Senior es pro vostre salvation, como etiam nostre car fratre Paulo vos ha scribite, secundo le sapientia que le esseva date; 16 e isto ille face in tote su epistolas, parlante in illos de iste themas; inter los qual, il ha alicun cosas difficile de comprender, que le homines ignorante e instabile torque, como etiam le altere Scripturas, pro lor ipse perdition. ¹⁷ Vos dunque, carissimos, sapente iste cosas ante toto, sia attente, pro non esser trainate anque vos per le errores del impies, pro non cader de vostre firmessa: 18 mais que vos cresce in le gratia e in le cognoscentia de nostre Senior e Salvator Jesus Christo. A ille sia le gloria, nunc e sempiterne. Amen.

PRIME EPISTOLA UNIVERSAL DE SANCTE JOHANNES APOSTOLO

CAPITULO 1

¹ Lo que esseva desde le principio, lo que nos ha audite, lo que nos ha vidite con nostre oculos, lo que nos ha contemplate e que nostre manos ha toccate del Parola del vita, 2 (e le vita nos esseva manifestate e nos lo ha vidite e nos da testimonio, e vos annuncia le vita eternal que stava con le Patre e que nos esseva manifestate), 3 lo que nos ha vidite e audite, nos lo annuncia anque a vos, a fin que vos pote haber communion con nos, e nostre communion es con le Patre e con su Filio, Jesus Christo. ⁴ E nos vos scribe iste cosas a fin que nostre gaudio sia complete. ⁵ Iste es le message que nos ha audite ex Ille e que nos vos annuncia: que Deo es luce, e que in Ille non ha alicun tenebras. Si nos dice de haber communion con Ille e cammina in tenebras, nos mente e non observa le veritate; 7 ma si nos cammina in le luce, como Ille es in le luce, nos ha communion le unes con le alteres, e sanguine de Jesus, su Filio, nos purifica de omne peccato. 8 Si nos dice de esser sin peccato, nos illude nos ipse, e le veritate non es in nos. 9 Si nos confessa nostre peccatos, Ille es fidel e juste pro pardonar nostre peccatos e purificar nos de omne iniquitate. 10 Si nos dice de non haber peccato, nos le face mendace, e su parola non es in nos.

CAPITULO 2

¹ Filiettos mie, io vos scribe iste cosas a fin que vos non pecca; e si alicuno ha peccate, nos ha un advocato presso le Patre, Jesus Christo, le justo; ² e ille es le propitiation pro nostre peccatos; e non solmente pro le nostre, ma etiam pro illos de tote le mundo. ³ E in isto nos sape que le cognosce: si nos observa su commandamentos. ⁴ Qui dice: lo le cognosce e non observa su commandamentos, es mendace, e le veritate non es in ille; ⁵ ma qui observa su parola, le amor de Deo es in ille vermente

complete. In isto nos sape de esser in Ille: 6 qui dice de demorar in Ille, debe, camminar como Ille camminava. 7 Carissimos, io non vos scribe un commandamento nove, ma un commandamento vetere, que vos habeva desde le principio: le commandamento vetere es le Parola que vos ha audite. 8 Totevia io vos scribe un commandamento nove; lo qual es ver in Ille e in vos; perque le tenebras sta a passar, e le ver luce jam resplende. 9 Qui dice de esser in le luce e odia su fratre, sta ancora in le tenebras. 10 Qui ama su fratre demora in le luce e in ille non ha scandalo. 11 ma qui odia su fratre sta in le tenebras e cammina in le tenebras e non sape ubi vader, perque le tenebras le ha cecate le oculos. ¹² Filiettos, io vos scribe a fin que vostre peccatos vos sia pardonate per medio de su nomine. ¹³ Patres, io vos scribe perque vos ha cognoscite Ille qui es desde le principio. Juvenes, io vos scribe perque vos ha vincite le maligno. 14 Filiettos, io vos ha scribite perque vos ha cognoscite le Patre. Patres, io vos ha scribite perque vos ha cognoscite Ille qui es desde le principio. Juvenes, io vos ha scribite perque vos es forte, e le parola de Deo demora in vos, e vos ha vincite le maligno. 15 Non amar le mundo ni le cosas que es in le mundo. Si uno ama le mundo, le amor del Patre non es in ille. 16 Perque toto lo que sta in le mundo: le concupiscentia del carne, le concupiscentia del oculos e le superbia del vita non es del Patre, ma illos es del mundo. 17 E le mundo passa con su concupiscentia: ma qui face le voluntate de Deo demora in eterne. 18 Filiettos, iste es le ultime hora; e como vos audiva que le antichristo debe venir, desde nunc il ha sortite multe antichristos; e assi nos pote saper que il es le ultime hora. 19 Illes exiva de inter nos, ma illes non esseva del nostres: perque si illes esseva del nostres, illes haberea restate con nos; ma illes exiva a fin que se cognosceva e se videva que non totos es del nostres. 20 ma vos ha le unction del Sancto, e vos cognosce omne cosa. ²¹ Io non vos ha scribite perque vos ignora le veritate, ma perque vos lo cognosce, e perque necun mendacio proveni del veritate. ²² Qui es mendace si non ille qui nega que Jesus es le Christo? Ille es le antichristo, qui nega le Patre e le Filio. ²³ Quicunque nega le Filio, non ha le Patre; qui confessa le Filio ha etiam le Patre. 24 Que lo que vos audiva desde le principio, remane in vos. Si lo que vos audiva desde le principio demora in vos, vos etiam demorara in le Filio e in le Patre. ²⁵ E iste es le promissa que Ille nos faceva: le vita eternal. 26 Io vos ha scribite iste cosas concernente illes qui cerca de seducer vos. 27 Ma quanto a vos. le unction que vos ha recipite de Ille demora in vos, e vos non ha necessitate que alicuno vos insenia; ma su unction vos inseniara omne cosa, e illo es verace, e non es mendace, demora in Ille como illo vos ha inseniate. ²⁸ E nunc, filiettos, permane in Ille, a fin que, quando Ille se manifestara, nos ha confidentia e non essera confundite durante su advento. ²⁹ Si vos sape que Ille es juste, vos sape etiam que tote illes qui practica le justitia es nascite de Ille.

CAPITULO 3

¹ Vide qual amor nos concedeva le Patre, que nos pote esser appellate filios de Deo! E tales nos es. Per isto le mundo non nos cognosce: perque illo non le ha cognoscite. ² Carissimos, nos nunc es filios de Deo, e non es ancora manifestate lo que nos essera. Nos sape que quando ille se manifestara nos essera simile a Ille, perque nos le videra como Ille es. 3 E quicunque ha iste sperantia in Ille, se purifica, como Ille es pur. 4 Qui pecca committe un transgression del lege; pois le peccato es le violation del lege. 5 E vos sape que Ille se manifestava pro levar le peccatos; e in Ille non ha peccato. 6 Quicunque demora in Ille non pecca; quicunque pecca non le ha vidite, ni le ha cognoscite. ⁷ Filiettos, que nemo vos seduce. Qui opera in justitia es juste, como Ille es juste. 8 Qui committe peccato es del diabolo, perque le diabolo pecca desde le principio. Per isto le Filio de Deo esseva manifestate: pro destruer le operas del diabolo. 9 Quicunque es nascite ex Deo non committe peccato, perque le semine de Deo demora in ille assi que non pote peccar perque es nascite ex Deo. ¹⁰ In isto es manifestate le filios de Deo e le filios del diabolo: quicunque non opera in justitia non es de Deo; e assi etiam qui non ama su fratre. 11 Perque iste es le message que vos ha audite desde le principio: 12 que nos debe amar nos le unes le alteres, e non facer como Cain, qui esseva del maligno, e occideva su fratre. E perque le occideva? perque su operas esseva maligne, e illos de su fratre esseva juste. 13 Non vos meraviliar, fratres, si le mundo vos odia. 14 Nos sape de haber passate ex le morte al vita, perque nos ama le fratres. Qui non ama remane in le morte. ¹⁵ Quicunque odia su fratre es homicida; e vos sape que necun homicida ha le vita eternal permanente in se ipse. 16 Nos ha cognoscite le amor in isto: que Ille ha date su vita pro nos; nos etiam debe dar nostre vita pro le fratres. 17 ma si uno ha benes de iste mundo, e vide su fratre in necessitate, e le claude su ipse corde, esque demora le caritate de Deo in ille? 18 Filiettos, non amar in parolas e con le lingua, ma con actiones e in veritate. ¹⁹ In isto nos cognoscera que nos es del veritate e nos habera pace in nostre corde ante Ille. ²⁰ Perque si nostre corde nos condemna, Deo es plus grande de nostre corde, e Ille cognosce omne cosa. ²¹ Delectos, si nostre corde non nos condemna, nos ha confidentia ante Deo; ²² e qualcunque cosa nos le demandara lo recipera ex Ille, perque nos observa su commandamentos e nos face le cosas que le place. ²³ E iste es su commandamento: que nos crede in nomine de su Filio Jesus Christo, e que nos ama le unes le alteres, como Ille nos mandava. ²⁴ E qui observa su commandamentos demora in Ille, e [Deos] in ille. E in isto nos cognosce que Ille demora in nos: per le Spirito que Ille nos ha date.

CAPITULO 4

¹ Carissimos, non creder a omne spirito, ma prova le spiritos pro saper si illos proveni ex Deo; perque multe falsos prophetas ha exite foris in le mundo. 2 In isto vos cognosce le Spirito de Deo: omne spirito que confessa que Jesus Christo veniva in carne, es de Deo; ³ e omne spirito que non confessa Jesus, non es de Deo; e celle es le spirito del antichristo, del qual vos audiva que debe venir; e nunc ille es jam in le mundo. 4 Vos es de Deo, filiettos, e vos les ha vincite; perque Ille qui es in vos es plus grande de ille que es in le mundo. ⁵ Illes es del mundo; ergo illes parla como qui es del mundo, e le mundo les ascolta. 6 Nos es de Deo; qui cognosce Deo nos ascolta; qui non es de Deo non nos ascolta. In isto nos cognosce le spirito del veritate e le spirito del error. ⁷ Carissimos, vamos amar nos le unes le alteres; perque le amor es de Deo, e quicunque ama es nascite es Deo e cognosce Deo. 8 Qui non ama non ha cognoscite Deo; perque Deo es amor. ⁹ In isto se manifestava pro nos le amor de Deo: que Deo inviava su unigenite Filio in le mundo, a fin que, per medio de ille, nos pote viver. 10 In isto sta le amor: non que nos ha amate Deo, ma que Ille ha amate nos, e ha mandate su Filio pro esser le propitiation pro nostre peccatos. ¹¹ Carissimos, si Deo nos ha assi amate, etiam nos debe amar nos le unes le alteres. 12 Nemo unquam videva Deo: si nos ama le unes le alteres. Deo demora in nos, e le caritate de Ille deveni perfecte in nos. 13 In isto nos cognosce que nos demora in Ille e Ille in nos: Pois que Ille nos ha date de su Spirito. 14 E nos ha vidite e nos testimonia que le Patre ha mandate le Filio pro esser le Salvator del mundo. 15 Oui

confessa que Jesus es le Filio de Deo, Deo permane in ille, e ille in Deo. ¹⁶ E nos ha cognoscite le amor que Deo ha pro nos, e nos ha credite. Deo es caritate; e qui permane in caritate permane in Deo, e Deo demora in ille. ¹⁷ In isto le caritate deveni perfecte in nos, a fin que nos ha confidentia in le die del judicio: que assi como Ille es, assi nos es in iste mundo. ¹⁸ In le caritate non ha pavor; al contrario, le caritate perfecte expelle le timor; perque le timor implica le pavor del castigation; e qui time non es perfecte in caritate. ¹⁹ Nos le ama perque Ille nos ha amate primo. ²⁰ Si uno dice: Io ama Deo, e odia su fratre, es mendace; perque qui non ama su fratre qui vide, non pote amar Deo qui non ha vidite. ²¹ E iste es le commandamento que nos ha ex Ille: que qui ama Deo debe amar etiam su ipse fratre.

CAPITULO 5

¹ Quicunque crede que Jesus es le Christo, es nascite ex Deo; e quicunque ama Oui le ha generate, ama etiam qui esseva per Ille generate. ² In isto on cognosce qui ama le filios de Deo: quando nos ama Deo e observa su commandamentos. ³ perque iste es le amor de Deo: que nos observa su commandamentos; e su commandamentos non es pesante. 4 Perque qui es nascite ex Deo vince le mundo; ecce le victoria que ha vincite le mundo: nostre fide. 5 Qui es ille qui vince le mundo, si non ille qui crede que Jesus es le Filio de Deo? 6 Ille es Jesus Christo qui ha venite in aqua e in sanguine; non in aqua solmente, ma in aqua e in sanguine. E le Spirito es qui da testimonio, perque le Spirito es le veritate. ⁷ Pois que tres es illes qui da testimonio: ⁸ le Spirito, le aqua e le sanguine, e le tres concorda in un. 9 Si nos accepta le testimonio del homines, major es le testimonio de Deo; e le testimonio de Deo es lo que Ille da de su Filio. 10 Que qui crede al Filio de Deo in se ipse ha le testimonio; qui non crede in Deo le face mendace, perque non crede al testimonio que Deo da de su ipse Filio. 11 E le testimonio es iste: Deo nos ha date le vita eternal, e iste vita es in su Filio. 12 Qui ha le Filio ha le vita; qui non ha le Filio de Deo, non ha le vita. 13 Io vos ha scribite iste cosas a fin que vos sape que vos ha le vita eternal, vos qui crede in le nomine del Filio de Deo. 14 E iste es le confidentia que nos ha in Ille: que si nos demanda alco secundo su voluntate, Îlle nos audi; 15 e si nos sape que Ille nos audi in lo que nos le pete, nos sape de reciper le petitiones que nos le demanda. 16 Si uno vide su fratre committer un peccato non mortal, ille orara, e Deo dara le vita a ille qui ha committite peccato que non es mortal. Il ha peccatos mortal; e per illos io non dice de orar. ¹⁷ Omne iniquitate es peccato; e il ha peccatos que non es mortal. ¹⁸ Nos sape que quicunque es nascite ex Deo non pecca; perque qui nasceva ex Deo se preserva a se ipse, e le maligno non le tocca. ¹⁹ Nos sape de esser de Deo, e que le mundo entier jace in le maligno; ²⁰ ma nos sape que le Filio de Deo ha venite e nos ha date intendimento pro cognoscer le ver Deo; e nos es in le veritate, in su Filio Jesus Christo. Ille es le ver Deo e le vita eternal. ²¹ Filettos, guarda vos ex le idolos.

SECUNDE EPISTOLA DE SANCTE JOHANNES APOSTOLO

¹ Le anciano al seniora electe e a su filios que io ama in veritate (e non io solmente ma etiam tote illes qui ha cognoscite le veritate), ² per causa del veritate que demora in nos e essera con nos in eternal: 3 gratia, misericordia e pace essera con nos ab Deo Patre e ab Jesus Christo, le Filio del Patre, in veritate e in caritate. 4 Io me ha grandemente allegrate de haber trovate tu filios camminante in le veritate, como nos ha recipite como commandamento ab le Patre. 5 E nunc io te roga, seniora, non como si io te scribeva un commandamento nove, ma illo que nos habeva desde le principio: Vamos amar nos le unes le alteres! ⁶ E iste es le amor: que nos cammina secundo su commandamentos. Iste es le commandamento que vos audiva desde le principio a fin que vos cammina in illo. ⁷ Perque multe seductores exiva per le mundo le quales non confessa que Jesus Christo veniva in carne. Celle es le seductor e le antichristo. 8 Attention a vos mesme, a fin que vos non perde le fructo del operas complite, ma que vos recipe plen recompensa. 9 Qui passa ultra e non demora in le doctrina de Christo, non ha Deo. Qui demora in le doctrina, ha le Patre e le Filio. 10 Si alicuno veni a vos e non porta iste doctrina, non le reciper in casa, e non le salutar; 11 perque qui le saluta participa a su operas inique. 12 Anque si io ha multe cosas pro declarar vos, io non lo vole facer per medio de papiro e tinta; ma io spera de poter venir a vos e de parlar vos a voce, a fin que vostre gaudio sia complete. 13 Le filios de tu soror electe te saluta

TERTIE EPISTOLA DE SANCTE JOHANNES APOSTOLO

¹ Le anciano al amate Gaio, qui io ama in le veritate. ² Carissimo, io desidera que tu prospera in omne cosa e que tu sta ben, assi como prospera le anima tue. 3 Io me ha multo allegrate quando le fratres ha venite e me ha testimoniate de tu veritate, del modo in le qual tu cammina in le veritate. 4 Io non ha major allegressa de iste, de audir que mi filios cammina in le veritate. ⁵ Carissimo, tu opera fidelmente in lo que tu face a favor del fratres, e etiam a favor del extranieros. 6 Le quales testimoniava de tu caritate, ante le ecclesia: e tu facera ben a provider a lor viage in modo digne a Deo; ⁷ perque illes partiva per amor del nomine de Christo, sin prender nil del Gentiles. ⁸ Nos dunque debe reciper tal homines, pro esser cooperatores del veritate. 9 Io ha scribite alco al ecclesia; ma Diotrephe que cerca de haber le preeminentia inter illes, non nos recipe. 10 Ergo, si io veni, io le recordara le operas que ille face, dicente calumnias contra nos; e non satisfacte con isto, non sol non recipe ille ipse le fratres, ma impedi de facer lo a illes qui lo volerea facer, e les expelle foras del ecclesia. 11 Carissimo, non imitar le mal, ma le ben. Qui practica le ben es de Deo; qui face le mal non ha vidite Deo. 12 ma de Demetrio totos da bon testimonio e etiam lo da le veritate ipse; e anque nos testimonia; e tu sape que nostre testimonio es ver. 13 Io habeva multe cosas a dicer te, ma io non te los vole scriber con tinta e penna. 14 ma io spera de vider te tosto, e parlar te a voce. Que le pace sia con te. Le amicos te saluta. Saluta le amicos nominalmente.

EPISTOLA UNIVERSAL DE SANCTE JUDA APOSTOLO

¹ Juda, servo de Jesus Christo, e fratre de Jacobo, a illes qui esseva appellate, sanctificate in Deo Patre, e conservate in Jesus Christo: 2 Misericordia, e pace, e amor vos sia multiplicate. ³ Carissimos, per le grande sollicitude que io habeva de scriber vos del commun salvation, io ha sentite le necessitate de scriber vos pro admonestar vos a combatter pro le fide que ha essite date al sanctos. 4 Perque certe homines se ha introducite furtivemente, le quales desde olim habeva essite ordinate pro iste condemnation. homines impie, qui converte le gratia de nostre Deo in luxuria, e nega a Deo qui sol detene le dominio, e a nostre Senior Jesus Christo. ⁵ Io vos vole recordar, lo que vos jam sape, que le Senior habente salvate al populo ex le terra de Egypto, ha postea destruite illes qui non credeva: ⁶ E al angelos qui non ha servate lor principato, ma ha abandonate lor demora. Ille les ha tenite in le obscuritate del prisiones eterne usque le judicio del grande die: 7 Como Sodoma e Gomorrha, e le citates circumvicin, que del mesme maniera viveva in prostitution, e cercava le carne extranee, illes esseva ponite como exemplo: al suffrer le judicio del foco eterne. 8 Del mesme maniera iste soniatores macula lor carne, e minusprecia le autoritate, e blasphema le dignitates superior. 9 Totevia, quando le archangelo Michael contendeva con le diabolo, disputante circa le corpore de Moses, ille non ha osate proferer judicio de malediction contra [Satan], ma ille diceva: Que le Senior te reprehende. 10 ma istes blasphema le cosas que illes non cognosce; e le cosas que illes in modo natural cognosce angue con illos illes se corrumpe, como animales irrational. ¹¹ Ai de illes! perque illes sequeva le via de Cain, e per lucro illes se lanceava in le error de Balaam, e illes periva in le rebellion de Core. 12 Istes son maculas in vostre festas, qui banchetta con vos, pascente se ipse sin alicun timor: nubes sin aqua, le quales son portate per le ventos: arbores autumnal infructifere, duo vices morte e eradicate; 13 Fer undas del mar, que spuma su ipse abominationes: stellas errante, al quales sta

reservate eternalmente le obscuritate del tenebras. 14 Del quales etiam prophetisava Enoc, le septime desde Adam, dicente: Ecce le Senior ha venite con su myriade de sanctos, 15 Pro facer iudicio super totos, e a convincer a tote le impies de tote le operas de impietate que illes ha impiemente practicate, e a tote le insultos que le impie peccatores ha proferite contra Ille. 16 Istes son murmuratores, querelose, qui cammina secundo lor desiderios; e lor bucca parla con superbia, habente in admiration le personas a causa del lucro. 17 ma vos, carissimos, recorda le parolas que antea vos esseva declarate per le apostolos de nostre Senior Jesus Christo; 18 Qui vos diceva: Que in le ultime tempore haberea burlatores, qui vaderea secundo lor impie desiderios. 19 Istes son illes qui causa divisiones, gente sensual, qui non ha le Spirito. ²⁰ ma vos, carissimos, edifica super vostre sanctissime fide, e ora in le Spirito Sancte. 21 Conserva vos in le amor de Deo, sperante in le misericordia de nostre Senior Jesus Christo, pro haber le vita eternal. ²² E ha compassion de illes qui es dubitative, ²³ E salva les rapente les del foco; odiante anque le vestes maculate per le carne. 24 A Ille qui es potente pro preservar vos del peccato, e presentar vos ante su gloria immaculate, in grande exultation, ²⁵ Al unic Deo nostre salvator per Jesus Christo nostre Senior, sia gloria e magnificentia, imperio e potentia, nunc e in tote le seculos. Amen.

APOCALYPSE DE SANCTE JOHANNES

CAPITULO 1

¹ Le revelation de Jesus Christo, que Deo le ha date pro monstrar a su servos le cosas que debe advenir in breve; e ille los faceva cognoscer per medio de su angelo a su servo Johannes, ² qui attestava le parola de Deo e le testimonio de Jesus Christo, toto lo que ille videte. ³ Beate qui lege e beate illes qui ascolta le parolas de iste prophetia e conserva le cosas que es scribite in illo, pois que le tempore es proxime! 4 Johannes, al septe ecclesias que es in Asia: Gratia a vos e pace de Ille qui es, que esseva e que venira, e del septe Spiritos que es ante su throno, ⁵ e de Jesus Christo, le fidel teste, le primogenite del mortos e le prince del reges del terra. A ille qui nos ama, e nos ha liberate ex nostre peccatos con su sanguine, 6 e nos facete devenir un regno e sacerdotes de Deo e Patre sue, a ille sia le gloria e le dominio in le seculos del seculos. Amen. 7 Ecce, ille veni con le nubes; e omne oculo le videra; etiam le videra illes qui le transfigete, e tote le tribos del terra lugera pro ille. Sic, Amen. 8 Io es le Alpha e le Omega, dice le Senior Deo que es, que esseva e que venira, le Omnipotente. 9 Io. Johannes, vostre fratre e participe con vos del tribulation, del regno e del constantia in Jesus, io esseva in le insula appellate Patmos per causa del parola de Deo e del testimonio de Jesus. 10 Io esseva rapite in spirito in le die del Senior, e io audite detra de me un grande voce, como le sono de un trompa, que diceva: 11 Lo que tu vide, scribe lo in un libro e invia lo al septe ecclesias: a Epheso, a Smyrna, a Pergamo, a Thyatira, a Sardis, a Philadelphia e a Laodicea. 12 E io me ha volvete pro vider le voce que me parlava; e como io me volveva, io ha videte septe candelabros de auro; 13 e in medio al candelabros uno simile al Filio de Homine, vestite con un veste longe usque al pedes, e cingite con un cinctura de auro al altitude del pectore. 14 E su capite e su capillos esseva blanc como candide lana, como nive; e su oculos esseva como un flamma de foco; ¹⁵ e su pedes esseva simile a fin laton, raffinate in un fornace; e su voce esseva como le rumor de multe aquas. 16 E ille teneva in su mano dextre septe stellas; e de su bucca exiva un spada de

duple lamina, acutiate, e su visage esseva como le sol in su maxime splendor. ¹⁷ E post haber le vidite io cadete a su pedes como morto; e ille ponete su mano dextre supra me, dicente: Non time; io es le prime e le ultime, ¹⁸ e le vivente qui esseva morto, ma ecce, io vive per le seculos del seculos, e io ha le claves del morte e del inferno. ¹⁹ Scribe dunque le cosas que tu ha videte, illos que es, e illos que debe ancora evenir, ²⁰ respecto le mysterio del septe stellas que tu vidite in mi dextra, e del septe candelabros de auro. Le septe stellas es le angelos del septe ecclesias, e le septe candelabros es le septe ecclesias.

CAPITULO 2

¹ Al angelo del ecclesia de Epheso scribe: Isto dice Ille qui ha le septe stellas in su dextra, e que cammina in medio a septe candelabros de auro: 2 Io cognosce tu operas e tu fatiga e tu constantia e que tu non supporta le iniques e tu ha mittite al proba illes qui se defini apostolos e non lo es, e tu les ha trovate mendace; ³ e tu es patiente e tu ha supportate multe cosas per amor de mi nomine, e tu non te rendeva. 4 ma io ha isto contra te: tu abandonava tu prime amor. ⁵ Recorda dunque de ubi tu ha cadite, e repente te, e face le operas de antea; alteremente, io venira a te, e io removera tu candelabro de su loco, si tu non te repente. 6 ma tu ha isto in pro: tu odia le operas del Nicolaitas, qui io etiam odia. 7 Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias. A qui vince io dara a mangiar del arbore del vita, que sta in le paradiso de Deo. 8 E al angelo del ecclesia de Smyrna scribe: Iste cosas lo dice le Prime e le Ultime, qui moriva e tornava in vita: 9 Io cognosce tu tribulation e tu povressa (sed tu es ric) e le blasphemias de illes que dice esser Judeos e non lo es, in vice illes es un synagoga de Satan. 10 Non timer lo que tu debera suffrer, ecce, le diabolo sta pro mandar alicun de vos in prision, a fin que vos sia probate; e vos habera un tribulation de dece dies. Sia fidel usque al morte, e io te dara le corona del vita. 11 Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias. Qui vince non suffrera le secunde morte. 12 E al angelo del ecclesia de Pergamo scribe: Iste cosas dice ille qui ha le spada a duple lamina acute: ¹³ Io cognosce ubi tu habita, que es ubi sta le throno de Satan; ma tu retene firmemente mi nomine, e tu non renegava mi fide, ni anque in le dies in los qual Antipas, mi fidel teste, esseva occidite inter vos, ubi habita Satan. 14 Ma io ha qualcosa contra te: que tu ibi ha qui professa le doctrina de Balaam, qui inseniava a Balac a

mitter obstaculos ante le filios de Israel, inducente les a mangiar del cosas sacrificate al idolos e a committer fornication. 15 Tu etiam ha alicunos qui professa le doctrina del Nicolaitas. 16 Repente te dunque; alteremente, io venira tosto a te, e io combattera contra illes con le spada de mi bucca. 17 Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias. A qui vince io dara del manna occultate, e le dara etiam un petra blanc, e super le petra scribite un nomine nove que nemo cognosce, excepte ille qui lo recipe. 18 E al angelo del ecclesia de Thyatira scribe: Iste cosas dice le Filio de Deo, qui ha le oculos como flamma de foco, e cuje pedes es como laton fin: ¹⁹ Io cognosce tu operas e tu amor e tu fide e tu ministerio e tu constantia, e que tu ultime operas es plus abundante del primos. ²⁰ ma io ha isto contra te: que tu tolera le femina Jezabel, qui se dice prophetessa e insenia e seduce mi servos a committer fornication e mangiar cosas sacrificate al idolos. 21 E io le ha date tempore pro repentir se, e illa non vole corriger se de su fornication. ²² Ecce, io lanceara super illa un lecto de dolor, e un grande tribulation a illes qui committera adulterio con illa, si illes non se repentira del operas de illa. ²³ E io mittera a morte su filios; e tote le ecclesias cognoscera que io es Ille qui scruta le renes e lecordes; e io dara a cata un de vos secundo vostre operas. 24 Ma al alteres de vos in Thyatira que non professa iste doctrina e non ha cognoscite le profunditate de Satan, io vos dice que io non vos imponera altere carga. ²⁵ Solmente, lo que vos ha tene lo firmemente usque io veni. ²⁶ E a qui vince e persevera in mi operas usque al fin io dara poter super le nationes, ²⁷ pro reger los con un virga de ferro e rumper los como vasos de argilla; como etiam io recipeva potestate ex mi Patre. ²⁸ E io le dara le stella del matino. ²⁹ Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias.

CAPITULO 3

¹ E al angelo del ecclesia de Sardis scribe: Iste cosas dice Ille qui ha le septe Spiritos de Deo e le septe stellas: Io cognosce tu operas: tu ha nomine de vivente ma tu es morto. ² Sia vigilante e confirma le resto que sta pro morir; pois que io non ha trovate tu operas perfecte ante mi Deo. ³ Recorda te dunque de quanto tu ha recipite e audite; e conserva lo, e repente te. Perque si tu non velia, io veni como un robator, e tu non sapera a qual hora io venira a te. ⁴ ma tu ha alicunos in Sardis qui non ha contaminate lor vestes; illes camminara con me in vestes blanc, perque illes es digne. ⁵ Qui vince essera assi vestite de vestes blanc, e io non

cancellara su nomine ex le libro del vita, e io confessara su nomine ante mi Patre e ante su angelos. 6 Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias. 7 E al angelo del ecclesia de Philadelphia scribe: Iste cosas dice le Sancto, le Verace, Ille qui ha le clave de David, Ille qui aperi e nemo claude, Ille qui claude e nemo aperi: 8 Io cognosce tu operas. Ecce, io ha collocate ante te un porta aperite, que nemo pote clauder, perque, anque si tu ha pauc fortia, tu conservava mi parola, e tu non ha renegate mi nomine. 9 Ecce, lo que io facera a illes del synagoga de Satan, le quales dice de esser Judeos e non lo es, ma illes mente; ecce, io les facera venir a prostrar se ante tu pedes, e illes cognoscera que io te ama. ¹⁰ Perque tu ha conservate mi parola patientemente, io etiam te guardara del hora del tentation que debe venir sur tote le mundo, pro mitter al prova qui habita sur le terra. ¹¹ Io veni tosto; remane firme in lo que tu ha, a fin que nemo te leva tu corona. ¹² Qui vince io facera de ille un columna in le templo de mi Deo, e ille non exira jammais; e io scribera supra ille le nomine de mi Deo e le nomine del citate de mi Deo, le Nove Jerusalem que descende ab le celo del presentia de mi Deo, e etiam mi nove nomine. ¹³ Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias. ¹⁴ E al angelo del ecclesia de Laodicea scribe: Iste cosas dice le Amen, le Teste fidel e verace, le principio del creation de Deo: ¹⁵ Io cognosce tu operas: tu non es ni frigide ni calide. Oh si tu esseva frigide o calide! 16 ma perque tu es tepide, e non es ni frigide ni calide, io te vomitara ex mi bucca. ¹⁷ Pois que tu dice: Io es ric, e pois que io me inricchiva, io non ha necessitate de nil, ma tu non sape de esser un infelice, e un miserabile e povre e cec e nude. 18 io te consilia de comprar ex me auro raffinate con foco. a fin que tu deveni ric; e vestes blanc, pro vestir te a fin que non appare le vergonia de tu nuditate; e collyrio pro unguer tu oculos, pro vider. 19 Tote illes qui io ama, io les reprehende e les castiga; sia tu dunque zelose e repente te. 20 Ecce, io es al porta e batte: si uno audi mi voce e aperi le porta, io entrara in su casa e con ille io cenara e ille con me. ²¹ A qui vince io le concedera de seder con me in mi throno, como etiam io ha vincite e mi sedeva con mi Patre in su throno 22 Qui ha aures que audi lo que le Spirito dice al ecclesias.

CAPITULO 4

¹ Post iste cosas io reguardava, e ecce una porta aperite in le celo, e le prime voce que io habeva audite parlante con me con

sono de trompa, me diceva: Ascende hic, e io te monstrara le cosas que debe advenir de nunc in avante. ² E subito io esseva rapite in spirito; e ecce un throno in celo, e supra le throno il habeva uno sedite. 3 E Ille qui stava sedite habeva le aspecto simile a una petra de jaspe e de sardio; e circum al throno il habeva un iris que, a vider lo, semblava un smaragdo. 4 E circum al throno habeva vinti-quatro thronos; e supra le thronos sedeva vinti-quatro ancianos, vestite de blanc vestes, qui habeva supra lor capite coronas de auro. ⁵ E del throno procedeva fulgores e voces e tonitros; e ante le throno il habeva septe lampadas ardente, que es le septe Spiritos de Deo; 6 e ante al throno il habeva como un mar de vitro, simile al crystallo; e in medio al throno e circum al throno, quatro creaturas vivente, plen de oculos ante e retro. ⁷ E le prime creatura vivente esseva simile a un leon, e le secunde simile a un vitello, e le tertie habeva le facie como un homine, e le guarta esseva simile a un aquila a volar. 8 E le quatro creaturas vivente habeva cata un sex alas, e illos esseva plen de oculos circum e intro, e illos non reposava iammais, die e nocte, dicente: Sancte, sancte es le Senior Deo, le Omnipotente, que esseva, que es, e que venira. ⁹ E omne vice que le creaturas vivente da gloria e honor e gratia a Ille qui sede sur throno, a Ille qui vive in le seculos del seculos, 10 le vinti-quatro ancianos se prostra ante Ille qui sede sur throno e adora Ille qui vive in le seculos del seculos e illes lancea lor coronas ante al throno, dicente: 11 Digne es, oh Senior e Deo nostre, de reciper le gloria e le honor e le potentia: perque tu creava tote le cosas, e per tu voluntate illos existeva e esseva create

CAPITULO 5

¹ Post iste cosas io reguardava, e ecce una porta aperite in le celo, e le prime voce que io habeva dite parlante con me con sono de trompa, me diceva: Ascende hic, e io te monstrara le cosas que debedvenir de nunc in avante. ² E subito io esseva rapite in spirito; e ecce un throno in celo, e supra le throno il habeva uno sedite. ³ E Ille qui stava sedite habeva le aspecto simile a una petra de jaspe e de sardio; e circum al throno il habeva un iris que, a vider lo, semblava un smaragdo. ⁴ E circum al throno habeva vinti-quatro thronos; e supra le thronos sedeva vinti-quatro ancianos, vestite de blanc vestes, qui habeva supra lor capite coronas de auro. ⁵ E del throno procedeva fulgores e

voces e tonitros; e ante le throno il habeva septe lampadas ardente, que es le septe Spiritos de Deo; 6 e ante al throno il habeva como un mar de vitro, simile al crystallo; e in medio al throno e circum al throno, quatro creaturas vivente, plen de oculos ante e retro. 7 E le prime creatura vivente esseva simile a un leon, e le secunde simile a un vitello, e le tertie habeva le facie como un homine, e le quarta esseva simile a un aquila a volar. 8 E le quatro creaturas vivente habeva cata un sex alas, e illos esseva plen de oculos circum e intro, e illos non reposava jammais, die e nocte, dicente: Sancte, sancte es le Senior Deo, le Omnipotente, que esseva, que es, e que venira. 9 E omne vice que le creaturas vivente da gloria e honor e gratia a Ille qui sede sur throno, a Ille qui vive in le seculos del seculos, 10 le vinti-quatro ancianos se prostra ante Ille qui sede sur throno e adora Ille qui vive in le seculos del seculos e illes lancea lor coronas ante al throno, dicente: 11 Digne es, oh Senior e Deo nostre, de reciper le gloria e le honor e le potentia: perque tu creava tote le cosas, e per tu voluntate illos existeva e esseva create

CAPITULO 6

¹ Postea io videva quando le Agno aperiva un del septe sigillos; e io audiva le prime del quatro creaturas vivente, que diceva con voce de tonitro: Veni. ² E io videva, e ecce un cavallo blanc: e qui lo cavalcava habeva un arco: e le esseva date un corona, e ille exiva victoriose, pro vincer. ³ E quando ille aperiva le secunde sigillo, io audiva le secunde creatura vivente que diceva: Veni. 4 E exiva un altere cavallo, rubie; e a qui lo cavalcava esseva date le poter de levar le pace ex le terra a fin que le homines se occideva le unes al alteres, e le esseva date un grande spada. ⁵ E quando ille aperiva le tertie sigillo, io audiva le tertie creatura vivente que diceva: Veni. E io videva, e ecce un cavallo nigre; e qui lo cavalcava habeva un balancia in mano. 6 E io audiva un voce in medio al quatro creaturas vivente que diceva: Un mensura de frumento per un denario e tres mensuras de hordeo per un denario; e non damnificar ni le oleo ni le vino. ⁷ E quando ille habeva aperite le quarte sigillo, io audiva le voce del quarte creatura vivente que diceva: Veni. 8 E io videva, e ecce un cavallo jalne; e qui lo cavalcava habeva per nomine Morte; e le sequeva le inferno. E le esseva date potestate super le quarte parte del terra pro occider con le spada, con le fame, con le

mortalitate e con le bestias del terra. 9 E quando ille aperiva le quinte sigillo, io videva sub le altar le animas de illes qui habeva essite occidite per le parola de Deo e per le testimonio que illes habeva date: 10 e illes critava con grande voce, dicente: Usque quando, oh nostre Senior qui es sancte e verace, non face tu justitia e non vindica nostre sanguine super illes qui habita supra le terra? 11 E a cata un de illes esseva date un veste blanc e les esseva dicite de reposar se ancora un pauc de tempore, usque esseva completate le numero de lor coservos e de lor fratres, qui debeva esser occidite como illes. 12 Postea io videva quando se aperiva le sexte sigillo: e habeva un grande seismo; e le sol deveniva nigre como un sacco de cilicio, e le luna deveniva como sanguine; 13 e le stellas del celo cadeva super le terra como quando un fichiero succutite per un grande vento lassa cader su ficos immatur. 14 E le celo se retirava como un pergamena que se rotula; e omne montania e omne insula esseva removite de su loco. ¹⁵ E le reges del terra e le grandes e le capitanos e le riccos e le potentes e omne homine servo e omne homine libere se occultava in le cavernas e in le roccas del montanias; 16 e illes diceva al montes e al roccas: Cade supra nos, e occulta nos del presentia de Ille que sede sur throno e del ira del Agno; ¹⁷ perque le grande die de su ira ha venite, e qui pote restar firme?

CAPITULO 7

¹ Post isto, io videva quatro angelos in pede al quatro angulos del terra, retenente le quatro ventos del terra a fin que non sufflava alicun vento sur le terra, ni sur mar, ni sur alicun arbore. ² E io videva un altere angelo que ascendeva ex le sol levante, le qual habeva le sigillo del Deo vivente; e ille critava con grande voce al quatro angelos al quales esseva date le poter pro damnificar le terra e le mar, dicente: 3 Non damnificar le terra, ni le mar, ni le arbores, usque nos es signalate in fronte le servos de nostre Deo. 4 E io audiva le numero de illes signalates: cento quaranta-quatro mille signalate de tote le tribos del filios de Israel: ⁵ Del tribo de Juda dece-duo mille signalate, del tribo de Ruben dece-duo mille, del tribo de Gad dece-duo mille, 6 del tribo de Aser dece-duo mille, del tribo de Nephthali dece-duo mille, del tribo de Manasse dece-duo mille, 7 del tribo de Simeon dece-duo mille, del tribo de Levi dece-duo mille, del tribo de Issachar dece-duo mille, 8 del tribo de Zabulon dece-duo mille, del tribo de Joseph dece-duo mille, del tribo de Beniamin dece-duo

mille signate. 9 Depost iste cosas io reguardava, e ecce un grande turba que necun hominepoteva numerar, de tote le nationes e tribos e populos e linguas, que stava in pede ante le throno e ante le Agno, vestite de vestes blanc e con palmas in mano. 10 E illes critava con grande voce dicente: Le salvation pertine a nostre Deo le qual sede sur throno, e al Agno. 11 E tote le angelos stava in pede circum le throno e al ancianos e al quatro creaturas vivente; e illes se prostrava sur lor facie ante le throno, e illes adorava Deo dicente: 12 Amen! al Deo nostre le benediction e le gloria e le sapientia e le actiones de gratias e le honor e le potentia e le fortia, in le seculos del seculos! Amen. 13 E un del ancianos me parlava, dicente: Istes vestite de vestes blanc qui es, e de ubi ha illes venite? ¹⁴ Io le respondeva; Senior mie, tu lo sape. E ille mi diceva: Illes es les qui veni ab le grande tribulation, e ha lavate lor vestes, e los ha blanchite in le sanguine del Agno. ¹⁵ Ergo illes es ante al throno de Deo, e le serve die e nocte in su templo: e Ille qui sede sur throno extendera super illes su tabernaculo. 16 E illes non habera plus fame e non habera plus sete, non les colpara plus le sol ni alicun calor; 17 perque le Agno que es in medio al throno les pasturara e les guidara al fontes de aquas vive; e Deo essugara omne lacrima de lor oculos.

CAPITULO 8

¹ E auando le Agno aperiva le septimo sigillo, habeva silentio in le celo per circa le spatio de media hora. ² E io videva le septe angelos in pede ante Deo, e les esseva date septe trompettas. 3 E un altere angelo veniva e stava apud le altar, habente un incensario de auro; e le esseva date multe perfumos a fin que los univa al orationes de tote le sanctos supra le altar de auro que stava ante al throno. 4 E le fumo del perfumos, se univa al orationes del sanctos, e ascendeva ex le mano del angelo al presentia de Deo. 5 Postea le angelo prendeva le incensario e lo plenava con foco del altar e lo jectava sur le terra; e habeva clamores, tonitros, fulmines e seismos. ⁶ E le septe angelos que habeva le septe trompettas se preparava a sonar. 7 E le prime sonava, e habeva grandine e foco, mixturate con sanguine, que esseva jectate supra le terra; e le tertie parte del terra esseva ardite, e le tertie parte del arbores esseva ardite, e omne herba verde esseva ardite. 8 Postea sonava le secunde angelo, e un massa simile a un grande montania ardente esseva jectate in le mar; e le tertie parte del mar deveniva sanguine, 9 e le tertie parte del creaturas vivente que esseva in le mar moriva, e le tertie parte del naves periva. ¹⁰ Postea sonava le tertie angelo, e cadeva del celo un grande stella, ardente como un torcha; e cadeva suera le tertie parte del fluvios e supra le fontes del aquas. ¹¹ Le nomine del stella es Absinthio; e le tertie parte del aquas deveniva amar; e multe homines moriva per causa de celle aquas, perque illos deveniva amar. ¹² Postea sonava le quarte angelo, e le tertie parte del sol esseva colpate e le tertie parte del luna e le tertie parte del stellas e lor tertie parte se obscurava e tertie parte del die non resplendeva e similemente le nocte. ¹³ E io reguardava e audiva un angelo que volava in medio al celo e diceva con grande voce: Guai, guai, guai a qui habita supra le terra, per causa del altere sonos de trompetta del tres angelos que debe ancora sonar!

CAPITULO 9

¹ Postea sonava le quinte angelo, e io videva un stella cader del celo supra le terra; e a ille esseva date le clave del puteo del abysso. ² E ille aperiva le puteo del abysso; e ex le puteo ascendeva un fumo simile al fumo de un grande fornace; e le sol e le aere esseva obscurate per le fumo del puteo. ³ E ex le fumo exiva locustas que vadeva sur le terra; e les esseva date un poter simile al poter que ha le scorpiones in le terra. ⁴ E les esseva commandate de non damnificar le herba del terra, ni alicun vegetation, ni arbore alicun, ma solmente le homines qui non habeva le sigillo de Deo in fronte. ⁵ E les esseva commandate de non occider, ma de tormentar les per cinque menses; e le tormento que illos causava esseva simile al punctura de scorpion. ⁶ E in celle dies le homines cercara le morte e non lo trovara, e illes desiderara morir, e le morte fugira da illes.

⁷ E le locustas esseva simile a cavallos preparate pro le guerra; e supra lor testas illos habeva coronas simile a auro e lor facies esseva como facies de homines. ⁸ E lor capillos esseva como capillos de femina, e lor dentes esseva como dentes de leon. ⁹ E illos esseva cuirassate con cuirasses de ferro; e le ruito de lor alas esseva como le rumor de carros, trainate per multe cavallos que curreva al battalia. ¹⁰ E illos habeva caudas como los del scorpion, e aculeos in lor caudas; e illos habeva le poter in lor caudas pro nocer le homines per cinque menses. ¹¹ E illos habeva como lor rege le angelo del abysso, cuje nomine in hebreo es Abaddon, e in greco Apollyon. ¹² Le prime guai ha

passate: ma veni ancora altere duo guais post iste cosas. ¹³ Postea le sexte angelo sonava, e io audiva un voce ex le quatro cornos del altar de auro que stava ante Deo, 14 que diceva al sexte angelo que habeva le trompetta: Disnoda le quatro angelos que es ligate apud le grande fluvio Euphrate. 15 E esseva disnodate le quatro angelos que habeva essite preparate pro celle hora, pro celle die e mense e anno, pro occider le tertie parte del homines. ¹⁶ E le numero del armeas de cavalleria esseva de duo centos milliones: e io audiva lor numero. 17 E io videva in le vision le cavallos e illes qui los cavalcava: illes habeva cuirasses de foco, de hyacintho e de sulfure; e le testas del cavallos esseva como capite de leones; e ex lor buccas exiva foco e fumo e sulfure. 18 Con iste tres plagas: foco, fumo e sulfure que exiva ex lor buccas esseva occidite le tertie parte del homines. 19 Perque le poter del cavallos esseva in lor bucca e in lor caudas; pois que lor caudas esseva simile a serpentes con testas, e illos noceva. 20 E le resto del homines qui non esseva occidite per iste plagas, non se repentiva del operas de lor manos, pro non adorar plus le demonios e idolos de auro e de argento e de bronzo e de petra e de ligno, le quales non pote ni vider, ni audir, ni camminar; 21 e illes non se repentiva de lor homicidios, ni de lor incantamentos, ni de lor fornication, ni de lor furtos.

CAPITULO 10

¹ Postea io videva un altere angelo potente que descendeva ab le celo, involvite in un nube; supra su capite ille habeva le iris; su facie esseva como le sol, e su pedes como columnas de foco: ² e ille habeva in mano un libretto aperite; e ille posava su pede dextre supra le mar e le sinistro supra le terra; ³ e ille critava con grande voce, como le rugito del leon; e post haber critate, le septe tonitros faceva audir lor voces. 4 E post que le septe tonitros faceva audir lor voces, io stava pro scriber; ma io audiva un voce ab le celo que me diceva: Sigilla le cosas que le septe tonitros ha pronunciate, e non los scriber. ⁵ E le angelo que io habeva vidite in pede supra le mar e supra le terra, 6 altiava le mano dextre al celo e jurava per Ille qui vive in le seculos del seculos, le qual ha create le celo e le cosas que es in illos e le terra e le cosas que es in illo e le mar e le cosas que es in illo, que non habera plus retardo; 7 ma que in le dies del voce del septime angelo, quando ille sonara, se complira le mysterio de Deo, secundo lo que Ille ha annunciate a su servos, le prophetas. ⁸ E le voce que io habeva audite ab le celo me parlava de nove e diceva: Vade, prende le libro que es aperite in mano al angelo que sta in pede supra le mar e supra le terra. ⁹ E io vadeva al angelo, e io le diceva de dar me le libretto. E ille me diceva: Prende lo, e devora lo: illo essera amar in tue ventre, ma in tu bucca te essera dulce como melle. ¹⁰ Io prendeva le libretto del mano del angelo, e lo devorava; e illo esseva dulce in mi bucca, como melle; ma post haber lo devorate, mi ventre sentiva le amaritude. ¹¹ E ille me diceva: Tu debe prophetisar de nove a multe populos e nationes e linguas e reges.

CAPITULO 11

¹ Postea me esseva date un canna simile a un virga: e on me diceva: Altia te e mensura le templo de Deo e le altar e conta illes qui ibi adora; ² ma omitte le atrio que es foras ex le templo, e non lo mensurar, perque illo ha essite date al Gentiles, e illes calcara le Sancte Citate per quaranta-duo menses. 3 E io dara le poter de prophetisar a mi duo testes, e illes prophetisara per mille duo centos sexanta dies, vestite de saccos. 4 Istes es le duo olivos e le duo candelabros que sta al presentia del Senior del terra. ⁵ E si alicuno les vole nocer, exira ex lor bucca un foco que devora lor inimicos: e si alicuno les vole nocer ille essera necessarimente occidite in iste maniera. 6 Illes ha le poter de clauder le celo a fin que non cade pluvia durante le dies de lor prophetia; e illes ha potestate super le aquas pro converter los in sanguine, potestate de percuter le terra con qualcunque plaga, quante vices illes volera. ⁷ E quando illes habera complite lor testimonio, le bestia que ascende ab le abysso les facera guerra e les vincera e les occidera. 8 E lor corpore morte jacera sur le placia del grande citate, que spiritualmente se appella Sodoma e Egypto, ubi etiam lor Senior esseva crucifigite. ⁹ E le homines del varie populos e tribos e linguas e nationes videra lor corpores morte per tres dies e medio, e illes non lassara que lor corpores morte sia sepelite. 10 E le habitantes del terra gaudera e illes se allegrara e mandara donos le unes al alteres, perque iste duo prophetas habeva tormentate le habitantes del terra. 11 E depost tres dies e medio un spirito de vita procedente ex Deo entrava in illes, e illes se altiava in pede e grande timor cadeva supra qui les videva. 12 E illes audiva un grande voce ab le celo que diceva: Ascende ibi. E illes ascendeva al celo in le nube, e lor inimicos les videva. 13 E in celle hora habeva un grande seismo, e le decime parte del

citate cadeva, e septe mille personas esseva occidite in le seismo; e le restante esseva espaventate e dava gloria al Deo del celo. 14 Le secundo guai ha passate; e ecce, le tertie guai venira tosto. 15 E le septime angelo sonava le trompetta, e se audiva grande voces in celo, que diceva: Le regno del mundo ha devenite de nostre Senior e de su Christo; e ille regnara in le seculos del seculos. ¹⁶ E le vinti-quatro ancianos qui stava sedite al presentia de Deo in lor thronos se prostrava super lor facies e adorava Deo, dicente: 17 Nos te regratia, oh Senior Deo omnipotente que es e que esseva, perque tu reprendeva in mano tu grande poter, e le regno. 18 Le nationes se habeva incholerisate, ma tu cholera ha arrivate, e nunc es le tempore pro judicar le mortos, pro dar le premio a tu servos, le prophetas, e al sanctos e a illes qui time tu nomine, parves e grandes, e de destruer qui destrue le terra. ¹⁹ E le templo de Deo que sta in celo se aperiva, e se videva in su templo le arca de su pacto, e habeva fulmines e voces e tonitros e un seismo e un multe grandine.

CAPITULO 12

¹ Postea appareva un grande signo in celo: un femina revestite del sol con le luna sub le pedes, e sur le capite un corona de dece-duo stellas. 2 Illa esseva gravide, e plorava per le dolores tormentose del parto. ³ E appareva un altere signo in celo; e ecce un grande dracon rubie que habeva septe testas e dece cornos e sur le testas septe diademas. ⁴ E su cauda trainava le tertie parte del stellas del celo e los lanceava supra le terra. E le dracon se arrestava ante le femina qui stava pro parturir, pro devorar le su filio, post que illa le haberea parturite. ⁵ E illa parturiva un filio masculo, qui debe reger tote le nationes con virga de ferro; e le filio del femina esseva rapite juxta Deo e su throno. ⁶ E le femina fugiva in le deserto, ubi illa ha un loco preparate per Deo, a fin que illa sia nutrite per mille duo centos sexanta dies. ⁷ E habeva un battalia in celo: Michael e su angelos combatteva contra le dracon, e le dracon e su angelos combatteva, 8 ma illes non vinceva, e lor loco non esseva plus trovate in celo. 9 E le grande dracon, le serpente antique, que es appellate Diabolo e Satan, le seductor de tote le mundo, esseva jectate in basso; ille esseva jectate supra le terra, e con ille esseva jectate su angelos. 10 E io audiva un grande voce in celo que diceva: Nunc ha venite le salvation e le potentia e le regno de nostre Deo, e le potestate de su Christo, perque il ha essite iectate a basso le accusator del nostre fratres, qui les accusava ante nostre Deo, die e nocte. 11 Ma illes le ha vincite a causa del sanguine del Agno e a causa del parola de lor testimonio; e illes non ha amate lor vita, in vice illes lo ha exponite al morte. 12 Ergo, allegra vos, oh celos, e vos que habita in illos. Guai a vos, oh terra, oh mar! Perque le diabolo ha descendite a vos con grande furor, sapente de non haber plus que un breve tempore. 13 E post que le dracon esseva lanceate supra le terra, ille persequeva le femina qui habeva parturite le filio masculo. 14 ma al femina esseva date duo alas de un grande aquila a fin que illa volava in le deserto, in su loco, ubi illa es nutrite per un tempore, e tempores e le medietate de un tempore, lontan del presentia del serpente. 15 E le serpente jectava ex su bucca del aqua como un fluvio detra le femina, pro facer la portar via per le currente. 16 ma le terra succurreva le femina; e le terra aperiva su bucca e inglutiva le fluvio que le dracon habeva jectate foras de su bucca. 17 E le dracon se incholerisava contra le femina e vadeva a facer guerra contra le resto de su progenie, qui conserva le commandamentos de Deo e retene le testimonio de Jesus

CAPITULO 13

¹ E io stava sur le ripa del mar. E io videva ascender ex le mar un bestia que habeva dece cornos e septe testas, e sur le cornos dece diademas, e sur le testas nomines de blasphemias. ² E le bestia que io videva esseva simile a un leopardo, e su pedes esseva como los de un urso, e su bucca como bucca de leon; e le dracon le dava su ipse poter e su ipse throno e grande potestate. ³ E io videva in un de su testas un vulnere mortal: e su plaga mortal esseva sanate; e tote le terra admirava e segueva le bestia; 4 e illes adorava le dracon perque ille habeva date le poter al bestia; e illes adorava le bestia dicente: Qui es simile al bestia? e qui pote pugnar contra ille? ⁵ E esseva date al [dracon] un bucca que proclamava parolas arrogante e blaspheme e le esseva date potestate de ager per quaranta-duo menses. ⁶ E ille aperiva su bucca in blasphemias contra Deo, pro blasphemar su nomine e su tabernaculo e illes qui habita in celo. ⁷ E le esseva date poter pro facer guerra contra le sanctos e de vincer les; e le esseva date potestate supra omne tribo e populo e lingua e nation. 8 E le adorara tote le habitantes del terra cuje nomines non es scripte in le libro del vita del Agno qui esseva immolate, desde le principio del mundo. 9 Qui ha aures, que audi. 10 Si uno porta in captivitate ille vadera etiam in captivitate; si uno occide con le spada, ille

etiam essera occidite con le spada. Hic sta le patientia e le fide del sanctos. 11 Postea io videva un altere bestia, que ascendeva del terra, e habeva duo cornos como los de un agno, ma ille parlava como un dracon. 12 E ille exerceva tote le potestate del prime bestia, e al presentia sue faceva in modo que le terra e su habitantes adorava le prime bestia cuje plaga mortal habeva essite curate. 13 E ille operava grande signales, etiam faceva descender foco ab le celo super le terra in presentia del homines. ¹⁴ E ille seduceva le habitantes del terra con le signales que le esseva date de facer in presentia del bestia, dicente al habitantes del terra de crear un imagine del bestia qui habeva essite vulnerate per le spada e viveva. 15 E le esseva concedite de dar spirito al imagine del bestia, a fin que le imagine del bestia parlava e faceva occider tote illes qui non adorava le imagine del bestia. ¹⁶ E ille faceva in modo que a totos, parves e grandes, riccos e povres, liberes e servos, recipeva un marca sur le mano dextre o sur le fronte; 17 e nemo poteva comprar o vender si non habeva le marca, le nomine del bestia o le numero de su nomine. ¹⁸ Hic sta le sapientia. Qui ha intellecto que computa le numero del bestia, pois que illo es le numero de un homine; e le numero es sex centos sexanta-sex.

CAPITULO 14

¹ Postea io reguardava, e ecce le Agno que stava in pede supra le monte Sion, e con ille cento-quaranta-quatro mille qui habeva su nomine e le nomine de su Patre scribite sur lor frontes. ² E io audiva un voce ab le celo como le ruito de multe aquas e como le rumor de un grande tonitro; e le voce que io audiva esseva como le sono de citheristas qui sona lor citheras. ³ E illes cantava un cantico nove ante al throno e ante al quatro creaturas vivente e al ancianos: e nemo poteva apprender le cantico excepte le cento quaranta-quatro mille, le quales esseva comprate ab le terra. 4 Es illes qui non se ha contaminate con feminas, pois que illes es virgine. E illes seque le Agno ubicunque Ille vade. Illes esseva comprate de inter le homines como primitias pro Deo e le Agno. ⁵ E in lor bucca non esseva trovate mendacio: illes es irreprehensibile. 6 Postea io videva un altere angelo que volava in medio al celo, habente le evangelo eternal pro annunciar lo al habitantes del terra, e a omne nation e tribo e lingua e populo; 7 e ille diceva con grande voce: Time Deo e da gloria a Ille, pois que le hora de su judicio ha venite: e adora Ille qui ha facite le celo e le terra e le mar e le fontes del aquas. 8 E un altere angelo le sequeva dicente: Ha cadite, ha cadite le grande Babylonia, que ha facite biber a tote le nationes del vino del ira de su fornication. 9 E un tertie angelo, le sequeva, dicente con grande voce: Si alicuno adora le bestia e su imagine e recipe le marca sur le fronte o sur le mano, 10 ille bibera etiam del vino del ira de Deo del calice de su ira, pur e sin mixtura: e ille essera tormentate con foco e sulfure in le presentia del sancte angelos e del Agno. 11 E le fumo de lor tormento ascende in le seculos del seculos; e non ha requiem ni de die ni de nocte pro illes qui adora le bestia e su imagine e quicunque recipe le marca de su nomine. 12 Hic sta le patientia del sanctos qui observa le commandamentos de Deo e le fide in Jesus. 13 È io audiva un voce ab le celo que diceva: Scribe: Beate le mortos que desde nunc in avante mori in le Senior. Sic, dice le Spirito, perque illes se reposa de lor fatigas, pois que lor operas les seque. 14 E io reguardava e ecce un nube blanc; e supra le nube sedite uno simile al Filio del Homine, qui habeva sur le capite un corona de auro, e in mano un falce acute. 15 E un altere angelo exiva ex le templo, a critar con grande voce a ille qui sedeva supra le nube: Prende tu falce, e falca; pois que le hora de falcar ha arrivate, perque le messe del terra es jam matur. ¹⁶ E ille qui sedeva super le nube lanceava su falce sur le terra e le terra esseva falcate. 17 E un altere angelo exiva ex le templo que sta in celo, habente anque ille un falce acute. 18 E un altere angelo, qui habeva poter super le foco, exiva ex le altar, e critava con grande voce a ille qui habeva le falce acute, dicente: Prende tu falce acute, e vindemia le racemos del vinia del terra, perque su uvas es matur. ¹⁹ E le angelo lanceava su falce sur le terra e vindemiava le vinia del terra e jectava le uvas in le grande pressa del vino del ira de Deo. ²⁰ E le pressa del vino esseva calcate foras del citate, e ex le pressa del vino exiva sanguine que arrivava usque al frenos del cavallos, per un extension de mille sex centos stadios.

CAPITULO 15

¹ Postea io videva in celo un altere signo grande e meraviliose: septe angelos qui habeva septe plagas, le ultimes; pois que con illos consummate es le ira de Deo. ² E io videva como un mar de vitro e de foco e illes qui habeva obtenite le victoria super le bestia e super su imagine e super le numero de su nomine, le quales stava in pede supra le mar de vitro habente

le citheras de Deo. ³ E illes cantava le cantico de Moses, servitor de Deo, e le cantico del Agno, dicente: Grande e meraviliose es tu operas, oh Senior Deo omnipotente; juste e verace es tu vias, oh Rege del nationes.

⁴ Qui non timera, oh Senior, e qui non glorificara tu nomine? Pois que tu sol es sancte; e tote le nationes venira e adorara in tu presentia, pois que tu judicios es manifestate. ⁵ E post iste cosas io reguardava, e le templo del tabernaculo del testimonio esseva aperite in celo; ⁶ e le septe angelos qui portava le septe plagas exiva ex le templo, vestite de lino pur e candide, e con le pectore cingite de cincturas de auro. ⁷ E un del quatro creaturas vivente dava al septe angelos septe cuppas de auro plen del ira de Deo, le qual vive in le seculos del seculos. ⁸ E le templo esseva plenate de fumo a causa del gloria de Deo e de su potentia; e nemo poteva entrar in le templo usque non esseva consummate le septe plagas del septe angelos.

CAPITULO 16

¹ E io audiva un grande voce ex le templo que diceva al septe angelos: Vade e versa supra le terra le septe cuppas del ira de Deo. ² E le prime angelo vadeva e versava su cuppa supra le terra: e un vulnere maligne e dolorose colpava le homines qui habeva le marca del bestia e que adorava su imagine. 3 Postea le secunde angelo versava su cuppa in le mar; e illo deveniva como le sanguine de un morto; e omne esser vivente que se trovava in le mar moriva. 4 Postea le tertie angelo versava su cuppa in le fluvio e in le fontes del aquas; e le aquas deveniva sanguine. 5 E io audiva le angelo del aquas qui diceva: Tu es juste, tu qui es e qui esseva, tu, le Sancto, per haber assi judicate. ⁶ Illes ha versate le sanguine del sanctos e del prophetas, e tu les dava a biber sanguine; illes lo merita! 7 E io audiva un voce del altar que diceva: Si, oh Senior Deo omnipotente, tu judicios es verace e juste. 8 Postea le quarte angelo versava su cuppa supra le sol; e al sol esseva date de comburer le homines con foco. 9 E le homines esseva comburite con grande calor; e illes blasphemava le nomine de Deo que ha le potestate super iste plagas, e illes non se repentiva pro dar le gloria. 10 Postea le quinte angelo versava su cuppa supra le throno del bestia; e su regno deveniva tenebrose, e le homines se mordeva le lingua per le dolor, 11 e illes blasphemava le Deo del celo a causa de lor dolores e de lor vulneres; e illes non se repentiva de lor operas. 12 Postea le sexte angelo versava su cuppa supra le grande fluvio Euphrate, e su aqua se siccava a fin que le via del reges qui veni ex le oriente esseva preparate. 13 E io videva exir ex le bucca del dracon e ex le bucca del bestia e ex le bucca del false propheta tres spiritos immunde, simile a ranas; 14 illos es spiritos de demonios que face signos e illos vade al reges del terra pro congregar les pro le battalia del grande die del Deo Omnipotente. 15 (Io veni como un fur; beate qui velia e conserva su vestes pro non camminar nude a fin que non se vide su vergonias). ¹⁶ E illos les congregava in un loco appellate in hebreo Harmagedon. 17 Postea le septime angelo versava su cuppa in le aere; e un grande voce exiva ex le templo, del throno, dicente: es facto. 18 E habeva fulmines e voces e tonitros; e habeva un grande seismo, talmente grande, que desde quando le homines es supra le terra, non se habeva vidite un de tal magnitude. 19 E le grande citate esseva dividite in tres partes, e cadeva le citates del nationes; e Deo se recordava de Babylonia le grande pro dar a illo le calice del vino del furor de su ira. ²⁰ E tote le insulas fugiva e le montes non se trovava plus. ²¹ E cadeva ab le celo supra le homines un grande grandine del peso de circa un talento; e le homines blasphemava Deo a causa del plaga de grandine; perque le plaga esseva multo grande.

CAPITULO 17

¹ E un del septe angelos qui habeva le septe cuppas veniva, e me parlava dicente: Veni; io te monstrara le condemnation del grande meretrice, qui sta sedite supra multe aquas ² e con la qual ha fornicate le reges del terra; e le habitantes del terra ha essite inebriate con le vino de su prostitution. 3 E ille, in Spirito, me transportava in un deserto; e io videva un femina sedite supra un bestia de color scarlatin, plen de nomines blaspheme e habente septe testas e dece cornos. 4 E le femina esseva vestite de color purpuree e scarlatin, adornate de auro, de petras preciose e de perlas; illa habeva in mano un calice de auro, plen de abominationes e del immunditia de su prostitution, ⁵ e sur le fronte habeva scripte un nomine: Mysterio, Babylonia le grande, le matre del meretrices e del abominationes del terra. ⁶ E io videva le femina ebrie del sanguine del sanctos e del sanguine del martyres de Jesus. E post haber la vidite io me meraviliava con grande admiration. 7 E le angelo me diceva: Perque te meravilia? Io te revelara le mysterio del femina e del bestia que

la porta, la qual ha le septe testas e le dece cornos. 8 Le bestia que tu videva, esseva, ma non es plus, e debe ascender ex le abysso e vader in perdition. E illes qui habita supra le terra cuje nomines non ha essite scripte in le libro del vita, desde le fundation del mundo, se meraviliara al vider que le bestia esseva, e non es plus, e venira de nove. 9 Hic sta le senso de qui ha sapientia. Le septe testas es septe montes supra le quales le femina es sedite 10 e illos es etiam septe reges, cinque ha jam cadite, un es ancora, e le altere non ha ancora venite; e quando illes habera venite, illes durara poco. 11 E le bestia que esseva, e non es, ille es etiam le octave rege, e ille proveni ex le septe, e ille vadera in perdition. ¹² E le dece cornos que tu videva es dece reges, qui non ha ancora recipite le regno; ma illes recipera potestate, como reges, conjunctemente con le bestia, per un hora. ¹³ Istes ha un mesme intento e illes dara lor potentia e autoritate al bestia. 14 Istes pugnara contra le Agno, e le Agno les vincera, perque ille es le Senior del seniores e Rege del reges; e illes qui con ille sta es vocate, electos e fideles. 15 Postea ille me diceva: Le aquas que tu videva e supra le quales es sedite le meretrice, son populos e multitudes e nationes e linguas. 16 E le dece cornos que tu videva e le bestia odiara le meretrice e le lassara desolate e nude, e illes manducara su carnes e illes la cremara con foco. ¹⁷ Pois que Deo ha mittite in lor corde de exercer Su designo e de haber un mesme intento e de dar lor regno al bestia a fin que le parolas de Deo sia consummate. 18 E le femina qui tu videva es le grande citate que impera super le reges del terra.

CAPITULO 18

¹ E post iste cosas io videva un altere angelo qui descendeva ab le celo, le qual habeva grande poter; e le terra esseva illuminate con su gloria. ² E ille critava con voce potente, dicente: Ha cadite, ha cadite Babylonia le grande, e illa deveniva habitation demonios e custodia pro tote le spiritos immunde e refugio pro le aves immunde e abominabile. ³ Pois que tote le nationes ha bibite del vino del ira de su fornication, e le reges del terra ha fornicate con illa, e le mercantes del terra se inricchiva con le abundantia de su luxuria. ⁴ Post io audiva un altere voce ab le celo que diceva: Exi ex illa, oh populo mie, pro non esser participe de su peccatos e pro non reciper su plagas; ⁵ pois que su peccatos se ha accumulate usque al celo e Deo se ha recordate de su iniquitate. ⁶ restitue a illa lo que illa vos ha date, e da a illa le

duple secundo su operas; in le calice in le qual illa vos dava de biber, da etiam a illa le duple. 7 Quanto illa se ha glorificate in delicias, assi vos da a illa tormento e lucto. Pois que illa dice in su corde: Io es sedite como regina e io non es vidua e io non videra unquam lucto, 8 ergo in un mesme die venira a illa plagas, mortalitate e lucto e fame, e illa essera comburite per foco; pois que potente es le Senior Deo qui la judica. 9 E le reges del terra que fornicava e se deliciava con illa plorara e lugera pro illa quando illes videra le fumo de su incendio; 10 e stante lontan per timor de su tormento illes dicera: Ai! ai! Babylonia, le grande citate, le potente citate! Tu judicio ha venite in un hora! 11 E le mercantes del terra plorara e illes lugera pro illa, perque nemo compra plus lor mercantia: 12 mercantias de auro, de argento, de petras preciose, de perlas, de lino fin, de purpura, de seta, de scarlatin; e omne sorta de ligno odorose, e omne sorta de vasos de ebore e omne sorta de vasos de ligno preciosissime e de bronzo, de ferro e de marmore, 13 e cannella e aromas, e perfumos, e unguentos, e incenso, e vino, e oleo, e flor de farina, e grano, e boves, e oves, e cavallos, e carros, e corpores e animas del homines. 14 E le fructos que tu anima desiderava se retirava lontan de te; e tote le cosas delicate e sumptuose se perdeva pro te e illos non retornara plus. 15 Le mercantes de iste cosas que per illa se habeva inricchite stara lontan per timor de su tormento, e illes plorara e lugera, dicente: 16 Ai! ai! Le grande citate que esseva vestite de lino fin e de purpura e de scarlatin, e adornate de auro e de petras preciose e de perlas! Un assi grande ricchessa esseva devastate în un hora. 17 E tote le pilotas e tote le navigatores e le marineros e illes qui traffica super le mar restara lontan; 18 e al vider le fumo del incendio illes exclamara dicente: Qual citate esseva como iste magne citate? 19 E illes se jectara pulvere super lor capite e illes critara, plorara e lugera, dicente: Ai! ai! Le grande citate in le qual tote illes qui habeva naves in mar se habeva inricchite con su magnificentia! In un hora illa esseva desolate. 20 Exulta super illa, oh celo, e vos sanctos, e apostolos e prophetas pois que Deo, vindicava vostre causa in illa. ²¹ Postea un potente angelo sublevava un grande petra como un grande petra de molino, e lo lanceava in le mar dicente: Con le mesme impeto precipitara Babylonia, le grande citate, e non essera plus trovate. 22 E in te non se audira plus le sono de citheristas ni de musicos ni de flautistas ni trompetteros; ni essera plus trovate in te alicun artifice de qualcunque arte, ni se audira plus in te rumor de molino. 23 E non resplendera plus in te lumine de lampada, e non se audira plus in te voce de sposo e de sposa; perque tu mercantes esseva le principes del terra, perque tote le nationes habeva essite seducite per tu sortilegios, ²⁴ e in illa esseva trovate le sanguine del prophetas e del sanctos e de tote illes qui esseva occidite sur le terra.

CAPITULO 19

¹ Post iste cosas io audiva como un grande voce de un immense multitude in celo, qui diceva: Alleluia! Le salvation e le gloria e le potentia appertine a nostre Deo; ² perque verace e juste es su judicios; pois que Ille ha judicate le grande meretrice qui corrumpeva le terra con su prostitution e ha vindicate le sanguine de su servos, ex le mano de illa. ³ E illes diceva ancora: Alleluia! Su fumo ascende per le seculos del seculos. 4 E le vintiquatro ancianos e le quatro creaturas vivente se prostrava pro adorar Deo sedite super le throno, dicente: Amen! Alleluia! ⁵ E un voce exiva ex le throno dicente: Lauda nostre Deo, vos tote su servos, vos qui le time, parves e grandes. 6 Postea io audiva como le voce de un grande multitude e como le sono de multe aguas e como le rumor de forte tonitros, que diceva: Alleluia! pois que le Senior Deo nostre, le Omnipotente, regna. 7 Vamos gauder e exultar e dar le gloria, pois que ha venite le hora del nuptias del Agno, e su sposa se ha preparate; 8 e le esseva concedite de vestir se de lino fin, candide e pur: pois que le lino fin es le operas juste del sanctos. ⁹ E le angelo me diceva: Scribe: Beate illes qui es invitate al cena del nuptias del Agno. E ille me diceva: Iste son ver parolas de Deo. 10 E io me prostrava a su pedes pro adorar le. È ille me diceva: Vide de non facer lo; io es un tu coservo e de tu fratres qui ha le testimonio de Jesus; adora Deo! Perque le testimonio de Jesus es le spirito de prophetia. ¹¹ Post io videva le celo aperite, e ecce un cavallo blanc; e qui lo cavalcava se appella Fidel e Verace; e ille judica e pugna con justitia. 12 E su oculos esseva como un flamma de foco, e super su capite ille habeva multe diademas; e ille portava scribite un nomine que nemo cognosce excepte ille. ¹³ Ille esseva vestite con un veste tingite de sanguine, e su nomine es: Verbo de Deo. 14 E le exercitos que sta in celo le sequeva supra cavallos blanc, e illes esseva vestite de lino fin candide e pur. 15 E ex le bucca le exiva un spada acute pro percuter con illo le nationes; e ille los regera con un virga de ferro, e calcara le pressa del vino del ardente ira del Omnipotente Deo. 16 E sur le veste e sur le coxa

ille ha scripte iste nomine: REGE DEL REGES, SENIOR DEL SENIORES. ¹⁷ Post io videva un angelo que stava in le sole, e ille critava con grande voce, dicente a tote le aves que vola in medio al celo: Veni, congrega vos pro le magne cena de Deo 18 pro manducar carnes de reges e carnes de capitanos e carnes de potentes e carnes de cavallos e de cavalleros, e carnes de omne sorta de homines, liberes e sclavos, parves e grandes. 19 E io videva le bestia e le reges del terra e lor exercitos congregate pro facer guerra a ille qui cavalcava le cavallo e a su exercito. 20 È le bestia esseva capturate, e con illo esseva capturate le falso propheta qui habeva facite miraculos coram illo, con los qual ille habeva seducite illes qui habeva recipite le marca del bestia e qui adorava su imagine. Ambes esseva jectate vive in le stagno ardente de foco e de sulfure. 21 E le restante esseva occidite con le spada que exiva ex le bucca de ille qui cavalcava le cavallo; e tote le aves se satiava con lor carnes.

CAPITULO 20

¹ Postea io videva un angelo qui descendeva ab le celo qui habeva le clave del abysso e un grande catena in mano. ² E ille capturava le dracon, le serpente antique, que es Satan, le diabolo e le ligava per mille annos, 3 e ille le jectava in le abysso que claudeva e lo sigillava pro non seducer plus le nationes usque esseva consummate le mille annos; e postea, [Satan] debera esser liberate per un breve tempore. 4 Postea io videva thronos; e a qui ibi se sedeva esseva date le poter de judicar. E io videva le animas de illes qui habeva essite decapitate per le testimonio de Jesus e per le parola de Deo, e etiam illes qui non habeva adorate le bestia ni su imagine, qui non habeva recipite le marca sur lor fronte e sur lor mano; e illes resurgeva, e regnava con Christo per mille annos. ⁵ Le remanente del mortos non resurgeva usque esseva consummate le mille annos. Iste es le prime resurrection. ⁶ Beate e sancte illes qui participa al prime resurrection. Super illes non ha potestate le secunde morte ma illes essera sacerdotes de Deo e de Christo e illes regnara con Ille per mille annos.

⁷ E quando le mille annos habera passate, Satan essera liberate de su prision ⁸ e ille exira pro seducer le gentes qui sta supra le quatro angulos del terra, Gog e Magog, pro congregar les pro le battalia: e lor numero es como le arena del mar. ⁹ E illes ascendeva sur le latitude del terra e illes circumfereva le

campo del sanctos e le citate amate; ma ab le celo descendeva foco que les devorava. 10 E le diabolo qui les habeva seducite esseva jectate in le stagno de foco e de sulfure, ubi sta etiam le bestia e le false propheta: e illes essera tormentate die e nocte, in le seculos del seculos. 11 Postea io videva un grande throno candide e sedeva supra Uno, de cuje presentia fugiva terra e celo; e non esseva plus trovate placia pro illos. 12 E io videva le mortos, grandes e parves, qui stava ante le throno; e le libros esseva aperite; e etiam esseva aperite un altere libro, que es le libro del vita; e le mortos esseva judicate per le cosas scribite in le libros, secundo lor operas. 13 E le mar rendeva le mortos qui esseva in illo; e le morte e le inferno rendeva lor mortos, e illes esseva judicate, cata un secundo lor operas. 14 E le morte e le inferno esseva jectate in le stagno de foco. Iste es le secunde morte, le stagno de foco. 15 E qui non se trovava scribite in le libro del vita, esseva jectate in le stagno de foco.

CAPITULO 21

¹ Postea io videva un nove celo e un nove terra, perque le prime celo e le prime terra habeva passate, e le mar non existeva plus. ² E io videva le sancte citate. le Nove Jerusalem, descender ab le celo del presentia de Deo, prompte como un sposa adornate pro su sposo. 3 E io audiva un grande voce ex le throno, que diceva: Ecce le tabernaculo de Deo con le homines; e Ille habitara con illes, e illes essera su populo, e Deo ipse stara con illes e essera lor Deo; 4 e Ille essugara omne lacrima de lor oculos e le morte non existera plus: ni habera plus lucto, ni critos, ni dolor, pois que le cosas de antea ha passate. ⁵ E Ille qui sede super le throno diceva: Ecce, io face omne cosa nove, e ille addeva: Scribe, perque iste parolas es fidel e verace. 6 E ille me diceva: Es facite. Io es le Alpha e le Omega, le principio e le fin. A qui ha sete io dara gratuitemente del fonte del aqua del vita. 7 Qui vince hereditara iste cosas; e io essera su Deo, e ille essera mi filio; 8 ma quanto al coardes, al incredules, al abominabiles, al homicidas, al fornicatores, al magos, al idolatras e a tote le mendacios, lor parte essera in le stagno ardente de foco e de sulfure, que es le secunde morte. 9 E veniva un del septe angelos qui habeva le septe cuppas plen del septe ultimes plagas; e ille parlava con me, dicente: Veni e io te monstrara le sposa, le uxor del Agno. 10 E ille me transportava in spirito supra un grande e alte montania, e me monstrava le sancte citate. Jerusalem, que descendeva ab le celo del presentia de Deo, habente le gloria de Deo. 11 Le luminar esseva simile a un petra preciosissime, como un petra de jaspe crystallin. 12 Illo habeva un muro grande e alte; habeva dece-duo portas, e al portas dece-duo angelos, e sur le portas il habeva scripte nomines, que es los del dece-duo tribos del filios de Israel. ¹³ A oriente habeva tres portas; a septentrion tres portas; a sud tres portas, e a occidente tres portas. 14 E le muro del citate habeva dece-duo fundamentos, e su illos stava le dece-duo nomines del dece-duo apostolos del Agno. 15 E ille qui parlava con me habeva como metro, un canna de auro, pro mensurar le citate, su portas e su muro. 16 E le citate esseva quadrangular, e su longitude esseva equal al amplitude; ille mensurava le citate con le canna, e illo esseva de dece-duo mille stadios; su longitude, su amplitude e su altitude esseva equal. 17 Ille mensurava etiam le muro, que esseva de cento quaranta-quatro cubitos, secundo le mensura de un homine, e etiam de angelo. 18 Le muro esseva construite de jaspe e le citate esseva de auro pur, simile a vitro pur. 19 Le fundamentos del muro del citate esseva adornate con omne typo de petras preciose. Le prime fundamento esseva de jaspe; le secunde de sapphiro; le tertie de carcedonio; le quarte de esmeraldo; ²⁰ le quinte de sardonyce; le sexte de sardio; le septime de chrysolitho; le octave de beryllo; le nono de topazo; le decime de chrysopraso; le decimo-prime de hyacintho: le decimo-secunde de amethysto. 21 E le dece-duo portas esseva dece-duo perlas, e cata porta esseva facite de un perla; e le placia del citate esseva de auro pur simile a vitro transparente. ²² E io non videva in illo alicun templo, perque le Senior Deo, le Omnipotente, e le Agno es su templo. ²³ E le citate non ha necessitate que le sol o le luna resplende in illo, perque lo illumina le gloria de Deo, e le Agno es su luminar. 24 E le nationes camminara a su luce; e le reges del terra portara a illo lor gloria. 25 E su portas non essera jammais claudite de die e le nocte non existera ibi; ²⁶ e a illo on portara le gloria e le honor del nationes. 27 E non entrara in illo nil de immunde ni qui committe abomination o falsitate, ma solmente qui es scripte in le libro del vita del Agno.

CAPITULO 22

¹ Postea ille me monstrava le fluvio del aqua del vita, limpide como crystallo, que procedeva ex le throno de Deo e del Agno. ² In medio al placia del citate e de ambe ripas del fluvio stava le

arbore del vita, que produce dece-duo typos de fructos, un in omne mense; e le folios del arbore es pro sanar le nationes. ³ E non habera plus alicun malediction; e in illo essera le throno de Deo e del Agno; 4 Su servos Le servira e illes videra Su facie e illes habera in fronte Su nomine. 5 E non habera plus nocte; e illes non habera necessitate de luce de lampada, ni de luce de sol, perque les illuminara le Senior Deo, e illes regnara in le seculos del seculos. ⁶ E ille me diceva: Iste parolas es fidel e ver; e le Senior, le Deo del spiritos del prophetas, ha inviate su angelo pro monstrar a su servos le cosas que debe advenir in breve. ⁷ Ecce, io veni presto. Beate qui conserva le parolas del prophetia de iste libro. 8 E io, Johannes, es ille qui audiva e videva iste cosas. E post que io los habeva audite e vidite, io me prostrava al pedes del angelo qui me habeva monstrate iste cosas pro adorar le. 9 ma ille me diceva: Non lo facer; io es tu coservo e de tu fratres, le prophetas, e de illes qui observa le parolas de iste libro. Adora Deo. ¹⁰ E ille me diceva: Non sigillar le parolas del prophetia de iste libro, perque le tempore es vicino. 11 Qui es injuste sia injuste ancora; qui es contaminate sia contaminate ancora; e qui es juste que practica ancora le justitia e qui es sancte que se sanctifica ancora. 12 Ecce, io veni presto, e mi premio es con me pro dar a cata un secundo su operas. 13 Io es le Álpha e le Omega, le prime e le ultime, le principio e le fin. 14 Beate illes qui lava lor vestes pro haber derecto al arbore del vita e pro entrar per le portas in le citate! 15 Foras le canes, le magos, le impudicos, le homicidas, le idolatras e quicunque ama e practica le mendacio. ¹⁶ Io Jesus ha inviate mi angelo pro attestar vos iste cosas in le ecclesias. Io es le radice e le progenie de David, le lucente stella matutin. ¹⁷ E le Spirito e le sposa dice: Veni. E qui audi que dice: Veni. E qui ha sete que veni; qui vole, pote prender in dono del agua del vita. 18 Io testifica a omnes qui audi le parolas del prophetia de iste libro: Si alicuno adde alco, Deo le addera le plagas describite in iste libro; 19 e si alicuno remove alco del parolas del libro de iste prophetia. Deo le levara su parte del arbore del vita e del citate sancte, como scribite in iste libro. ²⁰ Ille qui attesta iste cosas, dice: Sic; veni presto! Amen! Veni, Senior Jesus! ²¹ Que le gratia del Senior Jesus sia con tote vos.

PRESENTATION

Iste traduction ha essite realisate ex le texto grec del Nove Testamento de Nestle, meliorate per Bruce Metzger e revidite con stilo eclectic e pastoral. In pauc occasiones nos ha optate pro altere lecturas del texto grec.

Nos ha procurate realisar nostre traduction a interlingua con le meliorationes in le technica del traduction que hodie nos crede magis garantite. nos ha cercate le maxime fidelitate pro garantir le derectos del pensamento del autor, pro que su formas de dicer sia respectate. le maxime claritate e transparentia es un exigentia del lector que vole comprender ben lo que lege. le respecto pro le lingua original demanda un maxime litteraritate e le derectos de interlingua exige un maxime correction pro iste lingua international planificate.

Non semper satisfacer iste ideales de traduction perfecte es viabile e in non pauc occasiones un juste medio de equilibrio e equidistantia es necessari. Le lector essera le judice pro opinar si iste scopos ha essite obtenite.

Iste traduction del Nove Testamento a interlingua ha essite realisate per multe traductores. Il es un servicio collective. Le equipa de interlinguistas e professores de interlingua in le *Centro de Formación Continua de la Universidad de Granada* e concretemente Alvaro Machado, Hermenegildo de la Campa e Juan Antonio Toro ha realisate le traduction de dece libros: le 4 Evangelios, Actos del Apostolos, y 5 epistolas: Romanos, 1 e 2 al Corinthios, Galatas e Philippenses. Le Epistola ad Ephesios ha essite traducite per Paolo Castellina. Le 16 libros del Nove Testamento restante es traducite in *Wikipedia.org e Wikisource.org*.

INDICE

EVANGELIO SECUNDO SANCTE MATTHEO	3
EVANGELIO SECUNDO SANCTE MARCO	51
EVANGELIO SECUNDO SANCTE LUCA	81
EVANGELIO SECUNDO SANCTE JOHANNES	133
ACTOS DEL APOSTOLOS	171
EPISTOLA AL ROMANOS	221
PRIME EPISTOLA AL CORINTHIOS	241
SECUNDE EPISTOLA AL CORINTHIOS	261
EPISTOLA AL GALATAS	275
EPISTOLA AL EPHESIOS	283
EPISTOLA AL PHILIPENSES	291
EPISTOLA AL COLOSENSES	297
PRIME EPISTOLA AL THESALONICENSES	303
SECUNDE EPISTOLA AL THESALONICENSES	309
PRIME EPISTOLA A TIMOTHEO	313
SECUNDE EPISTOLA A TIMOTHEO	319
EPISTOLA A TITO	323
EPISTOLA A PHILEMON	327
EPISTOLA AL HEBREOS	329
EPISTOLA DE SANCTE JACOBO	345
PRIME EPISTOLA DE SANCTE PETRO	351
SECUNDE EPISTOLA DE SANCTE PETRO	357
PRIME EPISTOLA DE SANCTE JOHANNES	361
SECUNDE EPISTOLA DE SANCTE JOHANNES	367
TERTIE EPISTOLA DE SANCTE JOHANNES	369
EPISTOLA DE SANCTE JUDAS	371
APOCALYPSE DE SANCTE JOHANNES	373
PRESENTATION	399